

Тървият закон

3
книга

Джо Абъркромби

Последният
голем на
Землетре

Glibri

ДЖО АБЪРКРОМБИ ПОСЛЕДНИЯТ ДОВОД НА КРАЛЕТЕ

Превод: Александър Ганчев

chitanka.info

Краят наближава.

Но изходът на бойната в Севера е все така неясен. Кралят на северняците отстоява здраво позициите си и само един човек е в състояние да го спре. Най-добрият му приятел и най-стар враг: време е Кървавия девет да се завърне у дома.

Убеден, че начинанието не си струва болката и страданието, Джизал дан Лутар е готов да се откаже от преследването на слава и почести и да се оттегли от войнишкия живот, за да заживее с любимото момиче. Любовта обаче се оказва не по-малко болезнена, а славата има онзи неприятен навик да връхлита, когато човек най-малко я очаква.

Далеч от бойното поле, в столицата на Съюза, тече друга битка. Без остриета и брони, но не по-малко жестока и кървава. Дните на бляскави кавалерийски атаки са отдавна зад гърба на началник Глокта, но за негов късмет в тази война оръжието в ръка не е от значение. С изнудване, заплахи и мъчения той е не по-малко смъртоносен.

Престолът на върховния крал на Съюза се клати. Останалият без наследници Гуслав V е на смъртно легло и над кралството надвисват нови заплахи — селячеството се бунтува, а главите на благородническите фамилии протягат алчни ръце към короната. Спасяването на света е в ръцете на Първия магус.

С богатството и пълнокръвието на света, който изгражда, с ярките герои, смел език и майсторски развит сюжет Абъркромби е автор, който ще стои достойно в домашната библиотека до Дж. Р. Р. Мартин, Стивън Ериксън, Брандън Сандърсън.

ПЪРВА ЧАСТ

*С такъв живот човек не спира да търси
отмъщение.*

Пол Гоген

МРЪСЕН ЗАНАЯТ

Глокта стоеше в преддверието и чакаше. Опъна съсипания си врат на една страна, после на другата, чу обичайното изщракване и усети позната болка да се процежда през усуканите мускули между плешките му. *Защо продължавам да го правя, въпреки че знам колко боли? Защо не спираме да си играем с болката? Защо езикът е все върху афтата в устата, пръстите чешат обрива, а ноктите чоплят коричката на раната?*

— Е? — попита ядосано.

Вместо отговор, мраморният бюст в подножието на стълбището го дари с мълчаливото си презрение. *От това напоследък получавам повече от достатъчно.* Глокта запристъпя сковано, провлачи безполезния си крак по плочите на пода и почукването на бастуна му отекна в декоративните корнизи на високия таван.

В сравнение с великите благородници от Камарата на лордовете, лорд Ингълстад, собственикът на това пресилено откъм размери преддверие, беше обикновена мижитурка. Глава на семейство, чието състояние се бе спаружило с годините и чиито богатство и влияние се бяха стопили почти напълно. *И колкото по-мижав човекът, толкова по-напомпани претенциите му. Как не се научиха тези хора? Поставени в огромни пространства, дребните неща изглеждат само още по-дребни.* Някъде в дъното часовник избълва няколко лениви удара. *Доста закъснява. Колкото по-мижав човекът, толкова повече си позволява да кара другите да го чакат. Но аз мога да бъда търпелив, щом се налага. В края на краищата, не е като да ме чакат бляскави банкети, екзалтирани тълпи и затаили в очакване на пристигането ми дъх красавици. Вече не. В тъмницата под императорския затвор гуркулите се погрижиха за това.* Притисна език в дупките във венците си и изпъшка, докато провлачваше крак. Иглите тръгнаха нагоре, забиха се в гърба и накараха клепача му да заиграе. *Аз съм търпелив. Това е преимуществото на хора, за които всяка крачка е истинско предизвикателство. Бързо се научават да не бързат за никъде.*

Вратата до Глокта се отвори внезапно и той рязко извъртя глава. Положи всички усилия да прикрие болката, която изкриви лицето му при престъргването на костите във врата. На прага застана лорд Ингълстад — едър мъж, с бащинско излъчване на червендалестото му лице. Усмихна се приветливо и покани Глокта да влезе в стаята. *Все едно това е приятелско посещение, при това от човек винаги добре дошъл.*

— Моля да ме извините, че ви накарах да чакате, началник. Откакто пристигнах в Адуа, имам толкова много посетители, че направо свят ми се завива! *Да се надяваме световъртежът да не доведе до търкулване на главата.* Толкова, ама толкова много посетители! *Безсъмнено, посетители с предложения. С предложения за купуване на гласа ти. Предложения срещу помощта ти в избора на бъдещия крал. Но моето предложение, сигурен съм в това, ще намериш за болезнено неустойчиво.* Да ви предложи вино, началник?

— Не, благодаря, милорд. — Глокта прекрачи прага. — Няма да остана дълго. Мен също ме чака още доста работа. *Така де, изборите не се манипулират сами.*

— Разбира се, разбира се. Моля, седнете. — Ингълстад се стовари енергично на един от столовете и посочи с жест към друг. На Глокта седането отне малко повече време. Първо бавно навеждане назад, после внимателно наместване, докато намери онова положение, в което гърбът не боли непрекъснато. — И какво точно искате да обсъдите с мен?

— Идвам от името на архилектор Сълт. Надявам се, това, че ще бъда така директен, няма да ви обиди — Негово високопреосвещенство иска гласа ви.

Масивните черти на лицето на благородника се изкривиха в престорено недоумение. *Много зле престорено, на всичкото отгоре.*

— Не съм сигурен, че разбирам. Моят глас за какво?

Глокта изтри малко влага под сълзящото си око. *Нужно ли е да се впускаме в този унизителен танц? Ти нямаш телосложението, а аз краката.*

— В избора на онзи, който ще заеме престола, лорд Ингълстад.

— О, за това. *Да, за това.* Глупак. Началник Глокта, надявам се, няма да разочаровам нито вас, нито Негово високопреосвещенство, човек към когото питая огромно уважение — той склони глава в

пресилен демонстрация на кроткопокорност, — когато кажа, че съвестта ми не позволява да бъда повлиян в която и да е посока. Смятам, че на мен, както и на останалите членове на Камарата на лордовете е поверена свята отговорност. Дългът ми повелява да гласувам за онзи от многото подходящи за това мъже, когото намеря за най-добър кандидат. — Устните му се разтегнаха в самодоволна усмивка.

Чудесна реч. Селският идиот може дори да ѝ се върже. Колко пъти вече тази седмица чувам нещо подобно? Сега, традиционно, идва ред на пазаренето. Дискусия на тема колко точно струва тази свята отговорност. Колко сребро ще наклони везните срещу съвестта. Колко злато ще разкъса връзките на повелята на дълга. Само че днес не съм в настроение за пазарлъци.

— Поздравявам ви за благородната позиция, лорд Ингълстад — Глокта повдигна високо вежди. — Ако всички имаха вашия морал, щяхме да живеем в един по-добър свят. Толкова достойна позиция... особено при положение че имате толкова много за губене. Бих казал, на практика всичко. — Примижа от болка, докато посягаше към бастуна си, и се примъкна напред, готов да се изправи. — Но виждам, че не можете да бъдете повлиян, затова си тръгвам...

— Какво искате да кажете, началник? — Тревогата се изписа отчетливо на червендалестото лице на благородника.

— Ами, лорд Ингълстад, става дума за съмнителните ви сделки.

Цветът изчезна почти напълно от румените бузи.

— Трябва да има някаква грешка.

— О, не, уверявам ви, няма. — Глокта измъкна листовите със самопризнанието от вътрешния си джоб. — Работата е там, че в самопризнанията на висши членове на Текстилната гилдия името ви се споменава често. Много често. — Задържа шумолящите листове хартия пред себе си и очите на Ингълстад. — Тук например, изборът на думи не е мой, надявам се, разбирате това, се споменавате като „съучастник“. А тук като „главно заинтересувано лице“ в една доста мръсна контрабандна афера. Тук пък, отбележете — казвам го с огромно неудобство — името ви и думите „държавна измяна“ се намират в непосредствена близост.

Ингълстад се свлече на стола и чашата му изтрака, докато я поставяше на масата до себе си. Отвътре блисна малко вино и се разля

по полирания плот. *О, това трябва веднага да се избърше. Може да остави ужасно петно, а някои петна, веднъж оставени, не можеш ги изличи.*

— Негово високопреосвещенство — продължи Глокта, — смятайки ви за приятел, досега успяваше да ви държи встрани от разследванията, за всеобщо добро. Той проявява голямо разбиране, наясно е, че вие просто се опитвате да възвърнете състоянието на семейството си. Но ако сега го разочаровате при гласуването, разбирането му бързо ще се изпари. Разбирате накъде бия, нали? *Сигурен съм, че се изразих пределно ясно.*

— Разбирам — изграчи Ингълстад.

— Как са сега връзките на повелята на дълга? Започнаха ли да се поотпускат вече?

Благородникът преглътна мъчително и лицето му преbledня още по-силно.

— Аз, разбира се, съм склонен да подкрепя Негово високопреосвещенство всячески, но... работата е там, че... *Сега пък какво? Отчаяно ответно предложение? Отчаян опит за подкуп? Апел към собствената ми съвест може би?* Вчера бях посетен от представител на върховен правозащитник Маровия. Човек, на име Харлен Мороу. Той ми отправи същото предложение и... почти същите заплахи. — Лицето на Глокта се смръщи. *Така значи? Маровия и неговото дребно нищожество. Винаги само на крачка, пред мен или зад мен. Но никога по-далеч от крачка.*

— Какво да правя сега? — В гласа на Ингълстад се прокрадна панически нотка. — Не мога да подкрепя и двамата! Ще напусна Адуа, началник, ще си тръгна и никога повече няма да се върна! Ще се въздържа от гласуване...

— Да не си посмял! — процеди през зъби Глокта. *Ще гласуваш, както ги кажа аз, майната му на Маровия! Достатъчно насърчителен ли бях? Проява на лош вкус, но какво пък. Все едно ръцете ми не са и бездруго до лакти в мръсотия. Ровенето в още един-два отходни канала няма да промени нещата кой знае колко.* — Гласът му омекна до мъркане.

— Вчера наблюдавах дъщерите ти в парка. — Сега и последната капка руменина изчезна от лицето на благородника. — Три невинни

създания на прага на женствеността, облечени по последна мода, коя от коя по-прелестна. Най-малката ще да е на колко... петнайсет?

— Тринайсет — отвърна пресипнало Ингълстад.

— А — устните на Глокта бавно се разтеглиха, изваждайки на показ беззъбата му усмивка. — Рано е разцъфтяла. За пръв път са в Адуа, прав ли съм?

— За пръв път — почти прошепна благородникът.

— И аз така реших. Вълнението им и радостта, с които се разхождаха из градините на Агрионт, бяха истински очарователни. Обзалагам се, че са привлекли вниманието на всички достойни ухажори в столицата. — Усмивката му постепенно се стопи. — Сърцето ми се къса, лорд Ингълстад, при мисълта, че толкова деликатни създания може ненадейно да се озоват в някоя от най-суровите наказателни колонии на Англанд. Място, където красотата, благородническият произход и деликатността привличат едно доста по-нежелано внимание. — Потрепери със старателно престорен ужас на лицето, докато се надвесваше бавно през масата. — Такъв живот не пожелавам и на куче — прошепна. — Още повече заради неблагоприятното на един баща, който на всичкото отгоре държи решението на проблема в собствените си ръце.

— Но дъщерите ми, те нямат нищо общо...

— Избираме крал! Всички имат нещо общо! *Прекалено сурово? Суровите времена изискват сурови мерки.* — Глокта се изправи с мъка на крака и от усилието ръката му потрепери върху дръжката на бастуна. — Ще предам на Негово високопреосвещенство, че може да разчита на гласа ви.

Ингълстад се срина напълно и окончателно. *Като пробит мех с вино.* Раменете му увиснаха, лицето му се изопна, а в очите му се четяха ужас и безнадеждност.

— Но върховният правозащитник... — прошепна. — Нямате ли капка милост?

— Имах — вдигна рамене Глокта. — Като малък бях мекушав като агънце. Кълна се, просълзявах се от гледката на муха в мрежата на паяк. — Докато се извърещаше към вратата, лицето му се изкриви от поредния брутален спазъм в крака. — Но постоянната болка ме излекува от подобни проблеми.

Срещата се оказа в доста интимен кръг. *Въпреки че от компанията в никакъв случай не струи топлота.* Началник Гойл гледаше кръвнишки Глокта през огромната кръгла маса в просторния овален кабинет, малките му топчести очички бяха ококорени, като две лъскави мъниста на кокалестото му лице. *Без топли чувства, така като гледам.*

Вниманието на Негово високопреосвещенство архилектор Сълт, глава на Инквизицията на Негово величество, беше насочено другаде. Половината от овалната стена на кабинета беше покрита със забодените на нея триста и двацет листа хартия. *По един за всяко смело сърце в нашата славна Камара на лордовете.* Листовете шумоляха тихо под нежния бриз от прозореца. *Пърхащи малки хартийки, несигурни под напора на вятъра, точно като несигурните гласове на лордовете.* На всеки имаше написано име. *Лорд този, лорд онзи, лорд еди-кой си, от еди-къде си. Големи мъже и малки мъже.* Хора, за чието мнение доскоро никой не даваше пет пари, до момента, в който принц Рейнолт не се търкулна от леглото си право в гроба.

Много от имената имаха до себе си петно цветен восък. Някои по два, а други дори по три цвята. *Принадлежност или зависимост. Къде ще отиде гласът им? Синьо за лорд Брок, червено за лорд Ишър, черно за Маровия, бяло за Сълт и така нататък.* Естествено, всички подлежат на промяна, зависи откъде ще ги духне вятърът. По-надолу бяха изписани със ситни, сбити редове. Прекалено дребни, за да може Глокта да ги прочете от мястото си, но той и бездруго знаеше какво съдържаха те. *Съпругата някога е била проститутка. Пада си по млади мъже. Прекалява с пиенето. Дългове от хазарт, които не може да покрие. Тайни. Слухове. Лъжи.* Инструментите на този благороден занаят. *Триста и двацет имена и точно толкова долни историйки, които само чакат да бъдат подхванати, извадени на показ, използвани в наша полза. Политика. Занимание за хора с добродетели и чувство за справедливост.*

Е, защо тогава го правя? Защо?

Архилектор Сълт имаше по-належащи тревоги.

— Брок все още води — промърмори мрачно той, загледан в пърхащите листове на стената, скръстил ръце в бели ръкавици на

гърба си. — Има петдесет гласа, кои повече, кои по-малко сигурни. Доколкото можем да сме сигурни в тези несигурни времена. Ишър не изостава много с неговите около четирийсет. Доколкото ни е известно, Скалд има някои нови придобивки. Неочаквано безскрупулен човек. Малко или много, държи цялата делегация на Старикланд в ръцете си, което му гарантира към трийсет гласа, Барезин и той има толкова. Както изглежда, те са четирите ни основни грижи.

Кой знае? Може пък кралят да изкара още година, а дотогава ние да сме се избили един друг. Глокта потисна усмивката, която го напуши при мисълта. Камарата на лордовете, пълна с добре облечените трупове на всичките благородници в Съюза, плюс дванайсетимата от Висшия съвет. Всички наръгани в гърба от човека зад тях. *Грозната истина за политиката...*

— Говори ли с Хюгън? — сърдито попита Сълт.

Гойл кимна енергично и изгледа презрително Глокта.

— Лорд Хюгън все още страда от заблудата, че има шансове да заеме лично престола, независимо от това, че контролира едва дванайсет гласа. Почти нямаше търпение да изслуша предложението ни, толкова зает беше с ласкателствата и увещанията за повече гласове в негова полза. Може би след седмица-две ще му дойде акълът. Тогава сигурно ще можем да го убедим да ни подкрепи, но аз лично не бих заложил много на това. По-вероятно е да насочи гласовете си към Ишър. Доколкото разбирам, двамата открай време са доста близки.

— Да са живи и здрави — процеди през зъби Сълт. — А Ингълстад?

Глокта се размърда неспокойно на стола си.

— Изложих ултиматума ви възможно най-директно, Ваше Високопреосвещенство.

— Значи разполагаме с гласа му, така ли?

— *Хм, как точно да го кажа?* Не мога да потвърдя с абсолютна сигурност. Върховен правозащитник Маровия, посредством своя човек Харлен Мороу, вече беше успял да отправи почти идентични заплахи с нашите.

— Мороу? Тоя не беше ли един от блюдолизците на Хоф?

— Изглежда, се е издигнал в обществото. *Или пропаднал още по-ниско, зависи откъде ще го погледнеш.*

— Можем да се погрижим за него. — Физиономията на Гойл придоби доста зловещ вид. — Няма да е проблем...

— Не! — отрязва го Сълт. — Защо, Гойл, защо при всеки нов проблем първата ти мисъл е винаги за убийства? За момента трябва да пипаме леко, да оставим впечатлението за разумни, отворени към преговори хора. — Отиде до прозореца. Ярката слънчева светлина се пречупи през огромния камък на представителния пръстен на ръката му и от него затанцуваха виолетови пламъци. — А междувременно управлението на страната тъне в забвение. Не се събират данъци. Престъпления остават ненаказани. Онова копеле, което наричат Щавача, този демагог, този предател, държи речи по селските панаири и открито призовава на бунт! С всеки ден все повече селяни изоставят фермите си, отдават се на бандитизъм и вършат нечувани по размер кражби и погроми. Шири се хаос, а ние не разполагаме със средствата да го потушим. В Адуа са останали само два полка от Кралската гвардия, едва стигат за поддръжката на реда в града. Кой знае дали някой славен благородник няма да изгуби търпение и няма да реши да узурпира трона още сега? Напълно способни са на това!

— Армията няма ли скоро да се върне от Севера? — попита Гойл.

— Малко вероятно е. Този простак Бър прекара три месеца в клечане пред стените на Дънбрек и така даде на Бетод предостатъчно време да се регрупира от другата страна на Уайтфлоу. Кой го знае кога най-накрая ще си свърши работата, ако въобще съумее да го направи! *Месеци, прекарани в опити да разрушим собствената си крепост. Направо да ти се прииска да не бяхме влагали толкова старание в построяването ѝ.*

— Двайсет и пет гласа — Сълт изглежда изпод вежди шумолящите листове на стената. — Двайсет и пет, а Маровия има колко, осемнайсет? Въобще не напредваме! С всеки спечелен нов глас губим някой от старите!

— А може би, Ваше Високопреосвещенство — Гойл се наведе напред на стола си, — е време да се отбием отново при нашия приятел в Университета...

Архилекторът яростно изсумтя и Гойл моментално млъкна. Глокта зарея поглед навън, преструвайки се, че не е чул нищо необичайно. Гледката от огромния прозорец беше доминирана от

шестте порутени кули на Университета. Но каква ли помощ може да търси човек там? В прахоляка, забравата и разрухата, сред онези престарели идиоти, професорите?

Сълт не му остави достатъчно време за размисъл.

— Аз лично ще си поговоря с Хюгън. — Той заби пръст в един от листовете. — Гойл, пиши на лорд-губернатор Мид и опитай да го склониш да ни подкрепи. Глокта, уреди среща с лорд Уетърлант. Той още не е заявил принадлежност. Сега тръгвайте, и двамата. — Сълт се извърна от листовете и малките им тайни и прикова пронизителните си сини очи в Глокта. — Тръгвайте и ми... докарайте... гласове!

ГЛАВАТАР

— Студена нощ, а? — провикна се Кучето. — Пък аз си мислех, че е лято!

Тримата вдигнаха глави. Най-близкият до него беше възрастен мъж с посивяла коса и лице, прекарало доста време на открито. До него стоеше по-млад мъж, чиято лява ръка беше отрязана до лакътя. Третият беше още момче, стоеше на края на кея и гледаше намръщено в тъмното море.

Кучето тръгна към тях с престорено силно куцане, като не забравяше да мижи от болка при всяко провлачване на единия си крак. Довлачи се до стълба, на който се поклащаше една газена лампа, а до нея висеше сигналната камбана. Вдигна високо буркана, за да го видят тримата.

Възрастният се усмихна широко и облегна копието си на стената.

— Тука при водата винаги е студено. — Той приближи, потривайки длани. — Добре, че си ти, да се сетиш за нещо сгряващо, а?

— Ъхъ. Имате късмет тази вечер. — Кучето вдигна капака и го остави да се поклаща на гърлото на буркана. Взе една от глинените чаши и наля малко в нея.

— Е, хайде де, не се свени, момче.

— Дадено, няма. — Кучето ливна още малко в чашата му. Едноръкият трябваше да остави копието си, за да поеме подадената му чаша. Последно дойде момчето. Изгледа тревожно Кучето.

— Сигурен ли си, че майка ти няма нищо против да пиеш, хлапе? — Възрастният го сръчка с лакът в ребрата.

— Кой го е грижа к'во казва тя? — изръмжа момчето, като се стараеше гласът му да прозвучи малко по-дрезгаво.

Кучето му подаде чаша.

— Щом си достатъчно голям да държиш копие, значи си достатъчно голям да държиш и чаша, викам аз.

— Достатъчно голям съм! — троснато заяви хлапакът, грабна чашата от ръката на Кучето, но когато отпи, потрепери.

Кучето си спомни неговото първо питие. Спомни си колко силно му призля и как се замисли какво толкова му намираха на пиенето. Усмихна се. Хлапето най-вероятно реши, че се смее на него.

— Между другото, ти пък кой си?

— О, не му обръщай внимание — намеси се възрастният. — Още е прекалено млад, за да знае, че грубостите не печелят уважение.

— Няма проблем — отвърна Кучето, наля и на себе си една чаша и се наведе да остави буркана на земята. Не бързаше, трябваше добре да обмисли следващите си думи, не искаше да допуска грешки. — Казвам се Крег. — Някога наистина познаваше човек, на име Крег. Беше загинал при едно меле сред хълмовете. Кучето никак не го харесваше и се замисли защо точно неговото име му хрумна първо, но реши, че нямаше значение, щом върши същата работа като всяко едно друго. Плесна се по бедрото. — Наръгаха ме в крака при Дънбрек и още не съм се оправил напълно. Не ставам вече за преходи. Мисля, че и времето ми на предната линия приключи. Затова сигурно главатарят ми ме изпрати да наблюдавам морето с вас, момчета. — Вдигна поглед към плискащата се, огряна от лунната светлина вода, беше като жива. — Не че съжалявам много де. Право да си кажа, нагледал съм се на битки. — Последното поне беше вярно.

— Напълно те разбирам — каза едноръкият и размаха чукачето на ръката си пред лицето на Кучето. — Как са нещата там?

— Нормално. Ония от Съюза още са пред собствените си стени и се опитват всячески да влязат вътре, а ние сме от другата страна на реката и ги чакаме да дойдат. От седмици нищо ново.

— Чух, че някои от момчетата са минали на страната на Съюза. Чух, че Три дървета бил там, ама умрял в битка.

— Голям мъж беше Три дървета — каза възрастният. — Голям човек.

— Тхъ — отвърна Кучето. — Така си е.

— Казват обаче, че Кучето заел мястото му — продължи едноръкият.

— Наистина?

— Така разправят. Гадно копеле е тоя. Бил огромно животно. Викали му Кучето, защото някога отхапал на една жена циците.

— Така ли разправят? — запримига Кучето. — Е, аз никога не съм го срещал.

— Аз чух, че Кърлавия девет бил там — прошепна момчето с широко ококорени очи, все едно говореше за привидение.

— Пфу — изсумтяха подигравателно другите двама. — Кърлавия девет е мъртъв и добре, че се отървахме от тоя зъл копелдак. — Едноръкият потрепери. — Ама и ти си един, какви ти хрумват понякога.

— Така чух, само това казвам.

Възрастният отпи жадно от грога и премлясна с устни.

— Няма значение кой къде е. На южняците най-вероятно ще им писне и като си върнат крепостта, ще си тръгнат през морето. И всичко пак ще си е постарому. При всички положения няма да им хрумне да идват насам към Уфрит.

— Не — намеси се с охота едноръкият. — Няма да дойдат насам.

— Е, ние тогава за какво стоим тука? — измрънка хлапето.

Възрастният извъртя очи с досада, все едно за десет и път чуваше този въпрос и за десети път трябваше да отговаря по един и същ начин.

— Защото такава ни е задачата, хлапе.

— А като ти дадат задача, по-добре гледай да я свършиш като хората. — Кучето си спомни как Логън казваше това, а след него и Три дървета. И двамата вече ги нямаше — обратно при пръстта, но от това думите им не спираха да са верни. — Без значение дали е някоя досадна задача, трудна или пък гадна. — Мамка му, как само му се пикаеше. Винаги му се пикаеше в момент като този.

— Така си е — каза възрастният с усмивка, надвесен над чашата си. — Работата трябва да се върши.

— Трябва. Жалко. Изглеждате ми свестни момчета. — Кучето се пресегна зад гърба си, небрежно, все едно просто искаше да се почеше по задника.

— Жалко? — На лицето на хлапака се изписа озадачение. — Какво искаш да кажеш с това жа...

Дау Черния изникна зад гърба му и му преряза гърлото.

Почти в същия момент мръсната ръка на Мрачния запуши устата на едноръкия. През цепката на наметалото в средата на гърдите му се показва върхът на меч. Кучето скочи и нанесе три бързи удара с ножа си в ребрата на възрастния. Онзи изпъшка, залитна и ококори очи. Чашата

още висеше в едната му ръка, а от отворената му уста бавно се проточи една лига. После падна.

Момчето пълзеше. Едната му ръка стискаше прерязаното гърло, а другата се протягаше към стълба със сигналната камбана. Куражлия е хлапето, реши Кучето, трябва да му се признае поне това — да пълзиш към камбаната, за да вдигнеш тревога, с прерязано гърло. Но момчето не успя да се отдалечи и на крачка, преди Дау да стовари един тежък крак на тила му и да му прекърши врата.

Хрущенето на костта накара Кучето да замижи. Сигурно момчето не заслужаваше такава смърт, но това е то — война. Работата трябваше да се свърши, те я свършиха и по-важното, и тримата бяха още живи. Кучето не беше очаквал нещо друго от работа като тази и все пак тя успя да остави в устата му горчивия си вкус. И преди не му беше лесно, но сега беше по-зле от всякога, сега той беше главатар. Странно как се оказа далеч по-лесно да убиваш хора, когато някой друг ти казва да го направиш. Трудна работа е убиването. По-трудна, отколкото си мисли човек.

Освен ако не се казваш Дау Черния, естествено. Това копеле можеше да убие човек със същата лекота, с която спираше да се изпикае. И именно това го правеше толкова добър в този занаят. Кучето го проследи с очи, докато сваляше наметалото от безжизненото тяло на едноръкия. После го навлече на раменете си и небрежно претърколи с крак тялото във водата, все едно подритваше някакъв боклук.

— Ти имаш две ръце — отбеляза Мрачния, който вече се бе увил в наметалото на възрастния.

— Какво точно искаш да кажеш? — Дау се заоглежда. — Какво сега, да си отрежа ръката за едната убедителност ли, глупако?

— Иска да каже да я скриеш. — Кучето видя как Дау изтри ръба на една от чашите с мърлявите си пръсти, наля малко грог в нея и го гаврътна на един дъх. — И как успяваш да пиеш в такъв момент? — попита, докато издърпваше окървавеното наметало от под тялото на хлапето.

Дау вдигна рамене и си наля нова доза в чашата.

— Жалко е да го хабим. Пък и ти сам го каза. Студено е. — Ухили се зловещо. — Ама и теб си те бива в приказките, Куче. Викат ми Крег. — Дау започна да имитира фалшивото куцане на Кучето. — Наръгаха ме в гъза при Дънбрек! Как само ги измисляш, а! — Плесна

Мрачния по рамото с опакото на ръката. — Страшни ги приказва, нали? Имаше си дума за това май? К'во беше бе, Мрачен?

Правдоподобен.

— Правдоподобен — нахили се Дау. — Това си ти, Куче. Едно правдоподобно копеле. Обзалагам се, че щяха да ти повярват, дори да им беше казал, че си самият Скарлинг Качулатия. Как се удържаш да не се разхилиш, направо не знам!

На Кучето не му беше до смях. Не му допадаше гледката на двата трупа, които все още лежаха на земята. Стана му съвестно, че момчето може да измръзне без наметалото си. Ама че идиотска идея, предвид че въпросното хлапе лежеше в огромна локва от собствената си кръв.

— Не ме мисли повече — измърмори Кучето. — Отърви се от тия двамата тук и отивай при портата. Може да дойдат други.

— Разбрано, главатар, дадено, както кажеш. — Дау изтърколи телата във водата, после свали клепалото от камбаната и го хвърли надалеч в морето.

— Жалко — каза Мрачния.

— Кое?

— Жалко за камбаната.

Дау го изглежда невярващо.

— Жалко за камбаната, майка му стара! Изведнъж много се разприказва ти, а, ама знаеш ли? Повече те харесвах, като си траеше. Жалко за камбаната? Акъла ли си загуби бе, момче?

— На южняците може да им потрябва — вдигна рамене Мрачния, — като дойдат.

— Ми като им потрябва, да се гмуркат и да си го вадят, шибаното клепало! — Дау грабна копието на едноръкия, скри едната си ръка под чуждото наметало и тръгна към портата, като не спираше да реди сърдито под носа си. — Жалко за камбаната... мамка му...

Кучето се надигна на пръсти и откачи газената лампа от стълба. Вдигна я пред себе си и застана с лице към морето, после я закри с единия край на наметалото си. Пак я откри и отново я закри. Повтори още веднъж и закачи обратно лампата на мястото ѝ. Пламъчето ѝ му се стори прекалено мъничко, за да стопли надеждите им. Прекалено мъничко, за да бъде видно навътре в морето, но с друго не разполагаха.

През цялото време беше очаквал нещо да се обърка, да се вдигне тупурдия откъм града, през портата да се изсипят пет дузини войници и да ги пречукат и тримата, точно както заслужаваха. Вече така му се пикаеше, че само при мисълта за това щеше да се пръсне. Но от войници нямаше и следа. Беше тихо, чуваха се само тихото скърцане на лампата на стълба и пляскането на студените вълни в камъка и дървото на кея. Всичко беше минало по план.

Първата лодка плавно изплува от тъмнината, а на носа ѝ — широката усмивка на Тръпката. Натъпканите зад гърба му двајсетина войници гребяха. Лицата им бяха изопнати, а зъбите — стиснати от напрежение да не вдигат шум, въртейки греблата. При все това всяко, макар и най-тихо, почукване на дърво или метал опъваше до скъсване нервите на Кучето.

Когато приближиха до кея, Тръпката и момчетата му прехвърлиха през борда няколко чувала, натъпкани със слама, за да заглушат остъргването на дървото в камъка, точно както го бяха решили още преди седмица. После хвърлиха на Кучето и Мрачния въжета, с които да примъкнат лодката и да я привържат за кея. Кучето погледна към Дау, който стоеше небрежно облеган на портата, и онзи му отвърна с леко поклащане на глава — в града нямаше раздвижване. Приведен, Тръпката се изкачи по стълбите леко и безшумно, после остана приклепнал в сянката.

— Добра работа, главатар — прошепна той, усмихнат до уши. — Чиста работа.

— След това ще имаме предостатъчно време за потупвания по рамото. Погрижи се за следващите лодки.

— Разбрано.

Появиха се и останалите лодки с войници в тях и чували със слама през бордовете. Момчетата на Тръпката започнаха да ги придърпват и да помагат на мъжете да се изкатерят на кея. Имаше всякакви мъже, присъединили се към тях през последните няколко седмици. Все хора, които не харесваха новите порадки на Бетод. Скоро край водата имаше цяла тълпа от тях. Толкова много, че Кучето не можеше да повярва как така все още успяват да останат незабелязани.

Разделиха се на групи, както го бяха обсъдили, всяка със свой главатар и своя задача. Някои от момчетата познаваха Уфрит и Кучето ги беше накарал да надраскат с клечка скица в калта, точно както

правеше Три дървета. После накара всеки един от мъжете да я научи. Усмихна се при спомена за това, как се беше опъвал Дау, но не съжаляваше за главоболията, от скицата щяха да имат само полза. Приклекна до портата и започна да пропуска групите пред себе си — една по една, върволица от тъмните силуети на притихнали мъже.

Пръв беше Тъл, следван от двайсетина войници.

— Добре, Буреносен — каза Кучето. — Поемаш главната порта.

— Ясно — кимна Тъл.

— Най-тежката работа имаш, така че гледай да я свършиш тихо и чисто.

— Тихо, така да бъде.

— Успех, Тъл.

— Няма да ми трябва. — При тези думи гигантът се отдалечи бързо през тъмните улици на града, следван от хората си.

— Червена шапка, ти поемаш кулата при кладенеца и стената отстрани.

— Дадено.

— Тръпка, ти и момчетата ти ще държите под око площада.

— С орлов поглед, главатар.

Една по една групите минаваха през портата и изчезваха в тъмните улици, по-тихи от бриза откъм морето и шума на прибоя на доковете. Всеки със своята задача и потупване по гърба от Кучето. Последни бяха Дау Черния и групичка от мъже с корави лица зад гърба му.

— Дау, ти поемаш залата на старейшината. Събери и натрупай малко дърва, но не бързай да палиш, чуваш ли? И не убивай никой без нужда. Засега поне.

— Засега, бива.

— Ей, Дау. — Той се извърна. — Също така не закачай женорята, а?

— Ти за какъв ме вземаш бе? — Зъбите му просветнаха зловещо в тъмното. — За някое животно ли?

И с това се приключи. При портата останаха Кучето, Мрачния и още няколко момчета, които да наблюдават морето.

— Хм — поклати бавно глава Мрачния. От него това си беше голяма похвала.

— Защо не вземеш камбаната, а? — Кучето посочи към стълба.
— Може все пак да ни влезе в работа.

Леле майко, това се казва звук. Кучето не се сдържа да не замижи. Ръката му направо се разтресе, когато млатна камбаната с дръжката на ножа си. Не се чувстваше удобно между всички тези постройки, притиснат отвсякъде от стени и огради. Малка част от живота му беше минала в града, част, която не харесваше особено. Време прекарано или в палене и вършене на зулуми след обсада, или в лежане в тъмницата на Бетод в очакване на края.

Огледа бъркотията от покрити с каменни плочи покриви, стените от сив камък, почерняло дърво и мърлява сива мазилка — всичко лъщеше от ръмвящия дъжд. Странен живот е това, да спиш в кутия и да ходиш цял ден по едни и същи места. Самата мисъл му подейства обезпокоително, сякаш камбаната в ръката му не беше достатъчна, за да го изправи на нокти. Покашля се и я остави на паветата до крака си. Изправи се и зачака, сложил ръка на дръжката на меч, с надеждата, че от това ще е достатъчно ясно, че не се шегува.

По улицата се разнесоха нечийи шляпащи стъпки и на площада изтича малко момиче. При вида на дузината мъже, брадясали и въоръжени, на всичкото отгоре с Тъл Дуру в средата, устата му провисна широко отворена. Сигурно никога през живота си не беше виждало и наполовина толкова едър мъж. Обърна се рязко, готово да побегне, и почти се подхлъзна на мокрите павета. Тогава видя Дау, който седеше на една камара дърва зад него. Беше се облегнал небрежно на стената зад гърба си, а изваденият му меч лежеше напърно на коленете му. Момичето замръзна на място.

— Кротко, момиче — изръмжа Дау. — Стой си там, където си.

Появиха се още хора, изскачаха на площада от всички посоки и на лицата им се изписваше същият шок при вида на Кучето и хората му. Бяха предимно жени и малки момчета, имаше и няколко старци. Бяха измъкнати от постелите от звъна на камбаната и все още полузаспали, със зачервени очи и подпухнали лица, с раздърпани дрехи и кой каквото оръжие беше грабнал в последния момент. Едно момче стискаше касапски сатър. Един възрастен мъж държеше меч, но беше така прегърбен под тежестта му, че изглеждаше още по-стар.

Отпред стоеше момиче с разбъркана коса и вила в ръка, нещо в изражението му напомни на Кучето за Шари. Имаше изпитателен и замислен поглед, точно както тя някога го гледаше, преди да започнат да си лягат заедно. Кучето забодя поглед в босите му мръсни стъпала, надявайки се да не му се наложи да го убива.

Ако успееш здраво да ги изплашат, щяха да свършат най-добре работата, бързо и лесно. Затова Кучето се опита да не звучи като някой, който направо щеше да се насере от страх, а като някой, от когото трябваше да се боят. Някой като Логън. Не, това май ще дойде в повече. Като Три дървета тогава. Суров, но справедлив, човек, който винаги търсеше най-доброто за всеки.

— Старейшината сред вас ли е? — изръмжа Кучето.

— Аз съм — обади се дрезгаво старецът с меч. Лицето му беше сковано от ужас при вида на въоръжената тълпа непознати на площада на собствения му град. — Казвам се Брас. А кой, мамка му, си ти?

— Казвам се Кучето, това тук е Хардинг Мрачния, а онова едро момче е Тъл Дуру Буреносния. — Няколко чифта очи се ококориха. Разнесе се шепот. Явно бяха чували тези имена. — Тук съм с петстотин войници и тази нощ завзехме града ви. — Някои ахнаха, други изпищяха. Точната бройка на хората му се доближаваше повече до двеста, но Кучето реши, че точният брой за никого няма да е от полза. Можеше да им хрумне идеята да се бият, а той не гореше от желание да стига дотам, да наръга някоя жена, още по-малко — да бъде наръган от нея. — Наоколо има още много от нас, а вашите часови са здраво завързани, онези, които не се наложи да убием. Някои от момчетата ми, искам да сте наясно, че един от тях е Дау Черния...

— Това съм аз. — Дау се ухили с противната си усмивка и някои от близко стоящите до него се дръпнаха, сякаш адът се беше отворил току пред краката им.

— ... те искаха направо да почнем да палим къщите и да избием малко народ. Да действаме както когато Кървавия девет беше главатар, разбирате ли какво искам да ви кажа? — Някъде навътре в групата се разплака и заподсмърча дете. Момчето се заоглежда, а сатърът се полюшна несигурно в ръката му. Тъмнокосото момиче примигна объркано и стисна още по-силно вилата. Явно бяха схванали накъде отиват нещата. — Но аз реших да ви дам шанс да се предадете, все пак градът е пълен с жени, деца и така нататък. Сметките ми за уреждане

са с Бетод, не с вас. Армията на Съюза иска да използва града за пристанище, да стоварва тук войски, провизии и каквото там още трябва. До час ще са тук с корабите си. Много от тях. Каквото ще става, ще става, със или без вашето съгласие. Мисълта ми е, можем да го направим по мръсния начин, ако така предпочитате. Мъртвите са ми свидетели, че имаме голям опит в тая работа. Или пък можете да предадете оръжието, ако имате такова, и да се разберем с добро и... как беше думата?

— Цивилизовано — каза Мрачния.

— А така, цивилизовано. Е, какво ще кажете?

Старецът намести пръсти около дръжката на меча, но имаше вид на човек, който по-скоро би го използвал като бастун, да се подпира на него, вместо да го размаха като оръжие. Вдигна очи към стената, откъдето го изгледаха няколко от войниците на Кучето, после раменете му се отпуснаха.

— Изглежда, сте ни спипали. Кучето казваш, а? Бях чувал, че си умно копеле. И бездруго тук не е останал никой да се бие с теб. Бетод отведе всеки, който можеше да държи копие и щит едновременно. — Обърна се и обходи с поглед окаяната тълпа зад гърба си. — Ще оставите ли жените на мира?

— Ще ги оставим.

— Онези, които искат да бъдат оставени на мира — обади се Дау и изгледа похотливо момичето с вилата.

— Ще ги оставим на мира — изръмжа Кучето и го изгледа остро. — Аз ще имам грижата.

— Добре тогава — изхриптя старецът, пристъпи напред и замижа от болка, докато се навеждаше да остави ръждивия меч в краката на Кучето. — Ако питаш мен, ти си по-свестен човек от Бетод. Май трябва да ти благодарим за милостта, ако си удържиш на думата де.

— Хъ. — Вътрешно Кучето не се чувстваше кой знае колко милостив. Съмняваше се, че възрастният, когото уби при доковете, щеше да му благодари, нито пък едноръкият за това, че го наръгаха в гръб, нито пък хлапето с прерязаното гърло, чийто тепърва започващ живот му бе отнет така внезапно.

Един по един хората пристъпяха напред и оръжията им, ако можеха да се нарекат така, едно по едно започнаха да се трупат на

камара. Купчина стари, ръждиви инструменти и боклуци. Хлапето със сатъра пристъпи последно и захвърли острието си с дрънчане при останалите. Хвърли един уплашен поглед към Дау, после бързо се върна в групата и се вкопчи в ръката на тъмнокосото момиче.

Останаха така, скупчени и ококорени от страх. Кучето почти надушваше ужаса им. Очакваха всеки момент Дау и хората му да скочат и да ги посекаят на място. Чакаха да бъдат наблъскани в някоя къща, заключени вътре, а къщата подпалена. Всичко това Кучето беше виждал неведнъж. Не ги винеше, че се скупчиха като стадо овце, които се топят една друга през зимата. На тяхно място той щеше да направи същото.

— Така! — провикна се. — Това беше! Сега се връщайте по къщите си, или където там живеете. До пладне цялата войска на Съюза ще е тук и улиците по-добре да са празни.

Хората замигаха учудено към него, към Тъл, към Дау Черния, после един към друг. Преглъщаха мълчаливо, потреперваха и шепнеха благодарностите си към съдбата. После бавно се разпръснаха и се отдалечиха в различни посоки. Живи, за всеобщо облекчение.

— Добра работа, главатар — прошепна Тъл Дуру в ухото на Кучето. — И Три дървета нямаше да се справи по-добре.

— За жените обаче — Дау се присламчи от другата му страна. — Ако питаш мен...

— Не питам — каза Кучето.

— Да сте виждали сина ми? — Една жена не си беше тръгнала. Вървеше от човек на човек с налети със сълзи очи и обезумяло от тревога лице. Кучето наведе глава и извърна поглед. — Синът ми беше на стража при водата! Виждали ли сте го? — Дръпна Кучето за дрехата. Гласът ѝ потреперваше, разкъсван от хлипане. — Моля ви, къде е синът ми?

— Да не мислиш, че знам къде е всеки? — кресна Кучето в насълзеното ѝ лице и отмина, сякаш имаше за вършене някоя много важна работа, а всъщност не спираше да мисли — ах, ти, Куче, страхливец такъв. Какъв герой само, как ги праметна тези жени, деца и старци.

Не е лесно да си главатар.

ТОЗИ БЛАГОРОДЕН ЗАНАЯТ

Огромният ров беше източен по-рано при обсадата и сега представляваше широк изкоп, пълен с черна тиня. На отсрещния край на моста над него двама войници се трудеха усърдно. Пренасяха с една каруца трупове до ръба на рова и после ги изтърколваха към дъното. Труповете бяха на последните защитници на крепостта, покрити с дълбоки, зейнали рани, опръскани с кръв и кал. Диваци от Далечния изток, от земите отвъд Крина, със сплътени коси и бради. Безжизнените им тела бяха изпощели от глад, направо съсухрени от тримесечната обсада зад стените на Дънбрек. Почти не изглеждаха като човешки.

На Уест му бе изключително трудно да намери радост от победата над жалки създания като тези.

— Жалко е — промълви Яленхорм — да свършат така. Биха се толкова смело.

Уест проследи поредния опърпан труп да се свлича в рова и да пада върху калната камара от оплетени тела.

— Така свършват повечето обсади. Особено за смелите. Биват погребани в тинята, а после ровът бива запълнен отново. Водите на Уайтфлоу нахлуват отгоре им и тяхната смелост, или липсата на такава, вече не означава нищо.

Крепостта Дънбрек беше надвиснала над двамата офицери, докато вървяха по моста. Черните силуети на стените и кулите приличаха на огромни дупки в побелялото небе. Няколко птици с разрошени от вятъра пера кръжаха отгоре им. Други крякаха от нащърбените бойници.

Същото това разстояние отне на генерал Крой и хората му цял месец. Биваха яростно отблъсквани, отново и отново, докато най-накрая не успяха да пробият през тежката порта, под непрестанен порой от стрели, камъни и вряла вода. След това ги очакваше седмица клаустрофобично клане, докато изминат дванайсетте крачки на тунела и не успеят да си проправят път през втората порта с помощта на огън и брадви, за да могат най-после да овладеят външната стена. Всички

предимства бяха на страната на защитниците. Крепостта беше старателно замислена да осигурява именно това.

И когато най-накрая преминаха портите и постройката над тях, се оказа, че проблемите им тепърва започват. Вътрешната стена беше двойно по-висока и дебела от външната. Рампите зад бойниците им покриваха целия периметър. Нямаше скривалище от сипещия се от гигантските кули огън.

В опитите си да преодолеят тази стена, хората на Крой опитаха всяка обсадна тактика от военните наръчници. Пробваха кирки и лостове, но зидът се оказа пет стъпки широк при основата. Опитаха да я подкопаят, но земята пред крепостта се оказа просмукана от вода, а отдолу твърда английска скала. Обстрелът с катапулти постигна само драскотини по могъщата крепост. После тръгнаха със стълби, отново и отново, на вълни и отделни групи, изненадващо, под прикритието на нощта, после нагло и посред бял ден, но независимо дали по тъмно или светло, резултатът бе един и същ. Колоните от ранени обръщаха гръб на поредния провал и тътреха обратно крака, влачейки тържествено мъртвите след себе си. Най-накрая опитаха да преговарят с дивите защитници посредством един северняк, който действате като преводач. Горкият човек бе пропъден и замерян с дълго събираните по време на обсадата екскременти на защитниците.

И накрая чист късмет. След внимателно изучаване движенията на стражите, един находчив сержант си пробва късмета с кука и въже под прикритието на нощта. Последваха го дузина смелчаци и групата успя да се изкатери по стената. Цялото усилие отне десет минути и коства един живот. Успяха да изненадат стражата, убиха няколко от тях и завзеха постройката над портата. Каква ирония на съдбата, помисли си Уест, след всякакви обходни тактики и всички отблъснати с кръв опити да не минат през нея, армията на Съюза все пак влезе в крепостта през централната порта, широко отворена отвътре.

Сега близо до същата тази порта един превит одве войник повръщаше звучно върху изцапаните каменни плочи на земята. Обзет от лошо предчувствие, Уест мина покрай него. Ударите на токовете му отекнаха в тунела. Озова се насред просторния вътрешен двор в средата на крепостта. Беше във формата на правилен шестостен, повтарящ очертанията на вътрешната и външната стена — част от

перфектния дизайн на крепостта. Уест се усъмни, че архитектите на това място биха одобрили вида, в който го бяха оставили северняците.

В единия край на двора имаше дълга дървена постройка, най-вероятно конюшня. В даден момент от обсадата явно се бе подпалила, защото сега от нея бяха останали само камара овъглени греди, по които все още тлееха въглени. Заетите с разчистването след битката бяха прекалено заети отвън и земята от вътрешната страна на стената беше покрита с трупове и разпилени оръжия. Мъртвите на Съюза бяха събрани в единия ъгъл, подредени в редици и покрити с одеяла. Тези на северняците лежах в във всевъзможни пози, кой както беше паднал, по лице, по гръб, свит на кълбо или проснат с разперени крака и ръце. Под труповете каменните плочи от настилната бяха силно пострадали, но не просто от тримесечната обсада. Някой беше издялал в тях с длето огромен кръг, а в него други, по-малки. Между тях беше издялана плетеница от странни символи и знаци. Не състоянието на крепостта обаче притесняваше Уест. Нещото, което го тревожеше, беше отвратителната смрад, която се носеше наоколо, по-остра от миризмата на изгорялото дърво.

— Каква е тази миризма? — промърмори Яленхорм с ръка на устата.

Един стоящ наблизо сержант го чу.

— Изглежда, нашите приятели от Севера са решили да украсят малко. — Той посочи нагоре и Уест проследи посоката на пръста в металната ръкавица.

Бяха толкова разложени, че му отне време да осъзнае, че останките пред очите му са човешки. Бяха заковани с разперени крайници на вътрешните стени на всяка една от кулите, високо над навесите на опасващите вътрешния двор постройки. От коремите им висяха разложени вътрешности, накацани от стотици мухи. Кървавия кръст, както го наричаха северняците. Съдраните останки на ярките униформи на Съюза бяха едва забележими, докато се развяваха от вятъра наред гниещата плът.

Очевидно висяха там от доста време. Със сигурност отпреди началото на обсадата. Може би откакто крепостта беше паднала в ръцете на северняците. Труповете на първоначалните защитници, заковани, разлагащи се в продължение на всичките тези месеци. Три от телата нямаха глави. Най-вероятно бяха останалата част от трите

подаръка, които получи лорд-маршал Бър, толкова отдавна. Уест се улови в мисли, не че имаше кой знае какво значение вече, дали някой от тях е бил все още жив, когато са го заковали към стената. Устата му се изпълни със слюнка. Изведнъж бръмченето на мухите беше станало оглушително.

Яленхорм беше пребледнял като платно. Не каза нищо. Нямаше и нужда да го прави.

— Какво се е случило тук? — процеди през зъби Уест, по-скоро на себе си, отколкото на някой около него.

— Ами, господине, ние смятаме, че те са се надявали на помощ. — Сержантът се усмихваше насреща му, явно беше благословен със здрав стомах. — Помощ от някакви зли богове, така предполагахме. Ама явно там долу никой не слуша молитвите им, а?

Уест изглежда намръщено издълбаните знаци по земята.

— Махнете ги! Ако трябва, вдигнете всички плочи и ги сменете с нови. — Погледът му се отклони към висящите останки и усети как стомахът му се надига. — И предложете награда от десет марки на онзи, който има достатъчно кураж и стомах да се покатери там и да сваля труповете.

— Десет марки? Ей, я дай оная стълба!

Уест се обърна и се отправи с бърза крачка към портите на Дънбрек. Задържахаше дъха си и се надяваше никога повече да не идва на това място, но вече знаеше, че съвсем скоро пак щеше да е тук. Било то само в кошмарите си.

Присъствието на Крой и Паулдър на съвещанията беше достатъчно да разболее и най-здравия човек, а лорд-маршал Бър определено не спадаше към тази категория. Командващият армията на Негово величество в Англанд съвсем се беше стопил, точно като защитниците на Дънбрек. Обикновената му униформа висеше отпусната по тялото му, за сметка на бледата му кожа, която изглеждаше прекалено изпъната върху щръкналите кокали. Ръцете му трепереха, устните му потрепваха, не можеше да стои дълго време изправен, а за яздене и дума не можеше да става. От време на време се сгърчваше и лицето му се изкривяваше, сякаш беше разтърсван от невидими спазми. Уест не разбираше как маршалът успяваше да се

държи, но ето че го правеше, по четиринайсет часа на ден, понякога и по-дълго. Изпълняваше задълженията си с цялото му присъщо усърдие.

Поставил длани на корема си, Бър изглежда смръщено огромната карта на пограничния регион. Уайтфлоу беше изобразена като виеща се синя линия през средата, с черния шестостен на Дънбрек до нея и изписаното със завъртулки име под него. Отляво на реката Съюза, отдясно Севера.

— И така — започна дрезгаво той, после се разкашля, прочисти гърлото си — крепостта е отново в наши ръце.

— Наша е — кимна стегнато Крой.

— Най-накрая — промърмори под носа си Паулдър. Всеки един от двамата генерали продължаваше да гледа на Бетод и армията му от северняци като на дребно препятствие, отвличащо вниманието му от битката с истинския враг — другия.

Крой се наежи и от офицерския му щаб се разнесе неодобрително мърморене, заприличаха на ято гневни гарвани.

— Дънбрек е проектирана от най-добрите военни архитекти на Съюза и е строена, без да се пестят средства! Пленяването ѝ не беше никак проста работа!

— Разбира се, разбира се — намеси се сърдито Бър, в опит да смени темата. — Ужасно трудна за превземане крепост. Имаме ли вече яснота по въпроса как северняците са успели да го постигнат?

— Нямаше оцелели, от които да научим с каква подлост са си послужили, господине. Биха се до смърт, до последния човек. Няколкото оцелели се барикадираха в конюшната и я подпалиха отвътре.

Бър погледна към Уест и бавно поклати глава.

— Как би могъл човек да разбере подобен противник? В какво състояние е крепостта?

— Защитният ров е източен, постройката над портите е частично разрушена, има значителни поражения по вътрешната стена. Защитниците са разрушили част от постройките, за да използват дървото за горене и камъните за хвърляне, а останалите са оставили в... — устните на Крой продължиха да мърдат безмълвно, сякаш търсеше точната дума, — много лошо състояние. Ремонтите ще отнемат седмици.

— Хм. — Бър разтри навъсено корема си. — Висшият съвет иска да прекосим Уайтфлоу колкото може по-скоро и да атакуваме врага. Трябват им добри новини за неспокойния народ и така нататък.

— Пленяването на Уфрит — скочи Паулдър и се усмихна с огромно самодоволство — заздравява неимоверно позициите ни. Сдобихме се с лекота с една от най-значимите области на Севера, идеално местоположение за снабдяване на войските ни с провизии, докато напредват на север. Досега всичко трябваше да пътува с каруци през цяла Англанд, по лоши пътища и в лошо време. Вече можем да доставяме всичко с кораби, направо на фронта! И постигнахме всичко това без нито една жертва!

Уест не смяташе да го остави да си припише заслугата за Уфрит.

— Естествено — намеси се равнодушно той. — Съюзниците ни от Севера за пореден път се доказаха незаменими.

Облеченият в червено щаб на Паулдър моментално се навъси и зашумя сърдито.

— Да, те изиграха своята роля — неохотно се съгласи генералът.

— Водачът им, Кучето, е разработил плана, изпълнил го съвсем сам, изцяло със свои хора и накрая ви е сервирал града на тепсия, с широко отворени порти и население, готово да се подчини. Така чух аз, че е станало.

Паулдър погледна ядосано към Крой, който сега си позволи бегла усмивка на задоволство.

— Хората ми държат града и вече започнаха да струпват провизии! Обходихме врага по фланга и го принудихме да отстъпи към Карлеон! Това, полковник Уест, е от значение сега, а не кой какво точно е свършил!

— Точно така! — прекъсна го Бър и махна с ръка. — И двамата сте свършили много в служба на страната си, но сега трябва да гледаме в бъдещето. Генерал Крой, организирайте ремонтни групи, които да останат в Дънбрек, а също и един полк от наборната войска, който да поеме защитата на стените. И ако обичате, с командир, който си разбира от работата. Ще бъде, меко казано, голям срам да допуснем повторна загуба на крепостта.

— Няма да има повече грешки. — Крой се озъби на Паулдър. — Можете да разчитате на това.

— Всички останали прекосяваме Уайтфлоу и се регрупираме на отсрещния бряг. После започваме да настъпваме на изток и север, към Карлеон, като ще използваме пристанището в Уфрит за снабдяване. Изтикахме врага от Англанд. Сега е време да настъпим и да го поставим на колене. — Маршалът подкрепи думите си, като натисна с юмрук дланта си.

— Дивизията ми ще бъде от другата страна на Уайтфлоу до утре вечер. — Паулдър изсъска на Крой. — Готова за действие.

Бър направи нова гримаса.

— Независимо какво казват във Висшия съвет, трябва да подхождаме внимателно. Последният път когато армията ни е прекосявала Уайтфлоу, е било по времето на крал Касамир и инвазията му в Севера. Не мисля, че е нужно да ви напомням, но той е бил принуден да отстъпи доста скоропостижно и в пълн безпорядък. Бетод и преди е успявал да ни изненада, а сега, когато е на своя територия, може само да трупа сили. Трябва да сме единни. Няма място за надпревара, господа.

Двамата генерали моментално се впуснаха в надпревара кой ще се съгласи първи с него. Уест въздъхна дълбоко, стисна очи и разтри основата на носа си.

НОВ ЧОВЕК

— Ето ни отново в Адуа. — Баяз изглежда намръщено блестящия, ослепително бял полумесец на града, разтеглен покрай искрящия залив. Бавно, но решително той се приближаваше и сякаш се пресягаше да поеме Джизал в прегръдките си и да го приветства с добре дошъл. Отделните подробности бавно започнаха да изпъкват на общия фон — зелените паркове надзъртаха между сградите, белите кули се надигаха над останалите постройки. Вече се виждаха и високите стени на Агрионт, с блесналите под слънчевите лъчи лъскави куполи зад тях. Над всичко това се извисяваше Кулата на Създателя, но сега дори от тази неприветлива грамада сякаш струяха топлина и чувство за сигурност.

Джизал си беше у дома. Той беше оцелял. Имаше чувството, че бяха минали поне сто години, откогато стоеше на носа на подобен кораб и нещастен и посърнал изпращаше с поглед стопяващия се в далечината Адуа. Високо над препускащата покрай бордовете вода, под плющящите платна на мачтите и крясъците на морските птици той дочу отдалечената глъч на града. В ушите му този звук беше по-прекрасен от всяка музика, която беше чувал. Притвори очи и вдъхна дълбоко през носа. Солената смрад на залива беше като мед върху езика му.

— Като те гледа човек, ще рече, че ти е допаднало пътуването, а, капитане? — попита Баяз, а иронията в тона му бе повече от осезаема.

— Харесва ми краят му — усмихна се непринудено Джизал.

— Да не униваме, приятели — намеси се брат Лонгфут. — Понякога едно трудно пътешествие разкрива всичките ползи от себе си дълго след като краят му е настъпил. Изпитанията ни са мимолетни, но мъдростта, която ни носят, остава за цял живот!

— Ха. — Първия магус изкриви презрително уста. — Пътешествията носят мъдрост само на мъдрия. Невежата затъва още по-дълбоко в своето невежество. Деветопръсти господарю! Твърдо ли си решен да се върнеш в Севера?

Логън спря за момент да се взира навъсено във водата.

— Нямам причина да остана. — Погледна настрани към Феро и тя му отвърна с обичайния си гневен поглед.

— Защо гледаш мен?

Логън поклати глава.

— Знаеш ли? Нямам никаква представа защо. — Ако между двамата беше имало някакво, макар и бегло, подобие на романтична връзка, очевидно вече безвъзвратно се беше сгромолясало до мрачна неприязън.

— Е — каза Баяз и повдигна вежди, — щом си решил. — Той подаде на северняка ръка и разтърси неговата под погледа на Джизал. — А като стъпиш на шията на Бетод, скитай го веднъж и за мен.

— Имаш го, освен ако той не стъпи пръв на моята.

— Да, трудна работа е да риташ нагоре. Благодаря ти за помощта и за добрите ти обноски. Може някой път отново да ми гостуваш в Библиотеката. Ще съзерцаваме езерото и ще се смеем, припомняйки си приключенията си от западния край на света.

— Надявам се скоро да го направим — каза Логън, но видът му не беше на човек, готов да се смее, нито пък на такъв с надежди. Изглеждаше като човек, останал без никакъв избор.

Джизал наблюдава мълчаливо хвърлянето на въжетата на кея и връзването им, чу скърцането на дървото при спускането на дългия подвижен мост, после стърженето му в камъка.

— Господарю Кай! — провикна се Баяз на чирака си. — Време е да слизаме! — Бледият младеж тръгна, без дори да се обърне назад. Брат Лонгфут го последва.

— Ами успех тогава — каза Джизал и подаде на Логън ръка.

— И на теб. — Севернякът се усмихна, подмина ръката и го стисна в здрава, миризлива прегръдка. Двамата останаха прегърнати за момент — трогателна и същевременно неловка гледка — накрая Деветопръстия го шляпна по гърба и разтвори ръце.

— Може да се срещнем отново в Севера. — Гласът на Джизал едва доловимо потрепна, независимо от усилията му. — Ако ме изпратят...

— Може, но... по-добре да не става. Както вече казах, ако съм на твое място, ще си намеря добра жена, а убиването ще оставя на онези с по-малко мозък в главата.

— Такива като теб?

— Ъхъ. Точно такива. — Погледна към Феро. — Това е, а, Феро?

— Хъ. — Тя повдигна кльощавите си рамене и тръгна по подвижния мост.

— Хубаво. — През лицето на Логън пробяга тръпка. — Радвам се, че се запознахме — промърмори. Размърда чуканчето на липсващия си пръст към Джизал. — Едно се знае за Логън Деветопръстия, умее да омайва жените.

— Ммм.

— Ъхъ.

— Хубаво. — Странно, помисли си Джизал, тръгването се оказва по-трудно, отколкото беше очаквал. През последните шест месеца бяха почти непрекъснато заедно. В началото изпитваше към него само неприязън, но сега, когато дойде време да си тръгва, усещането беше като при раздяла с по-голям брат, брат, към когото изпитва голямо уважение. Всъщност много повече, защото той никога не бе изпитвал кой знае какви топли чувства към истинските си братя. И ето го сега, стои нерешително на палубата. Логън се усмихна, сякаш прочете мислите му.

— Не се тревожи. Все някак ще се оправя и без теб.

Джизал успя да се усмихне половинчато.

— И помни какво ти казах, ако се наложи да се биеш.

— За съжаление почти сигурен съм, че ще се наложи.

Сега вече на Джизал не му оставаше друго, освен да се обърне и да слезе по клатещия се подвижен мост към кея, като старателно се престори, че нещо му е влязло в окото. Стори му се цяла вечност, докато извърви оживения кей и настигне Баяз, Кай, Лонгфут и Феро.

— Деветопръстия господар може да се грижи за себе си, така мисля аз — каза Първия магус.

— О, безсъмнено — подсмихна се Лонгфут. — По-добре от всеки друг!

Когато тръгнаха към вътрешността на града, Джизал се извърна за последно към кораба. Логън му махна с ръка от борда, после един от складовете на доковете се изпречи пред очите на Джизал и от северняка вече нямаше и следа. Феро изостана за момент, извърна се намръщена към морето, стисна здраво юмруци и една жила на слепоочието ѝ заигра. Когато отново се обърна, видя, че Джизал я гледа.

— Ти пък какво зяпаш? — Мина забързано покрай него и последва другите по оживените улици на Адуа.

Градът беше същият, както го помнеше Джизал, но усещането в него беше някак различно. Сградите сякаш се бяха сближили и се гушеха плътно една в друга. След необятните простори на Старата империя и зашеметяващите гледки на потъналия в руини Олкъс, дори Централната улица, огромната централна артерия на града му изглеждаше ужасно тясна и задушаваща. Във великата равнина дори небето сякаш беше по-високо. А градът все едно се бе смалил и на всичкото отгоре имаше някаква неприятна миризма, която допреди не бе забелязал. Тя го накара да сбърчи нос, докато се провираше през тълпите от грубовати минувачи.

От всичко обаче най-странни намираше хората. През изминалите месеци беше виждал най-много по десет закуп. Сега изведнъж около него гъмжеше от хиляди, до един устремени по хилядите свои дела. Чисти и излъскани, натруфени от глава до пети с безвкусни, шарени дрехи, същински цирк. Забеляза, че модата се е променила през месеците, прекарани в страх за живота наред дивите западни покрайнини на света. Шапките вече се носеха под различен ъгъл, ръкавелите на ризите се бяха разширили, яките пък се бяха свили до площ, която само преди година беше смятана за абсурдно недостатъчна. Джизал изсумтя презрително. Стори му се странно, че някога подобни глупости са го вълнували толкова. Видът на няколко напарфюмирани контета, които подтичваха наперено покрай него, го изпълни с презрение.

Докато напредваха през града, групата им постепенно започна да се смалява. Първо Лонгфут се отдаде на прочувствено сбогуване, съпроводено с многократно стискане на ръце и приказки за чест и удоволствие от познанството им, както и уверение за нова среща. В последното Джизал първоначално се усъмни, а после истински се обнадежди, че е престорено. Когато наближиха големия пазарен площад Четирите ъгъла, Кай беше изпратен по задачи, които той прие с обичайното си враждебно мълчание. И с Феро, която се влачеше навъсена отзад, единственият му спътник остана Първия магус.

Ако трябваше да бъде напълно откровен, нямаше да има нищо против групата да се бе смалила дори повече. Деветопръстия може и да се бе доказал като верен приятел, но останалата част от зле

скалъпената им група в никакъв случай не биха попаднали сред избраните гости около трапезата на Джизал. Той отдавна се бе отказал от мисълта, че непробиваемата намусена маска на Феро може някога да се разчупи и да разкрие някаква човештина под себе си. Баяз пък се оказа, ако това въобще беше възможно, разбира се, още по-обезпокоителен събеседник — наполовина добрият дядо веселяк, а другата половина нещо напълно непознато. Всеки път когато този старец си отваряше устата, Джизал стискаше очи в очакване на поредната грозна изненада.

За момента поне беше в настроение и бърбеше непринудено.

— Мога ли да попитам за бъдещите ти планове, капитан Лутар?

— Предполагам, ще бъда изпратен в Англанд да се бия със северняците.

— И аз така смятам. Въпреки че човек никога не знае какъв странен обрат може да направи утре съдбата.

Джизал не отдаде кой знае какво значение на последната забележка.

— Ами ти? Ще се върнеш ли... — В този момент осъзна, че нямаше и най-малка представа откъде всъщност беше дошъл този магус.

— Още не. За момента смятам да остана в Адуа. Предстоят големи събития, моето момче, славни времена. Мисля да поостана, да видя как ще се развият нещата.

— Мърдай, кучко! — долетя крясък някъде отстрани.

Трима мъже от градската стража бяха обиколили едно мърляво момиче в опърпана рокля. Единият се беше надвесил над него, с палка в ръка, крещеше в лицето му, а то потреперваше и свиваше очи при всеки вик. Наоколо се беше събрала малка групичка недоволни зяпачи, предимно работници, една идея по-чисти от просякинята на земята.

— Що не я оставите на мира? — изропта един от тях.

Един от стражите пристъпи заплашително към зяпачите и вдигна палката си, докато другарят му сграбчи момичето за рамото и скрита настрана канчето пред него. Няколкото дребни монети се изтърколиха със звън в канавката.

— Това е прекалено — каза тихо Джизал.

— Е — Баяз го изгледа през притворени клепачи, — стават такива неща непрекъснато. Не ми казвай, че за пръв път виждаш как

пропъждат просяк?

Естествено, Джизал не веднъж бе ставал свидетел на подобни гледки и всеки път ги бе подминавал с безразличие. Все пак не можем да оставим просящите да задръстят улиците. При все това, незнайно защо, от тази гледка изпита неудобство. Злощастната бездомница лежеше по гръб, риташе във въздуха и викаше, докато стражите я влачеха по земята. Насилието им бе напълно неоправдано, явно се забавляваха. Не беше толкова самото действие на стражите, което подразни Джизал, колкото фактът, че го правеха пред очите му, без да ги е грижа за неговото мнение по въпроса. Почувства се почти като техен съучастник.

— Това е недопустимо — процеди той през зъби.

— Ами щом толкова те дразни — вдигна рамене Баяз, — защо не направиш нещо по въпроса?

В този момент стражът сграбчи момичето за сплъстената коса и го удари с палката. То изпищя, покри глава с ръце и се сви на земята. Джизал усети как лицето му се изкривява от гняв. Миг по-късно беше забутал тълпата зяпачи и беше сритал онзи с палката в задника, запращайки го по очи в канавката. Един от другарите му се засили към него с вдигната палка, но в следващия момент отскочи уплашено назад. Джизал осъзна, че остриетата му бяха извадени и стоманата им блестеше заплашително в сумрака на сянката от съседната сграда.

Зяпачите ахнаха от изненада и боязливо се дръпнаха назад. Джизал примига невярващо. Намеренията му далеч не бяха да се стига дотук. Проклети да са Баяз и идиотските му съвети. Но вече беше късно за друго, просто трябваше да доведе нещата докрай. Придаде на лицето си възможно най-страховито и надменно изражение.

— Още една крачка и ще те заколя като прасе, каквото всъщност си. — Измери с поглед един по един стражите. — Е? Ще се пробва ли някой? — Вътрешно се надяваше, че няма, но както се оказа, нямаше нужда да се тревожи. Според очакванията му, тримата се оказаха доста по-нерешителни, изправени пред истинска съпротива, и сега пристъпваха колебливо извън обсега на рапирата и кинжала му.

— Никой не може да се отнася така с градската стража. Ще разберем кой си. Можеш да си сигурен в това...

— Няма да ви е никак трудно да ме намерите. Казвам се капитан Джизал дан Лутар, от Кралската гвардия. Живея в Агрионт. Няма как

да го подминете. Това е онази висока крепост над града! — Той посочи рязко с острието на кинжала си нагоре по улицата, което накара единия от стражите да отскочи уплашено назад. — Ще ви приема в удобно за вас време и тогава ще имате възможността да обясните пред моя началник, лорд-маршал Варуз, срамното си отношение към тази жена, поданик на Съюза, чието единствено престъпление е това, че е бедна!

Абсурдно превъзнесена реч, естествено, в резултат на която Джизал усети, че се изчервява. Той винаги бе презирал бедните и в момента не беше никак сигурен, че това му отношение е претърпяло кой знае каква промяна през последните месеци, но след като се беше отнесъл в тази посока, сега не му оставаше друго, освен да довърши подобаващо започнатото.

Оказа се, че речта му е постигнала желанния ефект. Тримата мъже от градската стража отстъпиха, незнайно защо, с усмивки на лицата, все едно цялата тази работа беше преминала по начина, по който го бяха планирали, като оставиха Джизал сам и по неволя обект на овациите на тълпата.

— Браво, момче!

— Хубаво, че поне някой имаше куража.

— Как каза, че се казва той?

— Капитан Лутар! — изрева неочаквано Баяз и Джизал подскочи от изненада, докато прибираще остриетата в ножниците им. — Капитан Джизал дан Лутар, победител в миналогодишния Турнир и току-що завърнал се от пълна с приключения експедиция в Далечния запад! Той се казва Лутар!

— Лутар ли каза?

— Онзи, дето спечели Турнира?

— Той е! Гледах го как победи Горст!

Цялата тълпа го зяпна с ококорени от уважение и възхищение очи. Един се пресегна, сякаш искаше да докосне крайчеца на палтото му, и Джизал залитна назад. Насмалко да се спъне в просякинята, от която беше започнало цялото това фиаско.

— Благодаря ви — изломоти момичето с дебелашкия акцент на простолудието, допълнително влошен от разкъравената му уста. — О, много ви благодаря, господине.

— Няма защо. — Обзет от крайно неудобство, Джизал се отдръпна от него.

Отблизо изглеждаше още по-мръсно, а той не гореше от нетърпение да пипне някоя болест. Освен това като цяло вниманието на тълпата не му беше никак приятно. Продължи да отстъпва неуверено назад под пълните с възхищение погледи и шепота на тълпата.

Докато подминаваха Четирите ъгъла, забеляза, че Феро го гледа изпитателно.

— Какво? — сопна се той.

— Вече не си чак такъв страхливец, какъвто беше — вдигна рамене тя.

— Хиляди благодарности за грандиозната възхвала. — Джизал се изпречи на пътя на Баяз. — Какво беше всичко това?

— Това, моето момче, беше проява на великодушие от твоя страна и аз съм горд от постъпката ти. Явно уроците ми не са били напълно пропилены.

— Искях да кажа — изръмжа Джизал, по чието лично мнение ползата от постоянните проповеди на Баяз за него беше абсолютно никаква, — какви ги мислеше, да крещиш името ми пред куцо, къораво и сакато? Сега целият град ще разбере за случката!

— О, виж за това не се сетих. — Първия магус се усмихна вяло. — Просто реших, че заслужаваш похвала за благородната си постъпка. Да помагаш на онеправданите, да се притичаш на помощ на дама, изпаднала в беда, да защитаваш слабите, такива работи. Наистина достойно за уважение.

— Но... — промърмори Джизал, докато се замисляше дали старецът не го взема на подбив.

— Тук пътищата ни се разделят, млади приятелю.

— О. Наистина ли?

— Ти къде отиваш? — попита Феро и го изгледа подозрително.

— Имам да свърша няколко неща, а ти идваш с мен.

— Че защо ми е да го правя?

Баяз извърна поглед нагоре и на лицето му се изписа досада.

— Защото ти липсват социалните умения да оцелееш и пет минути сама на място като това. Защо иначе? Ти, предполагам, отиваш в Агрионт? — обърна се той към Джизал.

— Да. Да, разбира се.

— Добре тогава. Капитан Лутар, бих искал да ти благодаря за ролята ти в това малко приключение.

Как смееш, магически задник такъв? Това беше една огромна, болезнена и обезобразяваща загуба на времето ми, че и пълен провал на всичкото отгоре. Независимо от мислите си, Джизал каза:

— Да, разбира се. — Пое ръката на възрастния магьосник, готов да я разтърси вяло. — За мен беше чест.

— Радвам се да го чуя. — Ръкостискането на Баяз се оказа невероятно здраво. Джизал усети как бива придърпан напред към лицето на магуса и в един момент осъзна, че се взира в блестящите му зелени очи от обезпокоително близко разстояние. — Може отново да се наложи да си сътрудничим.

Джизал примигна. „Да си сътрудничим“ беше доста зловещ избор на фраза.

— Ами... ъ... сигурно пак ще се видим... скоро? — В мислите си Джизал се надяваше това „скоро“ да е по-скоро никога.

Баяз се усмихна широко и пусна изтръпналата ръка на Джизал.

— О, аз съм убеден, че пак ще се срещнем.

Слънцето припичаше приятно, а клоните на ароматния кедър хвърляха шарена сянка по тревата, точно както преди. През вътрешния двор подухваше лек ветреца, в клоните на дърветата чуруликаха птички, беше съвсем както го помнеше. Старите сгради на казармите не се бяха променили, обвити в шумолящ бръшлян, обграждаха от всички страни тесния вътрешен двор. Но тук свършваха всички прилики с щастливите спомени на Джизал. По краката на столовете беше плъзнал мъх, а плотовете на масите се бяха сдобили с дебела кора от птичи курешки. Тревата не беше косена седмици наред и избуялите почти до колене бурени се оплитаха в краката му, докато вървеше.

Картоиграчите ги нямаше отдавна. Загледан в играещите сенки по сивото дърво, Джизал си спомни смеха им, устата му се изпълни с вкуса на лулата и силните напитки, пръстите на ръцете му усетиха допира на картите. Ето тук седеше Яленхорм и се правеше на голям мъжкар. А тук Каспа се смееше на шегите по свой адрес. Уест седеше тук, накланяше назад стола си и примирено клатеше неодобрително

глава. Тук пък Бринт разместваше нервно картите в ръце, изпълнен с надежди за големи печалби, които чака и не дочака.

Ето го и неговото място. Джизал измъкна стола от оплетената в краката му трева, издърпа го и седна. Качи единия си ботуш на ръба на масата и се заклати назад върху задните крака на стола. Колко странно му се струваше сега времето, когато седеше тук, следеше зорко и обмисляше как да прекара още повече приятелите си. Сега в никакъв случай не би се впуснал в подобни глупости. Е, най-много една-две ръце, не повече.

Беше решил, че една добра баня, последвана от старателно бръснене, след което безкрайно дълго приглаждане и оправяне на прическата, щяха да го накарат отново да се почувства у дома, но след като приключи с всичко, остана разочарован. Така познатата рутина го накара още повече да се чувства като гост в собственото си, потънало в прах жилище. Вече нито лъскавината на ботушите и копчетата, нито златният ширит на униформата му го вълнуваха както преди.

Накрая, когато застана пред огледалото, място, където беше прекарвал в захлас толкова часове, намери гледката за силно обезпокоителна. От прекрасното стъкло от далечен Висерин го гледаха втренчено очите на изпит от странстване пътешественик, с обветрено от живота на открито лице. Пепеляво русата брадичка не успяваше да скрие грозния белег на изкривената му челюст. Старата униформа беше станала прекалено стегната и така твърдо колосана, че дращеше кожата му, а яката и направо го задушаваше. Вече не се чувстваше на мястото си, облечен в нея. Вече не виждаше войника в себе си.

Дори нямаше представа на кого трябва да докладва за завръщането си след толкова дълго отсъствие. Почти всеки офицер, за когото се сещаше, беше в Англанд. Предположи, че при достатъчно добро желание можеше да потърси лорд-маршал Варуз, но след като вече беше опознал достатъчно добре опасността, знаеше, че по-добре да не я търси сам. Естествено, щеше да изпълнява задълженията си на офицер, ако някой го поискаше от него. Но едва след като те сами го открият.

А дотогава имаше друго, с което трябваше да се заеме. Самата мисъл за това едновременно го ужасяваше и караше да тръпне от вълнение. Пъхна пръст в яката си и яростно я задърпа в опит да освободи хватката ѝ около гърлото му. Не се получи. Нищо, както

Логън Деветопръстия толкова обичаше да казва: по-добре приключвай по-бързо с тази работа, вместо да живееш в страх от нея. Взе парадната си сабя, но след цяла минута взирание в абсурдния месингов обков по гарда я захвърли на пода и я подритна под леглото. Опитай се да не биеш много на очи, щеше да каже Логън. Взе износената от пътя рапира и я промуши през халката на колана си. Пое дълбоко въздух и тръгна към вратата.

Нямаше нищо страшно в улицата. Намираще се в един от тихите квартали на града, далеч от шумните търговски улици и грохота на фабриките. На съседната улица един точилар рекламираше гръмогласно услугите си. Под стрехите на една непретенциозна на вид къща гукаше апатично гълъб. Някъде отстрани долетяха чаткане на копита и тракане на колела, после бързо отшумяха. Иначе беше тихо.

Вече беше подминал къщата в едната посока и не смееше да го направи в другата, от страх, че Арди може да го види през прозореца, да го познае и да си каже: „Гледай го пък този какви ги върши.“ Затова Джизал обикаляше в кръг в края на улицата и обмисляше думите си.

„Аз се върнах.“ Не, не, прекалено надут е. „Здравей, как си?“ Не, твърде безразлично. „Аз съм, Лутар.“ Много е резервирано. „Арди... липсваше ми.“ Прекалено отчаяно. Забеляза, че един мъж го наблюдава от прозорец на втория етаж, затова се покашля и тръгна уверено към къщата, като не спираше да си мърмори под носа: „По-добре свършвай по-бързо, по-добре приключвай, по-добре приключвай...“

Юмрукът му удари по дървото. Зачака. Усещаше блъскането на сърцето си чак в зъбите. Резето изщрака и Джизал извика на лицето си най-подкупващата усмивка, на която беше способен. Вратата се отвори и на прага изникна кръглата физиономия на едно изключително непривлекателно момиче. Нямаше и съмнение, независимо колко време беше минало и колко се бяха променили нещата, че това не беше Арди.

— Да?

— Ъ... — Прислужница. Как можеше да е такъв глупак, да му хрумне, че Арди ще отваря сама входната си врата? Така де, тя е от

простолюдието, не просякиня. Покашля се. — Върнах се... исках да кажа... Арди Уест тук ли живее?

— Тук. — Прислужницата отвори вратата достатъчно широко, за да влезе Джизал в мрачното преддверие. — За кого да предам?

— Капитан Лутар.

Главата ѝ се изметна назад, сякаш на брадичката ѝ беше вързано невидимо въже и някой току-що го дръпна с всичка сила.

— Капитан... Джизал дан Лутар?

— Да — промърмори Джизал озадачен. Нима Арди го е обсъждала с прислугата?

— О... о, ако обичате, само за секунда... — момичето посочи към една врата и се завтече. Очите му щяха направо да изхвъркнат, все едно самият император на Гуркул се беше отбил на гости.

Мрачната всекидневна, изглежда, бе обзаведена от човек с прекалено много пари, прекалено малко въображение и крайно недостатъчна площ, върху която да разпростре амбициите си. Имаше няколко фотьойла с кресяща тапицерия, гигантски и претрупан с декорации бюфет, а на една от стените висеше огромно маслено платно, толкова голямо, че една идея повече и щеше да се наложи да събарят стената, за да го поберат отчасти в съседната къща. През цепките между завесите на прозореца нахлуваха два прашни снопа светлина и падаха върху леко разнебитения, за сметка на това силно полиран плот на една антична маса. Сама по себе си всяка една мебел във всекидневната си беше съвсем наред, но така скупчени заедно, направо можеха да задушат човек. Без значение, каза си Джизал и огледа намръщено стаята, той беше дошъл заради Арди, не заради обзавеждането ѝ.

Истински абсурд. Коленете му бяха омекнали, устата пресъхнала, виеше му се свят и с всяка следваща секунда ставаше още по-зле. Така изплашен не беше се чувствал в Олкъс, с тълпа пищящи шанка по петите си. Обиколи сковано стаята, като не спираше да свива и разпуска юмруци. Надзърна през прозореца над притихналата уличка. Надвеси се над един стол да огледа отблизо чудовищната картина на стената. Широкоплещест крал с прекалено голяма за главата му корона и група обвити в мантии с кожени яки лордове, които се кланяха и коленичиха в краката му. Харод велики, досети се Джизал, но не намери сили да се порадва на постижението си.

Любимата и същевременно най-досадната тема на лекциите на Баяз бяха постиженията именно на този човек. На Джизал пък хич не му дремеше за Харод. Ако зависеше от него, Харод спокойно можеше да върви на май...

— Гледай ти, гледай ти...

Тя стоеше на прага. Силната светлина, идваща откъм гърба ѝ, огряваше ярко тъмната ѝ коса и канта на бялата ѝ рокля. Лицето ѝ беше в сянка, с едва загатната усмивка на него. Не изглеждаше да се бе променила и най-малко. Толкова често в живота, така дълго очакваният момент се оказва пълно разочарование. Това, да види отново Арди, обаче определено беше от изключенията. Всичките му старателно подготвени реплики се изпариха на секундата от ума му и го оставиха точно толкова празноглав, колкото и когато я срещна за първи път.

— Хм, значи си жив — промърмори тя.

— Да... ъ... може да се каже. — Джизал се усмихна смутено. — Защо, ти за мъртъв ли ме мислеше?

— Надявах се, че си. — Ефектът от думите ѝ беше поразителен, усмивката му се изпари на мига. — След като не получих дори писмо. От друга страна, реших, че си ме забравил напълно.

Джизал направи мъчителна гримаса.

— Съжалявам, че не ти писах. Ужасно съжалявам. Исках... — Арди затръшна вратата и се подпря с гръб на нея. Скръсти ръце зад себе си и го изгледа сърдито. — Нямаше и ден, в който да не съм искал да ти пиша. Но когато ме извикаха, няхах време да кажа на никого, дори на семейството си. Аз бях... бях далеч, на запад.

— Знам. Целият град говори за това, а щом дори аз чух, явно вече си нещо като обществено достояние.

— Разбрала си?

— Чух го от прислужницата. — Арди кимна към преддверието.

— От прислужницата ли?

Откъде някой в Адуа може да е научил за премеждията му, още по-малко прислужницата на Арди Уест? Изведнъж бе като попарен. Представи си тълпите прислужници, които се кискат при мисълта за това, как той лежи и се вайка за обезобразеното си лице. А всички важни особи в града си шушукат по негов адрес, какъв идиотски вид ще да е имал, докато белязаният изверг от Севера го храни с лъжица. Усети как се изчервява до уши.

— И какво ти каза тя?

— О, знаеш. — Тя закричи из стаята. — Как си се изкатерил по защитната стена при обсадата на Дармиум, нали така беше? Как си отворил портите на града за императорските войници и така нататък.

— Какво? — Сега беше още по-изумен отпреди. — Дармиум? Искях да кажа... кой ѝ е казал това?

Тя се приближи до него. С всяка нейна крачка объркването му растеше, докато накрая не запелтечи от недоумение. Арди приближи още, забави крачка точно пред него, извърна нагоре глава и го погледна право в очите. Устните ѝ бяха леко разтворени и тя беше толкова близо, че Джизал беше убеден, че всеки момент ще го прегърне и целуне. Толкова близо. Той се наведе леко напред, притвори очи в очакване, устните му запламтяха... Тогава тя го подмина. Косата ѝ почти докосна лицето му, когато тръгна към бюфета, зарязвайки Джизал в средата на килима. Отвори го и извади една гарафа.

Той стоеше като истукан и я зяпаше, докато тя наля две чаши вино и му подаде едната. Малко от виното плисна над ръба на чашата и се стече на струйки по стените ѝ.

— Променил си се. — Джизал засрамено вдигна ръка да прикрие белега на челюстта си. — Нямах предвид това. Е, поне не само това. Като цяло. Изглеждаш някак различен.

— Аз... — Ефектът, който оказваше Арди върху него, беше по-силен от всякога. Сякаш не му стигаха безкрайното очакване и дългото време, прекарано потънал в мисли за нея, докато вървеше през пустошта. — Липсваше ми, Арди. — Каза го, без дори да се замисли. Усети как се изчервява, трябваше да смени темата. — Имаш ли новини от брат ти?

— Той ми пише всяка седмица. — Тя отметна назад глава и пресуши чашата си на един дъх, после се зае да си сипва нова. — Откакто разбрах, че още е жив де.

— Какво?

— В продължение на месец, че и повече, го смятаха за мъртъв. Едва се е отървал в една битка.

— Имало е битка? — изписка стъписано Джизал, преди да си спомни, че бяха във война. Естествено, че е имало битки. Овладя гласа си, преди да продължи. — Каква битка?

— Онази, в която загина принц Ладисла.

— Ладисла е мъртъв? — изписка отново Джизал с присъщото за малко момиче гласец. От няколко лични срещи с Ладисла беше останал с впечатлението за това, че принцът е толкова самовлюбен, та чак безсмъртен. Направо не можеше да повярва, че човек като него може да умре просто ей така, като всеки друг, пронизан с меч или улучен от стрела. Но ето ти изненада.

— А след това и брат му беше убит...

— Рейнолт? Убит?

— В леглото си, в двореца. След смъртта на краля ще избират нов чрез гласуване в Камарата на лордовете.

— Ще има избори? — Гласът му толкова се извиси, че чак гърлото го заболя.

Арди си наливаше трета чаша.

— Пратеникът на Утман беше обесен за убийството на принца, въпреки че най-вероятно е невинен, и така войната с гуркулите продължава...

— Ние сме във война и с Гуркул?

— Дагоска падна в началото на годината.

— Дагоска... превзет? — Джизал надигна и пресуши чашата си. Заби поглед в килима, докато се мъчеше да побере цялата тази нова информация в главата си. Естествено, нищо чудно, че нещата се бяха променили в негово отсъствие, но това, че светът се беше обърнал надолу с главата, беше истински неочаквано. Война с Гуркул, битки в Севера, избори за нов крал?

— Искаш ли още една? — попита Арди и поднесе гарафата към него.

— Мисли, че да. — Големи събития, точно както каза Баяз. Той се вторачи съсредоточено, почти гневно в ръцете на Арди, докато виното с клокочене се изливаше в чашата. Видя мъничък белег на горната ѝ устна, който не беше забелязал преди. Изпита непреодолимото желание да го докосне, да зарови пръсти в косата ѝ, да я притисне до себе си. Големи събития, но далеч по-маловажни от ставащото в тази стая. Кой знае? Може би точно сега животът му е на път да тръгне в напълно нова посока, ако успее да намери точните думи и сили да ги изкаже на глас.

— Наистина ми липсваше, Арди — успя да промълви Джизал. Отчаяният му опит бе пренебрегнат от нейна страна с подигравателно

сумтене.

— Не ставай глупав.

Той я хвана за ръката и я извърна към себе си.

— През целия си живот съм бил глупак. Но не и сега. Имаше моменти там, в откритата равнина, когато единственото, което ме крепеше жив, беше мисълта, че... че някога може отново да съм с теб. Всеки ден отчаяно исках да те видя... — Тя не отвърна, просто стоеше и го гледаше намръщена и невъзмутима. Неуспехът му да я накара да се разтопи в ръцете му след всичко, през което премина, направо го побъркваше. — Арди, моля те, не съм дошъл да се караме.

Тя довърши чашата си и сведе навъсения си поглед към пода.

— Не знам защо си дошъл.

Защото те обичам и защото не искам никога повече да бъда далеч от теб! Моля те, кажи ми, че ще станеш моя жена! Почти го изрече на глас, но пренебрежително присмехулното ѝ изражение го спря. Напълно бе забравил колко труден характер беше Арди Уест.

— Дойдох да ти кажа, че съжалявам. Разочаровах те, знам това. Дойдох колкото бързо можах, но виждам, че моментът не е подходящ. Ще дойда пак.

Джизал мина покрай нея и се насочи към вратата, но Арди го изпревари. Завъртя ключа и го измъкна рязко от ключалката.

— Заряза ме сама тук, без да ми пишеш дори веднъж, а сега, когато се върна, си тръгваш, без дори да си ме целунал, така ли? — Тя пристъпи рязко към него и Джизал се улови, че отстъпва боязливо назад.

— Арди, в момента си пиана.

— Аз винаги съм пиана. — Тя тръсна раздражено глава. — Не каза ли, че съм ти липсвала?

— Но — промърмори Джизал и установи, че по неизвестно каква причина е леко изплашен. — Мислех, че...

— Ето тук ти е проблемът, разбираш, нали? Мисленето. Не ти се удава. — Тя започна да го изтиква назад към ръба на масата и в един момент рапирата така се оплете в краката му, че трябваше да се подпре, за да не падне.

— Нима не те чаках? — прошепна тя. Джизал усети върху лицето си горещия ѝ, наситен със сладко-киселия аромат на виното дъх. — Точно както ме помоли? — Устата ѝ се отри в неговата, езикът

й се стрелна навън и пробяга по устните му. Тя се притисна в него и изстена гърлено. Той усети как ръката й се спусна между краката му и започна да го гали през панталона.

Усещането беше приятно, безспорно, моментално даде ефект. Не приятно, а ужасно приятно, но същевременно повече от тревожно. Джизал погледна нервно към вратата.

— Ами прислугата? — изграчи дрезгаво.

— Ако не им изнася, майната им, ще си намерят друга работа, нали така? И бездруго прислугата не беше моя идея.

— А на кой тогава... ау!

Арди го сграбчи за косата и рязко извърна лицето му към себе си.

— Забрави ги! Дошъл си за мен, нали?

— Да... да, разбира се!

— Кажи го! — Ръката й го стисна за чатала, силно и болезнено, но не съвсем.

— А... дойдох за теб.

— Е? Ето ме. — Пръстите й заиграха по катарамата на колана му и го откопчаха. — Какво се срамуваш толкова?

— Арди, почакай... — Джизал понечи да я хване за китката, но другата й ръка се стрелна нагоре и го зашлеви звучно през лицето. Шамарът й беше достатъчно здрав, за да завърти рязко главата му на една страна и да остави след себе си звън в ухото му.

— Прекарах шест месеца в правене на *нищо*! — изсъска леко завалено в лицето му Арди. — Имаш ли представа колко съм отегчена? И ми казваш да *чакам*? Майната ти! — Бръкна грубо в панталоните и издърпа навън члена му. Едната й ръка продължи да го дърпа напред-назад, а другата стисна лицето му. Джизал стоеше неподвижно, беше затворил очи и дишаше тежко и на пресекулки в лицето й. Главата му се изпразни от всякаква мисъл, вътре останаха само пръстите на Арди.

Тя ухапа устната му, първоначално не много силно, после почти свирепо.

— Ах — изпъшка Джизал. — Ау! — Тя го хапеше съвсем умишлено. Настървено и напълно осъзнато, стискаше в зъбите си устната му като човек попаднал на хрущял в месото си, но твърдо решен да го отхапе. Опита да се дръпне назад, но зад гърба му беше масата, а отпред Арди го притискаше здраво към нея. Първоначално

болката бе почти толкова силна, колкото шока от случващото се, но хапането не спря и болката надделя убедително.

— Аау! — Джизал сграбчи едната ѝ китка и я изви зад гърба ѝ. Дръпна я рязко за ръката и я просна по очи на масата. Чу я как изпъшка сподавено, когато лицето ѝ се стовари върху полираното дърво.

Застана над нея със смаяно изражение на лицето и солен вкус в устата. През разбърканата коса на Арди видя едно от тъмните ѝ безизразни очи. Беше приковано в него над изкълченото ѝ назад рамо. От учестеното ѝ дишане един кичур коса подскачаше нагоре-надолу пред устата ѝ. Той пусна китката ѝ. Почти моментално ръката с яркочервените следи от пръстите му се спусна надолу и сграбчи роклята. Вдигна я рязко нагоре, прихвана по-ниско и пак вдигна нагоре, и така, докато не събра цялата рокля, смачкана на топка около кръста, и не откри напълно бледия задник, щръкнал срещу него.

Джизал дан Лутар беше нов човек, но новият все пак беше мъж.

С всеки негов тласък главата на Арди се блъскаше в стената, тазът му пляскаше в задната част бедрата ѝ, а панталоните му се свличаха все по-ниско и по-ниско, докато накрая дръжката и гардът на рапирата му не задраха в килима. С всеки тласък от масата се разнасяше протестно скърцане, все по-силно, сякаш се чукаха на гърба на възмутен старец. С всеки тласък тя стенеше, а той пъшкаташе, нито от удоволствие, нито от болка, просто рязко издишване като при физически упражнения. Накрая съдбата сложи бърз и милостив край на всичко.

Толкова често в живота така дълго очакваният момент се оказва пълно разочарование. Току-що случилото се беше идеален пример за това. През всичките онези часове в равнината, с разранен от седлото задник и в непрекъснат страх за живота си, потънал в мечти за момента, когато отново ще види Арди, последното, което бе искал Джизал, беше това светкавично и яростно съвкупление наскре безвкусно обзаведената ѝ всекидневна. Докато прибираще обратно в панталоните омекналия си член, беше обзет от непосилен срам и вина, беше истински нещастен. Закопча колана си и от звука на катарамата му се прииска да си размаже лицето в стената.

Арди се изправи и полите на роклята ѝ се смъкнаха. Тя ги приглади надолу, без да вдига поглед от пода.

— Арди... — Джизал постави ръка на рамото ѝ, но тя се отърси гневно и се извърна настрана. Подметна нещо зад себе си и то изтропа на килима. Беше ключът за вратата.

— Можеш да си вървиш.

— Мога да... какво?

— Тръгвай! Нали получи това, за което си дошъл?

Джизал облиза разкъравената си устна. Не можеше да повярва на ушите си.

— Мислиш, че съм дошъл за това, така ли? — Не последва отговор. — Обичам те.

Тя се закашля, сякаш всеки момент щеше да повърне. Бавно извърна към него глава.

— Защо?

Джизал не беше сигурен, че знае отговора на този въпрос. Не знаеше дори какво точно беше искал да каже. Не знаеше какво точно изпитваше в момента. Искаше да започне отначало, но не знаеше как. Чувстваше се като в кошмар, от който се надяваше да се събуди колкото може по-скоро.

— Какво искаш да кажеш с това защо?

— Аз съм едно нищо! — изкрещя Арди, наведена към него със стиснати от ярост юмруци. — Всеки, който ме познава, ме мрази! Собственият ми брат ме мрази! Собственият ми брат! — Гласът ѝ се разтрепери, а лицето ѝ се изкриви, докато крещеше в нещо средно между гняв и отчаяние. — Всичко, до което се докосна, бива съсипано! Аз съм едно гадно нищожество! Нима не виждаш това? — Захлупи с шепи лице, обърна гръб на Джизал и раменете ѝ се разтърсиха.

Той стоеше и я гледаше, докато собствените му устни трепереха. Старият Джизал дан Лутар най-вероятно щеше да грабне ключа от пода, да излети през вратата, да се втурне с всичка сила по улицата и да благодари на съдбата за щастливото си избавление, естествено, с намерението никога повече да не се върне на това място. Но новият Джизал остана. Обмисляше ситуацията. Обмисляше с всичка сила. Той беше нещо повече от предишния. Или поне така си казваше.

— Обичам те. — Думите имаха характерния привкус на лъжа в окървавената му уста, но вече беше стигнал достатъчно далеч, нямаше връщане назад. — Независимо от това, аз те обичам. — Прекоси стаята и въпреки опитите ѝ да го отблъсне, я притисна до себе си. — Нищо не

се е променило. — Зарови пръсти в косата и притисна главата на плаещата Арди към гърдите си. Тя хлипаше и размазваше сълзи и сополи по ярката куртка от униформата му.

— Нищо не се е променило — прошепна отново Джизал. Естествено, беше точно обратното.

ВРЕМЕ ЗА ХРАНЕНЕ

Двамата седнаха достатъчно далеч един от друг, за да не дават вид, че са заедно. *Просто двама мъже, които по стечение на обстоятелствата са наместили задници на едно и също парче дърво.* Беше рано сутринта и въздухът беше направо мразовит, въпреки слънцето, което блестеше ослепително в очите на Глокта и караше все още оросената трева, шумолящите дървета и повърхността на водата на езерото в парка да блестят. Очевидно лорд Уетърлант беше ранно пилене. *Същото може да се каже и за мен. Нищо не подтиква човек да остави леглото сутрин така, както една безсънна нощ, прекарана в убийствени болки.*

Лордът бръкна в една хартиена кесия, извади щипка трохи и ги подхвърли в краката си. Множеството наперени патици вече се бяха събрали около него и сега се сбутаха яростно в опитите си да се доберат до трохите. Благородникът ги наблюдаваше с безизразно изражение на сбръчканото си лице.

— Не се самозаблуждавам, началник — поде монотонно той, без да вдига поглед и почти без да движи устни. — Не съм достатъчно голям за подобно съревнование, дори и при добро желание от моя страна. Но съм достатъчно голям да извлека ползи от него. Възнамерявам да взема каквото мога. *Като никога, направо по същество. Не се налага да си бъбрим за времето, за това, как са децата, нито за индивидуалните качества на патици с различно оперение.*

— В това няма нищо срамно.

— И аз така смятам. Имам да храня семейство, което с всяка година става все по-голямо. Горещо ви препоръчвам да се въздържате от създаване на многобройно потомство. *Ха, това е повече от лесно постижимо.* Също така гледам кучета. Те също искат хранене, а имат огромен апетит. — Уетърлант въздъхна дрезгаво и подхвърли на птиците още една щипка трохи.

— Колкото по-високо се изкачваш, началник, толкова повече стават зависимите от теб, скупчват се в краката ти и чакат да им

подхвърлиш по нещо. Това е тъжната истина.

— Носите голяма отговорност, милорд. — Глокта направи мъчителна гримаса при поредния спазъм в крака си. Внимателно го изпъна, докато коляното прищрака. — Ако позволите да попитам, колко точно голяма е тя?

— Като изключим моя глас, разбира се, контролирам още три места в Камарата на лордовете. Семейства, свързани с моето посредством земя, приятелство, брак и дългогодишна традиция. *Подобни връзки често се оказват крехки във времена като това.*

— Сигурен ли сте в тези три гласа?

— Не съм глупак, началник. — Уетърлант извърна студените си очи към Глокта. — Държа кучетата си вързани със здрава верига. Сигурен съм в тях. Доколкото може да е сигурен човек в такива несигурни времена. — Подхвърли още трохи в тревата и патиците с крякане се спуснаха да кълват и блъскат с криле една друга.

— Значи четири гласа, всичко на всичко. *Прилично парче от големия пай.*

— Да, всичко на всичко четири гласа.

Глокта се покашля и се огледа набързо за нададени към тях уши. В другия край на алеята, едно момиче с траурна физиономия зяпаше апатично във водата. Двама размъкнати офицери от Кралската гвардия седяха на пейка от другата страна на водата и разискваха шумно кой е бил по-пиян миналата вечер. *Възможно ли е апатичното девойче да слухти и донася на лорд Брок? Възможно ли е тези двама офицери да докладват лично на върховен правозащитник Маровия? Навсякъде ми се привиждат шпиони. Но в това няма лошо, шпионите са навсякъде.* Понижи глас почти до шепот:

— Негово високопреосвещенство е склонен да предложи по петнайсет хиляди марки на глас.

— Разбирам. — Тежките клепахи на Уетърлант дори не потрепнаха. — Толкова малко месо едва ще стигне да нахраня кучетата си. За моята трапеза няма да остане нищо. Имайте предвид, че лорд Барезин, с хиляди заобикалки, ми предложи по осемнайсет на глас, плюс апетитен парцел, граничещ със земите ми. Гора, пълна с елени. Вие ловец ли сте, началник?

— Някога бях. — Глокта потупа сакатия си крак. — От известно време не съм.

— А, приемерте съболезнованията ми. Аз винаги съм обичал този спорт. Лорд Брок също ме посети. *Колко се радвам за вас двамата.* Беше достатъчно мил да ми предложи по двайсет хиляди в допълнение към много изгодна партия — най-малката му дъщеря за най-големия ми син.

— Приехте ли?

— Казах му, че е прекалено рано да приема каквото и да било.

— Сигурен съм, че Негово високопреосвещенство ще съумее да ви осигури по двайсет и една хиляди, но това е абсолютно...

— Човекът на върховен правозащитник Маровия вече ми предложи по двайсет и пет.

— Харлен Мороу? — процеди Глокта през остатъка от зъбите си.

— Мисля, че така се казваше — повдигна вежди Уетърлант.

— Боя се, че за момента мога единствено да предлага същата сума. Ще информирам Негово високопреосвещенство за позицията ви. *Сигурен съм, че радостта му край няма да има.*

— Чакам с нетърпение следващата ни среща, началник. — Уетърлант се обърна към патиците си и им подхвърли великодушно още трохи. Боричкането им предизвика едва забележима усмивка на лицето му.

Когато Глокта с мъка доуца до обикновената къща на непретенциозната улица, на лицето му имаше почти доволно изражение. *Глътка свобода от задушаващата компания на големите и великите. Няколко минутки, в които няма да се налага да лъжа, мамя или да се оглеждам за нож в гърба. Кой знае, може пък да успея да открия местенце, което все още да не вони на Харлен Мороу. Това би било ободряващо...*

В момента, в който понечи да почука на вратата, тя рязко се отвори и Глокта се озова пред ухилената физиономия на мъж в униформа на Кралската гвардия. Появата му бе така неочаквана, че първоначално Глокта не го позна. Изненадата го връхлетя едва в следващия миг.

— Ха, капитан Лутар. Каква изненада. *Крайно неприятна, бих казал.*

Беше силно променен. Някогашното му момчешки гладко лице беше придобило известна острота, беше дори обветрено и загоряло като на човек, прекарващ доста време на открито. Някогашната надменно вирната брадичка сега бе едва ли не почиттелно сведена надолу. Беше си пуснал брада, явно в неуспешен опит да прикрие ужасяващия белег на устните и долната челюст. *За беда, никак даже не го загрозява.*

— Инквизитор Глокта... ъ...

— Началник.

— Сериозно? — Лутар примига насреща му невярващо. — Ами... в такъв случай... — Ведрата усмивка се върна на лицето му и Глокта с изненада осъзна, че капитанът разтърсва енергично ръката му. — Приемете моите поздравления. С удоволствие бих останал да си поговорим, но дългът ме зове. Доста време ме нямаше. В Севера и така нататък.

— Разбира се. — Глокта го проследи с поглед, докато се отдалечаваше с бодра стъпка по улицата. Завивайки зад ъгъла, погледна крадешком през рамо. *Остава въпросът, какво търси тук капитан Лутар?* Глокта провлачи крак през открехнатата врата и я затвори зад гърба си. *От друга страна, млад мъж излиза от къщата на млада жена рано сутрин. Подобна загадка едва ли изисква уменията на инквизитор. Нима аз самият не съм излизал в ранно утро от множество подобни къщи? Преструвайки се, че внимавам да не ме види някой, а всъщност надявайки се да стане точно обратното? Пристъпи прага на всекидневната. А всъщност онова не беше ли друг човек?*

Арди Уест стоеше с гръб към него и той чу бълбукането на вино в гърлото на гарафа.

— Забрави ли нещо? — попита тя през рамо. Гласът ѝ прозвуча бодро и игриво. *Рядко долавям толкова радост в тона на жена в мое присъствие. Ужасът, отвращението и нотката на съжаление са някак по-традиционни.* Дочу изтракването на стъкло, докато тя прибираще обратно гарафата. — Или реши, че не можеш да си тръгнеш без още едно... — Докато се обръщаше, устните ѝ бяха разтеглени в онази леко повдигната в единия си край усмивка, но при вида на човека на вратата тя моментално се стопи.

Глокта изсумтя.

— Не се безпокой, у всички предизвиквам подобна реакция. Дори у себе си, сутрин, когато застана пред огледалото. *Ако въобще успея да се изправа достатъчно, че да се погледна в проклетото стъкло.*

— Не е това, знаеш го. Просто не очаквах да видя теб.

— Явно и двамата сме получили своята доза изненада за деня. Никога няма да познаеш с кого се сблъсках пред вратата.

Тя застина за момент, после отметна глава и отпи от чашата.

— Няма ли да ми подскажеш малко?

— Така да бъде. — Глокта примижа, докато се наместваше на стола и изпъваше напред болния си крак. — Млад офицер от Кралската гвардия, с бляскаво бъдеще пред себе си. *Нищо не пречи да се надяваме на обратното, разбира се.*

Арди го изгледа навъсено над ръба на чашата.

— Има толкова много офицери от Кралската гвардия, почти не ги различавам един от друг.

— Сериозно? Този спечели Турнира миналата година.

— Дори не помня кои бяха на финала. Всяка година е едно и също, не мислиш ли?

— Права си. След моето участие Турнирът определено тръгна надолу. Но все си мисля, че помниш въпросния офицер. Изглежда, е бил ударен здраво в лицето след последната ни среща. Бих казал, доста здраво. *За съжаление не толкова, колкото на мен лично бе ми се искало.*

— Ядосан си ми — каза Арди, но в гласа й нямаше и капка притеснение.

— Бих казал, че по-скоро съм разочарован. Кой би очаквал? Смятах те за малко по-умна.

— Умът не е гаранция за разумно поведение. Баща ми го повтаряше непрекъснато. — Тя пресуши чашата си с отработено движение на главата. — Не се безпокой. Могла сама да се грижа за себе си.

— Не. Пределно ясно е, че не можеш. Осъзнаваш ли какво ще стане, ако това се разчуе? Ще бъдеш отритната от всички.

— Не виждам разлика — изглежда го подигравателно Арди. — Ще се изненадаш, но в последно време нещо не ме канят в двореца. Не минавам и за черна овца даже. Никой дори не говори с мен. *Никой*

освен мен, но разбира се, аз не спадам към предпочитаните за компания на млади дами. На никой не му дреме какво правя аз. И да разберат, няма да е нещо повече от това, което и бездруго очакват от повлекана като мен. Проклети селянци, същински животни. Между другото, не ми ли каза преди време, че с кого се чукам си е моя работа?

— Също така ти казах, че колкото по-малко чукане, толкова по-добре.

— Предполагам си казвал същото на всичките си завоевания, а?

Глокта направи гримаса. *Не съвсем. Ласкаех, умолявах, заплашвах и принуждавах. Красотата ти ме рани жестоко, прониза ме право в сърцето! Опустошен съм, без теб ще умра! Смили се над мен! Не ме ли обичаш? Бях готов на всичко, а когато получех своето, захвърлях я и си продължавах по пътя към следващата, без дори да погледна назад.*

— Ха! — присмя се Арди, сякаш отгатна мислите му. — Сандан Глокта поучава младите на тема преимуществата на целомъдрието? Стига бе! Колко ли жени си съсипал, преди гуркулите да съсипят теб? Беше пословично известен!

Едно мускулче на тила му затрепери и той завъртя рамо, докато не намери положението, в което се отпусна. *Има право. Може би един спокоен разговор с въпросния господин ще свърши по-добра работа. Един спокоен разговор с мен или една неспокойна нощ с практик Фрост.*

— Твоето легло си е твоя работа, както казват в Стирия. Но все пак, как така храбрият капитан Лутар е сред цивилните? Няма ли за него северняци, които да громи? Кой ще спасява Англанд, докато той е тук?

— Той не е бил в Англанд.

— Нима? Татко му е намерил някое закътано местенце, а?

— Бил е в Старата империя или нещо подобно. През морето, на запад, далеч от тук. — Арди въздъхна, сякаш се бе наслушала на истории за това място и сега темата я отегчаваше до смърт.

— Старата империя ли? Че какви ги е търсил там?

— Защо не попиташ него? На някаква експедиция бил. Говори много за един северняк. Деветопръстия или нещо такова.

— Деветопръстия ли? — Глокта рязко извърна глава.

— Тъхъ. И някакъв плешив дъртак.

Всички мускули по лицето на Глокта потръпнаха едновременно.
— Баяз.

Арди сви рамене и отпи от виното. В движенията ѝ вече се забелязваше известна доза пиянска непохватност. *Баяз. Само това ни липсва с приближаващите избори, дъртият лъжец, който си вре плешивото теме навсякъде.*

— Той тук ли е, в момента в града ли е?

— Аз откъде да знам — раздразнено отвърна Арди. — На мен никой нищо не ми казва.

ТОЛКОВА ОБЩО ИМАМЕ

Феро крачеше из стаята със сърдито изражение на лицето. Изливаше гнева си върху ароматния въздух, който влизаше през големите прозорци, върху шумолящите завеси пред тях, върху терасата от другата страна. Изглежда презрително дебелите бледи крале от тъмните картини по стените и полираните мебели, пръснати из просторната стая. Мразеше това място, с неговите меки легла и мекушави хора. В пъти предпочиташе прахоляка и жаждата на Лошите земи на Канта. Там животът бе тежък, горещ и краткотраен.

Но поне беше истински.

Съюзът, в частност Адуа, но най-вече Агрионт, се пръскаха по шеговете от лъжи. Усещаше ги по кожата си, като мазно петно, което не можеш да изтриеш. А в средата на всичко — Баяз. Беше я праметнал да го следва през половината свят за едното нищо. Не успяха да намерят никакво древно оръжие, което да използват срещу гуркулите. И ето го сега, усмихва се, смее се, шепне тайни с други старци като него. Мъжете идваха запотени отвън и си тръгваха плувнали в двойно повече пот.

Никога нямаше да го признае пред когото и да било, ненавиждаше факта, че трябва да го признае поне пред себе си, но й липсваше Деветопръстия. Така и не успя да го покаже, но присъствието на човек, на когото можеше да се довери, макар и не напълно, беше известно успокоение.

Сега отново трябваше сама да си пази гърба.

Единствената ѝ компания бе чиракът, а той беше по-зле и от нищо. Седеше, зарязал книгата си на масата, и мълчаливо я наблюдаваше. Гледаше и се усмихваше безрадостно, сякаш знаеше нещо, което уж и тя трябваше да е забелязала, но все ѝ убягваше. И в погледа му се четеше, че я смята за глупачка, защото не успява да го види. Това я вбесяваше още повече. Затова сега крачеше из стаята, свила юмруци и стиснала здраво зъби.

— Трябва да се върнеш в Юга, Феро.

Тя закова на място и измери Кай със свиреп поглед. Прав беше, разбира се. Нищо не я теглеше повече от това, да зареже завинаги тези безбожници белите и да продължи да се бие с гуркулите, с оръжия и по начини, които познаваше. Да получи своето отмъщение, пък ако ще със зъби и нокти да драпа, за да го постигне. Прав беше чиракът, но това с нищо не променяше нещата. Феро не се славеше като човек, склонен да се вслушва в съвети.

— Ти пък какво знаеш за това, какво аз трябва да направя, мършав бял глупако?

— Повече, отколкото си мислиш. — Кай не откъсваше от нея ленивите си очи. — Двамата с теб имаме доста общо помежду си. Ти може и да не го осъзнаваш, но е така. Толкова общо имаме помежду си. — Феро свъси вежди. Не разбираше накъде бие кльощавият малоумен чирак, но нещо в тона му не й прозвуча наред. — Няма да получиш нищо от Баяз. На него не може да се вярва. Аз го открих твърде късно, но за теб още има надежда. Потърси друг господар.

— Аз нямам господар — скръцна със зъби Феро. — Аз съм свободна.

Тъглчето на бледите устни на чирака потрепери.

— Нито ти, нито аз някога ще бъдем свободни. Върви. Тук няма да намериш нищо, което търсиш.

— Тогава ти защо оставаш?

— Отмъщение.

— За какво? — Лицето на Феро се смръщи още повече.

Чиракът се наведе напред и прикова в нея блестящите си очи. Тогава вратата се откряна и той млъкна. Облегна се назад и се загледа през прозореца, сякаш въобще не беше смятал да говори с нея.

Проклети да са и чиракът, и недомлъвките му. Феро насочи гнева си към вратата.

В стаята бавно влезе Баяз, като внимателно крепеше чаша чай в ръка. Хвърли един бегъл поглед към Феро и излезе на терасата. Проклет магус. Тя присви свирепи очи и го последва навън. Намираха се много високо и цял Агрионт лежеше в краката им, точно както едно време, когато двамата с Деветопръстия бягаха по покривите. По тревата отдолу се мотаеха безцелно група лениви бели, точно както преди да тръгнат за Старата империя. При все това не всичко беше като преди.

Сега из целия град витаеше страх. Феро го забелязваше във всяко едно мекушаво бледо лице. Хората сякаш бяха притаили дъх, а въздухът бе наелектризиран като пред буря. Бяха като сухо поле, готово да избухне в пламъци от най-малката искра. Тя не знаеше какво чакаха, не я бе грижа.

Но бе чула достатъчно много да се споменават гласове.

Първия магус я проследи с очи, докато излизаше на терасата. Слънцето блестеше в голата му глава.

— Чай, Феро?

Феро мразеше чая и Баяз добре го знаеше. Чаят беше напитката, която пиеха гуркулите, докато крояха подлите си планове. Помнеше, че войниците го пиеха, докато тя се влачеше в прахоляка. Помнеше, че търговците на роби го пиеха, докато договаряха цени. Помнеше, че Утман го пиеше, докато ѝ се присмиваше, а тя беснееше от безсилие. А сега го пиеше Баяз. Държеше изискано дръжката на малката чашка между дебелия си палец и показалец и се усмихваше.

Феро изскърца със зъби:

— Приключих с всичко тук, бял. Обеща ми отмъщение, но не получих нищо. Връщам се в Юга.

— Нима? С голямо прискърбие ще те загубим. Но Съюзът и Гуркул са във война. За момента към Канта не пътуват кораби. И за известно време ще е така.

— Как тогава ще стигна там?

— Ти току-що заяви, че вече не си моя отговорност, съвсем ясно се изрази. Аз ти дадох покрив над главата, но ти не показа и капка благодарност. Щом искаш да си тръгваш, сама си уреди заминаването. Моят брат Юлвей скоро ще се върне. Може би той ще е склонен да те вземе под крилото си.

— Не става.

Баяз я изгледа ядосано. Може и да е страховит този негов поглед, но Феро не е нито Лонгфут, нито Лутар, нито Кай. Тя няма господар и никога няма да има.

— Казах, не става!

— Защо, Феро, защо непрекъснато изпитваш докъде ще стигне търпението ми? Уверявам те, то съвсем не е безкрайно.

— Моето също.

Баяз изсумтя презрително.

— Че ти дори не знаеш какво означава това, да имаш търпение, както би потвърдил и Деветопръстия господар. Наистина, Феро, не само си надарена с цялото обаяние на коза, ами си зла и опърничава като нея. — Той издаде напред устни, надигна чашката и деликатно отпи от ръба. Феро едва се сдържа да не я избие от ръката му и да не фрасне плешивото копеле с глава в лицето. — От друга страна, ако все още възнамеряваш да се биеш с гуркулите...

— Винаги.

— В такъв случай убеден съм, че ще намеря приложение за уменията ти. Задачи, които не изискват чувство за хумор, естествено. Намеренията ми по отношение на гуркулите остават непроменени. Борбата продължава, пък било то и с други оръжия. — Погледът му се плъзна към огромната кула, която се издигаше над крепостта.

Феро не разбираше от красота и пет пари не даваше за нея, но това нещо според нея беше истински красиво. Нямаше нищо размекнато, нищо глезещо в тази планина от гол камък. От тази кула лъхаше откровеност. Безмилостна прецизност имаше в острите ѝ черни камъни. Нещо в нея я привличаше неистово.

— Какво е това място? — попита тя.

— Кулата на Създателя — присви очи Баяз.

— Какво има вътре?

— Не е твоя работа.

Феро едва се сдържа да не се изплюе в краката му.

— Живял си там. Служил си на Канедиас. Помагал си на Създателя в работата му. Ти го каза, докато бяхме в равнината. Затова казвай, какво има вътре?

— Добра памет имаш, Феро, но забравяш едно. Не намерихме Семето. Вече не си ми нужна. И най-вече не съм длъжен да отговарям на безкрайните ти въпроси. Какъв шок! — Баяз сръбна превзето от чая си, повдигна вежди и се загледа в бездействиящите бели в парка.

Феро се насили да се усмихне. По-скоро насили нещо подобно на усмивка на лицето си. При всички положения имаше оголени зъби. Добре си спомняше какво каза онази намусена жена, Коунийл, както и това, колко силно го жегнаха думите ѝ. Значи и тя може да го използва.

— Създателя. Ти си се опитал да откраднеш тайните му. Да откраднеш дъщеря му. Толомей се казваше, нали така? Баща ѝ я е

хвърлил от покрива. Като отплата за предателството ѝ, за това, че е отворила портите му за теб. Права ли съм?

Баяз лисна остатъка от чая си през терасата. Феро проследи с поглед блестящите на слънцето капчици, които полетяха с въртене надолу.

— Да, Феро, Създателя хвърли дъщеря си от покрива. Явно и на двамата с теб не ни върви много в любовта, а? Лош късмет за нас. Още по-лош за любимите ни. Кой би помислил, че имаме толкова общо помежду си? — Феро се замисли дали да не прати плешивото бяло копеле след чая му, но размисли. Той все още ѝ бе длъжник и тя бе твърдо решена да си вземе обещаното. Затова само го погледна накриво и влезе обратно вътре.

В стаята имаше новодошъл. Беше мъж с къдрава коса и широка усмивка. В едната си ръка държеше жезъл, а в другата овехтяла кожена чанта. Имаше нещо странно в очите му — едното светло, другото тъмно. Имаше и нещо в изпитателния му поглед, нещо, което събуди подозрението ѝ. Повече от обикновено.

— А, небезизвестната Феро Малджин. Моля да извиниш нахалството ми, но не всеки ден човек среща някого с твоето... забележително потекло.

Феро не остана никак доволна, че онзи знаеше името ѝ, нито потеклото ѝ, въобще, че знаеше за съществуването ѝ.

— Ти пък кой си?

— О, къде са ми обноските? Аз съм Йору Сулфур, от Ордена на магусите — каза онзи и ѝ подаде ръка. Тя дори не я погледна, но той се усмихна. — Не и един от първите дванайсет, разбира се, в никакъв случай. Просто издънка на ордена. Нещо като следващо издание, ако щеш. Някога бях чирак на великия Баяз.

Феро изсумтя пренебрежително. Това със сигурност нямаше да му гарантира доверието ѝ.

— Някога, а? А после?

— После завърших обучението си.

Баяз остави с дрънчене чашата си на масичката до прозореца.

— Йору — каза той и новодошлият почтително сведе глава. — Благодаря ти за свършеното досега. Прецизна и своевременна работа, както винаги.

— Малко колелце в огромната машина, господарю Баяз — усмивката на Йору се разтегли до уши, — но се старая да съм от най-здравите.

— Досега никога не си ме разочаровал. Не съм забравил това. Как се развива новата ти игра?

— Готов съм да започна по ваша команда.

— Да започваме тогава. Нищо не печелим с изчакване.

— Ще подготвя всичко. Също така нося това, както ми наредихте. — Той свали чантата от рамото си и внимателно постави ръка вътре. После бавно извади една книга. Беше голяма, черна, а дебелият ѝ корици бяха напукани, изподрани и овъглени от пламъци. — Книгата на Глъстрод — прошепна той, сякаш се страхуваше от думите.

— Засега я пази — намръщи се Баяз. — Изникнаха непредвидени усложнения.

— Усложнения? — Сулфур прибра обратно книгата и в погледа му се изписа облекчение.

— Онова, което търсихме... не беше там.

— Значи...

— По отношение на другите ни планове нищо не се е променило.

— Разбира се. — Сулфур се поклони отново. — Лорд Ишър всеки момент ще бъде тук.

— Много добре. — Баяз погледна към Феро, сякаш беше забравил, че и тя е в стаята. — Ще бъдеш ли така добра да ме оставиш за момент? Чакам посетител.

Феро нямаше нищо против да се махне от тази стая, но умишлено, най-малкото, защото Баяз искаше това да стане веднага, не си даде много зор да побърза. Спусна досега скръстените на гърдите си ръце и без да помръдне от място, се протегна. Тръгна небрежно из стаята, по най-обиколния маршрут към вратата, като влачеше крака по пода и се наслаждаваше на противния шум, с който изпълваха стаята. По пътя се спря да погледне една картина, да смушка с пръст облегалката на един стол, да почука с нокът по една лъскава купа, все неща, които с нищо не я интересуваха. През цялото време Кай я наблюдаваше, Баяз гледаше навъсено, а Сулфур се хилеше с огромната си самодоволна усмивка. Феро спря на прага.

— Сега ли?

— Да, сега — троснато отвърна Баяз.

Тя огледа за последно стаята.

— Шибани магуси — измърмори под носа си и отвори вратата.

Отвън почти се сблъска с висок, възрастен бял. Въпреки жегата, той беше облечен с тежка мантия, а през раменете му висеше лъскава верига. Зад гърба му изникна един здравеняк, мрачен и бдителен. Телохранител. Феро не хареса вида на стария бял. Изглежда я отвисоко, с вирната брадичка, все едно гледаше куче.

Все едно гледаше роб.

— Ххх — изсъска в лицето му Феро и грубо се провря покрай него. Онзи я изпрати с възмутено сумтене, а телохранителят му — със заплашителен поглед. Тя не му обърна внимание. Заплашителните погледи не означават нищо. Ако иска да види коляното ѝ отблизо, да заповяда и да се пробва да я докосне. Онзи не посмя. Двамата влязоха в стаята.

— А, лорд Ишър! — чу Феро гласа на Баяз, преди вратата да се затвори. — Радвам се, че успяхте да дойдете така бързо.

— Тръгнах веднага. Дядо ми винаги казваше...

— Дядо ви беше мъдър човек и добър приятел. Бих искал да обсъдя с вас положението в Камарата на лордовете. Да ви предлага чай...?

ОТКРОВЕНОСТ

Джизал лежеше по гръб с ръце на тила, завит с чаршаф до кръста. Лежеше и съзерцаваше застаналата пред прозореца Арди. Тя беше подпряла лакти на перваза, брадичка на дланите си и гледаше навън. И докато съзерцаваше, Джизал благодареше на съдбата и на отдавна забравения дизайнер на военно облекло заради решението му да направи офицерската куртка за Кралската гвардия с дължина до талията. Благодарностите му бяха от сърце и душа, защото единственото, което носеше в момента Арди, бе именно такава куртка.

Невероятно колко много се бяха променили нещата между тях след онази зловеща и така объркваща първа среща след завръщането му. През последната седмица двамата бяха прекарвали всяка нощ заедно и от седмица усмивката не беше слизала от лицето на Джизал. Естествено, споменът за това, как тя го хапа, удря, плака и крещя в лицето му, от време на време изплуваше в мислите му, нежелан и ужасяващо изненадващ, като подпухнал от водата труп, който изскача на повърхността на езерото точно пред човек, разположил се на пикник край брега. Но когато това ставаше, Джизал се усмихваше широко, виждаше и нейната усмивка и веднага успяваше да пропъди обратно неприятния спомен, поне засега. След това се поздравяваше наум за това, колко мъжки и зряло бе постъпил, като ѝ бе простил.

— Арди — промълви той разнежено.

— Мм?

— Върни се в леглото.

— Защо?

— Защото те обичам. — Странно, колкото повече го повтаряше, толкова по-лесно успяваше да изрече думите.

— Така твърдиш — въздъхна отегчено тя.

— Вярно е.

Тя се извърна към него, без да сваля ръце от перваза. Тъмният силует на тялото ѝ се очерта на фона на светлия прозорец.

— И какво точно означава това? Че ме чукаш вече цяла седмица, но още не си ми се наситил?

— Не мисля, че някога ще успея да ти се наситя.

— Е — тя се отблъсна от прозореца и пристъпи безшумно по дъските на пода. — Нищо не пречи да проверим, нали така? По-лошо няма да стане. — Тя спря в долния край на леглото. — Но ми обещавай нещо.

Джизал преглътна мъчително при мисълта за това, какво щеше да поиска от него, и за това, как щеше да отговори той.

— Каквото кажеш — промърмори той и се усмихна насила.

— Не ме разочаровай.

Усмивката му отново стана непринудена. Това можеше да обещае с лекота. Все пак сега е нов човек.

— Разбира се, обещавам.

— Добре. — Тя пропълзя по леглото на четири крака, без да откъсва очи от неговите. Джизал размърда нетърпеливо пръстите на краката си под чаршафа. Тя го прекрачи и застана на колене над него, после приглади старателно куртката на гърдите си. — Е, капитане, минавам ли сутрешната проверка?

— Бих казал... — Джизал я хвана за реверите на куртката и я придърпа към себе си, после пъхна ръце под дрехата — ... без капка колебание, че... — едната му ръка се плъзна под гърдата ѝ и палецът му потърка нежно зърното — ... ти си най-добре изглеждащият войник в ротата ми.

Тя се притисна в него през чаршафа и започна да движи ханша си напред-назад.

— О, виждам, че капитанът вече е застанал мирно.

— За теб? Винаги...

Устата ѝ засмука неговата и езикът ѝ остави влажни петна по лицето му. Той пъхна ръка между краката ѝ и тя започна да се трие в нея. Пръстите му се навлажниха, докато влизаха и излизаха от нея. Арди изстена и изпъшка гърлено и той ѝ отвърна със същото. Тя измъкна чаршафа от под себе си. Джизал сграбчи члена си, а тя се намести отгоре, докато не намери вярното място. После се отпусна върху него. Косата ѝ загъделичка лицето му и тя задиша тежко в ухото му.

Разнесоха се два силни удара по вратата и двамата застинаха неподвижно. Последваха нови два. Арди надигна глава и отметна коса от лицето си.

— Какво има? — попита дрезгаво.

— За капитана е. — Беше прислужницата. — Той... той още ли е тук?

Очите на Арди се извърнаха към Джизал.

— Мисля, че ще мога да му предам съобщението! — Той прехапа устни, за да потисне напушилия го смях, после посегна и хвана с два пръста едното й зърно. Тя го плесна през ръката. — Кой го търси?

— Рицар вестител! — Джизал усети как усмивката му се стопява. Тези копелета явно никога не носеха добри новини и винаги избираха най-неподходящия момент да го направят. — Лорд-маршал Варуз иска спешно да говори с капитана. Търсят го из целия град. — Той изруга под носа си. Явно командването най-после е разбрало за завръщането му.

— Кажи му, че когато видя капитана, ще му предам, че го търсят! — провикна се Арди и стъпките на прислужницата се отдалечиха по коридора отвън.

— Мамка му! — изсъска Джизал в момента, в който беше сигурен, че прислужницата е достатъчно далеч, за да го чуе, не че тя и бездруго не бе достатъчно наясно със ставащото в тази спалня през последните няколко дни и нощи. — Трябва да вървя.

— Сега ли?

— Сега, мамка им. Ако не отида сега, просто ще продължат да търсят, пък и колкото по-скоро приключа с това, толкова по-бързо ще се върна.

Арди въздъхна и се претърколи по гръб, а той се измъкна от леглото и започна да търси из стаята разхвърляните си навсякъде дрехи. Отпред на ризата му имаше петно от вино, а панталоните му бяха целите измачкани, но щяха да свършат работа. Перфектният външен вид вече не беше единствената цел в живота му. Седна на леглото да обуе ботушите си. Чу как тя се изправя, после усети ръцете й през гърдите си и устните й в ухото си.

— Значи пак ме оставяш сама, така ли? — прошепна тя. — Заминаваш за Англанд като брат ми, да убиваш северняци?

Той се наведе напред и успя да напъха крак в единия ботуш.

— Може би. А може би не. — Идеята за войнишки живот вече не го влечеше като преди. Беше се сблъскал с насилие и вече знаеше точно колко страшно е то и колко ужасно много боли. Славата и

известността сега му се струваха доста мижава отплата за подобен риск. — Напоследък сериозно се замислям дали да не се уволня от армията.

— Сериозно? И какво ще правиш?

— Не съм решил. — Джизал се обърна към нея и повдигна многозначително една вежда. — Може пък да си намеря някоя сваястна жена и да се задомя.

— Сваястна жена, а? Познаваш ли такава?

— Надявах се ти да ми помогнеш с идеи.

— Да видим. — Арди стисна замислено устни. — Трябва ли да е красива?

— Не, в никакъв случай, красавиците са толкова капризни. Ако обичаш, да е колкото може най-невзрачна и непретенциозна.

— Умна?

— Само това не — изсумтя Джизал. — Аз съм пословичен празноглавец. С умна жена до себе си ще изглеждам пълен идиот. — Намъкна и втория ботуш и откопча ръцете ѝ от гърдите си, преди да се изправи. — Най-добре да гледа влажно като теле и да е също толкова умна. Някоя, дето ще се съгласява с всичко, което кажа.

— О, да — плесна с ръце Арди. — Вече ви виждам как вървите хванати под ръка, а тя се носи зад теб като ехо, влачи се като празна рокля. От благородно потекло обаче, нали така?

— Естествено, само най-доброто. По този въпрос не търпя компромиси. И със светла коса, много си падам по русите.

— О, напълно те разбирам. Тъмната коса е толкова тривиална и простовата, така напомня за цвета на калта и мръсотията. — Тя потрепери. — Само като мисля за това, и се чувствам опетнена.

— Но най-вече — продължи Джизал, докато промушваше рапирата си и халката на колана, — държа да е кротка и предвидлива. Наситил съм се на изненади.

— Естествено. Животът е достатъчно тежък и без жена, която да ти създава проблеми. Толкова непристойно би било от нейна страна. — Арди повдигна вежди. — Ще си помисля коя от познатите ми пасва на това описание.

— Отлично. Междувременно, независимо от това, че на теб ти стои далеч по-добре отколкото на мен, ще ми трябва куртката.

— Ама, разбира се, господине — тя я съблече и му я метна, след което се опъна чисто гола на леглото. Подпъхна ръце под главата си и изпъна гръб. Присви единия си крак в коляното и започна бавно да надига и спуска ханша си, докато другият ѝ крак се изпъна и посочи с палеца към Джизал.

— Няма да ме оставиш сама прекалено дълго, нали?

Той се загледа в голото ѝ тяло.

— Не мърдай от място — изграчи пресипнало и навлече куртката. Намести члена си между краката и излезе приведен и с люлееща се походка от стаята. Надяваше се до срещата му с лорд-маршала подутината в панталоните му да спадне, но не бе съвсем убеден.

За пореден път Джизал се озова в едно от просторните работни помещения на върховен правозащитник Маровия. Стоеше съвсем сам в средата на кабинета, с лице към огромна полирана маса, от другата страна на която го гледаха изпитателно тримата възрастни мъже.

Когато чиновникът затвори с гръм високите врати, го обзе неприятното чувство, че веднъж вече бе преживял тази среща. В деня, в който го свалиха от кораба за Англанд. В деня, в който го откъснаха от приятелите и амбициите му и го пратиха на онова щуро, обречено на провал пътуване към неизвестното. Пътуване, което му коства добрия външен вид и замалко — живота. Меко казано, не се радваше да е отново на това място и горещо се надяваше на по-добър изход този път.

От тази гледна точка отсъствието на Първия магус бе глътка свеж въздух, въпреки че съставът на останалите присъстващи не предвещаваше нищо добро. Срещу него седяха сбръчканите лица на лорд-маршал Варуз, върховен правозащитник Маровия и лорд-шамбелан Хоф.

Варуз беше зает с хвалебствия за бляскавите успехи на Джизал в Старата империя, очевидно бе чул съвсем различна версия на случилото се от тази, която Джизал помнеше.

— ... невероятни приключения на запад, както разбирам, в прослава на Съюза зад граница. Аз лично бях най-силно впечатлен от

нападението ти по моста в Дармиум. Наистина ли се е случило така, както чух?

— По моста, господине, ами, честно казано... ъ... — Вероятно сега бе моментът да попита дъртия глупак какви ги дрънка, но в главата му беше само голата Арди в леглото. Майната ѝ на страната му. Проклет да е и военният му дълг. Може още сега да поиска да се уволни от армията. Ще успее да се върне при нея за по-малко от час. — Истината е там, че...

— Тази ли е любимата ти? — попита Хоф над ръба на бокала с вино. — Пък на мен най ми допадна онази за дъщерята на императора. — Той погледна към Джизал и пламъчето в очите му загатна за определено пикантна история.

— Наистина, Ваша светлост, нямам представа как са тръгнали тези слухове. Нищо такова не се е случило, уверявам ви. Изглежда, цялата тази работа е силно преувеличена...

— Е, един знаменит слух струва повече от десет разочароващи истини, не си ли съгласен?

Джизал примигна неразбиращо.

— Предполагам... ъ, но...

— Както и да е — прекъсна го Варуз. — До Висшия съвет достигнаха сведения за отличното ти представяне зад граница.

— Така ли?

— Много и различни доклади, но до един бляскави.

Джизал не можеше да сдържи усмивката си, но не спираше да се чуди от кого ли са изпратени подобни сведения. Нещо не можеше да си представи Феро Малджин да величае надълго и широко качествата му.

— Ами много мило от ваша страна, милорд, но наистина бих искал да...

— В резултат от проявените отдаденост и кураж при изпълнението на тази тежка и жизненоважна мисия имам удоволствието да ви информирам, че сте произведен в звание полковник и повишението ви влиза в сила незабавно.

— Повишен съм? — ококори очи Джизал.

— Точно така, момчето ми, и заслугата за това е изцяло твоя.

Израстването с две звания за един следобед беше нечувана чест, още повече при положение, че не бе участвал и в едно военно сражение, не беше демонстрирал безпримерна храброст и не бе

направил нито една саможертва. Като изключим това, да остави в леглото сестрата на най-добрия си приятел. Това си беше сериозна жертва от негова страна, но не и такава, че да заслужи кралското благоволение.

— Аз, ъ, аз... — Той не можа да сдържи огромното си задоволство и то моментално се изписа на лицето му. Нова униформа, повече златни ширити, повече хора, на които да нарежда. Славата и известността бяха мижава отплата безсъмнено, но след като вече така и така беше поел рисковете, сега не му оставаше друго, освен да приеме. Нима не беше страдал достатъчно? Нима не го заслужаваше?

Не се наложи да мисли дълго. Нямаше какво толкова да мисли. Идеята му за уволнение от армията и задомяване бързо премина на много заден план.

— За мен е огромна чест да приема тази изключителна... ъ... чест.

— Радостта ни е взаимна — каза Хоф с известна горчилка в гласа. — А сега по работа. Наясно сте, *полковник* Лутар, че напоследък изпитваме известни главоболия със селячеството.

Изненадващо, тези новини все още не бяха достигнали до спалнята на Арди Уест.

— Нищо сериозно, предполагам, Ваша Светлост.

— Разбира се, освен ако откритият бунт може да се нарече нищо сериозно.

— Бунт ли? — преглътна мъчително Джизал.

— Този човек, Щавача — изплю името лорд-шамбеланът, — от месеци обикаля из провинцията, подбужда недоволство и приканва към неподчинение, подкокоросва селяните към престъпления срещу господарите им, срещу земевладелците, срещу техния крал!

— Никой не предполагаше, че може да се стигне до въстание — гневно изкриви устни Варуз, — но след един от протестите им край Келн група селяни, подбуждани от този Щавача, се въоръжили и отказали да се разотидат. Успели да надделеят над местния земевладелец и бунтът се разраснал. Днес научихме, че разбили сериозна войска под командването на лорд Финстър, запалили имението му и обесили трима събирачи на данъци. Запътили са се към Адуа и опустошават провинцията по пътя си.

— Опустошават? — промърмори Джизал и извърна поглед към вратата. Грозна дума е това „опустошават“, помисли си той.

— Тъжна история, наистина — с прискърбие отбеляза Маровия. — Половината от тези хора са честни мъже, верни на своя крал, единствено алчността на местните лордове ги е подтикнала към неподчинение.

— Няма извинение за държавна измяна! — избухна възмутен Варуз. — Пък и така да е, другата половина са крадци, негодници и бунтари. Заслужават да бъдат бичувани по пътя към бесилката!

— Висшият съвет се произнесе с решение — прекъсна ги Хоф. — Този Щавача е заявил, че смята да представи на краля списък с искания. На краля! За нови свободи. За повече права. За равенство между хората и куп други опасни глупости. Скоро ще се разчуе, че са на път за столицата, и ще настане истинска паника. Протести в подкрепа на селячеството, протест срещу него, безредици. А положението и бездруго се крепи на косъм. Две войни, влошеното здраве на краля, липсата на наследник на трона. — Хоф удари с юмрук по масата и Джизал подскочи от изненада. — Те не трябва да стигат до града!

Варуз сплете пръсти пред себе си.

— Двата останали в Мидърланд полка на Кралската гвардия ще бъдат изпратени да овладеят опасността. Приготвен е и списък с отстъпки — свъси чело маршалът, докато произнасяше думата. — Ако селяните се съгласят да преговарят и се разотидат по домовете си, животът им ще бъде пощаден. Но ако Щавача не е склонен на благоразумие, така наречената му армия трябва да бъде унищожена. Разпръсната. Смазана.

— Мъртви — добави Хоф, докато търкаше с дебелия си палец едно петно на масата. — А подстрекателите — предадени на Инквизицията на Негово величество.

— Наистина тъжна история — промълви Джизал, без дори да се замисли над думите си. При споменаване на въпросната институция, по гърба му полазиха тръпки.

— Но е неизбежно — каза Маровия и натъжено поклати глава.

— Няма две мнения по въпроса. Варуз изглежда намръщено Джизал през масата. — През всяко село, през всеки град, през всяка ферма, през която минат, трупат нови и нови попълнения в редиците

си. Цялата провинция ври и кипи от бунтовници. Безспорно, зле дисциплинирани и зле въоръжени, но по наши сведения в момента наброяват около четиридесет хиляди.

— Четиридесет... хиляди? — Джизал запристъпя нервно на място. До момента си мислеше, че става дума за няколкостотин, при това голи и боси. Естествено, тук горе, зад стените на Агрионт, зад градските стени нямаше опасност. Но четирийсет хиляди разгневени мъже беше сериозна бройка, пък било то и обикновени селяни.

— Кралската гвардия е в процес на подготовка — един пехотен и един кавалерийски полк. Единственото, което им липсва до момента, е командир, който да оглави похода.

— Хм — замисли се Джизал. Не завиждаше на злощастния офицер, на когото щеше да се падне подобна задача. Щеше да е превъзхождан по численост пет към едно и изправен срещу тълпа диваци, окрилени от вярата в справедлива кауза и дребни победи над местни земевладелци, опиянени от омраза към благородници и монархия, жадни за кръв и плячка...

Изведнъж очите му се разшириха от изумление.

— Аз?

— Ти.

Той се засуети в търсене на подходящите думи.

— Не искам да прозвуча... като неблагодарник, надявам се, разбирате, но със сигурност, искам да кажа, мисля, че има доста по-подготвени хора за такава задача. Лорд-маршале, вие лично...

— Живеем в сложни времена. — Хоф стрелна Джизал с поглед изпод рунтавите си вежди. — Много сложни времена. Нужен ни е човек без... определена принадлежност. Трябва ни някой с чисти мотиви. Не се сещам за по-подходящ човек.

— Но... преговори със селячеството, Ваша Светлост, Ваша Чест, лорд-маршале, аз не разбирам от подобни неща! Не разбирам от закони!

— Наясно сме с възможностите ви — каза Хоф. — Ето защо с вас ще тръгне представител на Висшия съвет. Човек с неоспорим опит в тези области.

Изведнъж на рамото на Джизал се стовари една тежка ръка.

— Казах ти, че ще се видим съвсем скоро, момчето ми!

Джизал бавно извърна поглед. В стомаха му се надигна тревожно чувство. До него стоеше Първия магус, а ухилената му физиономия беше само на крачка от лицето на Джизал. Естествено, помисли си той, нищо чудно, че е замесен в това, този дърт многознайко, който си вре носа навсякъде. Странните и болезнени за Джизал преживявания сякаш следваха Баяз по петите като бездомни кучета, лаещи след фургона на касапина.

— Селската армия, ако можем да я наречем така, е на лагер на четири дни марш от Адуа, дори и без всякакво бързане. Пръснали са се из провинцията и грабят наред. — Варуз се наведе напред и забодде пръст в масата. — Тръгваш незабавно да ги пресрещнеш. Надеждите ни са в теб, полковник Лутар. Ясна ли е заповедта?

— Да, господине — прошепна Джизал и славно се провали в опита си да прозвучи по-ентусиазирано.

— Ето ни отново заедно, а? — подсмихна се Баяз. — Нека ни се изпречи някой на пътя, а, момчето ми?

— Разбира се — смотолеви унило Джизал. Имаше своя шанс за бягство, шанс за нов живот, но го пропиля, продаде го за едните звезди на куртката. Прекалено късно осъзна грешката си. Хватката на Баяз се стегна върху рамото му и го придърпа в бащинска прегръдка, от която той не мислеше, че някога ще успее да се освободи. Сега вече нямаше измъкване.

Джизал бързаше, докато напускаше жилището си, и ругаеше ядосано, докато влачеше след себе си тежкия сандък с багаж. Беше възмутен, че се налагаше сам да го мъкне, но бе сериозно притиснат от времето, но ако щеше да спасява Съюза от лудостта на собствените му поданици, не трябваше да губи и минута. Не отдели почти никакво време, преди да отхвърли решително мисълта да побегне към пристанището и да се качи на първия кораб за Сулджук. Беше приел повишението без капка колебание и сега не му оставаше друго, освен да изпълни поверената му задача. По-добре приключвай бързо с каквото трябва, вместо да живееш в страх от него. Превъртя ключа в ключалката, обърна се и подскочи от изненада, за една бройка да изписка като изплашено момиче. В сянката срещу вратата му имаше човек и шокът от изненадата се засили неимоверно, когато го разпозна.

В коридора стоеше сакатият Глокта, подпираше се тежко на бастуна си и се хилеше с отворителната си беззъба уста.

— Може ли да поговорим, полковник?

— Ако става дума за тази работа със селяните, всичко е под контрол. — Джизал не успяваше да потисне напълно гримасата на отвращение на лицето си. — Не му берете грижа...

— Не става дума за това.

— Тогава какво?

— Арди Уест.

Изведнъж Джизал осъзна колко пуст бе коридорът. Войниците, офицерите, прислугата, всички бяха заминали за Англанд. Доколкото му беше известно, сега в цялата сграда на казармата бяха само те двамата.

— Не виждам какво общо може да има това с...

— Брат й, нашият общ приятел, Колем Уест, помните го, нали? Тревожно изражение на лицето, изтъняваща коса? Тежичък характер?

— Джизал усети как гузно се изчервява. Естествено, добре помнеше въпросния човек, но най-вече помнеше тежкия му характер. — Дойде при мен малко преди да замине на война в Англанд. Помоли ме да се погрижа за сестра му, докато той отсъства и рискува живота си. Обещах му, че ще го направя. — Глокта направи една провлачена крачка напред и кожата на Джизал настръхна. — Поех отговорност, която, уверявам ви, вземам толкова на сериозно, колкото и всяка поставена ми от архилектора задача.

— Разбирам — пресипнало отвърна Джизал. Това напълно обясняваше появата на сакатия в къщата на Арди онзи ден, факт, който досега леко го озадачаваше. От друга страна, когато вече знаеше причината, не му стана по-леко. Напротив, беше доста по-притеснен.

— Не мисля, че Колем Уест би останал доволен от това, което очевидно става през последните няколко дни, не сте ли съгласен?

— Не отричам, че я посещавам... — Джизал пристъпи нервно от крак на крак.

— Вашите посещения — прошепна сакатият — вредят на репутацията на това момиче. Сега имате три възможности. Първо, и това е вариантът, който мен лично най-много ме устройва, тръгвате си, забравяте, че някога сте я виждали, и никога повече не се срещате с нея.

— Неприемливо. — Джизал се изненада от собствения си глас и още повече от така прибързаната си реакция.

— Тогава второ, жените се за въпросната дама и всичко е забравено.

Естествено, той обмисляше подобен вариант, но в никакъв случай не можеше да допусне, че ще го направи насила, принуден от това изкривено подобие на човек.

— А трето? — попита той с тон, който в неговите уши съдържаше подobaваща доза презрение.

— Третото ли? — По състареното лице на сакатия премина вълна от крайно неприятни тикове. — Не мисля, че наистина искате да научите повече за третата възможност. Да кажем само, че тя включва дълга, страстна нощ в компанията на нажежена пещ и няколко бърснача, последвана от още по-дълга сутрин, този път в компанията на чувал, наковалня и дъното на някой канал. Убеден съм, че ще намерите първите две възможности за доста по-привлекателни.

Преди да осъзнае какво прави, Джизал пристъпи решително напред и изтика Глокта към стената. Онзи силно се олюля, докато отстъпваше, а лицето му се изкриви в болезнена гримаса.

— Не съм длъжен да ти давам обяснения! Посещенията ми са единствено между мен и въпросната дама, но за твоя информация отдавна съм взел решение да се оженя за нея. В момента просто изчакам най-подходящия момент! — Джизал не можеше да повярва, че подобни думи излизат от неговата уста. Проклета уста, не спира да го въвлича във всякакви неприятности.

Лявото око на Глокта потрепери.

— О, щастливка.

Джизал отново осъзна, че пристъпва напред. Беше притиснал безпомощния сакат към стената и стоеше в тъмното, надвесен над него, почти удряйки го с глава в лицето.

— Точно така! Затова сега можеш да си вземеш проклетите заплахи и да си ги навреш в сакатия задник!

Дори така притиснат в стената, объркването на Глокта трая не повече от секунда. Устните му отново се разтеглиха в противна усмивка, клепачите му потрепериха и по едната му буза се стече сълза.

— О, полковник Лутар, притеснявате ме така, като стоите толкова близо. — Той прокара опакото на ръката си по куртката на

Джизал. — Още повече след така неочаквания ви интерес към задника ми. — Отвратен, Джизал отскочи назад. — Явно Баяз е успял да постигне онова, в което Варуз се провали, а? Показал ви е, че имате гръбнак! Поздравления по случай предстоящата ви сватба. Но аз засега ще държа бръсначите си в готовност, за всеки случай, ако решите да се отметнете от думите си. Радвам се, че си поговорихме. — При тези думи, с почукване на бастуна по дъските и провлачване на левия крак, Глокта се отдалечи към стълбището.

— Аз също! — провикна се Джизал след него, осъзнавайки колко далеч от истината бяха думите му.

ДУХОВЕ

Уфрит беше по-различен от преди. Естествено, от последния път когато Логън беше на това място, бяха минали години. Беше точно в нощта след обсадата на града. Хората на Бетод обикаляха из улиците на тълпи — крещяха, пееха, пиеха. Оглеждаха се за следващия, когото да оберат, и следващата, която да изнасят. И палеха наред всичко, което гореше. Логън си спомни как след дуела, в който беше победил Три дървета, лежеше в онази стая, как пицеше и виеше от болките по цялото му тяло. Спомни си как гледа намусено през прозореца в светлините от огньовете, как слуша крясъците, които се носеха из града. Как само му се искаше да е навън с другите и да върши зулуми, вместо да лежи в стаята и да се чуди ще стане ли някога отново на крака.

Сега, под контрола на Съюза, Уфрит беше различен, но в никакъв случай по-организиран. Сивото пристанище беше задръстено от прекалено големи за кейовете кораби. Войниците се носеха на тълпи по тесните улици и ръсеха навсякъде части от екипировката си. Тежко натоварени каруци, мулета и коне се опитваха да си пробият път през човешкото множество. Ранените, кои куцащи на патерици, кои носени на носилки, се стичаха към доковете под пелената на ситния ръмеж. Окървавените им превръзки сякаш гледаха втренчено в стъписаните свежи попълнения, с които се разминаваха по пътя. Тук-там пред вратите на къщите си стояха северняци, предимно жени, старци и деца и гледаха сащисани нескончаемия поток от странни хора, който преминаваше през града им.

Логън тръгна с бързи крачки по стръмните улици. Беше навел глава и вдигнал качулката си. Държеше ръцете си свити в юмруци, за да не личи много липсата на един пръст. Носеше меч, който му бе дал Баяз, увит в одеяло на гърба си, под раницата, където да не бие на очи и да не изнервя хората. Въпреки това, с всяка крачка по гърба му преминаваха тръпки. Всеки момент очакваше някой да извика: „Това е Кървавия девет!“ Чакаше хората да се разбягат с писъци и с ужасени лица да започнат да го замерят с боклуци и лайна.

Но това не се случи. Явно поредната фигура на странник не представляваше кой знае какъв интерес в този хаос, а и дори някой да го познаваше, той определено нямаше да очаква да го види тук. Почти сигурно вече всички бяха чули, не без задоволство и облекчение, че Кървавия девет е обратно при пръстта, далеч от тук. При все това нямаше смисъл да се задържа по-дълго отколкото трябваше. Той се отправи към един офицер с вид на командващ нещо, отметна назад качулката си и се опита да се усмихне.

Усилията му бяха възнаградени с надменен поглед от страна на офицера.

— Нямаме работа за теб, ако това си дошъл да питаш.

— И бездруго нямате работа за човек като мен. — Логън му подаде писмото от Баяз.

Мъжът го разгъна и прегледа набързо. Намръщи се и го прочете отново. После вдигна поглед и огледа подозрително Логън.

— Така значи. Добре. — Той посочи към групичка младоци, които стояха наблизо и се оглеждаха нервно. Дъждът се бе засилил и те се бяха скупчили с посърнали физиономии един до друг. — Днес следобед тръгва конвой с подкрепления към фронта. Може да пътуваш с нас.

— Бива. — Наплашените хлапета не даваха много вид на подкрепления, но това не беше от значение за Логън. Все едно му бе с кого ще пътува, стига да е към Бетод.

Съпроводени от тропането и клатенето на каруцата, дърветата се нижеха от двете страни на пътя — размазани зелено-черни силуети, заобиколени от сенки. И пълни с неприятни изненади, може би. Това пътуване беше мъчително. Мъчително за ръцете, които през цялото време трябваше да стискат борда на каруцата, и още по-мъчително за задника, подложен на непрестанно тръскане и подскачане върху твърдата пейка. Но поне напредваха, бавно и постепенно, а това според Логън единствено беше от значение.

Отзад имаше още каруци, разтеглени в дълга, бавна колона и натоварени с хора, храна, дрехи, оръжие и всичко останало, необходимо за воденето на война. Всичките каруци имаха окачени в предните им части газови лампи. Над долината се спускаше здрач и

подскачащата линия от светлинките им очертаваше виещия се нагоре по склона път през гората.

Логън се обърна и погледна скупчените в предната част на каруцата младоци. Бяха девет, подскачаха и се люшкаха в такт с тръскането на колелетата и полагаха всички усилия да стоят колкото може далеч от него.

— Виждал ли си някога подобни белези? — промърмори един, без да се замисли, че Логън може да разбира езика им.

— Всъщност кой е тоя?

— Знам ли. Северняк, предполагам.

— Виждам, че е северняк, глупако. Имах предвид какво прави тук с нас?

— Може би е съгледвач.

— Бая едро е копелето за съгледвач, не мислиш ли?

Вътрешно развеселен, Логън отново обърна очи към дърветата. Усещаше хладния ветреца в лицето си, надушваше мъглата, пръстта, студа, влагата във въздуха. Никога не си бе и помислял, че някога ще се радва да се върне обратно в Севера. Приятно беше усещането, след толкова време в непознатото, отново да е на място, където знаеше всички правила.

Устрои си лагер край пътя, той и другите девет. Една от многото групички, част от дългата верига, насядали близо до каруцата си. По средата гореше огън, на него вреше и изпускаше приятен аромат тенджера, а деветте момчета от Съюза седяха от другата страна. Логън ги наблюдаваше, докато разбъркваха яхнията на огъня, слуша ги, докато си говореха за дома, за това, което ги чакаше, за това, колко дълго може да се проточи пребиваването им в Севера.

Накрая един от тях взе да разсипва храната по купи и да ги подава на другарите си. След като се погрижи за всеки един от своите, погледна към Логън и напълни една купа за него. Приблужи се предпазливо, сякаш вървеше към клетката на гладен вълк.

— Ъ... — Той протегна купата напред в изпъната ръка. — Яхния? — Отвори уста и взе да сочи в нея със свободната си ръка.

— Благодаря, приятел — каза Логън, докато поемаше купата от ръката му. — Знам къде отива храната.

Момчетата се спогледаха разтревожено. На огрените им в жълто от огъня лица се изписа подозрение от факта, че той говореше езика

им.

— Говориш общия, а? Ама веднъж не продума през целия път?

— От опит знам, че е по-добре да изглеждаш по-малко, отколкото си.

— Щом казваш — съгласи се онзи, който му подаде купата. — Как ти е името тогава?

За момент Логън се замисли дали да не излъже. Да каже някое нищо незначещо име, такова, дето никой не е чувал досега. После реши, че човек е това, което е, и рано или късно, все някой щеше да го познае. Освен това не го биваше много в лъжите.

— Викат ми Логън Деветопръстия.

Момчетата го гледаха равнодушно. Никога не бяха чували за него и нищо чудно. Бяха просто няколко фермерски синове от далечния слънчев Съюз. Изглеждаха като хора, дето съвсем наскоро са научили собствените си имена.

— Защо си тук? — попита един от войниците.

— За същото, за което и вие. Да убивам. — Те се спогледаха леко притеснени. — Няма страшно, не вас. Имам сметки за уреждане. — Логън кимна нагоре по пътя. — С Бетод.

Момчетата се спогледаха, накрая един повдигна рамене:

— Е, какво значение има, щом си на наша страна. — Той стана и измъкна една бутилка от раницата си. — Искаш ли да пийнеш.

— Да видим — ухили се Логън и подаде напред чашата си. — Досега не съм отказвал такава покана. — Ливна съдържанието на чашата в гърлото си и премлясна с устни, докато алкохолът се спускаше надолу и сгряваше стомаха му. Момчето му наля нова доза. — Благодаря, но по-добре не ми давайте да пия много.

— Защо? — попита хлапето. — Ще ни убиеш ли?

— Да ви убия ли? Ако сте късметлии.

— Ами ако не сме?

Логън се ухили над ръба на глинената чаша:

— Ще пея.

Един от групата се разсмя с глас, а момчето с бутилката се усмихна. В следващия миг изсърска стрела, заби се в гърдите му и то изкашля кръв по предницата на ризата си. Бутилката се изплъзна от пръстите му, падна в тревата и виното започна да се излива от гърлото

й. Едно от другите момчета имаше стрела в бедрото, а то седеше като вцепенено и я гледаше втренчено.

— Откъде дойде... — В следващия миг всички закрепяха, затърсиха пипнешком оръжия или се хвърляха по очи на земята. Профучаха още стрели, една се заби с тракане и облак от искри в огъня.

Логън захвърли яхнията, грабна меча си и хукна. Сблъска се с едно от момчетата и го събори по лице на земята, подхлъзна се, залитна, но бързо се изправи и се втурна с всичка сила към дърветата, откъдето дойде стрелата. В такъв случай се тича или право към тях, или точно в обратната посока. Той направи своя избор несъзнателно. Всъщност понякога няма значение кое ще избереш, стига да направиш избора си бързо и да не спираш, след като си го направил. Когато приближи, Логън забеляза един от стрелците, успя да зърне бледото му лице, докато се пресягаше за нова стрела. Издърпа меча на Създателя от олющената му ножница и нададе мощен рев.

Най-вероятно стрелецът щеше да успее да пусне стрелата, преди Логън да го достигне, но имаше също толкова вероятност и да не успее. В крайна сметка онзи не устиска да провери. Малко хора преценяват трезво ситуацията, когато смъртта ги връхлита с пълна сила. Онзи пусна лъка и се обърна да побегне, но твърде късно, Логън го посече през гърба, преди да успее да направи и две крачки, и го запрати крещящ в храстите. Човекът се претърколи по гръб и целият оплетен в храсталака, заопипва колана си за нож. Логън вдигна меча, за да го довърши, но преди да го направи, от устата на стрелеца бликна кръв, тялото му потрепери, след което се отпусна и притихна.

— Още съм жив — почти без глас прошепна Логън и клекна до трупа. Напегна очи в мрака. Може би за всички щеше да е по-добре да бе побягнал в обратната посока, но вече беше малко късно за това. Може би за всички щеше да е по-добре да си беше останал в Адуа, но и за това беше малко късно вече.

— Проклетият Север — изруга под носа си. Ако оставеше тези негодници живи, щяха да ги тормозят през целия път до фронта, нямаше да може да мигне от притеснение нощем, да не говорим за вероятността да свърши със стрела в лицето. Повече шанс щеше да има, като ги подгони, вместо да чака те да дойдат — урок, научен от много горчив опит.

Сега чуваше останалите от онези, които им бяха спретнали засадата. Препускаха из гората, кършейки клони и храсти по пътя си. Стиснал здраво дръжката на меча си, Логън хукна след тях. Избираше внимателно пътя си между стволите и не бързаше да скъси дистанцията. Постепенно светлината от огъня и шума от крясъците на войниците от Съюза се стопиха зад гърба му. Беше дълбоко в гората, долавяше миризмата на борове, на мокра земя, а единственият му ориентир остана шумът от стъпките на тичащите. Логън се сля с гората, също както едно време. Не беше никак трудно. Получи се моментално, сякаш с години беше живял сред тези дървета. Разнесоха се гласове и той се залепи неподвижен до дънера на един бор. Заслуша се.

— Къде е Сополивия?

Последва мълчание.

— Мъртъв, мисля.

— Мъртъв? Как?

— Имаше някой с тях, Гарван. Едно едро копеле.

Гарвана. Логън знаеше това име. Позна и гласа му. Беше именит войн, който някога се биеше за Кокала. Не можеха да се нарекат приятели двамата с Логън, но се познаваха. Бяха стояли близо един до друг в редицата при Карлеон, биха се рамо до рамо тогава. И ето ги сега отново близо един до друг, деляха ги не повече от пет крачки, но този път бяха готови да се избият един друг. Странни са обратите на съдбата. Да се биеш до някого или срещу него — дели ги един косъм разстояние. Но и в двата случая си прекалено близо, за да избегнеш боя.

— Северняк ли беше? — продължи Гарвана.

— Може. Но който и да беше, разбираше си от работата. Моментално ни налетя. Нямах време да му пусна и една стрела.

— Копеле! Няма да им се размине тая. Оставаме да лагеруваме тук, а утре тръгваме след тях. Може пък следващия път ние да го спипаме онзи големия.

— О, и още как. Ще го спипаме, мамка му. Не го мислете тоя никаквец. Ще му резна гърлото на тоя скапаняк.

— Браво на теб. Дотогава си отваряй очите за него, докато ние поспим малко. Може пък този път гневът ти да успее да те задържи буден, докато си на пост, а?

— Дадено, главатар. Разбрано.

Логън приседна зад дървото. Надзърна предпазливо и видя четиримата да се увиват в одеялата си и да лягат да спят. Петият застана на пост, с гръб към останалите, с лице по посоката, от която бяха дошли. Логън зачака и скоро чу нечие хъркане. Започна да вали — капките затропаха по клоните на борове. Не след дълго капките достигнаха главата му, стекоха се по лицето му, по дрехите, закапаха по мократа земя. Логън седеше, неподвижен и притихнал като камък.

Страховито оръжие е търпението, но малцина се бяха научили да го използват. Не е никак лесно да останеш настроен за убиване, дълго след като опасността е отминала и кръвта се е охладила. Но Логън открай време владееше тази способност. Затова продължи да седи и да чака. Времето се точеше едва, а той мислеше за едно време. Седя така чак докато луната не се изкачи високо в небето и бледата ѝ светлина не се спусна примесена с лекия дъждец между дърветата. Бледа, но достатъчна, за да вижда добре мишените си.

Той изпъна бавно крака и тръгна. Пристъпваше предпазливо между стволовете на дърветата, като избираше внимателно къде да сложи крак между стръкчетата храсти. Дъждът беше негов съюзник, тихият ромон на капките заглуши напълно стъпките му, докато обикаляше в гръб стоящия на пост.

Извади нож и острието му проблесна за миг на лунната светлина. Излезе от дърветата и тръгна през лагера. Пристъпваше между спящите толкова близо, че можеше да ги докосне. Толкова близо, все едно беше един от тях. Часовият подсмръкна и се намести, придърпа около раменете одеялото си, което беше цялото покрито с лъщящи като мъниста дъждовни капки. Логън спря и зачака, погледна лицето на единия от спящите, беше обърнато на една страна, със затворени очи и широко отворена уста, от която дъхът му излизаше на пара и се смесваше с влажния въздух в гората.

Часовият спря да мърда и Логън се приближи безшумно зад него. Лявата му ръка се протегна напред и пръстите му се размърдаха в очакване на подходящия момент. Протегна и дясната, със здраво стиснатата в юмрук твърда дръжка на ножа. Усети как устните му оголват стиснатите зъби. Сега е моментът, а когато той дойде, удряш, без да се замисляш.

Лявата длан на Логън притисна здраво устата на часовия, а дясната преряза гърлото му, светкавично и достатъчно надълбоко — усети как острието престърга в костите на врата. За момент онзи се замята и задърпа, но Логън го държеше здраво, стискаше го в прегръдката си като любима и от устата му се чу само тихо хъркане. Логън усети кръв по ръцете си, топла и лепкава. Не се тревожеше за останалите. Ако някой се събудеше, щеше да види само силуета на един човек, точно както би и очаквал.

Не след дълго тялото на часовия омекна и Логън бавно го положи на една страна. Погледна към четирите безпомощни фигури на спящите под мокрите одеяла. Някога имаше моменти като този, в които Логън трябваше да се настрои за подобна работа, да обмисли защо точно това е правилното решение. Но и да ги е имало, това беше много отдавна. Тук, в Севера, времето, прекарано в мислене, е достатъчно, за да ти докара смъртта. Тези четиримата са просто работа, която чака да бъде свършена.

Пропълзя до първия, вдигна окървавения нож и като стисна със свободната си ръка устата му, го заби право в сърцето, през одеяло и дрехи. Човекът умря по-тихо, отколкото спеше. Логън се насочи към втория, готов да направи същото като с другаря му. И тогава единият му ботуш подритна нещо метално. Манерка най-вероятно, но каквото и да беше, издрънча здраво. Спящият отвори очи и понечи да се надигне. Логън заби ножа в корема му и с рязко движение го разпори. Онзи изхриптя, ококори очи и отвори широко уста, след което се вкопчи в ръката на Логън.

— Ъ? — Третият се изправи, седна и го погледна втренчено. Логън успя да освободи ръката си и измъкна меча от ножницата. — К'во ста... — Мъжът инстинктивно вдигна ръка над главата си и матовото острие я отсече от китката, преди да се забие с глух удар в черепа му. Във влажния въздух полетяха черни капки кръв и онзи се строполи обратно по гръб на земята.

Това даде на последния достатъчно време да се изтърколи от одеялото си и да грабне секира. Сега той стоеше приклеknал, с широко разперени ръце, готов за бой и както личеше от позата му, явно беше човек с доста опит в тази област. Гарвана. Логън чу тежкото му дишане, видя кълбата пара да излизат от устата му.

— Трябваше да почнеш от мен — изсъска онзи.

Логън не можеше да отрече правотата на думите му, но понеже беше така вгълбен в мисълта да ги убие всичките, че не се и замисли върху реда, по който да го направи. Но станалото станало, късно беше за подобни мисли, затова той просто вдигна рамене:

— Да започна, да свърша, каква е разликата?

— Ще видиш. — Гарвана претегли тежестта на секирата в ръка, докато пристъпяше пресметливо настрани, в търсене на пролука за атака. Логън овладя дишането си, но остана неподвижен, с отпуснат покрай крака меч, стиснал здраво хладната, влажна дръжка на оръжието. Не беше от хората, дето си хаят силите в движения, преди да е дошъл моментът да се действа. — И по-добре си кажи сега името, докато още дишаш. Обичам да знам кого убивам.

— Познаваш ме, Гарван. — Логън вдигна лявата си ръка и разпери пръсти. Лунната светлина се отрази в почернялата му от кръв длан и ясно освети чуканчето на липсващия пръст. — Бяхме рамо до рамо в редицата при Карлеон. Не очаквах, че ще ме забравите толкова скоро. От друга страна, нещата невинаги стават така, както на теб ти се иска, нали?

Гарвана спря и застана неподвижно. От мястото си Логън не виждаше нищо повече от лицето му освен смътния проблясък на очите, но съмнението и страхът му се бяха изписали по цялото му тяло.

— Не — прошепна той и поклати глава. — Не е вярно! Деветопръстия е мъртъв!

— Сериозно? — Логън пое дълбоко въздух и бавно издиша. — Е, тогава значи съм дух.

Новобранците от Съюза бяха изкопали някаква дупка и бяха клекнали в нея, а като допълнителна защита бяха подредили по ръба й сандъци и чували. Логън забеляза тук-там някое лице да се надига предпазливо отгоре и да поглежда към дърветата. Смътната светлина от угасващия огън хвърляше проблясъци по върхове на стрели и копия. Бяха се окопали в очакване на ново нападение и ако допреди бяха изнервени, сега сигурно бяха на път да напълнят гащите. Най-вероятно в момента, в който се покажеше, някой достатъчно изплашен младок щеше да му пусне една стрела. Проклетите малки лъкове на Съюза, веднъж запънати, стрелят при най-леко докосване на спусъка. И с

неговия късмет, помисли си Логън, точно това го чакаше, щеше да умре за едното нищо, наред още по-голямо нищо, при това от ръката на човек от неговата страна. Накрая реши, че като изключи възможността да върви пеша чак до фронта, не му оставаше друг избор, освен да отиде някак при тях.

Затова се покашля и се провикна към войниците:

— Сега никой да не стреля, ясно! — Избръмча тетива и в дървото на няколко крачки отляво се заби една къса стрела. Логън се сгъна до мократа пръст. — Казах никой да не стреля!

— Кой е там?

— Аз съм Деветопръстия! — Не последва отговор. — Севернякът от каруцата!

Отново не последва отговор, но този път откъм дупката се разнесе шепот.

— Добре! — каза накрая някой. — Но излез бавно и си дръж ръцете така, че да ги виждаме!

— Става! — Надигна се, вдигна високо ръце над главата си и бавно излезе от дърветата. — И никакво стреляне, нали? Разбрахме се!

Логън тръгна към огъня, разперил ръце и примижал в очакване на стрела в гърдите. Разпозна лицата на момчетата от каруцата, а също това на командващия колоната офицер. Няколко от тях не свалиха арбалетите си чак докато не прекрачи импровизираната защитна ограда и не се спусна в изкопа. Дупката беше изкопана пред огъня и доста зле — на дъното ѝ се беше събрала голяма локва вода.

— Къде се дяна, мътните те взели? — попита сърдито офицерът.

— Подгоних ги онези, дето ни нападнаха.

— И хвана ли ги? — попита едно от момчетата.

— Можеш да си сигурен в това.

— И?

— Мъртви са. — Логън кимна към локвата на дъното. — Така че няма да има нужда да спите във водата тази нощ. Остана ли от тях някой?

Логън разръчка догарящата жар на огъня, надзърна в тенджерата, но тя беше празна. Пак този негов късмет.

— Колко бяха? — попита остро офицерът.

— Петима.

— Ти сам, а те петима?

— Бяха даже шестима, ама един убих още в началото. Трябва да е някъде там, при онези дървета. — Той извади от раницата си комат хляб и започна да обира с него стените и дъното на тенджерата с надеждата, че поне мазнината от яхнията ще попие по него. — Изчаках ги да заспят, така че лице в лице се бих само с един. С това поне винаги съм имал добър късмет. — Вътрешно не се чувстваше никак късметлия. Погледна ръката си на бледата светлина от жарта. Под ноктите и по линиите на дланта му все още имаше засъхнала кръв. — Голям късметлия съм.

Офицерът не изглеждаше никак убеден от думите му.

— Как да знаем, че не си един от тях? Че не си тук да шпионираш? Че не ни наблюдават и не чакат да им дадеш сигнал, когато сме най-уязвими?

— Че вие през целия път си бяхте все така уязвими — изсумтя презрително Логън. — Но иначе имаш право да се съмняваш. Сетих се, че ще питате — той откачи от колана си малка брезентова торбичка, — затова ви нося това. — Офицерът го погледна намръщено, докато вземаше торбичката. После я отвори и надзърна подозрително вътре. Преглътна мъчително. — Както вече казах, бяха петима. Имаш десет палеца. Сега доволен ли си?

Лицето на офицера придоби по-скоро болнав, отколкото доволен вид, но въпреки това стисна устни, кимна и му подаде обратно торбичката.

Логън поклати глава:

— Задръж ги. На мен ми липсва пръст. Палци не ми трябва, имам си.

Каруцата спря рязко. Последните миля-две направо пълзяха. Пътят отпред, ако въобще тази река от кал можеше да се нарече път, беше задръстен от газещи в нея мокри от дъжда мъже. Прецапваха от едно що-годе по-сухо място до друго, проправяха си път напред между затънали каруци и нещастни на вид коне, между камари сандъци, бъчви и нескопосано опънати палатки. Група окаляни до уши войници се бореха безуспешно с един затънал до осите на колелетата фургон. В очите на Логън сякаш една цяла армия бавно затъваше в блато. Мащабна гледка на корабокрушение, само че на сред сушата.

Спътниците му вече бяха само седем, увесили рамене и с изпити лица, пребити от умората, безсънието и лошото време. Един беше мъртъв, а друг пътуваше обратно към Уфрит със стрела в крака. Лошо начало на престоя им в Севера, помисли си Логън, същевременно убеден, че най-лошото тепърва предстоеше. Той скочи от каруцата и ботушите му потънаха в меката кал. Разкърши гръб, раздвижи схванатите си крака и придърпа раницата си.

— Е, късмет, момчета. — Никой не му отговори. От нощта на засадата бяха разменили не повече от дума-две с него. Сигурно онази работа с палците им е дошла в повече, реши Логън, но ако това е най-страшното, с което ще се сблъскат тук, значи направо им се е разминало. Затова просто вдигна рамене, обърна се и тръгна през калта.

Точно отпред, командващият офицер на колоната биваше хокан от висок мъж с червена униформа и свирепо изражение на лицето. В целия този хаос онзи беше с най-близкото до това на командир държание, затова Логън тръгна към него. Отне му почти минута, за да осъзнае, че всъщност познаваше човека. Бяха седели един до друг на онази вечеря, в напълно различна от тази обстановка, и бяха обсъждали военни тактики. Високият офицер изглеждаше остарял и отслабнал, но същевременно по-корав от преди. В погледа му имаше повече твърдост, а в мократа му коса повече сиво. Когато видя Логън, той се усмихна широко и тръгна към него с протегната ръка.

— Мътните го взели — каза на съвсем приличен северняшки, — какви номера ни върти съдбата. Теб те познавам.

— И аз теб.

— Деветопръстия, нали така?

— Точно така. А ти си Уест от Англанд.

— Същият. Съжалявам, че не мога да те посрещна по-добре, но армията пристигна само преди ден-два и както сам виждаш, не сме се организирали още. Не там, глупако! — извика на един от каруцарите, който се опитваше да прекара каруцата си между две други, разстоянието между които беше крайно недостатъчно за целта. — Нямате ли нещо като лято в тази проклета страна?

— Ами това е. Не си ли забелязал каква е зимата?

— Хм. Имаш право. Както и да е, какво те води насам?

Логън му подаде писмото. Уест се наведе над него, за да го предпази от дъжда, и зачете.

— Подписано от лорд-шамбелан Хоф, а?

— Това добре ли е?

Уест стисна устни и му върна листа хартия.

— И да, и не. Означава, че имаш влиятелни приятели или пък влиятелни врагове.

— Май са по малко и от двете.

— И аз мисля, че двете вървят ръка за ръка — усмихна се Уест.
— Да се биеш ли си дошъл?

— И още как.

— Добре. Определено ни трябва хора с опит. — Погледна към слизащите от каруците попълнения и въздъхна дълбоко. — Такива без никакъв имаме много. По-добре да се присъединиш към другите северняци.

— Имате северняци?

— Имаме и с всеки ден идват все повече. Изглежда, много от тях не са доволни от водачеството на новия им крал. Най-вече заради сделката му с шанка.

— Сделка? С шанка? — Логън свъси вежди. Не беше очаквал, че Бетод може да падне чак толкова ниско, но нямаше да му е за първи път, преживял бе не едно подобни разочарования. — Плоскоглавите се бият за него?

— Определено. Той има плоскоглави, а ние северняци. Странни времена.

— Странни и още как — поклати глава Логън. — Колко са ви северняците?

— Около триста, мисля, по последно преброяване, въпреки че те не си падат много по идеята да ги броим.

— В такъв случай, ако сте склонни да ме вземете, вече имате триста и един.

— Лагерът им е ей там. — Уест посочи към тъмните силуети на дърветата, очертани на фона на вечерното небе. — На левия ни фланг.

— Ясно. Кой е главатар.

— Едно момче, на име Кучето.

Логън го изгледа дълго и продължително:

— На име... как?

— Кучето. Познаваш ли го?

— Може да се каже — промълви Логън и устните му се разтеглиха в усмивка. — Може да се каже.

Здрачаваше се и тъмнината се спускаше бързо над земята, следвана неотлъчно от нощта. Когато Логън наближи, тъкмо бяха запалили дългия огън. Видя как войниците започваха да седат от двете му страни — черни очертания на рамене и глави на оранжевата светлина на пламъците. Чу гласовете им и силния им смях в притихналата след дъжда вечер.

Беше минало много време, откакто за последно беше чувал толкова много хора накуп да говорят северняшки, толкова много време, че сега собственият му език прозвуча странно в ушите. Това върна някои спомени. Тълпи от мъже, които крещят срещу него, за него. Спускащи се в атака орди, пируващи след победата тълпи, оплакващи мъртвите сборища. Надуши, че някъде се печеше месо. Силна апетитна миризма погъделичка носа му и накара коремът му да закъркори.

До пътеката имаше забит в земята кол, а на върха му горяща факла. Отдолу, с отегчен вид и копие в ръка, стоеше един младок и гледаше смръщено приближаващия се Логън. Явно беше изтеглил късата сламка да стои на пост, докато другите ядат, и очевидно не беше много доволен от факта.

— К'во искаш? — изръмжа онзи насреща му.

— Кучето тук ли е?

— И к'во, ако е?

— Трябва да говоря с него.

— Трябва, викаш, а?

Приближи друг мъж, отдавна подминал разцвета на силите си, с рунтава посивяла коса и сбръчкано като кожата на стар ботуш лице.

— Какво става? — попита той.

— Ново попълнение — промърмори сърдито младокът. — Иска да говори с главатаря.

Възрастният примижа с очи и се вгледа в Логън.

— Познавам ли те, приятелю?

Логън вдигна глава, така че факлата да освети лицето му. По-добре погледни човека в очите, нека и той да те види, добре да види, че не се боиш от него. Така го беше учил баща му.

— Не знам. Познаваш ли ме?

— От кои си? От дузината на Белоградия ли си?

— Не. Аз работя сам.

— Сам? Я гледай. Май си ми познат... — Възрастният войн ококори очи, устата му зяпна, а лицето му пребледня като платно. — Мамка му мръсна — прошепна и отстъпи назад. — Това е Кървания девет!

Логън почти се бе надявал, че тук никой няма да го познае. Че отдавна са забравили за него. Че сега, като имат достатъчно други грижи, ще бъде просто още един от северняците по тия земи. Но когато видя изражението на човека отсреща — очите му, които казваха: „насирам се от страх“ — вече знаеше, че няма да е, както се бе надявал. Щеше да е точно като едно време. Но най-лошото, Логън не беше съвсем сигурен, че остана недоволен при вида на този страх в очите на хората, на ужаса, на респекта им от него. Беше си го заслужил, нали? В края на краищата истината си е истина.

Той е Кървания девет.

Младокът още не беше схванал какво точно ставаше.

— Будалкаш ме, нали? А след малко какво, ще кажеш, че Бетод е дошъл, така ли? — Никой не се засмя на шегата му. Логън вдигна ръка, разпери пръсти и го погледна през дупката, където някога беше средния му пръст. Младокът извърна очи от ръката му, погледна възрастния, след това пак ръката.

— Мамка му — прошепна дрезгаво.

— Къде е главатарят ти, момче? — Логън се изплаши от собствения си глас. Бездушен, мъртвешки, студен като зимата.

— Той е... той е... — момчето посочи с треперещ пръст към огъня.

— Хубаво. Мисля сам да го намеря. — Двамата отстъпиха покорно от пътя му. Докато минаваше покрай тях, Логън не се усмихна. По-скоро изкриви устни и се озъби. В края на краищата, имаш ли репутация, трябва да се грижиш. — Спокойно — изсъска им той, нали съм на ваша страна?

Никой не го заговори, докато вървеше покрай редицата от гърбове до огъня. Някои от войниците му хвърлиха по един бегъл поглед през рамо, но нищо по-особено от това, което би получил всеки един новодошъл в лагера. За момента не подозираха кой беше той, но скоро това щеше да се промени. Момчето и старецът щяха да започнат да шепнат, а покрай такъв огън шепотът стига далеч. Скоро всички щяха да го гледат.

Загледа се в една от сенките в краката си, беше толкова голяма, че ако човекът не се бе размърдал, щеше да я вземе за дърво. Един огромен мъжага се чешеше по брадата и се хилеше доволно. Тъл Дуру. Няма как човек да сбърка Буреносния, дори в тъмното. Невъзможно е при такова туловище. Логън за пореден път се зачуди как въобще беше успял да го победи навремето.

Изведнъж силно му се прииска да наведе глава и да отмине нататък. Да се скрие в нощта и никога повече да не погледне назад. Така нямаше нужда отново да бъде Кървания девет. Просто един младок и един старец щяха да се кълнат, че една вечер са видели дух. Може да отиде някъде много далеч, да започне отначало, да бъде когото си поиска. Но това вече го беше пробвал и нищо добро не излезе от него. Миналото му неизменно го следваше по петите, постоянно дишаше във врата му. Беше време да се обърне и да се изправи лице в лице с него.

— Всичко наред, дангалак? — Тъл присви очи срещу него в тъмното и по грамадната канара вместо лице и хрусталак вместо брада затанцуваха оранжеви отблясъци и тъмни сенки.

— Кой... ей, чакай малко... — Логън притаи дъх. До момента не се бе замислил как всъщност щяха да реагират момчетата на появата му. Бяха били негови врагове дълго преди да станат негови приятели. Всеки един от тях се бе бил с него. Всеки един беше искал да го убие, не без основателна причина, естествено. А след това той побягна на юг и ги остави на шанка. Ами ако сега, след година и повече раздяла, получи единствено хладни погледи?

И следващия миг Тъл го сграбчи и стисна в пукаща ребрата прегръдка.

— Ти си жив! — Буреносния го пусна само колкото да се убеди, че не се е припознал, и отново го прегърна.

— Аха, жив съм — изстена Логън, само за толкова му стигна дъхът. Ако не друго, щеше да остане с поне това топло посрещане.

Тъл се хилеше насреща му с грейнало от радост лице.

— Идвай — кимна на Логън да го последва. — Момчетата направо ще се насерат, като те видят!

Той тръгна след Тъл към челното място пред огъня, където по правило седеше главатарят, заобиколен от най-близките си именити войни, а сърцето му напираше да изскочи през устата. Тогава ги видя, седяха един до друг на земята. Кучето беше в средата и говореше тихо с Дау. От другата му страна беше Мрачния. Беше полегнал, облегнат на лакът, и чоплеше перата на една от стрелите си. Сякаш нищо не се бе променило.

— Куче, водя ти да видиш някой — каза Тъл с изтънял от вълнение глас.

— Така ли? — Кучето надзърна към Логън, но той стоеше в тъмното зад огромното рамо на Тъл. — Не може ли да почака, докато се наядем?

— Абе да ти кажа, не може.

— Защо? Кой е този?

— Кой е този ли? — Тъл сграбчи рамото на Логън и го изтика напред към светлината от огъня. — Този е Логън, шибаният Деветопръст! — Единият крак на Логън се подхлъзна в калта и ако не беше размахал ръце, сигурно щеше да падне по задник. В миг разговорите около огъня секнаха и всички очи се извърнаха към него. Две дълги редици от застинали физиономии и никакъв звук освен шума на вятъра и пукането на дървото в огъня. Кучето го зяпаше отдолу, все едно виждаше дух. С всяка секунда устата му увисваше все повече.

— Мислех ви всички за мъртви — каза Логън, след като си възвърна равновесието след побутването на Тъл. — Май ще се окаже, че е възможно да си повече реалист отколкото трябва.

Кучето бавно се изправи на крака. Протегна ръка и Логън я стисна. Нямаше какво толкова да си кажат. Не и те двамата, преминали през толкова много заедно — битките с шанка, дългия път през планините, през всичките войни и битки. Кучето стисна ръката му, Логън стовари своята отгоре и Кучето направи същото. Усмихнаха се

един на друг, кимнаха с глави и всичко беше като преди. Нямаше нужда от приказки.

— Мрачен, радвам се да те видя.

— Хъ — изръмжа Мрачния, подаде му една халба и се върна към перата на стрелите си, все едно че не беше минала година, а само минута, откакто Логън беше станал от огъня, за да се изпикае зад някое дърво. Това извика усмивка на лицето на Логън. От Мрачния повече не можеш да искаш.

— А оня, дето се крие там, Дау Черния ли е?

— Щях по-добре да се скрия, ако знаех, че идваш. — Дау огледа Логън от глава до пети, с недотам приветлива усмивка. — И това ако не е самият Логън Деветопръстия. Нали каза, че бил паднал от скалата — сопна се той на Кучето.

— Това видях аз.

— О, паднах и още как. — Логън си припомни вятъра в лицето му, тъмната скала и белите петна сняг, които се въртяха пред очите му, и после удара на водата, който му изкара въздуха. — Изръсих се отгоре, но после реката ме изхвърли на брега, малко или много, жив. — Кучето му направи място на опънатата на земята кожа до огъня и останалите се събраха около него.

Дау поклати глава:

— Винаги си бил късметлия в това да се отърваваш. Трябваше да се досетя, че ще се появиш отнякъде.

— Бях сигурен, че плоскоглавите са ви спипали — каза Логън. — Как се измъкнахте?

— Три дървета ни измъкна — каза Кучето.

— После ни прекара през планините — закима Тъл. — Преследваха ни през целия Север, чак до Англанд.

— Не се съмнявам, че през целия път сте се дърлели като стари баби, а?

— Имаше известно мрънкане. — Кучето се ухили и погледна Дау.

— А къде е сега Три дървета? — Логън нямаше търпение да си поговори със стария приятел.

— Мъртъв — каза Мрачния.

Логън затвори очи. Беше се досетил, че след като Кучето е главатар, нещо такова ще да е станало. Тъл отново поклати голямата си

глава.

— Умря в бой. Водеше атаката срещу шанка. После се би с онова нещо. Онзи Страховития.

— Шибано изчадие. — Дау се изплю на земята.

— Ами Форли?

— Също мъртъв — троснато отвърна Дау. — Отиде в Карлеон да предупреди Бетод, че шанка са минали планините. Калдер заповяда да го убият, ей така, за едното забавление. Копеле! — Последва нова плюнка. Открай време много го биваше в плюенето Дау Черния.

— Обратно при пръстта. — Логън поклати глава. Форли и Три дървета, жалко. От друга страна, до съвсем скоро ги смяташе до един за мъртви, така че четирима все още живи беше повече от добра новина. — И двамата бяха свестни мъже. Най-добрите. И от това, което чувам, са умрели добре. Доколкото е възможно да умреш добре, естествено.

— Така е — каза Тъл и вдигна халба. — Доколкото е възможно. За мъртвите.

Всички отпиха мълчаливо. Логън премлясна, наслаждавайки се на вкуса на бирата. Толкова време беше минало.

— Та така, мина цяла година — изръмжа Дау. — Ние избихме малко народ, изминахме бая път и се бихме в една доста гадна битка. Загубихме двама от своите и се сдобихме с нов главатар. А ти какви ги свърши, Деветопръсти?

— Ами... имам и аз какво да разкажа. — Логън се замисли за момент какво точно можеше да каже, после осъзна, че всъщност не е съвсем сигурен. — Реших, че шанка са ви спипали, нали животът ме е научил винаги да очаквам най-лошото, та затова слязох на юг и попаднах на един магьосник. Тръгнах с него на нещо като пътешествие, далеч, през морето и още по-нататък, да търсим някакво нещо, обаче като стигнахме там... го нямаше. — Чувайки се отстрани, историята му прозвуча още по-шантаво от преди.

— Какво нещо? — попита Тъл с изкривено от недоумение лице.

— Честно да ти кажа — Логън пое шумно въздух през стиснати зъби и устата му се напълни с вкуса на бирата, — не съм сигурен, че знам какво. — Другите се спогледаха, все едно никога досега не бяха чували по-ненормална история, и Логън не можа да не се съгласи, че сигурно това бе самата истина. — Но това вече няма никакво значение.

Оказва се, че животът не е чак толкова гаден, колкото го мислех. — При тези думи той плесна приятелски Тъл по гърба.

— Ами — Кучето издиша шумно — радваме се, че отново си при нас. Сигурно ще искаш да си заемеш отново мястото, а?

— Мястото ми ли?

— Ти ще водиш, нали? Искам да кажа, преди ти беше главатар.

— Може и да съм бил преди, но сега нямам намерение пак да бъда. Изглежда, момчетата са доволни от положението, такова каквото е.

— Но ти знаеш много повече от мен как се води...

— Аз не съм много убеден. Докато аз бях главатар, май за никого не беше кой знае колко добре, нали? Нито за нас, нито за тези, които се биха наравно с нас, нито за онези срещу нас. — Спомените натежаха и Логън прегърби рамене. — Ако искаш, ще си казвам думата, но наистина предпочитам ти да водиш. Моето време отмина и то не беше от най-добрите.

Кучето имаше вид на човек, който се бе надявал на различен отговор.

— Ами... щом си сигурен...

— Сигурен съм. — Логън го шляпна по рамото. — Не е леко да си главатар, а?

— Не е — изръмжа Кучето. — Не е, мамка му.

— Още повече май много от тия момчета по един или друг начин са стояли срещу мен и сега не се радват много да ме видят. — Той обходи с поглед редиците от сърдити лица, чу недоволния шепот с името си от устите им. Беше достатъчно тих, за да не разбере смисъла на думите, но и без него можеше да се досети, че не го споменаваха в хвалебствия.

— Ще се радват достатъчно, че си на тяхна страна, когато почне боят, не се тревожи за това.

— Може би. — Жалко, помисли си Логън, че за да получиш нещо повече от бегло кимване, трябваше да избиеш малко народ. Не един-два гадни погледа бяха насочени към него, но в момента, в който срещнеха очите му, веднага се извързаха. Само един измежду всички около огъня явно не се притесняваше да се удържи да не извърне глава. Седеше в средата на една от редиците, беше висок и едър и имаше дълга черна коса.

— Кой е този?

— Кой е кой?

— Ей онова момче, дето ме зяпа така.

— Това е Тръпката. — Кучето пое шумно въздух през острите си зъби. — Бива си го Тръпката, голям куражлия е. Няколко пъти вече се бихме заедно, много го бива. Две неща искам да ти кажа за него. Първо, момчето е добро и ние сме му задължени. И второ, той е син на Гърмяция.

Логън усети, че му прилошава.

— Какво?

— Другият син.

— Момчето?

— Много време мина оттогава. Момчетата растат.

Може и да бе минало много време, но явно нищо не беше забравено. Тук, в Севера, нищо не оставаше забравено, с кой акъл се беше надявал на обратното.

— Трябва да поговоря с него. Ако ще се бием заедно... трябва поне нещо да му кажа.

— Май е по-добре да не го правиш — направи гримаса Кучето. — В някои рани е по-добре да не чоплиш. Сега яж, утре ще говориш с него. На светло всичко звучи някак по-добре. Е, ако пък си решил, върви.

— Хъ — изсумтя Мрачния.

— Прав си, Куче. — Логън се изправи. — Но щом нещо трябва да се направи, по-добре приключвай бързо...

— ... отколкото да живееш в страх от него — кимна замислено Кучето. — Липсваше ми, Логън, така да знаеш.

— И ти на мен, Куче. И ти на мен.

Логън пое дълбоко наситения с миризмата на месо и мъже въздух и тръгна надолу по редицата, зад гърбовете на насядалите край огъня. Забеляза как се прегърбваха, докато минаваше покрай тях, чу мърморенето им. Знаеше какво точно им минаваше в този момент през главите: „Кървавия девет, най-неподходящият гадняр на света, на когото да обърнеш гръб.“ Забеляза също, че Тръпката не откъсваше поглед от него, гледаше го с едно око през кичурите коса пред лицето си и стискаше здраво устни. В ръката си държеше нож, за ядене, помисли си Логън, но достатъчно добър и да наръгаш някого. Докато

клякаше до него, светлината на огъня проблесна зловещо в ръба на острието.

— Ти значи си Кървавия девет.

— Аз съм. — Лицето на Логън се изкриви в мъчителна гримаса. Тръпката поклати глава, без да откъсва очи от него.

— Ето така изглеждал значи Кървавия девет.

— Надявам се, не съм те разочаровал.

— О, не. Не и мен. Хубаво е след толкова много време да видя лицето зад името.

Логън сведе поглед и се замисли как точно да продължи нататък. Какво да направи. Нещо с ръцете може би или с лицето, да каже нещо, което поне малко от малко да оправи нещата.

— Бяха тежки времена тогава. — Единствено това успя да скалъпи.

— По-тежки от сега?

Логън прехапа устни.

— Е, може би не.

— Времената винаги са тежки, мисля аз — прецеди през зъби Тръпката. — Това не е извинение да вършиш каквито гадости ти хрумне.

— Прав си. Няма извинение за това, което направих. Не се гордея с него. Не знам какво друго да кажа, освен че се надявам някак да намериш начин да се биеш рамо до рамо с мен.

— Ще бъда честен с теб — каза Тръпката с леко задавен глас. — Такова нещо не се забравя лесно. Ти уби брат ми, въпреки че му обеща милост. Отрязва ръцете и краката му, а главата му набучи на знамето на Бетод. — Логън видя, че кокалчетата му побеляха и ръката му се разтрепери от стискане дръжката на ножа. Разбра, че онзи едва се сдържа да не го наръга в лицето, но не го винеше. Ни най-малко не го винеше. — След това баща ми стана друг човек. Нищо не беше останало в него. Дълги години прекарах, мечтаейки как те убивам, Кървави девет.

Логън кимна бавно.

— Какво да ти кажа. Не си само ти.

Забеляза още хладни погледи около огъня. Много навъсени лица и мрачни физиономии на играещата светлина от пламъците. Мъже, които дори не познаваше — изплашени до смърт и със стари сметки за

уреждане. Толкова много страх и толкова много сметки. А онези, които се радваха да го видят отново, можеха да се преброят на пръстите на едната му ръка, при това на онази с липсващия пръст. И това се предполагаше, че е неговата страна във войната.

Кучето беше прав, някои рани най-добре да не се чоплят. Логън се изправи и тръгна обратно към мястото на Кучето при огъня, където приказката вървеше по-леко. Гърбът му беше настръхнал, докато вървеше. Не се и съмняваше, че въпреки разговора им Тръпката все така искаше да го убие, но в това нямаше нищо чудно.

Човек трябва да е реалист за тези неща. Нямаше думи, с които да поправи онова, което беше натворил.

НЕИЗПЛАТЕНИ ДЪЛГОВЕ

Началник Глокта,

Вярвам, че никога не сме били представяни официално един на друг, но през последните няколко седмици все по-често чувам името ви. Надявам се, няма да се обидите, но където и да отида, се оказва, че вие тъкмо сте си тръгнали или ви очакват съвсем скоро. В резултат на тази ви намеса всеки един от преговорите ми става значително по-труден.

Независимо че началниците ни са от двете страни на барикадата, не виждам причина ние с вас да не успеем да се разберем като цивилизовани хора. Смятам, че е възможно двамата с вас да постигнем известно разбирателство, което да ни спести много главоболия и да ни донесе повече успехи в работата.

Утре сутрин в шест ще ви чакам в кланицата при Четирите ъгъла. Моля да извините избора ми на толкова шумно място за среща, но смятам, че е по-добре разговорът ни да не става обществено достояние.

Вярвам, че и за двама ни малко тор по земята няма да е пречка.

Харлен Мороу

Секретар на върховен правозащитник Маровия

Меко казано, мястото смърдеше. *Изглежда, няколкостотин прасета не миришат така приятно, както би си помислил човек.* Нечистотиите им покриваха пода с хлъзгава, воняща киша, а въздухът в мрачното хале се изпълваше с отчаяното им квичене. Прасетата квичаха, грухтяха и се блъскаха в разкривените си кочини, явно усещащи, че касапският нож е съвсем наблизо. Но както отбеляза

Мороу, Глокта не беше човек, който би се притеснил от малко шум, ножове или воня. *В края на краищата прекарвам дните си, нагазил в метафорични кочини. Защо не, за малко разнообразие, в истинска?* Истинският проблем беше хлъзгавият под. Глокта куцаше с малки крачки, при всяка от които кракът му направо изгаряше от болка. *Представям си само, да се появя на срещата целият омазан в тор. Това май няма да се отрази положително върху образа ми на безмилостен, заслужаващ страхопочитание човек, нали така?*

Тогава видя Мороу, който се беше облегал на оградата на една от кочините. *Точно като фермер, който се любува на достойна за медал стока.* Докуца с джвакане в тинята и застана до него. Дишаше тежко, лицето му бе изкривено от болка, а по гърба му потта се стичаше на струи.

— Признавам, Мороу, умееш да избираш места за срещи, със сигурност знаеш как да накараш едно момиче да се почувства много специално.

Секретарят на Маровия, дребен човек с кръгло лице и очила, се усмихна насреща му.

— Началник Глокта, ако позволите, бих искал първо да кажа колко се възхищавам от постигнатото от вас в Гуркул, от уменията ви във воденето на преговори и...

— Не съм дошъл да си разменяме любезности, Мороу. Ако това е всичко, за което ти си дошъл, сецам се за куп по-подходящи и по-приятно миришещи места за целта.

— И по-приятни събеседници, предполагам. Добре, тогава по работа. В тежки времена живеем.

— С това съм напълно съгласен.

— Промени, несигурност, неспокойствие сред селячеството...

— „Неспокойствие“ е като че ли леко подценено, не мислите ли?

— Добре де, бунт. Да се надяваме, че доверието на Висшия съвет в полковник Лутар е оправдано и бунтовниците ще бъдат спрени, преди да стигнат до града.

— Аз лично не бих се доверил на трупа му да спре стрела както трябва, но предполагам, Висшият съвет има своите съображения.

— Те винаги имат своите съображения. Естествено, невинаги стигат до съгласие. *По-точно, никога не стигат до съгласие. Това е неписано правило в проклетия съвет.* Но смятам, че на онези, които им

служат — Мороу го погледна многозначително над рамките на очилата си, — се пада тежката задача да компенсират липсата им на съглашателство. Аз лично съм на мнение, че ние двамата с вас например от известно време насам прекалено често взехме да газим по краката един на друг, което, предполагам, и за вас не е приятно.

— Хм — усмихна се ехидно Глокта и размърда в ботуша изтръпналите пръсти на краката си. — Надявам се вашите крака да не са пострадали много. Няма да си го простя, ако съм ви докарал до куцане. Да смятам ли, че имате решение на проблема?

— Може да се каже. — Той се усмихна и се загледа в прасетата, които с квичене и грухтене се катереха едно върху друго. — Във фермата, в която израснах, гледахме свине. *Милост. Моля, само не историята на живота ти.* Моя работа беше да ги храня. Ставане в ранни зори, още по тъмно. Толкова студено, че дъхът ти излиза на пара от устата. *О, бива го в описанията! Младият господин Мороу, нагазил до колене в мръсотията, гледа как свинете се тъпчат и мечтае за бягство! За нов живот в бляскавия голям град!* — Мороу се усмихна отново и оскъдната светлина проблесна по стъклата на очилата му. — Да ви кажа, тези твари са способни да изядат всичко. Дори някой сакат.

А, такава значи била работата.

В този момент Глокта забеляза човека, който се прокрадваше към тях откъм далечния край на помещението. Беше здравеняк, облечен в опърпано палто, и се придържаше в сянката. Държеше ръцете си прибрали до тялото, а дланите скрити в ръкавите. *Все едно иска да прикрие ножа в ръката, което обаче не му се удава много. По-добре да си беше вървял с усмивка на уста и да не си беше правил труда да го крие. Има поне сто причини да носиш нож в кланица. И само едни да го криеш.*

Глокта хвърли поглед през рамо и замижа от болка, когато врагът му изпука. И от там се задаваше мъж, подобен на първия. Той повдигна учудено вежди:

— Сериозно, убийци? Такава липса на въображение.

— Може и да ми липсва въображение, но ефективност не.

— Значи ще бъда заклан в кланица, а, Мороу? Разфасован от ръката на касапин! Санд дан Глокта, разбивачът на женски сърца, победителят в Турнира, ветеран от войната с Гуркул ще бъде изсран от

задниците на цяла дузина различни свине! — Глокта прихна да се смее и изтри избилите от носа му сополи.

— Много се радвам, че оценявате иронията — промърмори Мороу, леко засегнат.

— О, така е. Ще нахраня свинете. Толкова е очевидно, че да си призная, не го очаквах. — Той въздъхна дълбоко. — Но „не очаквах“ и „не се подготвих“ са две напълно различни неща.

Изщракването на арбалета беше напълно заглушено от шума на свинете. В първия момент единият от убийците сякаш просто се подхлъзна. Изпусна ножа си и без всякаква причина падна на една страна. Тогава Глокта видя стърчащата от гърдите му стрела. *Никаква изненада, естествено, но всеки път изглежда направо като магия.*

Наемникът от другата страна отстъпи изненадано крачка назад. Така и не видя практик Витари, която безшумно се прехвърли през оградата на празната кочина зад гърба му. В мрака проблесна метал и в следващия момент тя преряза сухожилията в сгънката на коленете му и го свали на земята. Викът му беше бързо заглушен от веригата, която се стегна около шията му.

Отляво на Глокта, Северард се смъкна с лекота от гредите на тавана и ботушите му плеснаха звучно в тинята, когато скочи на земята. Тръгна с небрежна походка, подритна настрана изпадналия нож и се надвеси да огледа човека със стрелата му.

— Дължа ти пет марки — провикна се на Фрост. — Пропуснал съм сърцето, мамка му. Черен дроб може би?

— Тферен вроп — повтори албиносът, докато изникваше от сянката в дъното на халето. Убиецът се надигна от земята и успя да се изпрани на колене, като здраво стискаше стрелата в гърдите си. Едната половина на изкривеното му от болка лице беше покрита с мръсотия. Фрост вдигна палката си и мимоходом му нанесе смазващ удар в тила, с което сложи бърз край на надигналия се в гърлото му крясък и го повали обратно по очи в кишата на пода. Междувременно Витари беше натиснала с коляно в гърба втория убиец и опъваше силно назад веригата около шията му. Силите на онзи постепенно отслабнаха, накрая съвсем спря да се бори и остана неподвижен. *Още малко мъртво месо на пода на кланицата.*

Глокта се обърна към Мороу:

— Как бързо се обръщат нещата, а, Харлен? В един момент всички ти се пишат приятели. А в следващия? — Той чукна с мърлявия връх на бастуна по стъпалото на сакатия си крак. — Отиваш на майната си. Труден житейски урок. *От опит го знам.*

Секретарят на Маровия заотстъпва с протегната пред себе си ръка. Езикът му нервно се стрелкаше по устните.

— Почакай малко...

— Защо? — Глокта вирна брадичка и стисна устни. — Нима смяташ, че след всичко това може някак пак да си допаднем?

— Може би е възможно да стигнем до някакво...

— Не се сърдя, че се опита да ме убиеш. Но този жалък опит? Ние сме професионалисти, Мороу. Обижда ме това, че дори си помислил, че това може да мине.

— Много съм засегнат — промърмори Северард.

— Дълбоко ме нарани — добави Витари, докато подрънкваше с веригата си.

— Жештоку убитен — изръмжа Фрост и подкара Мороу към оградата на кочината.

— Трябваше да продължиш да ближеш дебелия пиянски задник на Хоф. Или дори да си останеш на село във фермата, при прасетата. Тежка работа, съгласен съм, ранно ставане и така нататък. Но и това е живот.

— Чакай! Само поча... ъър...

Северард сграбчи Мороу за рамото откъм гърба, заби ножа си в шията му и му преряза гръкляна, спокойно и невъзмутимо, все едно изкормваше риба.

Обилно пръсналата кръв поръси обувките на Глокта. Той залитна назад и пронизан от внезапната болка в сакатия крак, се вкопчи отчаяно в оградата, за да не падне по гръб в мръсотията.

— Мамка му! — изсъска през стиснати венци, с изкривено в болезнена гримаса лице. — Не можа ли просто да го удушиш?

— Все същият резултат — сви рамене Северард. Мороу се свлече на колене. Очилата му се бяха килнали на една страна през лицето и едната му ръка стискаше гърлото, от което шуртеше кръв и се стичаше в яката на ризата му.

Глокта проследи с поглед как секретарят падна по гръб и единият му крак зарита, оставяйки с тока на обувката дълги следи в

смърдящата пихтия на пода. А, жалко за прасетата във фермата. Никога повече няма да зърнат младия господин Мороу да идва по хълма, завръщайки се от бляскавия си живот в големия град, с пара от устата в мразовитото утро...

Конвулсиите на секретаря отслабнаха и замряха. За момент Глокта остана хванат за оградата, загледан в трупа му. Кога точно се превърнах в... това? Малко по малко, предполагам. Една постъпка води след себе си следващата, по пътя, по който нямаме друг избор, освен да вървим. И всеки път има причини. Правим каквото трябва, каквото ни наредят, каквото е най-лесно. Какво друго остава, освен да решаваме гнусните си проблеми един по един? После един ден поглеждаме назад и виждаме, че сме се превърнали в... това.

Погледна към лъскавите капки кръв по крака си, сбърчи нос и изтри ботуша в единия крачол на Мороу. Ех. С удоволствие бих останал още малко да пофилософствам, но ме чакат куп неща за вършене, да подкупвам служители, да изнудвам благородници, избори да подправам, секретари да убивам, да заплашвам любовници. Толкова много ножове за жонглиране. И ако един изтрака на мръсния под, веднага го сменя друг. Острите като бръснач остриета летят покрай главата ми. Няма лесно в тази работа.

— Магическите ни приятели са се върнали.

— Магусите? — Северард повдигна маската си да се почеше отдолу.

— Първият от проклетниците със сигурност, заедно с дръжката си групичка от герои. Той, недоносеният му чирак и онази жена. А също и навигаторът. Дръж ги под око и виж дали не можем да откъснем някоя заблудена овчица от стадото. Крайно време е да разберем каква игра играят. Все още ли държиш онова чаровно местенце при доковете?

— Естествено.

— Добре. Може пък като никога да изпреварим събитията и когато Негово високопреосвещенство поиска отговори, аз вече да ги имам подръка. И най-после да заслужи почесване зад ухото от господаря си.

— С тези какво да правим? — кимна към труповете Витари.

Глокта въздъхна.

— Както стана ясно, прасетата са способни да изядат почти всичко.

Над града започна да се стъмва, докато Глокта влачеше безполезния си крак по все повече обезлюдяващите улици, водещи до Агрионт. Собствениците на магазини затваряха врати, семействата палеха лампи и в прашните тесни улички започваше да се процежда светлината на свещи, избягала през процепите покрай затворените капаци на прозорците. *Щастливите семейства сядат на масата. Любящи бащи с прекрасните им съпруги и очарователни дечица, изпълнени с пълноценен, безсмислен живот. Приемете моите най-сърдечни поздравления.*

Усилието да поддържа темпо въпреки засилващата се с всяка крачка изпепеляваща болка в крака го накара да притисне силно остатъка от зъбите си в разранените венци, а ризата му да подгизне от пот. *Но аз не смятам да спирам само заради това парче безполезно месо.* Болката плъзна от глезена към коляното, от коляното към бедрото, от бедрото, през цялата дължина на изкривения му гръбнак, чак до тила и главата. *И цялото това усилие, за да убия един мижав чиновник, който на всичкото отгоре работеше през няколко сгради от Палатата на въпросите. Това е една проклета загуба на време и нищо повече. Една проклета...*

— Началник Глокта?

Пред него изникна мъж и пристъпи авторитетно напред, но лицето му остана в сянка. Глокта примижа с очи:

— Познавам ли...

Нямаше спор, добре бяха изпипали нещата. Въобще не осъзна, че зад него има някой, чак до момента, в който онзи не му нахлузи чувала на главата и не изви болезнено ръката му зад гърба, карайки го да се превие безпомощно напред. Глокта залитна и другата му ръка изпусна бастуна. Чу го да изтраква на поветата.

— Арх! — Безполезният му опит да се освободи завърши с пронизващ спазъм през гърба. Глокта увисна безпомощно в ръцете им и задиша запъхтяно в чувала. След секунда усети как връзват здраво китките му зад гърба, а после две силни ръце го подхващат под мишниците. Двамата мъже от двете му страни го понесоха енергично

напред, като върховете на ботушите му едва задираха в земята. Ако не друго, това поне е най-бързият ми ход от много време насам. Хватката на двамата не беше груба, но бе достатъчно настоятелна. Професионалисти. С класи над главорезите на Мороу. Който е поръчал това, не е глупак. В такъв случай, кой го е поръчал?

Сълт или някой от враговете му? Някой от съперниците в надпреварата за трона? Върховен правозащитник Маровия? Лорд Брок? Някой друг от Камарата на лордовете? Или пък са гуркулите? С тях така и не си станахме близки. Или банкова къща „Валинт и Балк“, най-после решили да си приберат дълга? А възможно ли е да съм подценил сериозно младия полковник Лутар? Или началник Гойл просто е изгубил търпение и вече не иска да дели поста си със сакатия? Като се замисли, списъкът беше внушителен.

Надолу по стълби. Върховете на ботушите му задират леко отделните стъпала. Затръшване на тежка врата. Ехо от стъпки по застлан с плочи коридор. Затваряне на друга врата. Глокта усети как го стоварват безцеремонно на стол. А сега, за добро или зло, ще разберем кой...

Чувалът беше свален с рязко издърпване от главата му и той примижа на ярката светлина, която се заби в очите му. Бяла стая, прекалено ярко осветена. За жалост, запознат съм до болка с подобен тип стаи. И все пак от тази страна на масата е още по-грозна. Срещу него седеше някой. Или по-скоро, нечий размазан силует. Затвори едно око и надзърна едва през присвитите клепачи на другото, докато зрението му се нормализира.

— Гледай ти — промърмори. — Каква изненада.

— Приятна, надявам се.

— Тепърва ще се разбере.

Карлот дан Айдър беше променена. Изглежда, изгнанието не ѝ се отразява чак толкова зле. Косата ѝ беше пораснала, не колкото преди, но достатъчно за направата на красива прическа. Белезите по шията ѝ бяха изчезнали, а на бузата ѝ, там където бяха паднали коричките от раната, бяха останали само бледи следи. Беше заменила дрехите от зебло, с които обличаха осъдените предатели, с практични дрехи за път на знатна дама и изглеждаше невероятно добре в тях. По пръстите на ръцете и шията ѝ блестяха бижута. Накратко, изглеждаше точно толкова заможна, поддържана и елегантна, колкото и при

първата им среща. Освен това се усмихваше. *Усмивката на картоиграч с най-добрата ръка на масата. Как не се научих? Никога не прави добро. Особена за жена.*

На масата пред нея, на по-малко от ръка разстояние, лежаха малки ножици. От онези, с които заможните дами подрязват ноктите си. *Също толкова добра работа вършат и за изрязване на кожата по стъпалата, за разрязване на ноздри, уши, лентичка по лентичка, бавно...*

Глокта установи, че му е почти невъзможно да отмести поглед от тънките гладки остриета, блестящи на ярката светлина в стаята.

— Мисля, че ти казах никога повече да не се връщаш — каза той, но в тона му липсваше обичайната авторитетност.

— Каза ми. Но пък аз си казах... защо не? Имам авоари в града, с които все още не съм склонна да се разделя, както и някои търговски сделки, от които смятам да се възползвам. — Тя взе ножиците, отрязва едно невидимо ъгълче от вече перфектно оформения нокът на единия си палец и огледа намръщено резултата. — Още повече, при положение че ти няма и да си помислиш да кажеш на някого, че съм в града, нали така?

— Загрижеността ми за твоята сигурност отдавна се изчерпа — изсумтя Глокта. *Загрижеността ми за моята обаче нараства с всяка изминала минута. В края на краищата човек никога не е чак толкова сакат, че да не може да осакатее още малко.* — Нужно ли беше да си даваш толкова зор, само за да споделиш плановете си с мен?

Усмивката ѝ се разтегли още по-широко.

— Надявам се хората ми да не са те наранили. Казах им да бъдат внимателни. Поне като за начало.

— Внимателното отвличане си е все така отвличане, не си ли съгласна?

— „Отвличане“ е толкова грозна дума. Нека го наречем покана, на която не можеш да откажеш. Все пак ти оставих дрехите, нали?

— Повярвай ми, това ти решение е проява на милост и към двамата ни. И ако мога да попитам, покана за какво, като изключим болезненото влачене дотук и краткия ни разговор?

— Разочарована съм, че това не ти е достатъчно. Но след като стана дума, има и още нещо. — Тя кльцна още един нокът и погледът ѝ се извърна към Глокта. — Става дума за малък дълг от времето в

Дагоска. Боя се, че няма да мога да спя спокойно, докато не бъде изплатен.

Няколко седмици в тъмна килия и душене почти до смърт? Каква ли разплащателна форма ме очаква?

— О, хайде де — процеди през стиснатите си венци Глокта. — Направо не издържам на това напрежение.

— Гуркулите идват.

За момент напълно объркан, Глокта замълча.

— Насам?

— Да. В Мидърланд. Към Адуа. Към теб. Построили са флот, тайно. Започнаха да го строят още в края на предишната война и сега е завършен. Корабите им могат да си съперничат с всичко, с което разполага Съюзът. — Айдър захвърли ножиците на масата и въздъхна дълбоко. — Или поне така чувам.

Гуркулски флот, точно както каза среднощният ми посетител, Юлвей. Слухове и измислици, най-вероятно. Но слуховете невинаги са лъжи.

— Кога ще са тук.

— Няма как да знам. Тръгването на подобна експедиция изисква колосални усилия и организация. От друга страна, гуркулите открай време са далеч по-организирани от нас. Точно затова е такова удоволствие да се търгува с тях. *Моите лични преживявания с тях не бяха никак приятни, но карай.*

— Каква е числеността им?

— Огромна, предполагам.

— Ще трябва да ми простиш — изсумтя ехидно Глокта, — че ще приема с известен скептицизъм думите на един доказан предател, особено ако е така пестелив откъм подробности.

— Както искаш. Доведох те, за да те предупредя, не да те убеждавам. Мисля, че ти дължа поне толкова за това, че пощади живота ми.

— О, колко мило и старомодно от твоя страна. Свърши ли?

Тя разпери пръсти.

— Какво, не може ли една дама просто да си оправи маникюра?

— Не можа ли просто да пишеш? — троснато отвърна Глокта. — Щеше да ми спестиш протритите мишници.

— Е, стига де. Не ми изглеждаш като човек, който толкова ще се впрегне за малко протрито. Пък и това е идеална възможност да подновим така красивото ни приятелство. Също така след всичко, което ми причини, ми дължиш радостта от една малка победа.

Предполагам, че е така. Отправляли са ми доста по-неприятни заплахи, пък и тя поне прояви малко повече вкус, за да не поиска да се срещнем в кочина.

— Значи мога да си вървя?

— Някой да е прибирал един бастун? — Не последва отговор. Айдър се усмихна доволно, разкривайки перфектните си бели зъби. — Не знам за вървене, но може да попълзиш. Как ти се струва?

— *По-добре е от това, да изплувам на повърхността на някой канал, след няколко дни на дъното му, подут като огромен прозрачен глист и смърдящ на гробница.* Повече не мога и да искам, предполагам. Чудя се обаче какво ме спира, след като си тръгна оттук, да накарам практиците си да проследят аромата на скъп парфюм и да довършат започнатото в Дагоска?

— Подобен въпрос е толкова в твой стил — въздъхна Айдър. — Искам да си наясно, че мой дългогодишен и доверен приятел държи запечатан плик. В случай на моята смърт, той ще изпрати на архилектора това писмо, в което надлежно е описана точната присъда, която ми бе издадена в Дагоска.

Глокта навъсено прокара език по венците си. *Точно каквото ми липсва, още един нож, с който да жонглирам.*

— А какво ще стане, ако те застигне кончината, но това няма нищо общо с моите действия? Ако таванът падне отгоре ти например? Или се задавиш с парче хляб?

Очите на Айдър се разшириха, сякаш мисълта за това току-що я осени.

— В такъв случай... предполагам... писмото въпреки всичко ще бъде изпратено, независимо от невинността ти. — Тя почти се задави от смях. — Няма справедливост на този свят, ако питаш мен. И смея да твърдя, че местните жители на Дагоска, поробените наемници, както и изкланите до крак войници на Съюза, които ти накара да се бият за загубената ти кауза, до един ще се съгласят с това. — Усмихна се миловидно, все едно просто си бърбеха за градинарство. — Май ще се

окаже, че животът ти щеше да е много по-лесен, ако просто я беше оставил да ме удуши.

— Четеш ми мислите. *Но вече е прекалено късно за това. Направих добро и сега, естествено, трябва да си платя за стореното.*

— Да те питам само, преди пътищата ни отново да се разделят, и този път, да се надяваме, завинаги. Замесен ли си в тази работа с гласуването в Камарата на лордовете?

Глокта усети как единият му клепач започва да трепери.

— Задълженията ми до известна степен се припокриват и с това. *Всъщност всяка минута от деня ми е ангажирана с това.*

Карлот дан Айдър се надвеси заговорнически над масата, подпря се на лакти и попита:

— Кой, мислиш, ще е следващият крал на Съюза? Брок ли ще е? Или Ишър? А може би някой друг?

— Рано е да се каже. Работя по въпроса.

— Хайде тогава, куцай си по пътя. — Тя даде знак с глава и Глокта усети как отново му нахлузват чувала.

ДРИПАВАТА СБИРЩИНА

Командният пост на Джизал се намираше на хребета на издължено възвишение. И беше дотолкова „команден“, доколкото можеше да се нарече така, предвид че думата предполагаше присъствието в него на някой, който държи нещата под контрол, а не на човек като него, тотално объркан и в пълно неведение относно ситуацията. Отгоре се откриваше прекрасна гледка към плитката долина. Или по-скоро, би била прекрасна в едни по-добри времена. Но предвид ситуацията, гледката беше всичко друго, но не и приятна.

Основната маса от бунтовници покриваше изцяло няколко широки ниви на дъното на долината. Ако ги нямаше проблясъците на стомана, щяха да са досущ тъмен, мърляв и заплашителен рояк насекоми, плъзнали по реколтата. Земеделски сечива и занаятчийски инструменти най-вероятно, но все пак достатъчно остри.

Дори от това разстояние се забелязваха обезпокоителните признаци на организираност. Прави, равномерно разпределени пролуки между строевете за бързото придвижване на вестоносци и оборудване. Приликите между тази тълпа и истинска армия бяха очевидни дори за необиграното око на Джизал. Който и да командваше там долу, разбираше си от работата. Вероятно много повече отколкото той.

Малки и не чак толкова организирани, но достатъчно многобройни бунтовнически групи бяха пръснати навред из околността. Изпратени да търсят храна и вода, те не оставяха и троха след себе си. Огромната, жива, черна маса в зеленото поле напомняше на Джизал за мравуняк, попаднал на обелки от ябълка в тревата. Той нямаше представа колко хора имаше в долината, но погледнато отгоре, бройката от четирийсет хиляди изглеждаше сериозно подценена.

В селото зад основната маса от бунтовници в далечния край на долината горяха огньове. Просто клади или цели постройки, нямаше как да види оттук, но Джизал се боеше, че по-вероятно щеше да се окаже второто. Над селото се издигаха три високи стълба тъмен дим.

Високо горе вятърът ги разнасяше и подправяше въздуха със слаб, но тревожно осезаем мирис на огън.

Работа на командира е да дава личен пример за безстрашие и смелост, така че хората му да нямат друг избор, освен да го последват. Джизал, естествено, добре го знаеше. Но въпреки това, поглеждайки надолу по склона, не можеше да спре да мисли за огромния брой мъже от другата страна и страховитата решителност, която излъчваха. И погледът му не спираше да се стрелка тревожно към неговите тънки, оскъдни редици от войници с нерешителност в погледите. Не можеше да спре и да криви физиономия и да дърпа нервно яката на куртката си. Проклетото нещо беше по-стегнато от всякога.

— Как ще желаете да разгърнете полковете, господине? — попита адютантът му, майор Опкер, с изражение, което някак успяваше да е едновременно угодническо и снизходително надменно.

— Да разгърна... а, да... — Джизал започна трескаво да преравя мислите си за нещо що-годе уместно, което да каже. За нещо правилно и дума не можеше да става. Той още в началото на военната си кариера беше научил, че ако човек има компетентен командир над себе си и кадърни войници под себе си, то той самият няма нужда да знае каквото и да било. Тази стратегия му върши страхотна работа в продължение на няколко спокойни мирновременни години, но сега единственият ѝ недостатък изпъкна с цялата си тежест. Ако по някакво чудо човекът се издигнеше до командир на част, цялата система рухваше в краката му.

— Разгръщане... — изръмжа той и сбърчи чело, преструвайки се, че оглежда местността, въпреки че имаше едва смътна представа какво точно означаваше да прецениш терена. — Пехотата в двоен строй... — започна предпазливо, припомняйки си части от история, която беше чувал от Колем Уест. — Зад онзи жив плет. — Замахна важно с офицерската си палка. Благодарение на дългите тренировки пред огледалото поне в употребата на този офицерски атрибут беше истински експерт.

— Естествено, полковникът имаше предвид пред живия плет — намеси се умело Баяз. — Пехотата да се разгърне в двоен ред от двете страни на онзи крайпътен камък. Леката кавалерия в онази горичка, а тежката на далечния фланг, където да използва открития терен отпред в своя полза. — Той демонстрира смущаващо добри познания във

военната терминология. — Арбалетчиците в единичен строй зад живия плет, където първоначално ще са защитени от врага и ще могат безнаказано да го обсипват със залпове от по-високата си позиция. — Намигна на Джизал. — Ако позволите да отбележа, отлична стратегия полковник.

— Разбира се — отвърна ехидно Опкер и се отдалечи, за да разпрати заповедите.

Джизал стисна здраво палката зад гърба си и нервно потри брадичка с другата си ръка. Явно в командването имаше много повече от това, всички да се обръщат към теб с „господине“. Когато се върнеше в Адуа, трябваше да се заеме сериозно с прочитането на някои книги. Ако се върнеше.

Три малки фигури се отделиха от пъплещото човешко множество на дъното на долината и започнаха да се изкачват по склона към тях. Засенчил очи с ръка, Джизал успя да различи нещо бяло, което се вееше над главите им. Бяло знаме. Усети на рамото си смущаващото присъствие на ръката на Баяз.

— Не се тревожи, момчето ми, напълно готови сме за насилие и кръвопролития, но аз съм убеден, че няма да се стигне дотам. — Той се усмихна широко към огромната маса народ в ниското. — Напълно съм убеден.

Джизал искрено се надяваше да можеше да каже същото и за себе си.

За така печално известен демагог, изменник и подбудител на бунтове, в човека, наречен Щавача, нямаше нищо забележително. Седеше спокойно на сгъваемия стол в шатрата на Джизал и имаше съвсем обикновено лице и гъста къдрава коса. Беше среден на ръст и облечен в непретенциозно и на цвят, и като кройка палто. И се усмихваше, а усмивката му бе като на човек, наясно с преимуществото си.

— Наричат ме Щавача — каза той — и съм избран да говоря от името на потиснатите, експлоатираните и онеправданите в тази долина. Това са двамата ми партньори в нашето справедливо и патриотично начинание. Моите генерали, ако щете. Гудман Худ — кимна настрани към един здравеняк с огромна гъста брада,

червендалесто лице и изключително навъсена физиономия, — и Котър Холст — кимна на другата страна към един с лукава физиономия, дълъг белег на едната буза и кривоглед с едното око.

— Приятно ми е — каза Джизал, въпреки че според него двамата имаха повече вид на разбойници, отколкото на генерали. — Аз съм полковник Лутар.

— Знам. Гледах как спечели Турнира. Невероятни умения с рапирата, приятелю, невероятни.

— О, ами, ъ... — Джизал определено не беше очаквал това. — Благодаря. Това е адютантът ми, майор Опкер, а това е... Баяз, Първия магус.

Гудман Худ изсумтя с явно недоверие, но Щавача просто потърка замислено горната си устна.

— И сте дошли да се биете или да преговаряте? — попита той.

— Готови сме и за двете — отвърна Джизал, преди да продължи с репетираната си реч. — Висшият съвет, въпреки че остро осъжда методите ви, е склонен да допусне, че част от исканията ви са легитимни и...

— Имат ли избор, копелетата? — изсумтя презрително Худ.

— Ами, ъ... — продължи Джизал, — инструкциите ми са да ви предам тяхното предложение за следните отстъпки. — Той извади свитъка, който беше приготвил Хоф, огромно парче пергамент, с голям колкото чаена чинийка печат и навито около дървен цилиндър, завършващ в краищата си с масивни, украсени с изящна дърворезба дръжки. — Но държа да ви предупредя — допълни Джизал, като всячески се стараеше да прозвучи уверено и авторитетно, — че частта под моето командване е възможно най-добре обученото и оборудвано подразделение в Кралската армия. Всеки един от войниците ми струва колкото двама от вашата пасмина.

Едрият фермер се изхили заплашително.

— Същото си мислеше и лорд Финстър, но нашата пасмина му рита задника от единия край на земята му, та до другия. Ако конят му беше малко по-бавен, щеше да висне на въжето. Колко е бърз твоят кон, полковник?

Щавача постави леко ръка на рамото му.

— Кротко, пламенни приятелю. Дойдохме да чуем условията им, ако имат такива, които си заслужават изслушването. Защо не ни

покажете какво носите, полковник, пък после ще видим има ли нужда от заплахи, или не.

Джизал му подаде тежкия пергамент и Худ го грабна ядосано от ръката му. Разкъса печата, разгъна го и започна да чете. И колкото повече четеше, толкова по-мрачно ставаше изражението му.

— Направо обида! — кресна той и изгледа свирепо Джизал. — По-леки данъци и някакви простотии за право на ползване на необработваемата земя, това ли е? И не стига, че е направо нищо, ами сигурно няма и да го изпълнят! — Той стовари пергамент в ръцете на Щавача. Джизал преглътна мъчително. Той нищо не разбираше от права за ползване, нито пък от изпълнението им, но реакцията на Худ не предвещаваше лесно споразумение.

Очите на Щавача се разходиха небрежно по пергамент. Бяха различни, едва сега забеляза Джизал, едното синьо, другото зелено. Когато го прочете докрай, го остави до себе си и въздъхна превзето.

— Условиата са приемливи.

— Така ли? — Очите на Джизал се ококориха, но далеч по-малко от тези на Гудман Худ.

— Но това е по-малко отколкото ни предлагаха досега! — извика фермерът. — По-малко от преди да прогоним хората на Финстър! Ти каза че няма да се дадем за по-малко от земя за всеки фермер!

— Това беше за тогава. — Лицето на Щавача се изкриви в болезнена гримаса.

— За тогава ли? — промърмори Худ и зяпна от изненада. — А какво стана с онова за всекиму колкото е заслужил с труда си? Какво стана с дяла от крайната печалба? Какво стана с равни права на всяка цена? Ти го каза, обеща ми! — Той яростно замахна към долината. — Обеща на всички тях! Какво се е променило, освен че Адуа ни е почти в ръцете? Можем да получим каквото поискаме! Можем да...

— Казах, че условията са приемливи! — озъби му се Щавача, внезапно обзет от истинска ярост. — Приемай или отивай сам да се биеш с Кралската армия! Те слушат мен, Худ, не теб, в случай че не си забелязал.

— Но ти обеща свобода за всеки! Аз ти се доверих! — Лицето на фермера се изпъна от ужас. — Всички ти се доверихме.

Джизал никога не беше виждал такова безразличие като това, изписало се на лицето на Щавача.

— Какво да ти кажа, явно събуждам доверие у хората — отвърна той равнодушно, а приятелят му Холст сви рамене и забодя поглед в ноктите на ръцете си.

— Проклет да си! Проклети да сте всички! — Худ се обърна и излетя от шатрата.

Джизал забеляза Баяз, който се наведе към Опкер и прошепна в ухо го му:

— Заповядайте да арестуват този човек, преди да е напуснал предните редици.

— Да го арестуват, милорд, но... бялото знаме?

— Да бъде арестуван, окован и отведен в Палатата на въпросите. Един бял парцал не е пречка за кралското правосъдие. Мисля, че началник Гойл оглавява разследването.

— Ъ... разбира се. — Опкер стана и последва Худ. Джизал се усмихна неловко. Щавача със сигурност чу разговора, но усмивката му с нищо не показва, че съдбата на доскорошния му другар го интересува с нещо.

— Приемете извиненията ми за моя съратник. В днешно време не можеш да угодиш на всеки — изръкомаха превзето. — Но не се тревожете. Ще събера дребните хорица и ще им дръпна една дълга реч. Ще им кажа, че сме постигнали всичко, за което сме се борили, и те бързо и кротко ще се разотидат по домовете си. Е, неколцина няма да се откажат и ще продължат да вършат пакости, но мисля, че с тях няма да имате проблем да се справите, нали, полковник Лутар?

— Ъ... ами — смотолеве Джизал. Вече нямаше никаква представа какво ставаше. — Предполагам...

— Отлично — скочи на крака той. — Боя се, че сега трябва да ви оставя. Чакат ме куп задачи. Няма край, а, полковник Лутар? Няма почивка. — Двамата с Баяз си размениха продължителен поглед, после Щавача излезе навън.

— Ако някой пита — прошепна Първия магус в ухото на Джизал, — ще им кажа, че това са били изтощителни преговори, срещу корав и хитър противник, но ти си запазил самообладание, напомнил си им за дълга към краля и страната, увещал си ги да се върнат по нивите си и така нататък.

— Ама... — На Джизал направо му се дорева от недоумение. Недоумението му беше огромно, но също толкова огромно беше и

облекчението му. — Ама аз...

— Ако някой пита. — В тона на Баяз имаше острога, от която стана ясно, че за него този разговор беше приключил.

ОБИЧАН ОТ ЛУНАТА

Примижал срещу слънцето, Кучето гледаше войниците на Съюза да тътрят крака в обратната посока. След края на битката загубилият придобива един особен вид. Прегърбен, с мудни движения, изцапан с кал и силно заинтересуван от земята пред обувките му. Кучето и преди беше виждал този вид. Той самият неведнъж беше изглеждал точно така. Посърнал, че бяха загубили. Засрамен от отнесения бой. Гузен, че се е отказал без рана дори. Кучето ги разбираше напълно, познаваше добре разяждащото ги отвътре чувство, но също така знаеше, че гузната съвест не само боли по-малко от рана от меч, но и заздравява далеч по-бързо.

Някои от ранените не бяха чак толкова зле. Превързани или с шини по ръцете и краката, те куцаха, подпрени на някой прът или на рамото на другар. Достатъчно пострадали, за да изкарат няколко седмици по-лека служба. Но други не бяха извадили техния късмет. Един от тях Кучето май познаваше. Беше офицер, с току-що започнала да му никне брада. Гладкото му лице беше силно преbledняло и изкривено от болка и шок. Единият му крак беше отрязан малко над коляното и дрехите му, носилката, върху която лежеше, както и двамата мъже, които я носеха, бяха опръскани и омазани с кръв. Той беше офицерът пред портите на Остенхорм, с когото Три дървета и Кучето първо говориха, преди да се присъединят към Съюза. Същият, който ги беше изгледал отвисоко, все едно че бяха две говна в тревата. Сега, докато пицеше при всяко друсване на носилката, не изглеждал толкова наперен, но Кучето не намери сили да злорадства. Загубата на крак е прекалено сурово наказание за високомерието.

Уест стоеше по-нататък, встрани от пътеката и говореше с друг офицер, с намотан около главата мръсен бинт. От мястото си Кучето не чуваше за какво точно говорят, но можеше да се досети. От време на време някой от двамата сочеше хълмовете, откъдето бяха дошли. Стръмни, неприветливи възвишения, предимно обрасли с гора, но с тук-там оголени скали. Уест се обърна и улови погледа на Кучето. Изражението на лицето му стана по-мрачно от това на гробокопач. Не

се искаше кой знае колко пъргав ум, за да се досетиш, че войната е далеч от спечелване.

— Мамка му — промърмори Кучето. Усети как стомахът му се свива на топка. Същото така познато чувство, което изпитваше всеки път когато трябваше да тръгне като съгледвач в неизследван терен, когато Три дървета даваше команда да се хващат оръжията или когато за закуска имаше само студена вода. А сега, откакто беше главатар, това чувство почти не го напускаше. Вече всичко беше негов проблем.

— Не става, а?

Уест поклати глава, докато приближаваше.

— Бетод ни очакваше, при това с много войска. Окопал се е на онези хълмове. Добре се е окопал и ни препречва пътя към Карлеон. Най-вероятно се е подготвил за такъв изход още преди да мине границата.

— Открай време обича да е готов Бетод. Някакъв начин да го заобиколим?

— Крой опита и двата пътя и отнесе два здрави пердаха. Сега Паулдър опита с фронтална атака нагоре по хълмовете и отнесе още по-голям бой.

— Няма обикаляне значи — въздъхна Кучето.

— Не и по начин, по който да не откриваме идеална възможност за Бетод да ни удари здраво.

— А той такива възможности не пропуска. На тях разчита.

— Лорд-маршалът е на същото мнение. И иска да поведеш хората си на север. — Уест изгледа свирепо бледите очертания на другите хълмове в далечината. — Искане да откриете слабо място. Няма начин Бетод да покрие целия този терен.

— Няма ли? — попита Кучето. — Е, то ще се види. — Тръгна към дърветата. Момчетата направо ще си умрат от радост, като им каже.

Той тръгна по пътеката и скоро стигна до лагера на групата. А тя нарастваше вече непрекъснато. Вече наброяваше може би четиристотин души, всичките доказани, корави мъже. Бяха предимно хора, които и преди не бяха зачитали много Бетод и се бяха били в не една война срещу него. В този ред на мисли, и срещу Кучето. Гората направо гъмжеше от тях. Седяха около огньове, приготвяха храна, лъскаха оръжия и постягаха екипировка, няколко дори се упражняваха

по двойки с оръжията. Звукът от сблъсъка на стомана накара Кучето да замижи. Скоро щеше да го чува много повече и безсъмнено, съпроводен от по-кървави резултати.

— Главатар! — подвикваха му мъжете. — Куче! Главатар! Хей-хей!

Пляскаха с ръце, удряха с оръжия по камъните, на които седяха. Кучето ги поздравяваше с вдигнат юмрук и тук-там някоя половинчата усмивка, докато повтаряше: „да, добре“, „хубаво, хубаво“ или нещо от сорта. Право да си кажеше, все още не знаеше как да се държи като главатар, затова се държеше както преди. Но групата изглеждаше доволна от това. Реши, че сигурно както и да се държи, те все ще са доволни. До момента, в който не започнат да губят битки и не решат, че искат нов главатар.

Кучето се запъти към огъня, около който с отегчени физиономии си прекарваха времето най-близките му именити войни. От Логън нямаше следа, но останалата част от старата група беше там. Или поне тези, които все още бяха живи. Тъл го видя, че се приближава.

— Кучето се върна — обяви той.

— Хъ — отвърна Мрачния, докато подкастрира пера за стрелите си.

Дау беше зает да обира с парче хляб мазнината от дъното една тенджера.

— Е, как са се представили южняците с хълмовете? — Ехидната нотка в гласа му подсказваше, че вече знае отговора. — Осрали са се, нали?

— Ами били са втори в надпреварата, ако това питаш.

— Втори от двама участници е точно това, на което аз викам осиране.

Кучето пое дълбоко въздух и издиша тежко.

— Бетод здраво се е окопал и държи под око пътищата към Карлеон. Не са намерили начин да минат ни през него, ни покрай него. Май добре се подготвил.

— Това и аз можех да ти го кажа! — излая Дау и от устата му пръснаха мазни трохи. — Ще сложи Кокала на един от онези хълмове, Белобрадия на другия, а около тях ще нареди Бледоликия и Горинг. Тия четиримата няма да пуснат никой да припари покрай тях, но ако някой

все пак се промуши, Бетод ще е отзад с останалата част от хората си, с шанка и шибания Страховит и здраво ще го отупат.

— Почти сигурно е така. — Тъл вдигна меча пред очите си, огледа внимателно острието и се зае отново да го лъска. — Обича винаги да има план този Бетод.

— И какви са ги намислили сега онези, дето ни държат веригата около врата? — ухили се презрително Дау. — Каква работа е приготвил за животните си Бесния?

— Бър иска да тръгнем на север през гората, за да проверим дали Бетод не е оставил някоя пролука.

— Ха — изсумтя Дау. — Бетод не е от хората, дето оставят дупки. Не и ако всъщност не иска да паднем в тях. Да паднем и да си счупим вратовете.

— Е, тогава по-добре да си гледаме в краката, нали?

— Още кървави задачи, мамка му.

Кучето реши, че вече започва сериозно да му писва от мрънкането на Дау, точно както му бе писнало на Три дървета преди него.

— И какво точно очакваш, ако не това, а? Това е животът! Една камара задачи. И ако струваш нещо, даваш си зор и ги изпълняваш както трябва. Какво толкова те човърка в задника?

— Това! — Дау кимна ядосано към дърветата. — Само това! Нищо не се е променило, нали? Може и да минем Уайтфлоу и да се върнем в Севера, но Бетод се е окопал здраво. Онези от Съюза няма да намерят начин да минат покрай него, не и без при това да оставят задниците си непокрити. Но дори и да го изтикат от тези хълмове, тогава какво? Ако все пак стигнат до Карлеон и влязат вътре, ако го запалят, както навремето направи Деветопръстия, тогава какво? Нищо. Бетод ще продължи да си разиграва играта както досега. Ще напада, после ще бяга, а хълмове в Севера колкото искаш. Винаги ще има къде да се скрие и откъде да върти гадни номера. Ще дойде време и на южняците не им писне. Ще си дигнат задниците и право вкъщи, а ние оставаме тук. Тогава Бетод ще обърне другата страна и знаеш ли? Тогава ние ще бягаме, а той ще ни гони из целия шибан Север. Зима, лято, зима, лято, а ние ще сме във все същите лайна, в които и сега сме нагазили. Вижте ни само, по-малко сме от преди, но още мърдаме и пикаем из гората. Звучи ли ти познато?

Звучеше му познато на Кучето и още как, но какво можеше да направи.

— Сега обаче Логън е тук. Това ще свърши работа.

Дау отново изсумтя.

— Ха! Че кога Кървавия девет е донесъл нещо друго освен смърт със себе си?

— Ей, кротко — изръмжа Тъл. — Длъжник си му, не помниш ли? Всички сме му длъжници.

— Аз пък казвам, че си има граница за това, колко дължиш. — Дау захвърли тенджерата край огъня, изправи се и изтри ръце в палтото си. — Къде беше той досега, а? Остави ни в долините, без и дума да каже, нали? Остави ни на плоскоглавите и си дигна задника да ходи на другия край на света! Знае ли го някой какво ще направи утре? Дали няма пак да си плюе на петите, ако му изнася повече, или дали няма да мине на страната на Бетод, или просто да почне да избива за едното нищо, или кой знае още какво?

Кучето погледна Тъл и той му отвърна с гузен поглед. Всички знаеха какви ги вършеше Логън, когато го хванеха бесните, бяха се нагледали на какви ли не гнусотии.

— Това беше отдавна — каза Тъл. — Времената се менят.

— Не — усмихна се Дау. — Не се менят. Залъгвайте се с подобни приказки, ако от това ще ви е по-леко да спите нощем, но аз ви казвам едно, аз лично ще спя с едното око отворено! Говорим за Кървавия девет! Кой го знае какво ще му скимне утре?

— Аз имам идея. — Кучето се обърна и видя Логън, облегал на едно дърво. Тъкмо щеше да се усмихне, когато прочете погледа му. Този поглед Кучето добре помнеше от едно време, а с него се върнаха и всичките неприятни спомени от миналото. Такъв поглед имаха в очите си мъртвите, когато животът ги е напуснал и вече за всичко им е все едно.

— Щом имаш да казваш нещо, значи можеш да ми го кажеш в лицето. — Логън тръгна напред с леко наведена на една страна глава и застана пред Черния, така че покритото му с бледи белези лице спря точно пред това на Дау. Кучето усети как космите на ръцете му настръхват и усети хлад, независимо от припичащото слънце.

— Е, хайде, Логън — взе да го придумва Тъл, в опит да изкара всичко на шега, въпреки че на всички беше ясно, че за смях и дума не

може да става. — Дау нищо не искаше да каже. Той просто...

Логън продължи, сякаш не го беше чул и без да откъсва мъртвешки празните си очи от Дау:

— Мислех си, че след последния урок, който ти дадох, няма да имаш нужда от друг. Но както изглежда, някои хора имат къса памет. — Той приближи още и лицето му почти допря това на Черния. — Е? Имаш ли нужда от нов урок, момче?

Кучето притвори очи, напълно убеден, че двамата ей сега ще започнат да се избиват един друг. А колкото до това, как да ги спре, след като започнат, нямаше и най-бегла представа. Напрегнатият момент сякаш трая цяла вечност. Нямаше човек, жив или мъртъв, от когото Дау Черния да понесе подобно отношение, такива думи нямаше да се разминат дори на Три дървета, но накрая устните му бавно се разтеглиха в жълтеникава усмивка.

— Мм, не. Един ми стига. — Той извърна глава и се изхрачи на земята. После отстъпи, бавно и спокойно, без да сваля усмивката от лицето си, сякаш искаше да каже, че този път може и да си понесе мъмренето, но следващия няма.

Когато Дау се дръпна настрана и се размина без кръв, Тъл въздъхна облекчено, все едно току-що той самият беше отървал кожата.

— Така значи. Тръгваме на север, а? Някой по-добре да каже на момчетата да се стягат за път.

— Хъ — изсумтя Мрачния, прибра и последната стрела в колчана и го последва през дърветата.

Логън ги изпрати с поглед, докато се отдалечаваха. Когато се скриха зад дърветата, клекна до огъня, подпря лакти на коленете си и отпусна длани.

— Мъртвите са ми свидетели, замалко щях да напълня гащите от страх.

Тогава Кучето осъзна, че през цялото време беше съдържал дъха си, и сега издиша облекчено.

— Аз пък мисля, че не успях да се съдържа. Нужно ли беше да го правиш?

— Знаеш, че трябваше. Веднъж оставиш ли човек като Дау да прави каквото му скимне, и никога няма да спре. После останалите момчета ще започнат да си мислят, че Кървавия девет не е чак толкова

страшен, колкото са чували, и рано или късно някой, дето ми има зъб, ще ми извади нож.

— Лошо е, че така приемаш нещата — поклати глава Кучето.

— Нещата са, каквито са. Нищо не се е променило. И никога няма да се промени.

Може и да беше прав, помисли си Кучето, но как ще се променят като не им дадеш никакъв шанс.

— И все пак. Сигурен ли си, че е нужно.

— За теб може и да не е. Ти го умееш това, да накараш хората да те харесват. — Логън се почеса по брадата и се загледа натъжено в гората.

— Мисля, че си изпуснах шанса за това преди петнайсет години. И втори май няма да имам — каза Кучето.

Гората беше топла и позната. В клоните на дърветата чуруликаха птички, без да ги е грижа нито за Бетод, ни за Съюза, нито за каквото и да било от хорските дела. Всичко наоколо изглеждаше така спокойно, че определено притесни Кучето. Той бавно подуши въздуха, остави го да изпълни ноздрите му и почти го вкуси с езика си. Внимаваше два пъти повече, откакто онази стрела долетя изневиделица и уби Кадил. Може би ако тогава се бе доверил малко повече на носа си, можеше да я спаси. Искаше му се да я бе спасил. Но от желанието няма полза.

Дау приклепна до него в храсталака и заоглежда притихналата гора.

— Какво има, Куче? Какво надушваш?

— Мъже, мисля, но някак по-вмирисани. — Той подуши отново въздуха. — Миризмата е като...

Отнякъде долетя стрела, заби се в дървото точно до Кучето и остана да трепери, щръкнала от дънера.

— Мамка му! — изписка сподавено той, свлече се по задник и трескаво започна да сваля лъка от гърба си. Както винаги, беше закъснял с това. Дау се хвърли с ругатня на земята до него и двамата оплетоха ръце и крака. Кучето за една бройка да си извади окото на секирата на Дау, преди да успее да го отблъсне от себе си. Вдигна разперена длан към момчетата отзад, за да им каже да спрат, но видя, че те вече се пръскаха встрани, всеки зад някакво скривалище.

Хвърляха се зад дървета, скали или просто по корем на земята, като същевременно вадеха оръжия и сезираха в гората.

Някъде отпред долетя глас:

— С Бетод ли сте? — Който и да беше онзи, говореше северняшкия със странен акцент.

Кучето и Дау се спогледаха, после едновременно свиха рамене.

— Не! — изрева Дау. — А ако вие сте, стягайте се да посрещнете смъртта!

След малко онзи отвърна:

— Не сме с това копеле и никога няма да бъдем!

— Хубаво! — извика Кучето и надигна едва глава. Беше опънал лъка си, готов за стрелба. — Покажете се тогава!

Зад едно дърво, може би само на шест крачки от него, излезе човек. Кучето така се изненада, че почти изпусна стрелата. Навсякъде от гората започнаха да излизат още мъже. Бяха дузини. Косите им целите бяха сплъстени и сплетени, а лицата намазани с кал и синя боя. Дрехите им представляваха просто съшити от всякакви животински кожи с дълъг косъм и тук-там някое що-годе оцавено парче дрипи, но върховете на копията и стрелите им, както и остриетата на грубо изкованите мечове бяха излъскани до блясък.

— Планинци — промърмори Кучето.

— Планинци сме и се гордеем, че сме такива! — Плътният басов глас прокънтя из гората. Част от планинците започнаха да се отдръпват, за да пропуснат някого покрай себе си. Кучето запримига невярващо. Измежду тях излезе дете. Беше момиче, около десетгодишно, с боси, мръсни крака. На едното си рамо носеше огромен чук, дебело парче дърво за дръжка, сигурно почти една крачка дълго, а на края му една издраскана буца желязо с размерите на тухла. Беше прекалено голям и тежък, за да го размахва. Всъщност то имаше достатъчно затруднения просто с носенето му.

След нея се появи момче. Носеше на гърба си огромен щит, отново прекалено голям, за да е негов, а в ръце мъкнеше гигантска секира. По петите го следваше второ момче, то пък с копие, което беше почти два пъти неговия ръст. Лъскавият му връх се поклащаше високо над главата на момчето и попаднал в сноповете ярка слънчева светлина, проблясваше като злато. Момчето непрекъснато поглеждаше нагоре, за да не закача с него клоните.

— Сънувам — промърмори Кучето, — това е сън, нали?

— Ако е така, този ще да е от най-странните ти, Куче — намръщи се Дау.

Трите деца не бяха сами. Зад тях идваше един огромен здравеняк. Около широките му рамене беше праметната голямо парче кожа с дълъг косъм, а на огромния му корем висеше някаква огърлица. Представляваше цяла купчина нанизани кокали. Пръсти на ръка, осъзна Кучето, когато онзи приближи достатъчно. Човешките кости се редуваха с плоски парчета дърво, с издялани по тях неразбираеми символи. Здравенякът имаше огромна, пълна с жълти зъби усмивка, врязана в огромна кафява брада, но това не подейства никак успокояващо на Кучето.

— О, мамка му изпъшка Дау, — хайде да се връщаме. — Да слизаме пак на юг, стига ни толкова тука.

— Защо? Познаваш ли го?

Дау извърна глава и се изплю.

— Крамок-и-Файл.

На Кучето почти му се прииска да бяха попаднали на засада, така със сигурност щяха да избягнат разговорите. А причината я знаеше всяко дете в Севера. Крамок-и-Файл, главатарят на планинците, беше най-ненормалното копеле в целия Север.

Докато вървеше, той внимателно отместваше настрана върховете на копия и стрели.

— Няма нужда от такива неща, нали, мили мои? Тук сме все приятели, или хора с общи врагове, а това, да ви кажа, е още по-добре, нали? Имаме си много врагове ние сред нашите хълмове, нали така? Луната ми е свидетел, че нищо не обичам така, както една хубава битка, но да тръгнем към онези две могили, с Бетод и всичките му гъзолизци отгоре? Това е прекалено много битка за който и да е, а? Дори за новите ви приятелчета, южняците.

Планинецът спря пред Кучето и Дау и костите на огърлицата му изтракаха. Трите деца се наредиха зад него, помръдваха нервно с огромните оръжия в ръце и гледаха навъсено.

— Аз съм Крамок-и-Файл — каза здравенякът. — Главатар на всички планинци. Или поне на онези от тях, дето стават за нещо. — Ухили се приветливо, все едно че току-що пристигаше на нечия сватба.

— Я да видим сега, кой ли води тази весела група, тръгнала на излет в гората?

Кучето усети познатото свиване на стомаха, но нямаше какво да направи по въпроса.

— Това ще да съм аз — отвърна.

— Сериозно? — Повдигна учудено вежди Крамок. — Не си ли прекалено дребен, за да казваш на тези мъжаги какво да правят и какво не? Значи имаш някое много сериозно име, си мисля аз.

— Аз съм Кучето. Това е Дау Черния.

— Странна група водиш — каза Дау и погледна децата.

— О, да! Така си е! Но все смелчац! Този момък с копието ми е синът ми Скофен. Онзи със секирата е синът ми Ронд. — Крамок изглежда момичето с чука. — А на този младеж не му помня името.

— Аз съм дъщеря ти! — викна момичето.

— Какво? Да не са се свършили синовете ми?

— Сен е вече достатъчно голям и ти му даде собствен меч, а Сефт е прекалено малък да носи каквото и да е.

Крамок поклати глава.

— Никак не е редно това, някаква проклета женска да носи чука ми.

Момичето захвърли чука на земята и скрита Крамок в пищяла.

— Тогава си го носи сам, дърто копеле такова!

— Ау! — извика планинецът, после се засмя и разтърка крака си. — Сега си те спомних, Изрен. Ритникът ти ми върна паметта. Можеш да носиш чука, хайде. Най-малкият носи най-тежкото, а?

— Искаш ли секирата, тате? — Едно от момчетата му поднесе секирата, полюшваща се неуверено в слабите му за тежестта ѝ ръце.

— Искаш ли чука? — момичето измъкна чука от храсталака и избута с рамо брат си.

— Не, мили мои, сега ми трябват само думи, а с тях се справям и без вашата помощ. Днес няма да има нужда от секири и чукове, но ако всичко се нареди, скоро ще можете да погледате как баща ви работи с тях. Сега не сме дошли да убиваме.

— А защо тогава сте дошли? — попита Кучето.

— Ех, направо на въпроса значи, не може просто да си поприказваме, така ли? — Крамок разкърши врат, вдигна ръце над главата си, после вдигна едното си стъпало и го разтърси. — Дойдох,

защото се събудих една нощ, тръгнах в тъмнината и луната ми проговори. Шептеше ми от гората, разбирате ли? От дърветата, с гласовете на бухалите по клоните и знаете ли какво ми прошепна луната?

— Че си луд за връзване? — изръмжа Дау.

Развеселен, Крамок се плесна по бедрата.

— Много красиво говориш за такъв грозник, Дау Черния, но не, не позна. Луната ми каза... — Той подкани с жест Кучето да се приближи, сякаш имаше да му казва някаква тайна. — Че Кървавия девет е с вас.

— И какво, ако е вярно? — Отпуснал лявата си ръка на дръжката на меча, Логън излезе напред от групата. Тъл и Мрачния застанаха до него и изгледаха изпитателно боядисаните лица на планинците, трите мърляви деца, но най-вече огромния им дебел баща.

— Ето го! — изрева Крамок и посочи към Логън с един разтреперан, дебел като наденица показалец. — О, свали ръка от меча, преди да съм се изпуснал в гащите! — Той падна на колене. — Това е той! Той е! — Запълзя през шубрака, вкопчи се в единия крак на Логън и се притисна в него, като куче в краката на господаря си.

Логън го погледна отгоре.

— Махни се от крака ми.

— Веднага! — Крамок се дръпна рязко и се стовари на дебелия си задник. Кучето никога не беше виждал подобна картина. Очевидно слуховете за това, колко побъркан е планинецът, бяха самата истина. — Знаеш ли кое е наистина хубаво, Кървави девет?

— Май знам, като стана въпрос.

— Да ти кажа още едно тогава. Гледах как се би с Шама Безпощадни. Гледах как го разпори като гълъб за тенджерата и си казах, че дори аз самият нямаше да се справя така добре както ти. Прекрасно беше! — Кучето се намръщи. Той също беше там, но не си спомняше нищо прекрасно от онзи момент. — Казах си тогава — Крамок се надигна отново на колене, — и оттогава не спирам да повтарям — изправи се на крака, — и когато слязох от хълмовете да те търся, пак го казах — вдигна ръка и посочи Логън. — Ти си по обичан от луната от който и да е друг човек!

Кучето погледна Логън и той вдигна рамене.

— Кой съм аз да казвам какво обича луната и какво не. И какво от това?

— Какво от това, пита той! Ха! Мога да го гледам как изстребва целия свят и о, каква радост за очите ще е! Какво от това е това, че аз имам план. Той се зароди с хладните потоци, бликнали от планините, понесе се през камъните заедно с бързеите, вля се в священото езеро и то го изхвърли на брега, досами мен, докато си топах пръстите на краката в мразовитата му вода.

Логън се почеса по насечената от белези буза.

— Чака ни работа, Крамок, ако имаш нещо смислено за казване, давай направо.

— Дадено. Бетод ме мрази и чувствата ни са взаимни, но теб той мрази повече от мен. Защото навремето си стоял до него, а сега си живото доказателство, че един северняк може сам да си е господар, че няма нужда да коленичи и да удря език в тлъстия задник на някое коронясано копеле, нито на тези на синовете му или на вещицата му. — Крамок се намръщи. — Въпреки че за нея няма да ми е трудно да направя изключение. Следиш ли накъде бия?

— Успявам — каза Логън, но Кучето не беше сигурен за себе си.

— Ако изпуснеш нишката, само свирни и веднага ти я подавам обратно. Мисълта ми е следната. Ако на Бетод му падне шанс да те докопа насаме, без приятелите ти от Съюза, онези пъплещи едва-едва като мравчици, даващи мило и драго да се припичат на слънчице и дете сега са ей там, оттатък. Тогава, мисля си аз, той май ще е готов да се откаже от доста неща. Една такава възможност може да го прилъже да слезе от хубавите си хълмчета, така си мисля аз, мм?

— Залагаш много на това, колко ме мрази.

— Ти какво, да не се съмняваш, че е възможно някой да те мрази чак толкова? — Крамок се обърна и разпери огромните си ръце към Тъл и Мрачния. — Но не си само ти, Кървави девет! За всички ви говоря, за мен също, за синовете ми! — Момичето отново хвърли чука на земята, но Крамок продължи да дрънка, без да й обръща внимание. — Аз си мисля, че ако твоите момчета и моите се обединят, може да съберем осемстотин копия. Ще тръгнем на север, все едно сме поели към Височините и искаме да искаме да сме откъм задника на Бетод, откъдето да го ръчкаме на воля. Мисля си, че това ще накара кръвта му

да кипне. Мисля си също, че няма да иска да пропусне шанса да ни прати всички накуп обратно при пръстта.

Кучето се замисли. Беше доста вероятно хората на Бетод вече да са на нокти. Сигурно ги тревожи фактът, че се бият от грешната страна на Уайтфлоу. А сигурно са чули, че Кървавия девет се е върнал, и сега си мислят, дали не са избрали и грешната страна във войната. Бетод ще даде мило и драго да набучи няколко глави на колове, така че всички да ги видят. На Деветопръстия, на Крамок-и-Файл, на Тъл Дуру, на Дау Черния, че защо не и тази на Кучето. Мисъл точно като за него. Да покаже на целия Север, че няма бъдеще в никой друг освен него. Ще му се иска на Бетод и още как.

— Да кажем, че тръгнем на север — каза Кучето. — Но откъде Бетод ще разбере за това?

Крамок се ухили до уши.

— О, ще разбере, защото вещицата му ще разбере.

— Проклетата вещица — извиси гласец момчето с копие на Крамок и ръцете му се разтрепериха от усилието да го държи изправено.

— Тази вещица с изрисуваното лице и проклетите ѝ заклинания, която Бетод държи при себе си. Или може би тя него държи при себе си? Ето ти въпрос. Както и да е, тя гледа. Прав ли съм, Кървави девет?

— Знам кого имаш предвид — отвърна Логън с безрадостно изражение на лицето. — Кориб. Един приятел ми каза за нея, че притежавала дългото око. — Кучето нямаше и най-малка представа за какво ставаше дума, но реши, че щом Логън го приема на сериозно, значи трябва и той.

— Дългото око, а? — ухили се Крамок. — Красиво име е избрал приятелят ти за този гнусен номер. Тя вижда всякакви неща, дето стават. Неща, дето за всички ни ще е по-добре, ако не вижда. В последно време Бетод се доверява повече на нейните очи, отколкото на своите и ще ѝ каже да се оглежда за нас, и най-вече за теб. И тя ще държи и двете си дълги очи широко отворени, можеш да ми вярваш. Аз може и да не съм магьосник — той чукна с пръст и завъртя една от дървените плочки със символи от огърлицата си, — но луната ми е свидетел, че не съм и съвсем бос в тези неща.

— И какво, ако стане както си мислиш? — избоботи Тъл. — А после какво? Освен че ще предоставим на Бетод главите си?

— О, аз моята си я харесвам където си е. Ще го подмамим след нас, все по-нагоре на север, така ми каза гората. Има едно място в планините, място много обичано от луната. Над тази долина бдят мъртвите от моето семейство, мъртвите от моя народ, прадедите на планината, поколения назад, чак до сътворението на света.

Кучето се почеса замислено по главата.

— Крепост в планината, така ли?

— Високо и добре укрепено място, така че малък брой в него да успеят да удържат голям брой отвън, докато не дойде помощ. Ние ще го подмамим да влезе в долината, а твоите приятели от Съюза ще го последват отдалече. Достатъчно далече, че докато е заета да гледа нас, вещицата да не ги усети, че идват. После, докато той се е впуснал с пълни сили да ни довърши веднъж завинаги, южняците се промъкват тихичко зад гърба му и... — Той плесна силно с ръце. — Притискаме го между нас, този овцеебач!

— Овцеебач! — кресна момичето и срита чука на земята.

Те се спогледаха за момент. На Кучето не му допадаше много този план. Не му хареса идеята да поверяват живота си на думите на ненормалния планинец. И въпреки това имаше надежда в този план. Достатъчно, за да не може да го отхвърли с лека ръка, независимо колко много му се искаше.

— Трябва да го обсъдим — каза той.

— Разбира се, че трябва, мои нови най-добри приятелчета, разбира се, че трябва. Но не се бавете много, а? — Крамок отново се нахили до уши. — От прекалено много време вече съм далеч от Височините и останалите ми красиви деца, красивите ми жени, че дори самите красиви планини ще тъжат за мен. Погледнете го откъм хубавата му страна Ако Бетод не тръгне, какво получавате, няколко нощи сред Височините, докато си отиде лятото. Ще се греее на огъня ми, ще слушате песните ми и ще гледате как слънцето залязва над върховете. Не звучи толкова лошо, а? Нали?

— Сериозно ли мислиш да се вържеш на това побъркано копеле? — промърмори Тъл в момента, в който се отдалечиха достатъчно, че да не ги чуе. — Магьосници, вещици и всичките му други глупости? Тоя си ги измисля в движение тия!

— Не е и наполовина толкова луд, колкото изглежда. — Логън се почеса по брадата. — През всичките тези години не се даде на Бетод.

Единственият, който успя. Дванайсет зими ли ще станат вече, откакто му се изплъзва, тормози го непрекъснато и винаги е на крачка пред него? Вярно, високо в планините, но все пак. За да успееш в тази работа, трябва да си хитър като лисица и корав като камък.

— Значи му вярваш?

— Да му вярвам ли? — изсумтя Логън. — Как не, мамка му. Но неговата вражда с Бетод е по-дълбока и от нашата. И е прав за вещицата, виждал съм я, видях и други неща през тази една година... щом казва, че тя ще ни види, значи е така, за това му вярвам. А ако не стане и Бетод не дойде, е, какво толкова губим?

Топката в стомаха на Кучето беше по-тежка от всякога. Погледна към Крамок, който седеше на един камък, заобиколен от децата си, и онзи му се усмихна с жълтата си усмивка. В никакъв случай не беше човек, на когото да възложиш всичките си надежди, но Кучето вече усещаше накъде щеше да задуха вятърът.

— Поемаме страшен риск — промърмори той. — Ами ако Бетод ни настигне и получи своето?

— Значи ще бързаме! — изръмжа Дау. — Война е. Ако искаш да спечелиш, поемаш рискове!

— Хъ — добави Мрачния.

Тъл поклати голямата си глава.

— Все пак трябва да правим нещо. Не съм дошъл да гледам как Бетод седи на върха на хълм. Трябва някак да го свалим от там.

— И да го откараме някъде, където да започнем да работим върху него! — процеди през зъби Дау.

— Но ти решаваш. — Логън стовари ръка на рамото на Кучето. — Ти си главатар.

Той е главатар. Спомни си как го бяха решили над гроба на Три дървета. Вътрешно Кучето искаше да каже на Крамок да върви на майната си, а после да се върнат и да кажат на Уест, че не са намерили пролука, само гори. Но когато имаш задача, по-добре се захващай и гледай да я свършиш както трябва. Това щеше да каже Три дървета. Кучето въздъхна дълбоко. Топката в стомаха му се беше качила толкова високо, че имаше чувството, че всеки момент щеше да повърне.

— Добре. Само че с този план сме мъртъвци, ако Съюзът не изпълни своята част, при това навреме. Да вървим да говорим с Бесния, а той да каже на техния главатар Бър какви сме ги намислили.

— Бесния? — попита Логън.
— Дълга история — ухили се Тъл.

ЦВЕТА И ОВАЦИИ

Джизал все още нямаше никаква представа защо беше толкова важно да носи най-добрата си униформа. Проклетото нещо беше твърдо като дъска и заплашваше да се разпори по шевове от тежките ширити. Още повече явно беше предвидено да стоиш в положение мирно, не да яздиш, в резултат на което, при всяко движение на коня се впиваше болезнено в корема му. Но Баяз настоя и без значение дали Джизал командваше този поход, или не, се оказа изненадващо трудно да откаже на стария глупак. В крайна сметка беше по-лесно да направи каквото му се казваше. Затова сега яздеше начело на дългата колона, подръпваше непрестанно куртката и се потеше обилно под жаркото слънце. Единственото му успокоение беше, че поне дишаше чист въздух, а всички останали отзад дишаха прахта му.

И все едно не му стигаше неудобството от униформата, ами Баяз беше решил да продължи с темите, които го отегчиха до смърт, докато пътуваха към края на света и обратно.

— ... от изключителна важност за един крал е да поддържа одобрението на поданиците си. А и не е никак трудно постижимо. Малките хора имат малки нужди и се задоволяват с дребни жестове. Не е нужно да получават справедливо отношение. Нужно е само да си мислят, че го получават...

След време Джизал установи, че успява да се абстрахира от монотонното опяване на възрастния магьосник, също както накрая спираш да чуваш лая на старото куче, което никога не млъква. Той се отпусна на седлото и остави мислите си да се реят. А накъде да поемат те, освен към Арди?

Ясно е, беше се забъркал в сериозна каша. Докато беше яздил през равнината, всичко му се струваше толкова просто. Ще се прибере у дома, ще се ожени за нея и ще заживеят щастливо до края на дните си. Но след като се върна в Адуа, обратно в света на влиятелните и амбициозните, когато се върна към стария си живот, нещата не само вече не изглеждаха така прости, но с всеки ден се усложняваха още повече. Накърнената репутация и пропилените перспективи за

бъдещето не са нещо, което да отхвърлиш с лека ръка. Сега е полковник от Кралската гвардия, а това означава съобразяване с определени стандарти.

— ... Харод Велики уважаваше обикновения човек. И неведнъж именно това му осигури победа над съперниците му...

Освен това човекът Арди предполагаше много по-сериозни усложнения от безмълвния спомен Арди. Девет от десет остроумие, интелект, безстрашие и привлекателност, но една десета зъл и непоправим пияница. Всеки един момент с нея беше като лотария, но може би именно това усещане за опасност пораждаше искрата помежду им, караше кожата му да настръхва и устата му да пресъхва от вълнение... ето, дори мисълта за нея накара кожата му да настръхне. Към никоя друга жена не бе изпитвал нещо подобно, никога. Няма начин това да не е любов. Със сигурност е. Но достатъчна ли е само любов? И колко дълго ще продължи? От друга страна, бракът е завинаги, а завинаги е ужасно много време.

Идеалното решение за него би било да продължават до безкрай с тази полутайна връзка, но онова копеле Глокта стъпка със сакатия си крак всякаква надежда за това. Наковални, чували и канали. Джизал потрепери при спомена за онова бяло чудовище и как наскоро улицата нахлузи безцеремонно чувала на главата на онзи затворник. И все пак трябваше да признае, че сакатият беше прав. Посещенията му вредяха на репутацията на момичето. Човек трябва да се отнася с другите така, както иска те да се отнасят с него, така казваше Деветопръстия. И все пак, какво крайно неудобно положение.

— ... слушаш ли ме, момчето ми?

— А? Ъ... да, разбира се. Харод Велики и така нататък. Как уважавал обикновения човек.

— Не — каза сърдито Баяз. — Как даваше вид, че го уважава. Освен това умееше да се вслушва в съветите на другите.

Вече приближаваха Адуа. Бяха оставили нивите зад гърба си и минаваха през една от махалите — импровизирани поселища, които сякаш от само себе си изникваха в покрайнините на всяка от градските порти. Предимно схлупени колиби, евтини странноприемници и още по-евтини бордеи, те се разрастваха и сами по себе си оформяха малки градчета в сянката на Стената на Касамир — най-външната част от защитата на града. Двама навъсени и с непреклонни погледи стражи

стояха от двете страни на арката, върху чиито отворени порти блестяха златните слънца на Съюза. Колоната мина през тъмния тунел и излезе в огряната от слънцето вътрешност на града. Джизал примига объркано.

На павирания площад се беше събрала не малка тълпа от хора, които напиреха от двете страни на улицата, но бяха удържани от градската стража. Когато го видяха да излиза от тунела на портите, те избухнаха в радостни овации. За момент Джизал се замисли дали не го бъркаха с някой друг, дали всъщност не бяха тук да посрещнат някоя наистина велика личност. Харод Велики например. После постепенно започна да отличава името Лутар от всеобщата глъч. Едно момиче извика нещо, което Джизал не разбра, а после хвърли към него цвете и то изчезна под копитата на коня му. Но въпреки че не разбра думите ѝ, за него вече нямаше съмнение защо тези хора са на площада днес. Те посрещаха него.

— Какво става? — прошепна в ухото на Първия магус.

Баяз се усмихна, сякаш не беше никак изненадан.

— Мисля, че хората на Адуа са дошли да те приветстват за победата ти над бунтовниците.

— Така ли? — Джизал примижа объркано, махна сковано на тълпата и овациите се засилиха. С навлизане в града, мястото от двете страни на пътя се стесняваше, а човешкото множество ставаше все по-голямо и по-гъсто. Имаше хора навсякъде, в тесните странични улички, по прозорците и на горните и долните етажи на къщите. И всички те ликуваха. От балконите високо над улицата полетяха цветя. Едно се закачи за седлото на Джизал, той го взе в ръка и го завъртя пред очите си.

— Всичко това... заради мен?

— Нима не спаси града? Не успя ли да спреш бунтовниците, при това без капка пролята кръв и от двете страни?

— Но те се предадоха без всякаква причина. Аз не направих нищо!

Баяз сви рамене, взе цветето от ръката му, помириса го и го хвърли настрана. Кимна към голяма група търговци, които се бяха струпали на съседния ъгъл.

— Изглежда, те не са на същото мнение. Просто си дръж устата затворена и се усмихвай. Това винаги върши работа.

Джизал положи всички усилия да изпълни съвета му, но усмивката почти не се получи. Беше абсолютно сигурен, че Логън Деветопръстия нямаше да одобри това. Ако имаше пълна противоположност на това, да се опитваш да изглеждаш по-малко отколкото си, то ставащото днес беше нейното истинско олицетворение. Той се огледа нервно в очакване тълпата изведнъж да види измамника, който той виждаше в свое лице, и да замени аплаузите с подигравателни подвиквания, а цветята със съдържанието на нощните си гърнета.

Но нищо такова не се случи. Овациите не стихваха, докато Джизал и колоната от войници преминаваха бавно през квартала, наречен Три ферми. С всяка следваща улица Джизал се успокояваше. Постепенно започна да си мисли, че може би наистина бе постигнал нещо, заслужаващо оказаната му чест. Че всъщност наистина може да е неустрашим командир и умел стратег в преговорите. А също, че щом хората искаха да го величаят като техен герой, би било крайно невъзпитано от негова страна да им откаже.

Минаха през една от портите в Стената на Арнолт и навлязоха в централната част на града. Джизал се изправи на седлото и изпъчи гърди. Баяз изостана на почтително разстояние и го остави сам да води колоната. Докато минаваха по Централната улица, докато прекосяваха Четирите ъгъла в посока Агрионт, аплодисментите ставаха все по-силни. Усещането беше същото като при победата му в Турнира, само че постигнато с далеч по-малко усилия. Всъщност наистина ли е чак толкова зле? Какво толкова? Проклети да са и Деветопръстия, и скромността. Джизал е заслужил това внимание. Той се усмихна лъчезарно. Вдигна уверено ръка и започна да маха на хората.

Огромните стени на Агрионт се извисиха отпред и Джизал прекоси моста над защитния ров, който водеше до южната порта на крепостта. Навлезе в тунела и той се огласи от чаткането на копита и тежките стъпки на Кралската гвардия зад гърба му. После тръгна бавно по Кралския булевард, под одобрителните погледи на каменните владетели от старите времена и техните съветници. Мина между претъпканите от народ високи сгради и излезе на Площада на маршалите.

Тълпите посрещачи бяха старателно подредени в огромното каменно пространство на площада, така че да оформят дълга пролука

точно през средата. В отсрещния ѝ край беше вдигната трибуна, с аленочервен балдахин в средата — сигурен белег за кралско присъствие.

И гледката, и шумът бяха зашеметяващи.

Джизал си спомни как, още почти дете, беше гледал с широко ококорени очи триумфалното посрещане на лорд-маршал Варуз при завръщането му след победата над Гуркул. Дори беше успял да зърне за миг маршала, гордо изправен на седлото на сивия си жребец. Никога не си бе представял, че един ден той самият ще бъде обект на същата чест. И все пак, ако трябваше да е напълно откровен със себе си, всичко това беше доста странно. В края на краищата той не беше сразил най-могъщата империя в Кръга на света, а просто тъпна селяндури. От друга страна, кой е той, че да решава кое заслужава чест и слава и кое не?

Джизал смушка коня си и тръгна между редиците от усмихнати, ръкомахащи хора. Чак въздухът сякаш беше изпълнен с одобрението и възторга им. Най-отпред на трибуната видя знатните членове на Висшия съвет. Разпозна архилектор Сълт, целият в искрящо бяло, и върховен правозащитник Маровия в строги черни одежди. Там беше и някогашният му учител по фехтовка, лорд маршал Варуз, а до него седеше дворцовият шамбелан Хоф. И всички те ръкопляскаха, но някак надменно и високомерно, което Джизал намери за проява на много лошо възпитание. В средата, проснат на позлатено кресло, седеше самият крал.

Джизал, вече напълно влязъл в ролята на героя покорител, дръпна демонстративно юздите, изправи коня си на задни крака и той размаха предни копита във въздуха. После скочи ловко от седлото, приближи кралската трибуна и коленичи грациозно на едно коляно. Сведе глава под кънтящите овации и зачака поздрава на краля. И може би още едно повишение в чин, дали е прекалено нахално? А защо не благородническа титла? Изведнъж му беше почти невъзможно да повярва как е могъл да мисли, при това съвсем доскоро, за тих и спокоен живот, далеч от хорското внимание.

— Ваше Величество... — чу гласа на Хоф и погледна нагоре изпод вежди. Кралят беше заспал с широко отворена уста. Това само по себе си не бе кой знае каква изненада, човекът не беше първа младост и здравословното му състояние бе повече от плачевно, но

независимо от това, Джизал се почувства засегнат. За втори път вече кралят проспиваше неговите триумфални моменти. Хоф сръчка с лакът Негово величество, колкото може по-прикрито, но когато това не даде резултат, се наложи да се надвеси над него:

— Ваше Величество... — прошепна той, но не успя да довърши. Кралят се килна настрани и главата му клюмна на гърдите. След това, съвсем неочаквано, се свлече от позлатения си трон и се просна по гръб пред смаяните членове на Висшия съвет. Огромното му туловище приличаше на изхвърлен на брега кит, пурпурната му мантия се беше отметнала на една страна и откриваше голямо, мокро петно на панталоните. Короната падна от главата му, подскочи веднъж и се търкулна с тракане по каменните плочи.

Последва всеобщо ахване, пронизано от женски писък. Джизал зяпна с широко отворена уста как шамбелан Хоф се хвърли на колене и се наведе над падналия крал. Всички присъстващи на Площада на маршалите затаиха дъх. Накрая Хоф се изправи бавно на крака. Лицето му беше изгубило всичката си руменина.

— Кралят е мъртъв! — Страдалческият му вопъл отекна в кулите и високите сгради около площада. Лицето на Джизал се изкриви в мъчителна гримаса. Този негов късмет! Край на овациите.

ПРЕКАЛЕНО МНОГО НОЖОВЕ

Логън седна на една скала на двайсетина крачки от пътеката, по която ги водеше Крамок. Всички пътища в Севера знае този Крамок-и-Файл. Такива бяха слуховете и Логън се надяваше да се окажат истина. Не му допадаше идеята да го водят право в някоя засада. Вървяха на север, към планините. Надяваха се така да накарат Бетод да слезе от хълмовете и да го подмамят да ги последва към Височините. Надяваха се също армията на Съюза да последва него и да затвори капана зад гърба му. Прекалено много надежди.

Беше топъл летен ден и земята под дърветата беше нашарена от сенки и ярки слънчеви петна, които се движеха заедно с подухваните от вятъра клони. От време на време слънцето успяваше да пробие между клоните и да попадне право в очите на Логън. Птичките пееха и чуруликаха, дърветата поскърцваха и листата им шумоляха приятно. Из въздуха се носеха насекоми, а тревата беше осеяна с туфи бели и сини цветя. Но нищо от красотата на лятото в Севера не можеше да накара Логън да се отпусне. Лятото беше идеалният сезон за убиване и той беше виждал много повече мъже да си отиват в хубаво време, отколкото в лошо. Затова си отваряше очите на четири, оглеждаше се и се заслушваше.

Това беше и задачата, която му беше дал Кучето. Да стои на десния фланг и да внимава момчетата на Бетод да не ги изненадат, докато са разтеглени по дългата козя пътека. И тази задача го устройваше напълно. Така беше винаги встрани, където по-малко рискуваше някой от своите да се изкуши и да се пробва да го убие.

Гледката на мъжете, които вървяха тихо между дърветата, понижили гласове и с готови за действие оръжия в ръце, извика цял порой спомени. Кои хубави, кои лоши. В интерес на истината лошите бяха повече. Един се отдели от колоната и тръгна към него през дърветата. Беше се ухилил до уши, беше самата дружелюбност, но това не значеше нищо, Логън познаваше много хора, които, докато планираха как да те убият, успяваха да се усмихват по-широко от този. Той самият го беше правил неведнъж.

Логън се извъртя леко настрани и едната му ръка крадешком се спусна надолу и стисна дръжката на един от ножовете. Един нож в повече никога не е излишен, така го беше учил баща му и той бе взел присърце този съвет. Огледа се, бавно и непринудено, за всеки случай, просто да е сигурен, че зад гърба му няма никой. Нямаше, видя само дървета. Намести удобно стъпала на земята, но остана седнал и се опита да не показва с нищо, че всеки мускул в тялото му е напрегнат и готов да го изстреля право нагоре.

— Казвам се Червената шапка. — Човекът спря на крачка от Логън. Едната му ръка лежеше небрежно отпусната на дръжката на меча, а другата просто висеше покрай тялото му.

Мислите на Логън запрепускаха. Опитваше се да си спомни всеки, когото можеше по един или друг начин да е наранил или дал някаква причина да му има зъб. Или поне онези, които все още бяха живи. Червената шапка. Нямаше никакъв спомен за такъв човек, но това не беше гаранция. Десет души с десет дебели книги не бяха достатъчни да запишат всеки един от враговете му, приятелите и семействата им, съюзниците им. И не на последно място, винаги имаше вероятност някой да реши да го убие просто ей така, за да направи своето име по-голямо.

— Май не ми е познато името ти — каза Логън.

— Няма причина да е — сви рамене Червената шапка. — Навремето се биех за Яул Стареца. Свестен човек беше Яул, достоен за уважение.

— Така е — отвърна Логън, като не спираше да следи внимателно за някое рязко движение.

— Но когато той се върна при пръстта, се присъединих към Кокала.

— Никога не съм се разбирал много с Кокала, дори докато бяхме на една и съща страна.

— Нито пък аз, ако трябва да бъда честен. Истинско копеле. Надува се до пръсване с победи, които Бетод му спечели. На мен не ми понасят такива. Затова дойдох при вас. — Той подсмръкна и се загледа в земята. — Трябва да се направи нещо за този Страховития.

— И аз така чувам. — Много от мъжете говореха за него и нищо хубаво не казваха, но на Логън му трябваше нещо повече от няколко думи в правилната посока, за да свали ръка от дръжката на ножа.

— А Кучето е добър главатар, така си мисля. Един от най-добрите, с които съм бил. Разбира си от работата. Внимателен е някак. Премисля нещата.

— Така е. Винаги съм знаел, че е такъв.

— Мислиш ли, че Бетод ни следва?

Логън продължи да гледа Червената шапка в очите.

— Може би да, може би не. Не мисля, че ще знаем със сигурност, чак докато не стигнем планините и той не почука на вратата.

— А мислиш ли, че онези от Съюза ще изпълнят своята част от уговорката?

— Не виждам защо не. Доколкото знам, този Бър си знае работата, а също и неговият човек, Бесния. Щом казват, че ще дойдат, значи ще дойдат. Не че можем да направим кой знае какво по въпроса, нали?

Червената шапка изтри потта от челото си и се загледа в дърветата.

— Май си прав — каза. — Както и да е, исках само да ти кажа, че бях в битката при Инуорд. Бях от другата страна, но те видях как се биеш и да ти кажа, много внимавах да стоя колкото се може по-далеч от теб. — Той поклати глава и се усмихна. — Не бях виждал подобно нещо преди, нито пък съм виждал оттогава. Та мисълта ми е, радвам се, че си с нас. Много се радвам.

— Така ли? — Логън заприми от изненада. — Хубаво. Добре.

Червената шапка кимна.

— Ами това е. Ще се видим в битката, а?

— Ъхъ. В битката. — Логън го проследи с очи, докато се отдалечаваше между дърветата, но дори след като Червената шапка се скри от погледа му, не намери сили да пусне дръжката на ножа, не можеше да се отърве от чувството, че трябва да си пази гърба.

Явно някак беше успял да забрави как стояха нещата в Севера. Или се бе оставил да се заблуждава, че може да са се променили. Но сега осъзна грешката си. Той сам си бе заложили капана още преди години. Сам беше изплел веригата от кървави бримки и сам се бе овързал с нея. Незнайно как му се предостави шансът да се измъкне, шанс, който в никакъв случай не заслужаваше, но вместо да се възползва от него, той се хвърли с главата напред и се върна в Севера. И сега нещата неизбежно отиваха към кръвопролитие.

Усещаше какво наближава. Огромната тежест на много смърт надвисваше над него като сянката на планина. И сякаш с всяка дума, с всяка крачка, с всяка мисъл дори я привличаше все по-близо към себе си. Поглъщаше я с всяка глътка вода, вдишваше я с всяка глътка въздух. Отпусна рамене, прегърби се и се загледа в слънчевото петно по върховете на ботушите си. Не трябваше да се отказва от Феро. Трябваше да се вкопчи в нея като дете в майка си. Колко такива, или дори наполовина толкова добри възможности му бе предлагал животът? А той избра да отхвърли и последната и да се върне в Севера, за да разчиства стари сметки. Прокара език по зъбите си и се изплю на земята. А уж трябваше да му е дошъл акълът вече. Отмъщението никога не е нито толкова лесно, нито толкова сладко, колкото си представя човек.

— Обзалагам се, че си мислиш дали не сбърка, като се върна, прав ли съм?

Логън вдигна рязко глава, на крачка от изваждане на ножа и вкарването му в употреба. Тогава видя, че пред него стои Тъл. Бавно махна ръка от дръжката и повеси длани.

— Да ти кажа, мина ми подобна мисъл през главата.

Буреносния клекна до него.

— Понякога ми е тежко да нося моето име. Не смея да си мисля дори каква ли тежест стоварва отгоре ти име като твоето.

— Ами тежичко е.

— Обзалагам се, че е така. — Тъл се загледа в единичната колона от мъже, които вървяха по прашната пътека. — Не им обръщай внимание. Скоро ще свикнат с теб. А ако все пак паднеш духом, е, винаги можеш да разчиташ на усмивката на Дау Черния да ти върне радостта от живота, нали?

Логън се усмихна.

— Самата истина. Каква усмивка само има този човек. Целия свят сгрява, а?

— Като слънчев лъч в дъждовен ден е. — Тъл седна на съседната скала, измъкна тапата от манерката си и му я подаде. — Съжалявам.

— Съжаляваш ли? За какво?

— Че не те търсихме, след като падна от скалата. Решихме, че си мъртъв.

— Не бих казал, че се сърдя за което. Аз самият бях почти убеден, че съм мъртъв. Май аз съм този, който трябваше да тръгне да ви търси.

— Е, добре, може би трябваше да се търсим един друг. Но май с течение на времето просто спираш да се надяваш. Животът те учи да очакваш винаги най-лошото, а?

— Трябва да си реалист за тези неща.

— Трябва. Но все пак добре се наредиха нещата. Пак си с нас, нали така?

— Тъхъ — въздъхна Логън. — Обратно при войната, лошата храна и пълзенето из горите.

— А, горите — изръмжа Тъл и се усмихна широко. — Дали някога ще успее да им се наситя?

Логън отпи от манерката и я върна на Тъл, който на свой ред отпи. Двамата останаха за момент седнали един до друг, без да проговорят.

— Не исках това, Тъл.

— Естествено, че не си. Никой от нас не го е искал. Но това не значи, че не го заслужаваме, нали? — Тъл стовари една тежка лапа на рамото на Логън. — Ако имаш нужда да поговориш с някого, аз съм насреща.

Логън го изпрати с поглед. Добър човек беше Буреносния. Човек, на когото можеш да се довериш. Малко останаха тези като него. Тъл, Мрачния и Кучето. И Дау Черния по своя си начин. Тази мисъл почти обнадежди Логън. Почти се зарадва, че се върна в Севера. Тогава погледна отново колоната и видя, че Тръпката го гледаше. На Логън му се прииска да извърне очи, но Кървения девет никога не извръщаше поглед. Затова продължи да го гледа от скалата и усети омразата, която струеше от погледа на Тръпката, чак докато не се скри зад дърветата. Логън поклати отново глава, облиза отново зъби и пак плю на земята.

Един нож в повече никога не е излишен, казваше баща му. Сигурно е така, освен ако не са насочени към теб тези ножове, и от хора, които не те харесват много.

НАЙ-ДОБРИ ВРАГОВЕ

Туп, туп.

— Не сега! — викна раздразнено полковник Глокта. — Трябва да приключа с всичко това тази вечер! — Сигурно имаше поне хиляда самопризнания, които трябваше да подпише. Бюрото му стенеше от тежестта на купчината хартия, а върхът на писалката му беше направо омекнал от натискане. И каква е тази работа с червеното мастило, редовете му приличаха на кървави петна по бледата хартия. — Проклятие! — изруга той, преобръщайки с лакът мастилницата. Мастилото плисна и се разтече по бюрото, попи в купчините документи и закапа по пода: кап, кап, кап.

— По-късно ще има достатъчно време да си признаеш. Предостатъчно време.

Полковникът смръщи чело. Въздухът беше станал осезаемо мразовит.

— Пак ти! Винаги в най-неподходящия момент!

— Помниш ме значи?

— Изглежда, че... — Но в действителност на полковника му бе трудно да си спомни откъде. Изглежда, в ъгъла стоеше жена, но той не виждаше лицето ѝ.

— Създателят падна, обвинен в пламъци... тялото му се размаза върху моста... — Думите бяха познати, но Глокта не можеше да каже откъде. Стари истории и глупости. Той примижа. Проклятие, пак тази болка в крака.

— Изглежда, че... — Увереността му бързо го напускаше. Стаята беше ледено студена и той видя парата, която излизаше от устата му. Неканеният гост пристъпи напред и той скочи от стола и залитна назад, а кракът му си отмъсти с обичайната изпепеляваща болка.

— Какво искаш? — успя да изграчи едва.

Лицето излезе на светлото. Беше не кой да е, а Мотис от банкова къща „Валинт и Балк“.

— Семето, полковник — усмихна се той с апатичната си усмивка. — Искам Семето.

— Аз... аз... — Гърбът на Глокта опря в стената. Нямаше накъде да отстъпва повече.

— Семето! — Сега лицето беше на Гойл. А сега на Сълт, после на Северард, но всички те искаха едно и също. — Семето! Започвам да губя търпение!

— Баяз — прошепна Глокта и стисна очи, а от тях потекоха сълзи. — Баяз знае...

— Туп, туп, мъчителю. — Отново беше съскащият глас на жената. Върхът на показалеца ѝ почукваше силно и болезнено по главата му. — Ако онзи стар лъжец знаеше, то отдавна щеше да е мое. Не. Ти ще го намериш. — Глокта беше онемял от страх. — Ти ще го намериш, та ако ще да се наложи парче по парче да късам от сакатата ти плът. А сега, туп, туп, време е да се събуждаш вече.

Пръстът отново се заби в черепа му, болезнено като кинжал.

— Туп, туп, недъгав! — изсъска в ухото му ужасният глас на жената, а леденият ѝ дъх ощица бузата му. — Туп, туп!

Туп, туп.

За момент Глокта не можа да осъзнае къде е. Надигна се рязко и като се бореше с чаршафите, трескаво се заоглежда. Отвсякъде го обграждаха сенки, а главата му кънтеше от собственото му накъсано дишане. Изведнъж всичко си дойде на място. *Новото ми жилище.* През отворения прозорец нахлуваше приятен ветреца, полюшваше завесите и разхлаждаше горещата нощ. На гладката стена отсреща не спираше да се движи някаква сянка. Оказа се на едно от крилата на прозореца, което ту се отваряше, ту се затваряше с глух удар в дървената рамка.

Туп, туп.

Глокта затвори очи и изпусна дълга и тежка въздишка. Примижа от болка, докато се отпусна отново в леглото, докато опъваше крака и размърдваше пръстите им, за да се поотпуснат схванатите мускули. *Или поне онези пръсти, които благоволиха да ми оставят гуркулите. Просто още един сън. Всичко е само...*

Изведнъж си спомни и отвори рязко очи. *Кралят е мъртъв. Утре избираме нов.*

Триста и двадесетте листа хартия висяха безжизнено на пироните си. През последните няколко седмици съвсем се бяха изпомачкали, омазали и изпоцапали. *Цялата работа със затъването в мръсотията се е отразила и на тях.* По много от тях имаше размазано мастило, някои бяха още по-гъсто запълнени с гневно надраскани редове, едни добавени, други задраскани. *Отражение на купените и продадени души, на извитите ръце и изнудените мъже, на подкупените, на излъганите.* Много от листовете бяха скъсани на местата, откъдето беше махан, добавян или променян по цвят восъчният печат. *При всяко пренасочване на лоялност и преданост, при всяко нарушено обещание, при всяко накланяне на везните в една или друга посока.*

Със смачкано бяло палто и коса в пълен безпорядък, архилектор Сълт стоеше пред листовете и ги гледаше навъсено, като овчар пред непокорно стадо. Глокта за пръв път го виждаше във вид, който не беше самото олицетворение на пълната безупречност. *Явно най-после е усетил вкуса на кръв. На своята обаче. Бих се засмял, ако и в моята уста не беше така солено.*

— Брок има седемдесет и пет — просъска под носа си Сълт, докато не спираше да меси нервно облечените си в бели ръкавици ръце зад гърба. — Брок има седемдесет и пет. Ишър има петдесет и пет. Скалд и Барезин по четиридесет всеки. Брок има седемдесет и пет... — Продължи да нарежда отново и отново числата, сякаш бяха заклинание, което да го пази от зло. *А може би добро?* — Ишър има петдесет и пет...

Глокта потисна усмивката си. *Брок, след него Ишър, а после Скалд и Барезин. А Инквизицията и Правосъдието се боричкат за остатъците. Независимо от всичките ни усилия, картината е почти същата, каквато беше, преди да се впуснем в този грозен танц. Да бяхме просто избягали от страната и да си бяхме спестили усилията. Може би още не е късно...*

Глокта се покашля шумно и Сълт рязко се извърна към него.

— Имаш да добавиш нещо ли?

— В известен смисъл да, Ваше Високопреосвященство — постара се да запази сервилния тон Глокта. — Наскоро получих доста... обезпокоителна информация.

Сълт го измери с гневен поглед и кимна към листовете на стената.

— По-обезпокоителна от това?

— *Е, добре, да кажем, че са еднакво обезпокоителни. В края на краищата, който и да спечели изборите, ще разполага с много кратко време за празнуване, преди да дойдат гуркулите и да ни избият до крак. До знанието ми бе доведено, че... гуркулите се готвят да нахлуят в Мидърланд.*

За момент настана мълчание, кратко и неловко. *Далеч необещаващо начало, но така или иначе, платната са вдигнати. И сега какво друго, освен да навляза смело в бурята?*

— Да нахлуят ли? — подхвърли подигравателно Гойл. — И с какво точно ще стигнат до тук?

— Това не е първият път, когато са ме информирали, че те имат флот. *Отчаян опит за закърване на дупките в потъващия ми кораб.* Огромен флот, тайно построен след края на последната война. Но ние лесно можем да вземем мерки и ако гуркулите наистина дойдат...

— Ами ако бъркаш? — Лицето на архилектора беше по-мрачно от всякога. — От кого идва тази информация?

— *Оле, майко, как не. Карлот дан Айдър? Жива? Но как? Тялото е открито при доковете...* Анонимен източник, Ваше Високопреосвещенство.

— Анонимен, а? — Архилекторът го изгледа навъсено през присвити клепачи. — Нима очакваш, че в момент като този ще се изправа пред Висшия съвет, за да го информирам за непотвърдените слухове на твоя анонимен източник? *Вълните заливат палубата...*

— Аз просто исках да предупредя Ваше Високопреосвещенство за вероятността...

— Кога ще бъдат тук? *Разкъсаните платна се вейт под напорите на бурния вятър...*

— Информаторът ми не...

— Кога акостират? *Моряците падат с писъци от такелажата...*

— Отново, Ваше Високопреосвещенство, не бих могъл да...

— За каква численост става дума? *Рулят се откъртва и остава в треперещите ми ръце...*

Глокта направи болезнена гримаса и замълча.

— В такъв случай бъди така добър и не ни занимавай със слухове — скастри го Сълт и изви устни в пълна с омраза усмивка. *Корабът изчезва в безмилостните вълни, скъпоценният му товар от предупреждения се отправя към дъното, а капитанът му на никого няма да липсва.* — Имаме далеч по-належащи грижи от твоите легиони невидими гуркули!

— Разбира се, Ваше Високопреосвещенство. А когато дойдат гуркулите, кого ще обесим? Ами как, началник Глокта, разбира се. *Като е знаел, недъгавото нищожество, защо нищо не каза?*

Мислите на Сълт отново се върнаха към изнурителното нареждане.

— Ние имаме трийсет и един гласа, а Маровия малко над двайсет. Трийсет и един, крайно недостатъчно за каквото и да било. — Той мрачно поклати глава, а пронизителните му сини очи продължиха да прескачат от лист на лист. *Все едно, ако ги погледне от друг ъгъл, това може да промени ужасната истина.* — Крайно недостатъчно.

— Освен ако не склоним на споразумение с върховен правозащитник Маровия.

Последва ново мълчание, още по-неловко от предишното. *Опа. Това май го казах на глас.*

— Споразумение? — процеди през зъби Сълт.

— С Маровия? — изписка Гойл и очите му блеснаха победоносно. *Когато свършат всички безопасни варианти, е време да се поемат рисковете. Не беше ли това точно каквото си мислех, докато препусках към моста, а гуркулите струпваха сили от другата страна? Е, какво пък, поредната буря...*

— Мястото на Маровия във Висшия съвет е толкова сигурно, колкото и това на всеки друг — пое дълбоко въздух Глокта. — Досега работихме един срещу друг, но това бе по-скоро по навик. А що се отнася до изборите, целите ни са едни и същи. Да си осигурим слаб кандидат и да закрепим равновесието на силите. Двамата заедно имате над петдесет гласа. Това може да се окаже напълно достатъчно, за да наклоните везните в желаната посока.

— Да се съюзим с този двуличен застъпник за селячеството? — жлъчно се изхили Гойл. — Да не си се побъркал?

— Млъквай, Гойл. — Стиснал замислено устни, Сълт изгледа дълго и продължително Глокта. *Обмисля наказанието ми може би?*

Поредното скастриане може би? Или този път ще е истинско кастрене? Тялото е открито при...

— Прав си. Върви говори с Маровия.

Санд дан Глокта отново спасява положението! Ченето на Гойл увисна.

— Но... Ваше Високопреосвещенство!

— Времето за гордост отмина! — срязва го Сълт. — Сега трябва да използваме всяка възможност да задържим Брок и останалите далеч от трона. Трябва да намерим компромис, колкото и тежък да е той, и да използваме каквито съюзници можем. Върви! — изсъска през рамо, скръсти ръце на гърдите си и се обърна отново към шумолящите листове на стената. — Уговори сделка с Маровия.

Глокта се надигна сковано от стола. *С голямо прискърбие напускам така приятната ви компания, но когато дългът зове...* Дари Гойл с мимолетна беззъба усмивка, стисна бастуна и закуца към вратата.

— Глокта! — Той се извърна с болезнена физиономия. — Целите ни съвпадат с тези на Маровия за момента. Не можем да му имаме доверие. Действай внимателно.

— Разбира се, Ваше Високопреосвещенство. *Винаги го правя. Имам ли избор, всяка крачка е такава агония?*

Личният кабинет на Върховен правозащитник Маровия беше огромен като хамбар, а таванът му опасан от гипсови корнизи и потънал в сянка. Въпреки че бе едва късен следобед, гъстият бръшлян около прозорците и дебелият слой прах по стъклата им осигуряваха на помещението постоянен сумрак. Всяка хоризонтална повърхност в кабинета беше отрупана с разкривени купчини документи. Имаше цели камари от стегнати с черни връзки купове хартия и подвързани с кожа дебели книги. Навсякъде се валяха свитъци пергамент, изписани със завъртулки и с огромни печати от червен восък и позлата. Сякаш цялото законодателство на кралството беше събрано в тази стая. *Всъщност може би е точно така.*

— Добър вечер, началник Глокта. — Маровия седеше на дълга маса пред празна камина. Масата беше сложена за вечеря и съдовете проблясваха на мъждукащата светлина на свещника в средата. —

Надявам се, не възразявате да се храня, докато разговаряме. Предпочитам да го правя в удобството на жилището си, но в последно време все по-често вечерям тук. Ужасно много работа, нали разбирате? А един от секретарите ми, изглежда, е заминал на почивка, без да ме уведоми. *О, да, на почивка на пода в кланицата, след като е пропътувал целия път през червата на множество свине.* Желаете ли да ми правите компания? — Маровия посочи към големия бут в средата на масата. Парчето месо изглеждаше почти сурово в средата, а сокът му на дъното на чинията имаше червеникав оттенък.

Докато се наместваше на стола срещу него, Глокта прокара език по празните си венци.

— С огромно удоволствие, Ваша чест, но зъболекарските закони ме възпират.

— А, разбирам. Тези закони не са подвластни за заобикаляне дори и от върховния правозащитник. Приемете съчувствията ми, началник. Едно от удоволствията ми в този живот е хубавото печено и колкото по-кърваво, толкова по-добре. Само да го оближе огънят, така инструктирам готвача си. Съвсем леко. *Странно. Аз казвам същото на моите практики.* И на какво дължа това неочаквано посещение? По ваша инициатива ли сте тук, или по заръка на началника ви, моя почитаем колега от Висшия съвет архилектор Сълт?

— *Може би имаш предвид заклетия си враг от Висшия съвет?* Негово високопреосвещенство знае, че съм тук.

— Нима? — Маровия отрязва парче от месото и го прехвърли, сочно и капещо в чинията си. — И по какъв въпрос ви изпраща? Предполагам нещо във връзка с утрешното мероприятие в Камарата на лордовете, нали?

— Развалихте изненадата ми, Ваша чест. Мога ли да говоря директно и без заобикалки?

— Ако знаете как се прави.

Глокта дари Маровия с празната си усмивка.

— Тези избори се отразяват пагубно на работата ни. Съмненията, несигурността, тревогите. За никого не е добре това.

— За някои повече, отколкото за други. — Маровия отрязва парче тлъстина от месото и ножът му изскърца пронизително в порцелана.

— Разбира се. Особено засегнати са онези, които седят във Висшия съвет, и хората, които работят за тях. В случай че властна

личност като Брок или Ишър седне на трона, те ще изгубят свободата, с която са свикнали да разполагат в работата си. *А някои от нас е малко вероятно да доживеят края на седмицата.*

Маровия разкъса на две парче морков и се загледа натъжен в него.

— Такава е печалната истина. За всички щеше да е много по-добре, ако Рейнолт или Ладисла бяха между живите. — Той се замисли за момент. — Всъщност, ако Рейнолт беше още между живите. Но колкото и да скубем коси, изборите за нов крал са утре. Не виждам никакво решение на ситуацията. — Вдигна очи от моркова и погледна към Глокта. — Или може би вие имате такова?

— Вие, Ваша чест, контролирате между двайсет и трийсет гласа в Камарата на лордовете.

— Не мога да отрека, че имам известно влияние — вдигна рамене Маровия.

— Архилектор Сълт може да събере още около трийсет гласа.

— Браво на Негово високопреосвещенство.

— Не съвсем. Ако двамата застанете един срещу друг, както обикновено правите, от гласовете ви няма да има никакъв смисъл. Ако единият подкрепи Ишър, а другият Брок, отново никаква разлика.

— Тъжен край на бляскавите ни кариери значи — въздъхна Маровия.

— Освен ако не обедините сили. Тогава заедно ще имате около шейсет гласа. Горедолу толкова, колкото има и Брок. И достатъчно, за да качите на престола Скалд, Барезин или, в зависимост от това накъде тръгнат нещата, който и да е друг. Някой, който ще е по-податлив на влияние. Някой, който би предпочел да запази Висшия съвет в сегашния му вид, вместо да събира нов.

— Крал, който ще устройва всички ни, така ли?

— Ако имате някое име предвид, ще се радвам да предам това на архилектора. *И пак стъпала за изкачване, още предумки и ласкателства и още повече разочарования. Ех, какво не бих дал за свой кабинет, в който да седя удобно по цял ден, и тълпи подмазвачи да бъхтят стълбите към него, за да се усмихват раболепно на обидите ми, да поглъщат жадно лъжите ми и да умоляват за подкрепата ми.*

— Да ви кажа ли мен лично какво най-много ме устройва, началник Глокта?

— *Хайде сега да чуем размислите на поредния опиянен от власт дъртофелник.* Разбира се, Ваша чест.

Маровия хвърли приборите в чинията си, облегна се назад и въздъхна уморено.

— Аз бих предпочел въобще да няма крал. Хората да са равни пред закона и всеки да има право на глас в управлението на страната си и в избора на водачите си. Аз бих предпочел да няма нито крал, нито аристокрация, а Висшият съвет да се избира от гражданите и да отговаря пред тях. Висш съвет, до който всеки да има достъп, ако щете. Как ви се струва това?

— *Мисля, че някои хора биха го нарекли държавна измяна. А други просто лудост.* Мисля, Ваша чест, че идеята ви е непостижима фантазия.

— И защо?

— Защото мнозинството от хора предпочитат да им се казва какво да правят, вместо сами да вземат решения. Подчинението е по-лесно.

Маровия се засмя.

— Може би сте прав. Но нещата ще се променят. Този бунт ме убеди напълно в това. С бавни крачки, но вървят към промяна.

— А аз мисля, че лорд Брок на трона е една малка крачка, която никой от нас не иска да вижда.

— Наистина, лорд Брок е човек с доста високо мнение, предимно по въпроси, касаещи него самия. Имате право, началник. — Маровия се облегна назад, скръсти ръце на корема си и погледна Глокта с присвити очи. — Така да бъде. Можете да предадете на архилектор Сълт, че в този случай каузите ни съвпадат. Ако изникне неутрален кандидат с достатъчно подкрепа, ще насоча гласовете си към него. Кой би си помислил дори? Висшият съвет, обединен зад обща кауза. — Поклати бавно глава. — Странни времена.

— Напълно сте прав, Ваша чест. — Глокта се изправи трудно и примижа от болка, когато тежестта му падна върху изгарящия лъв крак, после закуца към вратата и огромното пространство на кабинета усили ехото от стъпките му. *Странно е, че върховният ни правозащитник е така философски настроен по въпроса за загубата на поста си. За пръв път виждам човек да демонстрира такова спокойствие пред подобна възможност.*

Глокта спря и се обърна.

— Мога ли да ви се доверя, Ваша чест?

Маровия вдигна рязко глава и замръзна с нож във въздуха.

— Какъв очарователно любопитен въпрос от човек с вашата професия. Смятам, че можете да ми се доверите на това, че ще действам изцяло в свой интерес. Точно толкова, колкото и аз мога да се доверя на вас за същото. Сделката ни стига само дотам. И така е редно. Вие сте умен човек, началник, успяхте да ме разсмейте. — Той се върна към печеното, забодя едно парче на вилицата си и от него потече кървав сок. — Трябва да си намерите друг господар.

Глокта продължи към вратата. *Очарователно предложение. Но аз имам още двама в повече.*

Затворникът беше мършав, жилест екземпляр, както обикновено, гол и с чувал на главата, а ръцете му бяха здраво оковани зад гърба. Глокта проследи с поглед Фрост, докато албиносът го извеждаше от килията и го вкарваше, плетейки боси крака по студения под на стаята със сводестия таван.

— Не беше никак трудно да го хванем — каза Северард. — Остави другите преди няколко дни, но остана в града и оттогава се носи насам-натам като миризмата на пикня. Прибрахме го вчера вечерта.

Фрост стовари затворника на стола. *Къде съм? Кои са тези? Какво искат от мен? Ужасяващият момент, точно преди да започнем работа. Ужас, безпомощност и онази противна тръпка на неизвестност. Собствените ми спомени за тези усещания съвсем наскоро бяха опреснени от хората на очарователната магистър Айдър. С тази разлика, че аз бях освободен без и с пръст да ме пипнат.* Затворникът седеше с леко наведена на една страна глава и чувалът на лицето му помръдваше напред-назад в такт с ускореното му дишане. *Ужасно се съмнявам, че този ще извади моя късмет.*

Погледът на Глокта неохотно се насочи към стенописа над главата на затворника. *Старият ни приятел Канедиас.* Нарисуваното лице на магьосника с разперени ръце и ярки пламъци зад гърба го изгледа пронизително от сводестия таван. *Създателят падна, обгърнат в пламъци...* Глокта подметна вяло чука в ръката си.

— Ами да започваме — каза той и Северард с театрален маниер дръпна рязко чувала от главата на затворника.

Навигаторът примижа на ярката светлина от лампата и обветреното му, покрито с дълбоки бръчки и силен загар лице се сгърчи. Главата му беше обръсната като на свещеник. *Или предател.*

— Името ти е брат Лонгфут, нали така?

— Точно така! От славния Орден на Навигаторите! Уверявам ви, че съм напълно невинен! — Думите летяха с огромна скорост от устата му. — Не съм направил нищо незаконно, не и аз. Това не ми е присъщо. Аз съм уважаващ и почитащ закона човек и винаги съм бил такъв. Няма и най-малка причина да бъда третиран по този начин! Никаква! — Очите му бавно се извъртяха надолу и спряха върху наковалнята на пода между него и Глокта, на мястото, където по традиция беше масата. Гласът му се извиси с цяла октава. — Орденът на Навигаторите е уважавана институция и аз съм неин високопоставен член! От най-висок ранг! Ориентиране и навигация са само един от многобройните ми удивителни таланти, самата истина, само един от славните...

Глокта стовари чука върху наковалнята с достатъчно мощен звън, че да събуди и мъртвите.

— Спри! Да говориш! — Дребният навигатор примигна насреща му, после зяпна, но млъкна. Глокта се облегна назад, разтри съсухреното бедро на крака си и усети болката да плъзва по гърба му. — Имаш ли представа колко съм изморен? Или колко работа още ме чака? Агонията, която ми причинява ставането от леглото всяка сутрин и ме оставя същинска развалина още преди да е започнал денят? А настоящият момент направо ме съсипва. Ето защо ми е напълно и крайно безразлично нито дали ще можеш да ходиш до края на дните си, нито дали ще можеш да виждаш до края на дните си, нито дали ще си в състояние да се удържаш да не се насираш в гащите до края на ужасно краткия си и страшно болезнен живот. Разбираш ли това?

Навигаторът погледна с ококорени очи към надвисналия над него като гигантска сянка Фрост.

— Разбирам — прошепна той.

— Добре — каза Северард.

— Ноо добре — добави Фрост.

— Наистина, много добре — каза Глокта. — Кажеш ли сега, брат Лонгфут, дали случайно свръхчовешката устойчивост на болка не е един от многобройните ти таланти?

Затворникът преглътна смутено.

— Не.

— Тогава правилата са прости. Аз задавам въпрос, а ти отговаряш точно, вярно и най-важното, кратко. Ясен ли съм?

— Разбирам ви напълно. От моята уста никога не излиза друго освен...

Юмрукът на Фрост се заби в корема му и той се преви, а очите му замалко да изхвъркнат.

— Разбираш ли — изсъска Глокта, — че на този въпрос от теб се очакваше да отговориш единствено с „да“? — Албиносът сграбчи единия крак на задъхания навигатор и сложи стъпалото му на наковалнята. *Ау, това студено желязо на чувствителната кожа. Много неприятно, но може да е далеч по-зле. И нещо ми подсказва, че ще стане по-зле.* — Фрост щракна едната гривна на оковите около глезена на Лонгфут.

— Моля за извинение за липсата ни на въображение, но е трудно всеки път да измисляш нещо ново. Искам да кажа, смазването на стъпалото с чук е толкова...

— Пузайтно? — намеси се Фрост.

Глокта чу бурен смях иззад маската на Северард и усети как той самият се усмихва. *Този човек е трябвало да стане комедиант вместо мъчител.*

— Именно. Прозаично. Но ти не се тревожи. Ако не сме получили това, което искаме до момента, в който всичко под коленете е на пихтия, за над коленете ще измислим нещо по-оригинално. Как ти се струва?

— Но аз нищо не съм направил! — изпищя Лонгфут, който тъкмо си беше възвърнал дишането. — Не знам нищо! Аз...

— Зарежи... това. Безсмислено е. — Глокта се наведе напред, бавно и болезнено, и чукна леко с чука до босото стъпало на Лонгфут. — Сега искам да се съсредоточиш... върху въпросите ми... пръстите на краката ти... и този чук. Но не се безпокой, ако на този етап ти изглежда трудно. Веднъж започне ли да пада чукът, ще видиш колко лесно ще забравиш за всичко друго.

Лонгфут се втренчи в наковалнята. Ноздрите му потрепваха при всяко бързо вдишване и издишване. *И сериозността на положението най-после му се изясни.*

— А сега на въпросите. Познаваш човек, който се представя за Баяз, Първия магус, нали?

— Да! Моля! Да! Доскоро той беше мой работодател.

— Хубаво. — Глокта се намести на стола в търсене на по-удобно положение на тялото, но остана все така наведен към Лонгфут. — Много добре. И ти го придружаваше в едно негово пътуване, така ли е?

— Аз водех!

— В каква посока пътувахте?

— Остров Шабулян, на края на Света.

Глокта пусна отново чука и главата изтрака върху наковалнята до крака на навигатора.

— О, я стига. Края на Света? Пълна измислица, нали?

— Истина е! Истина е! Виждаш съм го! Бях на този остров!

— Кой друг беше с вас?

— Беше... беше Логън Деветопръстия, от Далечния север. А да, *онзи с белезите и стиснатата уста*. Феро Малджин, жена от Кантика. Същата, която създаде толкова главоболия на началник Гойл. Джизал дан Лутар... офицер от Съюза. *Позьор и тъпак*. Малакус Кай, чиракът на Баяз. *Клющавият лъжец със стойка на човекоподобна маймуна*. И самият Баяз!

— Шестима значи?

— Само шестима!

— Дълго и тежко пътуване. И какво има на края на Света, като изключим водата, естествено, което налагаше толкова усилия?

Устните на Лонгфут потрепериха.

— Нищо!

Глокта се намръщи и побутна палеца на Лонгфут с главата на чука.

— Нямаше го! Онова, което Баяз търсеше! Не беше там! Той каза, че го били измамили!

— А какво очакваше той да намери там?

— Каза, че било камък!

— Камък ли?

— Жената го попита и той каза, че било камък... камък от Другата страна. — Навигаторът поклати плувналата си в пот глава. — Нечестива работа! Радвам се, че не намерихме нищо. Баяз го нарече Семето!

Глокта усети как усмивката му се стопява. *Семето. Въобразявам ли си, или в стаята стана по-студено?*

— Какво друго каза за него?

— О, просто митове и фантасмагории!

— Да чуем.

— Куп истории за Глъстрод, за разрушения Олкъс, за приемане на форми и крадене на лица! За говорене с дяволи и призоваването им. За Другата страна.

— Друго какво? — Глокта чукна отново палеца на навигатора, този път малко по-силно.

— Ау! Ау! Каза, че Семето било тъкан от подземния свят! Че било останало тук отпреди Старите времена, когато демоните ходели свободно по земята! Каза, че било страшно и мощно оръжие! И че искал да го използва срещу гуркулите! Срещу Пророка! — *Оръжие отпреди Старите времена. Призоваване на дяволи и приемане на форми.* От стената Канедиас като че ли гледаше по-сърдито от всякога и Глокта извърна поглед. Спомни си кошмарното си посещение в Кулата на Създателя, светлинните петна по пода, въртящите се рингове в тъмнината. Спомни си и как, без да изкачи и едно стъпало, се озова на покрива, високо над града.

— И не го намерихте? — попита с пресъхнала уста.

— Не! Не беше там!

— После?

— Това е всичко! Върнахме се през планините. Направихме сал и се спуснахме по могъщата Аос до морето. После взехме кораб от Калкис и ето ме сега пред вас!

Глокта присви очи и се вгледа изпитателно в затворника си. *Има и друго. Виждам го в очите ти.*

— Какво не ми казваш?

— Казах ви всичко! Нямам талант за преструвки и увъртане!

Това поне е самата истина. Лъжите ти са повече от очевидни.

— След като вече нямаш договор с Баяз, защо си още в града?

— Защото... защото... — Навигаторът се заоглежда трескаво. — О, майко мила, не. — Тежкият чук се стовари с всичката останала в сакатото тяло на Глокта сила и със звучен удар премаза палеца на Лонгфут. Навигаторът го зяпна с изхвъркнали очи. *А този ужасяващ и при все това прекрасен протяжен момент между удара в палеца на крака и последващата болка. Ето го, идва. Идва. Ето...* Лонгфут изпищя пронизително, лицето му се изкриви в агония и тялото му се сгърчи на стола.

— Познато ми е чувството — каза Глокта и на свой ред изкриви лице в болезнена гримаса, докато размърдваше остатъка от пръстите на краката си във влажните от пот ботуши. — Наистина, ама наистина разбирам какво ти е и определено ти съчувствам. Първо заслепящата болка плъзва нагоре, после ти премалвява от ужасния вид на счупената кост, а след това идва тръпненето в целия крак, от което избиват сълзи от очите и цялото тяло се разтреперва. — Лонгфут се захласна и тихо изскимтя, а по бузите му се стекоха сълзи. — И започваш да се питаш, а какво следва? Седмици тежко куцане? Месеци леко накуцване? Осакатяване? Ами ако следващият удар е в глезена? — Глокта сръчка с чука пищяла на Лонгфут. — Или пък в капачката на коляното, тогава какво? Ще ходиш ли някога отново? Повярвай, знам точно какво е усещането. *Как така тогава го причинявам на друг?* — Той разкърши скованите си рамене. *Поредната мистерия на живота.* — Още веднъж?

— Не! Не! Чакай! — изхленчи Лонгфут. — Свещеникът! Господ да ми е на помощ! В ордена дойде свещеник! От Гуркул! Каза, че един ден Първия магус може да поиска навигатор и ако това стане, да му кажем! Че иска да знае какво точно е станало след пътуването! Отправи заплахи, ужасни заплахи, нямахме избор, освен да се подчиним! Останах в града да чакам друг навигатор, който да отнесе новините! Едва тази сутрин му разказах всичко, както казах и на вас! Готвех се да напусна Адуа, кълна се!

— Как се казваше свещеникът?

Лонгфут не отговори. Дишаше тежко през носа, с обезумял поглед. *О, защо вечно ме подлагат на съмнение?* Глокта погледна палеца на навигатора, който вече се беше подул и станал целият на петна. От двете му страни бяха изхвъркнали пълни с черна кръв

мехури, а нокътят, наситено лилав, се беше вкопал дълбоко в ярко зачервената плът. Той яростно заби дръжката на чука в него.

— Името на свещеника! Името! Името! Име...

— Ааа! Мамун! Господ да ми е на помощ! Казва се Мамун! Мамун. Юлвей го спомена в Дагоска. Първият чирак на самия Пророк. Двата заедно нарушиха Втория закон, заедно ядоха човешка плът.

— Мамун. Разбирам. Така. — Игнорирайки неприятното тръпнене между плешките си, Глокта се наведе още по-близо към Лонгфут. — Какво прави тук Баяз?

Навигаторът зяпна и от долната му устна се проточи дълга лига.

— Не знам! Казах ви всичко!

— Това навеждане е сериозно предизвикателство за мен. И леко за почва да ми омръзва. — С намръщена физиономия, Глокта вдигна чука и металната му глава проблесна заплашително.

— Аз просто избирам маршрути от едно място до друго! Аз съм просто навигатор! Моля ви! Стига! — Лонгфут затвори очи и прехапал език, зачака удара. *Ето го и него. Идва. Идва...*

Глокта захвърли с дрънчене чука на пода и се облегна назад. После намести таза си, за да потисне надигналата се болка.

— Много добре — въздъхна. — Сега съм доволен.

Затворникът отвори предпазливо едно око, после и другото. Вдигна очи и изпълнен с надежда, попита:

— Значи мога да си вървя?

Северард се изхили тихо зад маската си. Дори Фрост издиша по-силно от обикновено.

— Разбира се, че може... — усмихна му се Глокта с беззъбата си уста, — да се върнеш обратно в чувала.

Лицето на навигатора се скова от ужас.

— Господ да се смили над душата ми.

И да има Бог, той няма милост.

СЛУЧАЙНОСТИТЕ НА ВОЙНАТА

Лорд-маршал Бър пишеше писмо, но когато Уест спусна зад гърба си покривалото на входа на шатрата му, той вдигна глава и се усмихна.

— Как си, полковник?

— Добре, благодаря, господине. Подготовката върви по график. Ще сме готови за тръгване по изгрев-слънце.

— Ефикасен както винаги. Какво щях да правя без теб? — Бър посочи гарафата на масата. — Вино?

— Благодаря, господине. — Уест си наля чаша. — За вас?

Бър посочи очуканата манерка до себе си.

— Аз май по-добре да се придържам към водата.

На лицето на Уест се изписа гузно изражение. Не беше негова работа да пита, но не можеше да се въздържа.

— Как се чувствате, господине?

— Много по-добре, благодаря. Много, много по-добре. — Направи измъчена гримаса, постави юмрук на устата си и се оригна. — Още не съм се възстановил напълно, но нещата натам вървят. — Сякаш да докаже правотата на думите си, се изправи енергично от стола, скръсти ръце на гърба и се отправи с бодра крачка към картата. Наистина, беше си възвърнал цвета на лицето, не стоеше превит като преди и не се олюляваше.

— Лорд-маршале... искам да говоря с вас... за битката при Дънбрек.

Бър се огледа учудено.

— Какво за нея?

— Когато ви прилоша... — За момент Уест се поколеба, но после изрече на един дъх: — Не извиках лекар! Трябваше, но...

— Радвам се, че не го направи. — Уест не можа да повярва на ушите си. Това беше последният отговор, който бе очаквал. — Постъпил си точно както аз бих постъпил на твоето място. Важно е един офицер да демонстрира загриженост за хората си, но е още по-важно да умее да не го прави. Един офицер трябва да е в състояние да излага

войниците си на опасност. Ако е необходимо, трябва да може и на смърт да ги изпрати. Трябва да е готов да прави жертви и да преценява трезво ситуацията, като не се оставя на емоциите да повлияят решенията му. Точно затова те харесвам, Уест. У теб има състрадание, но има и желязна непоколебимост. Не можеш да бъдеш велик пълководец без поне малко... безскрупулност.

Уест онемя. Лорд-маршалът се засмя и плесна с длан по масата.

— И както изглежда, всичко е било за добро, нали така? Удържахме фронта, изтикахме северняците от Англанд, а както сам виждаш, аз прескочих трапа!

— Истински се радвам, че се оправяте, господине.

— Всичко се нарежда — усмихна се широко Бър. — Отново сме готови за поход, снабдителните линии са подсигурени, а и времето най-накрая се оправи. И ако планът на твоя човек Кучето проработи, ще имаме реалната възможност да довършим Бетод в следващите няколко седмици! Големи смелчаци и невероятни съюзници се оказаха тези момчета!

— Така е, господине.

— Но за да проработи замисълът му, стръвта трябва много внимателно да се постави в капана, а той да щракне в точния момент. — Бър се вгледа в картата и се залюля на пети. — Ако се появим по-рано, Бетод може да успее да се измъкне. Ако пък закъснеем, приятелите ни от Севера ще бъдат смазани, преди да успеем да стигнем до тях. Трябва да се погрижим проклетите Крой и Паулдър да не се влачат по пътя! — Той стисна очи, пресегна се за манерката и отпи.

— Според мен вече добре сте ги дресирали, маршале.

— Не се заблуждавай. Само дебнат за подходяща възможност да ми забият нож в гърба! А сега и кралят е мъртъв. Кой знае кой ще го смени на трона? Избори за монарх? Чувал ли си подобна глупост?

Уест усети как устата му пресъхва. Все още не можеше да повярва, че всичко това е отчасти изцяло по негова вина. Естествено, не можеше просто да потърси признание за ролята си в събитията, предвид че тя се заключаваше в това, че хладнокръвно уби престолонаследника.

— Кого мислите ще изберат, господине? — накрая успя да проговори дрезгаво Уест.

— Аз не съм от придворните, Уест, аз просто седя във Висшия съвет. Сигурно Брок или Ишър? Ще ти кажа едно обаче — ако си мислиш, че тук има само кръвопролитие и насилие, у дома, в Мидърланд, в момента се водят два пъти по-брутални и безмилостни битки. — Маршалът се оригна, преглътна и сложи ръка на корема си. — Пфу. Няма толкова безскрупулен северняк като онези лешояди от Висшия съвет. А какво ще се промени, когато сложат нов човек на трона? Нищо кой знае какво, ако питаш мен. Почти нищо.

— Сигурно е така, господине.

— Но боя се, че ние с теб няма какво да направим по въпроса. Просто двама войници, а, Уест? — Той пристъпи към картата и дебелият му пръст проследи със съскане по хартията маршрута им на север към планините. — Трябва да сме готови за тръгване в ранни зори. Всеки час може да е от огромно значение. Паулдър и Крой получиха ли заповедта?

— Подписана и доставена, господине. И двамата са наясно с това, че трябва да се действа незабавно. Не се тревожете, маршале, ще сме готови за тръгване утре сутрин.

— Да не се тревожа ли? — изсумтя Бър. — Аз съм командир на армията на Негово величество. На мен работата ми е да се тревожа. Но ти трябва добре да си починеш. — Той отпрати Уест с махване на ръка. — До утре заран.

Те седяха на един от склоновете на хълма и играеха карти на светлината на факла, а под тях, отново на светлината на факли, армията на Съюза правеше последни приготовления за утрешния поход на север. Навсякъде се поклащаха газени лампи и войници ругаеха в тъмнината. Спокойната нощ се изпълни с тропане, тракане, ядосани подвиквания на мъже и цвилене на коне.

— Тази нощ няма да се спи. — Бринт свърши да раздава и взе своите карти.

— Мъча се да си спомня кога за последно съм спал три часа накуп — каза Уест. Най-вероятно беше, преди да тръгне за Англанд и преди сестра му да дойде в Адуа. И преди маршал Бър да го вземе в щаба си. Много преди да срещне принц Ладисла и много преди мразовитото му пътуване на север и онова, което беше направил по

време на него. Той се прегърби и погледна сърдито опърпаните, протрити карти в ръката си.

— Как е лорд-маршалът? — попита Яленхорм.

— Много по-добре за щастие.

— Слава на съдбата за това. — Каспа повдигна вежди. — Никак не ми допада идеята да имам за командир онзи педант Крой.

— Или пък Паулдър — каза Бринт. — Коварен е като змия.

Уест нямаше как да не се съгласи с тях. Двамата генерали го мразеха повече, отколкото се мразеха един друг. Ако някой от тях получише командването, той щеше да се смята за късметлия, ако още на следващия ден не му поверяха чистенето на тоалетните. Но вероятно щеше най-много до седмица да се озове на кораб за Адуа. И там да чисти тоалетните.

— Разбрахте ли за Лутар? — попита Яленхорм.

— Какво за него?

— Върнал се е в Адуа. — Уест рязко вдигна глава. Арди беше в Адуа и идеята за двамата отново заедно никак не му се понрави.

— Получих писмо от братовчедка ми Арис. — Каспа примижа съсредоточено, докато нареждаше картите си. — Пише ми, че досега Джизал бил някъде далече, изпратен на някаква специална мисия от краля.

— Мисия ли? — Уест се съмняваше, че някой може да повери на Джизал каквото и да било достатъчно важно, че да се нарече мисия.

— Явно цял Адуа сега само за това говори.

— Казват, че предвождал някакво нападение — добави Яленхорм, — на някакъв мост.

— Сериозно? — повдигна вежди Уест.

— Говори се, че избил десетки на бойното поле.

— Само толкова?

— Казват също, че вкарал в леглото си дъщерята на императора — промърмори Бринт.

Уест изсумтя.

— От трите това ми се струва най-достоверно.

Каспа избухна в смях.

— Истина или не, произвели са го в полковник.

— Браво на него — промърмори Уест, — това хлапе никога не пада по гръб.

— А чухте ли за бунта?

— Сестра ми спомена нещо такова в последното си писмо. Защо, какво за него?

— Според Арис е било съвсем истински бунт. Хиляди селяни са върлували из провинцията, безчинствали навред, палели, грабели и бесели де що хванат някой с „дан“ в името. А сега познайте кой е командвал частта, изпратена насреща им?

— Да не би случайно да е бил старият ни приятел Джизал дан Лутар? — въздъхна Уест.

— Същият. Казват, че успял да ги убеди да се разотидат и да се върнат по домовете си, как ви се струва това, а?

— Джизал дан Лутар — промърмори Бринт — с подход към простолюдието. Кой би повярвал?

— Не и аз. — Яленхорм гаврътна чашата си и си наля нова. — Но сега, по всичко личи, го смятат за герой.

— Вдигат наздравници за негова чест в таверните — каза Бринт.

— Получава поздравления в Камарата на лордовете — добави Каспа.

Уест придърпа към себе си звънтящата купчинка монети.

— Ще ми се да кажа, че съм изненадан, но всъщност винаги съм знаел, че един ден ще получавам заповедите си от лорд-маршал Лутар. — А може да е и по-зле, помисли си. Може да е Паулдър или Крой.

Първите розови оттенъци на зората едва се подаваха над билата на хълмовете, докато Уест вървеше към шатрата на маршал Бър. Крайно време беше за заповедта за тръгване. Отвърна начумерено на поздрава на часовите пред входа и влезе. В единия ъгъл все още гореше газена лампа, хвърляше червеникави проблясъци върху сгъваемите столове и маси и почти не успяваше да прогони сенките от надиплените завивки на леглото на маршала. Уест се насочи към него, докато обмисляше всичко, което му оставаше да свърши, проверявайки за пореден път дали не забравя нещо.

— Лорд-маршале, Паулдър и Крой очакват заповед за тръгване. — Бър легна на походното легло с леко отворена уста и спеше дълбоко. Уест на драго сърце би го оставил още малко в леглото, но

вече бяха изгубили достатъчно време. — Лорд-маршале! — повиши глас и се приближи още по-близо. Но Бър отново не отговори.

В този момент Уест видя, че гърдите му не се повдигат. Посегна предпазливо и сложи пръсти над отворената му уста. Не усети топлина. Нямаше и полъх от дишане. Ужасът, сковал гърдите му, бавно се разпростря чак до върховете на пръстите. Нямаше и място за съмнение. Лорд-маршал Бър беше мъртъв.

Когато шестимата войници с посърнали лица изнесоха на раменете си ковчега от шатрата, последвани от лекаря, стиснал шапката си в ръка, навън вече беше сиво утро. Наредени отстрани, Паулдър, Крой, Уест и група висши офицери изпратиха ковчега с поглед. Бър със сигурност би одобрил скромния дървен ковчег, с който тялото му щеше да бъде изпратено с кораб до Адуа. Беше най-обикновено, грубо сковано изделие, в което погребваха простия войник от наборната войска.

Уест не можеше да откъсне поглед от него.

Човекът в ковчега му беше като баща, или поне най-близкото до баща, което някога бе имал. Ментор и защитник, покровител и учител. Много по-истински баща от родния, от пияницата, грубияна и нищожеството, с което природата бе избрала да го прокълне. И при все това, докато гледаше грубия дървен ковчег, Уест не изпита тъга. Изпита страх. За армията и за себе си. Първата му реакция не бе да зариде, а да побегне. Но нямаше къде. Сега повече от всякога всеки един трябваше да си свърши работата.

Докато сянката на ковчега минаваше покрай него, Крой вдигна високо острата си брадичка и се изпъна като струна.

— Маршал Бър ще липсва на всички ни. Той беше предан войник и смел водач.

— Истински патриот — моментално се включи Паулдър с треперещи устни и ръка на гърдите, сякаш очакваше всеки момент да се пръснат от прилив на емоции. — Патриот, който даде живота си за своята страна. За мен беше чест да служа под неговото командване.

На Уест му се повдигаше от двуличието на генералите, но горчивата истина бе, че отчаяно се нуждаеше и от двамата. Кучето и хората му бяха някъде там, на север, опитваха се да подмамят Бетод в капан. Ако Съюзът не ги последваше, при това незабавно, когато кралят на северняците ги настигнеше, щяха да са съвсем сами, без

никаква помощ. Единственото, което щяха да постигнат, е сами да изкопаят гробовете си.

— Ужасна загуба — каза Уест, докато ковчегът изчезваше бавно от погледите им надолу по хълма, — но най-добрият начин да отдадем на маршала подobaваща почит е, като продължим да се бием.

Крой кимна одобрително.

— Добре казано, полковник. Ще накараме северняците да си платят!

— На всяка цена. За тази цел сега трябва да потегляме. Вече сме изостанали от плана, а той се основава на точно и прецизно...

— Моля? — Паулдър го изгледа така, сякаш подозираше Уест във внезапна загуба на разсъдък. — Да потегляме? Без заповеди? Без ясна структура на командването?

— Невъзможно — изсумтя гръмко Крой.

— Изключено — разтърси яростно глава Паулдър, — не подлежи на обсъждане.

— Но заповедите на маршал Бър бяха пределно ясни...

— Повече от очевидно е, че обстоятелствата се промениха. — Лицето на Крой беше безизразно и неподвижно, като издялано от камък. — Моята дивизия няма да помръдне и крачка, преди да получа ясни указания от Висшия съвет.

— Генерал Паулдър, вие поне...

— При тези обстоятелства нямам друг избор, освен да се съглася с генерал Крой. Армията няма да помръдне от място, докато Камарата на лордовете не избере нов крал, а той не назначи нов лорд-маршал. — Двамата с Крой се спогледаха с неприкрита ненавист и недоверие.

Уест стоеше като истукан, с леко провиснала долна челюст и невярващ на ушите си. Щяха да минат дни само за да стигне новината за смъртта на Бър до Агрионт, а после още толкова, за да се върне заповедта, и това при положение че новият крал незабавно назначи нов лорд-маршал. Уест си представи дългия път през гората до Уфрит, после милите солена вода до Адуа. При незабавно решение, най-малко седмица, а предвид хаоса в управлението в момента, вероятността за такова беше нулева.

А междувременно армията ще стои на едно място и ще бездейства. Хълмовете отпред ще останат незащитени, но Бетод ще има предостатъчно време да се придвижи на север, да избие Кучето и

хората му, да се върне и да заеме отново старите позиции. Същите, за чието превземане армията ще плати с цената на много човешки животи, но чак след като се сдобие с командир, разбира се. Ковчегът на Бър току-що се бе скрил от поглед, но сякаш човекът в него никога не бе съществувал. Уест усети как ужасът стиска гърлото му и заплашва да го задуши от гняв и безсилие.

— Но Кучето и хората му, нашите съюзници... те разчитат на помощта ни!

— Жалко, да — отбеляза Крой.

— Тъжно, наистина — добави Паулдър, въздишайки, — но надявам се, разбирате, полковник Уест, че нищо не зависи от нас.

— Нищо не зависи от нас — кимна стегнато Крой. — Това е положението.

Скован от безсилие, Уест изглежда двамата генерали. Беше изпитал съвсем същото, когато Ладисла реши да прекоси реката, и после отново когато заповяда да тръгнат в атака. И пак същото, когато се луташе в мъглата с премрежен от кръвта в очите му поглед и когато си даде сметка, че бяха загубили. Така познатото чувство, че е просто наблюдател на събитията. Същото, което си бе обещал никога да не допуска да изпита отново. Може би сам си беше виновен.

Човек не трябва да обещава нищо, ако не е сигурен, че може да го изпълни.

КАК СЕ ПРАВИ КРАЛ

Денят беше горещ, слънцето нахлуваше през стъклописите на огромните прозорци и рисуваше с цветни петна по пода на Камарата на лордовете. Обикновено, дори през лятото, огромното пространство на залата осигуряваше приятна прохлада. Но днес дори вътре беше горещо и направо задушно. Застанал мирно, Джизал дръпна влажната от пот яка на униформата си, в опит да пропусне малко въздух покрай нея.

Последният път когато беше стоял на това място, пред същата извита стена, беше в деня на разформироването на Текстилната гилдия. Не можеше да си представи, че оттогава бе минала само година, толкова много се бе променило през това време. Спомни си как си мислеше тогава, че Камарата на лордовете никога преди не е била така препълнена, атмосферата така напрегната, а хората така екзалтирани. Колко много се е лъгал само.

Извитите банки, които заемаха по-голямата част от залата, бяха препълнени до пръсване с най-влиятелните благородници от Съюза, а въздухът беше нагнетен от нетърпеливия им тревожен шепот. Камарата на лордовете беше в абсолютно пълен състав от натъпкани рамо до рамо по пейките благородници, до един с мантии с кожени яки и златни или сребърни огърлици, отличаващи ги като глави на родовете им. Главата на Джизал може и да отбираще от политика малко повече от глава лук, но дори той успя да схване важността на днешния ден. Изборът на нов върховен крал на Съюза чрез явно гласуване. В гърлото му заседна буца при мисълта. Нямаше по-значимо събитие от това в живота на Съюза.

И населението на Адуа добре разбираше това. Зад стените на Агрионт, те се бяха стекли по улици и площади и стояха в трескаво очакване на резултата от гласуването в Камарата на лордовете. Чакаха да разберат кой е новият монарх, когото да приветстват с бурни овации или, в зависимост от избора, да обсипят с присмех и подигравки. Зад високите порти на Камарата, Площадът на маршалите бе зает от жителите на Агрионт, нетърпеливи първи да научат новината.

Резултатът от гласуването щеше да предопредели бъдещето на мнозина, да уреди множество дългове, да даде на едни, а отнеме от други цели състояния. До обществената ложа бе допусната много малка група от щастливци, но напълно достатъчна, че да се налага хората да стоят плътно притиснати един в друг чак до парапета на балкона, така рискувайки при най-леко побутване отзад да полетят към каменния под.

Инкрустираните врати в далечния край на залата се отвориха с трясък, който се отрази от високия таван и отекна като гръмотевица в огромното пространство на залата. Представителите на благородническите фамилии се извърнаха като един на седалките си, за да погледнат към входа, и в залата се разнесе шумолене, последвано от стъпките на Висшия съвет по пътеката в средата между банките. След тях се носеше ятото от секретари, писари и всякакви други помощници, стиснали в ръце папки и свитъци с документи.

Начело на процесията, с мрачно изражение на лицето, вървеше лорд-шамбелан Хоф. Зад него, със също толкова тържествени и сериозни физиономии, вървяха облеченият в снежнобяло Сълт и Маровия, целият в черно. След тях бяха Варуз и Халек, а до тях... лицето на Джизал посърна. Кой друг, ако не самият Пръв магус. За пореден път беше облечен в смехотворната си магьосническа мантия, а до него като сянка пристъпяше чиракът му. Баяз се беше нахилил до уши, все едно просто отиваше на театър. Погледите им се срещнаха и магусът имаше наглостта да му намигне закачливо. Но на Джизал хич не му беше до смях.

Под мощен хор от шепот и мърморене, възрастните мъже минаха зад извитата маса и заеха местата си с лице към благородниците по банките. Чиновниците се разположиха на по-малките столове, незабавно разстлаха пред себе си документи, отвориха книги и зашепнаха на началниците си. Напрежението в залата бе на крачка от истерия.

Джизал усети как по изпотения му гръб преминава тръпка. До архилектора беше Глокта и видът на познатото лице не му подейства никак успокояващо. Тази сутрин Джизал беше дошъл направо от къщата на Арди, след поредната прекарана нощ заедно. И естествено, все още не бе предприел нищо, нито бе спрял да я вижда, нито ѝ бе предложил женитба. Главата му направо се пръскаше от мисли как да

постъпи. А колкото повече време прекарваше с нея, толкова по-трудно ставаше вземането на каквото и да е решение.

Трескавият поглед на Глокта се извърна към него, задържа се за момент и после се насочи другаде. Джизал опита да преглътне заседналата в гърлото му буца. Няма спор, беше се поставил в страхотно положение. А сега какво?

Глокта изгледа строго Лутар. *Просто да сме наясно на кой къде му е мястото.* После се намести на стола и изпъна с болезнена гримаса потръпващия си от болка крак. Притисна език в дупките на венците и изчака коляното да изщрака. *Сега ни чака по-важна работа от това, да се занимаваме с Джизал дан Лутар. Много по-важна. В този единствен ден цялата власт е в ръцете на Камарата на лордовете, не на Висшия съвет. В ръцете на благородници, не на бюрократи.* Глокта обходи с поглед лицата на онези знатни особи, които през последните дванайсет и повече години бяха направлявали съдбата на Съюза: Сълт, Хоф, Маровия, Варуз и останалите. И само един от членовете на Висшия съвет седеше с усмивка на лице. *Неговото най-ново и най-нежелано попълнение.* Баяз седеше във високото кресло, а до него беше само бледият му чирак, Малакус Кай. *Жалка компания за когото и да било.* Изглежда, Първия магус се наслаждаваше на тягостното напрежение толкова, колкото останалите присъстващи на масата бяха ужасени от него, и абсурдната му усмивка стоеше не на място сред множеството начумерени лица. Напрегнати лица. Потни чела в тревожен шепот към старите съратници. *В момента до един седят на острието на бръснач. Аз също, естествено. Да не забравяме горкия Санд дан Глокта, верен служител на обществото! Вкопчили сме се във властта, но тя се изплъзва все повече от ноктите ни. Седим тук като обвиняеми на собствения ни процес. И знаем, че присъдата няма да се забави. А дали няма да е съвсем незаслужена отмяна на смъртното ни наказание?* Глокта усети как едното ъгълче на устните му потрепва в бегла усмивка. *Или пък още по-кървава присъда, отколкото сме очаквали? Какво ще кажете, уважаеми господа съдебни заседатели?*

Погледът му се плъзна по лицата зад банките на благородниците. *Триста и дваисет лица.* В съзнанието му изникна образът на листовете

с имена на стената в кабинета на Сълт и започна да ги съпостави с лицата пред себе си. *Тайните, лъжите, лоялността. Лоялността преди всичко. Към кого ще се насочат гласовете им?*

Забеляза някои, за сигурността на чиито гласове лично се бе погрижил. *Доколкото съществува сигурност в такива несигурни времена, естествено.* Някъде в дъното наред множество видя червендалестото лице на Ингълстад. Лордът срещна погледа му за секунда, преглътна смутено и извърна очи. *Стига да гласуваш както трябва, гледай накъдето ти душа иска.* През няколко реда по-назад видя каменното изражение на Уетърлант и той му отвърна с едва забележимо кимване. *Явно последното ни предложение се е оказало приемливо. Още четири за архилектора значи? Достатъчно ли са да наклонят везните и да ни задържат на постовете ни? А да ни опазят живи? Празната му усмивка се разтегли на лицето. Скоро ще разберем...*

В средата на първия ред, заобиколен от представителите на най-старите и най-тачени благороднически фамилии в Мидърланд, със скръстени на гърдите ръце и пълен с нетърпение поглед седеше лорд Брок. *Нашият фаворит няма търпение за финалния спринт.* Недалеч от него Глокта забеляза величествената осанка на възрастния лорд Ишър. *Вторият в надпреварата, но с всички шансове за успех.* Малко по-нататък бяха Барезин и Хюгън. Сбутани неудобно близо един до друг, двамата не пропускаха възможността да хвърлят един на друг пълни с омраза погледи. *Кой знае? Един добър напън в последния момент, и тронът може да е техен.* В далечния ляв край, начело на делегациите на Англанд и Старикланд, седеше лорд Скалд. *Нови лица от провинцията. Но гласът си е глас, колкото и да си вирим нос.* В противоположния десен край седяха дванайсетте градски съветници от Уестпорт. Отдалеч биеха на очи заради чуждоземните си дрехи и цвят на кожата. *При все това дванайсет гласа, при това все още незаявени.*

Днес в Камарата нямаше представители от Дагоска. *Ми то не останаха никакви.* Лорд-губернатор Вурмс бе освободен от поста си. *Синът му загуби главата си и това обяснява отсъствието му.* А колкото до града — беше завладян от гуркулите. *Е, някои загуби са неизбежни. Ние продължаваме борбата и без тях. Дъската е сложена, пионките наредени и готови за ход. Кой ли ще е победителят в тази гнусна игричка, а? Скоро ще се разбере...*

Говорителят на Камарата излезе и застана в средата на кръглия под. Вдигна жезъла си високо над главата и го стовари в поредица от оглушителни удари, които отекнаха в гладките мраморни стени. Приказките заглъхнаха и всяко напрегнато благородническо лице се извърна към средата на залата. Настъпи тягостна тишина и Глокта усети как лявата страна на лицето му потръпва от няколко неочаквани тика, които моментално пропълзяха към окото и накараха клепача му да заиграе.

— Обявявам настоящото заседание на Камарата на лордовете на Съюза за открито — прокънтя гласът на говорителя. Бавно и с още по-мрачно изражение на лицето, лорд Хоф се изправи за обръщението си към заседателите.

— Приятели! Колеги! Уважаеми лордове от Мидърланд, Англанд и Старикланд, съветници от Уестпорт! Гуслав V, нашият крал... е мъртъв. Двата му наследници... са мъртви. Единият от ръката на враговете ни в Севера, другият от тази на враговете ни на юг. Настъпиха тревожни времена за нас, останалите без водач. — Той вдигна умолително ръце към банките. — И сега на вас се пада тежка отговорност. Да изберете измежду вас нов върховен крал на Съюза. Всеки мъж с място в Камарата на лордовете е потенциален кандидат! Всеки един от вас... може да бъде следващият ни крал. — От обществената ложа се спусна порой от почти истеричен шепот и Хоф трябваше да повиши глас, за да го надвика.

— В цялата история на нашата велика страна подобно нещо се е случвало само веднъж досега! След гражданската война и падането от власт на Морлик Лудия, когато Арнолт бива избран с почти единодушно мнозинство. Именно той сложи началото на могъщата династия, която управлява само допреди няколко дни. — Хоф отпусна ръце и сведе поглед към плочите на пода. — Мъдър избор са направили предшествениците ви в онзи ден. Надеждите ни днес са, че избраният от вас днес ще сложи началото на също толкова благородна, могъща, справедлива и дълголетна династия!

А ние се надяваме на някой, който ще изпълнява каквото му се каже.

Феро изблъска от пътя си една жена с дълга рокля. Проправи си с лакът път покрай един дебелак, който я изгледа възмутено над трепереща от негодувание двойна брадичка. Накрая успя да стигне до парапета на балкона и да погледне сърдито надолу. Цялата зала беше пълна със стари мъже в дълги роби с кожени яки, насядали нагъсто в редици, с лъщящи огърлици на раменете и лъщящи от пот бледи лица. Срещу тях, зад една извита маса, седеше друга, значително помалобройна група мъже. Тя се навъси още повече при вида на Баяз в единия край на масата, който седеше и се усмихваше все едно знаеше някаква тайна, за която никой друг дори не подозира.

Точно както всеки път.

Встрани от него стоеше някакъв дебел бял, с лице в паяжина от напукани вени и крещеше нещо за това, как днес всеки трябвало да гласува по съвест. Феро изсумтя презрително. Съмняваше се, че тези няколкостотин мъже в залата можеха да съберат достатъчно съвест за петима. На пръв поглед изглеждаше, че всички слушаха внимателно думите на дебелия бял, но Феро виждаше повече.

В залата направо гъмжеше от скрити послания.

Мъжете до един хвърляха крадешком погледи, кимаха почти незабележимо един на друг. Някои намигаха с едното, други с другото око. Допираха показалци до носа, до ушите си. Почесваха се по всевъзможни странни начини. Из цялата зала пълзеше плетеница от тайни, а най-отпред седеше Баяз и се усмихваше. Зад него, с гръб към стената, облечен в накичена с блестящи конци униформа, стоеше Джизал дан Лутар. Феро изви презрително устни. От позата му всичко й се изясни.

Нищо не беше научил.

Говорителят пак удари по пода с пръта си.

— Обявявам начало на гласуването! — Отнякъде се чу дрезгав стон и Феро видя жената, която преди малко беше избутала, да припада на пода. Някой я извлачи назад, размахвайки пред лицето й парче хартия, и навъсената тълпа се затвори пред тях. — В първия кръг изборът ще бъде стеснен до трима кандидати, по реда на притежавана земя и размер на състоянието им! Моля, гласувайте с вдигане на ръка!

Ниско долу, на седалките си, богато облечените бели се потяха и трепериха като пред битка.

— На първо място — изписка с разтреперан глас един чиновник, след кратка консултация с дебела папка — лорд Брок!

Хората на балкона заахкаха и зашепнаха, бършеха потни лица, все едно ги караха към бесилката. Някои от тях може и да ги чакаше точно това. Цялото място направо вонеше на съмнение, вълнение и ужас. Толкова силно, че чак беше заразно. Дори Феро, която не даваше пукната пара нито за белите, нито за проклетото им гласуване, почувства как устата ѝ пресъхва, върховете на пръстите ѝ започват да сърбят, а сърцето ѝ забива лудо в гърдите.

Говорителят се обърна към залата.

— Първият кандидат е лорд Брок! Моля всички членове на Камарата на лордовете, които желаят да гласуват лорд Брок да заеме престола на върховен крал на Съюза, да вдигнат...

— Един момент, уважаеми лордове!

Глокта извърна рязко глава, но костите във врата му блокираха на половината път, затова се наложи да напегне периферното си зрение, за да погледне през насълзеното си око. Усилията му се оказаха напразни. *Можеше да се досетя кой се обади и без да гледам.* Баяз беше станал на крака и се усмихваше снизходително на благородниците. *При това в точния момент.* От седалките се надигна вълна от възмутени гласове.

— Сега не е моментът за прекъсвания!

— Лорд Брок! Аз гласувам за лорд Брок!

— Нова династия!

Но усмивката на Баяз остана непоклатима.

— Ами ако ви кажа, че е възможно да запазим старата династия? Че има възможност да сложим ново начало — той погледна многозначително към колегите си от Висшия съвет, — като запазим всичко стойностно в старото управление? Ако ви кажа, че е възможно да излекуваме раните вместо да отваряме нови?

— Как? — започнаха подигравателните подвиквания.

— По какъв начин?

Усмивката на Баяз се разтегли още повече.

— Незаконно роден син на краля, разбира се.

Няколкостотин гърла в залата ахнаха едновременно. Лорд Брок се изстреля от седалката си. *Все едно има пружина на задника.*

— Това е обида към този съвет! Това е скандал! Петно върху паметта ми крал Гуслав V!

Абсолютно, сега е не просто лигавеща се, вегетираща останка, ами и развратна на всичкото отгоре. Наскачаха още благородници с почервенели от възмущение и гняв физиономии, заразмахваха юмруци и ядосано закрещяха. В един момент сякаш целият Съвет на лордовете оживя и залата се огласи с почти животински крясъци и викове. *Точно като свинете в кланицата при вида на още помия.*

— Момент! — извиси глас архилекторът, вдигнал ръце в бели ръкавици, приканващи към внимание. *Може би е съзрял бледата светлинка на надеждата в непрогледната тъмнина?* Момент, уважаеми лордове! Не губим нищо, ако изслушаме човека! Нужна ни е истината, дори ако е болезнена! Основната ни цел винаги трябва да е истината! — Глокта трябваше да прехапе устни, за да не прихне да се смее. *Ама, разбира се, Ваше Високопреосвещенство! Истината и само истината е онова, което ви ръководи!*

Глъчката постепенно стихна. Думите на Сълт успяха да укротят станалите на крака благородници, които сега изглеждаха засрамени. *Подчинението им на Висшия съвет е непобедим навик. Всъщност с всички навици е така. Особено онези, водещи до покорство. Който не вярва, да пита кучетата на майка ми.*

Повечето продължиха да мърморят недоволно, но седнаха обратно зад банките и оставиха Баяз да продължи.

— Предполагам, уважаемите лордове са чували за Карми дан Рот? — От надигналия се от обществената ложа шепот стана ясно, че името не е непознато. — Тя беше много близка с крал Гуслав V на младини. Много, много близка. Дотолкова, че забременя. — Вълната от шепот се вдигна отново. — Аз винаги съм имал особен сантимент към Съюза. И неизменно през годините се грижех за добруването му, независимо от почти пълната липса на благодарност в замяна. — Лицето на Баяз се намръщи за секунда, докато поглеждаше към Висшия съвет. — Ето защо, когато въпросната дама умря при раждането, аз взех незаконния син на краля под свое попечителство. Оставих го за отглеждане в благородническо семейство, където да получи подобаващи грижи и образование, в случай че един ден

нацията се окаже без наследник. И сега постъпката ми се оправдава като напълно благоразумна.

— Лъжи! — изкряска някой. — Лъжи?

Но който и да беше викащият, не получи подкрепа, защото в надигналите се след него гласове имаше по-скоро любопитство.

— Син на краля?

— Незаконен син?

— Карми дан Рот ли каза той?

Чували са историята и преди. Слухове може би, но познати. Достатъчно, че да ги накарат да се заслушат. После ще преценяват дали ще е в техен интерес да повярват в тях.

Но лорд Брок не се отказа.

— Долна фалшификация! Нужно е повече от слухове и догадки, за да разубедите този съвет! Покажете ни, ако можете, този незаконен син, така наречени Първи магус! Да видим магията ви!

— Няма нужда от магия — усмихна се ехидно Баяз. — Синът на краля в момента е тук, в тази зала. — Думите му предизвикаха смаяни възгласи от обществената ложа, изумление у заседателите в камарата и пълно сащисване у членовете на Висшия съвет и техните сътрудници. Всички очи бяха приковани в показалеца на Баяз, който сочеше към стената. — Това е самият полковник Джизал дан Лутар!

Спазъмът се зароди в останалото без пръсти стъпало на Глокта, изстреля се нагоре по крака, накара целия му изкривен гръбнак, от задника, та чак до основата на черепа, да потрепери, а лицето му да се разтресе като желе. Малкото му останали зъби изтракаха в празните венци, а клепачът му заигра бързо като крилата на муха.

Ехото от последната дума на Баяз се понесе из внезапно притихналата зала: „Лутар, Лутар, Лутар...”

Мамка му, шегуваш се, нали?

Бледите лица на старите мъже до едно бяха застинали, едни с широко изхвъркнали от ужас очи, други с присвити от ярост такива. Белите на масата зяпаха. Белите на балкона до един сложиха ръце на отворените си усти. Джизал дан Лутар, същият, който беше ревал от самосъжаление, докато Феро му ши физиономията. Джизал дан Лутар, този самовлюбен, високомерен и суетен пикльо. Джизал дан Лутар,

когото тя наричаше принцесата на Съюза, имаше шанса да стане негов крал.

Феро просто не се сдържа.

Тя отметна назад глава и почти се задави в насечен, гърлен смях. От очите ѝ избиха сълзи, гърдите ѝ се разтресоха, коленете ѝ отмаляха. Хвана се за парапета, захласната, хълцаща, с потекли от устата лиги. Феро не се смееше често. Дори не помнеше кога за последно се бе смяла. Но Джизал дан Лутар крал?

Е, това си беше смешно.

Високо горе, в обществената ложа някой започна да се смее. Мощен, дрезгав и напълно неуместен с тържествеността на обстановката смях. И въпреки това, когато осъзна, че Баяз беше казал неговото име, след като се убеди, че именно него сочеше с пръст, първата реакция на Джизал бе да се присъедини към смеещия се. Втората обаче, когато всички лица се насочиха към него, бе да повърне. В резултат се получи нещо като несполучлива кашлица, а след нея смутена усмивка. Последваха ги остро парене в гърлото и незабавно отдръпване на кръвта от главата му.

— Аз... — установи Джизал, че е изграчил, но не успя да се сети какво точно иска да каже. Какво се казва в такъв момент? Затова просто продължи да стои пред стената, обилно изпотен и треперещ под униформата си, докато Баяз заговори отново, надвиквайки хиленето на онзи на балкона.

— Разполагам с дадени под клетва показания от осиновителя му, от които ще видите, че казвам истината, но има ли нужда от тях? — Ръката му се стрелна отново към Джизал. — Той спечели Турнира пред очите на всички ви, тръгна на пътуване, изпълнено с опасности, без дори да се замисли за тях! Предвожда атаката на моста на Дармиум без оглед за собствената си сигурност! Той спаси Адуа от бунтовниците без капка пролята кръв! Неговите храброст и мъжество, мъдрост и себеотрицание са добре известни на всички! Може ли да има някакво съмнение, че във вените му тече кралска кръв?

Блокиралият мозък на Джизал започна бавно да изважда на повърхността всички онези странни факти от миналото, за които не бе имал обяснение. Той не приличаше много на братята си. И баща му

винаги се бе отнасял различно с него. Единствен той от мъжете в семейството притежаваше превъзходен външен вид. Усети как ченето му провисва, но не намери сили да затвори уста. Когато баща му видя Баяз на Турнира, пребледня като платно, сякаш го познаваше.

Оказа се, че наистина го е познавал, а също, че не беше баща на Джизал.

После, когато кралят го поздрави за победата му, го сбърка със сина си. Очевидно грешката му не е била проява на чак толкова старческо оглупяване, както може би си бяха помислили всички тогава. Старият глупак е бил по-прав от всеки друг. Изведнъж всичко си дойде на мястото в ужасяващата реалност.

Той е копеле. В буквалния смисъл.

Той е син на краля. Но нещо повече, сега Джизал бавно и с нарастващ ужас започна да осъзнава, че в момента се обмисля, съвсем на сериозно при това, възможността той да го смени на трона.

— Уважаеми лордове! — надвика Баяз надигащата се с всяка следваща секунда глъч. — Разбирам изумлението ви! Това е трудна за осмисляне новина, наистина разбирам. Особено при тази задушаваща жег! — Той даде знак на стражите в двата края на залата. — Отворете вратите, моля, за да влезе малко въздух!

Вратите се отвориха широко и в Камарата на лордовете нахлу лек ветрец. Прохладен ветрец, а с него и още нещо. В началото Джизал не можа да определи точно какво, но то постепенно стана по-отчетливо. Напомняше шума на тълпата по време на Турнира. Далечен, напевен и плашещ.

„Лутар! Лутар! Лутар!“ Вече нямаше съмнение, това беше собственото му име, скандирано от хиляди гърла зад стените на Агрионт.

Баяз се усмихна.

— Ха, изглежда, хората вече са избрали своя кандидат.

— Изборът не е техен! — изрева Брок, който през цялото време бе стоял прав, но едва сега си възвърна присъствието на духа. — Точно както не е и твой!

— Но би било много глупаво да пренебрегнем мнението им. Подкрепата на народа не е нещо, на което да махнеш с лека ръка, особено в неспокойни времена като тези. Ако в това им състояние ги

разочароваме, кой знае какво може да стане? Безредици по улиците или още по-лошо? Никой от нас не иска това, нали, лорд Брок?

Няколко от благородниците се размърдаха неспокойно на местата си, надзърнаха нервно през вратите и зашепнаха на седящите около тях. Ако преди в залата цареше смут, то сега той отстъпи пред всеобщо сащисване. Но изненадата и тревогите на съветниците в Камарата на лордовете не можеха да се мерят с тези на Джизал.

Очарователна история, но ако си мислиш, че най-алчните мъже на Съюза просто ще ти повярват ей така и ще дадат короната на когото казваш, значи много се лъжеш, без значение дали престолюдието се подмокря при споменаването на Лутар, или не. Лорд Ишър за пръв път се изправи на крака. Представляваше величествена гледка с блестящите по огърлицата му камъни.

— Аз напълно вярвам — провикна се той, — че човекът, известен като полковник Джизал дан Лутар, е син на покойния крал Гуслав V! — Глокта зяпна от изненада. И очевидно мнението му се споделяше от мнозинството в тази зала. — Убеден съм също така, че неговите безпримерни лични качества и постижения както в Съюза, така и отвъд пределите му го правят идеален кандидат за трона! — От балкона се разнесе поредният бурен смях, но Ишър не му обърна внимание. — Лутар има сърдечната подкрепа както на моя глас, така и на онези, които са склонни да подкрепят мен.

Ако очите на Лутар изскочеха една идея повече, щяха да изпаднат от главата му. *И можеш ли го вини за това?* Един от представителите на Уестпорт стана.

— Съветниците от Уестпорт гласуват единодушно за Лутар! — обяви той с напевния си стириянски акцент. — Син и наследник на крал Гуслав V!

През няколко реда зад него, друг благородник скочи на крака. Погледна нервно към Глокта и веднага отмести очи. Беше не кой да е, а лорд Ингълстад. *Ах, ти, лъжливо нищожество, какви си ги намислил, а?*

— Гласувам за Лутар! — извика той.

— Аз също, за Лутар! — Беше Уетърлант, а в погледа му под тежките клепащи не се четеше повече емоция, отколкото когато

хранеше патиците в парка. *По-добри предложения, а, господа? Или по-сериозни заплахи?* Глокта погледна към Баяз. На устните му имаше бегла усмивка при вида на все повече от заседателите в камарата, които ставаха на крака, за да изразят подкрепата си за така наречения син на Гуслав V. Междувременно скандиранията на тълпата продължаваха да нахлуват през вратите.

„Лутар! Лутар! Лутар!“

Отърсил се от първоначалния шок, мозъкът на Глокта заработи. *Затова значи Първия магус шмекерува в полза на Лутар по време на турнира. Ето защо през цялото време го държеше близо до себе си. Затова му издейства така престижното командване на частта, която да сложи край на бунта. Ако беше извадил някой никаквец, цялата камара щеше да му се смее, без значение колко ги убеждава, че това е син на краля. Но Лутар, за добро или зло, е един от нас. Той е известен, познат на хората... приемлив кандидат.*

Глокта отново погледна към Баяз почти с възхищение.

Парченцата от пъзела, продукт на дълги години в търпелива подготовка, бавно се нареждат пред невярващите ни очи. И никакъв изход за нас, освен може би да заиграем по свирката му.

Сълт се наведе и припряно изсъска в ухото на Глокта:

— Това момче, Лутар, що за човек е?

Глокта погледна към въпросния, застанал като препариран пред стената, младеж. В този момент изглеждаше като човек, неспособен да контролира отделителните си функции, камо ли да управлява кралство. *От друга страна, същото важеше и за последния ни крал, а той се справяше блестящо със задълженията си. Задълженията му да седи и точи лиги, докато ние управляваме вместо него, естествено.*

— Преди пътуването му с Баяз, Ваше Високопреосвещенство, беше най-празноглавото, безгръбначно и суетно създание в цялата страна. Последния път когато говорих с него, обаче...

— Идеално!

— Но, Ваше Високопреосвещенство, вярвам, разбирате, че всичко това е планирано от Баяз...

— Ще се занимаваме с дъртото копеле по-нататък. Забележката ти е взета под внимание. — Без да дочака отговор, Сълт се обърна към Маровия и зашепна в неговото ухо. После двамата погледнаха към заседателите в камарата и кимнаха на когото трябва. А през цялото

това време Баяз се усмихваше. *Като инженер, чиято машина тръгва за първи път и работи точно според изчисленията му.* Магусът спря погледа си върху Глокта и му кимна едва, и Глокта нямаше какво друго да направи, освен да свие рамене и да се усмихне с беззъбата си уста насреща му. *Чудя се дали един ден няма да ни се ще да бяхме гласували еднородно за Брок?*

Сега Маровия говореше нещо на Хоф. Лорд-шамбеланът склочи вежди, кимна и се обърна към залата. Даде знак на говорителя, който започна бясно да блъска с жезъла си по пода, подканяйки към тишина.

— Уважаеми заседатели от Камарата на лордовете! — изрева мощно Хоф в момента, в който в залата се установи бегло подобие на тишина. — Появата на кралски син променя изцяло естеството на днешното заседание! Съдбата ни дари с възможността да продължим династията на Арнолт. *Съдбата ли? А аз защо си мисля, че трябва да благодарим на далеч по-безкористен благодетел?* Предвид извънредните обстоятелства и силната подкрепа, изявена от много от вас, Висшият съвет прецени, че се налага промяна в днешното гласуване. Ще гласуваме за това, дали човекът, известен като полковник Джизал дан Лутар, трябва да заеме престола на върховен крал на Съюза.

— Не! — изрева Брок с изпъкнали по шията вени. — Протестирам!

Със същия успех можеше да протестира срещу настъпващия прилив. Обезкуражителен брой ръце вече се бяха вдигнали. Тези на съветниците от Уестпорт, тези на привържениците на Ишър, както и тези на заплашените или подкупени от Сълт и Маровия. А сред тях Глокта забеляза и други, на мъже, обявили твърдата си подкрепа за някого или смятани за нерешени. *А сега заявяват подкрепа за Лутар със скорост, която някак загатва за предварителна уговорка.* Баяз скръсти ръце на гърдите си, гледайки изникващите от множеството ръце. Вече беше ясно, че повече от половината зала гласува за Лутар.

— Да! — изсъска Сълт с победоносно изражение на лицето. — Да!

Онези, чиито ръце не бяха вдигнати, преданите на Брок, Барезин или Хюгън, се спогледаха един друг. В погледите им се четеше смайването, а и не малка доза страх от това, как бързо се бяха озовали сами и сякаш изоставени от целия свят. *И колко бързо се изплъзна*

между пръстите им шансът за власт. Но можеш ли ги вини? Всички сме еднакво изненадани.

Брок направи последен опит. Разсече с показалец въздуха към все още стъписания пред стената Лутар.

— Какво доказателство имаме за това, чий син е той, освен думата на този стар лъжец? — Той посочи Баяз. — Какво доказателство, уважаеми лордове? Аз настоявам за доказателство!

По банките пробяга вълна от недоволно мърморене, но никой от лордовете не посмя да го направи достатъчно явно. *За втори път лорд Брок се изправя в тази зала и настоява за доказателство, и за втори път никой не го е грижа за това. В края на краищата, какво доказателство очаква? Рождено петно на задника на Лутар с форма на корона? Доказателствата са досада. Доказателствата са отегчение. И пълна безсмислица. Хората предпочитат лесната лъжа в ръцете, отколкото трудната за откриване истина в гората, особено ако така им изнася повече. А за повечето от нас би било далеч по-добре да имаме крал без приятели и врагове, отколкото такъв с по много и от двете. Повечето от нас биха предпочели нещата да останат постарому, вместо да рискуват с неясно бъдеще.*

Вдигнаха се още ръце. Подкрепата за Лутар нарасна дотолкова, че вече не бе по силите на никой да я спре. *Прилича на огромна канара, която се търкаля надолу по хълма. Никой от тях няма да смее да се изпречи на пътя ѝ, рискувайки да бъде смазан на пихтия. Затова ще се наредят зад нея, с надеждата да оберат каквото остане по пътя ѝ.*

С гневна физиономия, Брок тръгна по пътеката между банките и демонстративно излезе от залата. Сигурно се бе надявал една солидна част от заседателите в камарата да го последват. *Но и тук, както с толкова много днес, удари на камък. В самотната му демонстрация го последваха едва дузина от най-близките му поддръжници. Останалите явно имат повече мозък в главите си. Лорд Ишър изгледа дълго и продължително Баяз и накрая вдигна ръка. След като станаха свидетели на това, как по-голямата част от поддръжниците им минаха на страната на младия претендент за трона, Барезин и Хюгън размениха погледи, после се облегнаха назад и замълчаха. Скалд отвори уста да извика нещо, но после явно размисли и с очевидна неохота вдигна бавно ръка.*

Други протести немаше.

Крал Джизал I се изкачи на престола с почти пълно мнозинство.

КАПАНЪТ

Вече катереха Височините и чистият хладен въздух щипеше с познатата си мразовитост гърлото на Логън. В началото, докато вървяха през гората, походът беше лек, почти не усещаха изкачването. После дърветата започнаха да изтъняват и накрая пътеката ги поведе през долина между затревени хълмове, прорязана от малки потоци и осеяна с гъсти туфи прецип и острица. Накрая долината се стесни до клисура, чиито високи склонове ги оградиха от две страни с голи скали и ронещи се сипеи, а пътеката стана още по-стръмна. Отпред, от двете страни на клисурата, се издигаха две огромни канари, а отвъд тях, неясни в далечината планински върхове — сива, светлосива и още по-светлосива скала, почти слята със сивото небе.

Слънцето се бе показало и печеше здраво — горещо за ходене и прекалено ярко за очите. Всички бяха изтощени от изкачването и уморени от притеснения и непрестанното гледане през рамо за Бетод. Дългата колона от около четиристотинте северняци на Кучето и още толкова планинци с боядисани лица се точеше със скърцане на ботуши в камънака и сухата почва и порой от плюнки и ругатни при всяко подхлъзване. Пред Логън, с потъмняла от пот коса и превита от две под тежестта на бащиния си чук, дъщерята на Крамок се бореше с наклона. Собствената му дъщеря сега сигурно щеше да е малко по-голяма от нея. Ако не бе убита от шанка заедно с майка си и братята си. Мисълта отвори дупка в стомаха му. Стана му страшно гузно.

— Имаш ли нужда от помощ с този чук, момиче?

— Не, мамка му, нямам! — кресна му тя, после смъкна чука от раменете си и го повлачи за дръжката зад себе си. Тежката глава на чука затрака и започна да оставя бразда в каменистата земя, а тя изгледа кръвнишки Логън през рамо. Той я погледна озадачено и примигна. Явно ефектът му върху жените стигаше чак до десетгодишните.

Отзад се зададе Крамок, с поклащаща се на шията му огърлица от кости.

— Свирепа е, а? В моето семейство ако не си свиреп, не оцеляваш! — Той се наведе към Логън и му намигна. — А тази малка кучка е най-свирепа от всичките. Ако трябва да съм честен, тя ми е любимката. — Крамок се загледа в гърба на момичето, което влачеше чука му отпред. — Направо не завиждам на нещастното копеле, чието женище ще стане някой ден. Стигнахме, в случай че се чудиш.

— Ъ? — Логън изтри потта от лицето си и се огледа намръщено.

И тогава разбра. Крепостта на Крамок, ако можеше да се нарече така, беше точно отпред.

На това място долината беше широка стотина крачки от склон до склон и през средата ѝ минаваше стена. Древна, порутена стена от грубо издялани каменни блокове, целите напукани и така обрасли с пълзящи растения, трънаци и трева, че направо се беше сляла с планината. Не беше кой знае колко по-стръмна от естествения наклон на долината и в най-високата си част беше с височината на трима мъже един върху друг. На места се беше наклонила и заплашваше да се срине под собствената си тежест. В средата ѝ имаше порта от сиви, състарени от времето дървени талпи, нацвъкани с лишеи и успяващи да изглеждат едновременно изсъхнали и гниеци от влагата.

В единия край на стената имаше кула, опряна в скалния отвес. Или по-точно казано, скалата на това място си беше естествено оформена като кула, а някой просто я бе надзидал с груби каменни блокове, така че да се оформи на върха ѝ площадка, надвиснала отвисоко над стената. Кучето приближи, пристъпвайки тежко, и примижа към стената с поглед, в който се четеше, че не вярва на очите си.

— Това ли е? — изръмжа Дау зад гърба му с обичайната си презрителна гримаса. Точно под кулата, сигурно поне преди петдесет години, бяха израснали няколко дървета и сега се издигаха над стената. Човек с лекота можеше да се покатери по тях и без никакъв проблем да се прехвърли на нея.

Тъл се загледа в жалкото подобие на крепост.

— Укрепление в планината викаш, а?

— Укреплени... ще — пренебрежително махна с ръка Крамок. — Нас планинците не ни бива много в строителството. Ма вие какво очаквахте? Десет мраморни кули и тронна зала, по-голяма от тази на Скарлинг ли?

— Аз лично очаквах поне наполовина по-прилична стена — изръмжа Дау.

— Ба! Стени ли? Аз бях чувал, че си студен като снега, а кръвта ти е гореща като пикня, Дау Черния, пък какво се оказва, че ти трябвала стена да се криеш зад нея, а?

— Ако Бетод дойде, ще ни превъзхожда десет към едно, шибан ненормалнико! Естествено, че ще искам да се крия зад стена, и ти ни каза, че тук има такава!

— Ма ти сам го каза бе, приятелю — отвърна бавно и спокойно Крамок, все едно обясняваше на дете. После почука с един дебел показалец главата си. — Аз съм ненормалник! Изперкал като торба бухали, така разправят всички! Не помня имената на собствените си деца. Кой знае какво разбирам аз под стена? През повечето време аз самият не се разбирам какво приказвам, а вие да вземете да ме послушате? Ми вие сте по-луди и от мене бе!

Логън разтри гърбицата на носа си и изпъшка дълбоко. Хората на Кучето постепенно се събираха наоколо, гледаха обраслата в мъх каменна купчина и мърмореха сърдито помежду си. Логън не можеше да ги вини. Бяха извървели дълъг и изнурителен в горещината път, за да се изправят накрая пред това. Но нямаха друг избор.

— Малко е късно да строим нова — изръмжа сърдито той, — ще трябва да се примирим с каквото имаме.

— Така те искам, Кървави девет, на теб не ти трябва стена, сам знаеш! — Крамок плесна Логън по рамото с огромната си лапа. — Ти си безсмъртен! Обичан от луната си, мой нови приятелю, повече от всеки друг! Ти не можеш да умреш, не и ако луната бди над теб! Ти не...

— Млъквай — сръза го Логън.

Увесили рамене, изкатериха остатъка от склона и приближиха портата. Крамок се провикна и старата паянтова порта се отвори отвътре. От другата страна стояха двама планинци, които ги изгледаха подозрително, докато влизаха. Изморени и сърдити, изкачиха тежко една издялана в скалите рампа и излязоха в равното пространство зад стената. Озоваха се в седловина между канарите, сто крачки широка, двеста дълга и заобиколена отвсякъде с отвесна скала. По краищата ѝ бяха пръснати няколко дървени колиби и бараки, целите позеленели от мъх, а откъм близкия ѝ край, опряна в скалния масив, стоеше грохнала,

иззидана с камък обща зала, от ниския комин на която се издигаше дим. Точно до нея започваха издялани в скалите тесни стъпала, които водеха към площадката на върха на кулата.

— Няма да има накъде да се бяга — промърмори Логън, — ако положението стане напечено.

Усмивката на Крамок се разтегна още повече.

— Естествено, че няма. В това е цялата работа, нали така? Бетод ще си мисли, че ни е хванал като буболечки в буркан.

— И ще е прав — изръмжа Кучето.

— Ъхъ, обаче тогава вашите приятели ще му излязат в гръб и леле, как само ще си глътне езика, а? Ще си струва, дори само за да му видим физиономията в този момент, на тоя шибания лайноядец!

Логън се изплю на камъните в краката си.

— Чудя се само как ли ще изглеждат нашите физиономии дотогава? Май ще са вкаменени, досущ като на трупове. — В една кошара наблизко бяха натъпкани стадо рунтави овце, бяха облещили очи от страх и блееха една на друга. Заградени отвсякъде и безпомощни. Логън реши, че май знае как се чувстваха. От вътрешната страна на укреплението, където естественият терен се издигаше доста по-нависоко, почти нямаше стена. Човек с малко по-дълги крака можеше просто да прекрачи и да стъпи на пътеката отгоре ѝ и да се озове току пред ронещия се, обрасъл с мъх каменен парапет.

— Не тревожи хубавата си глава с глупости, Кървави девет — изсмя се Крамок. — Признавам, укреплението ми можеше да е по-добро, но важното е, че теренът е с нас, и планината, и луната, усмихват се на смелото ни начинание. Това е едно силно място със силно минало. Чувал ли си историята за Лафа Безстрашни?

— Не мисля, че съм. — Логън не искаше и сега да я чува, но вече бе започвал да свиква с мисълта, че не му е писано да получава каквото иска.

— Много отдавна Лафа е бил велик разбойник и главатар на планинците. Заедно с братята си нападал и грабел съседните кланове години наред. Едно горещо лято на клановете им дошло до гуша от него, съюзили се и го погнали из планините. И точно тук той спрял и дал последен отпор. Точно на това място. Лафа, братята му и всичките им хора.

— И какво станало? — попита Кучето.

— Били избити до крак, главите им отрязани, сложени в чувал, а той заровен в ямата, която били изкопали да серат в нея — грейна усмихнатото лице на Крамок. — Май затова му викат последен отпор, а?

— Това ли беше? Това ли е историята ти?

— Толкова знам от нея, но не съм сигурен, че има още за разказване. Такъв бил краят на Лафа.

— Благодаря ти за окуражителните думи.

— Няма защо, няма защо! Знам още истории, ако ти се слуша!

— Не, не, стига ми толкова. — Логън се обърна и двамата с Кучето се дръпнаха настрана. — Ще ми разкажеш друга, като победим!

— Ха-ха, Кървави девет! — провикна се след тях Крамок, — а от това каква история ще излезе, а? Не можеш да ме заблудиш! И ти като мен си обичан от луната! Ние с теб най-добре се бием с гръб, опрян в планината, когато няма изход! Кажи, че не съм прав! Ние обичаме да няма изход!

— Да бе — промърмори под носа си Логън, докато вървеше към портата. — Няма по-добро от безизходицата.

Кучето стоеше в подножието на стената и гледаше нагоре. Мислеше за това, какво може да се направи, за да имат и той, и хората му някакъв шанс да оцелеят поне една седмица на това място.

— Ще е добре да разчистим тоя пълзящ буренак и тревата отдолу. Така ще е доста по-трудно да се изкатери някой отвън.

Тъл повдигна учудено вежди.

— А ако се окаже, че само те държат тая камара камъни да не се срине?

Мрачния дръпна силно едно от пълзящите стебла и с него отгоре им се посипа изсъхнал хоросан.

— Може и да си прав — въздъхна Кучето. — Да изрежем тогава каквото можем, а? Също така няма да е излишна малко работа по парапета. Ще е добре да имаме прилична купчина камъни, зад които да се скрием, като Бетод започне да ни обстрелва със стрели отдолу.

— Така си е — каза Тъл. — Може да изкопаем и някакъв ров отпред и да побием колове, да ги затрудним малко с приближаването.

— Затваряме портата, заковаваме я и я подпираме отвътре с купчина камъни.

— Ще имаме проблем с излизането — каза Тъл.

— Нашето излизане — изсумтя Логън — далеч няма да е най-големият ни проблем.

— Тук си прав — обади се Крамок, докато вървеше бавно към тях със запалена лула в огромния му юмрук. — Как момчетата на Бетод да не влязат, за това да му мислим ние.

— Потягането на стената ще е добро начало за настройване за битка. — Кучето посочи дърветата пред стената. — Тези трябва да ги отсечем и нарежем, после да одяламе малко камък, да забъркаме малко хоросан и така нататък. Крамок, имаш ли хора, които умеят такава работа? Имаш ли инструменти?

Планинецът дръпна от лулата и изгледа дълго и продължително Кучето, докато издишваше кафявия дим.

— Може и да имам, но аз не приемам заповеди от такива като теб, Куче. Луната знае уменията ми и те са за убиване, не за бъркане на хоросан. — Мрачния направи отегчена физиономия и извъртя очи.

— А от кой ще приемеш заповеди? — попита Логън.

— Само от теб, Кървави девет, от никой друг! Луната те обича, а аз обичам луната, ти си човекът...

— Тогава събирай хората си и да почват да секат дървета и да чупят камъни. Омръзна ми да те слушам как дрънкаш.

Крамок сърдито чукна лулата в стената и изтръска пепелта.

— Никак не сте забавни, момчета, само се тревожите. Трябва да почнете да гледате на това откъм веселата му страна. Най-лошото, което може да стане, е Бетод да не дойде!

— Това ли е най-лошото? — зяпна го Кучето. — Сигурен ли си? Ами ако дойде и войниците му сринат стената ти като купчина лайна, влязат вътре и ни изколят до крак?

Крамок сбърчи чело. Загледа се намръщено в земята. Вдигна очи и примижа към небето.

— Прав си — усмихна се. — Това ще е по-лошо. Сече ти пипето, момче.

Кучето изпъшка и се обърна към долината. Стената може и да не беше каквото бяха очаквали, но позицията си я биваше. Бетод щеше да дойде отдолу по стръмния склон, а на високото да го посрещне тълпа

от корави мъже, готови и повече от способни да убиват, мъже, които нямат какво да губят. И за някои хора това беше забавно.

— Трудна работа ще е да сформираш някакъв ред там долу — каза Логън, прочел мислите на Кучето. — Особено със сипещи се отгоре ти стрели и нищо, зад което да се скриеш. Тук почти няма значение с колко превъзхождаш по брой врага. Как ще го направим, когато дойдат?

— Мисля да се разделим на три групи. — Кучето кимна към кулата.

— Аз ще съм там горе, с пет-шест дузини от най-добрите стрелци. Добра позиция за лъковете. Високо е и с добра видимост към стената.

— Хъ — съгласи се Мрачния.

— Може да добавиш и няколко здравеняци, които да мятат камъни.

— Аз мога и цели скали да мятам — каза Тъл.

— Така да бъде. Основната част от момчетата ще са на стената, готови да ги поемат в близък бой, в случай че се изкатерят. Мисля това да е твоята група, Логън. Дау, Тръпката и Червената шапка ще са ти втори, главатарите на отделните части.

— Разбрано — кимна Логън, въпреки че не беше много въодушевен.

— После Крамок и планинците му ще са отзад, готови за атака, в случай че онези пробият през портата. Ако изкараме повече от ден, може да се сменяте. Планинците на стената, а Логън отзад.

— Голям план за такъв дребосък! — Крамок го шляпна по гърба с една тежка лапа и почти го събори по очи на земята. — Сякаш си го получил от луната в съня си! И една подробност не бих сменил в него! — Той стовари юмрук в месестата си длан. — Много си падам по атаките! Надявам се ония от Съюза да не дойдат, за да има повече за нас! Ей как ми се иска точно сега една хубава атака!

— Браво на теб — изръмжа Кучето. — Избери си една скала и нападай. — Примижа към слънцето, после погледна отново стената, на която възлагаха всичките си надежди. Той лично не би тръгнал да я изкачва от външната ѝ страна, но въпреки това му се струваше наполовина по-ниска и тънка, отколкото би му се искало да бъде.

Невинаги получавах каквото ти се иска, така казваше Три дървета. Но щеше да е хубаво поне веднъж да му се случи.

— Капанът е готов — каза Крамок и се ухили с лице към долината.

Кучето кимна.

— Въпросът е кой ще падне в него? Бетод или ние?

Беше нощ и Логън вървеше между огньовете. Около едни седяха северняци, пиеха бирата на Крамок, пушеха лули с дървесна гъба и се смееха на историите, които се разказваха. Около други седяха планинците, с увитите около раменете си кожи, боядисани наполовина лица и сплътени коси. Приличаха на вълци на трепкащите отблясъци на пламъците. Някъде някой пееше. Странна песен, на странен език, а гласът му лаеше и виеше, звучеше почти като на животно. Интонацията се изкачваше и спускаше, сякаш следваше извивките на долините и върховете на Височините. Логън беше пушил и пил за пръв път от толкова време насам и трябваше да признае, че сега всичко му изглеждаше някак по-приветливо. Огньовете по-горещи, мъжете по-дружелюбни, дори студеният вятър не беше така неприятен. Криволичеше в мрака и търсеше огъня на Кучето и останалите, но нямаше никаква представа накъде точно да се насочи. Беше се изгубил и не само в буквалния смисъл.

— Колко мъже си убил, тате? — Това ще да беше дъщерята на Крамок. В лагера нямаше много тънки гласчета и много жалко. Логън забеляза огромното телосложение на планинеца до един от огньовете. Около него седяха трите му деца, а оръжията, които носеха, лежаха на една ръка разстояние.

— О, избил съм цели легиони, Изрен — избоботи дебелият глас на Крамок. — Повече са, отколкото мога да запомня. Баща ти може и да не е от най-остроумните, но е опасен враг. Най-лошият, който може да ти се падне. Скоро, когато Бетод и гъзоблизците му дойдат, ще видиш, че казвам истината. — Той вдигна глава и видя приближаващия Логън. — Но кълна се, а и Бетод ще се закълне с мен, че в целия Север има само едно по-гадно, по-кърваво и по-кораво копеле от татко ти.

— Кой е това? — попита момчето, което носеше щита. Логън усети как сърцето му се свива, когато ръката на Крамок се вдигна и

посочи него.

— Ето го там. Кървавия девет.

Момичето изглежда свирепо Логън.

— Тоя е нищо работа. Можеш да го оправиш, тате!

— Мътните го взели, не и аз! Какви ги приказваш, момиче, ей сега ще се напикая и такава локва ще направя, че да се удавиш, ако паднеш в нея.

— Нищо особено не е.

— Ето ви сега един урок и на тримата. Да не изглеждаш като нещо особено и да не говориш като нещо особено е добра първа крачка към това, да си наистина опасен, прав ли съм, Деветопръсти? Така, като пуснеш демона от бутилката, изненадата на злощастното копеле насреща ти е два пъти по-голяма. Изненада и шок, красавци мои, светкавичен удар и никаква милост. Това са нещата, които правят човека истински убиец. Големината, силата и дебелият глас помагат, когато е нужно, но те не могат да се мерят със смъртоносната чудовищна бързина и желязната непоколебимост, нали така, Кървави девет?

Тежък урок за малки деца, но, от друга страна, неговият баща го бе научил на същото още като дете и той и до днес помнеше добре урока му.

— Такава е тъжната истина, който удря пръв, често удря последен.

— А, така! — викна Крамок и се плесна по дебелото бедро. — Добре казано! Но не е тъжната, а хубавата истина. Помните стария Уилъм, нали, деца мои?

— Удари го гръм! — викна момчето с щита. — В онази буря във Височините!

— Точно така! В един момент си стоеше там, а в следващия се чу онзи гръм, все едно целият свят се срина, нещо светна като слънце и Уилъм беше по-мъртъв и от ботушите ми!

— И стъпалата му горяха! — разсмя се момичето.

— Така беше, Изрен. Видя го колко бързо умря, с каква изненада го връхлетя мълнията и колко малко милост имаше в нея. — Погледът на Крамок се плъзна към Логън. — Е, това те чака, ако решиш да се опълчиш на този мъж. В един момент ще редиш страховити думи, а в следващия? — Той плесна с ръце и трите деца подскочиха от силния

звук. — Той ще те прати обратно при пръстта и окото му няма да мигне. По-бързо, отколкото небето уби Уилъм. Животът ви виси на косъм всяка секунда, в която сте на по-малко от две крачки от този нищо особено на вид негодник, прав ли съм, Кървави девет?

— Е... — Логън определено не се наслаждаваше на ситуацията.

— Ти колко мъже си убил тогава? — викна му момичето и вирна брадичка.

Крамок се засмя и разроши косата му.

— Не са измислени числа, с които да се брои до толкова много, Изрен! Този е кралят на убийците! Никъде под луната няма по-смъртоносен човек от него.

— Ами Страховития? — попита момчето с копието.

— Ооо — усмихна му се мило Крамок. — Той не е човек, Скофен. Той е нещо друго. Чудя се обаче. Фенрис Страховития и Кървавия девет един срещу друг, хм? — Той потри длани. — Ето *това* искам да видя. Ето над *това* би искала да свети луната. — Очите му се извъртяха нагоре към нощното небе и Логън проследи погледа му. Там беше луната, голяма и бяла на черния фон и светеше като току-що запален огън.

ПРОКЛЕТИ СТАРЧЕТА

Високите прозорци бяха отворени и пропускаха милостивия разхлаждащ ветрец в просторния салон, чиято хладна ръка разклащаше с шумолене тежките антични пердета и от време на време успяваше да погали потното лице на Джизал. Всичко в стаята беше огромно — порталите бяха три пъти колкото човешки ръст, но дори такива, можеха да се поберат два пъти под високия таван, чийто огромен стенопис изобразяваше хора от всички народи на света, кланящи се на гигантско златно слънце. На стените висяха множество маслени платна, от които, в реални размери, гледаха всяващите страхопочитание лица на минали владетели, а величествените им пози и страховити изражения стряскаха Джизал всеки път когато ги погледнеше.

Това място беше предвидено за велики мъже, за мъдри мъже, за епически герои или непобедими злодеи. Място за гиганти. В него Джизал се чувстваше като най-обикновен идиот, като дребно, хилаво нищожество.

— Ако обичате, Ваше Величество, ръката — промърмори единият от шивачите, успявайки хем да дава нареждания на Джизал, хем да звучи обезоръжаващо угоднически.

— Да, разбира се... съжалявам. — Джизал вдигна още малко ръка и се прокле наум за поредното си извинение. Както не спираше да му повтаря Баяз, сега той е крал. От него не се очакваше извинение, дори ако решеше да изхвърли шивача през прозореца. Нещо повече, докато летеше към земята, онзи сигурно щеше да му благодари сърдечно за оказаното внимание. Вместо това, човекът просто се усмихна сковано и ловко разви метъра си. През това време колегата му пълзеше на пода, зает с нещо подобно около коленете на Джизал. Третият шивач старателно записваше мерките в книга, подвързана с имитираща мраморен десен коприна.

Джизал пое дълбоко въздух и погледна намръщено в огледалото. От стъклото го погледна неуверен млад идиот с белег на брадичката. Беше целият покрит с мостри от ярки платове и приличаше на

шивашки манекен. Не само изглеждаше, но и се чувстваше по-скоро като шут, отколкото като крал. Истинско посмешище. Сигурно би се смял с глас, ако собствената му фигура не заемаше централно място в тази гротеска.

— А може би нещо в осприянски стил? — Кралският бижутер постави внимателно на главата му поредния дървен модел на нещо и се отдръпна да огледа резултата. И тази му идея не внесе кой знае какво подобрение. Онова на главата на Джизал продължаваше да стои като обърнат нагоре лампион.

— Не, не! — раздразнено викна Баяз. — Прекалено натруфена е, прекалено претенциозна и твърде голяма. Ще му се подгъват коленете под това чудо! Трябва ни нещо опростено, изчистено и леко. Нещо, което да се носи и по време на битка!

Кралският бижутер замига на парцали.

— Негово величество ще се бие с корона на главата?

— Не, глупако! Но трябва да изглежда така, все едно че може! — Баяз застана зад Джизал, свали от главата му дървената измишльотина и я захвърли тракаща на излъскания под. После сграбчи раменете на Джизал и се загледа през рамото му в отражението на огледалото. — Това е истинското олицетворение на краля войн! Естественият избор за наследник на кралството на Харод Велики! Несравним майстор на меча, нанесъл не една, а и сам понесъл множество рани, водил армии към победа и лично избил десетки на бойното поле!

— Десетки? — промърмори Джизал, но Баяз не му обърна внимание.

— Това е човек, който е в стихията си както на седлото, така и на трона, чиято десница стиска еднакво уверено и меча, и скиптър! Неговата корона трябва да стои добре с броня. С оръжие. Трябва да си отива със стоманата. Сега разбираш ли ме?

— Мисля, че да, милорд — кимна бавно бижутерът.

— Хубаво. И още нещо.

— Само го назовете, милорд.

— Сложи й един чудовищен диамант.

— О, това се подразбира, милорд — покорно склони глава бижутерът.

— А сега вън. Хайде всички, вън! Негово величество трябва да се захваща с държавните дела.

Книгата на шивачите се затръшна, метрите бързо се навиха, а мострите изчезнаха на мига. Шивачите и кралският бижутер се отправиха заднишком, с неспирни поклони към вратата и не спряха да мърморят сервилно чак докато не затвориха огромните, украсени с блестящи инкрустации врати. Джизал едва се удържа да не тръгне с тях. Все още не можеше да свикне с мисълта, че сега той е Негово величество.

— Значи имам работа? — попита, докато се извъръщаше от огледалото, с тон, който се надяваше да прозвучи достатъчно небрежно и същевременно властно.

Баяз го поведе през коридора отвън, чиито стени бяха майсторски изрисувани с множество карти на Съюза.

— Имаш работа с Висшия съвет.

Джизал преглътна смутено. Самото име всяваше страхопочитание. Да стои наред мраморни салони, да му вземат мерки за дрехи и да го наричат „Ваше Величество“, бяха все нови и объркващи неща, но нито едно от тях не изискваше кой знае какви усилия. А сега от него се очакваше да седне в самото сърце на управлението на страната. Джизал дан Лутар, някога пословично известен с чутовното си невежество, щеше да седи в една стая с най-влиятелните и могъщи мъже в Съюза. От него ще се очаква да взема решения, засягащи животите на хиляди. Да демонстрира компетентност на политическата арена, в законодателство и дипломация, при положение че сферите на неговата компетенция се свеждаха до фехтовка, пиене и жени. И като се замисли, нямаше как да отрече, че в последната област познанията му се оказаха доста по-малко, отколкото си бе въобразявал.

— С Висшия съвет ли? — височината на гласа му се отдалечи значително от кралския регистър и се доближи до тази на момиче, и това го накара да се покашля. — Нещо от особена важност? — изръмжа в неубедителен бас.

— Днес пристигнаха много важни вести от Севера.

— Така ли?

— Боя се, че лорд маршал Бър е мъртъв. Армията се нуждае от нов командир. Обсъждането на въпроса сигурно ще се проточи с часове. Насам, Ваше Величество.

— Часове? — промърмори под носа си Джизал, преди да се спусне сред чаткането на токовете на ботушите си по едно мраморно стълбище. Часове в компанията на Висшия съвет. Той потри нервно длани.

Баяз сякаш прочете мислите му.

— Няма нужда да се страхуваш от тази глутница стари вълци. Независимо какво са си въобразили, ти си техен господар. Във всеки един момент можеш да ги уволниш или пък ако ти хрумне, да заповядаш да ги оковат и хвърлят в тъмница. Те може би са го забравили, така че може да се наложи в най-скоро време да им го припомним.

Двамата минаха през един висок портал, от двете страни на който стояха рицари вестители. Шлемовете им бяха здраво стиснати под мишница, но стояха с такива каменни изражения на лицата, че все едно бяха с тях и визьорите им бяха спуснати. От другата страна на портала започваше просторна градина, оградена от четири страни с колонади, чиито бели мраморни колони бяха издялани във формата на разлистени дървета. Във фонтаните подскачаше вода и блестеше на лъчите на яркото слънце. По безупречно окосената трева важно се разхождаха две оранжеви птици с тънки като клечки крака, които изгледаха така надменно над кривите си клюнове минаващия покрай тях Джизал, сякаш дори и те го смятаха за нагъл самозванец.

Той се загледа в ярките цветя, в свежата зеленина и прекрасните статуи. Вдигна поглед към древните фасади, покрити с червеникави, зелени и бели пълзящи растения. Наистина ли всичко това му принадлежеше? И цял Агрионт наред с него? Наистина ли в момента вървеше по стъпките на великите крале от миналото? На Харод, на Касамир, на Арнолт? Беше направо зашеметяващо. Сигурно за стотен път днес трябваше да примигне и да разтърси глава, за да се отърве от световъртежа. Нима той не е същият човек, който бе преди седмица? Сякаш за да провери, прокара пръсти по брадата си и напипа белега. Наистина, същият човек, който, мокър до кости, прекоси огромната равнина, който беше ранен при хълма с камъните и който с такава наслада яде полусуrowо конско месо?

Джизал се покашля:

— Много бих искал... не знам дали ще е възможно... да говоря с баща си.

— Баща ти е мъртъв.

Прокле се наум за поредната глупост.

— Така е, разбира се, имах предвид... с човека, когото смятах за свой баща.

— И какво предполагаш, че ще ти каже той? Че е взел грешни решения? Че е имал дългове? Че е взел пари от мен в замяна на отглеждането ти?

— Взел е пари? — промърмори Джизал, още по-безнадежден и отчаян отпреди.

— Семействата, дори знатните, рядко приемат сираци от добро сърце. Дълговете му бяха уредени, че и отгоре. Оставих му инструкции за това, да започнеш да вземаш уроци по фехтовка в момента, в който си достатъчно голям да държиш оръжие. За това, да получиш назначение в Кралската гвардия, и за това, да бъдеш насърчен към участие в Турнира. За всичко, което ще ти е нужно един ден, ако се случи това, което се случи. И той изпълни всичко, което му бях заръчал. Но сам разбираш, че сега една среща между двама ви би била доста неловка и за двете страни. Сцена, която по-добре да избегнем.

Джизал въздъхна тежко.

— Разбира се. По-добре да я избегнем. — През главата му мина нова, доста неприятна мисъл. — Името ми... всъщност то Джизал ли е?

— Сега е, нали с него си коронясан. — Баяз го погледна учудено. — Защо, друго ли предпочиташ?

— Не. Не, разбира се. — Извърна глава и замига учестено в опит да потисне избилите сълзи. Старият му живот е една лъжа. Новият му — още по-голяма, или поне така го чувстваше. Продължиха мълчаливо нататък. Подметките им заскърцаха в чакъла на алеята, толкова идеално подреден и чист, че Джизал се замисли дали нощем не чистят всяко камъче поотделно.

— През следващите няколко седмици и месеци лорд Ишър ще направи пред Ваше Величество множество постъпки.

— Така ли? — Джизал се изкашля, подсмръкна и придаде строг вид на лицето си. — За какво?

— Обещах му, че двамата му братя ще бъдат назначени за лорд-шамбелан и лорд-канцлер във Висшия съвет. А също, че семейството

му ще се радва на привилегии пред останалите. Това беше цената за подкрепата му в гласуването.

— Разбирам. Значи трябва да изпълня условията по сделката ви, така ли?

— В никакъв случай.

Джизал склочи вежди.

— Не съм сигурен, че...

— С встъпването на власт, човек трябва незабавно да се дистанцира от всичките си съюзници. Те ще смятат, че си им дължник за победата си, и няма да има награда, на която да са доволни. Точно обратното. Трябва да издигнеш враговете си. Те ще се впуснат с главата напред и за най-дребното, което им подхвърлиш, защото знаят, че не го заслужават. Хюгън, Барезин, Скалд и Мид, това са хората, които да привлечеш и обкръжението си.

— Не и Брок?

— В никакъв случай Брок. Той стигна прекалено близо до короната и вече никога няма да спре да мисли, че я заслужава. Рано или късно, ще трябва да бъде сритан и поставен на мястото му, но не и преди да си затвърдил позициите си и да разполагаш с достатъчно подкрепа.

— Разбирам. — Джизал издиша тежко през стиснати устни. Явно в това, да си крал, имаше много повече от изящните дрехи, надменното държание и най-големия стол, където и да отидеш.

— Насам.

Двамата с Баяз излязоха от градината и тръгнаха по сенчест коридор с дървена ламперия, на която висеше умопомрачителна колекция от всевъзможни оръжия. Имаше и цели комплекти лъскави, окачени на стойки брони: ковано желязо и ризници с различна дължина, от такива с най-ситните халки, до такива от стоманени ламели, а нагръдниците им, кожени и метални, всичките носеха герба със златното слънце на Съюза. Имаше церемониални, колкото човешки ръст мечове и още по-дълги алебарди. Под тях на дървената ламперия висяха достатъчно на брой за въоръжаването на малка армия остриета и секири с всевъзможни размери и форми, боздугани — цели и с окачени на вериги топки с шипове. Оръжия, изковани в Съюза, оръжия, пленени в Гуркул, оръжия, откънати от кървавите бойни полета на Стирия. Стоманен мемориал на множество победи и

погроми. Най-отгоре, на овъглените си дръжки висяха безжизнено окъсаните знамена на отдавна забравени полкове, славно избити до крак във войните от миналото.

В далечния край на тази колекция имаше двойна врата. Черна и без всякаква украса, тя притежаваше ободрителния ефект на ешафод. От двете ѝ страни, като двама строги езекутори, стояха рицари вестители, с лъскави криле на шлемовете си. Мъже, натоварени не само с охраната на самото сърце на управлението, но и със задачата да разнасят кралските заповеди до всяко кътче на територията на Съюза. Неговите заповеди, осъзна Джизал в пореден пристъп на паника.

— Негово величество желае да присъства на заседанието на Висшия съвет — обяви Баяз.

Двамата мъже се пресегнаха и отвориха двойната врата пред Джизал. Отвътре се разнесоха гневни гласове:

— Трябва да има повече отстъпки, или ни чакат още бунтове! Не можем просто...

— Ваша чест, мисля, че имаме посетител.

Бялата стая беше истинско разочарование на фона на бляскавия интериор на останалата част от двореца. Не беше голяма, на стените ѝ нямаше украса, а прозорците бяха малки и тесни като на килия и дори в слънчево време вътре беше мрачно. Отникъде не подухваше и въздухът беше неприятно неподвижен и застоял. Мебелировката ѝ се състоеше от дълга, отрупана с множество документи маса от черно дърво и около дузина най-обикновени столове без тапицерия. Бяха наредени по шест от двете страни и един в дъното, а начело на масата имаше друг, значително по-голям. Неговият стол, предположи Джизал.

Когато пристъпи неловко в стаята, Висшият съвет стана на крака. Най-вдъхващите страхопочитание възрастни мъже, които можеше да си представи, се вторачиха мълчаливо в него. Джизал подскочи при звука от затварянето на вратата зад гърба му, а от спускането на резето го полазиха тръпки.

— Ваше Величество — шамбелан Хоф се поклони дълбоко, — ако позволите, аз и колегите ми бихме желали да ви поздравим по случай заслуженото ви качване на престола. Нашето общо убеждение е, че във ваше лице имаме достоен приемник на крал Гуслав. За нас е огромна чест да ви съветваме и да следваме заповедите ви през

следващите месеци и години. — Той се поклони отново, а останалите заръкопляскаха.

— Ами благодаря на всички ви — каза Джизал, приятно изненадан, въпреки че не се виждаше като достоен приемник на когото и да било. Може пък да се окаже не толкова страшно, колкото си го представяше. Старите вълци изглеждаха доста питомни.

— Нека ви представя колегите си — промърмори Хоф. — Архилектор Сълт, глава на Инквизицията.

— Чест е да ви служа, Ваше Величество.

— Върховен правозащитник Маровия, глава на кралското правосъдие.

— За мен също, Ваше Величество, огромна чест.

— Вярвам, с лорд маршал Варуз се познавате достатъчно добре.

— Ваше Величество — грейна лицето на възрастния войн, — за мен беше истинска привилегия да ви обучавам, а сега ще е още по-голяма да ви съветвам.

Представянето продължи и с него Джизал продължи да се усмихна и кима на всеки един от присъстващите. На лорд-канцлера Халек, на върховния консул Торликорм, на лорд-адмирал Рютзър и така нататък. Най-накрая Хоф го съпроводи до високото кресло начело на масата и Джизал седна в него под одобрителните усмивки на Висшия съвет. Той на свой ред им се ухили глуповато, но когато никой не помръдна, най-после се усети:

— О, седнете, моля.

Възрастните мъже седнаха, някои от тях с неприкрити болезнени гримаси, предизвикани от щракането на старите колене и пукането на стари гърбове. Баяз се намести небрежно в стола срещу Джизал, сякаш цял живот на него бе седял. Разнесе се шумолене на роби, докато старите задници се наместваха по седалките, после в стаята настана гробна тишина. Столът до Варуз беше празен. Столът, на който щеше да седи лорд-маршал Бър, ако не бе изпратен с мисия в Севера. Ако не бе мъртъв. Дванайсетте всяващи страхопочитание мъже чакаха търпеливо Джизал да заговори. Дванайсетте всяващи страхопочитание мъже, за които доскоро знаеше просто, че оглавяват управлението на страната, сега бяха на негово подчинение. Такава сцена не си бе представял и в най-бурните си фантазии. Той се покашля.

— Моля, продължете, уважаеми съветници. Ще се опитам да вляза в крак в движение.

— Разбира се, Ваше Величество — усмихна се скромно Хоф. — Ако в който и да е момент почувствате, че имате нужда от разяснение, просто кажете.

— Благодаря — отвърна Джизал, — много благо...

Дрезгавият глас на Халек го прекъсна:

— И така, продължаваме по проблема с дисциплината на селячеството.

— Вече им дадохме отстъпки! — троснато заяви Сълт. — И те с готовност ги приеха.

— Просто парченце бинт върху огромната гнойна рана! — намеси се Маровия. — Следващият бунт е само въпрос на време. И единственият начин да го предотвратим е да дадем на обикновения човек онова, от което се нуждае. Нищо повече от това, което му се полага! Трябва да го включим в процеса на управление на страната.

— В управлението! — ехидно подметна Сълт.

— Трябва да разпределим тежестта на данъците и върху собствениците на земя!

— Хайде пак старите глупости — Халек извъртя с досада очи към тавана.

— Сегашната система работи от векове — сопна се Сълт.

— Не, проваля се от векове! — троснато отвърна Маровия.

Джизал се покашля и главите на възрастните мъже се извърнаха рязко към него.

— А не може ли всеки да плаща като данък една и съща пропорционална част от приходите си, без значение дали е селянин или благородник... тогава, може би... — На него идеята му се струваше достатъчно добра, но единайсетте бюрократи го изгледаха с такава изненада, сякаш беше случайно попаднало в стаята домашно животно, ненадейно решило да се изкаже по въпросите за изчисление на данъците. На отсрещния край на масата Баяз беше погълнат от изучаване на ноктите си. Оттам явно нямаше да дойде помощ.

— А, Ваше Величество — замислено поде Торликорм, — подобна система би била напълно неприложима. — И той примигна невярващо насреща му, сякаш искаше да каже: „Чудя се, какъвто си невежа, как въобще успяваш да се облечеш сутрин.“

— Разбирам. — Джизал се изчерви до уши.

— Изчислението на данъците — продължи монотонно Халек — е изключително сложен процес. — А в погледа му се четеше: „Прекалено сложен, за да го вместиш в миниатюрния си мозък.“

— Може би ще е по-добре да оставите досадните дреболии на скромните ви служители, Ваше Величество — усмихна му се разбиращо Маровия, но в усмивката му имаше и още нещо: „А може би ще е още по-добре да си затваряш устата и да не се излагаш пред възрастните.“

— Разбира се. — Джизал засрамено се облегна на стола си. — Разбира се.

След това разговорите продължиха и така цяла сутрин, докато светлите петна от тесните прозорци не изминаха дълъг път по натрупаните на масата документи. Постепенно Джизал започна да схваща правилата на играта. Бяха ужасно сложни и същевременно ужасно прости. Архилектор Сълт и върховен правозащитник Маровия бяха капитани на двата отбора и не пропускаха възможност да се счепкат за най-дребната подробност. Всеки от тях имаше по трима верни играчи, които се съгласяваха с всяка тяхна дума. Междувременно лорд Хоф, нескорошно подкрепян от маршал Варуз, играеше ролята на рефер и се бореше всячески да изгражда мостове над непреодолимата бездна между враждуващите.

Грешката на Джизал се оказа не в това, че няма да знае какво да каже, което си беше самата истина. Грешката му беше в това, че бе допуснал, че някой ще иска от него да казва нещо. Както стана ясно, тях ги вълнуваше единствено това, да продължават да водят безрезултатните си битки. Явно бяха свикнали да ръководят държавните дела пред изкуфял дъртак с потекли лиги начело на масата. И сега Джизал осъзна, че в негово лице те наистина виждаха достоен приемник на Гуслав. Замисли се дали не бяха прави.

— Ако обичате, Ваше Величество, да подпишете тук... и тук... и тук...

Писалката скърцаше по лист след лист, старческите гласове напяваха монотонно, надълго и нашироко, после подемаха нови дразги. При всяко негово обаждане посивелите глави се поклащаха снизходително, а устите въздишаха дълбоко и постепенно той спря да го прави. Успяха да го сплашат с хвалебствия и да го заслепят с

разяснения. Оплетоха го в безкрайните си и безсмислени закони, формалности и традиции. Джизал постепенно започна да се свлича по-ниско и по-ниско в неудобното кресло. Един прислужник донесе вино. Той пи. Напи се, отегчи се, после се напи още повече и се отегчи още повече. Минута след минута Джизал осъзнаваше едно: когато вникнеш в детайлите ѝ, виждаш, че от върховната власт няма нищо по-тягостно и отегчително.

— А сега на тъжния въпрос — обяви Хоф, след като и последният спор бе приключил с неохотно приети компромиси. — Нашият колега, лорд-маршал Бър е мъртъв. Тялото му пътува обратно към Съюза, където ще бъде погребан с почести. Междувременно наш дълг е да излъчим негов приемник. Първият стол в този съвет, който се нуждае от попълнение след смъртта на високоуважавания канцлер Фикт. Лорд-маршал Варуз?

Възрастният войн се покашля и направи кисела физиономия, сякаш се готвеше да отвори шлюза на язовир с ясното съзнание, че това може да ги издави до един.

— Двама са очевидните претенденти за поста. И двамата са мъже с ненадмината храброст и опит във военното дело, а заслугите им не са тайна за Висшия съвет. Аз лично нямам колебания, че както генерал Паулдър, така и генерал Крой...

— Мисля, че няма никакво съмнение в това, че Паулдър е достойният кандидат — изръмжа Сълт и Халек моментално засвидетелства подкрепата си.

— Точно обратното е! — изсъска Маровия, подкрепен от гневното мърморене на своя лагер. — Повече от очевидно е, че Крой е по-добрият избор!

Като офицер с известен опит, Джизал смяташе, че това поне бе тема, към която би могъл да има някакъв, пък било то и нищожен принос, но никой от членовете на Висшия съвет дори не даваше вид, че възнамерява да потърси мнението му. И той се смъкна посърнал на стола си и продължи да отпива от бокала с вино, докато старите вълци продължиха да щракат със зъби един на друг.

— Може би трябва да довършим разискването на този въпрос по-късно! — прекъсна жлъчния спор Хоф. — Негово величество изглежда изтощен от тънкостите на тази материя, а и въпросът не е от първостепенна важност! — Сълт и Маровия размениха гневни

погледи, но замълчаха. Хоф въздъхна облекчено. — Чудесно. Следващият въпрос, който трябва да обсъдим, е за доставките за армията в Англанд. В докладите си полковник Уест споменава...

— Уест? — каза Джизал с пресипнал от виното глас и рязко се надигна. Името му действа като амоняк под носа на припаднала девойка, беше като здрава скала, в която да се вкопчи наред този хаос. Ако можеше само Уест да е тук сега, да му помогне, всичко щеше да е съвсем различно... Погледът му попадна на опразнения от Бър стол. Може и да беше пиян, но е крал. Покашля се. — Полковник Уест ще бъде новият ми лорд-маршал!

Настана гробна тишина. Дванайсетте мъже го гледаха втренчено. После Торликорм се подсмихна снизходително, сякаш искаше да каже: „Уф, как да му запушим устата на този?“

— Ваше Величество, полковник Уест е личен ваш познат и смел мъж, разбира се, но...

В този момент целият съвет намери единствената тема, по която можеше да постигне пълно съгласие.

— Пръв в пробива при Улриок и така нататък — промърмори Варуз, поклащайки глава, — но все пак...

— ... той не е старши офицер, няма опита...

— Той е от простолюдието — каза Хоф и повдигна озадачено вежди.

— Крайно неуместно нарушаване на традициите — жално добави Халек.

— Паулдър го превъзхожда в пъти! — Сълт се озъби на Маровия.

— Крой е нашият човек! — отвърна му подобаващо Маровия.

Торликорм се усмихна като бавачка, която успокоява разплакано пеленаче.

— Виждате, Ваше Величество, не можем да допуснем дори възможността полковник Уест...

Празният бокал на Джизал отскочи с остър пукот от плешивото чело на Торликорм и издрънча в единия ъгъл на стаята. Възрастният мъж изпищя от болка и изненада и се свлече от стола си. От дълбоката рана на лицето му потече кръв.

— Не можете ли? — изкрещя Джизал и скочи на крака с изхвъркнали от ярост очи. — Как си позволяваш да ми пробутваш това „не можем“, дърто копеле такова? Вие ми принадлежите, всичките! —

Пръстът му прониза въздуха към съветниците. — Вие съществувате, за да ме съветвате, не да ми нареждате! Тук аз управлявам! Аз! — Сграбчи една масленица и я запрати яростно през стаята. Стъкленицата се пръсна в стената, остави огромно петно върху бялата мазилка и опръска с черни капки единия ръкав на безупречно бялото палто на Сълт. — Аз! Аз! Единствената традиция, от която се нуждаете, е подчинение! — Грабна един свитък с документи, хвърли го към Маровия и навсякъде из въздуха се разлетяха листове хартия. — Никога повече не ми пробутвайте това „не можем“! Никога! — Единайсет чифта стъписани очи се взираха в Джизал. Един се усмихваше от отсрещния край на масата. Това още повече го вбеси.

— Колем Уест е новият ми лорд-маршал! — Джизал преобърна яростно стола си. — На следващото заседание очаквам да бъда третиран с полагащото ми се уважение или ще ви окова до един във вериги! В шибани вериги, мамка му и... и... — Главата го болеше, при това много. Вече беше хвърлил всичко в обсега на ръцете си и сега не знаеше какво да направи.

Баяз се изправи рязко от стола си.

— Уважаеми лордове, това е всичко за днес.

Висшият съвет не дочака друга покана. Те се втурнаха към вратата под какофония от шляпане на хартия, шумолене на роби и скърцане на столове. Хоф излетя навън в коридора, последван по петите от Маровия и Сълт. Варуз помогна на Торликорм да стане от пода и го поведе, хванат под ръка, към вратата.

— Моля за извинение — изпъшка през окървавеното си лице той, докато излизаше. — Ваше Величество, най-покорно моля за извинение...

Баяз проследи със строго изражение излизащите навън съветници. В другия край на масата, Джизал стоеше като истукан, застинал в колебание между ярост и срам. В следващия момент осъзна, че напредваше с бързи крачки към второто. Сякаш измина цял час, докато и последният член на Висшия съвет не излезе тичешком от стаята и вратите не се затвориха зад гърба му.

Първия магус се обърна към Джизал и изведнъж на лицето му грейна широка усмивка.

— Разкошно изпълнение, Ваше Величество, превъзходно.

— Какво? — Джизал тъкмо започваше да смята, че току-що се бе направил на пълно магаре и вече нямаше никакъв шанс да поправи това.

— Мисля, че занапред съветниците ти много ще се замислят, преди отново да решат да се отнасят несериозно с теб. Нищо ново като стратегия, бих казал, но все така безотказна. Харод Велики например също притежаваше избухлив нрав и добре се възползваше от него. Седмици наред след избухването му никой не смееше да подлага на съмнение решенията му — изхили се Баяз. — От друга страна, подозирам, че той все пак би се спрял пред физическа саморазправа със собствения си Висш съвет.

— Това няма нищо общо с избухлив нрав — озъби се Джизал и усети как кръвта му кипва отново. Ако го вбесяваше обкръжението на противни старчета, то Баяз заслужаваше най-много гнева му. — Ако ще съм крал, ще се отнасят с мен като с такъв! Отказвам да ми се нарежда в собствения ми дворец! От никого... от ни... искам да кажа...

Зелените очи на Баяз го пронизаха.

— Ако сега смяташ да пробваш гнева си върху мен, Ваше Величество — заговори той с ледена нотка в гласа, — горещо те съветвам да не го правиш.

Яростта на Джизал и бездруго беше почти изчезнала, но под ледения поглед на магуса съвсем се стопи.

— Разбира се... съжалявам... много съжалявам. — Затвори очи за момент, после заби поглед в полирания плот на масата. Досега за нищо не се бе извинявал. А сега беше крал и вече дори нямаше нужда да се извинява на когото и да било, но въпреки това откри, че не може да спре да го прави. — Не съм искал всичко това — промърмори едва и се свлече на единия от столовете. — Не знам дори как стана. Не го заслужавам.

— Разбира се, че не. — Баяз обиколи бавно масата. — Никой човек не е достоен за трона. Ето защо сега трябва с всички сили да се стремиш да го заслужиш. Всеки ден. Точно както правеха великите ти предшественици. Касамир. Арнолт. Дори Харод.

Джизал пое дълбоко въздух и въздъхна тежко.

— Прав си, разбира се. Как успяваш винаги да си прав?

— Винаги ли? — отвърна скромно Баяз. — Не бих казал. Но се радвам на огромен опит и съм тук да те съветвам по възможно най-добрия начин. Ти постигна едно добро начало по много труден път и трябва да се гордееш, също както аз се гордея с теб. Но сега предстоят важни стъпки, които не търпят отлагане. На първо място, сватбата ти.

— Сватба ли? — зяпна го Джизал.

— Нежененият крал е като стол с три крака, Ваше Величество. Склонен да пада. Задните ти части току-що докоснаха трона и ще мине много време, докато се установят здраво на него. Нужна ти е жена, която да ти донесе подкрепа, нужни са ти наследници, за да се чувстват спокойни поданиците ти. Отлагането само дава възможност на враговете ти да работят срещу теб.

Ударите заваляха с такава скорост, че Джизал трябваше да хване с ръце главата си, от страх да не избухне.

— Какви врагове? — Нима не се бе опитвал всячески да се разбира с всички?

— Възможно ли е да си толкова наивен? Лорд Брок със сигурност вече крои планове срещу теб. Лорд Ишър няма вечно да чака. Много други в Камарата на лордовете те подкрепиха, защото бяха заплашени или защото им бе платено.

— Платено?

— Такава подкрепа не трае вечно. Сега трябва да се ожениш и жена ти да ти осигури силни съюзници.

— Но аз имам... — Джизал облиза нервно устни, несигурен как точно да подхване темата. — Известни ангажменти... от подобно естество.

— Арди Уест ли? — Джизал моментално отвори уста да попита откъде е толкова запознат Баяз с любовните му връзки, но бързо размисли. В края на краищата, оказа се, че този старец знаеше за него много повече отколкото той самият. — Разбирам какво ти е, Джизал. Живял съм дълго. Естествено, че я обичаш. Естествено, че на този етап си готов да се откажеш от всичко заради нея. Но това чувство, повярвай ми, няма да трае вечно.

Джизал се размърда неловко. Опитва да извика в съзнанието си образа на Арди, с нейната леко изкривена на една страна усмивка, да си спомни мекотата на косата ѝ, звученето на смеха ѝ. Спомни си каква утеха му бе донесъл споменът за нея в широката равнина. Но сега не

можеше да мисли за всичко това, без в съзнанието му да изникват и образи като зъбите ѝ, които се впиват в устната му, без спомена за изтръпването на бузата след плесницата ѝ и скърцането на масата под тежестта им. Не можеше да забрави нито срама, нито вината. Баяз продължи, а гласът му бе още по-безмилостно тих, брутално прагматичен и обезкуражаващо земен.

— Напълно естествено е да чувстваш, че имаш ангажимент, но миналият ти живот свърши, а с него и миналите ангажименти. Сега си крал и поданиците ти очакват да се държиш като такъв. Те искат модел на подражание. Те искат да видят някого, който стои много по-високо от тях. Говорим за върховна кралица на Съюза. Майка на бъдещи крале. Дъщеря на фермер с непредсказуем характер и увлечение по пиенето? Не мисля. — Джизал примижа при това описание на Арди, но осъзна, че не можеше да го обори по никакъв начин.

— Ти си незаконен син. Жена от безупречно потекло ще допринесе неимоверно за династията ти. И ще ти гарантира още повече уважение. Светът е пълен с добри партии за брак, Ваше Величество, коя от коя с по-знатно потекло. Дъщери на графове, сестри на крале, до една красиви и изтънчени. Имаш избор от безброй принцеси.

Джизал усети как веждите му се повдигат. Естествено, обичаше Арди, но последният довод на Баяз беше направо съкрушителен. Сега трябваше да мисли за много повече, отколкото за собствените си нужди. И ако идеята за Джизал като крал звучеше абсурдно, то идеята за Арди като кралица беше направо нелепа. Той обичаше Арди, естествено. Донякъде. Но избор от безброй принцеси? Това категорично казваше всичко.

— Аха, схващаш вече! — Първия магус щракна победоносно с пръсти. — Ще пиша на Върховния херцог Орсо от Талинс, че желаеш да бъдеш официално представен на дъщеря му Терез. — Той вдигна ръка в успокоителен жест. — Просто за начало, нищо сериозно. От Талинс ще излезе много ценен съюзник. — Баяз се усмихна и се надвеси над ухото на Джизал. — Но ако си сериозно привързан към това момиче, не е нужно да се отказваш от всичко на този свят. Кралете често имат любовници.

С това, естествено, Джизал бе окончателно спечелен за каузата.

ГОТОВ ЗА НАЙ-ЛОШОТО

Глокта седеше в трапезарията си, взираше се в масата и разтриваше с една ръка бедрото на болния си крак. Другата ровеше небрежно в огромното състояние от скъпоценни камъни в черния кожен калъф.

Защо го правя? Защо продължавам да стоя тук и да задавам въпроси? Мога да замина със следващия отлив и така за всички ще е по-добре. Една обиколка из красивите градове на Стирия например? Плаване около Хилядата острова? Накрая последно пътуване до далечните Тонд или Сулджук, където да доживея остатъка от мъчителните си дни, сред хора, които не разбират и дума от езика ми? Без да наранявам когото и да било повече? Без тайни за пазене? Без да ме е грижа за невинност или вина, за истини или лъжи, точно както тези лъскави камъчета не ги е грижа за нищо.

Камъните блещукаха на светлината на свещта, потракваха тихо и гъделичкаха приятно пръстите му, докато ги побутваше насам-натам. Но Негово високопреосвещенство ще си изплаче очите, като научи за внезапното ми заминаване. Предполагам, същото ще направят и в банкова къща „Валинт и Балк“. А къде в широкия Кръг на света ще съм в безопасност от сълзите на такива влиятелни и всемогъщи господари? И за какво? За да седя по цял ден на сакатия си задник в очакване на убийците? За да лежа в леглото, да се измъчвам от болка и да мисля за всичко загубено?

Той погледна отново камъните: лъскави, твърди, красиви. Направих своя избор преди много време. Когато взех парите на „Валинт и Балк“. Когато целунах пръстена на Сълт. Преди императорския дворец дори, докато яздех към моста, убеден, че единствено невероятният полковник Санд дан Глокта е в състояние да спаси света...

В трапезарията отекна глухото чукане на вратата и Глокта се сепна. Беззъбата му уста зяпна широко. *Стига да не е архилекторът...*

— Отворете в името на Негово високопреосвещенство!

Лицето му се изкриви от внезапния спазъм в гърба, докато се измъкваше от стола. Започна бързо да събира на купчинка скъпоценните камъни. Безценни, искрящи, цели шепи от тях. На челото му изби пот.

Ами ако архилекторът разбере за малкото ми съкровище?

Разхили се почти на глас, докато сграбчваше кожения калъф. *Щях да ви кажа за това, наистина, но все не намирах удобен момент. Пък и става дума за скромна сума, колко да е — един кралски откуп.* Треперещите му в бързината пръсти изпуснаха един от камъните, той отхвърча настрани и изтрака остро на пода.

Разнесе се ново чукане, този път по-силно и тежката брава направо се разтресе.

— Отваряй!

— Ей сега! — Глокта се смъкна с мъка на колене и застана на четири крака. Вратът му изгаряше от болка. Видя го — беше от плоските зелени. Лежеше на дъските и блестеше ярко на светлината на свещта.

Пипнах те, малък негоднико! Грабна го, вкопчи се в ръба на масата и се изправи. Прегъна кожения калъф, веднъж, два пъти. *Няма време да го крия.* Пъкна го в пазвата на ризата си и усети как пада до колана му. Стисна бастуна и закуца към вратата, като едновременно с това избърса потта от челото и пооправи дрехите си.

— Идвам! Няма нужда да...

Четиримата огромни практики нахлуха покрай него в жилището и почти го събориха на пода. Отвън в коридора, с навъсена физиономия, стоеше архилектор Сълт, а зад гърба му стояха още двама практики. Глокта чу тежките стъпки на четиримата, които отваряха шумно врата след врата, килер след килер. *Не ми обръщайте внимание, господа, чувствайте се като у дома си.* След малко практиците се върнаха на вратата.

— Празно — изръмжа един иззад черната си маска.

— Хм — изсумтя презрително Сълт, прекрачи прага и се огледа с нескрито отвращение. *Очевидно новото ми жилище е точно толкова впечатляващо, колкото и старото.* Шестимата практики заеха позиции покрай стените на трапезарията, скръстиха ръце на гърдите си и зачакаха. *Прекалено много здравеняци, за да държат под око недъгав дребосък като мен.*

Сълт закрачи напред-назад из стаята и обувките му зачаткаха по дъските с такава сила, сякаш искаше да им причини болка. Сините очи заплашваха да изхвъркнат от изкривеното му от ярост лице. *Не е нужно да си голям познавач на човешката природа, за да се досетиш, че не е доволен. Дали случайно някоя от мръсните ми тайни не е достигнала до знанието му? Някоя от малките ми прояви на неподчинение може би? Единият ръб на кожения калъф убиваше леко в ребрата му. Или става дума за онази дреболия с огромната сума, с която ме купи една крайно подозрителна банка?*

В съзнанието на Глокта изникна неприятната гледка на това, как коженият калъф в пазвата му изпада под колана, отваря се и пред смаяните очи на архилектора и практиците съдържанието му се изсипва като безценен водопад от крачолите на панталоните. Чудя се, как ли ще обясня това? Наложил се да потисне напушилия го при тази мисъл смях.

— Това копеле, Баяз! — озъби се Сълт и белите му ръкавици се свиха в треперещи юмруци.

Глокта усети как се поотпуска. *Значи не съм аз причината за гнева ти? Поне засега де.*

— Баяз?

— Този плешив лъжец, този самодоволен самозванец, този древен шарлатанин! Присвои си Висшия съвет! *Дръжте крадеца!* Накарал е оня червей Лутар да ни се налага и заповядва! Ти ми каза, че е безгръбначно нищожество! *Не, аз казах, че беше безгръбначно нищожество, но ти не ме доизслуша.* Проклетото пале си показва зъбите и ни даде да разберем, че знае как да хапе, а Първият от шибаните магуси държи другия край на поводата му! Той ни се присмива! Подиграва ми се! На мен! — изкрещя Сълт и заби един треперещ от яд показалец в гърдите си.

— Аз...

— Стига с проклетите извинения, Глокта! Аз искам отговори, а вместо това се давя в море от проклети извинения! Трябват ми разрешения за проблемите! Искам да знам повече за този лъжец!

— *Ще се опитам да те впечатля тогава.* След като го споменавате, аз си позволих да предприема няколко стъпки в тази насока.

— Какви стъпки?

— Отдаде ми се възможност да арестувам навигатора — отвърна Глокта с бегла усмивка.

— Навигаторът ли? — Сълт не даде никакви признаци, че беше впечатлен. — И какво научи от малоумния звездоброец?

Глокта се замисли.

— Каза, че пътуването му с Баяз и новия ни крал е било до Старата империя и края на Света. — Замисли се отново за най-удачните думи, за причини и ясни обяснения, които да паснат на логическото мислене на архилектора. — Те са търсили някаква останка... от Старите времена...

— Останка? — намръщи се още повече Сълт. — От Старите времена?

Глокта преглътна нервно.

— Точно така, но не са я намерили...

— Значи знаем за просто още едно от хилядите неща, които Баяз не е направил, така ли? Ха! — Той махна гневно с ръка. — Затворникът ти е един никой и ти е казал едно нищо! Просто поредните ти митове и легенди и куп други глупости!

— Разбира се, Ваше Високопреосвещенство. *Няма угодия за някои хора.*

Сълт се загледа намръщено в игралната дъска за квадрати до прозореца. Едната му ръка увисна над пуловете, сякаш се готвеше да направи ход.

— Съвсем изгубих бройката на разочарованията, които ми причини, Глокта, но ще ти дам последен шанс да ми се реваншираш. Проучи отново Първия магус. Намери ми някаква слабост, някакво оръжие, което да използваме срещу него. Той е гноен цирей, който трябва да бъде изгорен. — Той побутна гневно един от белите пулове на дъската. — Искam го смазан! Искam го унищожен! Искam го в Палатата на въпросите, окован във вериги!

— Ваше Високопреосвещенство — преглътна нервно Глокта, — Баяз е на сигурно място в двореца, далеч от обсега ми... протежето му е новият ни крал... *Отчасти благодарение на собствените ни отчаяни действия.* — Глокта почти затвори от страх очи, но нямаше как да избегне въпроса. — Как да го направя?

— Как? — кресна Сълт. — Това ли питаш, недъгав червей такъв? — Той яростно помете дъската за квадрати и пуловете се пръснаха по

пода. *А кой сега ще се навежда да ги събира, а?* Повишаването на глас от архилектора подежда като команда на шестимата практики и те като един пристъпиха заплашително напред. — Ако смятах сам да се занимавам с всяка дреболия, нямаше да имам нужда от жалките ти услуги! Действай и си свърши работата, изкривено гнусно нищожество!

— Ласкаете ме, Ваше Високопреосвещенство — промърмори Глокта и сведе почтително глава. *Дори и най-долният помияр има нужда от време на време да бъде почесван зад ухото, в противен случай може да реши да впие зъби в гърлото на господаря си...*

— И междуременно, провери версията му.

— Версията му, архилекторе?

— Историята за Карми дан Рот! — Очите на Сълт станаха на цепки и в основата на носа му се образуваха дълбоки бръчки. — Ако не успеем да вземем повода, ще се наложи да се отървем от кучето, ясен ли съм?

Опитите на Глокта да спре треперенето на клепача си не дадоха резултат. *Ще търсим начин да сложим бърз край на управлението на крал Джизал. Опасно. Ако сравним Съюза с кораб, в момента е като току-що излязъл от буря и се накланя силно на една страна. Изгубихме един капитан. Ако сега сменим и новия, коритото може съвсем да се разпадне. И тогава ще плуваме в дълбоки, студени и непознати води. Има ли желаещи за гражданска война? Сведе поглед към разпилените по пода пулове. Но архилекторът си каза тежката дума. Какво каза Шикел? Когато господарят ти възложи задача, даваш всичко от себе си. Дори ако задачата е от най-гадните. А някои от нас са създадени само за такива задачи...*

— Карми дан Рот и копелето й. Ще открия цялата истина, Ваше Високопреосвещенство, можете да разчитате на мен.

На ехидната физиономия на Сълт се изписа още повече презрение.

— Как пък не!

В Палатата на въпросите беше оживено като за вечер. Докато вървеше по коридора, прехапал долна устна с жалките остатъци от

зъбите си и стиснал с потна длан дръжката на бастуна, Глокта не видя никого. Но ги чу.

От обкованите с желязо врати до ушите му достигаха всякакви гласове. Ниски и настоятелни. *Задават въпроси.* Пискливи и отчаяни. *Бързат да отговорят.* От време на време нечий писък, ръмжение или болезнен вой нарушаваха тишината. *Тези нямат нужда от обяснение.* Северард чакаше, облегнат с гръб на стената. Беше качил един крак на мръсната мазилка и си подсвиркваше фалшиво иззад черната маска.

— Каква е цялата тази работа?

— Някои от хората на лорд Брок се понапили и се поразпалили. Петдесет от тях са предизвикали голяма бъркотия на Четирите ъгъла. Хленчели нещо за права, жалвали се как били измамени хората, държали речи как Брок трябвало да е крал. Те го наричат демонстрация. Ние — държавна измяна.

— Измяна, казваш? *Доста разтегливо понятие.* Определете подбудителите и набавете малко подписани самопризнания. Англанд е отново в наши ръце. Крайно време е да почнем да пълним колонии с предатели.

— Работим по въпроса. Нещо друго?

— О, разбира се. *Жонглиране с ножове.* Един пада надолу, два политат нагоре. *Винаги тези във въздуха са повече, а остриетата им са кое от кое по-смъртоносни.* Имах посещение от архилектора по-рано днес. Краткотрайно, но въпреки това прекалено дълго за вкуса ми.

— Има работа за нас, а?

— Нищо, от което да забогатееш, ако на това се надяваш.

— Не спирам да се надявам. Непоправим оптимист съм.

— Щастливец. *Аз клоня към песимизма.* — Глокта пое дълбоко въздух и въздъхна дълбоко. — Става дума за Първия магус и дръжката му дружина.

— Пак ли?

— Негово високопреосвещенство иска информация.

— Този Баяз, той сега не е ли доста гъст с новия крал?

Един приглушен вик се разнесе по коридора и Глокта повдигна озадачено една вежда. *Гъст ли? Ако не беше магьосник, а грънчар, кралят щеше да е една от делвите му.*

— Точно затова трябва да го държим под око, практик Северард. За негово собствено добро. Могъщите и влиятелните освен могъщи и влиятелни приятели имат също толкова могъщи и влиятелни врагове.

— Мислите ли, че навигаторът знае нещо друго?

— Нищо, което да ни е от полза.

— Жалко. Започнах да свиквам с компанията на дребосъка. Разказва страшна история за някаква огромна риба.

— Засега го дръж където е. — Глокта пое шумно въздух през стиснати зъби. — Може би практик Фрост също ще оцени историите му. *Той има изтънчено чувство за хумор.*

— Щом навигаторът няма да ни е от полза, кого тогава ще изстискаме?

Именно, кого? Деветопръстия го няма. Самият Баяз се е покрил на сигурно място в двореца, а чиракът му почти не се отделя от него. Бившият Джизал дан Лутар окончателно е извън обсега ни...

— Ами онази жена?

— Какво за кафявата кучка? — вдигна рязко глава Северард.

— Тя още е в града, нали?

— Доколкото знам.

— Тогава започни да я следиш и опитай да разбереш какви ги върши?

Практикът замълча за момент, после попита:

— Налага ли се?

— Моля? Да не те е страх?

Северард повдигна маската си и се почеса отдолу.

— Да кажем, че предпочитам да следя някой друг.

— Животът е низ от неприятни за вършене неща — Глокта огледа коридора, за да се убеди, че нямаше никой наблизо. — Също така трябва да зададем няколко въпроса за Карми дан Рот, предполагаемата майка на новия крал.

— Какви въпроси?

Глокта се наведе към Северард и процеди през зъби:

— Дали наистина е родила дете, преди да умре? Дали това дете наистина е продукт на свръхактивните слабини на крал Гуслав? Дали това дете е същият, който седи на трона? Такива въпроси. *Въпроси, които могат да ни вкарат в големи неприятности. Въпроси, в*

задаването на които някои хора може да открият държавна измяна. Така де, това е доста разтегливо понятие.

Маската на Северард остана непроменена, но останалата част от лицето му придоби определено тревожен вид.

— Сигурен ли сте, че искате да се задълбаваме в това?

— Защо не попиташ архилектора дали е сигурен? На мен ми звучеше доста убеден. Ако имаш неприятности, вземи Фрост да ти помага.

— Но... какво точно търсим? И как...

— Как? — изсъска Глокта. — Ако смятах сам да се занимавам с всяка дреболия, нямаше да имам нужда от теб. А сега действай и си свърши работата!

Навремето, когато Глокта бе млад и красив, бързоподвижен и многообещаващ, обект на всеобщо възхищение и завист, той прекарваше огромна част от времето си в таверните на Адуа. *И все пак не помня някога да съм паднал чак толкова ниско.*

Докато минаваше покрай посетителите, установи, че направо принадлежеше на това място. Тук недъзите бяха обичайна гледка и малцина имаха повече зъби от него. Почти всеки имаше противни белези или ужасни наранявания, а също циреи и брадавици, които да засрамят всяка крастава жаба. Имаше хора с лица като коричката на престояла два дни овесена каша. Имаше и такива, които се тресяха повече от листата на дърво при буря и воняха на застояла пикня. Мъже от типа хора, които биха прерязали гърлото на дете с едната цел да си поддържат ножа наточен. Една пияна проститутка висеше на един стълб в поза, в която и най-закъсалият моряк нямаше да открие нищо възбуждащо. *Познатата воня на вкиснала бира и безнадеждност, на застояла пот и преждевременна смърт, които помня от местата на някогашните си изстъпления. Но по-силна.*

В единия край на вмирисания салон имаше самостоятелни сепарета — потънали в мрак кутийки под сводестите тавани и пълни с още по-окаяни пияници. *Какъв човек може да очакваш да срещнеш в такава обстановка?* Глокта спря пред последното.

— Гледай ти, гледай ти. Не очаквах да те видя отново жив.

Никомо Коска имаше още по-окаян вид, отколкото при първата им среща, ако това въобще беше възможно. Беше се проснал, облегнат на мърлявата стена, с провесени надолу ръце и с увиснала на една страна глава. Почти не отвори очи, докато Глокта се наместваше с мъка на стола срещу него. Кожата му изглеждаше прозрачно бяла на оскъдната светлина на свещта. Имаше огромни торбички под очите, а лицето му бе силно изпито. Обривът на врата беше още по-зачервен и бе плъзнал нагоре по челюстта му като лоза по древни руини. *С още малко усилия ще придобие здравия вид, на който се радвам аз.*

— Началник Глокта — изхриптя грапав като кората на дърво глас. — Радвам се, че сте получили съобщението ми. За мен е огромно удоволствие, че можем да подновим познанството си, противно на всякаква логика. Виждам, че господарите ви не са възнаградили усилията ви в Дагоска с прерязване на гърлото, а?

— Бях също толкова изненадан, но уви, не. *Естествено, има предостатъчно време за това.* Как беше в Дагоска след заминаването ми?

Стириянецът изду бузи.

— Щом питате, пълна бъркотия. Много мъртви. Много поробени. Ама така става, като поканиш гуркулите на вечеря, а? Лош край за свестните, още по-лош за лошите. Лош край за всички. Приятелят ви Висбрук беше един от тях.

— Доколкото разбрах, прерязал си е гърлото. *За огромната възхита и бурните аплодисменти на обществеността.* Ти как се измъкна?

Едното ъгълче на устата на Коска се повдигна, сякаш искаше да се усмихне, но не му стигнаха силите.

— Преоблякох се като слугиня и изучах когото трябваше, за да ме пуснат.

— Страшно изобретателно. *Но далеч по-достоверно ми звучи версията, в която отваряш градските порти на гуркулите в замяна на свободата си. Чудя се, на твоє място, дали бих направил същото? Най-вероятно да.* Извадихме късмет значи.

— Казват, че късметът е като жена. Умилква се на онези, дето най-малко я заслужават.

— Сигурно е така. *В моя случай хем нямам късмет, хем не го заслужавам.* Но появата ти в Адуа в точно този момент е истинска

щастлива случайност. Времената са... неспокойни.

Отнякъде дойде цвърчене, после шумолене и един огромен плъх пробяга под стола на Глокта и спря на средата на пода. Коска тронаво зарови ръка под лекъосаното си палто и рязко я измъкна навън. От нея излетя нож и се заби в дъските на пода, на цяла крачка встрани от целта. Плъхът остана на място, достатъчно дълго, за да му засвидетелства презрението си, после побягна между краката на маси, столове и опърпаните ботуши на клиентите.

Коска облиза пожълтелите си зъби и се изсули от сепарето, за да си прибере ножа.

— Между другото, едно време бях ненадминат в хвърлянето на ножове.

— Пък на мен ми се лепяха всички красавици. — Глокта прокара език по празните си венци. — Времената се менят.

— И аз така знам. Менят се. Новите правила означават нови тревоги, а тревогите означават работа за хора с моята професия.

— Може да се окаже, че съвсем скоро и аз ще имам нужда от специфичните ти умения.

— Мога да кажа само, че няма да ви откажа. — Коска надигна бутилката и пъкна език в гърлото ѝ, за да изсмуче последните капки. — Кесията ми е празна като пресъхнал кладенец. Дотолкова, че дори нямам кесия.

Тук поне мога да помогна. Глокта се огледа за нежелани погледи и подхвърли нещо на грубия плот на масата, което тропна, подскочи, завъртя се и накрая спря пред Коска. Наемникът го взе с два пръста, поднесе го под светлината на свещта и се загледа в него с едно кървясало око.

— Това, изглежда, е диамант.

— Смятай се за нает. Смей да твърдя, че можеш да наемеш и няколко съмишленици, които да ти помагат. Надеждни мъже, които не плямпат нагоре-надолу и не задават въпроси. Няколко добри момчета, които да помогнат в една работа.

— Искате да кажете, няколко лоши момчета, нали?

— Е. — Глокта се усмихна широко и разкри дупките във венците си. — Всичко е въпрос на гледна точка. Дали си работодателят, или обектът на работата.

— Предполагам, че е така. — Коска захвърли празната бутилка на кривите дъски на пода. — И каква е работата, началник?

— Засега просто да чакате и да не се набивате на очи. — Наведе се назад и щракна с пръсти на една намусена сервитьорка. — Още една бутилка от каквото пие приятелят ми!

— А после?

— Убеден съм, че ще имам работа за вас. — Наведе се с мъка напред и прошепна: — Между нас да си остане, дочух слухове, че гуркулите идват насам.

— Пак ли те? — направи кисела физиономия Коска. — Нужно ли е наистина? Тези копелета не играят по правилата. С техните бог, праведност и вяра. — Той потрепери. — Изнервят ме.

— Както и да е, който и да почука на вратата, сигурен съм, че ще успея да организирам един последен отпор, отчаян и без всякакви изгледи за успех. *В края на краищата не е като да ми липсват врагове.*

Момичето стовари една пълна бутилка на разкривената маса пред Коска и очите на наемника светнаха.

— А загубените каузи — каза, — любими са ми.

ОСОБЕНОСТИТЕ НА КОМАНДВАНЕТО

Уест седеше в маршалската шатра и с отчаяние се взираше в празното пространство пред себе си. През последната една година не беше прекарал и минута в бездействие. А сега изведнъж се оказа, че няма нищо за правене, освен да седи и чака. Непрестанно очакваше маршал Бър да отметне покривалото на входа и скръстил ръце на гърба си, да застане пред картата. Непрестанно очакваше да забележи в лагера успокоителното му присъствие, да чуе боботещия му глас да вкарва в правия път някой своенравен офицер. Но, естествено, това нямаше да се случи. Нито сега, нито някога.

Отляво на масата седеше щабът на генерал Крой, в строгите си, зловещи и както обикновено, безупречни униформи. Отдясно седяха офицерите на Паулдър, с небрежно разкопчани най-горни копчета на куртките — неприкрито оскърбление към отсреща седящите. Приличаха на надути пауни с разперени опашки. В погледите, които си отправяха двамата велики генерали, докато седяха в очакване на кралския указ, се четеше пълното недоверие на вражески армии на бойното поле. Този дългоочакван указ щеше да издигне един от тях до Висшия съвет и да попари завинаги надеждите на другия. Указ, който щеше да оповести името на новия крал и неговия нов лорд-маршал.

Естествено, това щеше да е или Паулдър, или Крой, затова те очакваха нетърпеливо окончателната си победа над другия. А междувременно армията, и в частност Уест, седеше на едно място, като парализирана. Безсилна. Далеч на север Кучето и хората му, които бяха спасили живота на Уест повече пъти, отколкото можеше да си спомни, сигурно вече се биеха за живота си и гледаха отчаяно към хоризонта, откъдето нямаше да дойде помощ.

Уест имаше усещането, че седи на собственото си погребение, на което бяха дошли само надменните му, превзети и нахилени до уши врагове. Без значение дали щеше да е Паулдър или Крой, с него беше свършено. Паулдър питаеше към него пламенна омраза, а Крой — ледена ненавист. Единственият, който щеше да се сгромоляса по-бързо от него, щеше да е пренебрегнатият от Висшия съвет генерал.

Отвън се чу приглушена суматоха и всички в шатрата извърнаха нетърпеливо глави към входа. Чуха се забързани стъпки и няколко от офицерите не издържаха и скочиха на крака. Покривалото се отметна и в шатрата влезе с подрънкване на брони един рицар вестител. Беше ужасно висок и когато се изправи, крилете на шлема му почти докоснаха тавана на шатрата. През едното му покрито с броня рамо беше прехвърлена кожена чанта с герба на Съюза. Уест прикова очи в него и затаи дъх.

— Предай съобщението си — протегна нетърпеливо ръка Крой.

— Не, предай го на мен! — отсече Паулдър.

Забравили всякакво благоприличие, двамата генерали се сбутаха пред рицаря, който ги изглежда невъзмутимо отгоре.

— Присъства ли в шатрата полковник Уест? — прокътя мощният му бас. Всички очи, по-специално тези на Крой и Паулдър, се извърнаха към него.

Уест усети, че се изправя колебливо на крака.

— Ъ... аз съм Уест.

Рицарят вестител подмина небрежно генерал Крой и се отправи с дрънкане на шпори към Уест. Отвори чантата, извади отвътре един свитък и му го подаде.

— По заповед на краля — каза.

Каква ирония на съдбата, реши Уест, той щеше лично да обяви името на онзи, който час по-късно щеше да сложи край на кариерата му, като го освободи без почести от поста му. Но щом така и така щеше да падне върху собственото си острие, отлагането просто щеше да умножи болката. Той взе свитъка от металната ръкавица на рицаря и разчупи дебелия печат. Разгърна пергамента до средата и пред очите му се появиха старателно изписаните редове. В момента, в който зачете, всички затаиха дъх.

Невярващ на очите си, Уест се разхили. Независимо че обстановката беше напрегната като в съдебна зала секунди преди обявяване на присъдата, той просто не успя да се сдържи. Наложил му се да прочете първия параграф още два пъти и пак не бе напълно убеден, че разбира какво пишеше в него.

— Кое е толкова смешно? — настоя да узнае Крой.

— Камарата на лордовете е избрала Джизал дан Лутар за върховен крал на Съюза, наричан занапред — Джизал I. — Уест

трябваше да потисне отново напушилия го смях, въпреки че и да беше това шега, не бе никак смешна.

— Лутар ли? — попита някой. — Че кой е пък този Лутар?

— Да не е момчето, което спечели Турнира?

Уест осъзна колко ужасяващо просто и логично беше всичко това. През целия си живот Джизал се държеше така, сякаш е с класи над всички останали и ето че сега това бе факт. Но тази новина, без значение колко важна, оставаше на заден план в маршалската шатра.

— Кой е новият лорд-маршал? — изръмжа Крой и всички офицери вече до един станали на крака, се приближиха нетърпеливо и оформиха полукръг пред Уест.

Той пое дълбоко въздух, събра сили като малко момче, което се готвеше да скочи в ледено студен вир. Разгърна целия пергамент и погледът му пробяга през следващия параграф. Намръщи се. Никъде не видя нито името на Крой, нито това на Паулдър. Зачете отново, този път по-бавно. В следващия момент коленете му омекнаха.

— Кое е името? — почти изписка Паулдър. Уест понечи да отговори, но ме намери думи. Протегна ръка и Паулдър грабна писмото и зачете, докато Крой отчаяно се опитваше да надникне през рамото му.

— Не — прошепна Паулдър, след като стигна до края.

Крой измъкна свитъка от ръцете му и на свой ред зачете.

— Това е някаква грешка!

Но рицарят вестител очевидно не споделяше мнението му.

— Висшият съвет не допуска грешки. Това е заповедта на краля!

— Той се обърна към Уест и се поклони. — Лорд-маршале, на добър час.

Каймакът на военното командване зяпна Уест с широко отворени уста.

— Ъ... да — заекна Уест. — Да, разбира се.

Час по-късно, шатрата беше празна. Уест седеше на бюрото на Бър и нервно разместваше писалката, мастилницата, хартията, но най-вече писмото, което току-що беше написал и запечатил с червен восък. Седеше с отпуснати на надрасканата кожена повърхност на бюрото

длани и гледаше ту към окачените на стативи карти, ту към писмото. Опитваше се да осмисли случилото се.

Доколкото схващаше, току-що и най-неочаквано бе издигнат до един от най-високите постове в Съюза. Лорд-маршал Уест. Ако се изключеше Бетод, предполагаемо при това, в момента той беше най-могъщият човек от тази страна на Кръглото море. Крой и Паулдър щяха да се обръщат към него с „господине“. Имаше място във Висшия съвет. Той! Колем Уест! Човекът от простолюдието, цял живот презиран, тормозен и гледан отвисоко. Как въобще стана това? Със сигурност не беше по заслуги. Не беше и заради нещо постигнато или непостигнато. Чист късмет. Късмет, да бъде приятел с човек, когото дори не харесваше много, а още по-малко, от когото бе очаквал услуги. Човек, който по някакво щастливо, сравнимо единствено с чудо, стечение на обстоятелствата се бе издигнал до престола на Съюза.

Първоначалният му смях не трая дълго. Сега в главата му се намести крайно неприятната картина на принц Ладисла, с разбита глава, полугол и непогребан, лежащ някъде в Дивия север. Преглътна тежко. Ако не беше той, сега Ладисла щеше да е крал, а той, вместо да командва армията на Съюза, щеше да чисти тоалетните. Главоболието му се засили и той разтри слепоочия. Все пак беше изиграл ключова роля в повишението си.

Покривалото на входа на шатрата прошумоля и вътре влезе Пайк. На изгореното му лице грееше усмивка.

— Генерал Крой е тук.

— Остави го да почака и се поизпоти малко. — Всъщност Уест бе този, който се потеше. Потри влажни длани и приглади предницата на куртката, от която само преди час бяха свалени полковнишките пагони. Трябваше да изглежда като човек, който с лекота владее положението, точно както изглеждаше маршал Бър. Точно както маршал Варуз преди него в сухата пустош на Гуркул. Сега трябваше да смаже Паулдър и Крой, докато все още имаше тази възможност. Пропуснеше ли я сега, завинаги щеше да зависи от милостта им. Уест с неохота взе писмото и го подаде на Пайк.

— Не може ли просто да обесим и двамата? — попита бившият затворник, докато го поемаше от ръката му.

— Де да можехме. Колкото и ужасни да са, не можем да минем без тях. Нов крал, нов лорд-маршал, до голяма степен никому

неизвестен преди. А войниците се нуждаят от познати командири. — Пое дълбоко въздух и изду гърди. Всеки трябваше да си свърши работата, това е. — Кажи на генерала да влезе — каза, докато издишваше тежко.

— Да, господине. — Пайк задържа покривалото вдигнато и изрева: — Генерал Крой!

Черната униформа на Крой имаше извезана със златни листа яка и беше така силно колосана, че беше цяло чудо как генералът успяваше да се движи в нея. Той се изправи, изпъна се и тялото му потрепери, когато отдаде чест. Поздравът му беше безупречен, всяка извивка на тялото му беше в съответствие с устава, но въпреки това някак успя да демонстрира ясно и презрението, и разочарованието си.

— Ако позволите първо да ви поздравя — изръмжа Крой, — лорд-маршале.

— Благодаря, генерале. Много мило.

— Сериозно повишение за човек така млад, така неопитен...

— Професионален войник съм от дванайсет години. Бил съм се в две войни, в няколко битки. Явно Негово величество кралят ме смята за достатъчно опитен.

— Разбира се, лорд-маршале — покашля се Крой. — Но сте още нов във висшето командване. По мое мнение ще постъпите мъдро, ако се опрете на опита на някой по-възрастен.

— Напълно съм съгласен с вас.

Едната вежда на Крой се повдигна едва доловимо.

— Радвам се да го чуя.

— И този човек, без капка съмнение, ще е генерал Паулдър. — Трябваше да му се признае, лицето на Крой дори не помръдна. Единственото, което издаде смайването му, бе тихо изсвирване от едната му ноздра. Ако при влизането в шатрата беше просто наранен, сега бе напрано съкрушен. Точния момент да забиеш до дръжка острието, реши Уест.

— Винаги съм бил голям почитател на командния подход на генерал Паулдър. Устремът му. Енергичността му. За мен той е възплъщение на перфектния командир.

— Безспорно — процеди през зъби Крой.

— Мненията ни съвпадат в много области. Има само един важен въпрос, по който не можахме да постигнем съгласие.

— Нима?

— Вие, генерал Крой. — Лицето на Крой придоби цвета на токущо оскубано пиле, а бледите щрихи на презрение в изражението му бързо се смениха с непогрешимия оттенък на ужаса. — Паулдър е на мнение, че трябва незабавно да бъдете освободен от командния си пост. Но аз съм за това, да получите още един шанс. Сержант Пайк?

— Господине — бившият затворник пристъпи отривисто и му подаде писмото. Уест го взе и го показа на Крой.

— Това е писмо до краля. Започвам с кратко припомняне на щастливите години, през които служихме заедно в Адуа. По-нататък описвам подробно причините за освобождаването ви без почести от командния ви пост. За вашия непоправим инат, генерал Крой. За склонността ви да си приписвате чужди заслуги. И за тоталната ви липса на гъвкавост и съобразителност. Също за категоричната ви неохота да работите с други офицери. — Ако беше възможно лицето на неоткъсващия очи от плика Крой да пребледнее и се изпълне повече, то го постигна бавно, но уверено. — Най-искрено се надявам никога да не ми се наложи да изпратя това писмо. Но ще го направя при първата провокация от ваша страна както към мен, така и към генерал Паулдър, ясен ли съм?

Първоначално генералът, изглежда, си бе глътнал езика, но най-накрая проговори дрезгаво:

— Напълно ясен, лорд-маршале.

— Отлично. Забавихме се ужасно с притичването си на помощ на съюзниците ни северняци, а аз мразя да закъснявам за срещи. Като начало ще ми прехвърлите командването на кавалерията си. Вземам я с мен и двамата с генерал Паулдър тръгваме на север след Бетод.

— Ами аз, господине?

— Част от северняците са все още на хълмовете пред нас. Вашата задача е да ги изметете оттам и да разчистите пътя към Карлеон, което същевременно ще остави у врага впечатлението, че основните ни сили остават тук. Справете се с това и ще ме убедите, че заслужавате доверието ми. Направете нужното да сте готови за действие преди изгрев-слънце. — Крой отвори уста, готов да протестира срещу непосилния срок. — Желаете да добавите нещо ли?

Генералът моментално размисли:

— Не, господине. Разбрано, преди изгрев-слънце. — Успя дори да докара нещо, което бегло наподобяваше усмивка.

Тази на Уест се удаде с лекота.

— Радвам се, че приемате с такава готовност възможността да се докажете, генерале. Свободен сте. — Крой отново отдаде чест, завъртя се на пети, препъна се в сабята си и излезе, залитайки.

Уест пое дълбоко въздух. Главата му направо щеше да се пръсне. В момента не искаше нищо повече от това, да полегне за няколко минути. Но нямаше време за това. Приглади отново предницата на униформата си. Щом оцеля в кошмарния поход през снега на север, ще да оцелее и след това.

— Извикай генерал Паулдър.

Паулдър влезе в шатрата с такава наперена походка, сякаш тя му принадлежеше, и отдаде чест надве-натри. Маниерът му беше толкова превзет, колкото този на Крой стегнат.

— Лорд-маршал Уест, позволете да изкажа най-искрените си поздравления по случай неочакваното ви повишение. — Той се усмихна неубедително, но Уест не се присъедини. Остана седнал, загледан в Паулдър, все едно онзи представляваше трудно разрешим проблем, изискващ незабавна и решителна намеса от негова страна. Остана така, докато очите на генерала не започнаха да оглеждат нервно шатрата.

— Ако позволите да попитам, лорд-маршале — покашля се генералът, — какво имаште да обсъждате с генерал Крой?

— Много неща. — Уест се постара лицето му да не покаже и капка емоция. — Уважението ми към военните умения на генерал Крой е безгранично. Приличаме си с него. В прецизността му. В перфекционизма му. За мен той е живото олицетворение на съвършения войник.

— Той е кадърен офицер — успя да процеди през зъби Паулдър.

— Така е. Бях повишен до този висок пост прекалено бързо. Сега, когато маршал Бър вече не е сред нас, смятам, че ми е нужен друг по-възрастен офицер с огромен опит, който да ми служи за... ментор, ако щете. И генерал Крой бе така добър да откликне на молбата ми.

— Нима? — На челото на Паулдър изби пот.

— Вече направи няколко отлични предложения, които веднага приведох в действие. Има само един въпрос, по който не можем да постигнем съгласие. — Уест подпря лакти на бюрото, сплете пръсти и погледна строго над тях към Паулдър. — Вие сте този въпрос, генерал Паулдър. Вие.

— Аз ли, лорд-маршале?

— Крой настоя за незабавното ви освобождаване от командния ви пост. — Пухкавото лице на Паулдър порозовя. — Но аз реших да ви предоставя последен шанс.

Уест взе същото писмо, което показва и на Крой.

— Това е писмо до краля. Започвам с благодарностите си за повишението ми, интереса ми към здравето му и напомняне за близкото ни приятелство. По-нататък излагам в подробности причините за незабавното ви уволнение. А именно несъответстващата на поста ви арогантност, генерал Паулдър. Склонността ви да си присвоявате чужди заслуги. Нежеланието ви да изпълнявате заповеди. Също за категоричната ви неохота да работите с други офицери. Най-искрено се надявам никога да не ми се наложи да изпратя това писмо. Но ще го направя при първата провокация от ваша страна към мен или към генерал Крой, ясен ли съм?

Паулдър преглътна тежко. Вече цялото му червендалесто лице беше плувнало в пот.

— Да, лорд-маршале.

— Добре. Поверих на генерал Крой разчистването на хълмовете и отварянето на пътя към Карлеон. Докато не докажете, че сте способен на самостоятелно командване, оставате с мен. Искам цялата ви дивизия да е готова за потегляне на север. Преди изгрев-слънце, с най-бързите си части отпред. Нашите съюзници от Севера разчитат на нас и аз не смятам да ги разочаровам. Преди изгрев-слънце, генерале, и с максимална скорост.

— Максимална скорост, разбрано. Можете да разчитате на мен... господине.

— Надявам се да е така, въпреки колебанията ми. Всеки трябва да свърши работата си, генерале. Всеки един.

Паулдър примига на парцали, размърда беззвучно устни и понечи да си върви. Сети се, макар и със закъснение, отдаде чест и излезе. Уест се загледа в леко полюшващото се покривало и въздъхна.

Смачка писмото на топка и го хвърли в ъгъла на шатрата. Не му трябваше повече — просто празен лист хартия.

Пайк повдигна една розова, останала почти без косми вежда.

— Ако позволите да отбележа, прекрасно изиграно, господине. Дори в колонията не съм виждал такова майсторско лъгане.

— Благодаря ти, сержант. Започва да ми харесва командването. Баща ми винаги ме поучаваше за лъжите, но между нас да си остане, човекът беше истинско лайно, страхливец и пълен негодник. Ако сега беше тук, щях да го заплуя в лицето.

Уест се изправи и отиде до най-голямата карта. Застана пред нея и скръсти ръце на гърба. Точно както щеше да направи лорд-маршал Бър, предположи той. Огледа внимателно мръсното петно, оставено от пръста на Крамок-и-Файл, докато им беше показвал местоположението на крепостта. Проследи маршрута до там от настоящата си позиция, далеч, далеч на юг. Намръщи се. Трудно му бе да повярва, че картографът на Съюза си беше направил труда лично да обследва терена. Повърхностният маниер, с който бяха изобразени хълмовете и реките, говореше непогрешимо за това, каква измишльотина беше цялата карта.

— Колко, мислите, ще ни отнеме да стигнем там? — попита Пайк.

— Невъзможно е да се каже. — Дори и да тръгнеха незабавно, което не беше много вероятно. Дори ако Паулдър изпълнеше каквото му бе наредено, а това беше двойно по-невероятно. Дори ако картата беше наполовина точна, а той вече знаеше, че случаят съвсем не е такъв. Поклати мрачно глава. — Невъзможно е да се каже.

ПЪРВИЯТ ДЕН

По небето на изток пламваха първите огньовете на зората. По бледото небе се бяха разтеглили дълги ивици черни и порозовели облаци. Под тях се очерта като накълцан с касапски нож размазаният контур на сивите върхове. На запад небето оставаше същата студена и неприветлива черна маса.

— Хубав ден за работа — каза Крамок.

— Ъхъ. — Логън не беше сигурен, че имаше такова нещо като хубав ден за това, което предстоеше.

— Е, ако пък Бетод не се появи и не убием нищо днес, поне остава чудесната работа, която свършихте по стената ми.

Невероятно, колко бързо и с каква вещина беше склонен да работи човек по купчина камъни, когато разчиташе на нея да спаси живота му. Само за няколко дни бяха стегнали и замазали с нов хоросан цялата дължина на стената и изрязали почти всичките пълзящи растения от външната страна. Отвътре, където теренът беше естествено висок, тя не изглеждаше много страховито. Отвън, пътеката на върха ѝ се издигаше три пъти по-високо от човешки ръст от земята. Бяха надградили парапета, така че да стига до гърдите, като оставиха достатъчно процепи за обстрел със стрели и камъни. Отпред бяха изкопали приличен ров, с побити по дължината му остри колове.

Отляво, където стената опираше в скалния масив и където беше най-лесно да се изкатери човек, копаенето продължаваше. Това беше участъкът на Дау и Логън го чуваше да крещи, надвиквайки шума от лопатите: „Копайте, мързеливи копелета! Не смятам да умирам заради мързела ви! Превивайте гърбове, копелдаци такива!“, и така през целия ден. И това е начин да накараш някого да работи, предположи Логън.

Бяха изкопали рова най-дълбоко пред дървената порта. Подходящ намек към всички, че вариант за напускане на укреплението не се предвиждаше. И въпреки това точно там беше най-слабото място в отбраната, и това беше очевидно. Ако Бетод дойдеше, точно там щеше да бъде Логън. Точно в средата, в участъка на Тръпката. Същият

в момента стоеше, недалеч от Логън и Крамок, на стената над тунела на портата с развяна от вятъра коса и сочеше няколко пукнатини, които трябваше да се замажат.

— Стената изглежда добре! — викна му Логън.

Тръпката се обърна, насъбра слюнка и се изплю през рамо.

— Тхъ — изръмжа той и пак се обърна на другата страна.

— Като почне битката — наведе се Крамок, — ще трябва да си пазиш гърба от този, Кървави девет.

— И аз така мисля. — Разгарът на битката е подходящ момент за уреждане на сметки с някой от своите. След края на мелето на никой не му прави кой знае какво впечатление дали човекът е наръган отпред или отзад. Всички са заети да се вайкат за собствените си рани, да копаят за мъртвите или да бягат. Логън изгледа продължително едрия планинец. — Като почне битката, ще се оглеждам за много мъже. Не сме чак толкова близки, че да те изключа от групата.

— Аз също — каза Крамок и на брадатата му физиономия грейна широка усмивка. — И на двамата ни се носи славата, че почне ли клането, не подбираме много кой го отнася. Но това не е чак толкова лошо. Много доверие прави човека небрежен.

— Много доверие ли? — Беше минало дълго време откакто Логън беше имал много от нещо, като се изключат враговете, естествено. — Ще се кача да видя дали не са видели нещо — посочи с палец към кулата.

— Дано да са! — потри дебели длани Крамок. — Надявам се копелетата да се появят днес!

Логън скочи от стената и тръгна през така наречената крепост. Мина покрай насядали на групи северняци и планинци. Едни ядяха, други си говореха, трети почистваха оръжия, а няколкото, които бяха стояли на пост през нощта, спяха, увити в одеялата си. Мина покрай кошарата с овцете, чиито брой беше намалял значително. Стигна до импровизираната ковачница до бараката, в която държаха камъка. Няколко покрити със сажди мъже работеха с меховете, а друг изливаше разтопено желязо в калъпи за върхове на стрели. Ако Бетод се появеше, щяха да се нуждаят от ужасно много от тях. Започна да изкачва две по две изсечените в скалата стъпала, които водеха до върха на кулата.

Горе имаше грамадна купчина камъни, приготвени за хвърляне и шест големи, пълни със стрели бъчви. До прясно иззидания парапет стояха най-добрите им стрелци, хора с остър поглед и добър слух, които в момента се взираха в далечината за появата на Бетод. Сред тях видя Кучето. От едната му страна стоеше Мрачния, а от другата — Тъл.

— Главатар! — Логън все още се усмихваше всеки път, когато го казваше. В продължение на много време беше обратното, но според него сега нещата вървяха по-добре отпреди. Най-малкото, никой не беше изплашен през цялото време. Не и от собствения си главатар. — Вижда ли се нещо?

— Доста неща. — Кучето се усмихна и му подаде манерката си.

— Хъ — каза Мрачния. Слънцето изгряваше над планините, пронизваше облаците с ярки лъчи, прогонваше сенките по суровата земя и изпаряваше утринната мъгла. Отпред, горди и невъзмутими, се издигаха възвишенията от двете страни на долината, с покрити с жълто-зелена трева и папрат склонове и оголени кафяви скали по върховете. В подножието им лежеше притихналата долина, с тук-там бодливи трънаци и ниски дървета, прорязана от коритата на пресъхнали потоци. Беше точно толкова безлюдна, колкото и вчера, колкото онзи ден, колкото в деня на пристигането им.

Гледката извика спомени от младостта му, когато се изкачваше във Височините сам. Оставаше там с дни, мереше сили с планината. Отдавна, преди да получи име, което всеки бе чувал. Преди да имаше жена и деца. Преди жена му и децата му да бяха обратно при пръстта. Щастливите долини от миналото. Пое дълбоко планинския въздух и издиша тежко.

— Бива си я гледката, така е, но имах предвид нашия стар приятел.

— Имаш предвид Бетод, негово кралско северняшко величество? Не. Нито следа от него.

Тъл поклати голямата си глава.

— Ако беше тръгнал насам, досега щяхме да сме го забелязали.

Логън завъртя малко вода из устата си и я изплю през парапета. Проследи я с поглед, докато не падна на скалите отдолу.

— Може да не се е вързал. — Мисълта за това не беше никак лоша. Отмъщението е чудесна идея, но отдалеч, приближи ли, спира да

е толкова примамливо. Особено когато те превъзхождат десет към едно и няма накъде да отстъпваш.

— Може и да не дойде — каза Кучето обнадежден. — Как е стената?

— Става, стига да не носят стълби. Колко мислиш ще чакаме, преди да...

— Хъ — изръмжа Мрачния и посочи към долината.

Логън забеляза някакво движение. И отново. Преглътна тежко. В далечината, като бръмбари през чакъл, няколко мъже пълзяха покрай скалите. Усети напрежението на хората наоколо, чу ги да промърморват.

— Мамка му — процеди през зъби Логън. Погледна настрани към Кучето и той стори същото. — Явно планът на Крамок е проработил.

— Така изглежда. Или поне тази част, Бетод да тръгне след нас.

— Тъхъ. Останалото е трудната част. — Онази, която най-вероятно щеше да им докара смъртта, но Логън не го каза, всички те го знаеха и без да им го напомня.

— Сега остава да се надяваме, че Съюзът ще изпълни своята част от уговорката — каза Кучето.

— Да се надяваме — каза Логън и опита да се усмихне, но нищо не се получи. Това с надеждите при него никога не се получаваше.

Веднъж започнали да прииждат, изпълниха долината, докъдето стигаше погледът на Кучето. Чиста, спретната работа, напълно в стила на Бетод. Знамената бяха точно в средата между двата скални масива, три пъти по-далеч от обхвата на лъка. Тежко въоръжените войници и леката пехота от селяни се бяха построили с лице към стената, в стегнати редици около тях. Слънцето се беше изкачило високо в синьото небе, по което почти не се виждаха облаци. Стоманата блестеше силно и сега цялата долина заприлича на огряно от луната море.

Знамената на всички бяха там, на най-добрите измежду хората на Бетод от едно време — на Белобрадия, Горинг, Бледоликия, Кокала. Имаше и други — чепатите, опърпани тотеми на онези отвъд Крина.

Диваците, сключили тъмни и кървави сделки с Бетод. Кучето ги чу как кряскаха един на друг. Странни, почти животински звуци.

Представляваха сериозно сбиреще и Кучето надуши гъстите като супа страх и колебание, които налегнаха хората му на стената. Пръстите заиграха нервно по дръжките на оръжията, множество зъбите прехапах устни. Той се постара изражението му да остане твърдо и непоколебимо, точно както правеше Три дървета. Точно както се очакваше от един главатар. Без значение колко силно трепереха коленете му.

— Как мислиш, колко са? — попита Логън.

Кучето замислено обходи с поглед долината.

— Осем хиляди може би. Или десет?

— И аз така си мислех — отвърна след кратко мълчание Логън.

— Както и да е, много повече от нас са — добави тихо Кучето.

— Вярно. Но не всички битки се печелят от по-многобройната войска.

— Не, естествено, че не всички. — Кучето продължи да оглежда огромното множество в долината. — Само повечето.

Пред редиците на Бетод кипеше трескава дейност, проблясваха лопати и по цялата ширина на долината се оформяше изкоп със земен насип зад него.

— Окопават се — изръмжа Дау.

— Обича да изпипва нещата този Бетод — каза Кучето. — Бавно и спокойно. И както трябва.

— Иска да е сигурен, че никой от нас няма да се измъкне — кимна Логън.

Кучето чу смеха на Крамок някъде отзад:

— Ние не сме си и помисляли за измъкване, а, момчета?

Сега и знамето на Бетод се появи в долината, по-назад, но по-високо от всички останали. Беше огромно, червен кръг на черен фон. Кучето го изгледа намръщено да се вее на вятъра. Спомни си същата гледка отпреди месеци, в Англанд. Докато и Три дървета, и Кадил бяха още живи. Завъртя език из пресъхналата си уста.

— Крал на шибания Север — промърмори.

Няколко мъже излязоха напред и тръгнаха нагоре към стената. Бяха петима, с добри брони, а този най-отпред беше разперил широко ръце.

— Ще чешем езици — промърмори Дау и се изплю в изкопа пред стената. Петимата наближиха и спряха точно пред постегнатата порта на укреплението. Дългите им ризници леко проблясваха под ярките лъчи на слънцето. Първият имаше дълга бяла коса и едно сляпо око. Всички добре го помнеха. Хансул Бялото око. Изглеждаше остарял, но това се отнасяше и за тях самите. Него беше изпратил Бетод пред стените на Уфрит, за да каже на Три дървета да се предаде, но той го прати на майната си. Пак него замериха с лайна пред Хеонан. И пак той бе изпратен да предложи дуели на Дау Черния, на Тъл Дуру и на Хардинг Мрачния. Дуели срещу първенеца на Бетод. Срещу Кървавия девет. Човекът беше изрекъл много приказки от името на Бетод, беше изрекъл много лъжи.

— Ха, това долу да не е Лайняното око Хансул? — провикна се Дау. — Гледам, още лапаш пишката на Бетод, а?

Възрастният войн се усмихна широко.

— Човек все някак трябва да храни семейството, нали? А колкото до пишките, дали ще е тази, или на друг, ако питаш мен, все тая! И не се правете, че вашите усти не помнят още соления вкус от едно време!

Тук имаше право, трябваше да му се признае, реши Кучето. В края на краищата всичките се бяха били за Бетод.

— Какво искаш, Хансул? — провикна се Кучето. — Бетод е дошъл да се предаде, така ли?

— И аз на ваше място бих си помислил същото, нали сте толкова повече от нас, но не за това идвам. Както винаги, той е готов за битка, но аз съм повече по приказките и успях да го придумам да ви даде последен шанс. Имам двама синове там долу. Може и да мисля само за себе си, както искате, така го разбирайте, но не ми се ще да ги излагам на опасност. Надявам се, ще успеем да оправим нещата с приказки.

— Не ми се струва много вероятно! — каза Кучето. — Но да чуем, днес нямам друга работа!

— Добре тогава, ето как стоят нещата! Бетод няма интерес в момента да си пилее времето и силите да се катери по жалката ви стена. Той има работа с южняците. Също така повече от очевидно е колко сте го загазили. Превъзхождаме ви десет към едно, че може и повече. На всичкото отгоре няма накъде да бягате. Бетод предлага

всеки, който иска да се предаде, да го направи сега и да си тръгва мирно и тихо. Трябва само да предаде оръжията си.

— А малко след това и главата си, а? — викна Дау.

Хансул въздъхна дълбоко, сякаш точно това беше очаквал, че няма да му повярват.

— Бетод каза, че всеки, който иска да си върви, ще си тръгне необезпокояван. Дава думата си.

— Майната ѝ на думата му! — изглежда го презрително Дау и хората по стената изразиха шумно одобрението си с плюене и подигравки. — Да не мислиш, че не сме го виждали да я нарушава и преди? Това, дете излиза от задника ми, струва повече от неговата дума!

— Лъже, естествено — изхили се Крамок, — но то си е част от традицията, нали така? Малко лъжи преди истинската работа. Човек ще се засегне, ако поне не пробва, прав ли съм? Всеки може да си тръгне, а? — провикна се надолу. — Ами Крамок-и-Файл, той може ли? Ами Кървавия девет?

Физиономията на Хансул се изпъна при споменаването на второто име.

— Вярно е значи, а? Деветопръстия е горе, нали?

Кучето забеляза как Логън пристъпи напред и застана на парапета. Бялото око преbledня и увеси глава.

— Е — чу го Кучето да казва тихо, — значи ще е кървава работата.

Логън се облегна на лакти и измери Хансул и хората му с поглед. С онзи празен, гладен поглед, с който човек избира кое агне от стадото да заколи.

— Предай на Бетод, че ще си вървим... след като ви избием до един.

Цялата стена избухна в смях и подигравки. Мъжете размахаха предизвикателно оръжия. Нищо смешно, помисли си Кучето, но достатъчно тежки думи, точно такива, каквито очакваха да чуят момчетата. Добър начин да ги накараш да забравят за малко страха си. Усети, че дори той се усмихва леко.

Бялото око остана на място пред паянтовата им порта и изчака да стихнат гласовете.

— Чух, че сега ти си главатар, Куче. Не е нужно повече да приемаш заповедите на този кръвожаден касапин. Това ли е и твоят отговор? Така ли искаш да станат нещата?

— Че какъв друг начин може да има? — вдигна рамене Кучето. — Не сме дошли тук да говорим, Хансул. А сега заминавай на майната си.

Последваха още смях и подигравки. Един от групата на Тръпката си свали панталоните и подаде голия си задник през парапета. Дотук бяха преговорите.

— Добре тогава — поклати глава Бялото око. — Ще предам отговора ви. Обратно при пръстта, до един, заслужихте си го. Като се срещнете с мъртвите, кажете им, че се опитах да ви наля акъл в главите! — Той тръгна обратно надолу и четиримата войници го последваха.

Изведнъж Логън се надвеси на парапета.

— Ще се оглеждам за синовете ти, Хансул! — изкрещя той и от устата му хвъркнаха пръски слюнка. — Когато почне истинската работа! Кажи на Бетод, че съм тук и чакам! Кажи на всички, че ги чакам!

Над мъжете на стената и над тези в долината се спусна неестествена тишина. Онази тишина, която настъпваше преди битка, когато и двете страни знаеха какво предстои. Същата, която Логън изпита пред Карлеон, преди да извади меча си и да изреве на момчетата да тръгват в атака. Преди да загуби пръста си. Преди да стане Кървавия девет. Отдавна, когато всичко беше по-просто.

Бетод явно беше доволен от дълбочината на изкопа пред редиците си, защото хората му оставиха лопатите и минаха зад земния насип. Кучето се беше качил на площадката на върха на кулата и, с лък в ръка, беше заел мястото си до Мрачния и Тъл. Крамок беше зад стената заедно с планинците си, свирепи и готови за битката. Дау беше с момчетата си отляво. Червената шапка беше със своите отдясно. Тръпката стоеше недалеч от Логън, точно над портата и чакаше.

Знамената в долината се развяваха и плющяха на вятъра. Някъде отзад дойдоха три звънтящи удара на чук. Някъде високо отгоре изкряка птица. Някой въздъхна, после стана тихо. Логън затвори очи и

вдигна лице към слънцето, усети по кожата си жарките му лъчи и хладината на вятъра. Беше толкова тихо, че все едно беше сам във Височините, а не заобиколен от десет хиляди мъже, готови да започнат да се избиват един друг. Толкова тихо и спокойно, че почти се усмихна. Това ли щеше да представлява животът му, ако никога не беше хванал оръжие в ръка?

В продължение на три последователни вдишвания и издишвания Логън бе в пълен покой.

Тогава чу шума от раздвижване и отвори очи. Войниците на Бетод пристъпяха към склоновете на долината. Редица по редица, с тътрене на крака и дрънчене на брони. Оставиха в средата на строя си пътека. Появиха се черни фигури, които плъзнаха през изкопа и плъпнаха нагоре към стената в безформена маса от криви крайници, озъбени муцуни и дращеци нокти — черни пълчища от мравки, излезли от разровен мравуняк.

Шанка. Дори Логън не беше виждал толкова много закуп. Цялата долина се огласи от врякането, тупурдията и квиченето на пълчищата им.

— Мамка му — промърмори някой.

Логън се замисли дали не трябваше да извика нещо на момчетата около себе си. Нещо като „Дръжте се!“ или „Задръж строя!“. Нещо, което да повдигне духа им, както би направил един добър водач. Но какъв смисъл? Всеки един от тях се беше бил и преди, разбираше си от работата. Знаеше, че сега или се биеш, или умираш, а от това по-добре за повдигане на духа няма.

Затова стисна зъби, обви пръсти около хладната дръжка на меча на Създателя, извади го от изподраната му ножница и зачака идването на шанка. Първите от тях бяха стигнали на стотина крачки от стената и приближаваха бързо.

— Пригответе лъковете! — изрева Логън.

— Лъкове! — повтори като ехо Тръпката.

— Стрели! — долетя от едната му страна пронизителният вик на Дау, последван веднага от този на Червената шапка от другата страна. Навсякъде около него заскърцаха опънати лъкове. Мъжете зад тях, със здраво стиснати зъби и мрачни мръсни лица, се прицелиха. Плоскоглавите препускаха напред, с оголени зъби и увесени навън

езици, с блеснали от злоба очи. Още малко, съвсем малко. Логън превъртя дръжката на меча в ръката си.

— Скоро — прошепна.

— Стреляйте, мамка му! — И Кучето пусна първата си стрела в гъмжилото от шанка. Наоколо зазвънтяха тетиви и първият залп полетя със съскане надолу. Част от стрелите пропуснаха мишените си, отскочиха от скалите и се завъртяха лудо във въздуха, друга намери целта си и повали шанка в пищящи кълба от ръце и крака. Мъжете се пресегнаха за стрели, спокойни и непоколебими, бяха най-добрите стрелци в групата и добре го знаеха.

Лъковете скърцаха, стрелите фучаха, шанка умираха пред стената, стрелците се прицелваха внимателно, спокойно, после пускаха поредната стрела и се пресягаха за нова. Кучето чу заповедта за стрелба от стената и видя потрепващия облак от стрели да полита напред. Още повече шанка се запремятаха в пръстта.

— Лесна работа, все едно мачкаш мравки в купа — извика някой.

— Аха! — изкрещя му Кучето. — Само дето мравките няма да изпълзят от купата и да ти отсекаят кратуната! По-малко приказки и повече стрели!

Първите шанка достигнаха изкопа, задърпаха побитите колове, засуетиха се под стената.

Тъл вдигна един огромен камък, наведе се през парапета и с мощен рев го запрати надолу. Кучето го видя да улучва един шанка право в главата и да пръсва мозъка му по земята — яркочервен на фона на сивата скала. После камъкът отскочи и събори още няколко шанка. Други паднаха с писъци, пронизани от стрели, но отзад напиряха още, изсипваха се отгоре в изкопа, оплитаха крайници един в друг. После се хвърляха към стената и се разпръскваха настрани, докато не заеха цялата ѝ дължина. Някои започнаха да мятат копия по защитниците отгоре, други изпращаха по някоя и друга стрела.

После започнаха да се катерят, вкопчваха нокти в процепите между камъните и пъплеха нагоре. В по-голямата част от стената напредваха бавно и биваха постоянно сваляни от нея я от стрела, я от хвърлен камък, но в далечния ляв край, където беше Дау Черния,

напредваха по-бързо. Но най-високо бяха стигнали в центъра, около портата, където стената все още беше обрасла с пълзящи растения.

— Мамка му, бива ги в катеренето тази гадини! — изсъска Кучето и запъна нова.

— Хъ — изръмжа до него Мрачния.

Ръката на шанка плесна върху парапета и изкривените нокти се впиха в камъка. Логън видя подаващата се след нея предмишница — грозен, усукан, целият в изскочили дебели жили крайник, обрасъл на петна с гъста черна козина. Последваха го плоска, плешива глава, изскочило напред чело, масивна, изпъкнала челюст и зейнала, пълна с лъснали от лиги остри зъби уста. Дълбоко хлътналите очи срещнаха неговите. Мечът на Логън разцепи главата на шанка чак до сплескания чип нос, като при това изкара едното му око от черепа.

Наоколо мъжете стреляха надолу и бързо се дърпаха назад, а пред тях стрелите на шанка отскачаха от стената. Покрай главата на Логън профуча копие. Чувахе как шанка дерат и блъскат портата с боздугани и чукове, чувахе ги как квичат от ярост. Други съскаха и пищяха, докато се опитваха да се прехвърлят през парапета, а хората на стената ги посичаха с мечове и секири и ги ръгаха с копия.

Чу как Тръпката крещи: „Разкарайте ги от портата! Далеч от портата!“, чу ругатните на мъжете около себе си. Един войник се беше надвесил през парапета, после рязко изкашля и залитна назад. Точно под рамото му се беше забило копие, а върхът беше излязъл отзад и повдигаше ризата на гърба му. Той изгледа учудено кривата дръжка и понечи да каже нещо. Изпъшка и направи няколко залитащи крачки назад. Зад гърба му един едър плоскоглав праметна ръка на парапета и започна да се прехвърля отгоре.

Мечът на Създателя посече ръката точно над лакътя и изпръска с лепкави капки лицето на Логън, но при удара острието закачи камъка и ръката му се разтrese. Забави се достатъчно дълго, за да успее шанка да се изкатери на стената. Почти отсечена, ръката му висеше на парче кожа и от нея шуртяха тъмни струи кръв.

Плоскоглавият замахна с ноктите на другата си ръка, но Логън го хвана за китката, скрита го странично в сгънката на коляното и го повали на земята. Секунда по-късно мечът му посече гърба на шанка и

от дълбоката цепка щръкнаха бели кости. Онзи продължи да се бори и рита с крака, но Логън го стисна за врата, вдигна го от земята и го запрати обратно зад стената. Стовари се точно върху друг шанка, който тъкмо бе започнал да се катери нагоре. Двете тела се проснаха на дъното на рова и едното задра наоколо с нокти и зарита вяло с крака, а от гърлото му стърчеше счупено копие.

Недалеч от Логън стоеше младеж с облещени очи, широко зяпнала уста и увиснал в ръката лък.

— Да съм ти казвал да спираш да стреляш? — изрева му Логън. Момчето примига, постави с треперееща ръка стрела в тетивата и се втурна към парапета. Навсякъде се виждаха биещи се, крещящи мъже, изпращаха надолу стрели, размахваха оръжия. Логън видя трима от войниците да набучват на копията си един шанка. По-надолу на стената Тръпката нанесе мощен удар в кръста на друг и във въздуха полетяха черни струи кръв. Един от хората му замахна с щита си и размаза физиономията на един току-що изкатерил се на парапета шанка, който полетя обратно с разперени ръце и крака. Логън посече ръката на друг плоскоглав, но се подхлъзна в локва кръв и падна настрани, като замалко не се наръга със собствения си меч. Пропълзля настрана и с мъка се изправи на крака. Отсече ръката на един плоскоглав, вече намушен на копие то на един от войниците, и веднага след това посече врата на втори, който тъкмо подаваше глава над ръба на парапета. Втурна се напред и надникна надолу.

На стената имаше друг шанка и Логън насочи меча си към него, но в следващия момент плоскоглавият беше пронизан в гърба от изстреляна от кулата стрела. Тялото му падна и се набучи на един от коловите в рова. Логън се огледа. Плоскоглавите пред портата бяха отблъснати, смазани с камъни и надупчени със стрели. От страната на Червената шапка също беше вече чисто. Отляво все още имаше няколко на стената, но момчетата на Дау се бяха заели сериозно с тях и в момента няколко от окървавените им тела политаха надолу към рова.

Онези в долината пред изкопа бяха започнали да отстъпват разколебани, като не спираха да пицят и врякат под пороя от стрели, с които ги засипваха Кучето и хората му. Явно дори на шанка можеше да им дойде в повече. Накрая се обърнаха и побягнаха към редиците на Бетод.

— Оправихме ги! — извика някой и в следващия момент всички на стената крещяха. Момчето, на което Логън се беше скарал преди малко, сега размахваше лъка над главата си и се хилеше, все едно вече беше победило Бетод, при това съвсем само.

Логън не се присъедини към веселието. Смръщил вежди, погледна към огромната войска от другата страна на изкопа, към развятото знаме на Бетод. Първата вълна беше кратка и кървава, но следващата най-вероятно нямаше да е толкова кратка, за сметка на това щеше да е доста по-кървава. Насили изтръпналите си от болка пръсти да пуснат дръжката на меча на Създателя и го подпря на парапета. После притисна една в друга длани, за да спре треперенето им. Пое дълбоко въздух.

— Още съм жив.

Логън седеше и точеше ножовете си. Остриетата им проблясваха на светлината на огъня, докато ги обръщаше нагоре-надолу, докато прокарваше по тях камъка и после с напљунчен пръст отмиваше фината тиня, за да са отново чисти и гладки. Един нож в повече никога не е излишен, това е самата истина. Усмихна се, когато си спомни какво беше отговорила Феро на това. Ами ако паднеш в някоя река и не можеш да изплуваш от всичкото това желязо по теб? Замисли се за момент, дали някога щеше да я види отново. Най-вероятно не. Човек трябва да е реалист, а и оцеляването още един ден на стената беше достатъчно амбициозно начинание.

Срещу него седеше Мрачния и дялкаше пръчки за стрели. Когато двамата седнаха край огъня, на небето все още имаше някакви остатъци светлина, но сега беше черно като катран и осеяно със звезди. И през цялото това време никой от двамата не беше проговорил. Какво да очакваш, това е Хардинг Мрачния. Но Логън нямаше нищо против. Удобното мълчание е за предпочитане пред тревожните разговори, но нищо добро не трае вечно.

От тъмнината се разнесе шумът на забързани стъпки и към огъня се приближиха Дау Черния, Тъл и Крамок. Дау имаше такова мрачно изражение, че лицето му бе почти почерняло от яд — направо си оправдаваше името. Едната му предмишница беше превързана с

мърляво парче плат, през което кръвта беше избила и засъхнала в продълговатото тъмно петно.

— Отнесъл си едно порязване, а? — каза Логън.

— Ха! — Дау се стовари тежко до огъня. — Само драскотина. Шибани плоскоглави! Живи ще ги изгоря, до един!

— Другите, добре ли сте?

— На мен ръцете ми се протъркаха от мятане на камъни — ухили се Тъл, — но аз съм кораво копеле. Ще го преживея.

— А пък аз умирам от скука и бездействие зад стената — каза Крамок, — седя с децата, дето ми носят оръжията, и вадя стрели от труповете. Но за децата е полезно това със стрелите, свикват с труповете. Обаче луната иска да ме види да се бия, така искаме, и тя, и аз.

— Ще имаш възможност, Крамок — пое дълбоко въздух Логън, — на твое място не бих се тревожил за това. Бетод е довел предостатъчно войска за всички.

— Никога не съм виждал плоскоглавите да налитат така — каза замислено Дау. — С главата напред, срещу добре защитена стена, без стълби, без инструменти. Може и да не е голям умник плоскоглавият, но не е и глупак. Те обичат засадите. Обичат да имат прикритие, да се спотайват, да се прокрадват. Когато се наложи, не знаят страх, вярно, но да налитат така доброволно? Не е естествена тая работа.

Крамок се изкиска дрезгаво.

— Шанка се бият за едни хора срещу други хора. И това не е нормално. Но и времената не са. Може би вещицата на Бетод е пуснала някое заклинание да ги насъска. Заклинания и ритуали, надъхала ги е с омраза към нас.

— Танцувала гола край зелен огън и така нататък. Като нищо — каза Тъл.

— Луната ще се погрижи за нас, приятели, не се тревожете за това! — Крамок разклати кокалите на огърлицата около врата си. — Луната ни обича и ние не можем да умрем, докато...

— Това го кажи на онези, които се върнаха при пръстта днес. — Логън кимна към прясно изкопаните гробове в задната част на укреплението. В тъмното те не се виждаха, но бяха там. Двайсетина продълговати купчини натрупана и отъпкана пръст.

Едрият планинец се усмихна.

— Аз бих казал, че те са щастливците, не мислиш ли? Те поне имат собствени легла, нали така? А ние ще се смятаме за късметлии, ако не свършим по дузина в общ ров. Иначе няма да има място къде да спят живите. По двайсет в общ ров! Не ми казвай, че не си го виждал вече това, или пък, че сам не си копал такива ями.

— Може и да съм — изправи се Логън, — но не ми е по вкуса.

— Ама, разбира се, че е! — изрева след него Крамок. — Не ми ги пробутвай тия, Кървави девет!

Логън не погледна назад. На стената бяха запалени факли през десетина крачки една от друга. Ярките им пламъци, заобиколени от рояци насекоми, прорязваха тъмнината. В светлината им стояха мъже, подпрени на копия, с лъкове в ръце, с извадени мечове. Отваряха си очите за нощни изненади. Бетод винаги бе обичал изненадите и Логън знаеше, че преди всичко това да свърши, ще се нагледат на такива.

Отиде до парапета и подпря длани на влажния камък. Загледа се в горящите огньовете в долината. Огньовете на Бетод, далеч в тъмното, и техните собствени клади, които бяха запалили пред стената, за да забележат, ако някой хитрец реши да се промъкне посред нощ. Те хвърляха широки светли кръгове по тъмната скала, в които тук-там се виждаха усуканите трупове на плоскоглавите, посечени, размазани след падане от стената или пронизани със стрели.

Логън усети движение зад себе си и гърбът му настръхна. Извъртя предпазливо очи. Тръпката може би. Дошъл е да уредят сметки, като го бутне от стената. Тръпката или някой друг от стотиците, които му имаха зъб за нещо, което той отдавна бе оставил зад гърба си, но те никога нямаше да забравят. Увери се, че ръката му е достатъчно близо до едни от ножовете, оголи зъби и се приготви за рязко обръщане и удар.

— Добре се справихме днес, а? — каза Кучето. — Изгубихме по-малко от двайсет.

Логън се отпусна и свали ръка от дръжката на ножа.

— Добре се справихме. Но Бетод още загрява. Пробва ни, да види къде са слабите ни места, да прецени как да ни измори. Той знае, че най-важното е времето. То е най-ценното във войната. За него ден-два са по-ценни от тълпа плоскоглави. Ако прецени, че може да ни приключи бързо, ще е склонен на много жертви.

— Значи най-добре да се държим колкото може по-дълго, а?

Логън чу в далечината едва доловимите удари по метал и дърво, там някъде работеха ковачи и дърводелци.

— Долу се строи. Приготвят си всичко, от което ще се нуждаят, за да изкатерят стената и запълнят изкопа ни. Много стълби и много от всичко останало. Ще иска да ни приключи бързо, но ако не стане, ще се задоволи с бавно.

— Е, както вече казах — кимна Кучето, — най-добре да се държим колкото може по-дълго. Ако всичко върви по план, онези от Съюза скоро ще са тук.

— Дано. Плановете имат навика да се провалят, особено ако много разчиташ на тях.

СЛАДКА ТЪГА

— Негово превъзходителство, великият херцог на Осприя желае разбирателство и дружба...

Джизал просто седеше и се усмихваше. Седя и се усмихва така през целия, сякаш безкраен ден. Лицето му беше изтръпнало от усмивки, а задните му части от седене. Дърдоренето на посланика продължи с неотслабваща сила, подкрепено от превъзнесена жестикулация. От време на време прекъсваше пороя от празни приказки, за да може преводачът му да повтори изтърканите клишета на общия език на Съюза. Нямаше нужда да си прави труда.

— ... за великия град Осприя беше огромна чест да поддържа близки приятелски отношения с вашия знаменит баща, крал Гуслав, и сега желае единствено да продължи дружбата си с управлението и народа на Съюза...

Джизал бе прекарал в това положение цялата сутрин, седнал на богато инкрустирания със скъпоценни камъни трон върху мраморния подиум, докато посланиците от всички краища на света се изреждаха да изразят почитта си. Седя така, докато слънцето не се изкачи високо в небето и не изсипа безмилостните си лъчи през огромните прозорци, карайки позлатата на декоративните орнаменти по стените и тавана да блести, не се отрази в големите огледала, в сребърните свещници, във всяка огромна ваза, не се пречупи през разноцветните стъклени висулки на трите чудовищни полилея.

— ... още веднъж великият херцог желае да изрази съжалението си за нелепия инцидент от миналата пролет и ви уверява, че той няма да се повтори, стига войниците от Уестпорт да стоят от своята страна на границата...

Седя така през целия безкраен следобед, докато в залата ставаше все по-горещо, въртеше се неудобно на трона, докато пратениците на най-великите владетели на света се покланяха, изказваха едни и същи любезни поздравления на десетки непознати езици и после се изнизваха от залата. Седя така, когато слънцето залезе и в залата бяха запалени стотици свещи, чиито светлинки хвърляха отраженията си по

огромните огледала, тъмните прозорци и излъскания до блясък под. Седя, усмихва се и слуша възхвалите по свой адрес на мъже от страни, за които дори не бе чувал допреди началото на този безкраен ден.

— ... Негово превъзходителство се надява враждебните действия между вашата велика нация и империята на Гуркул да стихнат колкото може по-скоро, за да продължим отново добрите си търговски връзки през Кръглото море.

Посланикът и преводачът му учтиво замълчаха за момент и Джизал успя да се включи с вял отговор.

— Нашите надежди са същите. Моля, предайте на великия херцог благодарностите ни за превъзходния подарък. — В този момент двама лакеи вдигнаха огромен сандък и го преместиха встрани, при купчината от останалите лъскави боклуци, които бяха поднесени порано.

Залата отново се изпълни със стириянски брътвеж.

— Негово превъзходителство желае да изрази сърдечните си поздравления по случай предстоящата сватба на Ваше кралско величество с принцеса Терез, бижута на Талинс, чиято красота е ненадмината в целия Кръг на света. — Джизал с мъка удържа усмивката на лицето си. През целия ден се бе наслушал на поздравления за женитбата си, сякаш уговорената сватба беше неоспорим факт. Беше загубил сили и желание да поправя това недоразумение и нещо повече, сам почти бе започнал да се смята за сгоден. Сега единственото, което го вълнуваше, бе аудиенциите най-после да свършат, за да остане за момент насаме.

— Инструктиран съм от Негово превъзходителство да пожелаая от негово име на Ваше Кралско Величество щастливо дълголетие на трона — обясни преводачът — и много наследници, за да пребъде славното управление на вашата династия. — Джизал насили още по-широка усмивка на лицето си. — Желая на Ваше Величество приятна вечер!

Посланикът се поклони с театрална превъзнесеност и описа плавна дъга с огромната си шапка, чиито разноцветни пера се разлюляха енергично. Все още в поклон, той тръгна заднишком към вратата и някак успя да излезе в коридора, без да се спъне и просне по гръб на пода. Огромните, покрити с позлата врати се затвориха тихо след него.

Джизал се изправи, свали рязко короната и я метна на възглавничката до трона. Разтърка зачервените следи по потното си чело, като едновременно с това разкопча пищно извезаната си яка. Нищо не помогна. Все още бе замаян и умираше от жегата.

Хоф се примъкна угоднически от лявата му страна.

— Това беше последният посланик, Ваше Величество. Утре ви предстоят благородниците от Мидърланд. Всички са нетърпеливи да изразят почитта си...

— Нека да позная, много почит и никаква подкрепа!

Хоф се задави в престорен смях.

— Ха-ха, Ваше Величество. Господата ще чакат аудиенция от ранни зори, не искаме да ги обиждаме, като...

— Проклятие! — процеди през зъби Джизал и разтърси крака в опит да извади панталона от потния си задник. Сграбчи широкия пурпурен пояс на гърдите си и нервно го изхлузи през глава. Почти разкъса извезания със златен ширит фрак, докато го разкопчаваше, и започна да се бори да го свали от гърба си. Едната ръкавела заседна в ръкава и той трябваше да обърне целия ръкав наопаки, за да се освободи от проклетото нещо.

— Проклятие! — Захвърли смачкания на топка фрак на подиума и едва се удържа да не скочи върху проклетия парцал. В следващия момент се осъзна. Хоф беше отстъпил крачка назад и гледаше тревожно, сякаш току-що бе открил, че чисто новата му огромна къща е непоправимо проядена от дървояд. Множеството от прислужници, пажове и рицари, както вестители, така и тези от дворцовата охрана, старателно се взираха в празното пространство, давайки всичко от себе си да наподобят статуи. В един от потъналите в сянка ъгли на залата стоеше Баяз. Очите му бяха скрити в сянката, но лицето му имаше мрачно, каменно изражение.

Джизал се изчерви като скастрен ученик и постави длан на очите си.

— Изключително тежък ден... — С наведена глава, той изтича по стъпалата на подиума и излезе от залата за аудиенции. Позакъснялото и леко фалшиво изсвирване на фанфарите го настигна по коридора. За съжаление същото направи и Първия магус.

— Това не беше много изтънчено — каза Баяз. — Редките прояви на невъздържаност придават на човек страховитост. Честите го карат

да изглежда пълен смешник.

— Съжалявам — изръмжа сърдито Джизал. — Короната е ужасно бreme.

— Ужасно бreme, но същевременно огромна чест. Доколкото си спомням, вече говорихме за това, че сега трябва да дадеш всичко от себе си да я заслужиш. — Баяз замълча за момент. — Може би има още какво да дадеш.

Джизал разтри слепоочия.

— Искам да остана за момент насаме. Само за малко.

— Имаш колкото време искаш. Но на сутринта ни чака работа, Ваше Величество, неотложна работа. Аристокрацията на Мидърланд няма да чака, за да поднесе почитта си. Разчитам на това, че утре заран ще си изпълнен с енергия и ентусиазъм.

— Да, да! — отвърна троснато Джизал през рамо. — Изпълнен с енергия!

Излетя навън във вътрешния двор, заобиколен от три страни от колонади, и пое дълбоко прохладния вечерен въздух. Вдигна лице към небето, притвори очи и отново пое дълбоко въздух. Секунда насаме. Замисли се дали, като се изключеха моментите в тоалетната и нощем в леглото, това не беше първото му оставане сам след онзи шантав ден в Камарата на лордовете.

Оказа се едновременно и жертва, и благодетелстван от най-сериозния гаф в историята на Съюза. Незнайно как, всички го сбъркаха с крал, при положение че бе повече от ясно, че е само един егоистичен празноглав идиот, който през целия си живот не се бе замислял за повече от ден напред. С всеки следващ път, когато някой го наричаше „Ваше Величество“, се чувстваше още по-долен измамник и с всеки следващ момент в двореца изумлението му, как така още не е разкрит, растеше.

Тръгна с бавна крачка през свършената морава и изпусна дълбока, изпълнена със самосъжаление въздишка. В следващия момент дъхът му спря. Един рицар от дворцовата стража стоеше до портала отсреща. Беше стоял така неподвижно, че досега Джизал не го бе забелязал. Изруга наум. Толкова трудно ли е да бъде оставен насаме за пет минути? Погледна намръщено към рицаря и тръгна към него. Имаше нещо познато в този човек. Едър мъж, с обръсната глава и очевидна липса на врат...

— Бремър дан Горст!

— Ваше Величество — каза Горст и бронята му издрънча, когато удари отривисто юмрук в гърдите си.

— Много се радвам да те видя! — Джизал бе изпитал ненавист към човека още от първия миг, в който го видя, а това, че бе млатен и разнасян от него из кръга за дуели, без значение дали накрая беше победил, или не, с нищо не допринесе за стопляне на отношението му към безвратия. Но в момента всяко, макар и далечно познато, лице му действаше като чаша студена вода наред пустиня. Джизал с учудване установи, че стиска и разтърсва ръката на здравеняка, все едно бяха стари приятели.

— Ваше Величество ми оказва прекалено голяма чест.

— О, моля, не ме наричай така! Как се озова тук? Мислех, че служиш в личната гвардия на лорд Брок?

— Службата ми там не ме устройваше — отвърна Горст с неестествено пискливия си глас. — Щастieto ми се усмихна и преди месец постъпих в дворцовата стража, Ваше Ве... — усети се и замълча.

В главата на Джизал се зароди идея. Огледа се и не видя никой друг наоколо. Градината беше безлюдна като гробище, а тъмните ѝ колони притихнали като гробници.

— Бремър... мога да те наричам Бремър, нали?

— Моят крал може да ме нарича както пожелае, предполагам.

— Чудех се... дали не можеш да ми направиш една услуга?

Горст примигна озадачено.

— Негово величество само трябва да я назове.

Джизал се сепна при отварянето на вратата и рязко се обърна. Под колоните, с леко подрънкване на броня, пристъпи Горст. Безшумно го следваше фигура с дълга пелерина и качулка. Когато жената отметна назад качулката си и светлината от един от прозорците освети долната половина на лицето ѝ, Джизал усети как го обзема познато вълнение. От това разстояние успя да забележи само осветената извивка на едната ѝ буза, едната страна на устните ѝ и едва доловимия блясък на очите ѝ.

— Благодаря ти, Горст. Можеш да ни оставиш.

Едрият войник удари юмрук в гърдите си, оттегли се под една от арките над колоните и затвори зад себе си вратата. Това не беше първият път, когато двамата се срещаха тайно, но сега всичко беше различно. Зачуди се дали тази вечер всичко щеше да приключи с целувки и мили думи, или просто щеше да приключи. А началото бе всичко друго, но не и обнадеждаващо.

— Ваше Кралско Величество — каза Арди с неприкрита ирония. — Каква огромна чест. Да се просна ли по очи в краката ви, или просто един реверанс ще е достатъчен?

Независимо от обидата, звукът на гласа ѝ накара гърлото на Джизал на се стегне от възмущение.

— Реверанс ли? — успя да продума накрая. — Знаеш ли въобще как се прави?

— Да си призная, не. Не получих възпитание по етикет и сега липсата му направо ме смазва. — Тя пристъпи напред и огледа намръщено градината. — Когато бях малка, една от най-бурните ми фантазии беше, че съм поканена на гости в двореца от самия крал. Че двамата ядем вкусни торти, пием превъзходно вино и изтънчено обсъждаме важни дела чак до среднощ. — Арди постави ръце на сърцето си и запърха с мигли. — Благодаря ви, че макар и за малко, сбъднахте жалките мечти на едно нищожество. Другите просяци направо ще припаднат, като им кажа!

— Всички сме доста шокирани от развоя на събитията.

— О, напълно сте прав, Ваше Величество.

Джизал направи болезнена гримаса.

— Не ме наричай така. Не и ти.

— А как да те наричам?

— С името ми. Джизал. Както преди... моля те.

— Щом настояваш. Ти, Джизал, ми обеща, че никога няма да ме разочароваш.

— Знам. Искях да изпълня обещанието си... но положението е...

— Крал или не, думите все така убягваха на Джизал, а когато ги намереше, избълваше ги в идиотско бръщолевене. — Не мога да се ожения за теб! Повярвай ми, щях да го направя, ако не... — Той вдигна ръце, после ги спусна безпомощно. — Ако не се беше случило това. Но то се случи и сега вече не мога да направя нищо по въпроса. Не мога да се ожения за теб.

— Разбира се, че не можеш. — За миг устните ѝ се изкривиха. — А и обещанията са за малки деца. Така или иначе, не го вярвах много, дори преди. Дори в най-нереалистичните моменти. А сега идеята ми се струва направо смехотворна. Кралят и селянката. Абсурд. Това го няма дори в най-изтърканите приказки.

— Но това не означава, че никога повече няма да се видим. — Той пристъпи неловко към нея. — Ще бъде различно, разбира се, но пак можем да намерим начин... — Протегна ръка, бавно, смутено. — Да бъдем заедно. — Докосна леко лицето ѝ и почувства добре познатата гузна тръпка. — Ще бъде както преди. Ти не се тревожи. Аз ще уредя всичко...

— Значи... — Арди го погледна в очите — ми предлагаш да бъда твоята курва?

Джизал дръпна ръката си.

— Не! Разбира се, че не! Имам предвид... искам да бъдеш моя... — Какво наистина имаше предвид? Затърси отчаяно думата. — Моя любовница?

— А. Разбирам. А когато се ожениш, тогава каква ще бъда? Коя дума ще използва за мен твоята кралица, как мислиш? — Джизал наведе смутено очи и заби поглед в обувките си. — Курвата си е курва, независимо с каква дума я наричаш. От нея лесно ти писва, но пък и лесно се сменя. И когато аз ти омръзна и си намериш други любовници? Те как ще ме наричат? — Тя изсумтя натъжено. — Аз съм отрепка, знам си го, но явно твоето мнение за мен е още по-ниско.

— Не съм виновен аз. — Той усети как очите му се пълнят със сълзи. Не можа да прецени, от болка или от облекчение. Вероятно здрава сплав и от двете. — Не съм виновен.

— Разбира се, че не си. Аз не те обвинявам. Обвинявам себе си. Мислех си, че имам лош късмет, но брат ми се оказа прав. Аз просто правя лоши избори. — Арди го погледна с онзи изпитателен поглед, с който го огледа при първата им среща. — Можех да си намеря добър мъж, но аз избрах теб. Трябваше да се досетя. — Пресегна се и сложи ръка на лицето му. Изтри една сълза от бузата му с върха на палеца си. Точно както когато се разделяха под дъжда в парка. Но тогава поне имаше надежда, че някога отново ще се срещнат. Сега нямаше. Тя въздъхна и свали ръка. Загледа се унило в градината.

Джизал замига учестено. Това ли беше всичко? Вътрешно копнееше да си вземе сбогом, поне да ѝ каже за последно нещо мило, но не намери думи, с които да го направи. А имаше ли думи, които да променят нещо? Всичко беше приключило между тях, думите само щяха да поръсят още сол в раната. Загуба на време. Стисна зъби и изтри последните влажни струйки от лицето си. Права беше. Кралят и селянката. Има ли нещо по-смехотворно от това?

— Горст! — викна Джизал. Вратата изскърца и от тъмнината излезе с почтително наведена глава едрият рицар. — Можеш да изпратиш дамата до дома ѝ.

Той кимна и застана встрани от вратата. Арди се обърна и тръгна към нея. Джизал не откъсваше очи от гърба ѝ, докато тя вдигаше качулката си. Замисли се дали няма да спре на прага. Дали няма да се обърне за последно назад, погледите им да се срещнат и да споделят поне още един миг. Още една буца в гърлото му. Още едно пробождање в сърцето му.

Но тя не погледна назад. Без никакво колебание прекрачи прага и изчезна от погледа му. Горст я последва и затвори вратата. Джизал остана в обляната от лунна светлина градина. Сам.

ДА СИ ПРИКАЧИШ СЯНКА

Феро седеше с кръстосани крака на покрива на склада и се взираше с присвити очи към яркото слънце. Гледаше корабите и изсипващите се от тях хора. Оглеждаше се за Юлвей. Затова идваше тук всеки ден.

Съюзът и Гуркул бяха във война, безсмислена война с много празни приказки и никакви боеве, но за Кантика не отплаваха кораби. Но Юлвей ходеше където си поиска. Той можеше да я върне в Юга, където да получи отмъщението си от гуркулите. Но до появата му тя беше като в капан сред всичките тези бели. Изскърца със зъби, стисна юмруци и лицето ѝ се изкриви от яд пред собствената ѝ безпомощност. И скуката. Загубата на време. Беше готова дори да се моли на Бог за по-скорошното пристигане на Юлвей.

Но Бог не слуша молитвите на хората.

Джизал дан Лутар, без значение какъв глупак беше и по причини, абсолютно непонятни за нея, получи корона и стана крал. И Баяз, за когото Феро беше напълно убедена, че стоеше зад всичко това, сега прекарваше цялото си време с него. Сигурно още се бореше да направи от него истински водач на своите хора. Точно както беше правил, без никакъв успех, през цялото им дълго пътуване през равнината и обратно.

Джизал дан Лутар, крал на Съюза. Деветопръстия щеше да се смее с глас. Споменът за смеха му предизвика усмивка на устните ѝ. После осъзна, че се усмихва, и бързо я прогони от лицето си. Баяз ѝ беше обещал отмъщение, но не ѝ даде нищо, вместо това я изостави тук, напълно безпомощна и заобиколена от бели. Нямаше поводи да се усмихна.

Продължаваше да седи и да се оглежда за Юлвей.

За Деветопръстия не гледаше. Не очакваше да го види как върви мудро по кея. Това щеше да е глупашко, детинско от нейна страна. Такива надежди имаше, преди гуркулите да я отведат като робиня, вече не. А и той нямаше да си промени решението и да се върне. Тя се беше погрижила за това. Странно защо тогава непрекъснато се

припознаваше, защо непрекъснато ѝ се струваше, че го вижда сред тълпите от хора.

Докерите на пристанището вече бяха свикнали с присъствието ѝ. В началото ѝ подвикваха. „Хей, миличка, слез долу и дай една целувка!“, така ѝ викна един и приятелите му си умряха от смях. Тогава тя хвърли половин тухла от покрива, улучи го в главата и онзи падна в морето. След като приятелите му го извадиха от водата, вече нямаше какво да ѝ каже. Никой от тях нямаше и това я устройваше напълно.

Продължаваше да седи и да гледа корабите.

Седеше, докато слънцето не слезеше ниско, откъдето ярко осветяваше облаците отдолу и караше гребените на вълните да блестят. Докато тълпите не се стопяха и каруците не изчезнеха, а от шумотевицата и оживлението на доковете не останеше само прашна тишина. Докато бризът от морето не захладнееше по кожата ѝ.

Юлвей нямаше да дойде и днес.

Феро слезе от покрива на склада и тръгна през задните улички към Централната улица. Едва когато тръгна по широкия булевард, гледайки навъсено минувачите, с които се разминаваше, осъзна, че я следяха.

Онзи се справяше добре, беше внимателен. Понякога приближаваше, понякога изоставаше. Винаги на разстояние, но никога не се криеше. Феро зави по няколко улички, за да се убеди, че не грешеше, и онзи я последва. Беше облечен целият в черно и имаше дълга права коса, а на долната част на лицето си носеше черна маска. Целият в черно, като сянка. Като мъжете, които преследваха нея и Деветопръстия преди заминаването за Старата империя. Започна да го наблюдава с периферното си зрение, нито веднъж не се обърна към него, не му даде да разбере, че го беше забелязала.

Съвсем скоро щеше да разбере.

Зави в една тясна, мрачна странична уличка и застана зад ъгъла. Притисна се в мръсния зид и затаи дъх. Мечът и лъкът ѝ бяха далеч оттук, но сега единственото оръжие, от което се нуждаеше, беше изненадата. А също ръцете, краката и зъбите си.

Чу стъпките му. Вървеше бавно към страничната уличка и стъпваше тихо. Феро осъзна, че се усмихва. Хубаво е да имаш враг, да имаш цел. Толкова хубаво, особено след дългото им отсъствие. Макар

и за кратко, те изпълниха празнината в душата ѝ. Стисна зъби и усети как яростта се надига в гърдите ѝ. Гореща и вълнуваща. Позната и успокояваща. Като целувката на любим след дълга раздяла.

В момента, в който онзи завиваше зад ъгъла, единият ѝ юмрук вече летеше към него. Заби се в маската му и го накара да залитне силно назад. Феро скочи към него и му нанесе няколко бързи удара в лицето, от които главата му се залюшка наляво-надясно. Онзи посегна към нож, но движенията му бяха мудни от замайването и преди да извади и наполовина острието от ножницата, ръката ѝ сграбчи здраво китката му. Лакътят ѝ го улучи в лицето и рязко отметна главата му назад, после се вряза в гърлото му и от под маската се разнесе хъркане. Измъкна ножа от отмалялата му ръка, извъртя се рязко и го ритна в корема. Онзи се сви на две и Феро му нанесе силен удар с коляно в главата, който го просна по гръб на земята. Тя го възседна, краката ѝ го стиснаха здраво през кръста, едната ѝ ръка натисна гърдите му надолу, а другата опря в гърлото собствения му нож.

— Гледай ти — изсъска в лицето му. — Прикачила съм си сянка.

Очите на дългокосия се въртяха от замайването и той избълва нещо неразбираемо под маската си.

— Трудно ти е да говориш с това на устата, а? — С рязко движение срязва връзките на черната маска и ножът остави дълга драскотина по бузата му. Без маската не изглеждаше толкова страшен. Беше доста по-млад, отколкото бе предположила. Имаше обрив по брадата и рядка мъхеста растителност по горната устна. Той разтърси глава и погледът му се фокусира. Озъби се и започна да се извива, но Феро го държеше здраво, а и допирът на ножа в гърлото му бързо го укроти.

— Защо ме следиш?

— Мамка му, не те...

Феро не се славеше с търпение. Така възседнала сянката си, за нея не представляваше никаква трудност да се засили и да стовари лакътя си върху лицето му. Той опита всячески да се предпази, но цялата тежест на Феро го притискаше надолу и това го правеше напълно безпомощен. Юмруците на Феро намериха пролуки през ръцете му и се забиха последователно в устата, в носа, в скулите му и с всеки удар главата му се удряше в мръсните павета на улицата. Четири такива попадения бяха достатъчни да го откажат от по-нататъшна

съпротива. Главата му се люшни назад и остана неподвижна. Феро се надвесил отново над лицето му и пак опря ножа в гърлото. От устата и носа на дългокосия беше бликнала кръв и сега се стичаше на тъмни струйки по бузите и брадата му.

— А сега следиш ли ме?

— Аз просто наблюдавам — изхриптя окървавената уста на сянката. — Просто наблюдавам. Не аз давам заповедите.

И гуркулските войници не бяха дали заповедите за избиването на народа на Феро и вземането ѝ в робство. Но това не ги правеше невинни. Това не ги спаси от нея.

— А кой ги дава?

Дългокосият се разкашля и лицето му се изкриви. От ноздрите му изскочиха кървави балони. И нищо повече. Феро се намръщи.

— Какво? — Феро премести ножа надолу и опря върха в бедрото му. — Да не мислиш, че ще ми е за първи път да отрежа нечия пишка?

— Глокта — смотолеви сянката и затвори очи. — Работя... за Глокта.

— Глокта — повтори Феро. Името не означаваше нищо за нея, но поне беше отправна точка.

Постави отново ножа на гърлото му. Издутината на гръкляна му се повдигна и остърга острието. Стисна зъби и намести пръсти около дръжката, като не спираше да го гледа навъсено отгоре. В тъглчетата на очите му заблестяха сълзи. Най-добре да приключва бързо. Най-сигурно е. Но ръката ѝ не помръдваше.

— Дай ми причина да не го направя.

Сълзите бликнаха и се стекоха по бузите му.

— Птиците ми — пошепна той.

— Птици?

— Няма да има кой да ги храни. Аз си го заслужавам, така е, но птиците ми... те не са виновни.

Феро присви очи.

Птици. Странно какви неща спасяват живота на хората.

Баща ѝ гледаше една птица. Спомняше си я, в кафеза, окачен на един кол. Безполезно нещо, дори не можеше да лети, по цял ден стоеше вкопчена в пръчката. Той я беше научил да казва думи. Спомни си как като дете го гледаше, докато я храни. Много отдавна, преди да дойдат гуркулите.

— Ххх — изсъска в лицето му Феро, притисна острието в гърлото и онзи потрепери. След това отдръпна ножа, изправи се и застана надвесена отгоре му. — Следващият момент, в който се мернеш пред очите ми, ще е последният от живота ти. Сега се връщай при птиците си, сянка.

Той кимна с ококорени, просълзени очи и тя се обърна и тръгна по тясната уличка. Когато стигна до един мост, захвърли ножа и той цопна в мръсната вода отдолу, оставяйки широки кръгове по повърхността. Беше грешка, че го остави да живее. От опит знаеше, че проявата на милост винаги е грешка.

Но явно днес бе в милостиво настроение.

ВЪПРОСИ

Естествено, полковник Глокта беше великолепен танцьор, но с така изтръпнали крака му беше изключително трудно да блесне. Допълнително го разсейва жуженето на мухите, а и партньорката му не помага с нищо. Арди Уест изглежда прилично, но непрестанният ѝ кикот започва да го дразни.

— Спри вече! — скастрия я той, докато двамата се носят из лабораторията на професора медик, а колекцията му от спиртосани екземпляри потръпва и се поклаща в такт с музиката.

— Частично изяден — ухилва се Канделау. Едното му око изглежда огромно зад увеличителното стъкло, прикрепено на челото му. Посочва надолу с пинсетите. — Ето това тук е стъпало.

Притиснал ръка към устата си, Глокта отмества храстите. Обезобразеният труп лежи на земята, лъскав, червен, почти неразпознаваем като човешки. А Арди се смее ли, смее при вида му.

— Частично изяден! — изкикотва се тя. Полковник Глокта не намира нищо смешно в гледката. Жуженето на мухите се усилва все повече и заплашваше да заглуши музиката. Но най-лошото, в парка става ужасно студено.

— Небрежно от моя страна — дочува глас зад себе си.

— Какво имаш предвид?

— Просто да го оставя тук. Но понякога е по-добре да се действа бързо, не внимателно, нали така, сакати човече?

— Помня това — промърморва Глокта. Става ужасно студено и той трепери като лист. — Помня това!

— Разбира се — прошепва гласът. Женски глас, но не този на Арди. Плътен, съскащ и каращ окото му да потрепва.

— Какво мога да направя? — Полковникът усеща как стомашните сокове се надигат към устата му.

Раните в кървавата маса отпред зейват насреща му. Жуженето се усилва дотолкова, че едва чу отговора.

— Може би трябва да отидеш в Университета и да поискаш съвет. — Леденият дъх погалва врата му и по гърба му полазват

мравки. — Може би, докато си там... е добра идея да попиташ за Семето.

Глокта залитна към края на стълбите, олюля се настрани и задъхан, опря гръб в стената. Левият му крак трепереше, лявото му око потръпваше, сякаш бяха свързани с дебел конец от болка, който преминаваше през задника му, стомаха му, гърба, рамото, тила и лицето и с всяко движение, независимо колко незначително, се стягаше все повече.

Опита да застане неподвижно. Да диша дълбоко. Опита да отклони мислите си от болката и да ги насочи другаде. *Към Баяз например и към проваленото му издирване на това Семе. Така де, Негово високопреосвещенство чака, а той не е човек, който се слави с огромно търпение.* Изпъна врат вляво и вдясно и усети пукането между изкривените си плешки. Притисна език в празните венци и закуца в мрака между рафтовете с книги.

Тук нищо не се беше променило през последната една година. Сигурно същото се отнася и за последните няколко години. Сводестото помещение с провисналите рафтове миришеше на плесен и старост и беше оскъдно осветено от няколко газени лампи с мърляви стъкла. *Време е отново да се впуснем в ровене из прашните останки на миналото.* Професорът историк също не се беше променил много. Седеше на същото лекьосано бюро, преливащо от купчини плесенясала хартия, осветено от трептящия пламък на една-единствена свещ. Той примижа, напрягайки очи в мрака към приближаващия Глокта.

— Кой е там?

— Глокта. — Той вдигна предпазливо поглед към тъмния таван.

— Какво е станало с гарвана ти?

— Мъртъв — изръмжа натъжено престарелият професор.

— Можеше да кажеш, че вече е история! — Възрастният мъж не оцени шегата. — Е, добре. Всички това ни чака. *Някои по-скоро от други.* Имам въпроси за теб.

Професорът историк изпъна напред шия и се вгледа с влажните си очи в Глокта така, все едно за пръв път виждаше човек.

— Аз те помня. *Кой каза, че не ставали чудеса?* Ти ме пита за Баяз. Първия чирак на Ювенс, първата буква в азбуката на...

— Да, да, това вече го преговаряхме.

Възрастният професор се намръщи сърдито.

— Носиш ли ми обратно свитъка?

— Създателят падна в пламъци и така нататък. Боя се, че не. У архилектора е.

— Пфу. В последно време само за него слушам. Онези горе само за него дрънкат. Негово преосвещенство това, Негово преосвещенство онова. Писна ми да слушам за него! *Напълно, ама напълно те разбирам.* Всички са пощурели напоследък. Пощурели са и само се препират.

— Много промени станаха горе. Имаме нов крал.

— Знам това! Гуслав, нали така?

Глокта въздъхна дълбоко и седна на стола от другата страна на бюрото.

— Да, да, същият. *Само трийсетина години си назад във времето. Изненадан съм, че не мислиш, че Харод Велики още е на престола.*

— За какво си дошъл сега?

— *Как да ти кажа, да търся пипнешком отговорите в мрака, които винаги се оказват извън обсега на ръцете ми.* Искам да узная повече за Семето.

Сбръчканото лице дори не помръдна.

— За кое?

— Споменаваше се в скъпоценния ти свитък. Онова нещо, което Баяз и магическите му приятели търсели в Кулата на Създателя след смъртта на Канедиас. След смъртта на Ювенс.

— Пфу! — Професорът махна небрежно с ръка и провисналата плът над китката му се разклати. — Тайни, власт. Всичко е само метафора.

— Изглежда, Баяз не смята така. — Глокта премести стола си напред и понижи глас. — *Нищо че тук няма кой да слуша или да го е грижа.* Разбирам, че е парче от Другата страна, останало от Старите времена, когато демоните бродели по земята. Твърда материя, изградена от магии.

Възрастният професор се разсмя с наподобяващ шумоленето на хартия смях. Широко отворената му уста съдържаше изгнили и по-малко на брой от тези на Глокта зъби.

— Не ми изглеждаш като суеверен човек, началник. — *Не бях. Преди да дойда тук за пръв път да задавам въпроси. Преди посещението си в Кулата на Създателя, преди срещата ми с Юлвей, преди да видя как Шикел се смее, докато практиците ми я горят. Какви щастливи времена бяха, преди да се появи Баяз, когато все още имаше логики във всичко.* Професорът изтри насълзените си очи със скованото си подобие на ръка. — Къде чу всичко това?

— *О, от един навигатор, стъпил на наковалня.* Не ти трябва да знаеш.

— Е, ти знаеш повече по въпроса от мен. Някога четох, че се случва камъни да падат от небето. Някои казват, че били парчета от звезди. Други казват, че били частици, изхвърлени от хаоса на ада. Било опасно да ги докосваш. Били ужасно студени.

Студени? Глокта почти долови хладния дъх по врата си и раменете му потрепериха. Едва се сдържа да не погледне през рамо.

— Разкажи ми за ада. *Макар да си мисля, че знам повече по темата от всеки друг.*

— Ъ?

— Адът, старче. Другата страна.

— Казват, че от там идва магията, ако вярваш в тези неща.

— Научих се да държа отворено съзнанието си по тази тема.

— Отвореното съзнание е като отворена рана, склонно е...

— Това съм го чувал. Говорехме за ада.

Професорът облиза увисналите си устни.

— Легендата разказва, че преди много време този свят и долният били едно и демоните бродели свободно по земята. Великият Еуз ги прогонил и изрекъл Първия закон — забранява се на всеки да докосва Другата страна, да говори с демоните, да докосва портата между двата свята.

— Първия закон, а?

— Жаден за власт, синът му Глъстрод пренебрегнал предупрежденията на баща си и потърсил знания и тайни, призовал демони и ги изпратил срещу враговете си. Казват, че неговата глупост довела до унищожението на Олкъс и рухването на Старата империя, че

когато се самоунищожил, оставил портата откритата... но аз не съм специалист по всичко това.

— А кой е?

Възрастният мъж направи гримаса.

— Имаше преди книги тук. Много стари книги. От времето на господаря Създател. Книги, разказващи за Другата страна. За разделението на двата свята. За портата и ключалките. За Издаващите тайни, за призоваването им и изпращането им. Куп измислици, ако питаш мен. Фантазии и митове.

— Имаше *преди* книги тук?

— От години липсват от рафтовете ми.

— Липсват? Къде са?

— Странно — намръщи се старият професор, — че точно ти питаш за това...

— Достатъчно! — Глокта се обърна, колкото бързо успя, и погледна назад. Под стълбите стоеше Силбър, ректорът на Университета. На скованото му лице бяха изписани ужас и изненада. *Все едно е видял призрак.* — Това е достатъчно, началник! Благодарим ви за посещението.

— Достатъчно ли? — намръщи се на свой ред Глокта. — Негово високопреосвещенство няма да е...

— Остави на мен да преценявам какво ще е и какво няма да е Негово високопреосвещенство... *Неприятно познат глас.* — По стълбите бавно слезе началник Гойл. Заобиколи Силбър и тръгна между редиците с рафтове. — И аз казвам, че е достатъчно. Най-сърдечно ви благодарим за посещението. — Той се наведе към Глокта и малките му очички изхвъркнаха злобно. — И гледайте да е последното ви!

В трапезарията бяха настъпили някои обезпокоителни промени след слизането на Глокта в подземиято. Зад мръсните прозорци беше притъмняло и свещите в потъмнелите от годините стенни свещници бяха запалени. *И накрая това с двете дузини практики от Инквизицията.*

Два чифта дръпнати очи, типични за местното население на Сулджук, се взираха в Глокта над черните маски. Собствениците им приличаха на близнаци, бяха качили обути в черни ботуши крака на масата, пред тях лежаха четири извити меча, прибрани в ножниците

им. Трима тъмнокожи стояха до притъмнелия прозорец. Главите им бяха обръснати, в коланите им беше затъкната по една секира, а на гърбовете им висяха щитове. До камината стоеше едър практик, висок и слаб като бреза, с дълга руса коса, падаща свободно от двете страни на маската му. До него стоеше друг, почти джудже в сравнение с русия, в чийто колан бяха наредени множество ножове.

Глокта разпозна от предишното си идване в Университета огромния северняк, наречен Каменотрошача. *Само дете сега изглежда, сякаш след последната ни среща се е отдал с непримиримо постоянство на опити за трошене на камък с лицето си.* Скулите му бяха с различна форма, веждите изглеждаха някак нестабилно надвиснали над очите, а носът му сочеше силно наляво. Съсипаната му физиономия изглеждаше почти толкова обезпокоително, колкото и масивният чук, който стискаха огромните му юмруци. *Почти, не напълно.*

Разнообразието на колекцията от странни, страховити и въоръжени до зъби убийци надмина всички очаквания на Глокта за това, докъде може да стигне човек, решил да събере подобна група на едно място. *Очевидно началник Гойл е допълнил цирка си с нови звезди.* Насред групата и сякаш напълно в свои води беше практик Витари. Сочеше насам-натам и раздаваше заповеди. *Като я гледа човек, никога няма да предположи, че е типът майка-грижовница, но предполагам, че всички имаме скрити заложиби.*

Глокта вдигна дясната си ръка и се провикна:

— Кого убиваме днес?

Всички погледи се извърнаха. Витари се отправи към него и покритото ѝ с лунички лице над маската се навъси.

— Какво правиш тук, мамка му?

— Бих те попитал същото.

— Знаеш ли кое би било добре за теб? Да не питаш нищо.

Глокта я дари с празната си усмивка.

— Ако знаех кое е добре за мен, никога нямаше да си изгубя зъбите, а колкото до въпросите, те са всичко, което ми е останало. Какво има в тази прашасала дупка, което е от такъв интерес за теб?

— Това не е моя работа, а още по-малко е твоя. Ако си тръгнал да търсиш предатели, може би ще е добра идея първо да огледаш собствената си къща.

— Това пък какво трябва да означава?

Витари се наведе към него и прошепна през маската си:

— Ти ми спаси живота, затова нека ти върна услугата. Махни се от тук. Махни се и стой настрана.

Глокта влачеше крака по коридора към масивната врата на жилището си. *По въпроса за Баяз, никакъв напредък. Нищо, което да докара усмивка, такава рядкост, на лицето на Негово високопреосвещенство. Призоваване и изпращане. Богове и демони. И винаги повече въпроси.* Завъртя припряно ключа в бравата, нетърпелив най-после да седне и отпусне тежестта от треперещия си крак. *А какво правеше Гойл в Университета? Гойл, Витари и двете дузини практики, въоръжени като за война?* С изкривено от болка лице, пристъпи прага. *Трябва да има някакво...*

— Ха! — Усети как бастунът му бе отнесен настрана и залитна силно. Отчаяно размахвайки ръка в търсене на опора. Нещо го удари в лицето и главата му избухна в ослепителна болка. В следващия момент подът го фрасна в гърба и изкара въздуха му. Примигна, премлясна с олигавена, пълна със соления вкус на кръв уста. Тъмната стая се въртеше бясно пред очите му. *Оле, майко. Ако не се лъжа, това беше юмрук в лицето. Никога не излиза от мода.*

Една ръка го сграбчи за яката на палтото и го вдигна от пода. Платът на дрехите се впи в гърлото му и Глокта изкряха като пиле. Друга ръка сграбчи колана му и той усети как го понасят във въздуха, като само коленете и върховете на обувките му леко задираха по дъските. По инерция, направи опит да се отскубне, но това само му докара пронизваща болка в гърба.

Вратата на банята се блъсна в главата му, отвори се рязко и се тресна в стената отзад. Глокта бе понесен през тъмната стая към ваната, все още пълна с мръсна вода от сутрешната му баня.

— Чакай! — изграчи той, докато го прехвърляха през ръба. — Кой си...

Студената вода обгърна главата му. Балончетата въздух плъзнаха покрай лицето му. Остана така, борещ се, с изскочили от ужас, изненада и паника очи, докато не усети как дробовете му направо се пръскат. Изведнъж главата му бе издърпана за косата от водата. От

лицето му потече вода и закапа във ваната. *Елементарна техника, но неоспоримо ефективна. Направо не мога да повярвам.* Пое дълбоко въздух.

— Какво иска...

Главата му потъна обратно в тъмната вода, а малкото въздух, който бе успял да задържи, излетя с гъргорене от устата му. *Който и да е този, оставя ме да дишам. Не иска да ме убие. Исква просто да ме размекне. Подготвя ме за въпроси. Бих се изсмял на тази ирония... ако ми беше... останал малко въздух.* Заблъска по ваната и разплиска водата. Краката му ритяха безпомощно във въздуха, но ръката на врата му сякаш беше от желязо. Стомахът му се сви. Дробовете му отчаяно се издуха за глътка въздух. *Не дишай... не дишай... не дишай!* Тъкмо поемаше огромна глътка мръсна вода, когато бе издърпан нагоре и захвърлен на дъските пред ваната, кашлящ, задъхан, повръщащ в същото време.

— Ти си Глокта, нали? — Рязък, суров женски глас, със силен кантикски акцент.

Тя приклепна до главата му. Стоеше на пръстите на краката си, облегла ръце на коленете, с небрежно поклащащи се дълги кафяви длани и пръсти. Беше облечена с мъжка риза, провиснала на кльощавите ѝ рамене и с навити над тънките китки мокри ръкави. Косата ѝ беше късо остригана и стърчеше на мазни кичури. На суровото ѝ лице имаше дълъг, тънък белег, а устните ѝ бяха извити в злобна гримаса. Но от всичко най-отблъскващи бяха очите ѝ — блестящи и жълти. *Нищо чудно, че Северард не искаше да я следи. Трябваше да го послушам.*

— Ти си Глокта, нали?

Нямаше смисъл да отрича. Избърса с трепереща ръка потеклите от устата му, горчащи от повръщането лиги.

— Аз съм Глокта.

— Защо ме следиш?

Глокта се надигна едва и седна.

— Какво те кара да мислиш, че ще искам да говоря с теб...

Юмрукът ѝ го фрасна в брадата и отметна главата му назад. Челюстите му изтракаха и един от малкото му зъби се заби в задната част на езика. Облегла се на стената, а стаята се люшна пред

наливащите му се със сълзи очи. Когато погледът му се фокусира отново, видя, че тя се визира в него с присвитите си жълти очи.

— Ще продължа да те удрям, докато не ми дадеш отговори или не умреш.

— Благодаря ти.

— Благодарих ми?

— Мисля, че успя да ми поотпуснеш малко врата. — Глокта ѝ се усмихна, оголвайки окървавените си зъби. — В продължение на две години бях пленник на гуркулите. Прекарах две години в тъмница под императорския дворец. Две години на рязане, дялкане и горене. Мислиш ли, че няколко шамара ще ме изплашат? — Изхили се в лицето ѝ. — Боли ме повече, докато пикая! Мислиш ли, че ме е страх от смъртта? — Лицето му се изкриви от пронизващата болка в гърба, докато се навеждаше към нея. — Всяка сутрин... в която се събуждам жив... е истинско разочарование! Ако искаш отговори, ще трябва и ти да ми дадеш такива. Ти питаш, аз питам.

Тя го изгледа продължително, без да мигне нито веднъж.

— Бил си затворник на гуркулите?

— На тях дължа това. — Глокта посочи тялото си, от главата до краката.

— Хъ. Значи и двамата сме загубили по нещо заради гуркулите. — Тя седна със скръстени крака на пода. — Въпроси. Ти питаш, аз питам. Но ако се опиташ да ме излъжеш...

— Така да бъде, въпроси. Ще бъде крайно негостоприемно от моя страна да не те оставя да започнеш първа.

Тя дори не се усмихна. *Е, в края на краищата, не изглежда голям веселяк.*

— Защо ме следиш?

— *Мога да излъжа, но какъв смисъл? Мога да умра и без да лъжа.* Държа под око Баяз. Двамата изглеждате близки, а той в последно време е труден за наблюдение. Затова следя теб.

— Той не ми е приятел — намръщи се тя. — Обеща ми отмъщение, това е всичко. Но още нищо не съм получила.

— Животът е пълен с разочарования.

— Животът е изграден от разочарования. Задавай въпроса си, недъгав.

А като свърши с въпросите си, дали ще дойде пак време за баня? Последната ми? В безизразните ѝ жълти очи не се четеше нищо. Бяха празни като очите на животно. Имам ли друг избор? Глокта облиза кръвта по устните си и се облегна на стената. Ако не друго, поне ще умра по-просветен.

— Какво е Семето?

Лицето ѝ се навъси една идея повече.

— Баяз каза, че е оръжие. С огромна мощ. Достатъчна, за да срине Шафа на прах. Той мислеше, че е скрито на края на Света, но се оказа, че е сбъркал. Не остана никак доволен от грешката си. — Тя замълча за момент. — Защо следиш Баяз?

— Защото открадна короната и я сложи на главата на едно безгръбначно нищожество.

— Тук съм напълно съгласна с теб — изсумтя жената.

— Някои хора в управлението на страната са разтревожени за посоката, в която ще ни поведе Баяз. Много обезпокоени хора. — Прокара език по един окървавен зъб. — Накъде ни води той?

— На мен нищо не казва. Аз му нямам доверие, той на мен също.

— Тук пък аз съм съгласен с теб.

— Плановите му бяха да използва Семето като оръжие. Не го намери, значи сега ще трябва да се сдобие с други оръжия. Предполагам, че ви води към война. Война срещу Калул и ядачите му.

Цялата лява половина на лицето на Глокта избухна в нервни тикове е клепачът му заигра. *Проклето, гнусно желе!* Тя наклони глава на една страна.

— Знаеш кои са, нали?

— Далечни познати. *Е, какво пък.* Успях да хвана една от тях в Дагоска. Разпитвах я.

— Какво научи?

— Говори ми за праведност и справедливост. *Две неща, които не съм виждал още.* Също за война и саможертви. *Две неща, на които съм се нагледал до болка.* Онова нещо каза, че приятелят ти Баяз убил господаря си. — Жената остана напълно безучастна. — Каза, че техният баща, Пророкът Калул, продължава да търси мъст.

— Мъст — процеди през зъби жената и ръцете ѝ се свиха в юмруци. — Ще видят те какво значи мъст!

— А на теб какво са ти направили?

— Избиха народа ми. — Тя разгъна крака. — Превърнаха ме в роб. — Изправи се ловко и застана над Глокта. — Отнеха ми всичко в този живот.

Глокта усети как едното ъгълче на устните му потрепна.

— Още нещо, по което си приличаме. *А сега, предполагам, времето ми изтече.*

Тя се наведе и сграбчи с две ръце реверите на палтото му. Повдигна го от пода с неочаквана сила и притисна гърба му в стената. *Тялото е открито във ваната...*

Усети как ноздрите му се издуват, докато въздухът свисти през разкървания му нос, и сърцето му забива лудо. *Със сигурност сакатото ми тяло ще се съпротивлява, доколкото може. Неподвластната на контрол реакция на липсата на въздух. Този непобедим инстинкт за дишане. Ще се гърча и извивам насам-натат, точно като Тулкис, гуркулския емисар, когато го обесиха и изсипаха червата му, въпреки че беше напълно невинен.*

Глокта направи жалък опит да остане прав, да се изправи колкото може повече. *Така де, някога бях горд човек, пък било то и много отдавна. Не това е краят, който е очаквал полковник Глокта. Да бъде удавен в собствената си вана, от жена с изцапана риза. Дали ще ме открият преметнат през ръба, с вирнат във въздуха задник? Има ли значение? Важното е не как умираш, а как си живял.*

Жената пусна реверите и потупа с ръка предницата на палтото да го изправи. *А и какъв живот беше това през последните години? Какво толкова имах, че да ми липсва? Стълбищата? Супата? Болката? Лежането в тъмното, измъчван от спомени? Вонята на собствените ми лайна сутрин? Ще ми липсва ли пиенето на чай с Арди Уест? Може би малко. А ще ми липсва ли пиенето на чай с архилектора? Направо да се зачуди човек, защо не го направих сам, още преди години. Вгледа се в очите на убиеца си, пронизващи, ярки като жълто стъкло. Усмихна се. С огромно облекчение.*

— Готов съм.

— За какво? — Тя сложи нещо в изтръпналата му ръка. Дръжката на бастуна му. — Ако имаш още работа с Баяз, гледай повече да не ме намесваш в нея. Следващия път няма да пипам така леко. — Тя бавно отстъпи към светлия правоъгълник на вратата. Обърна се и

шумът от стъпките ѝ заглъхна по коридора. Стана тихо, чуваше се само тихото капене на вода от палтото му.

И така, по всичко личи, че оцелях. Отново. Глокта повдигна учудено вежди. Хм, може би номерът е в това, да не го искаш.

ЧЕТВЪРТИЯТ ДЕН

Беше истински грозник този дивак от Изтока. Огромен и облечен във вмирисани полуощавени кожи, с тук-там малко ризница — по-скоро украшение, отколкото истинска защита. Имаше черна, мокра от дъжда, сплъстена коса, с няколко промушени през грубо изковани пръстени от светъл метал кичури. През едната му буза минаваше дълъг белег, а през челото друг. Навсякъде около тях имаше множество следи от по-дребни порязвания. Имаше и пъпки като младо момче, а носът му беше сплескан и изкривен на една страна — приличаше на стара, очукана лъжица. Очите му бяха стиснати от напрежение. Беше оголил жълти зъби, а през дупката на двата липсващи отпред се подаваше върхът на езика му. Това беше лице на човек, прекарал целия си живот в битки. Живот, изпълнен с мечове, секири и копия, в който всеки нов ден се броеше за награда.

За Логън усещането бе като да стои пред огледало.

Бяха се вкопчили един в друг, прегърнати здраво като любовници, слепи за всичко останало около тях. Лашкаха се напред-назад, залитаха като сборичкали се пияници. Дърпаха се, ръчкаха се, хапеха и деряха един друг, мачкаха, разпаряха дрехите си. Напрягаха сили, застинали в яростна прегръдка, и дишаха тежко зловоние в лицата си. Грозен, изнурителен, смъртоносен танц, а през цялото това време валеше.

Логън получи един болезнен юмрук в корема и се заизвива и усуква, за да избегне втори. Опитва удар с глава, но опитът му беше доста вял и завърши с леко потъркване на челото му в лицето на грозника. Препъна се в нещо, залитна и усети как онзи изнася тяло в опит да го хвърли, но в последния момент успя да го ритне с бедро в топките. Не беше кой знае какъв удар, но бе достатъчен, за да охлаби хватката на ръцете му за момент и да успее да промуши своята към гърлото му.

Започна да натиска с нея нагоре, инч по инч изпънатият му среден пръст пълзеше към нашареното от белези лице на грозника. Кръстосал поглед в пръста, онзи всячески се опитваше да издърпа

главата си назад. В същото време беше стиснал болезнено китката на Логън и буташе ръката му с всичка сила назад, но Логън беше вкарал и рамото си в действие и цялата му тежест работеше за него. Пръстът му подмина изкривената от напрежение уста, подмина и горната му устна и се насочи право към едната ноздра на грозника. Логън усети как начупеният му нокът задира плътта в носа на дивака. Извъртя пръст и, оголил зъби, задърпа колкото сила имаше.

Дивакът изсъска и започна да се мятта, но беше късно, беше закачен като риба на кука. Не му остана друго, освен да сграбчи китката на Логън и с другата си ръка и така да опита да разкара забития в лицето му пръст. Направи го, но това означаваше, че Логън остана с една свободна ръка.

Извади нож и започна да ръга. С всеки замах от гърлото му се откъсваше силно ръмжене. Все едно просто удряше с юмрук, само дето юмрукът му завършваше с добре наточена стомана. Острието влизаше и излизаше с джвакане от тялото на грозника. От корема му, от едното бедро, от ръката, от гърдите му. Рукна кръв, изплиска и двамата биещи се и потече в локвата, в която бяха нагазили ботушите им. След като реши, че го е наръгал достатъчно пъти, Логън го сграбчи за дрехите, стисна зъби и го отлепи от земята. Нададе мощен рев и го запрати надолу през парапета на стената. Напълно неподвижно, като труп, какъвто само след секунда щеше да стане, тялото на грозника полетя надолу и се стовари сред своите.

Задъхан сред пороя от дъждовни капки, Логън се надвеси през парапета. Бяха стотици, газеха на тълпи в морето от кал под стената. Диви мъже от земите отвъд Крина. Там, където не говореха като хората и не даваха пет пари за мъртвите. Бяха подгизнали от вода и целите опръскани с кал, криеха се зад грубо скалпените си щитове и размахваха зле изковани, но брутални, назъбени остриета. Като призрачна сянка сред проливния дъжд зад тях се развяваше знамето им — кости и опърпани кожи.

Някои носеха паянтови стълби, други вдигаха от земята донесени преди това такива, опитваха се да ги подпрат на стената и да се покатерят нагоре. И всичко това под порой от камъни, копия и подгизнали от дъжда стрели. Но имаше и такива, които вече пълзяха нагоре с щитове над главите си. В участъка на Дау имаше две стълби, една при Червената шапка и още една вляво от Логън. Двама огромни

диваци млатеха с тежки секири портата и с всеки удар отнасяха мокри трески от дървото. Логън ги посочи с пръст и изкрещя. Безсмислено. Никой не го чу, нямаше и как през невероятно силния шум от барабаненето на пороя, сблъсъка, стърженето и трясъците на хиляди оръжия и щитове, бойни викове и писъци от болка.

Грабна меча си от локвата, в която лежеше — цялото матово острие беше покрито със ситни капчици вода. Малко по-встрани един от хората на Тръпката току-що се бе изправил пред един от диваците, който на свой ред току-що се беше прехвърлил през парапета. Дватамата си размениха по няколко удара. Секирата на дивака попадна на щит, после мечът на северняка пропусна целта си и изсвистя във въздуха. Дивакът вдигна секирата за нова атака и Логън отсече ръката му над лакътя. Блъсна го в гърба и го повали крещящ по очи. Войникът на Тръпката го довърши с удар в тила и посочи с окървавения си меч към нещо зад Логън.

— Там! — изкрещя.

Един дивак с голям гърбав нос се беше подал над бойниците на стената. Стоеше на върха на стълба, готвеше се да се прехвърли през парапета, а дясната му ръка беше изнесена назад, готова да хвърли копие. Логън изкрещя с цяло гърло и се хвърли към него.

Очите на онзи се облешиха от изненада, поколеба се и закъсна с хвърлянето на копието. Опита да се дръпне встрани и се вкопчи в мокрото дърво на стълбата със свободната си ръка, но успя единствено да я разклати и тя изстърга странично по ръба на парапета. Мечът на Логън го наръга някъде под ръката и той залитна назад и изпусна копието си. Логън замахна отново, подхлъзна се и залитна силно напред, озова се почти в ръцете му. Големият нос се вкопчи в него и го задърпа към себе си през парапета. Логън го фрасна здраво с топката на дръжката на меча и главата му се изметна назад. С втория удар му изби няколко зъба. След третия онзи загуби съзнание и полетя надолу, като по пътя си събори един от другите на стълбата след него.

— Дай оня кол! — изкрещя Логън на войника с меча.

— Какво?

— Кола, копеле такова, дай кола!

Войникът грабна мокрото дърво и го хвърли през дъжда. Логън пусна меча на земята, запъна чатала на единия край на кола в стълбата и започна да бута с всичка сила напред. Войникът дотича и започна и

той да бута. Стълбата изскърца, разклати се и започна бавно да се накланя назад. Над бойниците се подаде едно опулено от изненада лице. Дивакът успя да зърне ръмжащите от напрежение на другия край на кола, но в следващия миг и той, и стълбата се сгромолясаха върху главите на тълпата под стената.

Малко по-нататък по стената, друга стълба бе току-що вдигната и диваците вече се катереха нагоре с щитове над главите. Червената шапка и момчетата му мятаха отгоре им камъни. Няколко от диваците бяха успели да се покатерят върху участъка на Дау и оттам се носеха викове и характерният звук на избиващи се мъже. Логън прехапа окървавената си устна и се замисли дали да не отиде на помощ, но се отказа. Съвсем скоро тук щяха да имат повече нужда от него.

Взе отново меча на Създателя, кимна на войника, който му беше помогнал, и остана на място, за да си поеме малко въздух. Зачака следващите през парапета. Огледа стената, навсякъде се биеха, убиваха и умираха хора.

Приличаха на демони в един студен, мокър, кървав ад. Бяха минали четири дена, а на него му се струваше, че бе прекарал в тази кървава баня цяла вечност. Че никога не я е напускал. И може би беше точно така.

Сякаш нямам други проблеми, помисли си Кучето, ами сега и този дъжд.

За един стрелец нямаше по-лошо от мокрото време. Е, освен прегазването от конница, което обаче на върха на кула не беше чак толкова вероятно. Лъковете се хлъзгаха, тетивите се отпускаха, перата на стрелите бяха подгизнали от вода и всичко това водеше до едно — лоша стрелба. Дъждът им отнемаше цялото предимство на високата позиция, но можеше да им коства и много повече, денят още не беше свършил. Трима едри диваци работеха усилено по портата. Двама блъскаха със секири, а третият запъваше железен кол в просеките, които отваряха, и го използваше като лост, за да откъртва дъските.

— Ако не се оправим с тези тримата, ще разкъртят портата! — изкрещя пресипнало Кучето.

— Хъ — кимна Мрачния и от гъстата четина на главата му пръснаха капки.

След солидна доза викане, Тъл, Мрачния и Кучето най-накрая строиха шейсетте стрелци пред мокрия парапет. Шейсетте мокри лъка се наведоха като един, тетивите изскърцаха и изтеглиха назад стрелите, насочени към портата. Шейсет намръщени, вир-вода мъже се прицелиха в целта.

— Готови, пускай!

Стрелите полетяха почти едновременно. Пороят заглуши напълно бръмченето на тетивите. Стрелите се спуснаха надолу, отскочиха от мократа стена, забиха се в омекналото дърво на портата и щръкнаха от земята, на мястото, където доскоро бе ровът, преди онези да го затрупат с камари пръст. За точност и дума не можеше да става, но това бяха много стрели. Когато не можеш да разчиташ на прецизна стрелба, масираната върши почти същата работа. Дивакът отдясно изпусна секирата. От гърдите му стърчаха три стрели, а от крака му — една. Онзи отляво се хлъзна настрана и падна, после побягна със стрела в рамото. Третият, с железния лост, се срина на колене и замаха с ръце към стрелата в кръста му.

— Така! Добре! — извика Кучето. Никой от останалите долу не хукна да се пробва отново на портата, което го обнадежди. Все още имаше много, които опитваха по стълбите, но с тях беше по-трудно да се справи от кулата. В това време като нищо можеха да улучат някое от момчетата на стената. Кучето изскърца със зъби и пусна наслуки една стрела в мелето пред стената. Нищо не можеха да направят повече. Стената беше работа на Тръпката, на Дау и на Червената шапка. Стената беше работа на Логън.

Разнесе се трясък и все едно небето се срина. Целият свят блесна в ярка светлина, образите започнаха да се местят бавно пред очите му, всички звуци станаха далечно ехо. Логън пристъпи, залитайки в този измислен свят, олюля се, понечи да падне и се вкопчи в стената, която също се люлееше. Опита се да разбере какво ставаше, но не стигна до никъде.

Двама мъже се бореха за едно копие. Стискаха дръжката и дърпаха, въртяха се, а Логън не можа да си спомни защо. Мъж с дълга коса забавено пое с щита си мощен, плавен удар от боздуган. Няколко трески отскочиха нагоре и се завъртяха мудно във въздуха. Оголил

зъби, дългокосият описа широка дъга със секира, посече краката на някакъв дивак и ударът явно беше много силен, защото краката на дивака се отлепиха от земята и той се преметна във въздуха. Навсякъде имаше хора, мокри, побеснели, омазани с кал и кръв. Битка? На чия страна е той?

Усети как нещо топло се стече в едното му око, докосна го. Загледа се намръщено как дъждът отмива порозовелите върхове на пръстите му. Кръв. Удари ли го някой по главата? Или просто сънува? Далечен спомен може би.

Обърна се рязко, точно преди боздуганът да се спусне и разцепи черепа му като яйце. Сграбчи за китките някакъв рошав гадняр. Изведнъж светът отново се забърза, изпълни се с шум, а главата му затуптя от болка. Залитна заднишком към парапета, почти опрял лице в онова на рошавия — мръсно, брадясало и изкривено от ярост.

Пусна едната си ръка и заопипва колана си за нож. Не напипа нищо. Цялото това време, прекарано в точене на всички тези остриета, а сега, като му потрябва едно — нищо подръка. Тогава си спомни. Ножът от тази страна на колана сега беше дълбоко забит в тялото на грозника, който лежеше в калта някъде под стената. Трескаво заопипва от другата страна на колана си. Засега успяваше да държи боздугана над главата на дивака, но вече започваше да губи тази битка, все пак използваше само една ръка. Усети как бавно бива притиснат към парапета, с изкривен назад гръб. Тогава пръстите му напипаха дръжката на нож. В същия момент рошавият отскубна боздугана си, замахна отвисоко и нададе силен крясък, примесен с вонящ дъх в лицето му.

Логън го наръга в главата. Острието влезе през едната буза и излезе през другата, като по пътя си отнесе няколко зъба. Викът на рошавия премина в остър писък. Той изпусна боздугана и залитна назад с широко ококорени очи. Логън клекна и измъкна меч си измежду краката на двамата биещи се за копието. Сега видя, че единият беше от техните войници, а другият — дивак от отвъд Крина. Изчака дивакът да приближи и го посече през задната страна на едното бедро. Онзи се сгромоляса с писък на земята, готов да бъде довършен от противника си.

През това време рошавият кървеше обилно от лицето, а едната му ръка дърпаше дръжката на ножа, в опит да го извади от бузите си.

Мечът на Създателя остави дълга, кървава цепка през кожата на гърдите му и онзи падна на колене. Следващият замах разцепи черепа му на две.

На десетина крачки по-нататък, Тръпката го беше загазил сериозно. Беше притиснат от трима диваци, четвърти тъкмо се прехвърляше през парапета, а всички от хората му бяха заети. Дългокосият северняк примижа при следващия удар с чук по щита си, изпусна секирата си и тя изтрака на земята. На Логън му мина през ума, че за него самия ще е по-добре, ако Тръпката свършеше на стената с размазана глава, но вероятността той да е следващият не беше никак малка.

Затова пое дълбоко въздух и се втурна с рев напред.

Първият от диваците се обърна навреме, за да посрещне острието на меча му с лицето си вместо с тила си. Вторият успя да вдигне щита си, но Логън замахна ниско и острието му отсече единия му крак под коляното. Дивакът изпищя и падна по гръб в локвите, а кръвта му зашуртя във водата. Третият беше огромно копеле, с щръкнала във всички посоки червена коса. Беше успял да свали Тръпката на колене, притиснат в парапета и с безпомощно увиснал щит. От една цепка ни челото му течеше кръв. Червенокосият вдигна чука си да го довърши, но преди да замахне, Логън го наръга в гърба и дългото острие на меча му се заби до дръжката. Никога не заставай лице в лице с човек, ако можеш да го убиеш и в гръб, така казваше бащата на Логън и той се опитваше да спазва този му съвет. Първоначално червенокосият закрепця и се замята бясно, повличайки след себе си стисналия здраво дръжката на меча на Създателя Логън, но накрая се строполи мъртъв.

Логън хвана Тръпката под мишница и го вдигна на крака. Той го изгледа объркано, после погледът му се избистри и видя кой му беше помогнал. Наведе се и грабна лежащата на камъните секира. За момент Логън се замисли дали следващото му действие няма да е да забие острието й дълбоко в черепа му, но Тръпката просто застана до него, с окървавено от раната на челото си лице.

— Зад теб — каза Логън и посочи с кимане над рамото на дългокосия северняк. Тръпката се обърна натам, Логън на другата страна и двамата застанаха с гръб един към друг. Сега около портата имаше три или четири опрени стълби и битката на стената се беше

разкъсала на няколко отделни кървави схватки. През парапета започнаха да се прехвърлят още от диваците, с лъснали от дъжда страховити лица и още по-страховити оръжия, крещяха и джавкаха на неразбираемия си език. Втурнаха се към Логън. Зад гърба си той чу сблъсък на метал и ръмженето на Тръпката, но не се обърна да погледне. Сега можеше да се справя единствено с това, което беше пред него. Човек трябва да е реалист за тези неща.

Провлачи тежко крак назад, но изтощението му бе само наполовина престорено. Когато първият го връхлетя, скочи напред и го посече през лицето. Дивакът сграбчи лицето си и отлетя с писък настрани. При следващия си замах Логън залитна и се озова точно пред друг дивак, който го фрасна здраво в гърдите с щита си. При сблъсъка ръбът на щита се заби под брадичката му и той си прехапа езика. Отстъпвайки, се спъна в мъртвото тяло на един от своите, но успя да се задържи на крака и да замахне напосоки с меч. Острието му профуча в празното пространство и инерцията му го повлече след себе си. В следващия момент усети нещо да се забива в крака му. Простена, загуби равновесие и заподскача на един крак, размахвайки меч около себе си. Забеляза някакво движение, животински кожи с дълъг косъм, замахна натам. Раненият му крак поддаде и той се сблъска с някого. Паднаха на кълбо и Логън фрасна здраво главата си в камъка. Двете тела се превъртяха и Логън се озова отгоре. Осъзна, че крещи и от устата му хвърчи слюнка. Сграбчи сплъстената коса на дивака и блъсна лицето му камъка отдолу, после пак и пак, не спря, докато не усети, че черепът му е омекнал. Провлачи се настрани и чу остър звук от сблъсък на метал в каменната пътека. Звънтенето дойде точно от мястото, където бе само преди секунда. Надигна се на колене, с отпуснат в лепкавата му ръка меч.

Не можа да стане. Дишаше тежко, дъждът се стичаше по лицето му, от косата му капеше вода. Идваха още, а място за бягане — никакво. Кракът го болеше. В ръцете му не бе останала никаква сила. Усещаше главата си странно олекнала, сякаш щеше да полети. Нямаше сила да се бие повече. А идваха още. Най-отпред беше един с дебели кожени ръкавици, стиснали дръжката на тежък чук, чиято покрита с шипове глава лъщеше от кръв. Имаше вид на нещо, разбило не една глава, и Логън осъзна, че следващата ще е неговата. И така Бетод най-после щеше да победи.

Усети остър спазъм в стомаха си, сякаш в него се отваря голяма празнина. Мускулите на ръцете му се стегнаха, пръстите му стиснаха до болка дръжката на меча и кокалчетата му изпукаха.

— Не! — изсъска Логън. — Не, не, не.

Със същия успех можеше да каже на дъжда да спре. Чувството на глад и празнота се разпростря по цялото му тяло, плъзна нагоре към лицето му и разтегли устните му в кървава усмивка. Онзи с ръкавиците приближи, влачеше главата на чука по мокрия камък. И тогава погледна рязко през рамо.

Главата му се пръсна и във въздуха полетяха струи кръв. Крамок-и-Файл изрева като разярена мечка и кокалите на огърлицата му се размятаха на гърдите му. Въртеше чука си в широка дъга над главата. Следващият дивак опита да се отдръпне и вдигна щит пред главата си. Чукът на Крамок полетя ниско и отлепи краката на дивака от земята. Онзи се запряма по пътеката на стената и накрая спря по очи. Въпреки огромното си телосложение, планинецът изскочи на стената пъргаво като танцър и стовари чука си в корема на следващия дивак. Нещастникът полетя назад и се блъсна в каменния парапет. В следващия момент хората на Крамок, с размазана от дъжда синя боя по лицата, се втурнаха с викове и крясъци напред. И пред очите на задъхания Логън едната група диваци се зае с избиването на другата. Планинците плъпнаха по пътеката и започнаха да изтикват диваците от отвъд Крина, да ги изхвърлят от парапета в калта под стената и да събарят обратно стълбите им.

Логън беше коленичил в дълбока локва, задъхан и подпрян на студената дръжка на меча на Канедиас. Превисе на две, стомахът му се надигаше и спускаше бързо, поглъщайки студения въздух, устата му беше пълна със соления вкус на кръв, а носът му пълен с миризмата ѝ. Не смееше да вдигне глава. Стисна зъби и изплю голяма солена хрчка. Успя да потисне хладната празнина в стомаха си и тя бавно се отдръпна, оставяйки го на болката и изтощението. Засега поне щеше да се тревожи само за тях.

— Май им дойде в повече на копелетата — разнесе се през дъжда развеселеният глас на Крамок. Планинецът вдигна глава, отвори широко уста, изплезил език на дъжда, после премлясна с устни. — Чудесна работа свърши днес, Кървави девет. Не че за мен не е истинска радост да те гледам отстрани, но хубаво стана, че успях и аз

да се включа за малко. — Завъртя с лекота огромния си чук, все едно беше върбово клонче, и се загледа усмихнат в огромното кърваво петно на желязната му глава, на което беше залепнал кичур коса.

Логън събра сили и вдигна глава.

— О, да. Чудесна работа. Но щом си така навит, утре ние сме отзад, а? Ти поемаш проклетата стена.

Дъждът беше отслабнал до ситен ръмеж. Бледите лъчи на слънцето пробиха надвисналите облаци и лагерът на Бетод изплува от сивотата на дъжда. Кучето огледа калния ров, знамената и пръснатите из долината палатки. Напрегна очи и му се стори, че видя няколко фигури, които наблюдаваха оттеглящите се от стената диваци. Нещо проблесна, отражение от слънчев лъч в стъклото на далекоглед може би, какъвто използваша южняците, за да гледат в грешната посока. Кучето се замисли дали това не бе самият Бетод. Беше напълно в стила на Бетод да се сдобие с далекоглед.

Усети нечия тежка ръка на рамото си.

— Шамаросахме ги, главатар — избоботи Тъл. — При това здравата!

Можеше да се поспори. Имаше много мъртви пред стената, пръснати безразборно в калта, още толкова ранени — някои се влачеха бавно към лагера си, други ги мъкнеха другарите им. Но имаше много мъртви и на стената. Видя калната купчина от тела в задната част на укреплението, където щяха да бъдат погребани. Чу нечий писъци. Противни, отчаяни, каквито надава човек, на който му се иска по-скоро да се отърве от ръка или крак, отколкото болката да продължи. Или пък такива, каквито надава човек, вече отървал се от тях.

— Шамаросахме ги, вярно — промърмори Кучето, — но и те нас. Не знам колко още такива шамари ще можем да понесем. — Стрелите в бъчвите бяха привършили наполовина, а купчината камъни почти напълно. — Най-добре да изпратим няколко момчета да претършуват труповете! — провикна се през рамо към хората си. — Да съберат каквото могат, докато имаме време!

— В такива времена няма как да ти останат много стрели — каза Тъл. — Що народ избихме от копелетата отвъд Крина, но мисля, че

довечера пак ще имат повече копия, отколкото имахме ние, преди да дойдат тази сутрин.

Кучето се насили да се усмихне.

— Мило от тяхна страна да ни оставят малко от техните.

— Ъхъ. Сигурно ще им доскучае, ако останем без стрели — изсмя се Тъл и така здраво плесна Кучето по гърба, че зъбите му изтракаха. — Добре се справихме! Ти добре се справи! Още сме живи, нали така?

— Някои от нас. — Кучето погледна трупа на единствения, когото бяха загубили на кулата. Беше възрастен, с почти побеляла коса. От гърлото му стърчеше една грубо издялана стрела. Лош късмет, да се сдобиеш със стрела в гърлото в такъв порой като днешния, но така е в битката, късмет всякакъв — и добър, и лош. Отправи поглед към смрачаващата се долина. — Къде са проклетниците от Съюза?

Поне дъждът беше спрял. Човек трябва да е благодарен за малките неща, като например един мижав огън след цял ден порой. Трябва да си доволен от малкото, особено когато всяка минута може да се окаже последна.

Логън седеше сам до нищожните пламъци и разтриваше дясната си длан. Беше зачервена, схваната от цял ден стискане дръжката на меч, а по пръстите му бяха излезли мехури. Главата му беше цялата в синини и рани. Порязаното на крака щипеше леко, но не затрудняваше кой знае колко ходенето. Можеше да е много по-зле. Имаха към шейсет жертви, които бяха погребали в ями за по дванайсет, точно както каза Крамок. Шейсет, че и отгоре бяха обратно при пръстта и два пъти повече ранени, някои доста лошо.

Отсреща, до големия огън, Логън чу превъзбуденото ръмжене на Дау, докато разказваше как бил наръгал един от диваците в топките. Чу гръмогласния смях на Тъл. Вече почти не се чувстваше като част от групата. А може би никога не беше бил. Група мъже, които беше победил някога в дуел. Мъже, чиито животи бе пощадил, без дори да знае защо. Мъже, които го мразеха повече от смъртта, но бяха длъжни да го следват. Бяха му толкова приятели, колкото и Тръпката. Може би Кучето беше единственият истински приятел, който имаше в целия Кръг на света, но дори в неговите очи Логън виждаше от време на

време да се прокрадват съмнението, страхът. Кучето се зададе от тъмното и Логън се замисли дали щеше да ги види сега в очите му.

— Мислиш ли, че ще дойдат през нощта?

— Рано или късно, ще се пробват по тъмно — отвърна Логън, — но ако питаш мен, ще изчакат, докато сме още по-изтощени.

— Възможно ли е да си по-изтощен от това?

— Май скоро ще се види. — Логън опъна единия си крак и направи болезнена гримаса. — Навремето като че ли беше доста полесна тая работа.

Кучето изсумтя. Не от развеселеност, просто колкото да стане ясно, че е чул.

— Спомените понякога лъжат. Помниш ли Карлеон?

— Естествено. — Логън погледна към липсващия му пръст и както винаги, веднага сви ръка в юмрук. — Странно, как просто изглеждаше всичко тогава. С кого се биеш и защо. Не че някога много ме е интересувало де.

— Мен ме интересуваше.

— Така ли? Трябваше да кажеш.

— Ти щеше ли да ме чуеш?

— Не. Мисля, че не.

Двамата се умълчаха.

— Мислиш ли, че ще оживеем? — попита Кучето.

— Може би. Ако онези от Съюза се появят утре. Или вдругиден.

— Мислиш ли, че ще дойдат?

— Може. Да се надяваме.

— Нещата не стават с надежди.

— Така е, обикновено става точно обратното, на което се надяваш. С всеки ден, в който не умрем, имаме шанс. Може пък този път това с надеждите да проработи.

Кучето се загледа в танцуващите пламъци на огъня.

— Много „може би“ станаха.

— Война е.

— Кой би очаквал, че един ден ще разчитаме на онези от Съюза да ни решават споровете?

— Споровете се решават както може. Трябва да си реалист.

— Хубаво, като реалист да те питам. Мислиш ли, че ще оживеем?

— Може би — отвърна след кратък замисъл Логън.

В тъмното се чуха нечии жвакащи стъпки и към огъня се приближи Тръпката. Раната на челото му беше превързана с парче сив плат и косата му висеше мокра и кална покрай лицето.

— Главатар — каза.

Кучето се усмихна и се изправи. Плесна го по рамото.

— Е, Тръпка. Добра работа свърши днес. Радвам се, че си с нас, момче. Всички се радваме. — Изглежда Логън. — Всички се радваме. Мисля да отида да си почина малко. Ще се видим, като онези дойдат пак. Най-вероятно няма да е след дълго. — Той се отдалечи в тъмното и остави Логън и Тръпката един срещу друг при огъня.

Вероятно сега Логън трябваше да примъкне ръка към някой от ножовете си, да застане нащрек за резки движения. Но беше прекалено изморен и насинен. Затова просто си седеше и гледаше нагоре към Тръпката. Дългокосият северняк стисна устни и седна срещу Логън, бавно и с голяма неохота, сякаш му предстоеше да яде нещо развалено и нямаше друг избор, освен да го направи.

— Ако бях на твое място — проговори след кратко мълчание той, — щях да оставя онези копелета да ме убият.

— Преди няколко години със сигурност щях да го направя.

— Какво се промени?

Логън се намръщи, сякаш обмисляше дали си заслужава да отговаря. После вдигна рамене.

— Опитвам се да бъда по-добър човек.

— И мислиш, че това ще е достатъчно?

— Какво друго ми остава?

Тръпката се загледа в огъня.

— Искях да ти кажа... — Думите се запънаха на върха на езика му, но накрая успя да ги изрече. — Че съм благодарен. Днес ми спаси живота. Знам го. — Личеше си, че не му достави удоволствие да го каже, и Логън знаеше защо. Трудно е да получаваши услуги от човек, когото мразиш. Става по-трудно да го мразиш след това. Загубата на враг може да е по-тежка от тази на приятел, особено на стар враг.

Затова Логън просто сви рамене.

— Не съм направил нищо кой знае какво. Само каквото прави човек за хората от своята страна, нищо друго. Аз ти дължа много повече. Не съм забравил, че никога няма да мога да ти се издължа.

— Така е. Но ако питаш мен, това е някакво начало. — Тръпката се изправи и понечи да си върви. После спря и се обърна, с наполовина осветено от светлината от огъня сурово лице. — Не е така просто, нали, човек никога не е само добър или само лош? Дори ти. Дори Бетод. Никой.

— Не е. — Логън седеше и не откъсваше очи от пламъците. — Не е така просто. Всеки си има причини. И добрият, и лошият. И всичко зависи откъде го погледнеш.

ИДЕАЛНАТА ДВОЙКА

Един от многобройните лакеи на Джизал се покатери на стълбичката си и, присвил съсредоточено очи, постави короната на главата му. Единственият ѝ огромен диамант проблесна ослепително. Завъртя я леко и притисна внимателно, докато обкантеният с пухкава кожа ринг не застана стабилно върху главата на Джизал. Слезе, премести бързо стълбичката и огледа резултата от стореното. Същото направиха и дузина други лакеи. Един пристъпи напред и оправи единия извезан със златни нишки ръкав на кралските одежди. Друг избута старателно незабележима прашинка от снежнобялата яка.

— Много добре — каза Баяз и закима замислено. — Мисля, че си готов за сватбата си.

Най-странното беше, помисли си Джизал, възползвайки се от така редките моменти, в които бе оставян насаме с мислите си, че той нито веднъж, по никакъв начин не се беше съгласявал с тази сватба. Нито беше правил, нито приемал предложение за брак. Не беше казал „да“. И въпреки това ето го сега готов, само след няколко часа, да бъде свързан в брачен съюз с жена, която не познаваше. Не му убягна и това, че за да приключат така бързо приготовленията, явно уговарянето на сватбата беше започнало доста преди Баяз да му спомене за нея. Може би дори преди да бъде коронясан... но какво толкова учудващо има в това, помисли си той. От момента на качването му на престола животът му се бе превърнал в едно безметежно носене по течението, от едно неразбираемо събитие към друго. Усещането бе като на корабокрушенец в открито море, който се бори с всички сили да държи глава над повърхността, докато невидими и неподвластни на волята му течения го отнасят в незнайна посока. Само дето беше доста добре облечен за корабокрушенец.

Бавно бе стигнал до прозрението, че колкото повече власт имаше човек, толкова по-малко избор имаше в живота. Капитан Джизал дан Лутар можеше да яде каквото си поиска, да спи когато си поиска, да се вижда с когото си поиска. Негово кралско величество Джизал I, от друга страна, беше окован с невидимите вериги на традиции,

очаквания и задължения, които очертаваха всеки, без значение колко дребен и незначителен, аспект на съществуването му.

Баяз пристъпи авторитетно към него.

— Може би с разкопчано копче тук...

Джизал се дръпна не без известна доза раздразнение. Намесата на магуса във всяка секунда от живота му започваше да му писва. Вече му се струваше, че и в тоалетната да отидеше, старият негодник пак щеше да се появи от някъде, за да изследва подробно резултата от посещението му.

— Мога и сам да се справя с едно копче! — сопна се Джизал. — Да очаквам ли, че довечера, когато отида в спалнята с новата си жена, ще те намеря там, готов да ме напътстваш как най-добре да използвам онай си работа?

Лакеите се покашляха, извърнаха погледи и почтително се оттеглиха към ъглите на стаята. Изражението на Баяз остана непроменено.

— Винаги съм на разположение със съветите си, Ваше Величество, но се надяхах това да е област, в която можете да се справите и без наставленията ми.

— Надявам се, че си готов за малката ни разходка. Аз се приготвих цяла сутр... — Арди замръзна при вида на Глокта. — Какво се е случило с теб?

— А, това ли? — махна с ръка Глокта към множеството синини по лицето си. — Една жена от Кантика нахлу вчера в жилището ми. Размаза ми физиономията с юмруци, а после почти ме удави във ваната. *Преживяване, което не препоръчвам никому.*

Арди очевидно не повярва и на дума от чутото.

— Сериозно, какво стана?

— Паднах по стълбите.

— А, стълби. Коварни гадини, особено ако не си добре с краката. — Загледа се с премрежен поглед в полупълната си чаша.

— Пияна ли си?

— Следобед е, нали? Обикновено гледам по това време да съм. Който си обича работата, започва отрано и влага цялото си старание. Така казваше баща ми.

Глокта я измери с поглед, но тя го изгледа равнодушно над ръба на чашата. *Няма потрепващи устни, няма посърнало изражение на лицето, няма следи от горчиви сълзи по бузите.* Арди изглеждаше точно толкова щастлива, колкото всеки друг ден. *Или по-скоро, точно толкова нещастна.* Въпреки това, сватбата на Джизал дан Лутар няма как да е радостно събитие за нея. *Никой не обича да го зарязват, независимо от обстоятелствата. Никой не иска да бъде изоставян.*

— Между другото, не е нужно да ходим. — Глокта примижа при несполучливия си опит да раздвижи сакатия си крак. Самата болезнена гримаса сякаш му причини още болка, ако можеше да се съди по изкривяването на сцепените му устни. — В никакъв случай не бих възразил срещу това, днес да не изкачвам повече стълби. Можем да си седим тук и да си бъбрим за политика и други глупости.

— И да пропуснем кралската сватба? — ахна Арди и сложи ръка на гърдите си в престолен ужас. — О, така искам да видя с какво ще е облечена принцеса Терез! Казват, че тя е най-красивата жена на света. Дори боклук като мен има нужда да се възхищава на някого. — Тя отметна назад глава и гаврътна чашата. — Пък и това, че някой е чукал младоженеца, в никакъв случай не е извинение да не присъства на сватбата му.

Корабът на великия херцог Орсо от Талинс приближаваше бавно и величествено, с наполовина прибрани платна, над които в яркосиньото небе кръжаха ято гларуси и чайки. Това беше най-големият кораб, който Джизал, както и всеки един от огромната тълпа посрещачи на кея и хилядите зяпачи по покривите и прозорците на околните сгради, беше виждал.

Беше великолепно украсен: от такелаж се развяваха множество разноцветни продълговати флагчета, а на трите му чудовищно високи мачти бяха окачени държавните флагове — в чест на щастливото събитие до черния кръст на Талинс днес се вееше златното слънце на Съюза. Но при все цялата му украса, корабът не беше загубил заплашителния си вид. Напомняше му на Логън Деветопръстия, облечен в елегантни дрехи — непогрешим войн, изглеждащ още по-див и страховит в неудобните ярки одежди. Явно предназначението на

могъщото корито бе не просто да доведе една булка в Съюза, бъдещата жена на Джизал, но и ясно да покаже, че великият херцог Орсо е тъст, с когото човек трябва да се съобразява.

Джизал видя моряците, които плъзнаха като мравки сред гъстата паяжина от мачти и въжета и с отработена бързина се заеха да прибират платната. Оставен на инерцията си, огромният съд се плъзна към кея и закри със сянката си половината от посрещачите. Забави ход под звуците на скърцащо дърво и прашене на въжета. Накрая спря напълно и се извиси като планина над сякаш смалилите се пред него кораби на Съюза. Всяваше страхопочитанието, което тигърът би извикал у малки котенца. Златната фигура на носа блесна заплашително над главата на Джизал. Представляваше два пъти по-голяма от действителния размер жена, с вдигнато към небесата копие.

На избраното за акостиране място в средата на кея, където дълбочината на пристанището бе най-голяма, беше предварително построен нов дървен пристан, по който официалната делегация от Талинс да влезе в Адуа. И сега те се спуснаха по рампата на кораба, като посетители от далечна земя, където всички бяха богати, красиви и следователно щастливи.

От двете страни маршируваха колони брадати стражи, в еднакви черни униформи, с ослепително блестящи шлемове на главите. Между тях, в две колони от по шест, слязоха придворните дами. Бяха облечени в червени, сини или наситенолилави копринени рокли, всяка една сама по себе си величествена като кралица.

Въпреки това у никого от смаяните посрещачи на кея не остана съмнение кой беше центърът на внимание в тази процесия. Пред тях вървеше принцеса Терез: висока, слаба, умопомрачително царствена, грациозна като танцьорка и същевременно внушителна като приказна императрица. Искрящо бялата ѝ рокля беше извезана със златен конец, а лъскавите ѝ коси имаха цвета на бронз. На бялата ѝ шия висеше огърлица, от която проблясваха огромни диаманти. „Бижута на Талинс“, надали имаше друго име, което да ѝ подхожда повече. Терез изглеждаше чиста и ослепителна, горда и великолепа, красива като безупречно шлифован диамант.

С докосването на стъпалата ѝ до каменния кей, тълпата избухна в бурни аплодисменти. От високите прозорци на сградите, в безупречно оркестрирана последователност, заваляха цветни листенца. Тя се

насочи към Джизал с цялото си великолепие и достойнство, вдигнала непосилно високо брадичка, поставила една върху друга длани пред себе си. Процесията ѝ я последва по мекия килим, през омайния аромат на пърхащите из въздуха розови и червени листенца.

Ако някой бе описал гледката на появата на Терез като спираща дъха, това щеше да е грандиозно подценяване на действителността, предвид ефекта, който постигна тя върху Джизал.

— Ваше Кралско Величество — промърмори принцесата с тон, който успя да обърне смисъла на реверанса ѝ и да накара Джизал да се почувства като склонил смирено глава пред нея. Придворните дами последваха примера ѝ и приклекнаха грациозно, а стражите се поклониха дълбоко в свършен синхрон. — Моят баща, великият херцог на Талинс, ви изпраща най-искрените си извинения — тя се изправи, сякаш вдигната от невидими нишки и отново изпъна гордо гръб — за това, че неотложни дела в Стирия го възпрепятстват да присъства на нашата сватба.

— Важното е, че вие сте тук — изграчи Джизал и моментално се прокле наум, че забрави за официалната форма на обръщение към една принцеса. Беше му доста трудно да си събере мислите в нейно присъствие. Отблизо Терез беше още по-зашеметяваща, отколкото си я спомняше отпреди година и повече, когато я видя за пръв път на банкетата в своя чест. Тогава тя спореше яростно с принц Ладисла. Споменът за гневните ѝ крясъци допълнително смути Джизал, но от друга страна, изправен пред перспективата за брак с Ладисла, сигурно и той самият щеше да се държи по същия начин. В края на краищата принцът беше истински задник. Но Джизал беше съвсем друг човек, той нямаше нужда да се притеснява от подобно отношение от нейна страна. Или поне така се надяваше.

— Ваше Височество, ако позволите — той ѝ поднесе ръка и тя сложи нейната върху нея. Беше лека като перце, забеляза Джизал.

— За мен е чест, Ваше Величество.

Копитата на сивите коне изчаткаха по паветата и колелата на каретата забръмчаха напевно. Потеглиха по Кралския булевард. Рота рицари от дворцовата охрана, с излъскани до блясък брони и оръжия, яздеха във формация около кралската карета. От двете страни на широкия булевард се бяха струпали тълпи от признателни поданици на Съюза, от всяка врата или прозорец надзъртаха усмихнати лица.

Огромно множество от простолюдието, дошло да приветства своя крал и бъдещата си кралица.

Джизал се досещаше, че до нея изглежда като пълен идиот. Недодялан, невъзпитан дръвник от ниско потекло. Нямахше никакво право да дели с нея каретата, не беше по-достоеен за това от стъпалото под краката ѝ. Никога през целия си живот не се бе чувствал така дребен и нищожен в сравнение с някого. Направо не можеше да повярва, че се женеше за тази жена. Днес. Ръцете му трепереха. Тресяха се. Може би няколко откровени думи ще помогнат и на двамата да се поотпуснат.

— Терез... — Тя продължи да маха царствено на тълпите. — Съзнавам, че... двамата не се познаваме, но... аз много бих искал да те опозная. — Лекото потрепване на устните ѝ беше единственото, което я издаде, че го бе чула. — Предполагам, че както за мен, тази сватба е голям шок и за теб. Надявам се, ако има нещо, което мога да направя... за да ти е по-леко, аз...

— Моят баща смята, че този брак ще допринесе за интересите на страната ми, и като негова дъщеря от мен се очаква да се подчиня на желанието му. Ние, родените с висок обществен ранг, сме подготвяни още от деца за саможертви в името на страната си.

Перфектната ѝ глава се завъртя към него на перфектната ѝ шия и тя му се усмихна. Изкуствена усмивка може би, но въпреки това ослепителна. Джизал не можеше да повярва, че това съвършено лице е от плът и кръв, както всички останали. Изглеждаше като изваяно от порцелан, от полиран камък. Беше истинско и нескончаемо удоволствие да го гледа как оживява при всяко движение. Зачуди се дали устните ѝ бяха горещи или хладни и страшно му се прииска да узнае. Тя се наведе към него и постави нежно ръка върху неговата.

— Опитай да помахаш на хората — разнесе се в ухото му напевният ѝ стирийски акцент.

— Ъ, да — отвърна пресипнало Джизал. Устата му беше пресъхнала. — Да, разбира се.

Застанал до Арди, Глокта се взираше намръщено във вратите на Камарата на лордовете. Зад тези гигантски порти, в огромната кръгла зала течеше сватбената церемония. *О, славен, радостен ден!*

Представи си как върховен правозащитник Маровия нарежда мъдри слова и гласът му отеква в позлатения купол на тавана. Как с трепет в сърцата щастливата двойка изрича тържествените си обети. Малцина бяха щастливците, допуснати в залата, за да станат свидетели на церемонията. *А останалите благоговеем отдалеч.* И каква тълпа се беше събрала за целта. Огромният Площад на маршалите беше препълнен с хора. Ушите на Глокта бяха заглъхнали от развълнуваното им бърборене. *Сбирщина подмазвачи, които чакат появата на техни божествени величества.*

Поклащаше се нетърпеливо напред-назад, пристъпяше от крак на крак, пуфтеше, кривеше от болка лице, опитваше се да раздвижи кръвта в съсипаните си крака, да укроти спазмите. *Да си го кажем направо, стоенето на едно място толкова дълго време е истинско мъчение.*

— Колко време може да продължава една сватба?

Арди повдигна замислено вежда.

— Може би не са успели да се удържат и сега консумират брака си на пода на Камарата на лордовете.

— Колко време може да продължава една консумация на брак тогава?

— Облегни се на мен, ако искаш — каза Арди и му предложи лакътя си.

— Сакатият се подпира напияния — каза Глокта намръщено. — Ама и ние сме една двойка.

— Падни тогава, щом така искаш. Избий си и останалите зъби. Няма да си го слагам на сърцето.

Може би трябва да приема предложението ѝ, за малко поне. Така де, какво лошо? В този момент се разнесоха първите овации и, скоро подети от все повече гърла, се сляха в ликуващ рев, който заплаши да спуга тъпанчетата му. Най-накрая портите на Камарата на лордовете се отвориха бавно и отвътре излязоха хванати под ръка върховните крал и кралица на Съюза.

Дори Глокта не можеше да отрече, че двамата представляваха великолепна двойка. Застанаха пред народа като кралска двойка, излязла от някоя легенда. На гърбовете на ослепително белите им официални одежди имаше еднакви, извезани със златен конец слънца, които проблеснаха на силното слънце, когато двамата се обърнаха да

помахат на тълпата. И двамата високи и слаби, с еднакви корони — блестящ златен обръч с огромен диамант отпред. *И двамата така млади, така невероятно красиви, в самото начало на преизпълнените си с щастие, богатство и власт животи. Ура! Ура за краля и кралицата! Спаруженото ми черно сърце се пръска от радост!*

Глокта се хвана за лакътя на Арди и се облегна на нея. Ухили се с най-противната си гротескна, беззъба усмивка.

— Вярно ли наистина, че нашият крал е по-красив от мен?

— Долна лъжа! — Арди изпъчи гърди и тръсна глава. Изглежда Глокта отвисоко, с пълен с изпепеляващо презрение поглед. — А аз блестя по-ярко от Бижута на Талинс!

— О, разбира се, скъпа моя, самата истина е. В сравнение с нас, онези двамата са истински просяци!

— Отрепки.

— Недъгави изроди.

Двамата се разхилиха, а през това време кралската двойка се понесе царствено през тълпата, заобиколена от бдителната си охрана от двайсетина рицари от дворцовата стража. На почтително разстояние отзад ги следваха единайсетте възрастни мъже от Висшия съвет и Баяз, облечен в смехотворните си магьоснически одежди и с двойно по-голяма усмивка от самите младоженци.

— Дори не го харесвах кой знае колко — промърмори Арди. — Не, не особено. *Значи сме двама.*

— Няма нужда да се измъчваш. Прекалено умна си за този празноглавец. Никога нямаше да бъдеш щастлива с него.

Тя пое рязко въздух и въздъхна.

— Със сигурност си прав, но ми беше дошло до гуша, бях така отегчена и толкова самотна. *И пияна.* — Арди сви рамене. — С него се чувствах сякаш не съм просто нечие бреме. Чувствах се... желана.

А какво те кара да мислиш, че това ме интересува?

— Желана, казваш? Колко хубаво. А сега какво?

Тя наведе натъжено глава и Глокта изпита известно, макар и съвсем нищожно чувство за вина. *Но от вината боли само ако нямаш за какво друго да се тревожиш.*

— И дума не можеше да става за истинска любов. — Глокта видя как една жила на шията ѝ потрепна, докато преглъщаше. — Но все си мислех, че ако някой ще прави другия на глупак, то това ще съм аз.

— Хм. Колко рядко получаваме онова, което очакваме.

Следвана от придворни и рицари в блестящи доспехи, кралската процесия постепенно изчезваше от поглед. Отдалечаваха се по посока на двореца, следвани от бурните овации на тълпата. *Към славното си бъдеще, в което ние, като грозни тайни от миналото, нямаме място.*

— А ние оставаме тук — промърмори Арди. — Отритнатите.

— Окаяните останки.

— Гниещата плява.

— На твоє място нямаше да се тревожа много — въздъхна Глокта. — Млада си, умна и минаваш за красива.

— Страхотен комплимент, няма що.

— Всичките ти зъби са си на мястото, имаш и два крака. Сериозно превъзходство над някои хора. Със сигурност съвсем скоро ще намериш някой друг идиот от благородническо потекло, когото да вкараш в капана, и всичко ще е наред.

Арди се обърна с гръб към него и увеси рамене. Глокта се досети, че в момента е прехапала долната си устна. Посегна да сложи ръка на рамото й... *Същата ръка, която накълца на парченца пръстите на Сеп дан Тюфел, която изтръгна зърната от гърдите на инквизитор Харкър. Която насече на парчета един емисар на гуркулите, а после изгори друг, която изпрати невинни мъже в Англанд, където да изгният в забвение, и така нататък, и така нататък...* Глокта дръпна рязко ръката. *По-добре да си изплаче очите, отколкото да я докосва тази ръка. Утехата идва от другаде и отива другаде.* Загледа се навъсено над главите на хората и остави Арди сама с мъката й.

Тълпата продължаваше да крещи.

Безспорно това беше едно величествено събитие. Не бяха щадени ни усилия, ни разходи. Джизал не би се учудил да разбере, че гостите бяха около петстотин, от които я имаше, я не една дузина познати. Лордове и благородни дами от Съюза. Членовете на Висшия съвет, представители в Камарата на лордовете. Най-богатите и най-влиятелните, облечени в най-представителните си дрехи и демонстриращи най-изтънчени обноски.

Такова отбрано общество заслужаваше подобаваща обстановка.

— Огледалната зала. Най-пищната от всички зали в двореца беше с размерите на бойно поле, а огледалата на стените я правеха да изглежда още по-голяма и създаваха смущаващия ефект на дузина други сватби, в дузина други зали, събрани закуп. На масите горяха стотици свещи, още толкова бяха запалени в стенните свещници и чудовищните кристални полилеи на тавана. Отражението им в огледалата на стените създаваше впечатлението, че стоиш наред осеяно с милиони звезди нощно небе. Меката им светлина караше сребърните прибори по масите да блестят, а бижутата на гостите да искрят. Една дузина от най-прославените музиканти на Съюза свиреха превъзходно тиха и омайваща музика, която се смесваше със стотиците гласове и звън на прибори и кристал.

Това беше едно радостно събитие. Вечер, която щеше да остане завинаги в спомените. На гостите.

За Джизал тя беше нещо друго, но той още не знаеше какво. Заедно със своята кралица седяха на позлатена маса, около която непрестанно се умилкваха раболепно поне двайсетина прислужници. Масата им беше поставена на централно място в залата, изложена на показ, все едно двамата с Терез бяха ценна и рядка придобивка в някоя зоологическа градина. Джизал седеше, обгърнат в мъглата на собствените си неловкост и притеснение, заобиколен отвсякъде с неестествена тишина. От време на време се стряскаше, когато някой напудрен лакей изникваше изневиделица с поднос зеленчуци. Терез седеше от дясната му страна, откъсваше с изискано движение на вилицата си малки хапки, които сдъвкваше и поглъщаше с елегантна прецизност. Джизал не беше и предполагал, че е възможно да се яде красиво. Сега осъзна грешката си.

Не помнеше почти нищо от гръмките думи на върховен правозащитник Маровия, с които, предполагаемо, бяха свързани в ненарушим съюз. В главата му се въртяха само откъслечни фрази за любов и сигурност на нацията. Но дори и да не помнеше думите, виждаше ясно пръстена, който сковано беше надянал на ръката на Терез и чийто огромен кървавочервен камък сега блестеше на дългия ѝ среден пръст. Джизал сдъвка парче превъзходно месо, но в устата му то имаше вкуса на тиня. Сега двамата с Терез бяха мъж и жена.

Баяз се оказа прав, както винаги. Хората искаха нещо грандиозно и недостижимо. И сега, въпреки че в негово лице нямаша краля, който

биха искали, нямаше и капка съмнение, че Терез бе всичко онова, което може да се желае от една кралица, че и отгоре. Самата идея за Арди Уест, седнала в позлатения стол, му се стори абсурдна. И въпреки това с мисълта за нея го обзе силното чувство за вина, последвано от превъзхождаща го по сила тъга. Ще е хубаво да има някого, с когото да може да поговори. Въздъхна натъжено. Щом ще прекара живота си с тази жена, ще трябва да започнат да си говорят. И колкото по-скоро според Джизал, толкова по-добре.

— Казват, че Талинс... е най-красивият град на света.

— Така е — отвърна сдържано Терез, — но и Адуа има своите превъзходни гледки. — Тя замълча и сведе поглед към чинията си.

Джизал се покашля.

— Всичко това е... ново и трудно за привикване. — Той си позволи бегла усмивка.

Тя примигна и огледа залата.

— Така е.

— Танцувате ли?

Тя извърна плавно глава към него, а раменете ѝ дори не помръднаха.

— Малко — отвърна.

Джизал избута назад стола си и се изправи.

— В такъв случай един танц, Ваше Величество?

— Както обичате, Ваше Величество.

Двамата се отправиха към средата на огромната зала и разговорите постепенно стихнаха. В огледалната зала настъпи гробна тишина, нарушавана единствено от почукването на токовете на лъснатите му ботуши и на тези на обувките на Терез. Джизал преглътна притеснено, когато двамата застанаха един срещу друг, заобиколени от три страни от дългите маси и легионите изискани гости, които не откъсваха очи от тях. Не можеше да си поеме дъх от напрежение. Беше изпитал същото усещане на неизвестност, на страх и вълнение при всяко излизане на арената за дуели, пред ревящите тълпи по трибуните.

Двамата стояха неподвижни като статуи, без да откъсват очи от тези на другия. Джизал вдигна едната си ръка с дланта нагоре. Тя протегна своята, но вместо да я сложи в неговата, опря opakото на дланта си в opakото на неговата и я избута нагоре, докато пръстите им

не се изравниха и не се изправиха към тавана. Повдигна едва забележимо една вежда. Безмълвно предизвикателство, което нямаше как да бъде забелязано от никой в залата.

Първият протяжен тон се откъсна от струните и се понесе из огромната зала. Двамата започнаха да обикалят бавно един около друг. Златистият ръб на роклята на Терез прошумоля по пода. Брадичката и отново беше вирната непосилно високо и с останали скрити под полите на роклята крака тя сякаш не стъпваше по земята, а се рееше във въздуха над нея. Започнаха да сменят посоките на въртене след всеки пълен кръг и в огледалата на стените редиците от хилядите, изчезващи в далечината, танцуващи двойки се въртяха в пълен синхрон с тях, всичките с корони на главите и в безупречни тоалети в бяло и златисто.

С началото на втория куплет, в мелодията се включиха повече инструменти и Джизал установи, че за пореден път е превъзхождан с класи, повече отколкото от Бремър дан Горст по време на Турнира. В движенията на Терез имаше такава грация и увереност, че можеше да балансира пълна чаша вино на главата си, без да разлее и капка. Темпото се ускори, звукът се засили, мелодията стана по-дръзка, а с тях и движенията на Терез. Сякаш разперените ѝ ръце бяха свързани с музикантите посредством невидими нишки, с които ги контролираха. Джизал опита да я поведе, но тя с лекота се измъкна и го заобиколи. После направи лъжливо завъртане в едната посока и веднага след това се завъртя шеметно в обратната, от което Джизал замалко не падна по задник на пода. Тя започна гъвкаво да избягва неговата посока, да се извърта майсторски встрани от пътя му, така оставяйки го винаги с празно пространство пред себе си.

Темпото се ускори още повече. Потънали в дълбоко съсредоточение, музикантите бясно задърпаха струни и застъргаха с лъкове. Джизал направи вял опит да я настигне, но тя се завъртя шеметно, почти го заслепи с вихрушка от белите поли на роклята си и отново се измъкна. После почти го спъна с почти невидимо движение на крака, отметна рязко глава и ръбът на короната ѝ почти го удари в окото. А през цялото това време знатните гости седяха със затаен дъх и ги гледаха като омагьосани. За момент дори Джизал се почувства като просто още един от смаяните зрители на това представление. Въпреки

всичките му усилия, едва успяваше да направи що-годе правилните стъпки, за да не проличи съвсем, че за пореден път е направен за смях.

Когато темпото се успокои и тя отново допря ръка в неговата, все едно беше безценно съкровище. Джизал не знаеше дали това, което усещаше, е по-скоро облекчение или разочарование. Отново опрели ръце, двамата записваха кръгове, като с всеки следващ се приближаваха все по-близо един до друг. С финалните тонове, Терез се притисна с гръб към гърдите му. Завъртяха се още веднъж и застинаха неподвижно. Носът на Джизал се изпълни с аромата на косата ѝ. Когато заглъхна и последният протяжен тон, тя се отпусна назад и Джизал внимателно я наклони назад. Деликатната ѝ шия се изпъна, главата ѝ увисна надолу и почти докосна пода с фината си корона. Настана пълна тишина.

В следващия миг залата избухна в бурни аплодисменти, но Джизал почти не ги чу. Беше прекалено зает да зяпа жена си. Сега по бузите ѝ беше избила лека руменина, устните ѝ бяха леко раздалечени и разкриваха безупречните ѝ зъби. Овалът на лицето ѝ, нежната шия, изпъната назад, и деликатните ключици в основата ѝ бяха рязко подчертани от падащата отгоре им сянка. Диамантите на огърлицата ѝ искряха. Стегнатите в корсажа на роклята ѝ гърди се надигаха и спускаха от учестеното ѝ дишане, а в цепката на деколтето ѝ се забелязваше бледото проблясване на леко навлажнената ѝ кожа. В този момент Джизал бе готов на всичко да види повече от това деколте. Запримига и задиша учестено.

— Ако обичате, Ваше Величество — промърмори Терез.

— Ъ? О... разбира се. — Той я изправи на крака под нестихващите овации на гостите. — Танцувате... великолепно.

— Ласкаете ме, Ваше Величество — отвърна тя с едва забележима, но все пак усмивка. Той се ухили глуповато насреща ѝ. В рамките на един танц, страхът и объркването му се бяха сменили с истинско вълнение. Бе успял да надзърне под ледената ѝ обвивка и от това, което видя, вече нямаше съмнение, че отвътре кралицата беше пламенна и страстна жена. Беше надзърнал в скритата ѝ страна, която сега нямаше търпение да обследва по-обстойно. Нетърпението му бе така силно, че се наложи да извърне от нея очи, да насочи намръщен поглед към единия ъгъл на залата и да си наложи да мисли за нещо друго. В противен случай рискуваше напрежението, което започваше

да усеща в панталоните си, да излезе от контрол и да го изложи пред видните гости.

Като никога, гледката на усмихнатия Баяз се оказа точно това, от което имаше нужда в момента. Хладната усмивка на възрастния магус му подейства по-ефикасно от кофа ледена вода.

Откакто остави Арди сама в претрупана ѝ от мебели всекидневна, за да се донапие, Глокта беше в мрачно настроение. *Дори по моите стандарти. Нищо не помага така за повдигане на духа, както компанията на някой още по-злочест от теб. Проблемът обаче е, че след като ги оставиш на собственото им нещастие, твоето те наляга с двойно повече сила.*

Лапна още една лъжица гъста супа и се насили да преглътне пресоления буламач. *Чудя се, колко ли добре си прекарва в момента крал Джизал? Засипван с хвалебствия, обект на всеобща възхита, тъпче се с отбрана храна в отбрана компания. Хвърли лъжицата в купата. Лявото му око пак затрепери и лицето му се изкриви при поредния спазъм, тръгнал от гърба и завършил в крака. Осем години откакто ме освободиха гуркулите, а все още съм техен затворник и никога няма да престана да бъда. Затворен съм в килия с размерите на собственото ми недъгаво тяло.*

Вратата изскърца и Барнам провлачи крак в стаята, за да вдигне масата. Глокта вдигна поглед от изстиналата супа към престарелия си прислужник. *Отбрана храна в отбрана компания. Ако сцепените му устни позволяваха, сигурно щеше да се разсмее с глас.*

— Свършихте ли, господине?

— Можеш да се обзаложиш. *И не само със супата. Не можах да извадя от задника си начин да се оправим с Баяз и сега, естествено, архилектор Сълт няма да е никак доволен. А докъде може да стигне недоволството му, преди съвсем да изгуби търпение? Но какво да се прави?*

Барнам отнесе купата, затвори вратата и остави Глокта насаме с болката. *Какво съм направил, за да заслужи това? А какво е направил Лутар? Нима той не е всичко това, което някога бях и аз? Арогантен, суетен егоист? Той по-добър човек ли е от мен? Е, защо*

тогава животът наказва така сурово мен, а него възнагради така щедро?

Вече знаеше отговора. По същата причина, по която невинният Сеп дан Тюфел, със скъсени пръсти на ръката, гасне в наказателна колония в Англанд. По същата причина, по която лоялният към страната си генерал Висбрук умря в Дагоска, а предателката Карлот дан Айдър се измъкна с живота си. И пак по същата, по която гуркулският емисар Тулкис бе заклан като животно пред виещата тълпа за престъпление, което не беше извършил.

Глокта притисна език в един от малкото му останали зъби. Животът е несправедлив.

Джизал крачеше по коридора като насън, но съвсем не кошмарът от сутринта. Главата му се маеше от хвалебствията, възхищението и одобрението на поданиците му. Цялото му тяло гореше от танците, виното, а с всяка следваща секунда все повече от страстно желание. С Терез до себе си, за пръв път от качването му на престола, той се чувстваше като крал. Скъпоценен камък и метал, коприна и везмо, бледа, гладка кожа и всичките те блестяха примамливо на приглушената светлина на свещите. Вечерта се бе превърнала в истинско удоволствие, а нощта предвещаваше нещо много повече. Отдалеч Терез може и да изглеждаше твърда и хладна като скъпоценен камък, но Джизал я бе държал в ръце, той знаеше, че отблизо не е такава.

Двама раболепни лакеи отвориха пред тях огромните врати на кралската спалня и после ги затвориха безшумно зад краля и кралицата на Съюза. Отсрещният край на стаята беше почти изцяло зает от огромното легло. Високите стълбове в четирите му ъгъла завършваха с дълги, разперени ветрилообразно пера, които хвърляха продълговати сенки по позлатения таван. Пищните зелени завеси бяха подканящо разтворени и разкриваха потъналата в потайни и изострящи въображението сенки копринена вътрешност на леглото.

Терез пристъпи напред с наведена глава, докато Джизал бавно превъртя ключа и бравата изтрака приглушено. Когато приближи жена си, усети как дишането му се ускорява. Постави нежно ръка на голото ѝ рамо и усети как мускулите под съвършено гладката ѝ кожа се стягат.

Притеснението ѝ извика усмивка на лицето му, той самият бе леко смутен. Замисли се дали да не ѝ каже нещо, да опита да я успокои, но реши, че нямаше смисъл. И двамата знаеха какво предстоеше. Не знаеше за нея, но той самият нямаше търпение да започне.

Приблужи още и плъзна другата си ръка по талията ѝ. Дланта му изсъска по копринената материя на роклята. Докосна с устни голата ѝ шия, после пак и пак. Зарови лице в косата ѝ и пое дълбоко уханието ѝ. Издиша тежко и дъхът му погали шията ѝ. Тя потрепери. Това допълнително го окуражи. Плъзна ръка над рамото ѝ и я спусна бавно към гърдите ѝ. Диамантената ѝ огърлица погъделичка ръката му, докато я плъзна надолу в деколтето ѝ. Притисна се в нея и изпъшка от удоволствие в ухото ѝ, когато подутината в панталоните му се отри приятно в задните ѝ части...

В следващия момент Терез се отскубна от ръцете му, извъртя се рязко и го зашлеви през лицето. Шамарът изплющя по бузата на Джизал и едното му ухо писна.

— Ти, противно копеле! — изкрещя тя в лицето му и от изкривената ѝ от злоба уста полетяха пръски слюнка. — Ти, син на долна курва! Как смееш да ме докосваш? Ладисла може и да беше пълен кретен, но поне кръвта му беше синя!

Джизал я зяпна с широко отворена уста, притиснал с ръка пламналата си буза. Беше замръзнал от изненада. Протегна неловко ръка към нея.

— Но аз... уф!

Коляното на Терез се заби в чатала му с безмилостна прецизност. Ударът изкара въздуха му, накара го да се олюлее за момент, преди да му подейства като ковашки чук върху къща от карти за игра. Зашеметен от специфичната агонизираща болка, която само удар в топките можеше да предизвика, той се срина на килима и изпъшка. От това, че се бе оказал прав за Терез, не му стана по-леко.

Кралицата наистина беше пламенна и страстна жена.

Бликналите от очите на Джизал сълзи не бяха само от болка, нито от изненада, нито дори от разочарование, дължаха се предимно на обзелия го, задълбочаващ се с всяка секунда ужас. Беше преценил напълно погрешно Терез. Беше се усмихвала на тълпата, а сега, останала насаме с него, ясно му даде да разбере колко точно

ненавиждаше и него, и всичко, което той олицетворяваше. Фактът, че наистина беше копеле, не подлежеше на промяна. И сега, по всичко личеше, че щеше да прекара първата си брачна нощ на пода на кралската спалня. Кралицата беше изчезнала от поглед, а завесите на леглото бяха плътно притворени.

СЕДМИЯТ ДЕН

Диваците от отвъд Крина бяха дошли през нощта. Бяха се промъкнали в тъмното. Намерили удобно място, изкачиха се на стената и убиха часовите. После спуснаха стълба и успяха да прехвърлят в укреплението цяла тълпа от своите, преди да бъдат усетени. Крясъците събудиха Кучето, не че беше заспал кой знае колко дълбоко, и той се хвърли сляпо в тъмнината, оплетен в одеялото си. Врагове в укреплението, тичащи мъже, прелитащи сенки в мрака, крясъци, паника и пълен хаос. Навсякъде имаше биещи се, на оскъдната светлина на звездите, под светлината на някоя факла или в пълен мрак. Размахваха се остриета без ясна мисъл и посока, препъващи се крака газеха в догарящите огньове и вдигаха фонтани от ярки искри.

Накрая успяха да ги отблъснат. Заградиха ги и ги притиснаха до стената, където ги изклаха до крак. Последните трима хвърлиха оръжие, но, уви, груба грешка от тяхна страна. Много мъже се бяха върнали при пръстта през тези седем дни. С всеки следващ залез гробовете ставаха все повече. Дори и в началото сред момчетата да беше имало склонни на милост, а това не беше много вероятно, сега вече такива нямаше. Дау Черния лично се погрижи последните трима да бъдат провесени на стената, където Бетод и останалите да ги видят. Провеси ги още преди зазоряване, докато небето бе стоманеносиво и първата бледа светлина плъзваше от изток. После ги заля с масло и ги запали. Един по един. За да знаят другите какво ги чака, като дойде техният ред.

Кучето не обичаше да гледа как горят хора. Не обичаше да чува писъците им и цвърченето на телата им. Не се усмихна, когато носът му се напълни с отвратителната сладникава миризма на изгоряло месо. Но дори и не помисли да го спре. Имаше си време за половинчати мерки, и сега не беше такава. По време на война милост и слабост са едно и също нещо, а за добро поведение никой не дава награди. Беше го научил от Бетод, много отдавна. Може би сега диваците щяха добре да се замислят, преди пак да решат да дойдат през нощта и да прецакат закуската на всички.

Освен това щеше да се отрази добре на момчетата му, да влее малко желязо в нервите им. Някои вече бяха доста неспокойни. Преди две вечери няколко от момчетата се бяха опитали да се измъкнат. Спуснали се в тъмното по стената и опитали да минат незабелязани през долината. Сега главите им стояха набучени на копия пред рова на Бетод. Една дузина безформени буци с развети от вятъра коси. От стената не се виждаха лица, но човек някак оставаше с усещането, че израженията им са силно разгневени или дълбоко посърнали. Все едно виняха Кучето, че ги беше довел тук. Сякаш упрекът в очите на живите не му беше достатъчен.

Той се загледа намръщен в долината. Очертанията на палатките и знамената на Бетод тъкмо започваха да изплуват от мъглата. Замисли се какво можеше да направи, освен да държи стената и да чака. Всички очакваха нещо от него, може би дори да направи някоя магия и да ги изведе живи и здрави от тази долина. Но Кучето не знаеше как се прави магия. Той имаше само тази долина, стената и никакъв път за бягство. Все пак точно това беше целият план, да няма никакъв път за бягство. Замисли се дали щяха да оцелеят още ден. От друга страна, вчера си зададе същия въпрос.

— Да видим — промърмори под носа си — какво ли ни е подготвил за днес Бетод?

— Касапница — изръмжа Мрачния.

Кучето го изглежда укорително.

— На твое място щях да кажа нападение, но няма да се учудя, ако все пак се окажеш прав. — Присви очи и се загледа в далечината на смрачената долина. Надяваше се този път да види онова, което беше търсил с очи всяка сутрин през тези седем дни. Някакъв знак, че армията на Съюза е тук. Но нямаше нищо. Отвъд големия лагер на Бетод, отвъд палатките, знамената и огромната му войска нямаше нищо освен гола, празна земя и задържала се по долчинките мъгла.

Тъл го сръчка в ребрата с огромния си лакът, успя да го накара да се усмихне.

— Аз малко почвам да се съмнявам в този план. Да чакаме Съюза и така нататък. Малко рисковано е, ако питаш мен. Някакъв шанс да се откажа?

Кучето не се засмя. Не му бяха останали сили да се смее.

— Почти никакъв.

— Така е — въздъхна тежко гигантът, — и аз така си помислих.

Седем дни от първата атака на шанка. Седем дни, а имаше чувството, че са минали седем месеца. Логън не смяташе, че имаше мускул по тялото му, който да не го болеше от изтощение. Беше покрит с десетки синини, стотици драскотини и сигурно хиляди ожулвания и следи от ударено. Дългата порезна рана на бедрото му беше превързана, ребрата му също — благодарение на един здрав шут, който беше отнесъл — на няколко места по скалпа си имаше корички с прилични размери, рамото, в което го бяха ударили с щит, сега беше напълно вдървено, а кокалчетата на едната му ръка бяха целите ожулени и подути, последствие от силен замах, пропуснал главата на един дивак, но намерил стената. Цялото му тяло беше кълбо от множество различни болки.

И останалите момчета не падаха по-долу. Сигурно в цялото укрепление нямаше човек без никакво нараняване. Дори дъщерята на Крамок, ненадейно как, се беше сдобила с голяма драскотина. Онзи ден един от хората на Тръпката беше загубил пръст. Кутрето на лявата ръка. Сега седеше и с изкривени от болка устни, гледаше втрещено превързаната си с мръсен парцал ръка.

Последователно сви и отпусна няколко пъти останалите пръсти и погледна към Логън.

— Направо изгаря, нали?

Може би трябваше да му дожалее за него, помисли си Логън. Спомни си болката, но най-вече — разочарованието. Направо не можеше да повярва, че пръстът е загубен завинаги. Но сега нямаше сили за съжаление към когото и да било, освен към себе си.

— Така е — изръмжа той.

— И все едно още си е на ръката.

— Тхъ.

— Изчезва ли някога това чувство?

— След време.

— След колко време?

— Повече, отколкото ни остава.

— Хъ — кимна замислено мъжът.

Седем дни и сякаш дори на студения камък и мокротото дърво им беше дошло до гуша. Новият парапет се рушеше. Постегнаха го, колкото добре успяха в бързината, но той пак се рушеше. Портата беше накълцана и подгизнала от вода. Все още беше подпряна с огромни камъни отвътре, но вече цялата прозираше от многото дупки. Един здрав удар и щеше да се срине. Всъщност в това състояние и на Логън му трябваше точно толкова, един здрав удар.

Той надигна манерката си и отпи глътка от киселата вода. Вече бяха стигнали до дъното на каците. Храната също беше на привършване, всичко беше на привършване. В частност надеждите. Тях почти напълно ги бяха свършили.

— Още съм жив — прошепна, но в гласа му имаше малко радост. По-малко от всеки друг път. Цивилизацията определено не му беше по вкуса, но в този момент определено би предпочел едно меко легло, едно странно място за пикаене и няколко кльощави кретени, които да го гледат отвисоко. Тъкмо си задаваше за стотен път въпроса защо се беше върнал в Севера, когато чу зад себе си гласа на Крамок-и-Файл.

— Хе-хей, Кърлавия девет. Човече, изморен ми изглеждаш.

Логън се намръщи. Бръцолевенето на побъркания планинец беше започнало да му идва в повече.

— През последните няколко дни падна доста работа, в случай че не си забелязал.

— О, забелязах. Получих си и аз своя дял от нея, нали така, красавци мои?

Трите му деца се спогледаха.

— Тхъ — отвърна вяло момичето.

Крамок ги изгледа начумерено.

— Не ви харесва играта вече, а? Ами на теб, Кърлави девет? Спря май да се усмихва луната, а? Страх те е, нали?

Логън изгледа кръвнишки дебелия негодник.

— До гуша ми дойде, Крамок. Писна ми от укреплението ти, от храната ти, но най-вече от непрестанното ти дрънкане. Да знаеш, за разлика от теб, не на всеки му допада шумът от шляпането на тлъстите ти устни. А сега, разкарай се и виж дали няма да успееш да навреш луната в дебелия си задник.

Крамок се ухили и двата реда жълти зъби се откриха на фона на кафявата му брада.

— Ето този човек обичам аз, точно този. — Един от синовете му, онзи с копието, го дръпна за ризата. — Какво има бе, момче?

— Какво ще стане, ако загубим, тате?

— Ако какво? — изръмжа Крамок и тежката му лапа така перна момчето зад врата, че то се просна по корем на земята. — Ставай горе! Тук никой няма да загуби! Ясно ли е, момче?

— Не и докато луната ни обича — промърмори сестра му, но някак неубедително.

Логън погледна момчето, което се изправяше от земята, с окървавена уста, готово всеки момент да заплаче. Знаеше как се чувства в този момент. Може би трябваше да каже нещо на Крамок относно отношението му към децата. И сигурно щеше да го направи, ако беше първият ден, може би вторият. Но не и сега. Сега беше прекалено изморен, прекалено пребит и насинен, и изплашен, за да го е грижа.

Наблизо мина Дау Черния с нещо силно наподобяващо усмивка на уста. Единственият човек в укреплението, който беше в по-добро настроение от обичайното. А когато видиш Дау Черния да се усмихва, знай, че си затънал до ушите, това знаеше Логън.

— Деветопръсти — избоботи Черния.

— Дау. Да не са ти свършили хората за горене?

— Мисля, че скоро Бетод ще ми прати още. — Той кимна към стената. — Как мислиш, какво ще ни прати днес?

— След това, което отнесоха тази нощ, мисля, че извергите отвъд Крина бяха дотук.

— Проклети диваци. Прав си, дотук бяха.

— А от няколко дни не сме видели никакви шанка.

— Четири дни от последните плоскоглави.

Логън примижа към бавно изсветляващото небе.

— Изглежда, времето ще е хубаво днес. Подходящо време за брони мечове и стегнати редици от мъже. Удобен момент да опита да ни довърши. Няма да се учудя, ако днес изпрати войниците си.

— Нито пък аз.

— Най-добрите — продължи Логън, — от едно време. Никак няма да се учудя, ако след закуска не чуя Белобрадия, Горинг, Бледоликия и проклетия Кокал да чукат на портите.

— Най-добрите ли? — изсумтя Дау. — Най-обикновени пикльовци. — Той извърна глава и се изплю в калта.

— За това не споря.

— Ами? Не се ли би редом със същите тези в продължение на толкова кървави години?

— Бих се. Но това не е причина някога да съм ги харесвал.

— Е, ако това ще те успокои, съмнявам се, че и те те харесват кой знае колко напоследък. — Дау го изгледа продължително. — Я кажи, Деветопръсти, кога спря да те устройва да си с Бетод?

— Трудно е да се каже — отвърна на погледа му Логън. — Мисля, че стана малко по малко. Може би с времето той стана по-гадно копеле. А може и аз да съм станал по-малко гадняр.

— Или може би няма място за двама толкова гадни копелдаци като вас под едно знаме.

— А, не бих казал. Виж ние с теб каква двойка сме. — Логън се отдалечи и се замисли над това, колко по-лек бе животът му с Малакус Кай, Феро Малджин, че дори и с Джизал дан Лутар.

Седем дни и вече се хващаха за гушите. Толкова вбесени и толкова изморени бяха всички. Седем дни. Единственото му успокоение беше, че не оставаха още много.

— Идват.

Кучето го стрелна с поглед. Както повечето неща, излезли от устата на Мрачния, това също не се нуждаеше от споменаване. За всички беше ясно като бял ден. Войниците на Бетод бяха тръгнали напред.

И не бързаха за никъде. Напредваха стегнато, с вдигнати изрисувани щитове и приковани в портата очи. А над главите им се вееха знамената. Кучето ги помнеше от отминалите години. Замисли се с колко от тези хора някога се беше бил рамо до рамо. На колко от познатите лица щеше да се сети и имената. С колко от тези, които днес щеше да опита всячески да върне при пръстта, някога беше пил, ял и се смял край огъня. Пое дълбоко въздух. На бойното поле няма място за чувства, така му беше казал някога Три дървета и Кучето беше запомнил съвета му.

— Добре! — Той вдигна ръка към стрелците с готови за стрелба лъкове. — Да ги оставим да приближат още малко!

Сега войниците стигнаха до стеснението на долината и вече набиваха крак в калта и стърчащите скали, осеяни с труповете на диваците от отвъд Крина и шанка — посечени, премазани или набучени със стрели, оставени там, където бяха паднали. Въпреки това не развалиха строя, не забавиха крачка дори. На няколко пъти стената от щитове се изви, но нито веднъж не се разкъса. Никаква пролука.

— Стегнато напредват — промърмори Тъл.

— Тхъ. Прекалено стегнато, копелета такива.

Приближаваха. Вече бяха достатъчно близо, за да не се сдържи Кучето да пробва някоя стрела.

— Добре, момчета! Целете се високо, за да падат отгоре им.

Първият залп от стрели полетя със съскане от кулата, издигна се високо и се стовари върху стегнатите редици. Войниците вдигнаха щитовете, за да ги посрещнат и стрелите зачаткаха по боядисаното дърво, отскочиха от шлемове и ризници. Няколко попаднаха право в целта и от редиците се разнесоха викове. Появиха се няколко дупки, но веднага бяха попълнени и редиците продължиха невъзмутимо към стената.

Кучето погледна към бъчвите със стрели. Бяха останали около една четвърт от първоначалното количество, повечето вече извадени по веднъж от труповете.

— Сега по-внимателно! Избирайте целите, момчета!

— Хъ — каза Мрачния и посочи надолу. Пред рова на Бетод изтичаха солидна група войници, с дебели кожени нагръдници и метални шлемове. Подредиха се в няколко стегнати редици, коленичиха и приготвиха оръжията си. Бяха арбалети, като тези, които използваха в армията на Съюза.

— Всички долу! — изкрещя Кучето.

Коварните малки лъкове изтракаха и изплюха облак от къси стрели. Повечето мъже на кулата приклегнаха зад парапета, но един оптимист, който се беше надвесил над него, отнесе една стрела в устата. Изправи се, олюля се и тихомълком се праметна през парапета. Друг беше пронизан в гърдите. Изхриптя и дъхът му засвири, все едно дишаше през тръба.

— Така значи! Върнете им поздрава! — Всички се изправиха, тетивите избръмчаха и стрелите им засипаха стрелците на Бетод. Техните лъкове може и да нямаха силата на арбалетите, но с височината в тяхна полза стрелите им бяха достатъчно коварни. Пък и онези нямаше зад какво да се скрият. Много от първата редица паднаха и запълзяха на страни. Разнесоха се писъци и викове, но втората редица невъзмутимо пристъпи напред, коленичи и се прицели към кулата.

Нов залп от къси стрели изсвистя над кулата и момчетата налякаха и се снишиха зад парапета. Една от стрелите свирна покрай ухото на Кучето и отскочи от скалата зад гърба му. Истински късмет, че не го прободде. Но някои от хората му не извадиха неговия късмет. Един от мъжете лежеше по гръб с две щръкнали от гърдите му стрели и не спираше да шепти: „Мамка му, мамка му!“

— Копелета!

— Дайте им да разберат!

Стрелите полетяха безразборно от двете страни. Озъбени от ярост, мъжете се прицелваха, стреляха, крещяха.

— Спокойно! — крещеше Кучето. — Не бързай! — Но никой не го чуваше. С помощта на допълнителната сила от височината и с преимущество на парапета, зад който можеха да се крият, скоро момчетата му взеха преимущество. Стрелците на Бетод започнаха да отстъпват, някои направо захвърлиха арбалетите си и побягнаха. Скриха се в рова и зарязаха убитите и ранените отпред.

— Хъ — каза Мрачния. Докато двете групи стрелци бяха заети с размяната на стрели, войниците на Бетод бяха стигнали пред портата. Държаха щитове над главите си, за да се предпазят от стрелите и камъните, с които ги обсипваха отгоре планинците. Още преди два-три дни бяха успели да запълнят рова пред стената и сега редиците им се разгънаха пред нея. Облечените с ризници войници сякаш започнаха да подават нещо напред, реши Кучето. И тогава го видя, беше тънък ствол на дърво, скъсен, за да бъде използван като таран. Клоните му бяха окастрени, оставени достатъчно дълги, за да се използват за дръжки при засилването му. Кучето чу първия трясък в жалкото подобие на порта.

— Мамка му — промърмори.

В този момент към стената се понесоха малки групи от леките пешаци — селяни, събрани от полето, зле въоръжени, с лоши или никакви брони, но носеха стълби. Разчитаха изцяло на скорост, за да се доберат до стената. Мнозина от тях паднаха, пронизани от копие, стрела или улучени от камък. Много от стълбите им бяха отблъснати и съборени, но пешаците се оказаха бързи и истински безстрашни, не се отказаха. Не след дълго на стената имаше няколко биещи се групички, а след тях по стълбите напиреха още. Биеха се с планинците на Крамок и определено вземаха превес, бяха много повече, а и добре отпочинали.

Разнесе се силен пукот и портата поддаде. Кучето видя последната засилка на тарана, после едната половина от портата падна навътре. Войниците сграбчиха другата половина и я отвориха широко. Камъните продължаваха да ваят отгоре им и да отскачат от щитовете над главите им. Първите се втурнаха през портата.

— Мамка му — каза Мрачния.

— Пробиха — прошепна Кучето.

Тежко въоръжените войници на Бетод тръгнаха напред. Краката им стъпкаха падналите разбити врати, ръцете им отместиха назад камъните, с които бе подпряна портата. Ярко боядисаните им щитове се вдигнаха напред, лъснатите оръжия застанаха в готовност. От двете страни на портата пешаците продължаваха да се изсипват на стената и да изтикват все по-назад планинците на Крамок. От кулата войската на Бетод приличаше на придошла река, която всеки момент щеше да отнесе бент. Приливната вълна от ризници натисна стената, намери тясната пролука на портата и нахлу през нея, първоначално на тънка струйка, в следващия момент — като потоп.

— Слизам долу — изръмжа Тъл и изтегли от ножницата дългия си меч.

Кучето се замисли дали да не го спре, но после кимна и го изпрати с поглед по тесните стъпала в скалата. Последваха го още няколко от мъжете. Нямаше смисъл да спира никого. Времето беше дошло.

Времето всеки сам да решава къде и как да умре.

Логън ги видя да идват. Изтичаха нагоре по скалната рампа и нахлуха в укреплението. Времето сякаш забави ход. Всеки детайл от нашарените им щитове изпъкна ярко на лъчите на сутрешното слънце — черно дърво, червен мост, два вълка на зелен фон, три коня на жълт. Проблясъци на метал — обков на щитове, халки на ризници, върхове на копия и остриета на мечове. Носеха се напред, надавайки остриите, пронизителни бойни викове, както правеха от години. Дъхът пълзеше бавно в носа на Логън, навътре, навън. Пешаците на Бетод и планинците на Крамок се биеха на стената със забавени движения, сякаш бяха под вода. Дори звукът от сблъсъка от оръжията им беше заглушен. Дланите му се изпотиха и засърбяха. Направо не можеше да повярва, че от него се очакваше да се втурне в атака и да избие колкото можеше повече от тях. Ама че глупава идея.

И както всеки път в подобна ситуация, го обзе непреодолимо силното желание да побегне. Усети страха на мъжете около себе си, долови инстинктивното им нервно пристъпяне назад. Разумно решение бе това с отстъпването, само дето нямаше накъде. Нямаше друга посока за тях освен напред. Право в озъбената паст на врага, с надеждата да го от блъснат зад стената, преди да е успял да задържи територия вътре. Това беше единственият им шанс.

Логън вдигна меча на Създателя, изкрещя като обезумял и се втурна напред. Чу виковете на другите, видя ги да тръгват с него под съпровода на тракането на оръжия и брони. Образът пред очите му се разклати и заподскача. Чу ударите на ботушите си по земята, учестеното си дишане, свистенето на вятъра в лицето му.

Войниците на Бетод бързаха да сформират стена от щитове, да насочат копия напред, но при влизането си бяха в безпорядък и объркването им се подсилваше допълнително от връхлитащата ги с викове маса от мъже. Бойните им викове замряха, а тържествуващите изражения на лицата им се смениха с ужас. Някои в предната част се разколебаха, отстъпиха крачка назад. В този момент Логън и хората му ги връхлетяха.

Логън успя да се извърти, да избегне поклащания се връх на копие и да стовари добре премерен удар върху щита на човека отзад. Засилката му и здравият замах се оказаха достатъчни да съборят онзи на земята. После, докато се изправяше, го посече през единия крак. Острието премина през халките на ризницата и разпори дълбоко

плътта отдолу. Дори не си направи труда да довърши крещящия на земята войник, замахна отново с меча и усети как острието се плъзна с отвратително стържене на метал по ръба на щита на друг войник и захапа плът. Онзи изхърка и повърна обилно кръв по предницата на ризницата си.

Видя нечий секира да се стоварва с едно глухо „туп“ върху нечий шлем и да оставя в него вдлъбнатина с размерите на юмрук. Хвърли се встрани на едно връхлитащо копие, което миг по-късно се заби в гърдите на човека зад него. Нечий меч изтрещя върху щит и хвъркналите трески от дървото се забиха в очите на Логън. Замига учестено, пак се хвърли встрани и се подхлъзна в калта. Усети нечий ръка да го дърпа за дрехите и замахна с меча. Чу как костта изпука и видя ръкава на ризницата да увисва като парцал. Пред очите му изникна окървавено лице с облепени очи. Нещо го фрасна здраво в гърба и той политна напред, като замалко се не поряза на меча си.

В следващия момент вече нямаше място за размахване на меча, а миг по-късно нямаше място за каквото и да било. Зад него напиреха неговите хора, онези на Бетод напиреха през портата и всички блъскаха колкото сила имат. Озова се притиснат отвсякъде. Мъжете пъшкаха и ръмжаха, блъскаха се един друг с лакти, ръгаха се с ножове, забиваха пръсти в очите на другия. Стори му се, че забеляза в мелето Кокала, с разпиляна посивяла коса под изпръскан с кръв шлем с позлатени завъртулки. Беше се озъбил и крещеше. Логън се опита да стигне до него, но непредвидимото лашкане на мелето ги отнесе в различни посоки.

Наръга някого под ръба на щита му. Примижа от болка, когато нещо се вряза в хълбока му. Усети дългото, парещо порязване на острие и болката се усилваше с всяка секунда. Нямаше замах, нямаше ръгане, просто метал притиснат в него под напора на тълпата. Развъртя лакти, замахна с глава и някак успя да се отдръпне от острието и да спре болката. Усети как по панталона на бедрото му плъзва влажно петно. Изведнъж пред него се отвори пространство, освободи ръката с меча и замахна към един щит. С обратния замах на меча отнесе горната част на нечий череп, но в следващия момент отново бе изблъскан напред и лицето му се притисна в нечий пръснат, още топъл мозък.

С периферното си зрение видя един щит да отскача нагоре. Ръбът го улучи под брадичката, изметна назад главата му и пред очите му

избиха ослепителни светлини. Преди да разбере какво става, усети как краката му отмаяват и как се свлича надолу. Озова се в калта, задавен и кашлящ между краката на биещите се.

Започна да пълзи, без дори да знае накъде. Пръстите му драпаха в калта, плюеше кръв, а наоколо му шляпаха ботуши. Тъмна, страшна гора от мърдащи крака, огласяна от яростни викове и отчаяни писъци. Ритаха го, стъпваха отгоре му, блъскаха всяка част от тялото му. Опита да се надигне, но един ботуш в устата го върна обратно в калта. Превъртя се по корем и видя брадатата физиономия на мъж. Нямаше как да знае от кои беше. И онзи също се опитваше да стане. Очите им се срещнаха за миг, после едно копие се заби в гърба на войника, веднъж, два пъти, три пъти. От устата на брадатия бликна кръв и тялото му се отпусна безжизнено на земята. Тогава Логън видя другите тела наоколо. Едни лежаха по очи, други на една или друга страна, някои още мърдаха или просто потрепваха, ръмжаха от болка, а краката на биещите се ги подритваха като парцалени кукли по осеяната с изпуснати и изпотрошени оръжия и щитове земя.

Един ботуш премаза пръстите на едната му ръка и Логън изпищя. Напипа ножа на колана си, стисна окървавени зъби и започна да кълца крака. Нещо го тресна в главата и той отново се озова по очи.

Всичко пред очите му се превърна в едно размазано петно от болка, приглушен шум и яростно мачкащи крака. Не знаеше накъде е обърнат, нито дори накъде е долу и накъде горе. Пресъхналата му уста се изпълни с металически вкус. Очите му бяха пълни с кръв и кал, главата му бучеше, всеки момент щеше да повърне.

Ще се върне обратно в Севера и ще си отмъсти. Къде му беше умът?

Някой изкрещя, пронизан от къса стрела на арбалет, но Кучето нямаше време да се тревожи и за него.

Пешаците на Белобрадия бяха на стената, точно под кулата, а някои от тях се бяха втурнали нагоре по стъпалата. И сега нападаха, или поне дотолкова, доколкото им позволяваше тясното пространство. Кучето пусна лъка и извади меча си, приготви и нож в другата ръка. Хората около него взеха копия и се събраха пред излиза на стъпалата на площадката. Кучето преглътна тежко. Никога не си беше падал

много по такива битки, лице в лице, на една ръка разстояние от врага. Ако зависеше от него, щяха да продължат като преди, от почитително разстояние, но онези копелета на стълбите май нямаха такива намерения.

На площадката се завърза някакво странно подобие на битка. Защитниците ръгаха с копията, опитвайки да държат на разстояние пешаците, които от своя страна напиреха напред с щитовете и се опитваха да изтласкат Кучето и хората му назад, за да стъпят стабилно отгоре, но през цялото време всеки един внимаваше много да не падне отгоре.

Един не издържа и се понесе с мощен рев и копие напред. Мрачния го прониза със стрела в лицето от не повече от крачка-две разстояние. Онзи се олюля назад, с щръкнали от устата му пера и изскочил от тила му връх на стрела, преви се на две и Кучето го просна с мощен удар на меч си в главата му.

Един чорлав здравеняк с червена коса скочи към площадката, като размахваше тежка секира и крещеше като обезумял. Избягна първото насочено към него копие, свали стрелеца на другия му край със здрав удар на секирата и кръвта на нещастника опръска скалата. После се засили напред и всички се отдръпнаха от пътя му.

Разтреперан, Кучето отстъпи, престори се на изплашен и отскочи вляво от острието на секирата, което мина на косъм от главата му. Червенокосият явно беше изморен от катеренето по стената, а после и по стълбите до площадката на кулата, защото залитна, понесен от тежестта на тежкото острие. Дълъг път нагоре, още повече, ако там не те чака нищо друго освен собствената ти смърт. Кучето го ритна с всичка сила отстрани в крака и коляното му се огъна. Здравенякът залитна на самия ръб на стълбите. Кучето замахна с меч, посече го през гърба и това му бе достатъчно, за да полети надолу. Докато падаше, червенокосият изпусна секирата и не спря да крещи.

Кучето долови движение, обърна се точно навреме, за да види друг от пешаците, който го връхлиташе отстрани. Извъртя се и блокира първия удар на меч му, после застина с широко отворена уста, когато вторият го посече през ръката. Чу как острието му изтрака на земята, изпуснато от отмалелите пръсти. Отскочи от пътя на третия замах, но тогава се спъна и падна по гръб. Онзи скочи след него и вдигна меч, да го довърши, но направи само крачка, преди Мрачния

да се появи изневиделица и да сграбчи вдигнатите му ръце. Стисна ги здраво и ги задържа във въздуха. Кучето скочи на крака, стисна със здравата си ръка дръжката на ножа си и го заби в гърдите на войника. Тримата останаха вкопчени един в друг, застинали като статуи на сред цялата тази лудост, докато онзи не издъхна. Кучето извади ножа си от тялото му и Мрачния го пусна да падне.

Както изглеждаше, поне за момента бяха овладели положението на площадката. Беше останал само един от пешаците, но няколко от хората на Кучето го изтикаха до парапета и го изблъскаха с копията си. Кучето се огледа, на площадката имаше около половин дузина мъртви от хората на Белобрадия, и на половината на тях — негови. Едно от момчетата му лежеше облегло на скалата, беше силно пребледняло и дишаше тежко, докато стискаше разпорения си корем.

Кучето погледна към безпомощно висящата си ръка. Вдигна ръкава на ризата и видя зейналата кървяща цепка, която тръгваше от лакътя и стигаше почти до китката. Стомахът му се надигна и устата му се напълни с парливия вкус на повръщано. Изплю го. С раните на другите се свиква. Но ужасът от собствените никога не изчезва.

Ниско долу, зад стената, видя огромна, вряща маса от биещи се мъже. Не можа да различи врагове от свои. Стоеше като вцепенен, с окървавен нож в едната ръка. Дотук с решенията, дотук с плановете. Сега е всеки сам за себе си. Щеше да е чист късмет, ако доживееха до края на деня, но Кучето се съмняваше, че му бе останал такъв. Усети някой да подръпва ръкава му. Мрачния. Проследи с поглед посоката на сочещия му пръст.

В далечния край на долината, зад лагера на Бетод се бяха надигнали като мъгла огромни къмба кафяв прахоляк. А под тях, уловили слънчевите лъчи, проблясваха брони на конници. Връхлетян от внезапен прилив на надежда, той стисна китката на Мрачния.

— Шибаният Съюз! — прошепна, невярващ на очите си.

Уест замижа с едното око и погледна през далекогледа, свали го, огледа долината, после пак примижа и погледна през тръбата.

— Сигурен ли си?

— Да, господине. — Широкото честно лице на Яленхорм беше покрито с прахоляк от тежката, осемдневна езда. — И изглежда, че все

още се държат, едва.

— Генерал Паулдър! — викна Уест.

— Лорд-маршале? — промърмори генералът с наскоро придобития си раболепен тон.

— Кавалерията готова ли е за атака?

Генералът замига на парцали.

— Не са добре разгърнати, изморени са от тежката езда през последните дни, а и ще нападнат нагоре, през пресечен терен и срещу многоброен противник. Естествено, ще изпълнят заповедта ви, каквато и да е тя, лорд-маршале, но би било благоразумно да изчакаме пехотата...

— Благоразумието е лукс. — Уест се загледа към безлюдното пространство между двата скални масива. Да атакува ли веднага, докато Кучето и хората му все още се държат? Преимуществото на изненадата е на тяхна страна, ще смачкат Бетод от двете страни, но кавалерията ще напредва нагоре по склон, а и хората ще са объркани и изморени от дългата езда. Дали да не изчака пристигането на пехотата и тогава да ги пусне в добре планирана, мащабна атака? Но ще се окаже ли, че дотогава Бетод е избил до крак съюзниците им, завзел е крепостта и е готов да отблъсква атаки само от една страна?

Уест прехапа устни и опита да игнорира мисълта, че от решението му зависят хиляди животи. Бързата атака е по-рискованият избор, но и отплатата в случай на успех ще е по-голяма. Шанс да приключи тази кървава война в рамките на часове. Може би никога повече няма да успеят да сварят краля на северняците така неподготвен. Какво кача Бър в нощта, преди да умре? Не можеш да бъдеш велик пълководец без поне малко... безскрупулност.

— Пригответе се за атака. В момента, в който пристигне пехотата, да се разгърне по цялата широчина на долината. Не трябва да допускаме нито една част от хората на Бетод да се измъкне. Щом ще се дават жертви, искам да си е струвало. — Паулдър не изглеждаше никак убеден в думите му. — А сега, генерал Паулдър, ще ме принудите да се съглася с оценката на генерал Крой относно командирските ви способности, или ще докажете и на двама ни, че грешим?

Генералът отдаде чест и чак мустаците му потрепераха.

— С цялото ми уважение, господине, ще ви докажа, че бъркате! Тръгвам незабавно в атака!

Той пришпори черния си жребец и се понесе в галоп към струпаната отпред кавалерия, последван от няколко офицери от щаба му. Уст се размърда неспокойно на седлото и отново прехапа устни. Главоболието му се връщаше. Атака нагоре по склона, срещу многоброен, решителен противник.

Безсъмнено подобно хазартно решение щеше да предизвика усмивка у полковник Глокта. Принц Ладисла със сигурност щеше да одобри надменното пренебрежение към живота на хората. Лорд Смънд щеше да дрънка за енергичност и непреклонност, а после да поръча вино.

И ето докъде стигнаха тези тримата.

Логън чу рев, далечен и глъхнещ. През полузатворените му клепачи нахлу светлина, сякаш мелето се бе разтворило над него. Пробягаха сенки. Пред лицето му се стовари огромен ботуш. Някъде отгоре се разнесоха виковете. Усети, че го вдигат за ризата и го влачат през калта и риташите крака. Видя небето, болезнено ярко, примига и очите му се насълзиха. Остана да лежи, неподвижен и отпуснат като парцал.

— Логън! Добре ли си? Ранен ли си?

— Аз... — изграчи и се разкашля.

— Знаеш ли кой съм? — Нещо го плесна през лицето и отнесе част от замайването му. Пред очите му изплува черен, рошав силует на фона на ясното небе. Логън примижа. Тъл Дуру, ако не го лъжеха очите му. Какво правеше той тук долу? Мисленето му причиняваше болка. Колкото повече напрягаше мозъка си, толкова повече болеше. Челюстта му изгаряше, усещаше я два пъти по-голяма от обикновено. Всяко поемане на въздух го караше да потреперва, а издишването се откъсваше с пъшкане от олигавената му уста.

Над него устните на Тъл продължаваха да мърдат, думите кънтяха и звъняха в ушите му, но в тях нямаше смисъл, бяха просто шум. Кракът му тръпнеше неприятно, препускащите удари на сърцето кънтяха в главата му. Чу звуци, сблъсък на метал, тропот, идваха отвсякъде и сякаш и те го нараняваха, караха челюстта му да изгаря в непосилна болка.

— Мах... — Въздухът застърга в гърлото му, но оттам не излезе нищо повече. Това не беше повече неговият глас. С последни сили се пресегна, сложи длан на гърдите на Тъл и опита да го избута настрана, но дангалакът притисна лапата си върху ръката му.

— Спокойно — изръмжа му, — държа те.

— Аха — прошепна Логън и окървавената му уста се разтегли в широка усмивка. Стисна дебелата китка с неочаквана, ужасяваща сила, докато другата му ръка напипа дръжката на един от ножовете му. Беше топла от дългото притискане в тялото му. Доброто острие излетя светкавично, бързо и смъртоносно като змия и потъна до дръжка в дебелия врат на дангалака. На лицето му се изписа изненада, от устата, носа и разпорения му врат бликна кръв и потече по гъстата му брада, покапа по гърдите му. Но защо тази изненада?

Да докоснеш Кървавия девет, е, като да докоснеш смъртта, а тя не прави отстъпки, не прави изключения.

Кървавия девет се надигна и избута настрана едрият труп, изправи се и почервенелият му от кръв юмрук извади дългия меч от ръката му. Погледна лъскавото острие. Тъмен, красив метал, подобаващ инструмент за работата, която го чакаше. Толкова много работа.

Добрата работа е благословия. Кървавия девет отвори уста и изкрещя с пълно гърло. И в пронизителния му вой се бяха събрали и безкрайната му любов, и нестихващата омраза. Земята полетя под краката му и надигащата се като вълна безформена маса на прекрасната битка отвори обятията си за него. И в топлата ѝ прегръдка той отново беше у дома.

Лицата на мъртвите заподскачаха пред очите му, размазаха се, ревяха от ярост, крещяха проклетия. Но омразата им към него го подхранваше с още повече сила. Дългото острие на меча свистеше и разчистваше пътя му. Хвърляше настрана смазаните, потрошените, посечените тела. Олигавените им физиономии виеха от щастие. Кой с кого се биеше, не беше проблем на Кървавия девет. Живите бяха от едната страна, а той от другата. И мечът му проправяше в редиците им червената си праведна пътека.

На слънцето проблесна секира, описа дъга от размазана, бледа като луната светлина и Кървавия девет се мушна под нея. Тежкият му ботуш изрита от пътя му човека в другия край на секирата. Онзи

вдигна щит, но огромният меч разцепи на две дървото, нарисувано на него, после дървото отдолу, разсече ръката, държаща щита, и разкъса ризницата отзад, сякаш беше просто паяжина. Червата се изсипаха от корема на нещастника като кълбо ядосани змии.

Едно момче, почти дете, се свлече на земята от ужас и започна да се влачи по гръб. Ръцете му стискаха щит и прекалено тежка за него секира. Оголил зъби, Кървавия девет се изсмя на страха му. Едно тънко гласче в главата му нашепваше да спре, но той не му обърна внимание. Замахна с меча и разсече и големия щит, и малкото момче. Изпръска с кръв калта, скалата и скованите от ужас лица на мъжете отстрани.

— Хубаво — каза Кървавия девет и им показва червената си усмивка. Сега той е Големия изравнител. Мъж или жена, млад или стар, всички ги чака едно. В това се крие първичната красота, ужасяващата симетрия, съвършената справедливост. Няма измъкване, няма извинения. По-висок от планината, Кървавия девет пристъпи напред и мъжете се отдръпнаха, мърмореха. Огледа кръга от объркани лица и щитове, изрисувани с всевъзможни символи.

Думите им галеха ушите му.

— Той е.

— Деветопръстия.

— Кървавия девет!

Стоеше в средата на този кръг от страх, напълно оправдан страх.

Смъртта им беше изписана с прекрасните кървави петна по суровата земя. Смъртта им шептеше в жуженето на мухите около труповете пред стената. Смъртта им бе запечатана на лицата им, носеше се с вятъра и увисваше в назъбените очертания на планините под синьото небе. Мъртъвци, до един.

— Кой ще е следващият обратно при пръстта? — прошепна Кървавия девет.

Един дързък войник с нарисувана навита на кълбо змия на щита пристъпи напред. Преди да успее да помръдне копието си, мечът на Кървавия девет описа широка дъга над ръба на щита му и под този на шлема му. Върхът на острието отнесе челюстта от лицето му, разсече рамото на човека до него и се вкопа в гърдите му. Свали го на земята с бликнала от безмълвната му уста кръв. От кръга излезе втори. Мечта се стовари отгоре му като падаща звезда и вдлъбна шлема му почти до

устата. Тялото се свлече на земята и се разтърси от сладките конвулсии на смъртта.

— Танцувай! — Изсмия се с пълно гърло Кърлавия девет и започна да върти меча. Въздухът се изпълни с пръски кръв, парчета от разбити оръжия и части от тела. И тези летящи и така прекрасни късове изписваха думи и символи на таен език, който само той виждаше и разбираше. Всякакви остриета го жегваха, порязваха, ръгаха, но това беше нищо. За всяка следа, която оставяха по горящата му кожа той се отплащаше стократно. Кърлавия девет се смееше и не можеше да спре, а с него се смееха вятърът и огънят, и цветните образи от щитовете.

Той е бурята във Височините, гласът му гърми като гръмотевица, а ръката му е бърза и безмилостна като мълния. Заби меча в корема на един, изтегли го и със същото движение размаза с топката на дръжката устата на втори. С другата ръка измъкна копието от ръцете му, хвърли го и то прониза шията на трети. Разсече гърдите на четвъртия, докато минаваше покрай него. Въртеше се, сучеше се и залиташе като пиян, блъчаше огън и смях. Разчисти нов кръг около себе си. Широк колкото дължината на дългия меч. Кръг, в който всичко му принадлежеше.

Враговете се спотайваха зад щитовете си по краищата му. Пристъпяха боязливо назад, умираха от страх. Те познаваха Кърлавия девет, виждаше го в очите им. Бяха чували уплашени хора да разказват шепнешком за работата му и сега сами получаваха кърлавия му урок. Сега разбираха, че всичко е истина, и Кърлавия девет се усмихна на прозрението им. Един в предната редица протегна умолително ръка, наведе се и остави секирата си на земята.

— Простено ти е — прошепна Кърлавия девет, пусна меча и той издрънча в краката му. Скочи напред, сграбчи онзи за гърлото и с две ръце го вдигна във въздуха. Човекът започна да се мята, да рита, бореше се, но в хватката на почервенелите ръце на Кърлавия девет имаше всичката сила на леда, който се издува и безмилостно разпуква земята.

— Простено ги е! — Ръцете му бяха от желязо и палците им потъваха все по-дълбоко в гърлото на нещастника. Когато изпод пръстите му бликна кръв, той вдигна с изпънати нагоре ръце ритация труп и го държа там, докато не спря да мърда. Захвърли го настрани и гледа с огромно задоволство как се премята на земята.

— Простено... — Кървавия девет тръгна към светлия отвор на портата. Като стадо овце пред вълк, ужасената тълпа се отдръпваше боязливо от пътя му и отваряше кална пътека, осеяна с изпочупени оръжия и щитове. В далечината, окъпани в слънчеви лъчи, из долината препускаха конници в лъскави брони. Мечовете им просветваха при всяко вдигане и спускане върху разбягалите се пред конете им човешки фигури. Яздеха право през разветите на вятъра знамена. Той застана на портата, стъпил върху разбитите на трески врати, заобиколен от труповете на свои и врагове. Чу радостни викове.

Логън затвори очи и пое дълбоко въздух.

ТВЪРДЕ МНОГО ГОСПОДАРИ

Независимо от горещината на деня, централната зала в банковата къща беше прохладна и сумрачна. Беше облицована с тъмен полиран мрамор. Строга като гробница и точно като такава, изпълнена само с шепот и приглушени шумове. През тесните прозорци нахлуваха слънчеви лъчи и тънките им снопове бяха пълни със ситни пращинки. Не миришеше на нищо. *Освен на непочтеност. Вони прекалено силно дори за човек като мен. Тук може и да е по-чисто от Палатата на въпросите, но подозирам, че от устите на престъпниците и предателите излизат повече истини, отколкото от тези на хората тук.*

Никъде не се виждаха лъскави камари златни кюлчета. Нито една монета не беше изложена на показ. Само писалки, мастило и обикновена хартия. Служителите на „Валинт и Балк“ не носеха пищни мантии като тази на магистър Колт от Текстилната гилдия. Не носеха искрящи бижута като тези на магистър Айдър от Гилдията на търговците на подправки. Те бяха невзрачни, облечени в сиво мъже, със сериозни лица. Единственият блясък в залата идваше от случайното отражение на светлината от старателно наведените над писалищата очила.

Така значи изглежда истинското богатство. Това е истинското лице на властта. Това е аскетичният храм на богинята на златото. Глокта стоеше и наблюдаваше чиновниците, навели глави над старателно подравнени купчини документи по подредените си писалища, наредени в идеално прави колонии. Жреците, посветени в най-дълбоките мистерии на храма. Погледът му премина на чакащите. Дълга опашка от търговци на дребно и лихвари, собственици на магазини и шарлатани, търговци на едро и мошеници. Седяха на твърдите столове покрай стените и се оглеждаха притеснено. Красиви дрехи, но тревожни лица. Изпълненото със страхопочитание паство, готово да побегне, в случай че богинята на търговията реши да покаже отмъстителната си страна.

Но аз не съм от нейното паство. С остро скърцане на върха на бастуна по гладкия мрамор, Глокта тръгна през застаналите на опашката. Проправяше си с рамо път и се озъбваше в лицето на всеки осмелил се да го погледне търговец, изсъсквайки: „Да, сакат съм!“

Стигна началото на опашката и чиновникът замига неразбиращо на среща му:

— С какво мога да...

— Мотис — кресна му Глокта.

— А за кого да...

— Сакатия. *Води ме при върховния жрец, за да пречистя греховете си със злато.*

— Но аз не мога просто да...

— Очакват ви! — Няколко реда по-назад, друг чиновник се беше изправил зад писалището си. — Елате с мен, моля.

Глокта дари начумерената опашка със зловна, беззъба усмивка и тръгна между писалищата към вратата на отсрещната, облицована с ламперия стена. Усмивката му не трая дълго. Зад вратата го очакваше високо стълбище, осветено от сноп светлина, идващ от тесен прозорец в горния му край. *Каква е тази работа с властта и високите етажи? Не може ли да си достатъчно могъщ и на приземния етаж?*

Изруга наум и се заизкачва с мъка след бързащия чиновник, после закуца по дълъг коридор с високи врати от двете страни. Чиновникът спря пред една, наведе се и почука тихо, изчака търпеливо приглушения отговор отвътре и я отвори.

Мотис седеше зад огромно писалище. Лицето му спокойно можеше да мине за издялано от дърво, ако се съдеше по топлината, с която приветства прекрачващия прага Глокта. Писалките, мастилниците и стегнатите купчинки документи върху огромния, тапициран с кървавочервена кожа, плот на писалището му бяха подредени с безмилостната прецизност, с която се поддържаха войниците за парад.

— Посетителят, когото очаквахте, господине. — Чиновникът избърза напред, с наръч документи в ръка. — А също и книжата, които изискват решението ви.

Мотис извърна безизразните си очи към хартията.

— Да... да... да... да... тези всичките за Талинс... — Глокта не изчака покана. *От достатъчно дълго време страдам, за да се*

преструвам, че не ме боли. Пристъпи, залитайки, към най-близкия стол и се свлече в него. Твърдата кожа скръцна и се набръчка под изтръпналия му задник. Ще свърши работа.

Хартията шумолеше, докато Мотис прелистваше страниците, и писалката скръцаше, докато изписваше името му в долния край на всеки документ. На последния спря.

— И не. Този заем да бъде погасен незабавно. — Пресегна се и хвана излъсканата от дългата употреба дръжка на един печат. Натисна го старателно в тампона с червено мастило и го стовари с гръм върху хартията. *Дали току-що някой търговец не бе смазан под този печат? С такава лекота ли се стоварват отгоре безнадеждност и разорение? Толкова бързо ли се изхвърлят жена и деца на улицата? Няма кръв, няма писъци, но при все това човекът е напълно унищожен, точно както и в Палатата на въпросите, но с една десета от усилията.*

Глокта изпрати с поглед чиновника, който забързано излезе от кабинета. А дали това не беше просто отказ за дребен заем? Кой знае? Чу приглушения звук от затварянето на вратата зад гърба си и тихото изщракване на бравата.

Мотис постави писалката на писалището, като вложи огромно старание в подравняването ѝ по ръба на плота, и веднага се обърна към Глокта:

— Признателен съм ви за това, че се отзовахте така бързо.

— Тонът на бележката ви не подсказваше, че забавянето от моя страна би било уместно — изсумтя Глокта. Примижа, вдигна с две ръце крака си и стовари мръсния си ботуш на съседния стол. — А сега се надявам да ми върнете услугата, като минете направо по същество. Ужасно съм зает. *Чака ме куп работа, унищожаването на магуси, сваляне на крале от престола, а ако се проваля с кое да е от двете, имам уговорен час за прерязване на гърлото и хвърляне на трупа ми в морето.*

Лицето на Мотис дори не потрепна.

— За пореден път до знанието ми достигна, че началниците ми не са доволни от посоката, в която поема разследването ви.

— Сериозно? Очевидно началниците ви са хора с дълбоки джобове и никакво търпение. С какво успях този път да засегна деликатните им души?

— С разследването си на потеклото на новия ни крал, Негово кралско величество Джизал I. — Глокта усети как едното му око потреперва и го притисна с ръка, като едновременно с това пое дълбоко въздух през притиснати във венците зъби. — И в частност, с въпросите ви относно лицето Карми дан Рот, обстоятелствата около нейната преждевременна смърт, както и близостта ѝ с предишния ни крал, Гуслав V. Това достатъчно по същество ли беше?

— *Повече, отколкото би ми се искало, щом питаш.* Това разследване бе предприето съвсем наскоро. Учудвам се, че началниците ви са така добре информирани. Те откъде получават сведенията си, от кристално кълбо или от вълшебна огледало? *Или по-вероятно от някой бърбовец в Палатата на въпросите? Или дори от някой още по-близо до мен?*

Мотис въздъхна, или по-скоро, позволи си едно доловимо за околните издишване.

— Казах ви и преди, приемоте, че началниците ми знаят всичко. Ще се убедите, че не преувеличавам, особено ако решите да опитате да ги заблудите. Най-горещо ви препоръчвам да не предприемате подобни действия.

— Уверявам ви — промърмори Глокта през стиснати устни, — че аз лично нямам никакъв интерес към произхода на краля, но Негово високопреосвещенство настоява да получи информация по въпроса и с нетърпение очаква доклад за напредъка ми с разследването. Какво според вас да му кажа?

Мотис го погледна с изпълнени с разбиране очи. *С цялото разбиране, което един камък проявява към друг.*

— За моите началници е все едно какво ще му кажете, стига да се подчините на волята им. Разбирам, че така се поставяте в трудно положение, но честно казано, началник, не виждам друг изход, освен да се подчините. Естествено, винаги можете да изберете възможността да запознаете архилектора с цялата история на взаимоотношенията си с нас. Да му разкажете за подаръка, който получихте от началниците ми, за условията, при които ви бе предложен, както и за услугите, които вече ни предоставихте в замяна. Може пък Негово високопреосвещенство да се окаже по-снизходителен към раздвоението на лоялността на служителите си, отколкото изглежда.

— Хм — изсумтя Глокта. *Ако не знаех що за човек си, почти бих го приел като шега. И двамата знаем, че снизходителността на Негово високопреосвещенство е почти толкова голяма, колкото тази на някой скорпион.*

— Или можете просто да се придържате към уговорката ни и да уважите искането на началниците ми.

— Когато подписах проклетата разписка, те поискаха услуги. А сега предявяват искания? Ще има ли край някога?

— Не е моя работа да отговарям на този въпрос, началник. Както не е ваша да питате. — Погледът му прескочи за секунда към вратата. Наведе се над писалището и понижи глас: — Но ако личното ми мнение е от значение за вас... не, няма да има. Началниците ми са платили. А те винаги получават онова, за което са платили. Винаги.

Глокта преглътна мъчително. *Както изглежда, в моя случай са си платили за безпрекословното ми подчинение. Естествено, по принцип това не би било проблем. Склонен съм на послушание колкото всеки друг, ако не и повече. Проблемът е, че Негово високопреосвещенство изисква същото. Двама вездесъщи и безмилостни господари, изправени един срещу друг. Единият е в повече. В този ред на мисли май и двамата са ми в повече. Но както бе така добър да ме уведоми Мотис, нямам избор. Свали ботуша си от стола и той остави кална черта по кожената тапицерия. Размърда се, не без известно усилие, и се впусна в дългата процедура по ставане от стола.*

— Има ли нещо друго, или за началниците ви ще е достатъчно просто да се опълча на най-влиятелния човек в Съюза?

— Те също така искат да го държите под око.

Глокта замръзна на място.

— Какво искат?

— Много промени настъпиха в последно време, началник. Промените означават нови възможности, но прекалено многото промени се отразяват зле на работата ни. Началниците ми смятат, че един период на стабилност ще е в интерес на всички. Те са доволни от сегашното положение. — Мотис преплете пръсти върху червената кожа на писалището. — Но се тревожат, че някои фигури в управлението на страната може би не споделят виждането им. Боят се, че те могат да предприемат действия за нови промени. А също, че тези

им прибързани действия могат да доведат до хаос. В частност, става дума за Негово високопреосвещенство. Началниците ми искат да знаят какви са ходовете му. Какви са плановете му. Но най-вече искат да знаят с какво се занимава той в Университета.

Глокта не може да повярва на ушите си.

— А само това ли искат от мен? — прихна той.

— Засега. — Мотис напълно игнорира иронията му. — Ще е най-добре да си тръгнете през задния вход. Началниците ми ще очакват резултати до седмица.

С изкривено в мъчителна гримаса лице, Глокта заслиза с рачешката си походка по тясното стълбище на гърба на сградата. Избилите едри капки пот на челото му не бяха само от физическото усилие. *Откъде знаят? Първо, че разследвах смъртта на принц Рейнолт против волята и заповедите на архилектора, а сега и за това, че разпитвам за майката на Негово величество, този път по нареждане на архилектора? Да приема, че те знаят всичко, хубаво, но никой не знае нещо, без някой да му е казал за него.*

Кой... е казал?

Кой разпитваше за смъртта на принца и кой разпитва сега за краля? Кой е верен първо на парите и после на всичко останало? Кой вече ме е предавал, за да спаси кожата си? Глокта спря в средата на стълбите и се намръщи. Така, така. Всеки сам за себе си, дотам ли стигнахме? Или открай време е било така?

Единственият отговор, който получи, бе пронизващата крака му болка.

РАДОСТТА ОТ ПОБЕДАТА

Уест седеше като вцепенен, стиснал рога на седлото си и загледан в прашната долина.

— Победихме — каза Пайк с напълно равнодушен тон. Сигурно с абсолютно същата интонация щеше да каже и „Загубихме“.

В долината все още се издигаха, безжизнено увиснали на коловете си, няколко от съдраните знамена. Това на Бетод беше свалено и стъпкано под копитата на конете и протритата рамка, в която бе опънато, сега стърчеше празна и усукана над слягащия облак прахоляк. Подобаващ символ на разгрома над краля на северняците.

Паулдър дръпна юздите на коня си и спря до този на Уест. Усмихна се самодоволно на касапницата пред очите му, като училищен директор при вида на добре подредена класна стая.

— Каква е ситуацията, генерале?

— Жертвите са много, господине, особено в предните ни части, но врагът определено бе хванат неподготвен. Повечето от най-добрите им части бяха ангажирани в атаката на крепостта. Кавалерията ни ги погна и ги изтика чак до стената! Изметохме целия им лагер. — Паулдър сбърчи нос и мустаците му потрепераха от отвращение. — Изклахме стотици от тези изчадия шанка, а останалите прогонихме отвъд хълмовете на север, откъдето, смея да твърдя, скоро няма да посмеят да се върнат. Избихме толкова северняци, че и крал Касамир може да ни завиди. Останалите свалиха оръжие и се предадоха. Предполагаемо, взехме пет хиляди в плен, господине. Армията на Бетод е разбита. Смазана! — Изхили се пискливо. — Няма и капка съмнение, че днес отмъстихте подобаващо за смъртта на принц Ладисла, лорд-маршале!

Уест преглътна.

— Разбира се. Отмъстихме подобаващо.

— Гениален ход, да използвате нашите северняци за примамка. Решителен, дързък ход. Горд съм и никога няма да спра да се гордея, че изиграх своята малка роля в плана ви! Днес е един славен ден за армията на Съюза! Лорд-маршал Бър щеше да се гордее да е тук сега!

Уест никога не си бе помислял, че някога ще получи похвала от генерал Паулдър, но сега, когато този велик момент настъпи, той не можа да се зарадва на думите му. Не беше извършил никакво геройство. Не беше изложил на риск живота си. Просто беше заповядал атаката. Беше се схванал от дългото седене на седлото и беше ужасно изморен, лицето го болеше от непрекъснатото стискане на зъби. Дори говоренето му се струваше изтощително.

— Открихте ли Бетод сред пленниците или мъртвите?

— Не мога да потвърдя с точност, господине. Може би съюзниците ни са го пленили. — Паулдър се изкиска дрезгаво. — Ако е така, не е много вероятно още да е сред живите, а, маршале? Нали така, сержант Пайк? — Ухили се, прокара показалец през корема си и цъкна с език. — Кървавия кръст! Така действат проклетите диваци, нали? Кървавия кръст го наричат, нали така?

Уест не откри забавното в думите му.

— Погрижете се пленниците да получат храна и вода, както и помощ за раните им, доколкото е възможно. Победата изисква проява на милосърдие от наша страна. — Това реши Уест, че се очаква от един истински пълководец в края на битката.

— Разбрано, лорд-маршале. — Паулдър отдаде стегнато чест, беше самото олицетворение на готов да изпълни всяка заповед подчинен. Дръпна рязко юздите, извърна коня си и препусна в галоп.

Уест се смъкна от коня, събра сили и тръгна с неуверена походка през долината. Пайк го последва с извадена сабя в ръка.

— Малко предпазливост никога не е излишна, господине — каза той.

— Не — промърмори Уест. — Така е.

Дългият склон беше осеян с тела, мъртви и живи. Кавалеристите на Съюза лежаха там, където бяха паднали. Лекарите с окървавени ръце и мрачни лица се бяха надвесили над ранените и работеха. Някои от мъжете седяха на земята и плачеха, може би до телата на паднали другари. Други се взираха като вцепенени в собствените си рани. Трети виеха, ръмжаха и крещяха от болка, за помощ или вода. Имаше и такива, които притичваха, за да им ги осигурят. Последен жест към умиралия. От горния край на долината, покрай единия от скалните склонове и под зоркото наблюдение на няколко войници на коне, се точеше дълга колона от пленници с начумерени лица. Наблизо се

издигаше купчина от преплетени, предадени оръжия, брони и изрисувани щитове.

Уест тръгна внимателно през разпилените боклуци по скалистата земя, където само преди половин час беше лагерът на Бетод. Усуканите във всевъзможни пози тела на хора и коне лежаха преплетени в съборените скелети на палатките, разпраните брезентови покривала, изпотрошени бъчви, сандъци, готварски съдове, инструменти и оръжия. Всичко беше стъпкано в калта, нашарена от хиляди размазани отпечатъци от подметки и подкови.

На отделни места в това море на хаоса се виждаха малки непокътнати островчета на реда и спокойствието отпреди битката. Там всичко беше останало така, както преди Уест да заповяда атаката на кавалерията. Над жарта на огън висеше тенджера, пълна с къкреща яхния. Няколко копия стояха изправени в пирамида, а до тях имаше трикрако столче и готово за работа точиларско колело. Три спални постелки, със старателно навити завивки в единия им край, оформяха триъгълник и единственото, което не пасваше в картината, бяха проснатото напъряно през тях мъртво тяло и разпиляното по вълната съдържание на разбития му череп.

Недалеч един офицер от Съюза беше коленичил и стискаше в прегръдките си мъртвото тяло на друг. На Уест му примая, когато разпозна и двамата. Коленичилият бе старият му приятел, лейтенант Бринт, а мъртвият — старият му приятел, лейтенант Каспа. По неизвестна причина бе обзет от непреодолимото желание да продължи нагоре по склона, все едно не ги е забелязал. Тръгна насила към двамата, а устата му се изпълни с киселия вкус на повръщано.

Бринт вдигна пребледнялото си, мокро от сълзи лице.

— Стрела — прошепна. — Заблудена стрела. Дори не беше извадил още оръжието си.

— Лош късмет — изръмжа Пайк. — Лош късмет.

Уест гледаше втренчено надолу. Наистина лош късмет. Пречупеният край на стрелата, който стърчеше от гърлото на Каспа, точно под края на брадата му, почти не се виждаше. Почти нямаше кръв. Всъщност по него нямаше почти никакви следи от битката. Малко петно кал на единия ръкав на униформата му и нищо повече. И въпреки че неподвижните очи на лейтенанта сезираха в нищото, Уест имаше неприятното чувство, че гледаха право в неговите. Устните му

бяха леко изкривени и в комбинация с укорително сбърченото чело придаваха сърдит вид на лицето му. На Уест направо му се прииска да обсъди с него въпроса, да разбере какво точно имаше предвид с това изражение, но веднага си напомни, че той беше мъртъв.

— Писмо — промърмори Уест, докато нервно плетеше пръсти, — до семейството му.

Бринт подсмъркна унило и по някаква причина Уест намери това за вбесяващо.

— Да, писмо — отвърна лейтенантът.

— Да. Сержант Пайк, ела с мен. — Уест не можеше да остане повече на това място. Обърна гръб на приятелите си, единия жив, другия мъртъв, и продължи нагоре. Опита да избие от главата си всякакви мисли за това, че ако не беше заповядал атаката, най-сърдечният, сговорчив и приятен човек, когото познаваше, сега щеше да е още жив. Май наистина не можеш да бъдеш велик пълководец без поне малко безскрупулност. Само дето безскрупулността невинаги идва лесно.

Двамата с Пайк се изкатериха по ниския земен насип и минаха през изпотъпкания ров от другата му страна. Оттук, притискана от двете страни от отвесните скални масиви, долината се стесняваше напред. Тук трупове бяха повече. Северняци, диваци като онези, които откриха в Дънбрек, и шанка бяха пръснати безразборно навред по каменистата земя. Уест видя стената на крепостта — нищо повече от обрасла с мъх, естествена гънка на терена, с още повече трупове в основата ѝ.

— Удържали са ги тук в продължение на седем дни? — промърмори невярващо Пайк.

— Така изглежда.

Единственият вход за укреплението беше груба арка, точно в средата на стената. Вратите ѝ лежаха изкъртени и потрошени. В отвора ѝ се виждаха някакви странни очертания. Когато приближи повече с известно безпокойство, Уест разбра какви бяха. Краката на тримата обесени мъже се поклащаха на нивото на гърдите, а въжетата около шиите им свършваха на върха на стената. Около портата се бяха събрали доста мрачни на вид северняци, които със задоволство оглеждаха полюшващите се трупове. Един от тях извърна към Уест и Пайк зловещо ухиленото си лице.

— Я виж ти, я виж ти. И това ако не е старият ми приятел, Бесния — каза Дау Черния. — Закъсна за празненството, а? Мудно го раздаваш, момче.

— Изникнаха трудности. Маршал Бър е мъртъв.

— Обратно при пръстта, а? Е, най-малкото ще е в добра компания. През тези няколко дни много свестни мъже си отидоха. Кой е новият ви главатар?

Уест пое дълбоко въздух.

— Аз.

Черния се засмя с глас. Гледайки го как се смее, Уест усети как отново му прилошава.

— Големият главатар, Бесния, кой да се сети? — Изправи се пред трите тела на въжетата и подигравателно имитира отдаване на чест. — Да те запозная с приятелите ми. И те са големи мъжаги. Този тук е Крендъл Горинг, бие се за Бетод още от едно време. — Дау се пресегна, бутна едно от телата и се загледа в него, докато се поклащаше напред-назад.

— Този пък е Белобрадия — продължи. — Ненадминат в избиването на хора и заграбването на земята им. — Засили трупа и той се завъртя, първо в едната посока, после в другата, с разперени настрани ръце и крака.

— А ето този тук е Кокала. Най-коравото копеле, което някога съм бесил. — Този, последният беше целият накълцан. Украсената му си златни инкрустации броня беше смачкана и очукана, на гърдите му зееше огромна рана, а сивата му коса беше сплъстена от засъхнала кръв. Единият му крак беше отрязан до коляното и на земята под него имаше засъхнала черна локва.

— Какво се е случило с него? — попита Уест.

— С Кокала ли? — Огромният, дебел планинец Крамок-и-Файл се оказа един от тълпата при портата. — Би се до последния човек, падна в битката ей там.

— Така си беше — каза Дау и усмивката му се разтегли още повече. — Но това не е причина да не обеся и него.

— Няма такава причина! — изсмя се Крамок. После се обърна и се усмихна на трите въртящи се на скърцащите въжета трупове.

— Хубава гледка са, нали, как си висят там? Казват, че цялата красота на света е събрана в поклащането на обесения.

— Кой казва така? — попита Уест.

— Хората — повдигна огромните си рамене Крамок.

— Хората? — Уест преглътна, потисна надигналия се в стомаха му повик за повръщане, промуши се между две от телата и влезе в укреплението. — Кръвожадна сган са хората.

Кучето отпи още една голяма глътка от манерката. Вече беше доволно пиян.

— Добре. Давай да свършваме с това.

Примижа, стисна зъби, изсъска и изкриви устни, когато Мрачния заби иглата. Острият бодож се присъедини към тъпото тръпнене в ръката. Острата игла мина през кожата и изтегли след себе си конеца. Кучето усети как ръката му изгаря. Отпи нова глътка, заклати се напред-назад, но това не помогна.

— Мамка му — процеди през стиснатите зъби. — Мамка му, мамка му.

Мрачния вдигна глава:

— Ми не гледай тогава.

Кучето извърна поглед. В този момент пред очите му изплува униформата на войник от Съюза. Червеният ѝ цвят изпъкна ярко на кафявото на пръстта.

— Бесен! — провикна се той и усети как въпреки болката устните му се разтеглят в усмивка. — Радвам се, че успя да дойдеш! Много се радвам!

— По-добре късно, отколкото никога.

— За това не споря. Самата истина си е.

Уест погледна намръщено към ръката му, върху която работеше Мрачния.

— Добре ли сте?

— Е, какво да ти кажа. Тъл е мъртъв.

— Мъртъв? — зяпна го Уест. — Как?

— Битка е, нали? Трябва да има мъртви, нали това е целта на шибаната процедура. — Махна с манерката. — А аз седя тука и си мисля какво можех да направя иначе. Да го бях спрял да не слиза долу, да бях тръгнал след него, за да му пазя гърба, да бях накарал небето да

падне и всякакви такива тъпотии, от които на никого не му става по-леко, ни на мъртвите, ни на живите. Ама не мога да спра да мисля.

Уест наведе глава и заби намръщения си поглед в изровената земя.

— Няма май победители в тази игра.

— Ау, мамка му! — Кучето се озъби при поредното забиване на иглата и запрати манерката настрана. — Няма победители в цялата тая шибана работа, така е! Майната му на всичко, казвам аз.

Мрачния извади ножа си и отрязва конеца.

— Размърдай пръсти.

Цялата ръка на Кучето изгаряше от болка, докато свиваше пръстите, но накрая успя да ги стисне в юмрук и изръмжа.

— Добре изглежда — каза Мрачния. — Късметлия си.

Кучето огледа мрачно погрома около себе си.

— Така значи изглежда кълметът, а? Винаги съм се чудил.

Мрачния сви рамене и разпра парче плат, което да използва за превръзка.

— Хванахте ли Бетод? — попита Уест.

Кучето рязко вдигна глава и го зяпна с отворена уста.

— Не го ли хванахте вие?

— Пленихме много, но той май не е нито сред тях, нито сред мъртвите.

Кучето извърна глава и ядосано се изплю на земята.

— Нека да позная, нито пък вещицата, нито Страховития, нито надутите му синове.

— Според мен сега препускат с пълна сила към Карлеон.

— Почти сигурно.

— Трябва да го последваме веднага щом се оправим с пленниците.

Изведнъж Кучето бе обзет от прилив на отчаяние, достатъчно силен, за да го повали на земята.

— Мътните го взели. Бетод се измъкна. — Засмя се и в очите му избиха сълзи. — Ще има ли край всичко това?

Мрачния свърши с превръзката и я завърза стегнато.

— Готов си — каза.

— Готов, а? — изгледа го втренчено Кучето. — Почвам да си мисля, че вече за нищо няма да съм готов. — Протегна ръка нагоре. —

Дай една лапа, Бесен. Имам приятел да погребвам.

Слънцето беше слязло ниско, когато сложиха Тъл в земята, надничаше иззад върховете и обагреше в златисто краищата на облаците. Добро време да погребеш добър човек. Стояха скупчени един до друг около гроба. По същото време погребваха много други. Прошепнати или изплакани, тъжните думи се чуваха отвсякъде, но Тъл беше обичан от всички и групата около неговия гроб беше многобройна. Въпреки това около Логън зееше дупка. Точно толкова широка, колкото от всяка страна да застане още някой. Също като едно време, когато никой не смееше да заеме това място. Логън не винеше никого. Ако можеше, той самият би избягал от себе си.

— Кой ще говори? — попита Кучето и огледа едно по едно лицата ни мъжете. Логън беше забил поглед в краката си, не смееше да срещне очите му, камо ли да говори. Не беше сигурен какво беше станало по време на битката, но се досещаше. От откъслечните си спомени добре се досещаше. Огледа се и облиза нацепените си устни. И да имаше някой друг, който също се досещаше, беше решил да си замълчи.

— Никой ли няма да каже някоя дума? — попита отново Кучето и гласът му потрепери.

— Май ще съм аз този, а? — Дау Черния пристъпи напред. Изглежда продължително всички лица около гроба. Особено дълго задържа погледа си върху това на Логън, или поне на него така му се стори, но после реши, че сигурно собствените му тревоги му играят номера.

— Тъл Дуру Буреносния — поде Дау. — Обратно при пръстта. Мъртвите са ми свидетели, че невинаги се разбирахме с него. Нямахме много неща, за които да сме стигали до съгласие, но за това май аз съм виновен, такъв съм аз, гадно копеле, дете все спори. Сега съжалявам за това, но май вече е много късно. — Пое дълбоко, на пресекулки въздух. — Тъл Дуру. Всеки мъж в Севера знае това име и всеки един го изговаряше с уважение, дори враговете му. Той беше от онези хора... дете вдъхват надежда на другите. Вдъхваше надежда. Сила търсиш, а? Кураж? Искаш нещата да стават както трябва, както едно време? — Дау кимна към прясно натрупаната пръст. — Ето го твоя човек. Тъл

Дуру Буреносния. Не търси друг. Сега, когато вече го няма, част от мен си отиде с него, част от вас също. — Обърна се и се отдалечи с наведена глава.

— Част от всички ни си отиде — промърмори Кучето и заби поглед в земята. В очите му проблясваха сълзи. — Хубави думи. — Всички около гроба изглеждаха съкрушени. Уест, неговият човек Пайк, Тръпката, дори Мрачния. До един съкрушени.

Логън искаше да изпита същото като тях. Искаше да плаче за смъртта на един добър човек. За това, че най-вероятно той беше виновен за смъртта му. Но сълзите не идваха. Заби поглед в земята. Слънцето потъна зад планините и наоколо притъмня. Почувства се като най-долната отрепка.

Щом искаш да си нов човек, трябва да стоиш на нови места и да вършиш нови неща. С хора, които не те познават отпреди. Когато се върнеш по старите места, какъв можеш да си, освен стария човек от едно време? Трябва да си реалист. Опита да се преструва на нов човек, но всичко се оказа една голяма лъжа. Най-трудната за разгадаване лъжа. От онези, които казваш на себе си. Той е Кървавия девет. Такава с истината, без значение накъде се суче и върти, нито пък колко много му се иска да е някой друг. Няма изход. Логън искаше да го е грижа за другите, за всичко.

Но Кървавия девет не го е грижа за нищо.

ПРОБУЖДАНЕ

Докато се събуждаше, Джизал се усмихваше. Шантавата им мисия беше свършила и той скоро щеше да е обратно в Адуа. В прегръдките на Арди. На топло и сигурно място. Мисълта го накара да се сгуши в завивката. После се намръщи. От някъде идваше чукане. Отвори едва очи. Някой му изсъска нещо от другия край на стаята и той обърна глава по посока на звука.

В тъмнината, между завесите на леглото съзря бледото, изкривено от злоба лице на Терез и събитията от последните седмици го връхлетяха с пълна сила. Безспорно тя изглеждаше точно така, както и в деня на сватбата им, но сега за него перфектното лице на кралицата беше някак грозно и омразно.

През последните седмици кралската спалня се бе превърнала в бойно поле. Охраняваната с желязна непримиримост граница беше невидимата линия от вратата до камината и Джизал вече знаеше, че преминаването ѝ криеше сериозна опасност, и в случай че решише да го направи, правеше го на свой риск. Отсрещната страна на спалнята му сега беше стириянска територия, а самото легло — непревземаемата цитадела на Терез. През втората нощ от брака си, вероятно обнадежден, че първата е била някакво недоразумение, опита една вяла атака, в резултат на която се сдоби с разбит нос. Тогава се примири и предприе нова стратегия, на продължителна и досега неувенчала се с успех обсада.

Терез се оказа майстор на заблудата. Нощем Джизал можеше да спи където си поиска, на пода, на някое неудобно кресло, където и да е, стига да не е с нея в леглото. После, по време на закуска тя отново му се усмихваше мило, приказваше си с него, дори поставяше ръка върху неговата, ако беше сигурна, че ги наблюдават. На моменти успяваше да заблуди дори *него*, че всичко между двамата е наред. До момента в който не останеха насаме. Тогава му обръщаше гръб, налагаше го с мълчание и го пробождаше с погледи, пълни с такава ненавист, че направо стомахът му се обръщаше.

Придворните дами на кралицата също го третираха с подобаваща омраза, всеки път когато имаше неблагоприятното да се озове сам в присъствието им. Най-вече една от тях, графиня Шалир. Очевидно най-близката приятелка на Терез от най-ранна детска възраст, тя не пропускаше да го изгледа кръвнишки. Веднъж влезе в един от салоните на двореца и се натъкна на цялата дузина. Бяха насядали около Терез и си шепнеха нещо на стирийски. Почувства се като селянче, налетяло погрешка на сбирка на изключително изтънчени вещици, докато правят някое черно заклинание. Най-вероятно насочено към него. Караха го да се чувства като най-долната отвратителна твар. Него, краля, в собствения му дворец.

По неизвестна причина живееше в постоянен ужас, че някой може да разбере. Но засега, дори и някой от прислугата да беше прозрял истината, мълчеше си. Зачуди се дали да не каже на някого. На кого? И какво? Добър ден, милорд шамбелан. Жена ми не иска да се чука с мен нощем. Добра среща, Ваше Високопреосвещенство. Жена ми не ме поглежда. Как сте днес, Ваша чест? Между другото, кралицата ме мрази. Но най-много от всичко се страхуваше да каже на Баяз. Недвусмислено му беше дал да разбере, че не го иска в личния си живот, и сега не можеше да си представи, че ще допълзи по корем да моли за помощта му.

Затова продължаваше да живее в измисления си свят, окаян и объркан. И с всеки следващ ден, прекаран във въображаемото брачно блаженство, изходът от ситуацията ставаше все по-неясен. Сега пред очите му изникна картината на живота, който го очакваше занапред — без любов, без приятели, самотен на пода на спалнята.

— Е? — изсъска Терез.

— Какво „Е“? — озъби й се Джизал.

— Вратата!

Като по команда тропането започна отново. Беше достатъчно мощно, за да разклати тежките врати на пантите им.

— Нищо добро не е дошло от Талинс — промърмори под носа си Джизал и отметна завивката. Изправи се и тръгна залитайки към вратата. Превъртя ядосано ключа и отвори.

В коридора, облечен в пълна броня и с извадена сабя в ръка, стоеше Горст. Държеше газена лампа и ярката ѝ светлина осветяваше половината от разтревоженото му лице. В дъното на коридора, огласен

от ехото на стъпки и викове, подскачаха светлините на още лампи. Вече напълно събуден, Джизал се намръщи. Нещо не беше наред.

— Ваше Величество — каза Горст.

— Какво става?

— Гуркулите нахлуха в Мидърланд.

Феро отвори рязко очи. Скочи от кушетката. Краката ѝ стъпиха стабилно на пода, тялото ѝ инстинктивно зае отбранителна позиция. Единият ѝ юмрук стисна здраво откъртения крак на маса. Проклинаше наум. Пак беше заспала, а от това досега нищо добро не беше излязло.

Но стаята беше празна.

Тъмна и притихнала.

Нито следа от сакатия и маскираните му слуги. Нито следа от въоръжените стражи, които следяха неотлъчно всяка нейна крачка в каменните зали на това проклето място. Видя единствено цепката светлина под вратата на стаята на Баяз. Чу приглушени гласове от другата ѝ страна. Съвси вежди, отиде до вратата, коленичи и допря ухо до ключалката.

— Къде са акостирали? — разнесе се приглушеният глас на Баяз.

— Първите кораби пристигнаха малко след зазоряване на югозападния бряг на Мидърланд, близо до Келн. — Юлвей. Феро изтръпна от възмущение. Дишането ѝ се учести. — Подготвени ли сте?

— По-неподготвени не можем да бъдем — изсумтя Баяз. — Не очаквах Калул да действа толкова скоро, нито така внезапно. Значи са пристигнали по тъмно, а? Съвсем неочаквано. Лорд Брок не е ли забелязал приближаването им?

— Предполагам, че не само го е забелязал, но го е и приветствал. Безсъмнено става дума за предварителна уговорка, според която той ще заеме престола, след като гуркулите потушат всяка съпротива и обесят копелето ти на портите на Агрионт. Ще бъде крал на Съюза — под господството на Утман-ул-Дощ.

— Измяна.

— Най-обикновено предателство. Но това не би трябвало да ни учудва, нали, братко? Ние с теб сме виждали къде по-страшни неща, може би самите ние сме вършили къде по-страшни неща.

— Някои постъпки са неизбежни.

Феро чу Юлвей да въздиша:

— Никога не съм го отричал.

— Колко са?

— Те никога не идват по един-двама. Пет легиона досега, но това е само авангардът. Идват още. Хиляди. Целият Юг се е вдигнал на война.

— Калул с тях ли е?

— Че за какво му е? Той си е в Саркант. Разхожда се из градините по скалните тераси и очаква вестта за унищожението ти. Мамун ги предвожда. Плодът на пустинята, трижди благословен и трижди...

— Знам имената, с които се нарича арогантната свиня!

— Не е важно как се нарича, но е станал много силен и води със себе си Стоте думи. Идват за теб, братко. Тук са. Ако бях на твое място, сега щях да съм далеч оттук. Далеч в Севера, докато още има време.

— А после какво? Мислиш, че няма да ме последват и там ли? Сега какво, на края на Света ли да се скрия? Бях там наскоро, нищо интересно. Имам още няколко скрити коза.

Последва дълго мълчание.

— Намерил си Семето?

— Не.

Отново мълчание.

— Не съжалявам. Да си играеш с тези сили... да изкривяваш, да не кажа направо, да нарушаваш Първия закон... Последния път, когато това нещо беше използвано, остави Олкъс в руини и почти доведе до разрушението на целия свят. По-добре да остане погребано завинаги.

— Дори ако всичките ни надежди са погребани с него?

— Много по-важни неща са изложени на риск от надеждите ми, от твоите също.

На Феро не ѝ дремеше за надеждите, както за тези на Баяз, така и за тези на Юлвей. И двамата я бяха измамили. Беше ѝ дошло до гуша от лъжите им, от тайните им, от обещанията им. От доста време насам не правеше нищо, освен да говори и да чака, и пак, и пак. Изправи се, нададе пронизителен крясък и ритна вратата. Бравата се откърти и вратата влетя в стаята. Двамата възрастни мъже седяха зад масата, на която имаше лампа, чиято светлина осветяваше едно бяло и едно черно

лице. В сянката на далечния ъгъл на стаята седеше още някой. Кай, мълчалив, обгърнат в мрак.

— Не можа ли просто да почукаш? — попита Баяз.

На тъмното лице на Юлвей се очерта светлата извивка на усмивката му.

— Феро! Радвам се, че все още си...

— Кога идват гуркулите?

Усмивката му изчезна и той въздъхна дълбоко.

— Виждам, че не си се научила на търпение.

— Научих се, но накрая търпението ми се изчерпа. Кога идват?

— Скоро. Челните им отряди вече прочистват провинцията, обсаждат укрепленията и подсигуряват Мидърланд за пристигането на основните им сили.

— Някой трябва да ги спре — промърмори Феро и заби нокти в дланите си от стискане на юмруци.

— Четеш ми мислите. — Баяз се облегна назад и острите черти на лицето му потънаха в сенки. — Усмихна ти се късметът, а, Феро. Искаше отмъщение и ето, пада право в ръцете ти, узряло и кърваво червено. Армията на Утман акостира в Мидърланд. Хиляди гуркули, тръгнали на война. Може би до две седмици ще са пред градските порти.

— Две седмици — прошепна Феро.

— Обзалагам се, че ще има изпратени насреща им военни части на Съюза. Ако толкова не можеш да чакаш повече, мога да ти уредя място в някоя от тях.

Беше чакала прекалено дълго вече. Хиляди гуркули, тръгнали на война. Ъгълчетата на устните на Феро се повдигнаха и усмивката ѝ се разтегли, широко, още по-широко, чак докато не я заболя устата.

ВТОРА ЧАСТ

Последният довод на кралете

Надпис   върху
оръдията на крал Луи XIV

БРОЯТ НА МЪРТВИТЕ

В селото беше тихо. Няколкото стари каменни къщи със зелениясали от мъх покриви изглеждаха изоставени. Единствената проява на живот в прясно изораните полета отзад бяха няколко окаяни на вид крави. Камбаната в кулата на камбанарията поскърцваше тихо до Феро. Долу няколко провиснали капака на прозорци се блъскаха от вятъра, който с шумолене разнасяше сухи листа по празния площад. На хоризонта, към надвисналото небе се издигаха плавно три стълба дим.

Гуркулите идваха, а те обичат да палят.

— Малджин! — В очертанията на капака на пода се появи фигурата на майор Валимир и Феро го изгледа навъсено отгоре. При първата им среща той страшно й напомни за Джизал дан Лутар. Имаше закръглено бледо лице, по което се четеше онази вбесяваща смесица от паника и високомерие. Повече от очевидно беше, че досега не е устройвал засада на коза, камо ли на гуркулски съгледвачи, но въпреки това се държеше така, сякаш всичко му е ясно. — Виждаш ли нещо? — изсъска й той, сигурно за пети път през последния един час.

— Виждам, че идват — изръмжа Феро.

— Колко са?

— Все още са една дузина.

— Колко далече?

— Около половин час езда и колкото и да питаш, по-бързо няма да дойдат.

— Когато излязат на площада, ще дам сигнала — две пляскания с ръце.

— Гледай да си уцелиш ръцете, бял.

— Казах ти да не ме наричаш така! — Замълча за момент. — Трябва ни един жив, за да го разпитаме.

Феро сбърчи нос. Да оставя живи гуркули, не беше в стила й.

— Ще видим.

Загледа се отново в хоризонта и не след дълго чу Валимир да дава шепнешком заповеди на хората си отдолу. Останалите се бяха

разпръснали и се криеха в околните постройките. Бяха странна сбирщина от различни военни части, имаше няколко ветерани, но повечето бяха по-млади и по-наплашени и от самия Валимир. На Феро за пореден път ѝ се прииска Деветопръстия да беше тук. Добър или лош, той поне си разбираше от работата. С него Феро знаеше точно с какво разполага и на какво да разчита. Надеждност, опит и от време на време онзи умопомрачителен бяс. Всичките щяха да свършат работа днес.

Само дето Деветопръстия го нямаше.

Тя продължи да стои пред големия прозорец на камбанарията, загледана в хълмистия терен на Мидърланд, без да изпуска от поглед приближаващите ездачи. Дузината гургулски съгледвачи язدهа в тръс по пътя. От това разстояние приличаха на точки по виещата се светла ивица между изораните ниви.

Когато подмина първия дървен хамбар, отрядът им забави ход и се разтегли настрани. Огромната гургулска армия включваше войници от всички кътчета на империята, от десетки покорени провинции. Тези бяха кадири, ако се съдеше по издължените им лица, дръпнати очи и характерните шарки на дисагите зад седлата им. Бяха леко въоръжени — лъкове и копия. Убиването им нямаше да е кой знае какво отмъщение, но все пак беше някакво начало. Щеше да запълни донякъде празнината. Онази празнина, която от толкова време беше стояла незапълнена.

От едно съсухрено дърво, с плясък на криле, литна гарван и един от съгледвачите подскочи на седлото. Феро затаи дъх, сигурна беше, че точно този момент ще изберат Валимир или някой от непохватните му хора, за да се спънат в собствените си крака. Но в селото остана все така тихо и ездачите необезпокоявани излязоха на селския площад. Най-отпред яздеше водачът им, вдигнал ръка за внимание. Погледна право към нея, но не я видя. Самодоволни глупаци. Виждаха само онова, което искаха. Празно село, от което всичките му жители бяха побягнали от страх пред несравнимата армия на императора. Юмруците ѝ стиснаха здраво лъка. Ще си получат урока.

Ще им даде да разберат.

Водачът носеше едно квадратно, пърхащо на вятъра парче хартия, в което се вираше така, сякаш четеше нещо написано на неразбираем език. Карта може би. Един от хората му слезе от коня си,

хвана оглавника му и го поведе към зелениясалото от мъх корито под чешмата. Други двама седяха отпуснато на седлата, усмихваха се и ръкомахаха с ръце, сякаш си разказваха шеги. Встрани от тях един чистеше ноктите си с върха на нож. Друг яздеше бавно покрай къщите, навеждаше се на седлото и надничаше в прозорците — вероятно търсеше нещо за крадене. Единият от шегобийците избухна в пътен, звучен смях.

В този момент се разнесе острият звук от пляскане с ръце.

Съгледвачът до чешмата тъкмо беше привършил с пълненето на манерката си, когато стрелата на Феро го улучи в гърдите. Манерката падна от ръката му и от гърлото ѝ плиснаха лъскави капки вода. От прозорците затракаха арбалети. Съгледвачите облешиха очи и закрещяха. Един от конете залитна настрани и падна, премазвайки ездача с тялото си. Ритащите му копита вдигнаха облак прахоляк във въздуха.

От къщите изскочиха с викове войниците на Съюза и се втурнаха с насочени напред копия. Един от ездачите успя да извади наполовина сабята си, но бе веднага пронизан от късата стрела на арбалет, олюля се на седлото и падна. Втората стрела на Феро попадна в гърба на друг. Онзи, дето си чоплеше ноктите, беше хвърлен от коня си и сега се изправи точно пред връхлитащ го с копие войник. Забави се с хвърлянето на ножа и вдигането на ръце. Копието го прониза и окървавеният връх изскочи откъм гърба му.

Двама препуснаха в посоката, от която бяха дошли. Феро се прицели в единия, но в момента, в който двамата достигнаха тясната пролука между две къщи, пред тях изникна опънато въже. Излетяха от седлата и повлачиха след себе си един от войниците на Валимир, които го държаха. Той се просна по лице, но не изпусна здраво стиснатото в ръце въже. Единият от съгледвачите се надигна от прахоляка, но стрелата на Феро го улучи между плешките. Другият успя да направи няколко залитащи стъпки, преди един от хората на Валимир да му разцепи тила със сабята си.

От цялата дузина само водачът се измъкна от селото. Пришпори коня си към една ниска ограда между две къщи и копитата изтропаха силно по най-горната дъска, докато я прескачаше. После препусна в галоп през щръкналите стърнища на една окосена нива. Беше се привел ниско над седлото и пришпорваше коня като обезумял.

Бавно, много внимателно Феро се прицели в гърба му и усети как усмивката се разтегля по лицето ѝ. Само за секунда беше преценила стойката му на седлото, скоростта на коня, височината на кулата, посоката на вятъра, тежестта на стрелата, напрежението на дървото на лъка и силата, с която тетивата притискаше устните ѝ. Проследи с поглед полета на стрелата — тънка като тресчица на фона на сивото небе — и препускащия да я посрещне ездач.

Понякога Бог е милостив.

Водачът на отряда изви рязко гръб, падна от коня и се запремята по земята в облак от прахоляк и слама. Миг по-късно до ушите ѝ стигна крясъкът му. Устните ѝ се извиха и оголиха зъби.

— Ха! — Феро праметна лъка през рамо, спусна се по стълбата, опря ръце на перваза и излетя през задния прозорец. Побягна с всичка сила през полето. Ботушите ѝ тупкаха глухо по меката почва между сноповете стърчащи стебла, а ръката ѝ стискаше дръжката на сабята.

Мъжът проскимтяваше тихо, докато се влачеше към коня си. Беше успял да се вкопчи отчаяно с два пръста в едното стреме, когато чу зад себе си бързо приближаващите стъпки на Феро. Опита да се издърпа, но изпусна стремето и с писък се свлече на земята. Когато тя стигна до него и острието ѝ гневно изсвистя при излизането си от дървената ножница, той лежеше на една страна. Очите му, обезумели от болка и страх, се извърнаха към нея.

Имаше тъмна кожа, също като нейната.

Най-обикновено лице на четиридесет и нещо годишен мъж, с рехава брада, бледо родилно петно на едната буза и прахоляк по другата. По челото му бяха избили лъскави капчици пот. Тя се надвеси над него и слънцето проблесна в извитото острие на сабята ѝ.

— Дай ми причина да не го направя — осъзна, че казва. Странно, че каза точно това, но още по-странно е, че го каза на гуркулски войник. В горещината и прахоляка на Лошите земи на Канта никога не бе си и помисляла да им дава последен шанс. Сигурно нещо в нея се бе променило там, наред влажните руини на западния свят.

Той я измери с поглед и устните му потрепераха:

— Аз... — изграчи, — дъщерите ми! Имам две дъщери. Моля се да ги видя омъжени...

Феро свъси вежди. Не трябваше да го оставя да говори. Баща с дъщери. Някога и тя имаше баща, и тя беше нечия дъщеря. Този човек

не ѝ беше направил нищо лошо. Той беше толкова гуркул, колкото и тя самата. Най-вероятно не беше избрал сам да се бие, може би нямаше друг избор, освен да се подчини на заповедите на могъщия Утман-ул-Дощ.

— Ще си тръгна... Бог ми е свидетел... ще се върна при жена си и дъщерите си.

Стрелата го беше улучила точно под рамото и върхът ѝ, излязъл от другата страна, се беше пречупил при падането от коня. Ясно се виждаха стърчащите под ръката му трески. По това, че говореше нормално, можеше да се съди, че белият дроб не беше засегнат. Раната нямаше да го убие. Поне не веднага. Феро можеше да му помогне да се качи обратно на коня и да си тръгне с живота си от това поле.

Съгледвачът вдигна към нея една трепереща ръка. По дългия му палец имаше размазано петно кръв.

— Моля те... това не е моята война, аз...

Сабята го посече през лицето, разпра устата му и разполови долната му челюст. Той изстена. Вторият удар отсече наполовина главата му. Той се изтърколи на земята и тъмната му кръв попи в прахта, докато едната му ръка стискаше сноп слама. Последният удар на сабата разцепи черепа му и той повече не помръдна.

Изглежда, днес Феро не беше в милостиво настроение.

Конят на току-що заклания съгледвач я гледаше безразлично.

— Какво? — сопна му се Феро. Може и да се бе променила по време на пътуването на запад, но никой не се променя чак толкова. Един войник по-малко в армията на Утман беше за добро, без значение откъде беше. Феро нямаше нужда да се извинява за постъпките си. Най-малкото на кон. Сграбчи го за оглавника и рязко го дръпна.

Валимир може и да беше най-обикновен бял глупак, но трябваше да му признае, че се бе справил добре със засадата. На площада лежаха труповете на десетима от съгледвачите и вятърът развяваше окъсаните им дрехи, докато кръвта им попиваше в прашната земя. Единствената жертва от страна на Съюза беше идиотът, който се остави да го повлече въжето и който сега стоеше отстрани, целият ожулен и покрит с прахоляк.

Добра работа, засега.

Един от войниците побутна с върха на ботуша си един труп.

— Така значи изглеждат гуркулите, а? Сега не са толкова страховити.

— Тези не са гуркули — каза Феро. — Съгледвачи кадири, принудени да служат в императорската армия. И те не искат да са тук, точно колкото и ти. — Войникът я зяпна леко озадачен и ядосан. — В Канта живеят много народи. Не всеки с мургаво лице е гуркул, не всеки се моли на техния бог, нито пък коленичи пред техния император.

— Повечето го правят.

— Повечето нямат избор.

— Все пак за нас те са врагът — ехидно отбеляза онзи.

— Не съм казала, че заслужават пощада. — Феро мина покрай войника и влезе в къщата с камбанарията. Както изглеждаше, Валимир беше успял да се сдобие с пленник. Той и няколко от хората му бяха наобиколили един от съгледвачите, който стоеше на колене, със здраво вързани на гърба ръце. Едната половина на лицето му беше издрана, оглеждаше се с онзи типичен за пленниците поглед.

Изплашен.

— Къде... са... основните... ви... сили? — викаше настоятелно Валимир.

— Той не говори езика ви, бял — троснато заяви Феро. — От виковете ти няма смисъл.

Валимир извърна навъсеното си лице към нея.

— Трябваше да се сетим да доведем някой, който говори кантиски — подхвърли саркастично той.

— Трябваше.

Последва мълчание. Валимир я чакаше да каже нещо, но Феро си замълча. Накрая той въздъхна дълбоко.

— Ти говориш ли кантиски?

— Естествено.

— В такъв случай ще бъдеш ли така добра да му зададеш няколко въпроса?

Феро стисна зъби и шумно пое въздух. Пълна загуба на времето й, но трябваше да се свърши, така че по-добре да приключва по-бързо.

— Какво да го питам?

— Ами... знаеш, колко далеч е армията им, колко са, накъде са тръгнали...

— Хъ. — Феро клекна пред пленника и го погледна право в очите. Онзи я гледаше втренчено. Беше отчаян, изплашен и със сигурност се питаше какво прави тя тук, с тези бели. Тя самата все още си задаваше същия въпрос.

— Коя си ти? — прошепна съгледвачът.

Феро извади камата си и я вдигна пред лицето му.

— Сега ще ми отговориш на въпросите, иначе ще те убия с този нож. Ето тази съм аз. Къде е гуркулската армия?

— На около... — облиза нервно устни мъжът — два дни поход оттук, на юг.

— Колко са?

— Не мога да броя до толкова. Много хиляди. Хора от пустинята, от равнината, от...

— В каква посока вървят?

— Не знам. На нас ни казаха само да дойдем до това село и да видим дали е празно. — Той преглътна и буцата на гърлото му подскочи нагоре-надолу. — Може би командирът ми знае повече...

— Ххх — изсъска в лицето му Феро. Капитанът му повече нямаше да говори, след това, което тя направи с главата му. — Много са — обърна се сърдито към Валимир на общия език на Съюза. — След тях идват още повече. На два дни път оттук са. Той не знае накъде са поели. Друго?

Валимир потърка наболата си руса брада.

— Предполагам... можем да го изпратим в Агрионт. Да го предадем на Инквизицията.

— Този не знае нищо. Само ще ни забави. По-добре да го убием.

— Но той се предаде! Ако го убием, това ще е най-обикновено убийство, няма значение във война ли сме, или не. — Валимир кимна на един от войниците си. — Не искам това да ми тежи на съвестта.

— Аз пък искам. — Камата на Феро потъна до дръжка в гърдите на съгледвача. Онзи я зяпна с ококорени очи. От прореза на ризата му бликна кръв и бързо се разрасна в голямо тъмно петно. Той го изгледа смаяно и изстена продължително.

— Глъ... — Главата му се килна назад и тялото му се отпусна. Феро се обърна и видя, че войниците я гледаха като втрещени, с пребледнели лица и изскочили от изненада очи. Тежък ден беше за тях днешният. Много уроци за учене, но скоро ще да свикнат.

Или пък гуркулите ще ги убият.

— Те искат да изгорят фермите ви, селата ви, градовете ви. Искат да вземат децата ви в робство. Искат всички на този свят да се молят на техния бог, по начина, по който те го правят, със същите думи, с които те го правят. Искат земята ви да стане провинция на империята. Знам го. — Фери изтри острието на камата в ръкава на туниката на мъртвия съгледвач. — Единствената разлика между войната и обикновеното убийство е в броя на мъртвите.

Стиснал замислено устни, Валимир изгледа трупа на пленника си. Фери се замисли дали той не беше по-голям куражлия, от какъвто го смяташе. Накрая майорът се обърна към нея:

— Какво предлагаш?

— Можем да останем да ги чакаме тук. Може дори следващия път да видим истински гуркули. Но това ще означава много от тях и прекалено малко от нас.

— Значи?

— Тръгваме на север или на изток. И им залагаме същия капан.

— Ще громим армията им дузина по дузина, а? Малки крачки.

— Малки крачки, но в правилната посока — сви рамене Фери. — Освен ако не ви е писнало вече и не искате да се върнете зад стените си.

Валимир я изгледа съсредоточено, после се обърна към един от хората си — набит ветеран с белег на едната буза.

— На изток оттук има друго село, прав ли съм, сержант Форест?

— Да, господине. Марлхоф е на по-малко от десет мили.

— Това устройва ли те? — попита той Фери, повдигнал въпросително една вежда.

— Устройват ме мъртвите гуркули. Това е.

ЛИСТА ПО ВОДАТА

— Карлеон — каза Логън.

— Тъхъ — отвърна Кучето.

Градът лежеше в естуара на реката, под надвисналото от облаци небе. Остри очертания на високи стени и кули, на върха на отвесния скален откос над бързите води на реката, където някога се беше издигала тронната зала на Скарлинг. Склонът и подножието на хълма бяха настлани със сбити една в друга каменни постройки с покрити с каменни плочи покриви, обкръжени от външната стена на града. Дъждът току-що беше спрял и целият град лъщеше с острия, хладен блясък на мокър камък. Кучето не се радваше да види отново това място. Всяко едно от идванията му тук беше свършвало зле.

— Променил се е след онази битка — каза Логън, загледан в разперената си длан с липсващия пръст.

— По онова време нямаше други такива стени.

— Не. Но я нямаше и армията на Съюза около тях.

Кучето не можеше да отрече, че присъствието им му действаше някак успокоително. Частите на Съюза опасваха града. Безлюдните полета бяха прорязани от криволиещата линия на земния насип, стърчащите колове и огради, зад които се забелязваха движещите се фигури на войниците. От време на време бледите слънчеви лъчи улавяха по някоя броня. Хилядите добре въоръжени и надъхани за отмъщение мъже бяха обкръжили Бетод отвсякъде.

— Сигурен ли си, че е там?

— Не виждам къде другаде може да е. Изгуби най-добрите си хора в планините. Не са му останали други приятели.

— И нашите са по-малко обаче — промърмори Кучето. — Предполагам, сега просто ще си седим тук. Нямаме бърза работа. Време колкото искаш. Просто ще си седим, ще лапаме мухите и ще чакаме Бетод да се предаде.

— Тъхъ. — Логън не изглеждаше много убеден.

— Тъхъ — каза Кучето. Да се предава не беше в стила на Бетод и той го знаеше.

Обърна се по посока на звука от бързо приближаващи по пътя конски копита. Един от онези вестоносци с шлемове, дето приличаха на разсърдени кокошки, се появи на разпенен кон откъм дърветата и препусна към шатрата на Уест. Спря и явно доста бързаше, защото почти падна от седлото в бързината да слезе. Мина с клатушкаща се походка покрай няколко от озадачените офицери отпред и влезе. Кучето усети познатото свиване на стомаха.

— Мирише ми на лоши новини.

— Ми то други не останаха.

Настана суетня, войниците викаха и ръкомахаха енергично.

— Да идем да видим какво става, а? — промърмори Кучето, въпреки че отвътре му идеше да тръгне точно в обратната посока. Край шатрата видяха Крамок, който наблюдаваше суматохата със свъсени вежди.

— Нещо става — каза планинецът. — Но не разбирам ни какво говорят, ни какви ги вършат тези южняци. До един са се побъркали, от мен да знаете.

Когато Кучето отметна покривалото на входа, от вътрешността на шатрата го връхлетя порой от викове и крясъци. Вътре беше пълно с офицери и цареше истински хаос. В средата със стиснати юмруци стоеше Уест, пребледнял като платно.

— Бесен! — Кучето го сграбчи за ръката. — Какво става, мамка му?

— Гуркулите са нахлули в Мидърланд. — Уест отскубна ръката си и продължи да се надвиква с останалите.

— Кой, к'во? — промърмори Крамок.

— Гуркулите. — Намръщи се Логън. — Мургави хора от Далечния юг. Коров народ, от това, което съм чувал.

Отнякъде се появи изгореното сериозно лице на Пайк.

— Дошли са по море. Сигурно вече са стигнали до Адуа.

— Чакай малко. — Кучето не знаеше нищо за гуркули, за Адуа или Мидърланд, но предсещаше накъде отиват нещата. — Какво точно се опитваш да кажеш?

— Имаме заповеди да се връщаме. Незабавно.

Кучето го зяпна. Трябваше да се досети още от самото начало, че нямаше да стане така просто. Сграбчи отново ръката на Уест и заби един мръсен пръст по посока на Карлеон.

— Без вас не можем да продължим обсадата на такъв град!

— Знам — отвърна Уест, — съжалявам. Нищо не мога да направя по въпроса. Отивай при генерал Паулдър! — кресна на един мигащ на парцали младеж. — Кажи му незабавно да приготови дивизията си за тръгване към брега!

Кучето примигна неразбиращо. Стомахът му се обърна.

— Значи в продължение на седем дни се бихме във Височините за едното нищо? Тъл и кой знае още колко умряха за едното нищо? — Сигурно никога нямаше да свикне с това, колко бързо се разпадаше на пух и прах нещо, на което толкова много разчиташ. — Това беше значи. Сега обратно в горите, в студа. Пак бягане и клане. Няма край.

— Може би има друг начин — каза Крамок.

— Какъв друг начин?

— Сещаш се, нали, Кървави девет? — каза с лукава усмивка планинецът.

— Да. Сещам се. — Лицето на Логън придоби изражението на човек на когото му предстои да бъде обесен, застанал пред дървото, на което щеше да увисне. — Кога трябва да тръгнете, Бесен?

— Имаме много хора и прекалено малко пътища — намръщи се Уест. — Дивизията на Паулдър тръгва утре, предполагам Крой ще е на следващия ден.

Усмивката на Крамок се разтегли още повече.

— Значи утре около Карлеон все още ще има цяла камара народ, без да дават вид, че тръгват нанякъде, нали?

— Да, мисля.

— Дай ми един ден — каза Логън. — Само утре. Мисля, че ще мога да наредя нещата тук. После, ако съм още жив, ще тръгна с вас на юг и ще доведа със себе си колкото мога повече хора. Давам ти думата си. Ще ви помогна с гуркулите.

— Какво толкова можеш да промениш за един ден? — попита Уест.

— Тъхъ — промърмори Кучето, — какво е един ден? — Проблемът беше, че започваше да се досеща.

Водата в потока клокочеше под стария мост, покрай дърветата и надолу по зеления склон. Към Карлеон. Логън гледеше няколко

понесени от течението жълти листа, въртяха се бавно покрай обраслите с мъх камъни. Прииска му се да можеше като тях просто да отплава нанякъде, но знаеше, че това нямаше как да стане.

— Тук се бихме — каза Кучето. — Три дървета, Тъл, Дау, Мрачния и аз. Форли е погребан някъде там, в гората.

— Искаш ли да отидеш? — попита Логън. — Да го навестиш, да видиш...

— Какъв смисъл? Каква полза да го навестявам, пък и съм абсолютно сигурен, че и за него няма да е от никаква полза. Нищо вече не е от полза за него. Това е да си мъртъв. Ти сигурен ли си за това, Логън?

— Не виждам друг начин. Съюзът си тръгва. Това може да е последният ни шанс да приключим с Бетод. Пък и какво толкова имаме да губим?

— Животът ти например.

Логън пое дълбоко въздух.

— Не се сещам за много хора, дето ги е грижа за него. Идваш ли?

— Предпочитам да остана тук. До гуша ми е дошло от Бетод.

— Добре тогава. Хубаво — каза Логън. Стори му се, че всеки един ден от живота му, всяка изречена дума, всяка постъпка, всяко едно отдавна забравено взето решение го бяха довели дотук. И сега вече нямаше друг изход за него. А може би никога не е имало. Той беше точно като листата по водата — носен по течението към Карлеон, без право на избор. Смушка коня и тръгна надолу по склона, по калната пътека покрай клокочещия поток.

С отдръпването на деня всичко се виждаше някак по-ясно. Яздеше покрай дървета с влажни, готови да се отронят листа — златистожълти, наситенооранжеви, огненочервени, във всички нюанси на огъня. Слизаше надолу в долината, а първите следи от есенните мъгли в натежалия от влага въздух щипеха леко гърлото му. Звуците от скърцането на седлото, подрънкването на сбруята и глухите удари на копитата по меката пръст глъхнеха в ушите му. Премина в тръс през празните полета от обърната земя, с тук-там прорасли бурени, подмина линиите на Съюза — земния насип, редицата от заострени колове, далеч извън обсега на арбалетите по стената на Карлеон. Войниците с

кожени нагръдници и лъскави шлемове го изгледаха с намръщени лица.

Дръпна юздите и премина в бавен ход по един от новите дървени мостове над придошлата от есенните дъждове река. Изкачи лекия наклон и се изправи пред високата стена. Отвесна, тъмна и внушителна. Най-заплашителната стена, пред която някога се бе изправял. Не видя хора в процепите между бойниците, но се досещаше, че са там. Преглътна тежко и се опита да се изправи гордо на седлото, да не му проличи колко е насинен и пребит след седемдневната битка във Височините. Замисли се дали няма да чуе отнякъде щракането на арбалет, последвано от пронизваща болка и падане от коня. Страхотна песен щеше да излезе от това — само срам.

— Гледай ти, гледай ти — разнесе се от стената дебел, плътен глас и Логън веднага го позна. Кой друг, ако не самият Бетод?

Странното беше, че първоначално се зарадва да го чуе, едва след това си спомни за кървавата им вражда. Едва след това си спомни колко се мразеха. Човек може да има врагове, които никога не е срещал. Логън имаше много такива. Може да убива хора, които не познава, той и това бе правил, неведнъж. Но за да мразиш толкова силно човек, трябва първо да си го харесвал. И част от тези първоначални чувства никога не те напускат.

— Излизам да погледам над портите си и кого, мислиш, виждат очите ми да се завръща от миналото? — извика Бетод. — Кърлавия девет! Да не повярва човек. Бих ти организирай празненство, но се боя, че нямам достатъчно храна за празничната трапеза! — Подпрян с юмруци на парапета в една от бойниците, високо над портата, стоеше кралят на северняците. В погледа му нямаше насмешка. Не се усмихваше. Просто си стоеше там.

— И това ако не е кралят на северняците! — провикна се на свой ред Логън. — Виждам, още си носиш златната шапка?

Бетод докосна златния обръч на главата си и големият камък на челото му проблесна на залязващото слънце.

— Че защо не?

— Да видим... — Логън огледа голите стени на Карлеон. — Защото, ако питаш мен, не ти е останало много, на което да си крал, ето защо.

— Хм. Бих казал, че и двамата сме малко самотни напоследък. Къде са приятелите ти, Кървави девет? Онези главорези, които водеше със себе си? Къде са Буреносния, Мрачния, Кучето и онова копеле Дау Черния?

— Свърши се с тях, Бетод. Мъртви са, горе в планините. Мъртви като Скарлинг. А с тях и Кокала, Горинг, Белобрадия и още камара народ.

Лицето на Бетод посърна.

— Тъжно, ако питаш мен. Добри, надеждни хора, обратно при пръстта. Мои приятели, твои. Няма да има никога щастлив край за нас, а? Зле свършихме като приятели, още по-зле като врагове. Защо си дошъл, Деветопръсти?

Логън се замисли за всичките пъти, когато бе правил това, за което беше дошъл. За предизвикателствата, които бе отправил, и за резултатите от тях. Нямаше никакви хубави спомени от тях. Едно бе ясно, Логън Деветопръстия не беше склонен на това, което щеше да направи. Но друг изход нямаше.

— Дошъл съм да те предизвикам! — Ехото от вика му отскочи от мокрия камък на стената и бавно заглъхна във влажния въздух.

Бетод отметна назад глава и се засмя. Безрадостен смях, реши Логън.

— Мътните го взели, Деветопръсти, никак не си се променил. Ти си като едно старо куче, на което никой не може да запуши устата да не лае. Предизвикателство? Че какво ни е останало на нас двамата, за което да се бием?

— Ако аз победея, отваряш портите и оставяш живота си в мои ръце. Ставаш мой пленник. Ако загубя, Съюзът си събира багажа и отплава на юг, а ти си свободен.

Усмивката на Бетод бавно се стопи и очите му се присвиха недоверчиво. Логън добре познаваше този поглед. Прехвърля наум възможностите, обмисля причините.

— Това ми звучи като златно предложение, предвид колко съм загазил. Не мога да повярвам, че ми го отправяш. Какво печелят от това приятелите ти от Съюза?

— Ако трябва, ще стоят и ще чакат — изсумтя Логън, — но тях не ги е много грижа за теб, Бетод. За тях ти си едно нищо, колкото и да се перчиш. Сритаха ти задника и те натириха дотук от другия край на

Севера. Мислят си, че повече няма да ги притесняваш. Ако спечеля, получават главата ти. Ако загубя, прибират се по къщите си преди зимата.

— Пет пари не дават за мен, а? — усмихна се тъжно Бетод. — Дотук ли стигнахме, след толкова работа, усилия и болка? А ти доволен ли си, Деветопръсти? Да видиш как всичко, за което се борих, отива на вятъра?

— Какво общо има това с мен? Само себе си можеш да виниш за това, докъде се докара. Ти ни въвлече в това. Приеми предизвикателството ми, Бетод, така поне един от двама ни ще намери мир и покой!

Кралят на северняците го зяпна с ококорени очи.

— Само себе си да виня, така ли? Мен? Колко бързо забравяме миналото! — Той сграбчи огърлицата си и я раздруса към Логън. — Мислиш, че съм искал това ли? Мислиш ли, че съм го искал? Исках само още едно парче земя, с което да храня хората си, исках само големите кланове да спрат да ме притискат отвсякъде. Исках само да спечеля няколко победи, с които да се гордея, и да оставя на синовете си малко повече от онова, което получих от баща си. — Надвеси се над парапета и ръцете му стиснаха камъка. — Кой непрекъснато напираше за още? Кой не ме остави да спра? Кой тръпнеше в очакване да вкуси кръв, а веднъж вкусил я, се опияни от нея, побърка се от нея и никога не ѝ се насити? — Пръстът му се стрелна надолу. — Кой мислиш, ако не Кървавия девет?

— Не беше така — изръмжа Логън.

Силният смях на Бетод се понесе по вятъра.

— Не беше ли? Аз исках да говоря с Шама Безпощадни, но не, ти трябваше да го убиеш! Аз се опитах да преговарям при Хеонан, но не, ти трябваше да се изкатериш по стената, да уредиш старите си сметки и да започнеш нови кървави вражди! Мир и покой, казваш? Молах те да ме оставиш да уговоря мир с Уфрит, но не, ти трябваше да се биеш с Три дървета! На колене те умолявах, но ти просто трябваше да имаш най-голямото име в целия Север! А после, когато го победи, наруши думата си и го остави да живее, сякаш нямаше по-важно нещо на света от проклетата ти гордост!

— Не беше така — каза Логън.

— Няма човек в Севера, който да не знае истината. Мир, покой? Ха! Ами Гърмящия, а? Бях готов да му върна сина срещу откуп и всички щяхме да си тръгнем доволни, но не! Какво ми каза тогава? По-лесно е да спреш водите на Уайтфлоу, отколкото Кървавия девет! И после на всяка цена трябваше да побиеш главата му на знамето ми, за да я видят всички и кървавите вражди край да нямат! Всеки път, когато се опитвах да те спра, ти ме теглеше все по-навътре, все по-дълбоко и все по-дълбоко затъвах в блатото! Докато накрая нямаше вече спиране! Докато не стигнахме дотам, че или убиваш, или те убиват! Докато няха друг изход, освен да подчиня целия Север! Ти ме направи крал, Деветопръсти! Даде ли ми друг шанс?

— Не беше така — прошепна Логън. Но сега вече знаеше, че всъщност беше точно така.

— Ако от това ти става по-леко, давай, кажи си, че аз съм причината за всичките ти беди! Повтаряй си, че аз съм безмилостен, кръвожаден, безпощаден убиец, но се замисли от кого съм научил всичко това. Имах най-добрия учител! Щом така искаш, преструвай се на добряк, на човек без избор, но и за двамата не е тайна точно какъв си. Мир, покой? Ти никога няма да намериш покой, Кървави девет. Ти си изтъкан от смърт!

Логън искаше да отрича, но това щяха да са просто още лъжи. Бетод наистина го познаваше добре. Бетод наистина го разбираше. По-добре от всеки друг. Най-големият му враг и същевременно най-добрият му приятел.

— Защо тогава не ме уби, когато имаше възможността?

Кралят на северняците сбърчи чело, сякаш не разбра въпроса. После започна да се смее. Заливаше се от смях.

— Не знаеш ли защо? Стоеше точно до него и пак не си разбрал, така ли? Нищо не си научил от мен, Деветопръсти! След толкова години, пак си оставил течението да те носи накъдето си поиска!

— Какво искаш да кажеш? — озъби се Логън.

— Баяз!

— Баяз? Какво за него?

— Бях готов да ти сложа кървавия кръст и да изхвърля трупа ти в някое блато заедно с тези на нещастниците от групата ти. Но тогава се появи онзи дърт лъжец!

— И?

— Бях му длъжник, а той искаше да те пусна да си вървиш. Онзи дърт копелдак, дето си вре носа навсякъде, ти отърва кожата тогава!

— Защо? — извика Логън, напълно озадачен и ядосан, че е последният, който научава за това.

Бетод се изкиска от стената.

— Знам ли, може би не пълзях достатъчно ниско в краката му. Ти си този, когото той отърва, ти го питай защо, ако доживееш да го сториш. Но аз не съм убеден, че ще можеш. Приемам предизвикателството ти! Утре. Тук. По изгрев-слънце. — Бетод потри длани. — Един срещу един, със съдбата на Севера заложена на карта! Точно като едно време, а, Логън? Точно като в доброто старо време? В Слънчевите долини от миналото. Ще хвърлим още веднъж зара двамата с теб, а? — Отдръпна се бавно от парапета. — Но някои неща са се променили. Сега имам друг първенец! Ако съм на твое място, довечера ще се сбогувам с всички и ще се приготвя за пръстта! В края на крайщата... как точно го казваше навремето...? — Смехът му бавно заглъхна. — Човек трябва да е реалист за тези неща!

— Хубаво парче месо — каза Мрачния.

Топлината на огъня и едно хубаво парче месо бяха от нещата, за които си струва да си благодарен, а имаше времена, в които Кучето не беше имал и една малка част от това, но кървавите капки, които се стичаха от голямото парче шилешко, караха стомаха му да се обръща. Напомняха му за кръвта на Шама Безпощадни, когато Логън го разсече на две с меча си. Толкова години бяха минали оттогава, но споменът беше още жив в съзнанието му, сякаш всичко бе станало едва вчера. Чуваше крясъците на мъжете и ударите на щитовете. Надушваше миризмата на застояла пот и прясна кръв по снега.

— Мътните го взели — изсумтя и усети как устата му се пълни със слюнка, сякаш ей сега щеше да повърне. — Как можеш да мислиш за ядене в такъв момент?

Дау се ухили до уши.

— Нашето гладуване с нищо няма да помогне на Деветопръстия. Нищо не може да му помогне. Това е целта на дуела, нали? Всичко зависи само от човека. — Той сръчка с върха на ножа си месото и кръвта покапа в огъня и зацвърча. После седна и се замисли. —

Мислиш ли, че ще успее? Наистина? Помниш ли онова изчадие? — Кучето отново изпита частица от онзи вцепеняващ ужас, който го бе сковал в мъглата, и целият потрепери. Надали някога щеше да забрави, нито как онази чудовищна фигура изплува от мрака, нито вида на огромния изрисуван юмрук, който се вдигаше нагоре, нито хрущенето, с който се стоварваше върху гърдите на Три дървета и откъсваше живота му, замах по замах.

— Ако някой може да се справи — изръмжа през зъби, — то това е Логън.

— Хъ — съгласи се Мрачния.

— Така да е, но мислиш ли, че ще успее? Това ми е въпросът. А също, ако не успее, тогава какво? — На този въпрос нямаше отговор. Тогава какво? Като начало Логън щеше да е мъртъв. Край на обсадата на Карлеон. След битката в планините Кучето нямаше достатъчно хора за обсада на нощно гърне, камо ли на града с най-добрите стени в целия Север. Бетод отново ще може да прави каквото си поиска — да търси помощ, нови съюзници, да тръгне отново на война. Няма подобър от него в измъкването от тежки ситуации.

— Логън може да се справи — прошепна. Стисна юмруци и белегът на ръката му започна да пари от болка. — Трябва да успее.

Една огромна, тежка лапа го плесна по гърба и почти го събори в огъня.

— Мътните го взели, за пръв път виждам такива увесени физиономии! — Кучето направи кисела гримаса. Последното, което можеше да му повдигне духа в момента, бе нахиленият, побъркан планинец с нарамилите тежките му оръжия деца.

Вече беше останал само с две, след като един от синовете му беше умрял във Височините, но той, изглежда, никак не страдаше от загубата. Беше загубил и копие то си, счупило се в тялото на един от диваците от отвъд Крина, както разправяше наляво-надясно, така че все още не му се налагаше да носи каквото и да било сам. От битката насам двете му деца почти не бяха проговаряли, поне не в присъствието на Кучето. Вече не се интересуваха от това, колко народ може да избие човек. Явно това, че го бяха видели с очите си, им бе пресушило ентусиазма за войни и битки. И Кучето добре знаеше точно как се чувстваха.

Крамок, от друга страна, нямаше никакъв проблем с доброто настроение.

— А къде се е покрил Деветопръстия? — попита той.

— Седи някъде сам. Винаги така прави преди дуел.

— Мм. — Крамок погали кокалената си огърлица. — Обзалагам се, че говори с луната.

— По-скоро пълни гащите от страх, ако питаш мен.

— Е, стига да приключиш с пълненето на гащите преди боя, лошо няма. — Сега цялото му лице грейна. — Няма по-обичан от луната от Кървавия девет, от мен да го знаете! Никой, в целия Кръг на света. Той има някакъв шанс да победи в един честен бой, той е човекът с най-много шансове срещу това изчадие. Има само един проблем обаче.

— Само един ли?

— Докато проклетата вещица е жива, няма да има честен бой.

Кучето усети как раменете му увисват още повече.

— Какво искаш да кажеш? — попита.

Крамок чукна с пръст една от дървените плочки на огърлицата и тя се завъртя на връвта.

— Аз нещо не я виждам как ще допусне Бетод да загуби този дуел, прав ли съм? Такава хитра вещица като нея? Всякакви магии може да забърка тя. Всякакви проклетия и заклинания може да използва. Има много начини проклетата кучка да повлияе на боя, все едно и без нея става дума за равни шансове.

— Ъ?

— Мисълта ми е, че някой трябва да я спре.

Досега Кучето не мислеше, че човек може да увеси по-ниско нос. Сега вече знаеше, че е възможно.

— Успех ти желая — промърмори.

— Ха-ха, момче, ха-ха. Ще ми се да можех, ама виж какви стени имат там. Аз не съм много по катеренето. — Крамок плесна една дебела лапа на огромния си корем. — Прекалено много месища за тая работа. Не, за тая работа ни трябва дребен човек, но голям куражлия. Така си е, и луната го знае. Човек, дето разбира от промъкване, с остър поглед и стабилни крака. Някой с бърза ръка и пъргав ум. — Погледна Кучето и се усмихна широко. — Та къде мислиш можем да намерим такъв човек, а?

— Право да ти кажа — Кучето зарови лице в шепите си, — нямам никаква представа.

Логън надигна очуканата манерка и напълни уста. Усети острия алкохол да щипе езика му, да пари приятно гърлото му, подканваше го да преглътне. Наведе се напред, изпъчи устни и изплю облак ситни капчици над огъня. Огненото кълбо се издигна и изчезна в студения нощен въздух. Напрегна очи в тъмното, но не видя нищо повече от черните силуети на дърветата и местещите се сенки от огъня му.

Разклати манерката. На дъното ѝ се плискаше последната глътка алкохол. Сви рамене, надигна я и усети паренето на съдържанието ѝ да се стича към стомаха му. Духовете може би щяха да се отзоват тази вечер. Вероятността да ги безпокои отново в бъдеще беше нищожна.

— Деветопръсти. — Гласът наподобяваше шумоленето на сухи листа.

От сенките излезе един дух и приближи светлината на огъня. С нищо не показва, че го познаваше, и Логън изпита огромно облекчение от този факт. Нямаше обвинение, нито страх, нито недоверие. На духовете им беше все едно кой е той и какво е направил.

Хвърли на земята празната манерка.

— Сам си, а?

— Да.

— Е, знаеш какво казват, никога не си сам, ако носиш смеха със себе си. — Духът не отвърна. — Май смехът е за хората, не за духовете.

— Да.

— Не си много разговорлив, а?

— Не аз повиках теб.

— Вярно. — Логън се загледа в огъня. — Утре ще се бия с един човек. Човек, на име Фенрис Страховития.

— Той не е човек.

— Значи го познаваш?

— Той е древен.

— В сравнение с теб ли?

— Нищо не е древно в сравнение с мен, но той съществува още от Старите времена, дори отпреди тях. Тогава имаше друг господар.

— Кой?

— Глъстрод.

Името прониза като нож ухото на Логън. Никое друго име не беше по-малко очаквано, нито по-малко добре дошло. Между дърветата повя студен вятър и връхлетелите го спомени за руините на Олкъс накараха гърба му да настръхне.

— Някакъв шанс да става дума за друг Глъстрод, а не за онзи, дето замалко не унищожил света?

— Няма друг Глъстрод. Той изписа символите по кожата на Страховития. Буквите от Стария език, езика на демоните, по цялата му лява страна. Тази плът сега е от подземния свят. Плътта, която носи изписаното от Глъстрод, е неразрушима.

— Неразрушима, а? По никакъв начин? — Логън се замисли за момент. — Защо тогава не е изписал и другата половина?

— Питай Глъстрод.

— Не мисля, че е възможно.

— Не е. — Последва дълго мълчание, преди духът да заговори отново: — Какво ще правиш, Деветопръсти?

Логън хвърли крадешком поглед към дърветата. В този момент идеята да побегне и никога повече да не погледне назад му изглеждаше особено примамлива. Може пък да се окаже, че да живееш в страх от нещо, е за предпочитане пред това, да умреш, докато се опитваш да го свършиш, каквото и да казваше баща му.

— Преди съм бягал — промърмори, — но се оказа, че съм бягал в кръг. В края на всичките ми пътища беше Бетод.

— В такъв случай това е последният ни разговор. — Духът се изправи.

— Може пък отново да се срещнем.

— Не мисля. Магията изтича от света и моят вид заспива. Не мисля. Дори и да победиш Страховития, а аз не мисля, че ще успееш.

— Вдъхна ми надежди, няма що — изсумтя Логън. — Късмет ти желая.

Духът се стопи в тъмнината и изчезна. Не пожела късмет на Логън.

Духовете не ги е грижа за нищо.

ВЛАСТ

Това беше една доста тягостна среща, дори по стандартите на Висшия съвет. Небето зад тесните прозорци беше навъсено и мрачно, предвещаваше буря и в Бялата стая беше хладно и сумрачно. От време на време внезапните пориви на вятъра разтърсваха стъклата на старите прозорци и караха Джизал да подскача и потрепера в кожената си мантия.

Навъсените лица на възрастните мъже в стаята с нищо не допринасяха за сгряване на обстановката. Лорд-маршал Варуз беше стиснал решително зъби. Лорд-шамбелан Хоф се беше вкопчил в бокала си като удавник за сламка. Върховният правозащитник Маровия седеше с такова мрачно изражение на лицето, сякаш му предстоеше издаването на смъртна присъда на целия Висш съвет, включително и на себе си. Тънките устни на архилектор Сълт бяха постоянно извити в злобна гримаса, докато очите му прескачаха от Баяз към Джизал, после към Маровия и обратно.

Първия магус беше забол сериозен поглед в масата.

— Ако обичате, маршал Варуз, доклад за обстановката.

— Положението ни, честно казано, е доста тежко. Адуа е в пълен хаос. Сигурно една трета от жителите му вече са избягали от града. Блокадата на гуркулите се отразява с недостиг на храна по пазарите. В сила е вечерен час, но много хора се възползват от положението и грабят, крадат и безчинстват, докато властта е ангажирана с друго.

Маровия поклати бавно глава и дългата му сива брада се полюшна пред гърдите му.

— А с приближаване на гуркулите можем да очакваме единствено влошаване на ситуацията — каза той.

— И те приближават — продължи Варуз, — с по няколко мили дневно. Правим, каквото можем, да ги затрудняваме по пътя им, но с толкова ограничени ресурси... до седмица може да са вече пред портите на града.

Последваха изненадани възклицания, прошепнати проклетия и нервни погледи.

— Толкова скоро? — гласът на Джизал леко потрепери.

— Боя се, че да, Ваше Величество.

— Каква е числеността на гуркулите? — попита Маровия.

— Сведенията ни са неточни, но по последни данни... — Варуз пое дълбоко въздух през стиснати зъби, — изглежда, наброяват минимум петдесет хиляди.

Разнесоха се нови възклицания, едно от които от гърлото на Джизал.

— Толкова много? — промърмори Халек.

— И продължават да пристигат с хиляди при Келн — добави адмирал Рютзър и допълнително нагнети обстановката. — Най-добрите ни кораби са на път да приберат армията от Севера и за момента сме напълно безсилни да ги спрем.

Джизал облиза нервно устни. Белите стени сякаш пълзяха навътре в стаята.

— Какво е положението с войската?

Варуз и Рютзър се спогледаха.

— Разполагаме с два полка от Кралската гвардия, един пехотен и един кавалерийски, общо около шест хиляди мъже. Сивата стража, на която е поверена охраната на Агрионт, наброява още четири хиляди. Имаме и елитните части на рицарите вестители и рицарите от дворцовата стража — още петстотин. В допълнение имаме армейски готвачи, коняри, ковачи и така нататък, които при извънредно положение могат да бъдат въоръжени...

— Мисля, че положението е такова — подхвърли Баяз.

— ... може би още няколко хиляди. Градската стража може да е от полза, но това далеч не е професионална армия.

— Ами аристокрацията? — попита Маровия. — Тяхната помощ?

— Някои от лордовете изпратиха хора — отвърна мрачно Варуз. — Други само извинения. Повечето... не си направиха и този труд.

— Залагат на сигурното — поклати глава Хоф. — Брок е разгласил, че за онези, които застанат до него, ще има гуркулско злато, а за онези, които застанат до нас — гуркулска справедливост.

— Винаги така става — намеси се жално Торликорм. — Местните лордове се интересуват само от собственото си благосъстояние!

— В такъв случай трябва да отворим оръжейниците — каза Баяз — и да не се скъпим със съдържанието им. Трябва да въоръжим всеки гражданин, способен да държи оръжие. Ще въоръжим работническите гилдии, занаятчийските също, дори просяците в канавките трябва да са готови за битка.

Това добре, реши Джизал, въпреки че той лично бе леко скептично настроен към това, да повери живота си на войска от просяци.

— Кога можем да очакваме лорд-маршал Уест с армията?

— Ако е получил заповедта вчера, ще мине най-малко месец, докато акостира и дойде на помощ.

— Което значи, че трябва да сме готови за няколкоседмична обсада — промърмори Хоф и поклати глава. Наведе се към Джизал и заговори тихо, сякаш бяха малки деца, споделящи съкровени тайни. — Ваше Величество, може би ще е благоразумно от ваша страна да напуснете столицата заедно с Висшия си съвет. Да установите управлението на страната на север, далеч от пътя на настъпление на гуркулската армия. Оттам ще можете да ръководите отбраната при по-голяма сигурност. В Холсторм например, или...

— В никакъв случай — намеси се остро Баяз.

Джизал не можеше да отрече, че идеята криеше известни преимущества. Всъщност в момента остров Шабулян му изглеждаше още по-подходящо място за преместване на управлението, но Баяз беше прав. Харод Велики нямаше дори да се замисли за отстъпление и сега за съжаление Джизал също не можеше да си позволи такова.

— Ще се бием с гуркулите тук — каза той.

— Просто предложение, Ваше Величество — промърмори Хоф, — от чисто благоразумие, нищо повече...

— В какво състояние е защитата на града — прекъсна го Баяз.

— По същество разполагаме с три концентрични защитни линии. Агрионт, естествено, е последният ни бастион.

— Надявам се, няма да се стигне дотам, нали? — подсмихна се Хоф, но не прозвуча много убедително.

Варуз реши да не отговаря на въпроса му.

— След стените на Агрионт идва стената на Арнолт. Тя огражда най-старата, централната част на града — самия Агрионт, Централната улица, доковете и Четирите ъгла. Стената на Касамир е най-външната

ни защитна линия — по-слаба, по-ниска и значително по-дълга от тази на Арнолт. Между двете стени, подобно на спиците на колело, вървят напречни стени, които разделят външната част на града на пет квартала, всеки от които можем да изолираме, в случай че бъде превзет от врага. Застроените райони извън стената на Касамир трябва да се евакуират незабавно.

Баяз постави лакти на ръба на масата и стисна месестите си юмруци.

— Предвид числеността и качеството на войската, с която разполагаме, ще е най-добре да евакуираме цялата външна част на града и да съсредоточим усилията си в защитата на по-късата и по-надеждна стена на Арнолт. Оттам можем да организираме нападения с малки отряди във външните квартали, като се възползваме от познанията си на улиците и сградите...

— Не — каза Джизал.

— Ваше Величество? — измери го с навъсен поглед Баяз.

Но Джизал реши, че този път няма да се остави да бъде сплашен. Вече беше станало пределно ясно, че оставеше ли Първия магус да му се налага по всеки въпрос, никога нямаше да се измъкне изпод ботуша му. Вярно, беше виждал Баяз да пръсва човек на малки парченца със силата на мисълта си, но се съмняваше, че щеше приложи същото върху краля на Съюза, още по-малко, пред целия Висш съвет. Не и с гуркулите на прага на Адуа.

— Не възнамерявам да предам без бой по-голямата част от столицата си на най-върлия враг на Съюза. Ще отбраняваме стената на Касамир и ще се бием за всяка крачка земя.

Варуз погледна към Хоф и той му отвърна с едва забележимо повдигане на вежди.

— Ъ... разбира се, Ваше Величество. За всяка крачка — каза маршалът.

Настана неловко мълчание, а недоволството на Първия магус надвисна над масата като буреносен облак.

— Има ли с какво да допринесе моята Инквизиция? — изграчи Джизал, нетърпелив да смени темата.

Хладните очи на Сълт се стрелнаха към неговите.

— Разбира се, Ваше величество. Склонността на гуркулите към интриги ни е добре известна. Не се съмнявам, че в момента зад

стените на Адуа има действащи шпиони. Вероятно и зад тези на самия Агрионт. Понастоящем всички граждани от кантикски произход се издирват и арестуват. Служителите ми в Палатата на въпросите работят денонощно. Вече разполагаме с няколко самопризнания.

Маровия изсумтя презрително.

— Значи от нас се очаква да повярваме, че склонността на гуркулите към интриги не се простира дотам, че да си позволят наемането на шпиони с бяла кожа?

— Във война сме! — процеди през зъби Сълт и изгледа върховния правозащитник с мъртвешки поглед. — Суверенитетът на нацията е в опасност! Сега не е време за бръщолевенето ви за човешки свободи, Маровия!

— Напротив, точно сега е времето!

Двамата продължиха да се дрънкат и опънаха докрай и бездруго напрегнатите нерви на присъстващите. Междувременно Баяз се беше облегал назад в стола си и наблюдаваше замислено и напълно спокойно Джизал, което го изплаши дори повече и от обичайното му навъсено изражение. Откъдето и да погледнеше на ситуацията, беше изправен на ръба на това, да се окаже кралят с най-краткото и най-катастрофално управление в историята на Съюза.

— Съжалявам, че се наложи да обезпокоя Ваше Величество — каза Горст с пискливия си момичешки глас.

— Няма нищо. — Ехото от острото чаткане на токовете на лачените ботуши на Джизал отекваше около двамата.

— Нищо друго не можах да направя.

— Всичко е наред.

Джизал блъсна с две ръце крилата на вратата и влезе. Терез седеше наред богато украсения с позлата салон, изпънала гръб, с вирната брадичка и го гледаше надменно с вече така до болка познатия му маниер на човек, току-що намерил муха в салатата си. Няколко от придворните ѝ дами вдигнаха глави, после се върнаха към заниманията си. Подът на помещението беше задръстен от сандъци и кутии, в които те старателно сгъваха и прибираха дрехи. Обстановката в стаята не оставяше никакво съмнение, че кралицата на Съюза се готвеше да

напусне столицата, без дори да си направи труда да го сподели със съпруга си.

Джизал изскърца с вече болящите го от стискане зъби. Имаше си достатъчно проблеми със склонните на неподчинение членове на Висш съвет, Камара на лордовете и населението от поданици. Подобна жлъч на измяна от страна на собствената му съпруга му дойде в повече.

— Какво става тук?

— Аз и моите придворни дами по никакъв начин не можем да сме ви от полза във войната с императора. — Терез извърна съвършеното си лице от него. — Връщаме се в Талинс.

— Абсурд! — процеди през зъби Джизал. — Към столицата напредва многохилядна гуркулска армия! Хората бягат на тълпи от града, а онези, които още са тук, са на крачка от пълен хаос и паника! Напускането ви на столицата ще изпрати напълно погрешно послание на хората! Не мога да го позволя!

— Нейно величество няма нищо общо с това! — отвърна троснато графиня Шалир и се плъзна грациозно по пода към него.

Сякаш неприятностите му с кралицата не бяха достатъчни, ами сега трябва и с антуража ѝ да спори.

— Самозабравяте се — срязва я Джизал.

— Не, ти се самозабравяш! — Тя пристъпи напред с изкривено от злоба лице. — Забравяш, че си копеле, при това с белязано лице...

Опакото на ръката на Джизал улучи с остър плясък злобната уста на графинята, която изписка и залитна назад. Настъпи роклята си и се просна по гръб на пода, при което едната ѝ обувка излетя от крака и спря в далечния ъгъл на салона.

— Аз съм *крал* и това е моят дворец. Няма да позволя подобно отношение от една самозабравила се прислужница на кралицата. — Тонът на Джизал беше хладен и равен, заплашителен и заповеднически. Не можеше да повярва, че това беше неговият глас, но чий друг можеше да е? Освен него в стаята нямаше друг мъж. — Осъзнавам, че съм бил прекалено щедър с вас и вие сте сбъркали щедростта ми със слабост. — Останалите единайсет придворни дами гледаха като втрещени ту към него, ту към падналата на пода, с ръка на окървавената си уста, графиня. — Ако някоя от вас, вещици такива, желае да отплава от тук, с радост ще ѝ осигуря необходимото, склонен

съм дори лично да опъвам греблата, ако това се налага. Но Нейно величество остава тук.

Терез беше скочила на крака, замръзнала от изненада и го гледаше кръвнишки.

— Ти, безсърдечно чудовище... — изсъска му тя.

— Може и на двама ни всячески да ни се иска нещата да не бяха такива, каквито са — изрева Джизал, — но сме женени! Времето за възражения относно потеклото ми, личността ми или каквото и да е друго беше, преди да станеш кралица на Съюза! Мрази ме, колкото си искаш, Терез, но ти... оставаш... тук. — Огледа заплашително една по една сащисаните придворни дами, обърна се и излезе от салона.

Мамка му, как само го болеше ръката.

КРЪГЪТ

Зората приближаваше, загатнат в сиво нюанс по черния силует на стените на Карлеон. Звездите бяха избледнели по каменносивото небе, но луната все още беше надвиснала над върховете на дърветата, толкова близко, че сякаш подканваше да пробваш да ѝ пуснеш една стрела.

Уест не беше мигнал през цялата нощ и сега беше изпаднал в онова тревожно, безсънно състояние, в което попадеше човек, преминал фазата на пълно изтощение. В някакъв момент, останал насаме в тъмното, след като всички заповеди бяха разпратени, беше седнал под светлината на газената лампа, за да пише на сестра си. Да реди извинения. Да моли за прошка. Не знаеше от колко време вече седеше надвесен над хартията с писалка в ръка, но думите така и не идваха. Искаше да ѝ каже всичко, което чувстваше, но когато опита да го направи, установи, че не чувства нищо. Топлите таверни на Адуа, играта на карти в слънчевия вътрешен двор. Повдигнатото ъгълче на устните на Арди, когато се усмихва. Всичко това сякаш беше останало хиляди години назад в миналото.

Северняците вече бяха заети с работа. Подкастрияха тревата пред стената на града и оформяха широк дванайсет крачки кръг. Звукът от кълцането далечно напомняше за градинарските ножици във вътрешния двор на казармите на Агрионт. Мястото, предположи Уест, където щеше да се проведе дуелът. Мястото, където само след час-два щеше да се реши съдбата на Севера. Точно като кръга на арената за дуели в Турнира, само дето този скоро ще бъде изпръскан с кръв.

— Варварски обичай — промърмори Яленхорм, който явно мислеше за същото.

— Сериозно? — изръмжа Пайк. — Аз пък тъкмо си мислех колко цивилизован обичай е това.

— Цивилизован ли? Двама мъже, които се колят до смърт под виковете на тълпата?

— За предпочитане е пред две колещи се до смърт армии. Проблемът се решава със смъртта на един-единствен човек. Ако питаш

мен, добър начин за слагане край на война.

Яленхорм потрепери и духна в шепи, да сгрее ръцете си.

— И все пак прекалено много зависи от двамата биещи се. Какво ще стане, ако Деветопръстия загуби?

— Предполагам, Бетод ще е свободен да прави каквото си поиска — отвърна натъжен Уест.

— Но той нападна Съюза! Причини смъртта на хиляди! Заслужава наказание!

— Хората рядко получават това, което заслужават. — Уест се замисли за гниещите кости на принц Ладисла някъде там в пустошта. Някои престъпления остават ненаказани, а други дори биват щедро възнаградени от своенравната съдба. Закова на място.

С гръб към града, на склона на хълма седеше човек. Беше сам, прегърбен, облечен с опърпано палто и седеше така неподвижно, че Уест спокойно можеше и да не го забележи.

— Ще ви настигна — каза той и тръгна встрани от пътеката. Покритата със скреж трева заскърца под подметките му.

— Сядай. — Парата от дъха на Деветопръстия обгърна потъналото му и сянка лице.

Уест седна до него на студената земя.

— Готов ли си?

— Правил съм това десет пъти досега. Но не мога да кажа, че някога съм бил готов. Най-доброто, което успях да постигна, е да седя, да чакам да дойде времето и да не се напикая в гащите.

— Предполагам, мокрото петно на панталоните ще е голям срам в кръга.

— Тхъ. И все пак е за предпочитане пред разцепен череп.

Напълно прав беше. Естествено, израснал в Англанд, Уест беше чувал за дуелите на северняците. Децата често си разказваха зловещи истории, но в действителност той не знаеше как протича един дуел.

— Как всъщност стават нещата? — попита.

— Очертават кръг. Мъжете се нареждат около него с щитовете си. Половината са от страната на единия в кръга, другата половина — от страната на другия. Двамата влизат в кръга. Мъжете отстрани вдигат щитовете, затварят кръга и гледат никой да не излиза, преди да е ясен победителят. Който умре, губи. Освен ако победителят не е

настроен милостиво. Както и да е, не виждам подобен изход на днешния дуел.

И за това беше напълно прав.

— С какво ще се биете?

— Всеки донася нещо в кръга. Каквото оръжие избере. После се върти щит, за да се определи кой пръв ще избира оръжие.

— Значи може да се окаже, че ще се биеш с оръжието, донесено от противника, така ли?

— Случва се. Убих Шама Безпощадни със собствения му меч. В дуела с Хардинг Мрачния бях наръган с копието, което аз бях донесъл.

— Потри с ръка корема си, сякаш споменът върна болката от раната.

— Но е все едно, боли еднакво, без значение дали си наръган с твоето оръжие или с това на противника.

Замислен, Уест сложи ръка на своя корем.

— Така е — каза.

Продължиха да седят мълчаливо.

— Искам да те помоля за услуга.

— Казвай.

— Може ли ти и приятелите ти да държите щитове за мен?

— Ние ли? — Уест примигна неразбиращо към северняците пред стената. Щитовете им изглеждаха достатъчно тежки да ги вдигнеш, камо ли да ги използваш както трябва. — Сигурен ли си? Никога досега не съм го правил.

— Така е, но ти поне знаеш на чия страна си. Няма много хора там, на които мога да се доверя. Повечето от тях все още не знаят кого мразят повече, мен или Бетод. А в кръга е достатъчно веднъж да те блъснат в неподходящия момент или да не те подпрат, когато трябва. И край с всичко. С мен най-вече.

Уест изду бузи и издиша тежко.

— Ще направим, каквото можем.

— Хубаво. Добре.

Отново замълчаха. Избледняла, луната потъна зад тъмните силуети на хълмовете и дърветата.

— Да те питам, Бесен. Мислиш ли, че човек трябва да плаща за постъпките си?

Уест вдигна рязко глава. В главата му проблесна напълно нелогичната, подкосяваща краката му мисъл, че Деветопръсти говори

за Ладисла или за Арди, а може би и за двамата. Почти сигурен бе, че забеляза очите на северняка да проблясват укорително в мрака. После обзелият го страх изведнъж се отдръпна. Разбира се, както всеки друг с предоставила му се възможност за това, Деветопръстия говореше за себе си. Най-обикновен проблясък в очите, нямаше укор. Всеки си има своите грешки, които да го преследват.

— Може би. — Уест се покашля. — Понякога. Не знам. Предполагам, всички правим неща, за които после съжаляваме.

— Тъхъ — каза Деветопръстия. — И аз така мисля.

Продължиха да седят мълчаливо и да гледат как небето изсветлява.

— Да тръгваме, главатар! — изсъска Дау. — Мамка му, да тръгваме вече!

— Аз казвам кога тръгваме! — сопна се Кучето. Отмести влажните от роса клони и надникна към стената, на стотина крачки отпред, от другата страна на калното поле. — Още е много светло. Ще изчакаме проклетата луна да се скрие и тогава хукваме.

— По-тъмно няма да стане! Що народ избихме във Височините, Бетод няма начин да има достатъчно мъже за такава дълга стена. Ще са разтеглени нарядко.

— Да, но е достатъчно един да...

Дау вече тичаше напред, лъснал на фона на осветеното поле като лайно на прясно натрупал сняг.

— Мамка му — изсъска Кучето.

— Хъ — каза Мрачния.

Сега не им оставаше друго, освен да гледат и да чакат онези от стената да надупчат Дау със стрели. Да чакат да запалят факлите, да вдигнат тревога и цялата работа да замине на майната си. Дау пробяга последните няколко крачки нагоре по склона и изчезна в сянката на стената.

— Успя — каза Кучето.

— Хъ — съгласи се Мрачния.

Това беше добре, разбира се, но Кучето не изпита радост. Сега беше негов ред да тича, а той нямаше късмета на Дау. Спогледаха се с Мрачния и той вдигна рамене. Излетяха едновременно от храстите и

хукнаха през меката трева на полето. Мрачния имаше по-дълги крака и бързо взе преднина. Земята се оказа доста по-мека, отколкото Кучето беше очак...

— Аа! — Единият му крак затъна до глезен в калта, той се плъосна по очи и се изпързалия напред. Надигна се мокър, със залепнала за гърдите риза и хукна отново към стената. Изкачи задъхан последните няколко крачки по склона, превит на две, с ръце на коленете и плюещ трева от устата.

— Май си паднал, главатар. — Усмивката на Дау проблесна в тъмното под стената.

— Ненормално копеле! — процеди през зъби Кучето. Усети как гневът му го изгаря отвътре. — Можеше да ни докараш смъртта!

— О, има още време за това.

— Шшш. — Мрачния им махна с ръка да млъкнат. Кучето се залепи за стената, а гневът му бързо се замени с тревога. Чу стъпки на стената и видя движеща се зад бойниците светлина. Зачака в тишината, нарушавана единствено от ударите на сърцето му и тихото дишане на Дау до него. Стъпките отгоре отминаха.

— Кажи ми сега, главатар, че това не раздвижва хубаво кръвта — прошепна Дау.

— Извадихме късмет. Вместо това можеше кръвта ни да изтича.

— Какво правим сега?

Кучето стисна зъби и изтри калта от лицето си.

— Чакаме.

Логън се изправи и изтръска росата от панталоните си, пое дълбоко хладния въздух. Нямаше какво повече да чака, слънцето беше изгряло. Може и все още да беше скрито зад хълма Скарлинг, но ръбовете на високите кули бяха оцветени в златисто, тънките облаци бяха порозовели, а небето под тях беше отново светлосиньо.

— По-добре приключвай бързо — прошепна Логън, — отколкото да живееш в страх от предстоящото. — Спомни си как за първи път чу тези думи от баща си. Каза ги в опушената обща зала, с огряно от огъня сбръчкано лице, размахвайки един дълъг показалец. Спомни си и как той ги каза на сина си, усмихнат край реката, докато го учеше да лови риба с голи ръце. Баща и син мъртви, станали на пръст и пепел.

След като и Логън си отиде от този свят, никой повече нямаше да помни тези думи. И той на никого нямаше да липсва. Но кой го е грижа? Когато вече си при пръстта, нищо не е толкова маловажно като това, какво мислят за теб живите.

Обви пръсти около дръжката на меча на Създателя и браздите на ръкохватката погъделичкаха дланта му. Извади го от ножницата и го отпусна до крака си. Завъртя рамене, разкърши врат. Пое дълбоко въздух, издиша и тръгна през тълпата, която се беше събрала на широк полукръг пред портите на Карлеон. Смесица от хората на Кучето, планинците на Крамок и войници от Съюза, освободени от служба, за да погледат как ненормалните северняци се избиват помежду си. Дочу подвижванията на мъжете, знаеха, че заложеното на карта е много повече от живота на Логън.

— Деветопръстия!

— Кървавия девет.

— Довърши го!

— Убий копелето!

До стената видя всички, които беше избрал да държат щитове за него. Видя Уест, Пайк, Червената шапка и Тръпката. Замисли се дали не беше сбъркал с последния, но нали в планината му спаси живота, това все трябваше да означава нещо. „Трябваше“ — прекалено тънка нишка, на която оставяше да виси животът му. От друга страна, откакто се помнеше, животът му все на такава висеше.

Крамок-и-Файл го настигна и се изравни с него. Огромният му щит приличаше на детска играчка в едната му ръка, а другата беше небрежно отпусната на корема му.

— Сигурно нямаш търпение да почнеш, а, Кървави девет? Защото аз нямам, вярвай ми!

По раменете го потупваха ръце, чуваше окураженията около себе си, но Логън не отвърна с нищо и на двете. Докато прекрачваше края на подкастрената трева, не погледна настрани. Усети как мъжете зад гърба му вдигнаха щитовете и затвориша половината от кръга. Чу как тълпата се скупчва зад гърбовете им. Как си шепнат. Как се надигат нетърпеливо на пръсти. Нямаше вече връщане назад. Но всъщност никога не беше имало. През целия си живот беше вървял насам. Пристъпи към центъра на кръга и вдигна глава към бойниците на стената.

— Слънцето изгря! — изрева нагоре. — Да приключваме!

Когато ехото от гласа му замря, стана тихо, само вятърът разнасяше няколко сухи листа по земята. Тишината се проточи достатъчно дълго, за да вдъхне на Логън надежда, че отгоре никой няма да отговори. Че някак са успели да се измъкнат през нощта и дуел нямаше да има.

Тогава се появиха първите лица на стената. Едно по едно, докато постепенно не запълниха цялата дължина на бойниците, докъдето стигаше погледът на Логън. Бяха стотици — войни, жени, дори деца на раменете на възрастните. Сякаш целият град беше излязъл на стената. Разнесе се стържение на метал, скърцане на дърво и високите порти започнаха бавно да се отварят. Лъчите на изгряващото слънце пронизаха тесния процепа между тях, после изпълниха цялата арка с ярка светлина. Отвътре излязоха две редици мъже. Войници със сурови лица, сплъстени коси, подрънкващи ризници и изрисувани щитове.

Логън позна някои от тях. Бяха от най-близките до Бетод, които бяха с него от самото начало. Корави мъже до един. В миналото неведнъж бяха държали щитове за Логън. Наредиха се и затвориха втората половина от кръга. Стена от щитове — животински лица, дървета, кули, течаща вода, кръстосани секири на протритите им, накълцани от стотици битки фонове. Всичките насочени към него. Клетка от мъже и дърво и единственият изход от нея беше да убие човек. Или да умре от ръката му, естествено.

В светлия отвор на портите се появи тъмна фигура. Подобна на човешка, но много по-висока, сякаш стигаше до най-горната част на арката. Тогава Логън чу стъпките. Тежки като падащи наковални. Сграбчи го непознат до момента страх. Умопомрачителен ужас и паника, сякаш отново се събуждаше, затрупан под снега. Насили се да не поглежда през рамо към Крамок, а да погледне право към първенеца на Бетод, който излизаше от портата.

— Мамка му — прошепна.

Първоначално беше решил, че огромните размери се дължаха на някакъв номер на светлината. Тъл Дуру Буреносния беше огромно копеле, без съмнение достатъчно голям, че хората да го наричат великан. Но въпреки това той приличаше на човек. Размерите на Фенрис Страховития бяха друга работа. Нищо общо с човешките. Той

беше истински великан, излязъл от митовете и легендите и оживял от плът и кръв. От много плът.

Докато вървеше към кръга, цялото му лице сякаш се гърчеше, а огромната му гола глава подскачаше наляво-надясно. Устата му се разтегляше в зловеща усмивка и в следващия момент се сгърчваше в презрителна гримаса, а очите му ту се ококорваха, ту примигваха учестено. И едната му половина, казано просто, беше синя. Една тънка линия разделяше бялата от синята половина на лицето му. Огромната му дясна ръка беше бяла, а лявата синя — от рамото чак до върха на пръстите. В тази ръка той размяташе голям чувал, издут и подрънкващ, сякаш беше пълен с чукове.

Част от хората на Бетод около кръга отстъпиха от пътя му с изкривени от ужас лица. В сравнение с него приличаха на изплашени деца, а в очите им имаше такъв страх, все едно пропускаха покрай себе си Големия изравнител. Страховития влезе в кръга и Логън видя, че синята част от тялото му наистина беше съставена от изписани редове, точно както му беше казал духът. Завъртулките на татуираните символи покриваха цялата му лява половина — ръка, длан, лице, устни дори.

Словото на Глъстрод от Старите времена.

Страховития спря в кръга и от него като на вълни се понесе смразяващ кръвта ужас и надвисна над притихналата тълпа. Логън почувства как нещо тежко притиска гърдите му и изстиска навън всичката му смелост. От друга страна, задачата му беше съвсем проста. След като синята част от тялото на Страховития не можеше да бъде наранена, той просто трябва да накълца, колкото по-дълбоко успее, другата половина. Побеждавал е доста здрави мъжаги в кръга. Десет от най-коравите мъже в Севера. Този е просто поредният. Или поне така си казваше наум.

— Къде е Бетод? — Намерението му беше да изкрещи предизвикателно думите, но когато отвори уста, гласът му беше дрезгав и изтънял.

— И оттук мога да те гледам как умираш! — Кралят на северняците се появи на стената над портата, чист, спретнат и с доволна физиономия. До него стояха Бледоликия и още няколко от най-близките му. Дори и той като Логън да не беше мигнал през нощта, по нищо не му личеше. Вятърът разрошваше косата му и

дългия косъм на кожената му яка, а сутрешното слънце блестеше ослепително в златната му огърлица и хвърляше отблясъци от огромния диамант в короната му.

— Радвам се, че дойде! Притеснявах се да не избягаш през нощта! — Въздъхна и дъхът му излезе на пара от устата. — Но както сам каза, слънцето изгря. Да започваме.

Логън погледна изхвъркналите, потрепващи, обезумели очи на Страховития и преглътна тежко.

— Събрали сме се тук, да видим този дуел! — изрева Крамок. — Предизвикателство, което да сложи край на войната и да уреди кървавия спор на Бетод, който нарича себе си крал на северняците, и Бесния, който говори от името на Съюза. Ако спечели Бетод, обсадата се вдига и Съюзът си тръгва от Севера. Ако спечели Бесния, портите на Карлеон ще бъдат отворени и Бетод оставя живота си на милостта му. Истината ли казвам?

— Да — отвърна Уест. Гласът му прозвуча тихо в огромното открито пространство.

— Да — махна пренебрежително с ръка Бетод. — Давай побързо, дебелако.

— Тогава първенците да си кажат имената — изрева Крамок — и да изредят постиженията си!

Логън пристъпи напред. Трудна стъпка беше това, сякаш напираше с гърди срещу силен вятър, но я направи. Вдигна глава и погледна право в гърчещото се лице на Страховития.

— Аз съм Кървавия девет и съм избил безброй мъже. — Гласът му беше мъртвешки спокоен и равнодушен. В тона му нямаше гордост, но нямаше и страх. Просто изреждаше фактите, безмилостни, като зимата. — Отправял съм десет такива предизвикателства и спечелих всичките. В този кръг победих Шама Безпощадни, Руд Три дървета, Хардинг Мрачния, Тъл Дуру Буреносния, Дау Черния и много други. Ако тръгна да изреждам всички именити войни, които съм върнал при пръстта, до утре сутрин няма да съм свършил. Няма човек в Севера, който да не знае как работя аз.

Лицето на гиганта не помръдна. Не повече от обичайното.

— Аз съм Фенрис Страховития. Моите постижения са далеч в миналото. — Вдигна изписаната си ръка, стисна огромния си юмрук и мускулите му изхвъркнаха, дебели като корените на вековно дърво. —

С тези знаци великият Глъстрод ме беляза като свой избраник. С тази ръка съборих статуите в Олкъс. Сега убивам малки хора в нищожните им войни. — Логън забеляза едва доловимото вдигане на масивните му рамене. — Това е положението.

Крамок погледна към Логън и той повдигна озадачено вежди.

— Добре тогава. Какви оръжия сте донесли в кръга?

Логън вдигна високо меча, който Канедиас беше изковал за войната с магусите. Острието на дългото една крачка оръжие от матов метал проблесна на лъчите на изгряващото слънце.

— Това острие — каза и заби меча в земята.

Страховития хвърли до него чувала, който издрънча и се отвори. Отвътре се показаха огромните плоскости на черна броня, набодени с нитове и стърчащи по тях шипове, изподрани и очукани.

— Тази броня.

Логън погледна към голямата купчина черен метал и прокара замислено език по зъбите си. Ако Страховития спечелеше въртенето на щита, щеше да вземе меча и да остави на Логън безползната, прекалено голяма и тежка за него броня. Какво ще прави тогава? Ще се крие под нея ли? Не му остана друго освен надеждата късметът му да удържи още малко.

— Добре, красавци. — Крамок свали щита си, опря ръба на земята и хвана горната част с две ръце. — Цветно или дърво, Деветопръсти?

— Цветно. — Крамок засили щита и го остави да се върти на ръба си. Логън прикова очи в него — цветно, дърво, цветно, дърво. А с всяко завъртане се сменяха надежда с отчаяние. Щитът забави скорост, разклати се настрани и накрая падна. С дървената страна нагоре и провиснали от нея кожени ремъци.

Толкова по въпроса за късмета.

Крамок присви недоволно очи. Погледна към гиганта.

— Ти избираш, дангалак.

Страховития хвана дръжката на меча на Създателя и го измъкна от земята. В чудовищната му ръка приличаше повече на играчка, отколкото на истинско оръжие. Облещените му очи се извъртяха към Логън и устата му се разтегли в усмивка. Хвърли меча в краката му.

— Вземи си ножа, малък човеко.

Вятърът донесе далечни викове.

— Добре — просъска Дау, малко по-силно, отколкото на Кучето би му се искало, — започват!

— И сам чувам — отвърна троснато и започна да навива въжето в хлабави кръгове, за да не се заплете при хвърлянето.

— Знаеш какво правиш с това, нали? Предпочитам да не ми пада на главата.

— Сериозно? — Кучето разклати голямата кука напред-назад, преценявайки тежестта ѝ. — Тъкмо почвах да се чудя кое ме устройва повече, да я закача на стената или да ти я забия в дебелината кратуна. — Завъртя я в кръг, отпусна малко повече въже, за да увеличи кръга, после я засили право нагоре и пусна въжето. Желязото полетя към бойниците, развивайки въжето след себе си. Кучето примижа боязливо, когато прехвърли парапета и издрънча на пътеката, но отгоре не последва никаква реакция. Дръпна въжето. Крачка-две от дължината му се върна обратно и тогава куката ухапа. Здраво.

— От първия път — каза Мрачния.

Кучето кимна, невярващ на очите си.

— Да не повярваш. Кой е първи?

— Който държи въжето — ухили му се Дау.

Когато започна да се катери, го осени мисълта за всичките начини, по които можеше да умре на тази стена. Куката се изплъзва и той пада отгоре. Въжето се протрива, къса се и той пак пада отгоре. Някой с видял куката и сега го чака да се изкатери достатъчно високо, преди да среже въжето. Или е видял куката и сега го чака да подаде глава през бойниците, за да му пререже гърлото. Или събира една дузина мъже, за да хванат идиота, решил сам да се покатери на стената.

Ботушите му се хлъзгаха по камъка, конопът прерязваше дланите му, ръцете му изгаряха от напрежението, а той всячески се мъчеше да не диша чак толкова запъхтяно. Бойниците приближиха, после още и накрая се озова на самия връх на стената. Вкопчи се в ръба на парапета и надникна отгоре. Пътеката беше празна и в двете посоки. Прехвърли се вътре и извади нож, ей така, за всеки случай. Един нож в повече никога не е излишен. Увери се, че куката е ухапала здраво камъка, и се надвеси през парапета. Видя Дау, който гледаше нагоре, и Мрачния

хванал въжето и сложил крак на стената, готов за катерене. Кучето му махна да тръгва и той се закатери. Дау хвана долния край на въжето, за да го държи изпънато. Мрачния вече беше на половината път нагоре...

— К'во става...

Кучето рязко извърна глава наляво. На пътеката, недалеч от него стояха двама от леко въоръжените пешаци. Явно току-що бяха излезли през вратата на една от кулите.

— Тук има въже! — викна им Кучето и размаха ножа към куката, сякаш тъкмо се канеше да среже въжето. — Някакъв копелдак се опита да се изкатери по стената!

— Мътните да го вземат! — Единият дотича и зяпна от изненада при вида на Мрачния на въжето. — Виждам го. Катери се!

— Няма страшно. — Другият извади меча си, ухили се и замахна да среже въжето. Изведнъж замръзна с ръка във въздуха. — Абе, ти защо си целият в кал?

Кучето заби с всичка сила ножа в гърдите му, изтегли го и пак го заби. Онзи изви пронизително, лицето му се сгърчи от болка, залитна с гръб към парапета и изпусна меча на пътеката. Другарят му налетя с вдигнат боздуган. Кучето се шмугна под замаха му, но онзи го връхлетя с тяло и двамата се строполиха на земята. Озова се по гръб и главата му се фрасна здраво в камъка.

Боздуганът на онзи изтропа на земята и двамата с Кучето се запремятаха по пътеката. Той риташе с крака и размахваше юмруци, а Кучето се опитваше да го стисне за гърлото, за да не може да вика. Изтърколиха се наляво, после надясно, накрая се надигнаха едновременно на крака и, залитайки напред-назад, продължиха да се борят. В един момент онзи успя да вкара рамото си под мишницата на Кучето и да го изблъска до парапета, където го натисна назад между две от бойниците.

— Мамка му — извика Кучето, когато усети как краката му се отлепят от земята. Усети, че задникът му се търка в камъка, прехвърляйки парапета, но ръцете му продължаваха да стискат гърлото на противника му и не му даваха да си поеме както трябва въздух. Още инч нагоре и главата му бе изблъскана още назад. Чудесно, помисли си Кучето, още малко тежест от грешната страна на парапета.

— Падай, копеле такова! — изграчи онзи, докато опитваше да се измъкне от ръцете на Кучето и същевременно да го избута надолу. —

Падай... — Изведнъж очите му се облешиха. Залитна назад. От ребрата му стърчеше стрела. — О, мам... — Втора стрела се заби в гърлото му и той политна напред. Щеше да се преметне през парапета, но Кучето го хвана и изтегли за ръката, за да падне на пътеката. Задържа го притиснат до земята, докато от олигавената му уста не излезе и последният му дъх.

Когато онзи издъхна, той се надигна запъхтян и застана наведен над трупа му. Мрачния приближи, като не спираше да се оглежда за други.

— Добре ли си?

— Поне веднъж. Не може ли поне веднъж помощта да дойде не в последния момент преди да ме убият?

— По-добре така, отколкото след това. — Кучето нямаше как да отрече, че беше прав. Видя Дау да се подава над ръба и да се прехвърля през парапета. Онзи, когото беше наръгал в гърдите, седеше облегнат с гръб на парапета и още дишаше. Мимоходом Черния отнесе парче от черепа му със секирата си. Ей така, без да му мигне окото, все едно цепеше дърва.

— Оставям ви двамата за десет секунди — поклати глава Дау — и виж какви ги свършихте. Двама мъртви. — Наведе се над група, навря два пръста в една от раните от ножа на Кучето, извади ги и размаза кръвта по едната си буза. После се ухили широко. — Какво, мислите, можем да направим сега с два трупа?

Страховития сякаш изпълваше целия кръг. Едната половина от тялото му синя, гола, а другата бяла, покрита с черна броня. Приличаше на оживяло от легендите чудовище. Нямаше къде да се скриеш от гигантските му юмруци, от страха от него. Щитовете тракаха един в друг, мъжете, море от размазани, изкривени от ярост лица, не спираха да реват и крещят.

Логън пълзеше по края на кръга, опитваше да движи леко и бързо крака. Може и да беше по-дребен, но беше по-бързият и по-умен от двамата. Поне така се надяваше. Трябваше да е така, в противен случай беше готов за пръстта. Движеше се, претъркулваше се по тревата, избягваше юмруците, държеше дистанция и чакаше удобен

момент. Но най-вече, внимаваше да не бъде ударен. Да не бъде ударен, беше от първостепенна важност сега.

Гигантът го връхлетя сякаш изневиделица. Огромният му татуиран юмрук описа размазана синя дъга. Логън отскочи встрани от пътя му, но кокалчетата закачиха леко бузата му и попаднаха в рамото, като така го запратиха, препъвайки се назад. Един щит, със сигурност неприятелски, го фрасна здраво в гърба и го запрати обратно към средата на кръга. Просна се по корем и се размина на косъм с острието на меча на Създателя. Трескаво се претърколи настрани и видя ботуша на Страховития да се стоварва сред пръски кал точно на мястото, където само допреди секунда беше главата му.

Скочи на крака, съвсем навреме, за да се гмурне под замаха на синята ръка. Докато се разминаваше с гиганта, замахна с меча и острието му потъна дълбоко в татуираната плът на едното му бедро. Огромния крак подаде и Страховития се свлече на облеченото си в броня коляно. Това трябваше да е смъртоносна рана, точно през дебелиите вени от вътрешната страна на бедрото, но кръвта беше не повече от тази от порязване при бръснене.

От друга страна, ако едно не проработи, пробваш друго. С мощен рев Логън замахна към голата глава на Страховития. Острието издрънча върху бронята на ръката, вдигната в последния момент на пътя му. Плъзна се по черната стомана и излетя встрани, където се заби в земята и накара ръцете на Логън да изтръпнат.

— Уфф! — Едното коляно на Страховития се вряза в корема му, преви го на две и го метна назад. Искаше да кашля, но в дробовете му нямаше достатъчно въздух за това. Междувременно гигантът се беше изправил на крака и бронираният му юмрук, буца черно желязо с размерите на човешка глава, замахваше към него. Логън се хвърли встрани и усети въздушната струя от профучаващата над главата му ръка, преди да се претърколи по късата трева. Юмрукът се заби в един от щитовете, разцепи го на две и събори по гръб човека, който го държеше.

Очевидно духът беше прав. Синята половина беше неразрушима. Логън приклекна над тревата и зачака острата болка в стомаха му да отслабне достатъчно, че да може поне да си поеме въздух. Трескаво се опитваше да измисли нещо, но не стигаше доникъде. Страховития извърна гърчещото си лице към него. Зад гърба му, на земята,

падналият продължаваше да стене под парчетата от щита си. Войниците от двете му страни пристъпиха неохотно и запълниха празнината в кръга.

Страховития бавно направи крачка напред и Логън направи болезнена крачка назад.

— Още съм жив — прошепна, но докога щеше да успее да остане жив, не можеше да каже.

Никога през целия си живот Уест не се беше чувствал толкова изплашен и превъзбуден, толкова жив. Не беше изпитал нищо такова, след като спечели Турнира на препълнения Площад на маршалите, а тълпата скандираше името му. Нито по време на атаката на Улриок, когато изскочи от облака прах, от хаоса на мъглата и се озова отново под слънчевата светлина.

Кожата му беше настръхнала от напрежение и ужас. Ръцете му потръпваха безпомощно зад щита с всяко движение на Деветопръстия. Устните му безмълвно нашепваха съвети и окуражения. До него Пайк и Яленхорм се блъскаха, ръгаха и крещяха с пълно гърло. Тълпата отзад ревеше и напираше да види по-добре какво става в кръга. Хората на стената се навеждаха надолу, крещяха, размахваха юмруци. Кръгът от щитоносци се извиваше с всяко движение на биещите се, нито за миг не оставаше неподвижен. Разтягаше се с всяка нова атака, свиваше се, когато някой от първенците започнеше да отстъпва.

А засега, почти непрекъснато, отстъпваше Деветопръстия. За повечето хора той беше огромен изверг, но в ужасяващата компания на Страховития изглеждаше нищожно дребен и слаб. И сякаш това не беше достатъчно, в този кръг ставаше нещо много странно. Уест не намери друга дума за него освен „магия“. Дълбоките смъртоносни рани в синята плът на Страховития се затваряха пред очите му. Това нещо не беше човек. Нямаше какво друго да е освен демон. Всеки път когато приближаваше към Уест, той изпитваше усещането, че е застанал на прага на ада.

Уест примижа болезнено, когато Деветопръстия полетя безпомощно към щитовете в далечната страна на кръга. Страховития вдигна бронирания си юмрук, за да му нанесе удар, който със сигурност щеше да направи черепа му на кайма. Замахна, но пропусна

целта. Деветопръстия отскочи настрани в последния момент и стоманата мина на косъм от челюстта му. Тежкия му меч се стовари и отскочи с камбанен звън от бронираното рамо на Страховития. Гигантът залитна крачка назад и Деветопръстия премина в атака. Бледите белези се бяха разтегнали по скованото му лице.

— Да! — процеди през стиснати зъби Уест и мъжете около него изреваха окуражително.

Следващият замах на меча се плъзна с пронизителен писък по бронята на гърдите на гиганта, остави след себе си дълга, светла резка в черния метал и изрови голям чим трева от кръга. Следващият удар попадна сред облак от ситни капки кръв в сините ребра на Страховития и го накара да залитне силно назад. Уест отвори уста, когато огромната сянка падна отгоре му. Страховития се стовари върху щита му като падащо дърво. Огромната му тежест свали Уест на колене, треперещ от усилие, с преобръщащ се от ужас и отвращение стомах.

И в този момент я видя. Катарамата на единия ремък, който държеше черното, покрито с шипове, парче стомана под коляното на Страховития, беше само на инч от свободната му ръка. В този момент в главата му остана само една мисъл, че след всичките трупове, които остави след себе си в Англанд, Бетод щеше да се измъкне. Изскърца със зъби и сграбчи дебелия като колан за панталони кожен ремък на бронята и в момента, в който Страховития вдигна огромното си телосложение от щита му, Уест го дръпна силно назад. Катарамата издрънча отворена, а плочата черна стомана увисна под огромния прасец, още с първата тежка стъпка на гиганта и силния замах на ръката му, с който запрати Деветопръстия назад.

Уест се изправи тежко. Вече съжаляваше за импулсивното си действие. Огледа кръга от мъже, търсеше знак, че някой го е видял какво направи. Никой, всички очи бяха приковани в биещите се. Пък и това беше просто дребен, нищожен опит за саботаж, който с нищо нямаше да промени развоя на събитията в кръга. Освен да му докара смъртта, естествено. Всяко дете в Англанд знаеше това. Хванат ли те да мамиш по време на дуел в Севера, те чака Кървавия кръст, изсипват ти червата навън.

— Ха! — Логън се дръпна встрани от бронирания юмрук, люшна се надясно и пропусна синия покрай лицето си, после пак наляво при повторния замах на бронираната ръка. Подхлъзна се и едва се задържи на крака. Всеки един от тези удари беше достатъчно силен, че да му откъсне главата. Видя синята ръка да се изтегля назад, стисна зъби и докато избягваше поредния юмрук на Страховития, изнесе меча на Създателя зад гърба си и замахна в широка дъга отгоре.

Острието отсече синята ръка, точно под лакътя и тя излетя към далечния край на кръга, последвана от бучка съсирена кръв. Логън пое дълбоко въздух, вдигна високо меча и събра сили за още един замах. Очите на Страховития се извъртяха към матовото острие. В последния момент извъртя глава и го посрещна със синята половина на черепа си. Острието се вкопа дълбоко, разцепи главата му до веждата и от раната пръсна фонтан от тъмни капки кръв.

В следващия момент лакътят на обвитата с броня ръка на гиганта се врязва с хрущене в ребрата на Логън. Ударът почти отлепи краката му от земята и той полетя, размахал крака, през кръга. Блъсна се в щитовете и се плъсна по корем на земята. Остана да лежи, плюещ трева и кал, а светът около него се размаза и завъртя.

Примижал от болка, Логън се надигна и замига учестено, за да прогони избилите от очите сълзи. Замръзна. Все още със забит в главата меч, Страховития вдигна ръката си от земята. Притисна я на мястото ѝ, завъртя я наляво, надясно и я пусна. Огромната ръка отново беше цяла и изписаните редове отново вървяха непрекъснати по кожата ѝ.

Мъжете в кръга затаиха дъх. Гигантът размърда бавно пръсти, после се пресегна и хвана дръжката на меча на Създателя. Раздвижи го напред-назад и костите на черепа му изхрущяха. Измъкна острието и разтърси глава, като човек, който се отърсва от леко замайване. После хвърли меча и той за втори път днес падна в краката на Логън.

Задъхан, Логън погледна острието. С всяко следващо хващане на дръжката му то ставаше все по-тежко. Раните от битката в планините боляха, новите от дуела тръпнеха. Въздухът беше студен, но ризата му беше залепнала на гърба от пот.

Страховития не показваше никакви признаци на умора, няколко капчици пот по гърчещото се лице и нищо повече. А по татуираната половина на главата му нямаше и драскотина.

Логън усети как страхът го завладява отново. Сега знаеше как се чувства мишката в лапите на котка. Трябваше да избяга. Да побегне и да не се обърне назад, но вместо да го направи, избра това. Едно е ясно за Логън Деветопръстия — това копеле никога няма да се научи. Устата на гиганта се изкриви в противна усмивка.

— Още? — попита.

Кучето вървеше към портата на вътрешната стена на Карлеон и ужасно му се пикаеше. Винаги му се пикаеше в такъв момент.

Беше навлякъл дрехите на единия от мъртвите на стената, достатъчно големи, че да се наложи да стегне колана до последната дупка. Наметалото му висеше на раменете, но успяваше да прикрие кървавото петно и дупката от нож на гърдите на ризата. Мрачния носеше дрехите на другия. Беше праметнал лъка си през рамо и в свободната си ръка стискаше боздугана му. Дау Черния влачеше крака между двамата, с вързани на гърба ръце и увесена, окървавена глава, сякаш беше отнесъл здрав пердах.

Жалък опит за заблуда, трябваше да признае Кучето. Сещаше се за поне петдесет неща, които можеха да ги издадат, но нямаха време за нищо по-умно. Внимавай какво говориш, усмихвай се и никой няма да забележи нередностите. На това се надяваше.

Двама войници с дълги ризници и копия в ръце стояха на пост от двете страни на портата.

— Какво става? — попита единият, когато ги видя да приближават.

— Хванахме тоя да се промъква. — Кучето фрасна с юмрук Дау в лицето, за да внесе повече достоверност на думите си. — Водим го в тъмницата, за да го заключим, докато приключат там долу. — Понечи да продължи напред.

Един от стражите сложи ръка на гърдите му и го спря. Кучето преглътна тежко. Войникът кимна към градските порти.

— Как вървят нещата там?

— Добре, предполагам — вдигна рамене Кучето. — Вървят, най-малкото. Бетод ще победи, мисля? Винаги успява, нали?

— Не знам аз — поклати глава войникът. — Тръпки ме побиват от този Страховития. И от него, и от шибаната вещица. Честно казано,

няма да страдам много, ако Кървавия девет ги пречука и двамата.

Другият се изхили и побутна назад шлема си, извади кърпа и попи потта от челото си.

— Имаш ли...

Дау скочи към него и заби ножа си до дръжка в челото му. Онзи се срина, все едно някой му подсече краката. Боздуганът в ръката на Мрачния издрънча глухо по шлема на другия, вдлъбна го и го нахлупи почти до върха на носа му. Онзи издърдори нещо неразбираемо и се олюля като пиян. От ушите му потече кръв и в следващия момент се строполи по гръб на земята.

Кучето се обърна назад и сложи ръце на кръста, за да скрие, доколкото бе възможно, с наметалото си Дау и Мрачния, които извлачваха двата трупа зад портите. Замисли се какво ли ставаше долу в кръга. Достатъчно дълго, за да се свие стомахът му на топка.

— Хайде. — Обърна се и видя ухиленото до уши окървавено лице на Дау. Бяха натикали двете тела зад портите, едното с кръстосан поглед в дупката на челото си.

— Просто така? — попита Кучето.

— Е, щом искаш, да поспрем да кажем някоя добра дума за мъртвите, а?

— Знаеш какво имам предвид, ако някой...

— Нямаме време за повече. — Дау го сграбчи за ръката и го повлече през портата. — Да вървим да убиваме вещици.

Подметката на стоманения ботуш на Страховития се стовари върху гърдите на Логън, изкара въздуха му и го натисна в калта. Мечът на Създателя излетя от ръката му и гърлото му запари от надигналото се съдържание на стомаха му. Преди да разбере какво става, отгоре му падна огромна сянка. Един стоманен юмрук се стегна като клещи около китката му. Нещо изрита краката му и той се озова с лице в тревата, с извита зад гърба ръка и уста, пълна с пръст. Нещо натисна бузата му надолу. Студено, болезнено. Беше огромният крак на Страховития. Главата му започна да потъва в пръстта и късите стръкчета на тревата се забиха в носа му.

Разкъсващата болка в рамото стана непоносима, но скоро стана още по-зле. Беше хванат здраво, беше напълно безпомощен, като

разпънат за дране заек. Тълпата притихна и затаи дъх. Единственият звук, който достигаше до ушите му, беше жвакането, с което лицето му потъваше в калта, и свистенето на дъха му в едната ноздра. Ако лицето му не бе така смазано, че едва успяваше да диша, сигурно щеше да изкрещи. Дотук с Логън Деветопръстия. Свършено е с него. Обратно при пръстта, напълно заслужено. Подобаващ край за Кървавия девет, разкъсан на парчета в кръга за дуели.

Но мощните ръце спряха дотук. С периферното си зрение Логън видя Бетод да се надвесва на парапета на стената. Едната му ръка се вдигна и описа бавни кръгове във въздуха. Логън добре помнеше значението на този жест.

Не бързай. Направи го бавно. Нека им е за урок, който никога няма да забравят.

Тежкия ботуш на Страховития се вдигна от челюстта му и Логън усети, че го вдигат от земята. Ръцете и краката му увиснаха безжизнени като на марионетка с отрязани конци. Татуираната ръка се вдигна нагоре, черният ѝ силует се очерта на фона на яркото слънце, после полетя към главата му. Зашлеви го с отворена длан, като баща, който удря непослушния си син. За Логън усещането бе като от удар с тиган. В главата му блесна ярка светлина и устата му се напълни с кръв. Погледът му се избистри точно навреме, за да проследи обратния замах на синята длан. Полетя към главата му и го зашлеви с опакото на ръката, като ревнив съпруг, който налага безпомощната си жена.

Чу от гърлото му да се откъсва дрезгаво хъркане и в следващия момент вече летеше. Синьо небе, заслепяващо слънце, жълта трева и размазани, вторачени в него лица. Блъсна се в кръга от щитове и се строполи почти в несвяст на земята. Някъде далеч от него мъжете викаха, крещяха, съскаха, но той не чуваше думите, а и му беше все едно за тях. Сега можеше да мисли само за едно, за студенината, която изпълваше стомаха му. Сякаш коремът му беше пълен с лед.

Видя една бледа ръка, омазана с кръв, с потрепващи под издраната кожа сухожилия. Неговата ръка, разбира се. Ето го чуканчето на липсващия пръст. Но когато опита да накара пръстите си да се отворят, те противно на волята му се вкопчиха още по-силно в кафявата земя.

— Да — прошепна, кръвта потече от изтръпналата му уста и покапа в тревата. Ледът в стомаха му се разпростря чак до върха на

пръстите и цялото му тяло изтръпна. И добре, че така стана. Крайно време беше.

— Да — изсъска отново. Логън и Кървания девет се засмяха едновременно.

Уест не очакваше, че Деветопръстия ще се изправи някога повече, но ето го, изправяше се и се смееше. Първоначално смехът прозвуча почти като вопъл, един лигав кикот, пронизителен, особен. После стана по-силен, по-остър, вледеняващ. Сякаш се смееше на някаква жестока шега, която само той разбираше. Смъртоносна шега. Главата му клюмна на една страна, като на обесен. Лицето около широката му усмивка беше като вкаменено.

Зъбите му бяха порозовели от кръв, кръв се стичаше и от раните на лицето му, от разцепените му устни. Смехът му се усили, направо пробиваше тъпанчетата на Уест, остър и грапав като зъбците на трион. Ужасяващ, смразяващ кръвта нереален смях. Като да се смееш на клане. Да се хилиш на касапница.

Кървания девет залитна напред, олюля се като пиан, с отпуснат надолу в окървавения му юмрук меч. Мъртвешки празните му очи бяха влажни, изцъклени, зениците им зееха като две черни дупки. Побърканият му смях дереше, режеше дървените щитове на кръга. Уест усети как устата му пресъхва и направи крачка назад. Всички отстъпиха назад. Вече не знаеха кой ги плашеше повече: Фенрис Страховития или Кървания девет.

Светът беше в пламъци. Дъхът му беше нагорещена пара. Мечът в ръката му беше нажежен до бяло ръжен.

Слънцето беше бяло петно разтопен метал в насълзените му очи. Всичко останало беше студена сива сянка — хора, щитове, стени, гигантът от синя плът и черна стомана. От него струеше на вълни вцепеняващ страх, но той само караше усмивката на Кървания девет да расте. Страхът и болката само подхранват огъня и пламъците му се издигат още по-високи и по-горещи.

Светът беше в пламъци и в центъра му гореше Кървания девет. Той изпъна ръка и сви подканващо три пръста.

— Чакам.

Огромните юмруци полетяха към него, ръцете посегнаха да го сграбчат, но уловиха само смеха му. По-лесно е да удариш танцуващия пламък. По-лесно е да сграбчиш кълбо дим.

Сега кръгът беше пещ. Стръкчетата жълта трева бяха огнени езици под краката му. Пот, слюнка и кръв покапаха върху тях като мазнината от месо над огъня.

Кървавия девет изсъска — вода върху жарта. Съскането премина в ръмжене — плискащ от тигелите разтопен метал. Ръмженето премина в оглушителен рев — сухи дървета, обхванати от горски пожар. Тогава пусна в действие меча на Създателя.

Сивият метал полетя в ослепително бели кръгове. Заби се в синята безкръвна плът, извънтя в черната стомана. Гигантът изчезна от погледа му и острието захапа лицето на един от мъжете зад щитовете. Главата му се пръсна и кръвта му изпръска стоящия до него. В стената от щитовете зейна дупка. Другите отстъпиха боязливо назад и кръгът се разтегли под напора на страха им. Страхуваха се от него повече от гиганта. Мъдро от тяхна страна. Всяко живо същество беше враг на Кървавия девет и когато той приключеше с разчленяването на този огромен демон, щеше да се заеме с тях.

Сега кръгът беше врящ казан. Тълпата на стената трептеше като нагорещена пара. Земята се размести и зацвърча под краката на Кървавия девет като нагорещено масло.

Ревът от гърлото му излезе като изпепеляващ писък. Мечът му се стовари върху черната броня като ковашки чук върху наковалня. Гигантът притисна синята си ръка към бледата половина на лицето си. Острието беше пропуснало главата, но беше отнесло върха на ухото му. От раната бликна кръв и се стече на две струйки по дебалата му шия. Тази рана не се затвори и кръвта не спря.

Големите очи се ококориха и гигантът го връхлетя с мощен рев. Кървавия девет се шмугна под юмрука и излезе откъм гърба му. Видя едната черна плоча от бронята му да виси на крака, с разкопчана катарама на ремъка. Острието на меча се заби дълбоко в бледата плът на огромния прасец. Гигантът изрева от болка, обърна се рязко, но кракът му поддаде и той се свлече на колене.

Сега кръгът беше като тигел в леярна. Крещящите лица на мъжете по края му се извиваха като пушек, разтичаха се като

разтопено желязо и се смесваха с разтопените щитове.

Сега е моментът. Яркото утринно слънце проблесна в тежкия стоманен нагръдник и му посочи мястото. Този сладък, така чакан момент дойде.

Светът беше в пламъци и също като огнен език, Кърлавия девет се изви назад и вдигна високо меч. Това творение на Канедиас, господаря Създател, нямаше друго такова острие. То проряза дълга бразда в черния метал и потъна в плътта под него. Хвъркналите искри се примесиха с пръснатата кръв. Писъкът на срязаната стомана се примеси с този от изкривената от болка уста на Страховития. Оставената от острието рана беше дълбока.

Но недостатъчно.

Огромните ръце на гиганта се заключиха зад гърба на Кърлавия девет и го стегнаха в задушаваша прегръдка. Острите ръбове на черния метал се забиха на десетки места в тялото му. Чудовището го притисна още по-близо до себе си и един от грапавите шипове на бронята му прониза лицето на Кърлавия девет. Проби бузата и застърга в зъбите, прободен езика и напълни устата му с кръв.

Прегръдката на Страховития тежеше като планина. Без значение от това, колко горещ беше Кърлавия девет, без значение колко се извиваше, бореше и крещеше от ярост, ръцете го държаха здраво, както студената земя стискаше в прегръдките си погребаните мъртви. Потеклата от лицето му кръв, тази от гърба му и тази от огромната рана на гърдите на гиганта попи в дрехите му и попари кожата му.

Светът беше в пламъци. А високо над пещта, врящия казан и тигела и леярната, кралят на северняците кимна и студените ръце се стегнаха още по-здраво около тялото на Кърлавия девет.

Кучето следваше носа си. Досега рядко го беше водил в грешната посока и сега той силно се надяваше, че отново няма да го подведе. Миризмата беше сладникава, противна — като оставени прекалено дълго във фурната сладки. Поведеността останалите през празния коридор, към стълбището в дъното, което водеше към мрачните подземия в недрата на хълма Скарлинг. Сега вече не само надуваше, но и чуваше нещо. И това, което чуваше, беше точно толкова противно, колкото и

миризмата. Нисък женски глас пееше тихо. Странна песен, на език, който Кучето не разбираше.

— Това ще да е тя — промърмори Дау.

— Не ми харесва това пеене — прошепна Кучето. — Звучи като магия.

— А ти какво очакваше? Кучката е шибана вещица. Ще заобиколя отзад.

— Не, стой... — понечи да го спре Кучето, но Дау вече се отдалечаваше с предпазливи стъпки в другата посока.

— Мамка му. — Кучето последва миризмата в тунела и пеенето се усили. От арката на входа отстрани се просмукваше светлина и двамата с Мрачния спряха до нея, опряха гърбове в стената и Кучето надзърна предпазливо вътре.

Стаята имаше възможно най-страховития вид, който можеше да се очаква от подобно помещение. Тъмно и без прозорци, с още три входа на овалните стени. Единствената светлина идваше от мангал в далечния му край, от който съскащите въглени хвърляха тъмnochервени отблясъци и блъваха противната сладникава миризма. Навсякъде бяха пръснати буркани и стъкленици, снопове треви и пръчки, а от гредите на тавана висяха изсушени цветя и хвърляха странни сенки по стените, като от полюшващи се на бесилото тела.

Над мангала, с гръб към Кучето стоеше жена. Слабите ѝ бели ръце бяха разперени настрани и лъщяха от пот. По тънките ѝ китки блестяха златни гривни, а дългата ѝ черна коса беше разпиляна по гърба. Кучето може и да не разбираше думите от песента, но можеше да се досети, че работата ѝ не беше чиста.

Мрачния вдигна лъка и го погледна въпросително. Кучето поклати глава и тихо извади ножа си от канията. Не искаше да разчита на това, че щеше да умре веднага от стрелата, а веднъж пронизана, кой я знаеше на какво беше способна? А студената стомана в гърлото не оставяше нищо на случайността.

Двамата започнаха да се промъкват тихо зад гърба ѝ. Въздухът в стаята беше горещ и гъст като блатна вода. Кучето пристъпваше внимателно, като се стараеше да не диша дълбоко, беше сигурен, че ако го направеше, вонята щеше да го задуши. Потеше се или просто въздухът в стаята се полепваше на капки по кожата му, но което и да беше, само след няколко крачки беше плувнал във вода. Избираше

предпазливо пътя си между пръснатите безразборно боклуци по пода — кутии, вързопи, бутилки. Намести пръсти около влажната дръжка на ножа, фиксира погледа си между плешките на жената, там, където първо щеше да забие ножа...

Единият му крак закачи празен буркан и той се изтърколи с тракане по пода. Жената извърна рязко глава и песента ѝ секна. Имаше изпито, бледо като на удавник лице и черна боя около дръпнатите очи — сини и студени като океана.

В кръга цареше пълна тишина. Мъжете по краищата му стояха неподвижно, с увиснали лица и щитове. Тълпата зад тях и хората по стените бяха застинали и притихнали.

Въпреки яростта на Деветопръстия, въпреки бясното му дърпане и сучене, гигантът го държеше здраво в прегръдката си. Дебелите мускули бяха изскочили под синята кожа и ръцете бавно изстискаха последните капки живот от северняка. Уест усещаше в устата си горчивия вкус на отчаянието. Всичките му усилия, всичките му страдания, всичките изгубени животи щяха да се окажат пропилены напразно. Бетод щеше да се измъкне безнаказан.

В този момент Деветопръстия изрева като животно. Страховития продължаваше да го държи, но сега синята му ръка трепереше от усилието. Сякаш изведнъж силите го бяха напуснали и не можеше да продължи да затяга хватката си. Всеки мускул, всяко сухожилие в тялото на Уест се напрегна докрай. Дебелият ремък на щита се впи в дланта му. Челюстите му бяха така здраво стиснати, че зъбите започнаха да го болят. Двамата първенци се бяха вкопчили един в друг с всички сили, напрегнали всеки мускул, но въпреки това оставаха неподвижни, сякаш замръзнали в средата на кръга.

Кучето скочи напред с готов за удар нож.

— Спри.

Замръзна на място. Никога не беше чувал такъв глас. С една-единствена дума успя да избие всички мисли от главата му. Зяпна бледата жена с широко отворена уста. Не смееше да си поеме дъх, копнееше да чуе отново гласа ѝ.

— Ти също. — Погледът ѝ се насочи към Мрачния и физиономията му се изпъна, остана като вцепенен, ухилен, изтеглил наполовина тетивата на лъка.

Жената изгледа от горе до долу Кучето и нацупи устни, сякаш беше разочарована от нещо.

— Така ли се държат гостите?

Кучето замига на парцали. Какви ги мислеше, да нахлува така, с нож в ръка? Не можеше да повярва, че си беше позволил такава постъпка.

Изчерви се до уши.

— О... съжалявам... мътните го взели...

Мрачния промърмори нещо и захвърли лъка си в единия край на стаята, сякаш изведнъж бе осъзнал, че държи лайно в ръката си. После сведе поглед и заоглежда неразбиращо стрелата в другата ръка.

— Така е по-добре — каза тя и Кучето осъзна, че се е нахилил до уши като някой идиот. Предположи, че от устата му се е проточила някоя лига, но му беше все едно. Нищо не беше важно вече, само тя да не спира да говори. Жената изпъна един дълъг бял показалец и ги подкани да се приближат. — Не е нужно да стоите толкова далеч от мен. Елате по-близо.

Двамата с Мрачния се завтекоха като нетърпеливи хлапета. В стремежа си по-скоро да ѝ угоди, Кучето се спъна в собствените си крака, а Мрачния се блъсна в една маса и замалко да падне по очи на пода.

— Казвам се Кориб.

— О — каза Кучето. Това беше най-прекрасното име на света. Колко красота в една-единствена дума.

— Хардинг Мрачния ми викат!

— На мен ми викат Кучето заради острия нюх и... ъ... — Мамка му, не можеше да си събере мислите. Имаше нещо важно, което трябваше да направи, но абсурд да си спомнеше какво точно.

— Кучето... идеално. — Гласът ѝ беше успокояващ като гореща вана, мек като целувка, като мед и мляко... — Не заспивай още! — Главата на Кучето беше клюмнала на една страна и черно-бялото лице на Кориб започваше да се размазва пред очите му.

— Съжалявам! — каза тихичко и пак се изчерви. Опита да скрие острието зад гърба си. — Много съжалявам за ножа... нямам

представа какво...

— Не се тревожи. Радвам се, че си го донесъл. Защото мисля, че ще е най-добре да го използваш, за да наръгаш приятеля си.

— Него ли? — примижа към Хардинг.

— О, разбира се! — ухили се доволно Мрачния и кимна енергично.

— Добре, добре, чудесна идея. — Вдигна ножа, който сякаш тежеше цял тон в ръката му. — Ъ... къде точно искаш да го наръгам?

— В сърцето ще свърши чудесна работа.

— Дадено. Както кажеш. В сърцето. — Мрачния се извърна към него, за да го улесни. Кучето примигна и изтри потта от челото си. — Ето сега. — Проклятие, как само му се виеше свят. Примижа и се прицели в гърдите на Мрачния. Искаше да стане от първия път, не искаше повече да се излага пред нея. — Ей сега...

— Хайде! — изсъска му Кориб. — Просто го...

Острието на секирата разцепи с остър пукот главата ѝ чак до брадичката и плисналата кръв опръска смаяното лице на Кучето. Кльощавото тяло на вещицата се свлече на пода като парцалена кукла.

С намръщена физиономия, Дау раздвижи напред-назад дръжката на секирата си и острието ѝ излезе от черепа на Кориб.

— Много плямпа тая кучка — изръмжа той.

Кървавия девет усети промяната. Като първите пъпки по клоните на дърветата напролет. Като първия топъл повей на вятъра с приближаване на лятото. Долови посланието в хватката на гиганта. Костите му вече не стенеха като пред пречупване. Силата на чудовището отслабваше, а неговата се увеличаваше.

Кървавия девет пое жадно въздух и яростта му запламтя, погореща отвсякога. Бавно, много бавно отлепи лице от рамото на гиганта и усети стоманения шип да излиза от бузата му. Изви тяло, извъртя се, докато не освободи врата си. Лицето му беше точно пред сгърчената физиономия на гиганта. Кървавия девет му се усмихна и устата му се стрелна напред, по-бърза от хвърчащи искри. Зъбите му се впиха и долната устна на огромната уста.

Гигантът изръмжа, размърда ръце в опит да отмести главата на Кървавия девет, да отскубне устата си от зъбите му. Но по-лесно би

успял да се отърве от чумата. Отслаби хватката си и едната ръка на Кървавия девет, онази, която стискаше дръжката на меча, се изви. Усука се като змия в дупката си и бавно започна да се освобождава от прегръдката.

Синята ръка на гиганта се спусна от гърба на Кървавия девет, синият ѝ юмрук стисна китката му, но вече нямаше спиране. Когато семето намери пукнатина в скалата, то пуска корените си и с течение на годините я разпуква на две. И Кървавия девет напрегна всеки мускул в тялото си и зачака да отминат годините, като през цялото време не спираше да съска омразата си в изкривената уста на гиганта. Острието на меча се плъзна бавно, много бавно напред и накрая захапа синята плът точно под последното ребро.

Кървавия девет усети как горещата кръв потича по дръжката на меча, по юмрука му, изтича от устата на Страховития и се стича в неговата, после поема надолу по врата му и капе по земята, точно както трябва да бъде. Леко, бавно, острието потъваше в татуираната плът, настрани, нагоре, напред.

Огромните ръце дърпаха тази на Кървавия девет, деряха гърба му в опит да спрат неумолимия ход на стоманата, но с всяка секунда силите на гиганта се стопяваха като буца лед, оставена пред пещта. По-лесно е да спреш водите на Уайтфлоу, отколкото Кървавия девет. В движението на ръката му беше стаена цялата сила на вековно дърво — придвижваше се милиметър по милиметър, но без сила, която да я спре, ни плът, ни камък, ни стомана имаха шанс.

Синята половина на гиганта беше неразрушима. Великият Глъстрод я беше направил такава, когато беше изписал словото си върху нея преди много години, през Старите времена. Но той беше писал само по едната половина. Острието на меча на Създателя бавно прекоси тънката разделителна линия между синята и бялата плът, прониза вътрешностите на гиганта, набучи го като парче месо, приготвено за огъня.

Страховития нададе пронизителен писък и последните сили напуснаха ръцете му. Кървавия девет отвори уста и пусна устната му. Сграбчи с една ръка рамото му, а с другата натисна меча. Смехът изсвистя през стиснатите му зъби, заклоочи през дупката на бузата му, докато той забиваше острието до дръжката. Върхът му се показва,

блестящ и кървавочервен, под мишницата, между две плочи от бронята на гиганта.

Фенрис Страховития се олюля назад, като продължаваше да крещи с пълно гърло. От широко отворената му уста се проточи кървава лига. Раните в синята плът вече се бяха затворили, но тези в бледата приличаха на накълцано на касапски дръвник месо. Мъжете стояха като замръзнали, с увиснали над ръбовете на щитовете усти, с приковани в него очи. Краката му се затътриха заднишком, а ръката му посегна към почервенялата дръжка на меча, която стърчеше от корема му. Кръвта му се стичаше по топката на края ѝ и оставяше червени следи по тревата. Писъкът премина в гърлен стон, едната пета се закачи в пръстта, той се стовари с трясъка на повалено дърво и остана да лежи по гръб в центъра на кръга, с разперени ръце и крака. Гърчовете по лицето най-после спряха и наоколо настана гробна тишина.

— Мътните да го вземат. — Каза някой. Логън примижа срещу слънцето и видя нечия тъмна фигура на стената над портата. — Мътните го взели, не мислех, че ще успееш. — Всичко пред очите му се разклати, когато тръгна към стената. Дъхът му свистеше студен през дупката на бузата и дращеше гърлото му. Мъжете, които оформяха кръга, се отдръпнаха безмълвно от пътя му и щитовете увиснаха в ръцете им.

— Не мислех, че ще успееш, а трябваше, стигне ли се до убиване, няма по-добър от теб! Няма по-лош! Винаги съм го казвал!

Логън тръгна с несигурна походка през портата, намери витото стълбище и започна да изкачва стръмните стъпала. Ботушите му стържеха по камъка и оставяха по него тъмни, размазани петна. От пръстите на лявата му ръка капеше кръв — кап, кап, кап. Всяка част от тялото му изгаряше от болка. Гласът на Бетод отново го прободеше като нож:

— И все пак, аз се смея последен, а, Кървави девет? Ти си само листа по водата! Накъдето ги понесе течението!

Логън продължи нагоре, с пронизани от болка ребра, със здраво стиснати зъби и стържещо в овалната стена рамо. Нагоре, покрай стената, нагоре, сред ехото от тежкото си дишане.

— Ти никога няма да имаш каквото и да било! Никога няма да бъдеш каквото и да било! Няма да оставиш нищо след себе си освен

трупове!

Излезе от кулата и ярката светлина на деня го заслепи. Изплю през рамо голяма червена плюнка. Бетод стоеше пред парапета. Именитите му войни се отдръпнаха от пътя на Логън.

— Изтъкан си от смърт, Кървави девет! Изтъкан си от...

Юмрукът на Логън го фрасна в челюстта и кралят на северняците залитна крачка назад. Другият му юмрук попадна в бузата му и той се блъсна в парапета. От разцепената му уста се проточи кървава лига Логън го хвана за врата, изметна главата му назад и я засили с всичка сила в коляното си. Усети как носът му изхрущя при сблъсъка. Оплете пръсти в косата на Бетод, стисна здраво и заби лицето му в каменния парапет.

— Умирай! — изсъска.

Бетод потрепна и изхърка. Логън заби лицето му в камъка, отново и отново. Златният обръч падна от разбития му череп и се търкулна с дрънчене по каменната пътека.

— Умирай!

Костите изхрущяха и навсякъде по парапета пръсна кръв — едри капки и тънки струи. Бледоликия и именитите му войни го гледаха втренчено, с пребледнели лица, безпомощни, изплашени, ужасени, с възхищение.

— Умирай, копеле!

Логън събра сили, вдигна тялото на Бетод и го прехвърли през парапета. Проследи с поглед падането му. Видя го как се размаза в земята и остана да лежи на една страна, с неестествено разкривени крайници и сгърчени, сякаш опитващи се да докопат нещо, пръсти на едната ръка. Главата му представляваше просто едно размазано петно върху кафявата земя. Лицата на всички бяха обърнати към трупа му, после бавно се вдигнаха или извърнаха към Логън.

Застанал в средата на кръга, до огромното тяло на Страховития, Крамок-и-Файл вдигна бавно ръка, с опънат нагоре дебел показалец.

— Кървавия девет! — изрева той. — Крал на северняците!

Задъхан, с треперещи колене, Логън го зяпна неразбиращо от стената. Гневът му си беше отишъл и беше оставил след себе си само огромното изтощение. И болка.

— Крал на северняците! — изкрещя някой в тълпата.

— Не — изграчи Логън, но никой не го чу. Те всички бяха опиянени от кръвта, трескаво обмисляха кое е най-лесното или просто бяха прекалено изплашени, за да възразят. Виковете се понесоха отвсякъде, първоначално като струйка, после като ручей и накрая като потоп. А силите на Логън стигаха единствено да се държи за окървавения камък, за да не падне.

— Кървавия девет! Крал на северняците!

До него Бледоликия вече беше коленичил. На снежнобялата кожа на пелерината му имаше пръски от кръвта на Бетод. Той открай време беше пръв в близането на най-удобния за момента задник, но сега не беше сам. Всички коленичиха, онези на стената, онези около кръга. Войниците на Кучето и тези на Бетод. Онези, които държаха щитове за Логън, и онези, които държаха щитове за Страховития. Вероятно Бетод добре ги беше дресирал. Или просто бяха забравили какво е да си свободен и сега не можеха да живеят без някой, който да им заповядва.

— Не — прошепна Логън, но от гърлото му излезе само тихо хъхрене. По-скоро щеше да накара небето да падне, отколкото да успее да ги спре. Явно хората плащат за постъпките си. Но не всеки път цената е такава, каквато са очаквали.

— Кървавия девет! — изрева отново Крамок, свлече се на колене и вдигна ръце към небето. — Крал на северняците!

В ИМЕТО НА НЕЩО ПО-ГОЛЯМО

Поредната прекалено ярко осветена кутийка. Поредните бели стени с мръсни петна. *Мухъл, кръв или и двете.* Поредните очукани маса и столове. *Сами по себе си инструменти за изтезания.* Поредната изпепеляваща болка в стъпалото, крака и гърба. *Някои неща не се променят.* И поредният затворник с брезентов чувал на главата. *Точно като десетките, минали през тази стая през последните няколко дни, и десетките, натъпкани в килиите, чакащи да дойде техният ред.*

— Добре — махна уморено с ръка Глокта, — да започваме.

Фрост издърпа чувала от главата на затворника. Имаше издължено, изпито лице на кантик, с дълбоки бръчки покрай устата и късо подстригана черна, прошарена със сиво брада. Мъдро, изпълнено с достойнство лице и с хлътнали, горди, дори така примигвайки на ярката светлина, очи.

Глокта избухна в смях. Всеки напън от смеха му го пронизваше в схванатия кръст и караше врата му да пука, но просто не можеше да се сдържи. *След всичките тези години, съдбата продължава да си прави шеги с мен.*

— Къфо токуа шмешну? — изфъфли Фрост.

Глокта изтри избилите от смеха сълзи.

— Практик Фрост, оказва ни се невероятна чест. Затворникът ни е небезизвестният господин Фарад, родом от Ящавит, в Канта, понастоящем собственик на един от най-престижните адреси на Кралския булевард. Пред нас стои най-добрият зъболекар в Кръга на света. *Признавам, бива си я иронията.*

— Познавам ви — примигна срещу светлината Фарад.

— Да.

— Вие сте онзи, когото плениха гуркулите.

— Да.

— Онзи, когото са изтезавали. Помня... доведоха ви при мен.

— Да.

Фарад преглътна мъчително. *Сякаш само споменът му е достатъчен, за да предизвика позиви за повръщане.* Хвърли бърз

поглед на Фрост и розовите очи на практика го изгледаха вторачено, без да мигнат. Огледа мръсната, омазана с кръв стая, изпочупените плочи на пода и накълцания и изподран плот на масата. Погледът му се плъзна по листа със самопризнанието на него.

— След всичко, което са направили с вас, как можете да правите това?

Глокта дари зъболекаря с беззъбата си усмивка.

— След всичко, което направиха с мен, как мога да правя друго?

— Защо съм тук?

— По същата причина, по която и всички останали на това място. — Фрост постави върховете на дебелиите си пръсти върху хартията и бавно плъзна листа към Фарад. — За да си признаеш.

— Какво да призная?

— Как какво, че си гуркулски шпионин.

Лицето на Фарад се изкриви от изненада.

— Аз не съм шпионин! Гуркулите ми отнеха всичко! Напуснах дома си за да избягам от тях! Невинен съм, уверявам ви!

Естествено, че си. Също както и всички онези шпиони, които си признаха в тази стая през последните няколко дни. Но те без изключение си признаха.

— Ще подпишеш ли документа?

— Нямам какво да признавам!

— Защо вечно така става, защо никой не отговаря на зададения му въпрос? — Глокта изпъна схванатия си гръб и раздвижи със скърцане скования си врат. Разтри с два пръста носа си. Нищо не помогна. *Нищо вече не помага. Защо непрекъснато усложняват нещата? И за мен, и за себе си?* — Практик Фрост, ако обичаш, покажи на добрия господин Фарад резултата от работата ни.

Албиносът измъкна изпод масата една очукана тенекиена кофа и без миг колебание изсипа съдържанието ѝ на масата пред затворника. Зъбите изтракаха, заподскачаха, плъзнаха се по цялата широчина на дървото. Бяха стотици. С всякакви форми, размери и цветове, от бяло, през всички нюанси на жълтото, до кафяво. Зъби със стърчащи от тях кървави корени и парченца месо. Няколко паднаха от ръба на масата, отскочиха с тракане от плочите на пода и отлетяха към ъглите на стаята.

Фарад прикова ужасен поглед в кървавия продукт на зъболекарските умения на Глокта. *Обзалагам се, че дори кралят на зъболекарите не е виждал подобно нещо.* Наведе се към него през масата.

— Смея да твърдя, че имате известен опит във ваденето на зъби.
— Затворникът кимна сковано. — Значи можете да си представите колко съм изморен след толкова работа. Ето защо, наистина искам да приключим с това колкото се може по-скоро. Аз не те искам тук, а и ти със сигурност би предпочел да си на друго място. Можем да си помогнем взаимно.

— Какво трябва да направя? — попита Фарад и езикът му пробяга нервно по устните.

— Нищо сложно. Първо подписваш самопризнанието си.

— Ижвинете — смотолеви Фрост, пресегна се и избута с ръка няколко зъба, попаднали върху документа. Един от тях остави дълга розова следа по хартията.

— След което назоваваш двама други.

— Други какво?

— Други шпиони на гуркулите, естествено, от вашите хора.

— Но... аз не познавам никакви шпиони!

— Тогава, просто две имена. Вашето беше посочено неведнъж.

Зъболекарят преглътна тежко, поклати глава и побутна напред листа. *Смел, съвестен мъж. Но смелост и съвест са неподходящи качества в тази стая.*

— Ще подписа — каза той, — но няма да назова невинни хора. Бог да се смили над душата ми, няма да го направя.

— Бог може и да се смили над душата ти, но не той държи клещите в тази стая. Дръж го.

Фрост стисна изотзад главата на Фарад и дебелиите сухожилия на ръката изхвъркнаха, когато отвори насила устата му. Навря скобата между зъбите и започна да върти гайката, докато желязото не разтвори докрай устата му.

— А! — извика зъболекарят — Ааа!

— Знам, боли. Но ние тепърва започваме. — Глокта бутна капака на сандъчето си и полираното дърво разкри съдържанието си от наточена стомана и лъскаво стъкло. *Какво, мам...* На единия от

подносит зееше тревожно дупка в редицата от инструменти. — О, не! Фрост, да си вземал клещите?

— Нъ — изръмжа албиносът и разтърси енергично глава.

— Проклятие! Не може ли всеки да си гледа неговите инструменти? Виж дали не можеш да вземеш назаем едни клещи от съседната стая.

Практикът излезе с тромава походка и остави откrehната вратата зад гърба си. Глокта примижа и разтри крака си. Фарад го гледаше втренчено, а от единия край на устата му се проточи лига. От коридора се чу приглушен вой и очите на зъболекаря се облешиха още повече.

— Моля за извинение. Обикновено сме доста по-организирани, но от няколко дни насам сме претрупани с работа. Цели тълпи ни минават през ръцете.

Фрост затвори вратата и подаде на Глокта чифт ръждясали клещи. По челюстите им имаше засъхнала кръв с няколко полепнали къдрави косъма.

— Само това ли успя да намериш? Тези са мръсни.

— Къфо жнъшение? — сви рамене практикът.

Напълно си прав. Глокта въздъхна дълбоко и се надигна, за да погледне в устата на Фарад. *Какви зъби само. Лъскави като перли, до един. Предполагам, нормално е да очакваш първокачествени зъби от първокачествен зъболекар. Всичко останало би било лоша реклама на професията му.*

— Моите поздравления за хигиенните ви навици. Такава рядкост е да разпитваш човек, който съзнава колко важно е миенето на зъбите. Мисля, че никога не съм виждал по-добри зъби от тези. — Чукна по един с върха на клещите. — Ще е много жалко да ги извадя всичките, само за да признаеш след десет минути, а не сега, но щом се налага. — Постави челюстите около един от зъбите на Фарад и намести ръка около дръжките.

— Гъхр — изхърка зъболекарят. — Глърх!

Глокта стисна замислено устни, после извади клещите от устата му.

— Фрост, нека дадем последна възможност на господина да размисли. — Албиносът разви гайката и извади скобата от устата на Фарад. — Желаете ли да споделите нещо?

— Ще подпиша! — извика задъхан Фарад и по едната му буза се търкулна сълза. — Бог да ми е на помощ, ще подпиша!

— И ще посочите двама съучастници?

— Каквото поискате... моля... каквото поискате.

— Отлично — каза Глокта и проследи драскането на писалката по хартията. — Кой е следващият?

Чу бравата да изтраква зад гърба му. Начумерен, извърна глава, готов да се разкрещи на наглия натрапник.

— Ваше Високопреосвещенство — прошепна Глокта, като не можа да скрие учудването си. С болезнена гримаса понечи да се изправи.

— Не ставай, нямам цял ден на разположение. — Глокта застина във възможно най-неудобната поза между седналото и стоящото положение, после трмаво се свлече обратно на стола. Сълт влезе с грациозната си походка, следван от трима огромни практики. — Можеш да кажеш на това недоразумение на природата да излезе.

Очите на Фрост изгледаха през присвити клепачи новодошлите практики, после прескочиха към архилектора.

— Разбира се. Практик Фрост — каза припряно Глокта. — Можеш да отведеш затворника.

Албиносът отключи оковите на Фарад, сграбчи го за яката и го вдигна от стола. Повлече го след себе си към страничната врата, изтегли със свободната си ръка резето и изгледа свирепо Сълт през рамо. Архилекторът отвърна на погледа му, след това Фрост затръшна вратата след себе си.

Негово високопреосвещенство приседна плавно на стола срещу Глокта. *Със сигурност още топъл от потния задник на смелия, съвестен господин Фарад.* С небрежен жест на едната си, облечена в снежнобяла ръкавица, ръка измете от масата няколко зъба и те изтракаха на пода. *Ако бяха трохи хляб, със сигурност щеше да вложи повече емоция.*

— В Агрионт тече невиждана конспирация. Имаме ли напредък с изобличаването й?

— Разпитах повечето от затворниците от кантикски произход и измъкнах огромен брой самопризнания, мисля, че това ще е...

— Не това, малоумник такъв — махна ядосано с ръка Сълт. — Говорех за онова копеле Маровия и неговите марионетки, така

наречения Първи магус и така наречения крал.

— *Сериозно, дори сега, с гуркулите пред портите? Ваше Високопреосвещенство, предположих, че войната има приоритет пред...*

— Нямах достатъчно мозък, за да предполагаш — прекъсна го ехидно Сълт. — Какви доказателства събра срещу Баяз?

— *Първо се натъкнах на нещо, което не трябваше да виждам в Университета, а после замалко да се удавя в собствената си вана. Засега... никакви.*

— А по въпроса с потеклото на крал Джизал I?

— Тази улица също се оказа... със задънен край. Или по-скоро, водеше право към смъртта ми, ако господарите ми от „Валинт и Балк“ узнаеха, че продължавам да вървя по нея. А те знаят всичко.

Устните на Сълт се изкривиха от яд.

— В такъв случай с какво се занимаваш напоследък?

— *През последните три дни бях зает да изтръгвам безсмислени самопризнания от устите на невинни мъже, само и само да изглежда, че вършим нещо смислено. Кога точно се очакваше от мен да намеря време да свалям властта? Бях ангажиран с издирването и разпитите на гуркулски шпиони...*

— Защо в последно време получавам от теб само извинения? Започвам да се чудя, след като ефективността ти е спаднала така рязко, как успя да задържиш Дагоска в продължение на толкова време? Трябва да са ти били нужни огромни средства, за да стегнеш и организираш защитата на града.

Глокта трябваше да вложи всички сили и воля, за да спре треперещото си око да не изхвъркне от главата му. *Кротко, кротко, тресящо се желе такова, иначе и с двама ни е свършено.*

— Гилдията на търговците на подправки нямаше избор, освен да се съгласи с настоятелните ми убеждения, че след като оцеляването им е заложено на карта, ще трябва да внесат по-сериозен принос в защитата на града.

— Колко нетипично щедро от тяхна страна. И сега като се замислям, имам чувството, че в цялата работа с Дагоска има нещо гнило. Всъщност доста се учудих от това, как скрито-покрито се отърва от магистър Айдър, вместо да ми я изпратиш в Палатата на въпросите.

— *Нещата отиват от зле към по-зле. Просто неточна преценка от моя страна, Ваше Високопреосвещенство. Реших, че така ще ви спестя усилията...*

— *Отърваването от предатели на короната никога не ми е било проблем. Знаеш го. — Около хладните сини очи на архилектора се образуваха гневни бръчки. — Възможно ли е след всичко, през което минахме заедно, да ме смяташ за глупак?*

— *В никакъв случай, Ваше Високопреосвещенство. — Гласът на Глокта излезе неубедително дрезгаво от стегнатото му гърло. Глупак, не. Просто побъркан мегаломан. Той знае. Знае, че не съм покорният, верен до гроб роб, какъвто се очаква да бъда. Въпросът е колко точно знае? И от кого го е чул?*

— *Възложих ти непосилна задача и следователно правото на свобода на действията. Но това ти право стига само дотам, докато получавам резултати. Започва да ми омръзва да те ръчкам за всяко нещо, което искам да свършиш. Ако не разрешиш проблемите с новия ни крал до две седмици, ще накарам началник Гойл да изтръгне отговорите за Дагоска. Ако трябва, ще ги изтръгне от собственото ти недъгаво тяло. Ясно ли се изразих?*

Кристално ясно, като висеринско стъкло. Две седмици да се сдобия с отговорите, иначе... частите от накълцано човешко тяло са открити при доковете. Но ако опитам дори да задам въпросите, от „Валинт и Балк“ ще информират Негово високопреосвещенство за сделката ни и тогава... подутото от солената вода, ужасяващо обезобразено, неподлежащо на разпознаване. Дотук с горкия началник Глокта. Такъв симпатичен, обичан от всички човек, но с толкова лош късмет. А сега накъде?

— *Разбирам, Ваше Високопреосвещенство.*

— *В такъв случай какво правиш още тук?*

Арди Уест сама отвори вратата и застана на прага с наполовина пълна чаша вино в ръка.

— *Ха! Началник Глокта, каква приятна изненада. Заповядай, влез!*

— *Звучиш така, все едно наистина се радваш да ме видиш. Рядко срещана реакция на появата ми.*

— Ами то си е така. — Тя отстъпи грациозно, за да го пропусне покрай себе си. — Колко са щастливките като мен, които имат мъчител за наставник? Да знаеш, нищо не окуражава повече ухажорите.

— Къде е прислужницата ти? — попита Глокта, докато прекрачваше прага.

— Нещо се притесни от пристигането на някаква гуркулска армия или нещо от този сорт и я пуснах да си върви. Замина при майка си в Мартенхорм.

— И сега ти самата също си готова за заминаване, нали? — Последва я в топлата всекидневна. Капаците на прозорците бяха затворени, завесите спуснати и единствената светлина идваше от жаравата в камината.

— Всъщност аз реших да остана в града.

— Сериозно? Окаяната принцеса, която вехне сама в празния замък? Изоставена от малодушните си слуги, кърши безпомощно ръце, докато враговете се струпват пред стените? Хм. Сигурна ли си, че ставаш за ролята?

— Повече, отколкото ти за тази на рицаря на бял кон, притекъл се с меч в ръка на помощ на изпадналата в беда дама. — Тя го изглежда пренебрежително от глава до пети. — Надявах се моят герой да има поне половината зъби в устата си.

— Мислех, че вече си свикнала да не получаваши всичко, на което се надяваш. *При мен това отдавна е факт.*

— Какво да ти кажа? Непоправима романтичка съм. За това ли си дошъл, да разбиеш на пух и прах мечтите ми?

— Не. Това го постигам и без дори да го искам. Идеята ми беше за едно питие и разговор, който да не включва темата за превръщането ми в недъгав труп.

— На този етап е трудно да се предвиди накъде ще поеме разговорът ни, но пиетието го имаш. — Арди му наля една чаша и Глокта я пресуши на три големи глътки. Подаде ѝ я за повторно напълване и въздъхна шумно.

— А сега сериозно, гуркулите ще обсадят Адуа най-много до седмица. Трябва да заминеш възможно най-скоро.

Арди напълни отново чашата му и доля своята.

— Случайно да си забелязал, че половината град е осенен от същата идея? Всяка дръглива кранта, която още не е реквизирана от

армията, се продава за минимум петстотин марки. Изплашените граждани се стичат към всички краища на Мидърланд. Цели колони от беззащитни бежанци се точат по калните пътища, а когато захладнее, ще могат да изминават не повече от миля дневно. Натоварили са се с всичко ценно, което притежават — лесна плячка за всеки разбойник в радиус от сто мили оттук.

— Права си — призна Глокта, докато с мъка наместваше задник на един от столовете до камината.

— А и къде ще отида? Нямам никакви приятели или роднини в Мидърланд. Надявам се, не очакваш да се крия в гората, да паля огън с търкане на сухи съчки и да ловя катерици с голи ръце? Как да се напие човек при такива обстоятелства? Не, благодаря, тук ще съм в по-голяма безопасност и ще разполагам с много повече удобства. Имам достатъчно въглища за камината и килерът ми е пълен. Мога да издържа месеци — махна небрежно към стената Арди. — Гуркулите идват от запад, а аз живея в източната част на града. Смея да твърдя, че тук ще съм в по-голяма безопасност, отколкото дори в двореца.

— *Може би е права. Тук поне ще мога да я наглеждам.* Добре тогава. Прекланям се пред разумната ти преценка. Или по-скоро щях, ако гърбът ми го позволяваше.

— Какво ново в коридорите на властта? — Арди се настани в стола срещу него.

— Студени са. Като повечето коридори. — Той допря замислено пръст до устните си. — В момента се намирам в доста тежко положение.

— Имам известен опит с такива.

— Ситуацията е доста... объркана.

— Нищо, давай с думи прости, като за глупави женоря.

— *Е, какво пък? Смъртта и бездруго наднича през рамото ми.* С думи прости, като за женоря, представи си, че... си се нуждаела от определени услуги и в отчаянието си обещава ръката си едновременно на двама много богати и влиятелни мъже.

— Хм. Един би бил добро решение.

— В моя случай нито един би било още по-добро. И имай предвид, че и двамата са стари и невероятно грозни.

Арди сви рамене.

— Грозотата е лесно пренебрежима, щом става дума за богати и влиятелни мъже.

— Добре, но и двамата ти ухажори са изключително ревниви и склонни към насилие. Към смъртоносни прояви на насилие, при най-малка следа от фриivolност и нелоялно отношение от твоя страна. Надявала си се в даден момент да се отървеш от единия или другия, но ето че датата за сватбата наближава, а ти си... все така обвързана и с двамата. Всъщност дори повече, отколкото в началото. Какво правиш?

Арди нацупи устни и въздъхна замислено, после отметна превзето един кичур коса от рамото си.

— Първо, ще ги докарам до побъркване с ненадминатото си остроумие и умопомрачителната си красота, след което ще наредя така нещата, че двамата да се срещнат на дуел. Който спечели, получава за награда ръката ми, без дори да заподозре, че същата е била обещана и на противника му. И тъй като е стар, ще се надявам на скорошната му смърт, която да ме остави богата и уважавана вдовица. — Усмихна се надменно. — Как ви се струва този план, господине?

— Боя се, че метафората изгуби смисъла си.

— Или... — Арди примижа към тавана, после щракна с пръсти. — Ще използвам женски хитрини... — изпъна гръб и изпъчи гърди, — за да хвана в мрежата си трети ухажор. Дори още по-богат и влиятелен от двамата. Млад, красив и по възможност, след като ще използваме метафори, умел с шпагата. Женя се веднага за него, след което, с негова помощ, унищожавам двамата старци и ги оставям без пукнат грош и с пръст в устата. Ха! А това как ти се струва, а?

Глокта усети как окото му заиграва и го натисна с пръст. *Интересно?*

— Трети ухажор — промърмори. — Виж, за това въобще не се бях сетил.

СТОЛЪТ НА СКАРЛИНГ

Ниско долу се пенеше и бушуваше водата. Миналата нощ беше валяло като из ведро и реката беше силно придошла. Мощното течение дълбаеше неуморно в основата на скалата. Студена черна вода и бели пръски по отвесния масив. И дребни разноцветни точици — златистожълти, наситенооранжеви, огненочервени, във всички нюанси на огъня, понесени и подхвърляни безцелно, накъдето ги отнесеше течението.

Листа по водата, точно като него.

И сега течението водеше на юг. Към още битки. В които да избиват мъже, които дори не бяха чували за него. От самата мисъл му прилошаваше, но беше дал дума, а мъж, който не държи на думата си, не е никакъв мъж. И това беше научил от баща си.

Беше прекарал младежките си години, без да държи на нищо. Нито на думата си, нито на тази на баща му, нито на човешкия живот. Те не означаваха нищо за него. Всичките обещания, които бе дал на жена си и децата си, до едно изгниха неизпълнени. Беше нарушавал обещания към хората си, към приятелите, към себе си дори. Дори не помнеше колко пъти. Кървавия девет. Най-страховитият мъж в Севера. Човек прекарал дните си, вървейки в кръг от кръв. Човек, който през целия си живот беше вършил само злини. И през цялото това време вдигаше невинно рамене, хвърляше вината върху другите и си казваше, че просто няма друг избор.

Бетод вече го нямаше. Логън най-после беше получил своето отмъщение, но с това светът не стана по-добър. Светът си беше все същият, а с него и той самият. Разпери пръстите на лявата си ръка върху влажния камък — изкривени, разнебитени от десетките счупвания, с ожулени и покрити с корички кокалчета и набити с кал нацърбени нокти. Загледа се в познатото чуканче на липсващия пръст.

— Все още съм жив — прошепна с недоумение.

Пронизването в ребрата го накара да замижи и изпъшка, докато се извъръщаше от прозореца на тронната зала. Залата с трона на Бетод, а сега негов. Прихна от смях, но това опъна конците по бузата му и

изстреля остър спазъм през едната половина на лицето му. Закуца през широкото помещение — всяка крачка беше истинско мъчение. Ехото на влачещите му се крака отекна в гредите на тавана и се смеси с шепота на реката. През прозорците нахлуваха пълни с прашинки снопове светлина и хвърляха кръстосани светли петна по дъските на пода. Наблизо, върху издигнат подиум, стоеше столът на Скарлинг.

Залата, градът, земята наоколо, всички те се бяха променили до неузнаваемост, но според Логън самият трон беше съвсем същият, както по времето на Скарлинг. Скарлинг Качулатия, най-известният герой в Севера. Човекът, обединил клановете срещу Съюза преди толкова много години. Човекът, който само с думи и отстъпки беше обединил Севера, пък макар и само за няколко години.

Обикновен стол, за обикновен човек — масивно, непретенциозно парче дърво с олющена по ръбовете боя, излъскано от телата на Скарлинг, синовете му, внуците му и всички останали, оглавявали клана му след него. До момента, в който на портите му не потропа Кървавия девет. До момента, в който Бетод не го взе за себе си и не започна да се преструва, че е всичко онова, което някога беше Скарлинг Качулатия, само дето вместо с думи, обедини Севера с огън, стомана и страх.

— Е, хайде де. — Логън се извърна и видя Дау да стои подпрян на вратата, със скръстени на гърдите ръце. — Няма ли да седнеш в него?

Въпреки че краката му трепереха и се късаха от болка, Логън поклати глава.

— Земята винаги ми е вършела идеална работа за седане. Не съм никакъв герой, а Скарлинг не беше крал.

— Разбирам, че си отказал да вземеш короната.

— Корони. — Логън се изплю на сламата по пода. Плюнката му все още розовееше от раните в устата. — Крале. Цялата тази идея е пълна глупост, а и по-лош избор от мен няма.

— Въпреки това не казваш не, а?

Логън го изглежда намръщено.

— Защо, за да седне някое още по-гадно копеле и от Бетод и да докара два пъти повече кръв от него в Севера ли? Може пък да успее да направи нещо добро от това.

— Може. — Дау го погледна право в очите. — Но някои хора не са създадени да вършат добро.

— Пак ли за мен говорите? — изхили се Крамок и влезе, последван от Кучето и Мрачния.

— Не всички разговори се въртят около теб, Крамок — каза Кучето. — Добре ли спа, Логън?

— Тхъ — излъга той. — Като труп.

— Какво правим сега?

— Сега на юг — отвърна Логън, загледан в стола на Скарлинг.

— Юг — изръмжа Мрачния, но от тона му не стана ясно дали намираше идеята за добра или лоша.

Логън натисна с език разръфаната тъкан от вътрешната страна на бузата си, просто ей така, да види колко ще боли.

— Калдер и Скейл все още обикалят някъде там. Бетод със сигурност ги е изпратил да търсят помощ. Отвъд Крина, по високите полета или кой знае още къде.

— А, хубавата работа никога не свършва — изкикоти се тихо Крамок.

— Някой трябва да остане тук, да държи нещата под контрол. И ако може, да хване двамата проклетници.

— Аз ще го направя — каза Дау.

— Сигурен ли си?

— Не обичам лодки и мразя Съюза — сви рамене Черния. — Няма нужда да тръгвам на път по море, за да се уверя. Пък и имам малко сметки за уреждане с Калдер и Скейл. Ще избира няколко от останалите момчета и ще навестим тия двамата. — Ухили се с противната си усмивка и плесна Кучето по рамото. — Успех на вас с южняците. И гледайте да не ви убият. — Присви очи и изгледа Логън. — Особено ти, Кървави девет. Не искаме да загубим още един крал, нали така? — Обърна се и излезе с небрежна походка от залата.

— Колко хора са ни останали?

— Около триста, след като Дау вземе няколко със себе си.

— Кажи им да се стягат за път тогава — въздъхна Логън. — Не искам Бесния да тръгне без нас.

— Кой, мислиш, ще иска да дойде — попита Кучето, — след всичко, през което минаха? Кой ще иска още кланета и битки?

— Хора, които не умеят нищо друго, предполагам — повдигна рамене Логън. — Бетод има злато, нали?

— Да, малко.

— Раздели го. Да има достатъчно за всеки, който тръгне с нас. Една част сега, другата, като се върнем. Мисля, че доста хора ще се навият на такова предложение.

— Може би. Златото прави хората силни на думи. Но не съм сигурен дали, когато му дойде времето, ще са склонни да се бият както трябва.

— Като му дойде времето, ще разберем.

Кучето го изгледа продължително, право в очите.

— Защо?

— Дадох дума.

— Е, и? Преди никога не си държал много на нея.

— Така е и точно там е проблемът. — Преглътна тежко. Вкусът в устата му не беше от приятните. — Но какво му остава на човек, освен ли опита да оправи нещата?

Кучето кимна бавно, без да сваля очи от тези на Логън.

— Дадено, главатар. На юг.

— Хъ — каза Мрачния и двамата с Кучето излязоха от залата.

— Отиваш в Съюза, а, твое величество? На топло? Да избиваш кафявия народ? — попита Крамок.

— На юг. — Логън раздвижи едно по едно скованите си от болка рамене. — Ти идваш ли?

Планинецът се отблъсна от стената и тръгна към него с подрънкване на кокалената си огърлица.

— О, не, не, аз не. Наслаждавах се на времето, прекарано с теб, така си е, но всяко нещо си има край. От прекалено много време вече съм далеч от планините и жените ми ще страдат по мен. — Разпери ръце, пристъпи напред и стисна Логън в прегръдката си, малко по-здраво отколкото на него би му се искало. — Другите щом искат, нека си имат крал — прошепна в ухото на Логън, — но не мога да кажа същото за себе си. Още повече, за човека, който уби сина ми, нали така? — Логън усети как го облива студена вълна. — Ти какво, мислеше си, че не знам ли? — Планинецът извърна глава и погледна Логън в очите. — Закла го, без да ти мигне окото, нали? Малкия Ронд, толкова крехък и беззащитен, а ти го закла като агне за тенджерата.

Залата беше празна, бяха останали само те двамата, сенките и столът на Скарлинг. Ръцете на Крамок затегнаха прегръдката и всичките рани от дуела със Страховития се обадиха. В момента Логън нямаше силата да се бие с котка, и двамата го знаеха. Планинецът можеше да довърши започнатото от Страховития и да го направи на пихтия. Но вместо това той се усмихна.

— Не се безпокой, Кървави девет. Нали получих онова, което исках? Бетод е мъртъв, Страховития и вещицата също, а с тях и шибаната идея за обединение на клановете, обратно при пръстта, където им е мястото. С теб на трона, ще минат сто години, преди хората в Севера да спрат да се избиват. А през това време може пък ние, във Височините, да поживеем малко в мир, а?

— Разбира се — изграчи Логън и примижа, когато прегръдката се стегна още повече.

— Ти уби сина ми, така си е, но аз имам още много синове. Слабите трябва да се изкореняват, нали така? Слабите и тези без късмет. Не можеш да пуснеш вълк в стадото, пък после да се вайкаш, че прегризал гърлото на някоя от овцете, нали така?

Логън го зяпна.

— Ти наистина си луд — каза.

— Може и да съм, но има къде по-лоши от мен. — Наведе се и горещият му дъх блъсна ухото на Логън. — Не аз убих момчето, нали? — Пусна Логън и го шляпна по рамото. Приятелско потупване, но без следа от приятелски чувства. — Никога повече не идвай във Височините, Кървави девет, това ще ти кажа само. Следващия път може и да не успея да те посрещна като приятел. — Обърна се и тръгна към вратата, като не спираше да поклаща един дебел показалец през рамо. — Никога повече не идвай във Височините, Кървави девет! Прекалено много те обича луната и това никак не ми допада!

ВОДАЧЕСТВО

Копитата на великолепия сив жребец на Джизал чаткаха по паветата. Баяз и лорд-маршал Варуз язدهа след него, а отзад ги следваше отряд рицари от дворцовата охрана, в пълно бойно снаряжение и предвождани от Горст. Имаше нещо обезпокоително в гледката — многолюдният, изпълнен с живот Адуа сега беше почти обезлюден. Сега единствените, които трябваше да се отместват от пътя на кралската процесия, бяха няколко дрипави хлапета, тревожни мъже от градската стража и хора от простолудието, с изпълнени с подозрение очи. Повечето от гражданите, които бяха решили да останат в града, сега сигурно бяха здраво барикадирани зад вратите на спалните си. И Джизал сигурно щеше да постъпи точно като тях, ако кралица Терез не го беше изпреварила.

— Кога пристигнаха? — надвика тропота на конете Баяз.

— Авангардът им се появи преди изгрев-слънце — отвърна му Варуз. — И оттогава войските им прииждат по пътя от Келн. Влязохме в няколко сражения в заселените райони пред стената на Касамир, но нищо особено, с което да ги забавим. Вече са обкръжили наполовина града.

Джизал обърна рязко глава:

— Вече?

— Гуркулите винаги идват подготвени, Ваше Величество. — Възрастният войн смуща коня си и се изравни с Джизал. — Започнаха да изграждат палисада около Адуа. Донесли са и три огромни катапулта. От онези, които се оказаха така ефикасни в обсадата на Дагоска. До обяд ще сме обсадени отвсякъде. — Джизал преглътна тежко. Нещо в думата „обсадени“ накара гърлото му да се стегне.

Когато приближиха западната порта, преминаха в бавен ход. Каква ирония, помисли си натъжено Джизал, същата порта, през която беше влязъл триумфално, преди да бъде коронясан като върховен крал на Съюза. В сянката на стената на Касамир се беше събрала огромна тълпа, по-голяма от онази, която го приветства след така наречената му победа над въстаниците. Днес обаче настроението не беше радостно.

Усмивнатите девойки се бяха сменили с начумерени мъже, а свежите цветя — с остриета. Над главите на хората, като гъста гора, бяха щръкнали всякакви „оръжия“ — дърварски брадви, вили, градинарски куки за кастрене на клони, лодкарски пръти, дори дръжки на метли със завързани на единия им край ножове.

Тук-там се виждаха малки отряди от Кралската гвардия, попълнени от плахи членове на градската стража, надути занаятчии с кожени престилки и лъскави саби и прегърбени работници с архивни арбалети и навъсени лица. Това беше военният елит, с който разполагаха. Останалата част от тълпата се състоеше от мъже и жени от всякакви възрасти, екипирани с умопомрачителна смесица от брони и оръжия. Имаше и такива с голи ръце. Беше трудно да се каже кой е войник и кой просто гражданин, ако въобще вече съществуваше разлика между двете. Погледите на всички се извърнаха към Джизал, докато премяташе елегантно крак над седлото под съпровода на дрънченето на позлатени шпори.

Когато тръгна сред хората, последван от подрънкващите брони телохранители, осъзна, че те не просто гледаха към него, те *разчитаха* на него.

— Това ли са защитниците на този квартал? — промърмори Джизал на Варуз, който вървеше от едната му страна.

— Част от тях, Ваше Величество, подсилени от доброволци от гражданите. Трогателна гледка.

Джизал на драго сърце би заменил трогателната тълпа с ефективна войска, но предполагаше, че от него, като водач, се очакваше във всяка ситуация да демонстрира несломим дух. Баяз нали все това повтаряше. Че трябва да изглежда двойно, не, тройно по-достоеен за водач на хората си и крал на поданиците си. Особено сега, когато наскоро придобитата корона е все още доста хлъзгава в ръцете му.

За това изправи гръб, вдигна колкото гордо можа белязаната си брадичка и отчетна решително извезаното си със злато наметало. Сложил ръка върху инкрустираната със скъпоценни камъни дръжка на сабята и тръгна с наперената походка, която доскоро така добре му се удаваше. С всяка крачка се надяваше, че никой няма да прозре огромната празнина в очите му, запълнена със страх и неувереност. Докато минаваше покрай тях, следван неотлъчно от Варуз и Баяз,

хората зашепнаха. Някои понечваха да се поклонят, но други не си направиха труда.

— Кралят!

— Мислех, че е по-висок...

— Джизал Копелето. — Той извърна рязко глава по посока на гласа, но в тази тълпа нямаше начин да разбере кой какво казваше.

— Това е Лутар!

— Да живее Негово величество! — извика някой и тълпата зашумя апатично.

— Оттук — каза един блед офицер пред портата и посочи с жест към стълбището. Джизал се заизкачва енергично, като вземаше стъпалата по две наведнъж. Излезе на покрива на караулното помещение над портата и закова на място. Устните му се изкривиха от отвращение. Превит над бастуна, с противна беззъба усмивка, срещу него стоеше старият му познайник началник Глокта.

— Ваше Величество — каза ехидно мъчителят с натежал от ирония тон. — Каква невероятна чест. — Посочи с бастуна си към парапета. — Гуркулите са ето там.

Джизал тъкмо скалъпваше една хаплива забележка, когато очите му неволно проследиха посоката, в която сочеше бастунът на Глокта. Примигна и лицето му се скова от ужас. Подмина сакатия, без да продума. Долната му челюст бавно тръгна надолу, но той не намери сили да затвори уста.

— Врагът — процеди през зъби Варуз. Джизал се замисли какво би казал Логън Деветопръстия пред тази гледка.

— Мамка му.

Гуркулските войници прииждаха с хиляди по черните пътища, през полетата и нивите, през синорите между тях, през малкото горички наред равното поле, през фермите и селцата пред градските стени. Каменният път за Келн, който се виеше на юг през равнината, приличаше на придошла река от маршируващи войници. Потоп от гуркули, който се разстиляше плавно покрай стените и ги обграждаше в плътен обръч от плът, стомана и дърво. Над врящите тълпи се издигаха високи знамена и златните им символи блестяха на светлината на бледото есенно слънце. Знамената на имперските легиони. Без да се вглежда, Джизал преброи десет.

— Сериозна численост — каза Баяз, омаловажавайки десетократно действителността.

— Гуркулите не обичат да пътуват поединично — ухили се Глокта.

Палисадата, за която беше споменал Варуз, вече се издигаше в равнината — тъмна виеща се линия през калните полета, на няколкостотин крачки от стената, с плитък ров отпред. Предостатъчно препятствие за евентуален опит за доставка на продоволствие или подкрепления. Отвъд палисадата вече бяха започнали да се оформят няколко лагера; огромни квадрати от старателно подредени бели палатки и над няколко вече се издигаха стълбове черен дим от огньовете за готвене или ковачниците. В цялата тази подредба имаше някакъв тревожен намек за постоянно присъствие. Адуа може и все още да бе в ръцете на Съюза, но дори и най-патриотично настроеният лъжец не можеше да каже с ръка на сърцето, че същото се отнася за земята около столицата.

— Няма как да не им признаеш, че ги бива в организацията — отбеляза мрачно Варуз.

— Да... организацията... — Изненадващо, гласът на Джизал беше загубил всякаква сила и проскърцваше едва, като старо дюшеме. Да си придадеше смел вид пред подобна гледка, щеше да е признак на лудост, не на кураж.

От гуркулските редици излезе група от дузина конници и препусна в тръс през равнината. Над главите им се развяваха знамена — две от жълто-червена коприна, с извезани със златен конец кантиски символи. Третото беше бяло и толкова малко, че човек спокойно можеше да не го забележи.

— Преговори — изръмжа Баяз и поклати бавно глава. — Чисто и просто извинение за стари глупаци, които се опияняват от собствените си гласове, да почешат езици за справедливост и разум преди началото на касапницата.

— Предполагам, че в областта на старите глупаци, които се опияняват от собствените си гласове, си направо ненадминат. — Това си мислеше Джизал, докато наблюдаваше приближаването на гуркулските преговарящи, но го запази за себе си. Най-отпред яздеше висок мъж с лъскави брони и островръх шлем, по които блестеше

златна инкрустация. Надменността, с която седеше на седлото, дори от това разстояние, говореше недвусмислено за висок команден пост.

— Генерал Малзагурт — намръщи се Варуз.

— Познавате ли го?

— Командваше гуркулската армия по време на последната война. Прекарахме месеци наред вкопчени един в друг на бойното поле. Преговаряли сме многократно. Коварен противник.

— Но все пак го надвихте, нали?

— В крайна сметка, да, Ваше Величество. — В погледа на Варуз нямаше следа от радост. — Но тогава разполагах с армия.

Гуркулският главнокомандващ поведе групата си с тропот на копита по павирания път между изоставените постройки пред стената на Касамир. Поставил небрежно ръка на хълбока си, дръпна рязко юздите и спря пред портата. Вдигна гордо глава.

— Аз съм генерал Малзагурт — провикна се нагоре със силен кантикски акцент, — представител на Негово великолепие Утман-ул-Дош, император на Гуркул.

— Аз съм крал Джизал I.

— Разбира се. Копелето.

— Точно така. Копелето. — Джизал реши, че нямаше смисъл да отрича очевидното. — Защо не влезете, генерале? Да поговорим лице в лице, като цивилизовани хора?

Погледът на генерала прескочи за миг върху Глокта.

— Ще трябва да ме извините, но отношението на управлението ви към невъоръжените емисари на императора невинаги е... цивилизовано. Мисля да остана извън стените. Засега.

— Ваша работа. Мисля, че се познавате с лорд-маршал Варуз?

— Разбира се. Сякаш мина цяла вечност от последната ни битка в сухата пустош. Ще ми се да кажа, че ми липсваше... но това ще е лъжа. Как сте, стари мой приятелю и враг?

— Много добре, благодаря — изръмжа Варуз.

— Предвид обстоятелствата, естествено. — Малзагурт посочи към огромното човешко множество в равнината. — Не мисля, че познавам другия...

— Това е Баяз. Първия магус. — Гласът беше мек, спокоен. Дойде от един от придружителите на Малзагурт. Мъжът беше облечен изцяло в бяло и нещо в дрехите му напомняше за тези на свещеник.

Беше на годните на Джизал, много красив, с мургаво лице и идеално гладка кожа. Не носеше брони, нито оръжие. По непретенциозните му дрехи нямаше никаква украса и яздеше върху най-обикновено седло. Но въпреки това останалите в групата, дори самият генерал Малзагурт, го гледаха с особено уважение. Дори със страх.

— А — генералът поглади замислено късата си сива брада, без да откъсва поглед от Баяз, — това значи е Първия магус.

— Той е — отвърна младият мъж. — Много време мина, а, Баяз?

— Но не достатъчно, Мамун, коварна змия такава! — Баяз стисна парапета с изкривено от злоба лице. В последно време Първия магус така добре се беше вживял в ролята на добрия стар чичо, че Джизал беше забравил колко ужасяващ беше гневът му, а също как внезапно се разпалваше. Той отстъпи боязливо настрана и почти вдигна ръка пред лицето си. Знаменосците и придружителите на генерала изкривиха ужасени лица, един дори се наведе и повърна от седлото. Дори Малзагурт изгуби сериозна доза от героичната си осанка.

Но Мамун остана напълно спокоен и равнодушен.

— Някои от братята ми помислиха, че ще избягаш — каза той, — но аз знаех, че няма да го направиш. Калул винаги казваше, че онова, което ще те довърши, е гордостта ти, и ето, оказа се прав. Странно, като се замисля, как навремето те смятах за велик човек. Изглеждаш остарял, Баяз. Стопил си се.

— Нещата изглеждат по-малки, когато са високо над главата ти! — изръмжа Първия магус. Натисна силно жезъла си към каменния под и гласът му стана ужасяващо заплашителен. — Ела по-близо, ядачо, и докато гориш, може да ми кажеш пак колко съм се стопил!

— Имаше времена, когато можеше да ме смажеш с една дума, така беше. Но сега думите ти са само въздух. С годините силите са те напуснали, а моите никога досега не са били повече. Водя със себе си стотици братя и сестри. А какви съюзници имаш ти, Баяз? — Той обходи бойниците на стената с подигравателна усмивка. — Точно такива, каквито заслужаваш.

— Може би все още имам съюзници, които ще те изненадат.

— Съмнявам се. Много отдавна Калул ми разказа за това, какъв ще бъде отчаяният ти ход, последната ти надежда. Оказа се прав, както винаги. Ти отиде до Края на Света в преследване на сенки. Доста

тъмни сенки за човек, който нарича себе си праведен. Знам, че си се провалил. — Мамун се усмихна и в устата му блеснаха два реда перфектни бели зъби. — Семето е вече история, от много отдавна. Погребано на хиляди левги в тъмната земя. Потъна под водите на бездънен океан. А с него потънаха и надеждите ти. Сега ти остава само едно. Ще дойдеш ли доброволно, за да бъдеш съден от Калул за предателството си? Или искаш да влезем в града и да те измъкнем насила?

— Как смееш да ми говориш за предателство? Ти, който предаде най-висшите принципи на нашия орден? Ти, който наруши свещения закон на Еуз? Колко хора си убил, за да се сдобиеш със силата си?

— Ужасно много — сви рамене Мамун. — Не се гордея. Ти не ни остави друг избор, освен да тръгнем по тъмните пътеки, Баяз, и ние направихме каквито жертви трябваше. Няма смисъл да спорим за миналото. След толкова векове от двете страни на пропастта на разделението, никой от двамата ни няма да успее да убеди другия. Победителите ще решават кой е прав, както винаги е било още от най-древни времена. Мисля, че вече знам отговора ти, но Пророкът ще иска да ти задам въпроса. Ще дойдеш ли в Саркант, за да отговаряш за престъпленията си? Ще се явиш ли на съд пред Калул?

— На съд? — озъби се Баяз — *Той* ще съди *мен*, този самозабравил се убиец? — Дрезгавият му смях полетя от стената. — Ела и ме хвани, ако смееш, ще те чакам, Мамун!

— Ще дойдем — промърмори първият чирак на Калул и изгледа Баяз под свъсени вежди. — Готвим се от дълги години за този момент.

Двамата продължиха да се гледат свирепо. Джизал се намръщи. Не можеше да понесе внезапно обзелото го неприятно чувство, че всичко това беше само стар спор между двамата и той, макар и крал, е просто хлапе, което може само да продължи да подслушва възрастните, докато се карат, защото от него не зависеше абсолютно нищо.

— Кажете условията си, генерале — извика той.

— Първо — покашля се Малзагурт, — ако предадете Адуа на императора, той е склонен да ви позволи да задържите трона си. Като негов васал, естествено, признаващ и почитащ върховната му власт.

— Колко щедро от негова страна. Ами предателят лорд Брок? Доколкото ми е известно, на него сте обещали короната на Съюза.

— Нямаме никакви задължения към лорд Брок. Все пак не той държи столицата, а вие.

— Ние също така не питаем никакво уважение към хора, които се обръщат срещу господарите си — добави Мамун и хвърли пореден мрачен поглед на Баяз.

— Второ, поданиците на Съюза ще продължат да живеят според собствените си закони и обичаи. Ще продължат да живеят свободно. Или поне дотолкова, доколкото и сега са свободни.

— Удивителна щедрост. — Джизал възнамеряваше забележката му да прозвучи иронично, но когато я изрече, в тона му нямаше много сарказъм.

— И трето — провикна се генералът и погледна нервно към Мамун, — човекът, наречен Баяз, Първия магус, ще ни бъде предаден, окован във вериги, за да бъде отведен в храма в Саркант, където да бъде съден от Пророка Калул. Това са нашите условия. Отхвърлите ли ги, волята на императора е Мидърланд да бъде третирана като всяка друга покорена провинция. Много ще бъдат избити, още повече ще бъдат взети в робство, тук ще бъде установено гуркулско управление и Агрионт ще бъде превърнат в храм. А сегашните управници на Съюза... ще бъдат затворени в тъмницата под императорския дворец.

Инстинктивно, Джизал отвори уста да откаже. Тогава спря. Харод Велики, независимо от нищожните си шансове за победа, безсъмнено щеше да отхвърли предизвикателно предложенията, че дори можеше да се изпикае от стената върху емисарите. Дори мисълта за преговори с гуркулите беше против всичките му убеждения.

Но разсъждавайки логично, условията бяха далеч по-приемливи, отколкото беше очаквал. Той лично сигурно щеше да се радва на много повече власт и независимост като васал на Утман-ул-Дош, отколкото с Баяз като съветник, надничащ денонощно през рамото му. С една дума, щеше да спаси хиляди животи. Истински човешки животи, на истински хора. Потърка замислено белега на устната си. Беше изстрадал достатъчно в необятната равнина на Старата империя, за да си позволи да причини същото на хиляди от поданиците на Съюза и в частност на себе си отново. Мисълта за тъмницата под императорския дворец му даде огромно поле за размисъл.

Странно, че такова жизненоважно решение трябваше да бъде взет от него. От човек, който само допреди година с гордост заявяваше,

че не разбира от нищо и не се интересува от почти нищо. Но от друга страна, започваше да се съмнява, че който и да беше на негово място, също нямаше да знае какво да прави. Можеше просто да се надява да поддържа донякъде впечатлението, че знае. И от време на време да опитва да насочи нескончаемия поток от събития в една или друга посока, с надеждата, че тя ще се окаже правилната.

Но коя е сега върнатата посока?

— Дайте ми отговора си! — извика Малзагурт. — Чакат ме хиляди приготовления!

Джизал сбърчи замислено чело. Вярно, до гуша му беше дошло Баяз непрекъснато да му нарежда, но нали именно това дърто копеле беше изиграло основна роля в издигането му до престола. Беше му дошло до гуша и от тоталното пренебрежение на Терез, но тя поне беше негова жена. Не на последно място, търпението му беше почти напълно изчерпано. Просто не можеше да си представи, че ще допусне да го притискат някакъв гуркулски генерал и проклетият му свещеник.

— Отхвърлям предложенията ви! — подвикна небрежно от стената. — Всичките, категорично. Не ми е присъщо да се отказвам от съветниците си, да предавам градовете си, нито суверенитета си, просто защото някой така иска. Още повече, когато този някой са тълпа нахални и безмозъчни гуркулски псета. Тук не е Гуркул, генерале. Тук арогантността ви излага повече и от този смехотворен шлем. Подозирам, че ще получите един труден урок, преди да напуснете тези брегове. И още нещо, преди да ви кажа да се пръждосвате от портата ми, най-горещо ви препоръчвам да се покриете някъде с вашия свещеник и да се оправите един друг. И кой знае? Може пък да убедите великия Утман-ул-Дош, че защо не и вездесъщия Пророк Калул, да се присъединят към малката ви заигравка!

Генерал Малзагурт свъси вежди. Размени набързо няколко думи с един от придружителите си, очевидно не беше успял да вникне напълно в отговора на Джизал. Когато всичко му бе надлежно обяснено, махна гневно с ръка и изкрещя някаква заповед на кантикски. Между пръснатите пред стената на Касамир постройки започнаха да притичват войници с горящи факли в ръце. Генералът хвърли последен поглед към стената над портата.

— Проклети бели! — озъби се. — Животни! — Бясно дръпна юздите и полетя в галоп, последван от свитата си.

Свещеникът Мамун остана за момент пред стената и красивото му лице придоби натъжен вид.

— Така да бъде. Ще сложим броните. Дано Бог ти прости, Баяз.

— Ти имаш повече нужда от прошката му, Мамун! Моли се за себе си!

— Правя го. Всеки ден. Но през целия си дълъг живот не съм забелязал Бог да е склонен на прошки. — Той обърна коня си и препусна бавно към гуркулските редици. Огнените езици вече облизваха гладно стените на изоставените сгради около него.

Джизал въздъхна дълбоко и погледна отново към прииждащите през полето войници. Проклетата му уста, във всякакви неприятности го забъркваше. Но вече беше късно да си променя решението. Усети на рамото си бащински поставената ръка на Баяз. Същата тази напътстваща ръка, от чийто допир му беше дошло до гуша през последните седмици. Наложил се да стисне силно зъби, за да се удържи да не се отърси гневно от нея.

— Трябва да говориш пред хората — каза магусът.

— Моля?

— Правилните думи могат да променят всичко. Харод Велики можеше да държи реч във всеки един момент, без никаква подготовка. Разказвах ли ти за онзи случай, в който...

— Много добре! — срязал го Джизал. — Тръгвам.

Прекосял пътеката към отсрещния парапет с цялата увереност и ентузиазъм на осъдения, тръгнал към ешафода. Многообразната тълпа беше пръсната в подножието на стената. Не можеше да спре да чопли нещо по катарамата на колана си. Неизвестно защо, го споходи мисълта за това, как панталоните му се свличат и падат пред всички тези хора. Смехотворно. Покашлял се. Някой го забелязал на парапета и посочил нагоре.

— Кралят!

— Крал Джизал!

— Кралят ще говори!

Тълпата оживя и се стече по-близо до портата, море от обнадеждени, изплашени, изтерзани лица. Постепенно шумът замря и на площада настана пълна тишина.

— Приятели... сънародници... поданици! — Гласът му се понесе звънко, уверен и авторитетен. Добро начало, доста... ораторско. —

Врагът ни е многоброен... неизброим... — Прокле се наум. Подобни думи със сигурност нямаше да вдъхнат кураж на народа. — Но аз ви приканвам да не падате духом! Защитата ни е силна! — Стовари длан по каменния парапет. — Смелостта ни е непоклатима! — Удари с юмрук по лъскавия нагръдник на бронята си. — Ние няма да отстъпим! — А, така е по-добре. Май имаше вроден ораторски талант. Тълпата откликваше на думите му, усещаше го. — И няма да се наложи да се отбраняваме вечно! В този един момент лорд-маршал Уест пътува с армията към Адуа...

— Кога ще пристигне? — извика някой. Из тълпата се понесе ропот.

— Ъ... — хванат натясно, Джизал отчаяно погледна към Баяз, — Ъ...

— Кога? Кога ще се върне армията?

Първия магус изсъска нещо на Глокта и той моментално даде знак на някой на площада.

— Скоро! — продължи Джизал. — Можете да ми вярвате! — Проклет да е Баяз, това беше една много лоша идея. Джизал беше последният човек, който ще знае как се повдига духът на простолудиято.

— Какво ще стане с децата ни? С домовете ни? Твоята къща ще изгори ли? Кажи де! — От тълпата се разнесоха още сърдити подвиквания.

— Не се страхувайте! Умолявам ви... моля... — Проклятие! Той не може да моли, той е кралят! — Армията пътува насам! — Забеляза облечени в черно фигури да се промъкват през тълпата. Практици от Инквизицията. За негово облекчение, насочиха се право към мястото, откъдето най-вероятно идваха недоволните викове. — Тръгват от Англанд! Всеки един момент ще са тук и тогава ще дадем един добър урок на гуркулските псета...

— Кога? Кога ще... — Над главите на хората се издигнаха черни палки, стовариха се сред човешкото множество и въпросът беше удавен в остър писък.

Джизал повиши глас в опит да го надвика:

— А дотогава, ще позволим ли на гуркулската паплач да тъпче нивите ни? Ще ги оставим ли безнаказано да газят бащината земя?

— Не! — изкрещя някой, за огромно облекчение на Джизал.

— Не! Ще покажем на кантикските роби как се бият свободните граждани на Съюза! — Чуха се няколко недотам ентусиазирани виковете. — Ще се бием смело като лъвовете! Ще бъдем свирепи като тигри! — Джизал започваше да набира скорост и думите се лееха с лекота от устата му, сякаш наистина си вярваше. А може би беше точно така. — Ще се бием както по времето на Харод! На Арнолт! На Касамир! — Надигна се вълна от одобрителни крясъци. — И няма да спрем, докато не изтичаме гуркулските демони отвъд Кръгло море! Няма да има преговори!

— Никакви преговори! — извиси се нечий вик.

— Проклети гуркули!

— Ще отстояваме докрай! — извика Джизал и удари с юмрук по парапета. — Ще се бием за всяка улица! За всяка къща! За всяка стая!

— За всяка къща! — изкрещя някой като обезумял и тълпата избухна в одобрителни аплодисменти.

Уловил верния момент, Джизал извади сабята си и острието иззвънтя подобаващо силно. Вдигна я високо над главата си.

— За мен ще е чест да държа оръжие редом с вас! Ще се бием като един! В името на Съюза! Всеки мъж... всяка жена... герой!

Площадът се огласи от оглушителен рев. Джизал размахва сабя и тълпата се разлюля като море, когато оръжията им бяха вдигнати високо, ударени в металните нагръдници или стоварени в каменната настилка на площада. Джизал се усмихна широко. Хората го обичаха и бяха готови да се бият за него. Заедно щяха да успеят, усещаше го. Беше взел правилното решение.

— Добра работа — прошепна в ухото му Баяз. — Чудесно...

Търпението на Джизал се беше изчерпало докрай. Изправи се срещу Първия магус с изкривена уста и оголени зъби.

— Знам как се справих! Нямам нужда от непрекъснатото ти...

— Ваше Величество. — Беше пискливият глас на Горст.

— Как смееш да ме прекъсваш? Мамка му, какво...

Тирадата му бе прекъсната от огнено кълбо в края на полезрението му и последвалата го след секунда оглушителна експлозия. Обърна рязко глава и видя над покривите, някъде отдалеч, да се издигат огромни пламъци. Като един, всички на площада ахнаха от изненада и през тълпата премина нервно раздвижване.

— Обстрелът на гуркулите започна — каза Варуз.

От линиите на гуркулите в бледосиньото небе плъзна огнена диря. Джизал проследи с отворена уста полета на ярката светлина, докато не се стовари върху града. Този път попадението беше отляво и над покривите се издигна второ огнено кълбо. Ужасяващият гръм достигна ушите му.

От площада се разнесоха викове. Заповеди вероятно, или просто панически крясъци. Изведнъж цялото човешко множество се раздвижи. Хората хукнаха към стената, към домовете си, или просто нанякъде. Настана истински хаос от преплетени тела и оръжия.

— Вода! — извика някой.

— Пожар!

— Ваше Величество. — Горст поведе Джизал обратно към стълбището. — Трябва незабавно да се върнете в Агрионт.

Джизал подскочи при поредната експлозия, този път дошла съвсем отблизо. Над града вече се издигаха няколко черни стълба дим.

— Да — промърмори и се остави да го поведат. Осъзна, че още държеше извадената си сабя, и някак виновно я прибра в ножницата. — Да, разбира се.

Безстрашието, както някога беше казал Логън Деветопръстия, е за глупаците.

НАДЕЖДА И УПОВАНИЕ

Глокта се тресеше от смях. Пресипналото хъхрене на гърдите му клокочеше през дупките между зъбите, твърдият стол скърцаше под кльощавия му задник. Давичкането и хлипането му отекваха в мрачната всекидневна. Донякъде смехът му звучеше точно като плач. *И може би в малка степен е точно това.*

Всяко разтърсване на усуканите му рамене забиваше пирони в скования му врат. Всяко надигане на гърдите му изпращаше огнени кълба от болка, чак до върха на пръстите на краката, или поне до онези, които бяха благоволили да му оставят гуркулите. Смееше се, умираше от болка, но тя само го караше да се смее още повече. *Ама че ирония! Кискам се от безнадеждност. Хиля се от отчаяние.*

От устата му излязоха мехури слюнка и той изскимтя продължително. *Като предсмъртно хъркане, но без всичкото достойнство на смъртта.* Преглътна и изтри насълзените си очи. *От години не съм се смял така. Със сигурност, отпреди гуркулските мъчители да си свършат работата. Но въпреки това не ми е никакъв проблем да спра. В края на краищата нищо вече не е така забавно като преди, нали?* Вдигна писмото и го прочете отново.

Началник Глокта,

Моите началници от банкова къща „Валинт и Балк“ са искрено разочаровани от напредъка ви. Мина доста време от срещата ни, на която лично ви помолих да ни информирате за планове и намеренията на архилектор Сълт. В частност за причината зад живия му интерес към Университета. Оттогава не сме получили никакви сведения от вас.

Възможно е да сте останали с впечатлението, че неочакваната поява на гуркулите пред стените на града променя очакванията на началниците ми към вас.

Това съвсем не е така. По никакъв начин, независимо от обстоятелствата.

Очакваме да получим сведенията ви до края на седмицата, в противен случай Негово високопреосвещенство ще бъде информиран за измяната ви.

Не мисля, че е нужно да ви напомням да унищожите това писмо след като го прочетете.

Мотис

С провиснала беззъба уста, Глокта се вгледа в листа хартия на светлината на единствената свещ на масата. *За това ли прекарах месеци в агония в тъмнина под императорския дворец? За това ли изтезавах наред и затрих безмилостно Текстилната гилдия? За това ли оставих кървава дия в Дагоска? За да прекарам последните си дни в унижение, хванат в капана на сърдит бюрократ и банка, пълна с коварни мошеници? При цялото ми влачение по корем, лъгане, долни сделки и болка. Всичките трупове, които оставих след себе си... за това?*

Тялото му се разтърси от нов прилив на смях, изкриви се още повече и гърбът му заблъска в облегалката на стола. *О, нямат равни, Негово високопреосвещенство и проклетите банкери! Дори докато градът около тях гори, игричките им не спират нито за секунда. Игрички, които ще костват живота на горкия сакат началник Глокта, който просто се опитваше да си върши работата както трябва. Смехът при последната мисъл така го разтнесе, че от носа му избиха сополи.*

Ще е много жалко да изгоря такова невероятно забавно четиво. Може би трябва да го отнеса на архилектора. Дали и той ще види забавната му страна? Ще се посмеем ли заедно?

Пресегна се и поднесе едното ъгълче на листа към пламъка на свещта. Огънят затрептя по него, плъзна по изписаните редове и бялата хартия се сгърчи в черна пепел.

Гори, точно както всичките ми надежди, мечти и славното ми бъдеще изгоряха в императорския затвор! Гори, както Дагоска и съвсем скоро Адуа ще изгорят под гнева на императора. Гори, както ми се ще да изгоря крал Джизал Копелето и Първия магус, и архилектор Сълт, и Валинт, и Балк и целия проклет...

— Аа! — Глокта размаха пръсти във въздуха, пхна ги в беззъбата си уста и смехът му внезапно секна. *Странно. Колкото и да е привикнал на болка човек, никога не успява напълно да свикне с нея. Винаги скача като ужилен и побягва от нея. Никога не успяваме да се примирим с болката.* Последното парченце от писмото продължаваше да тлее на пода. Глокта се намръщи и яростно стовари отгоре му върха на бастуна си.

Въздухът беше натежал от острата миризма на изгоряло дърво. *Като хиляди прегорени вечери.* Дори тук, в Агрионт, се носеше бледата сивкава пелена на дима и се сливаше със сивото на сградите в далечния край на улиците. Вече от няколко дни крайните квартали на Адуа горяха, а обстрелът на гуркулите не спираше ден и нощ. Поредната експлозия се разнесе приглушено от далечината и земята под краката на Глокта потрепери. Той вървеше задъхан, местеше сковано крак пред крак.

Хората в тясната уличка замръзнаха на място и се заоглеждаха тревожно. *Малкото, извадили лошия късмет да не намерят добро извинение да побегнат от града преди пристигането на гуркулите. Онези, прекалено важни особи или прекалено нищожни хорица. И оптимистите, решили, че гуркулската обсада ще е поредното чудо за три дни — като лятната буря или късите панталони. Колко късно са осъзнали фаталната си грешка.*

Продължи да куца с наведена глава. Той лично не беше загубил сън заради продължаващите вече седмица, разтърсващи града нощни експлозии. *Прекалено зает съм да не мога да спя от мисли — препускат в главата ми, въртят се в кръг като котка в чувал, но не намират никакъв изход от положението. Пък и свикнах с експлозиите по време на ваканцията ми в прелестния Дагоска. Него повече го тревожеше пронизващата болка в таза и гръбнака.*

Ама че наглост! Кой би се осмелил да предположи, че един ден гуркулски ботуш ще тъпче плодородните полета на Мидърланд? Че по приказната ѝ провинция и заспали селца ще танцуват пламъци? Кой би предположил, че процъфтяващият Адуа ще се превърне от райски кът в кръг от ада? Усети, че се усмихва. Добре дошли на

всички! Добре дошли! Аз отдавна съм тук. Колко мило, че най-накрая решихте да се присъедините.

Чу зад себе си тежките стъпки на облечени в брони войници, но се забави прекалено много с отстъпването от пътя им. Изблъскаха го грубо върху тревната площ покрай стената, лявата му подметка се хлъзна в калта и поредният спазъм го прониза в крака. Колоната от тичащи войници го отмина безцеремонно и той я изгледа със сгърчено от болка лице. *Хората вече нямат страх от Инквизицията. Прекалено изплашени са от гуркулите, за да се боят от друго.* Примижа, дръпна се от стената и изруга. Изпъна врат и продължи да куца.

Тъмният силует на върховен правозащитник Маровия стоеше пред най-големия от прозорците в просторния му кабинет. Всичките прозорци гледаха на запад. *Посоката на гуркулските атаки.* Над покривите в далечината се виеха стълбове черен дим и хвърляха тъмен покров над града, засенчвайки и бездруго мрачното есенно небе. Още с първата стъпка на Глокта по тъмното дърво на пода, Маровия се извърна към него и сбръчканото му лице се разтегли в приветлива усмивка.

— А, началник Глокта! Нямате представа как се зарадвах, когато ми съобщиха за пристигането ви! Липсвахте ми след последната ви визита. Толкова ми харесва... директния ви стил. И истински се възхищавам на... отдадеността ви на работата. — Махна небрежно към прозореца. — Трябва да призная, че правосъдието замира напълно по време на война. Но виждам, че дори с гуркулите на портата, благородното дело на Инквизицията няма почивка. Предполагам, отново идвате по заръка ни Негово високопреосвещенство?

Глокта се замисли. *Забравил съм как става. А трябва да обърна сакатия си гръб на Инквизицията. Как ще ме нарече Сълт? Предател? Не се съмнявам, че и по-лоши определения ще измисли. Но все пак лоялността на всеки е първо към самия себе си. Направих колкото жертви успях.*

— Не, Ваша чест. Днес представлявам единствено Санд дан Глокта. — Докуца до първия изпречил се пред очите му стол, издърпа го изпод масата и без да чака покана, се свлече на него. *Нямам вече*

сили за любезности. — Откровено казано, нуждая се от помощта ви. Откровено казано, вие сте последната ми надежда.

— Моята помощ? Безсъмнено не ви липсват влиятелни приятели, нали?

— Горчивият ми опит показва, че влиятелните не могат да си позволят приятели.

— За беда, напълно сте прав. Човек не може да стигне до моя пост, че дори и до вашия, без да е наясно, че в края на краищата е съвсем сам. — Маровия се усмихна миловидно и седна в собственото си кресло. *Защо все пак се чувствам обезпокоен. Защо така си мисля, че усмивката ти е толкова смъртоносна, колкото и навъсеното изражение на Сълт?* — Нашите приятели са просто хора, които са ни от полза. И в този ред на мисли, с какво мога да съм ви от помощ? И не на последно място, какво ще получа от вас в замяна?

— Това ще отнеме малко време. — Примижа от болка и изпъна крак под масата. — Мога ли да бъда напълно откровен с вас, Ваша чест?

Маровия погали замислено брадата си.

— Истината е много ценна и рядка придобивка в днешно време. Изумен съм, че човек с вашия опит е готов да я предостави просто ей така. Особено на някой, да си го кажем направо, от другата страна на барикадата.

— Преди време някой ми каза, че когато си се изгубил насред пустинята, приемаш вода от който ти предложи и колкото ти дава.

— Значи сте се загубили? Говорете направо, началник, пък ще видим какво мога да отделя от манерката си.

Далеч от директната подкрепа, но май това е най-доброто, на което мога да разчитам от човек, който доскоро бе най-върлият ми враг. Е... ето го и моето самопризнание.

Глокта разрови спомените си от последните няколко години. *И каква гнусна, срамна и грозна картина са те. Откъде да започна?*

— Преди доста време започнах разследване на нередностите в работата на Почетната гилдия на търговците на платове.

— Добре си спомням злощастните събития.

— По време на разследването си открих, че гилдията е била финансирана от една банка. Много състоятелна и могъща банка. „Валинт и Балк“.

Глокта наблюдаваше много внимателно за някаква реакция при споменаването на името, но лицето на Маровия дори не потрепна.

— Запознат съм със съществуването на тази институция — каза той.

— Заподозрях, че и те са замесени в престъпленията на търговците от гилдията. Магистър Колт лично ми го намекна точно преди злощастния си край. Но Негово високопреосвещенство не ми позволи да насоча разследването си в тази посока. Прекалено много усложнения в и бездруго сложната обстановка. — Лявото око на Глокта заигра и той усети как от него потича сълза. — Моля за извинение. — Избърса го с пръст и продължи: — Малко след това бях изпратен в Дагоска, за да поема защитата на града.

— И изключителните ви старания в това начинание ми причиниха известни неудобства. — Маровия завъртя начумерено език из устата си. — Моите поздравления. Свършихте превъзходна работа.

— Боя се, че заслугата не е изцяло моя. Поставената ми от архилектора задача беше неизпълнима. Градът беше прогнил от предателство и измяна и обсаден от гуркулите.

— Напълно ви разбирам — изсумтя Маровия.

— Де да бях получил разбиране и тогава, но всички бяха заети с опитите си да вземат надмощие над другия, нищо ново. Защитата на града беше напълно непригодна да посрещне заплахата. А аз не можех да я подсиля без пари...

— И Негово високопреосвещенство не се отзова.

— Негово високопреосвещенство отказа да отдели и марка. Но в тежкия момент на нужда се появи неочакван благодетел.

— Богатият чичо? Ама че щастлива случайност.

— Не бих казал. — Глокта напъха език в дупката, където някога бяха предните му зъби. Имаше доста солен вкус. *И лайната започват да се сипят като от източена септична яма.* — Богатият чичо се оказа не друг, а банкова къща „Валинт и Балк“.

— И те ви финансираха? — намръщи се Маровия.

— Единствено благодарение на тях успях да удържа толкова дълго гуркулите.

— И след като вече изяснихме факта, че влиятелните хора нямат приятели, какво поискаха от вас „Валинт и Балк“?

— В общи линии — Глокта измери Маровия с равнодушен поглед, — каквото им хрумна. Малко след завръщането ми от Дагоска започнах разследване на смъртта на принц Рейнолт.

— Ужасно престъпление.

— За което обесиха напълно невинен гуркулски емисар.

По лицето на Маровия се изписа едва доловима изненада.

— Сигурен ли сте?

— Напълно. Но смъртта на наследника на трона породила нови проблеми. Проблеми, свързани с гласуването в Камарата на лордовете и Негово високопреосвещенство беше предволен от най-лесния отговор. Аз опитах да стигна до истината, но бях възпрепятстван. От „Валинт и Балк“.

— Значи сте подозирали, че тези банкери са замесени в смъртта на принца?

— Подозирам ги в много неща, но доказателствата са това, което вечно не достига. *Винаги е така, твърде много подозрения и никакви доказателства.*

— Банки — изръмжа Маровия. — Въздух под налягане. Правят пари от догадки, лъжи и празни обещания. Тайните са истинското им платежно средство, повече и от златото.

— Това осъзнах и аз. Но когато си се загубил в пустинята...

— Да, да. Моля, продължавайте.

За най-голяма своя изненада, Глокта осъзна, че се наслаждаваше на разговора. Езикът му се плетеше от нетърпение да си каже всичко. *Отприщих ревниво пазените от толкова отдавна тайни и сега не мога да спра. Чувствам се като скъперник, решил да похарчи всичко наведнъж. Ужасен и в същото време освободен от товара. В истинска агония и в същото време очарован. Нещо като да си прерязваш сам гърлото — огромно облекчение, но му се наслаждаваш за пръв и последен път. И точно като прерязването на собственото гърло, това най-вероятно ще свърши със смъртта ми. Е, хайде. От известно време натам вървяха нещата, нали? Не мога да отрека, че не съм заслужил десетократно повече.*

Наведе се напред към Маровия. *Дори тук, дори сега, нещо пак ме принуждава да понижа глас.*

— Архилектор Сълт не е доволен от новия ни крал. И поспециално не е доволен от влиянието на Баяз върху него. Така властта

на Сълт значително намалява. И той всъщност вярва, че зад всичко това стоите вие.

— Нима? — намръщи се Маровия.

— *Точно така и аз не съм напълно сигурен, че съм готов да изключа тази възможност.* Поиска от мен да открия начин за премахването на Баяз... — Гласът му се сниши до шепот. — Или премахването на краля. Подозирам, че в случай на провал от моя страна, той е готов с друг план, в който по някакъв начин е намесен Университетът.

— От това, което чувам, изглежда, обвинявате архилектора в държавна измяна. — Очите на Маровия проблеснаха като две лъскави мъниста. *Подозрителен, но изгарящ от нетърпение поглед.* — Открихте ли нещо, което той да използва срещу краля?

— Преди дори да бях започнал разследването си, от „Валинт и Балк“ ме „разубедиха“.

— Разбрали са веднага? Толкова бързо?

— Допускам, че някой от близкото ми обкръжение не е толкова надежден, колкото се надявам. Банкерите не само ми наредиха да не се подчиня на заповедите на архилектора, но поискаха да започна разследване на самия *него*. Искат да знаят какви са плановите му. Вече разполагам само с няколко дни да се подчиня на искането им, а Сълт в момента ми се доверява дотолкова, че да не е склонен да сподели с мен съдържанието на тоалетната си, камо ли това на мислите си.

— Олеле — бавно поклати глава Маровия. — Олеле.

— И в допълнение към всичките ми неприятности, съм напълно убеден, че неведението на архилектора относно събитията в Дагоска съвсем не е така пълно, както първоначално смятах. Ако някой говори, вероятността да говори и пред двете страни е голяма. — *В края на краищата, след като веднъж си предал някого, не е никакъв проблем да го направиш и втори път.* Глокта въздъхна дълбоко. *Това беше. Всички тайни излязоха наяве. Септичната яма е празна. Гърлото ми е прерязано от ухо до ухо.* — Това е цялата история, Ваша чест.

— Какво да кажа, началник, определено много сте загазили. *Фатално, бих казал.* — Маровия се изправи и тръгна с бавна походка из стаята. — Нека сега за момент предположим, че наистина сте дошли за помощта ми, а не за да ме подведете към поредния капан. Архилектор Сълт разполага със средствата за причиняване на всякакви

неприятности. И е достатъчно егоистичен и безочлив, че да го направи дори в момент като този. *Напълно съм съгласен с преценката.* Ако успеете да се сдобие с убедително доказателство, аз, естествено, ще съм готов да го представя на краля. Но не мога да предприема нищо срещу член на Висшия съвет, още повече архилектор Сълт, без такова доказателство. Най-удачно би било да се сдобие с подписано самопризнание.

— Самопризнание от Сълт? — промърмори Глокта.

— Един такъв документ ще реши проблемите и на двама ни. Със Сълт ще е свършено и bankerите ще изгубят средството, с което ви притискат. Естествено, гуркулите все още ще са пред стените, но човек не може да има всичко на този свят.

— Самопризнание, подписано от Сълт. *А да взема да сваля луната от небето и да я прикача към него, или няма нужда?*

— Или достатъчно голям камък, който да сложи начало на свлачището — самопризнанието на някой достатъчно близък до него например. Доколкото разбирам, вие сте ненадминат в получаването на такива. — Маровия изглежда Глокта изпод гъстите си вежди. — Заблудил ли съм се?

— Не мога да фабрикувам доказателства, Ваша чест.

— Човек, който се е изгубил в пустинята, трябва да сграбчва всеки шанс, който му се предоставя, независимо колко нищожен. Намерете доказателство и ми го донесете. Тогава ще действам, само тогава. Разбирате, че не мога да поемам рискове заради вас. Трудно е да се довериш на човек, който веднъж избира един господар, а утре друг.

— Избира? — Глокта усети как окото му отново затрептява. — Ако смятате, че съм избрал и частица от живота на жалката човешка останка, която в момента стои пред вас, много се лъжете. Аз избрах слава и успех. Но често на капака на кутията пише едно, а вътре има друго.

— Светът е пълен с трагични истории. — Маровия отиде до прозореца, обърна гръб на Глокта и се загледа в притъмняващото небе. — Особено в днешно време. Не можете да очаквате преценката на човек с моя опит да бъде повлияна от трагедии. Желая ви приятен ден.

Всичко е ясно. Подпрян на бастуна, Глокта се надигна мъчително от стола и закуца към вратата. *Въпреки това в тъмния килер на*

отчаянието ми се процежда тънък лъч на надежда... трябва само да се сдобия с подписа на главата на Инквизицията на Негово величество върху самопризнанието му за държавна измяна...

— Началник! — *Защо никой не свършва да говори, преди да съм станал?* Глокта се извърна бавно и усети как гърбът му избухва в спазми. — Ако някой от обкръжението ви говори, трябва да му запушите устата. Незабавно. Само глупак би тръгнал да корени предателство във Висшия съвет, преди да е изкоренил плевелите в собствената си градина.

— О, не берете грижа за моята градина, Ваша чест. — Глокта дари върховния правозащитник с най-противната си усмивка. — Вече съм наточил градинарските си инструменти.

МИЛОСЪРДИЕ

Адуа гореше.

Двата най-западни квартала — Три ферми, в югоизточния край на града, и Арките, на север от него — бяха белязани с черните рани на пожарите. На места все още се виеха черни, осветени в оранжево отдолу стълбове дим. Издигаха се високо и се разстилаха като мазни петна в небето, а после западният вятър ги отнасяше със себе си и ги хвърляше като мръсна пелена върху залязващото слънце.

Облегнат на изтръпналите си върху парапета на Кулата на веригите юмруци, Джизал наблюдаваше всичко това и мълчеше. Вятърът бучеше в ушите му. Тук горе почти не достигаха звуци от града, само от време на време по някой далечен намек за битката в покрайнините. Бойни викове или писъците на ранените. Или просто крясък на морска птица, зареяна високо в небето. В моментен пристъп на меланхолия му се прищя и той да е птица. Да полети от кулата високо над гуркулските легиони и да се махне от този кошмар. Но бягството нямаше да е толкова лесно.

— Стената на Касамир беше пробита преди три дни — обясняваше монотонно маршал Варуз. — Отбихме първите две нападения и успяхме да задържим Три ферми за през нощта. Но на следващия ден имаше нов пробив, а след него още един. Този проклет гърмящ прах промени всички правила. Стена, която може да издържи седмици, а те я пробиват само за час.

— Калул от край време обичаше да се заиграва с праховете и бутилките си — промърмори унило Баяз.

— Миналата нощ завзеха Три ферми и атакуваха портите към Арките. Оттогава цялата западна част на града е едно огромно бойно поле. — Таверната, в която Джизал беше празнувал победата си над Филио в Турнира, се намираше точно в този квартал. Същата таверна, в която беше седял с Уест, Яленхорм, Каспа и Бринт, преди тяхното потегляне за Англанд и неговото — за Старата империя. Дали и тя в момента гореше? Или вече е останал само овъгленият ѝ скелет?

— Денем водим боеве по улиците. Нощем правим изненадващи нападения на позициите им. Нито крачка земя не преминава в ръцете на врага, преди да бъде напоена с гуркулска кръв. — Вероятно Варуз се надяваше думите му да прозвучат окуражително, но единственото, което постигнаха у Джизал, бе, че от тях му примая. Улиците на столицата му — напоени с кръв, без значение чия, не това бяха очакванията за бъдещето му като крал на Съюза. — Стената на Арнолт засега е непокътната, въпреки че в централната част на града горят пожари. Миналата нощ пламъците почти достигнаха Четирите ъгъла, но за късмет дъждът ги потуши, поне засега. Бием се за всяка улица, за всяка къща и за всяка стая. Точно както казахте, Ваше величество.

— Добре — успя да изрече дрезгаво Джизал, но думата почти го задави.

Когато така нехайно отхвърли предложенията на генерал Малзагурт, не беше сигурен какво точно да очаква. В смътните си представи очакваше някой скоро да се притече на помощ. Разчиташе, че някое чудо, нечий неочакван героизъм ще реши проблема. Но ето че обсадата продължаваше, а избавлението така и не идваше. Сигурно някъде там сред дима имаше героизъм. Войници, които влачат ранени другари през димната завеса. Сестри, които шият рани на светлината на свещ. Хора, които се втурваха в горящи къщи и измъкваха навън задавени от пушека деца. Дребен, незначителен и безславен героизъм, който с нищо нямаше да повлияе на хода на събитията.

— Всички тези кораби в залива наши ли са? — попита тихо с тон, от който ставаше ясно, че се страхува от отговора.

— Де да бяха, Ваше Величество. Никога не съм очаквал, че един ден ще кажа това, но те ни превъзхождат по море. Никога не сме виждали толкова много кораби. Дори и повечето от нашите да не бяха заети с превозването на армията от Англанд, не мисля, че щяха да се справят с тях. При това положение хората ни ще трябва да акостират извън града. Това е сериозен проблем, но може да стане още по-зле. Доковете са ни слабо място. Рано или късно, ще опитат да вкарат войска оттам.

Джизал погледна притеснено към водата. Армии от гуркули се изсипват на брега в самото сърце на града. Централната улица тръгва от доковете, пресича центъра на града и стига до Агрионт. Подканващо

широк булевард, по който спокойно да прекараш цял легион, и то за нула време. Затвори очи и опита да успокои дишането си.

Преди пристигането на гуркулите мненията на съветниците му валяха като порой. Сега, когато наистина се нуждаеше от съветите им, пороят внезапно беше секнал. Сълт почти не се появяваше на срещите на Висшия съвет, а когато го правеше, просто седеше и гледаше свирепо Маровия. Върховният правозащитник от своя страна не допринасяше с друго освен с непрестанното си вайкане за тежкото положение, в което се намираха. Дори иначе дълбокият извор на мъдрости от историята на Баяз беше пресъхнал. Джизал беше оставен да носи сам отговорността на раменете си и той установи, че тя доста тежеше. Предполагаше, че въпреки това е в доста по-завидно положение от ранените, бездомните или убитите, но не намираше голямо успокоение от мисълта.

— Колко са мъртвите досега? — Беше задал въпроса неволно, по инерция, като дете, което не спира да чопли коричката на рана. — Какви са загубите ни?

— Боевете на стената на Касамир са тежки. Тези в завзетите вече части на крайните квартали — още по-свирепо. Загубите и на двете страни са огромни. Бих казал, по хиляда от всяка страна.

Джизал преглътна надигналата се в устата му горчилка. Замисли се за сбирщината от защитници при западната порта, на площада, който със сигурност беше прегазен от гуркулските легиони. Обикновени хора, с надежди и очаквания към него. Опита да си представи как изглеждат хиляда мъртви. Представи си сто трупа, наредени един до друг, в редици. Умножи редиците по десет. Хиляда. Зъбите му ухапаха вече изгризания до месото нокът на палеца.

— И много повече ранени, естествено — добави Варуз. Ако с новината за броя на мъртвите беше забил ножа, с тази за ранените — го завъртя рязко в раната. — Всъщност не ни достига място за тях. Имаме два крайни квартала, в най-добрия случай частично окупирани от врага, а горящите им снаряди се сипят в центъра на града.

Джизал плъзна език във все още чувствителната дупка между зъбите си и си спомни болките, с които всяко друсване на каруцата по време на пътуването през необятната долина пронизваше лицето му.

— Отворете Агрионт за ранените и бездомните. Сега, когато армията я няма, вътре има предостатъчно място. Казармите ще поберат

хиляди. Разполагаме и с провизиите.

— Рисковано е — поклати плешивата си глава Баяз. — Няма как да знаем кого пускаме в Агрионт. Гуркулски агенти. Шпиони на Калул. Не всички са това, което изглеждат.

— Готов съм да поема този риск — скръцна със зъби Джизал. — Аз крал ли съм, или не?

— Крал сте — изръмжа Баяз, — и аз горещо ви съветвам да се държите като такъв. Сега не е време за сантименталност. Врагът приближава стената на Арнолт. На места е само на две мили от мястото, на което стоим в момента.

— Две мили? — промърмори Джизал и тревожният му поглед се насочи отново на запад. От това разстояние стената на Арнолт беше просто сива линия между сградите, тънка, крехка и тревожно близко. Внезапно го обзе страх. Не гузната тревога за хипотетични хора сред дима на крайните квартали, а съвсем реален — за собствения му живот. Като онзи, който беше изпитал между камъните, когато двамата войници вървяха към него с намерението да го убият. Сигурно беше сбъркал, като не напусна града, докато имаше възможност да го направи. А може би все още имаше начин...

— Ще се бия или ще умра редом с хората на Съюза! — извика, ядосан и на собственото си малодушие, и на Баяз. — Щом те са готови да умрат за мен, аз съм готов да умра за тях! — Обърна гръб на Първия магус. — Маршал Варуз, отворете Агрионт. Ако трябва, напълнете и двореца с ранени.

Маршалът погледна крадешком към Баяз, после се поклони сковано.

— Добре, Ваше Величество, ще организирам болници за ранените в Агрионт, а казармите ще подслонят бездомните. Дворецът засега по-добре да остане затворен, поне докато положението не се влоши повече.

Джизал не смееше да мисли как точно щеше изглежда това „повече“.

— Добре, добре. Погрижете се. — Изтри навлажнените си очи и тръгна към стълбището. От дима е. Просто от дима.

Кралица Терез седеше сама пред прозореца на огромната спалня.

Графиня Шалир все още се спотайваше някъде в двореца, но явно си беше научила урока и внимаваше да не се изпречва на пътя на Джизал. Останалите придворни дами бяха изпратени обратно в Талинс, преди гуркулите да блокират пристанището. На Джизал му се искаше да бе пратил и кралицата с тях, но за съжаление това не можеше да стане.

Терез дори не го погледна, докато затваряше вратата след себе си. Потисна въздишката си, докато влачеше уморено крака по пода. Ботушите му бяха изцапани от калта и ситния дъжд, а кожата му беше потъмняла от саждите във въздуха.

— Внасяш кал и мръсотия — каза с леден глас кралицата, отново без да го поглежда.

— Войната е мръсна работа, любов моя. — Видя как лицето ѝ потрепери от отвращение при последните думи и от това му се прииска да се смее и плаче едновременно. Без да свали ботушите си, се стовари тежко на стола срещу нея, знаеше, че това ще я вбеси. Всъщност каквото и да направеше, ефектът щеше да е същият.

— Нужно ли е да се приближаваш до мен, особено в този вид? — сопна се тя.

— Няма как! Все пак си ми жена.

— Не и по свой избор.

— Изборът не беше и мой, но аз поне се опитвам да оправя нещата доколкото е възможно! Ако щеш вярвай, но бих предпочел да съм женен за някой, който не ме мрази! — Прокара ръка през косата си и се насили да потисне надигания се в гърдите му гняв. — Но нека не пренасяме битките тук, моля. Навън има предостатъчно. Повече, отколкото мога да понеса! Не може ли поне... да се държим цивилизовано един с друг?

Тя го изгледа замислено.

— Как го правиш?

— Кое?

— Това, да не спираш да опитваш.

Джизал си позволи лека усмивка.

— Мислех, че ако не друго, поне настоятелността ми може да те впечатли. — Тя не се усмихна, но Джизал долови едва забележимо омекване в твърдото ѝ изражение. Не смееше да се надява дори, че най-накрая кралицата може да позатопли хладното си отношение към

него, но беше готов да се вкопчи във всяка прашинка надежда. В последно време надеждите бяха истинска рядкост. Наведе се към нея и я погледна настоятелно в очите. — Съвсем ясно ми даде да разбере колко ниско е мнението ти за мен, но аз не те виня за това. Повярвай ми, аз самият нямам много високо мнение за себе си. Но се опитвам... с всички сили да бъда по-добър човек.

Едното ъгълче на устните на Терез се повдигна в тъжна, но все пак усмивка. За най-голяма негова изненада, тя се пресегна и постави нежно ръка на бузата му. Гърлото му се стегна, усети как кожата му изтръпва под пръстите ѝ.

— Как не разбираш, че аз те ненавиждам? — попита тя и Джизал усети как го сковава студ. — Ненавиждам външния ти вид, докосването ти, гласа ти. Мразя това място и всички в него. Колкото по-скоро гуркулите го изгорят до основи, толкова по-добре за мен. — Тя свали ръка, обърна се бавно към прозореца и бледата му светлина попадна върху перфектния ѝ профил.

— Мисля, че довечера ще спя другаде. — Джизал бавно се изправи. — Тази стая е прекалено студена.

— Най-последно.

Какво ужасно проклятие е да получиш всичко, за което някога си мечтал. Когато блясъкът от сънищата ти се окаже просто лъскава дрънкулка, оставаш без нищо, дори без мечти. Всичко, за което Джизал беше мечтал — власт, слава, величие — се оказа само прах. Сега единственото, което искаше, бе живота си от преди да се изпълнят мечтите му. Но връщане назад нямаше. По никакъв начин.

Нямаше какво повече да каже. Обърна се сковано и затътри крака към вратата.

ПО-ДОБРЕ ДА ОСТАНЕ ЗАВИНАГИ ПОГРЕБАНО

След края на битката, ако си още жив, копаеш. Копаеш гробовете на мъртвите другари. Последен израз на уважение, колкото и малко от него да изпитваш. Копаеш колкото решиш надълбоко, хвърляш ги в дупката, заравяш ги, после те изгниват и биват забравени. Така е открай време.

След края на тази битка щеше да падне доста копане. И от двете страни.

Вече дванайсет дни, откакто от небето заваля огън. Откакто божият гняв се изсипа върху самодоволните бели и почерни хубавия им град. Дванайсет дни от началото на клането — на стената, по улиците, в къщите. Дванайсет дни, под бледото слънце, под проливен дъжд, в задушливия дим, и дванайсет нощи, на светлината на огньовете, Феро беше и разгара на битката.

Подметките на ботушите й шляпаха по гладките лъскави плочи на пода и оставяха кални петна по безупречно чистия коридор. Пепел. Двата квартала, в които се водеха сраженията, бяха потънали в нея. Беше се смесила със ситния дъждец и станала на гъста като черно лепило каша. Все още незасегнатите сгради, овъглените скелети на изгорелите, хората, които убиваха, и онези, които умираха, всички бяха покрити с нея. Навъсените стражи и боязливите слуги изгледаха начумерено и нея, и калните й стъпки, но както преди, така и сега Феро не я беше грижа за мнението им. Скоро щяха да се сдобият с много повече сажди, отколкото можеха да понесат. Ако гуркулите успеяха с начинанието си, от цялото това място щяха да останат само сажди и пепел.

И както изглеждаше, натам отиваха нещата. Всеки ден, всяка нощ, независимо от усилията на защитниците, независимо от броя на труповете, които оставяха сред руините, войските на императора навлизаха все по-дълбоко в града.

Към Агрионт.

Когато влезе в просторната зала, завари Юлвей седнал отпуснато в едно кресло, с увесени тънки, покрити с гривни ръце. От

спокойствието, което винаги го обгръщаше като старо одеяло, не беше останала следа. Изглеждаше силно обезпокоен, съсипан, с дълбоко хлътнали очи. През последните няколко дни Феро беше свикнала да вижда все повече хора с подобен вид.

— Феро Малджин, връщаш се от фронта, а? Винаги съм казвал, че ако ти падне възможност, ще избиеш целия свят. Ето я и твоята възможност. Харесва ли ти войната, Феро?

— И още как. — Тя хвърли лъка си и той изтрака по полирания плот на масата. Извади сабята от колана си и изхлузи колчана със стрелите през рамо. Бяха й останали съвсем малко стрели. Повечето бяха останали да стърчат от труповете на гуркулски войници в черните руини на покрайнините на града.

Но Феро не можеше да се зарадва на това.

Убиването на гуркули беше като яденето на мед. От малкото ти се прияжда повече, но от твърде многото започва да ти се гади. Отдавна беше забелязала, че труповете бяха мижава награда за усилията, които й костваха. Но сега нямаше връщане назад.

— Ранена ли си?

Феро стисна мръсната превръзка около ръката си и се загледа в избилото през сивия плат кърваво петно. Нямаше болка.

— Не — отвърна тя.

— Не е късно, Феро. Не е нужно да умираш тук. Мога да те върна обратно. Аз ходя където си поискам и вземам със себе си когото си поискам. Ако сега спреш да убиваш, кой знае? Може пък Бог да намери местенце в рая и за теб.

На Феро й беше дошло до гуша от проповедите на Юлвей. Тя и Баяз може и да не се доверяваха един на друг, но поне се разбираха. Юлвей не разбираше нищо.

— Раят? — погледна го подигравателно Феро и му обърна гръб.

— Замислял ли си се, че може би адът повече ми подхожда?

По коридора се разнесоха стъпки. Тя усети гнева на Баяз още преди старият плешив бял да влети през вратата.

— Това малко копеленце! След всичко, което му дадох, как, мислите, ми се отплаща? — Кай и Сулфур се ошмулиха през вратата като двойка верни кучета по петите на господаря си. — Противопоставя ми се пред Висшия съвет! Казва ми да си гледам

моята работа! На мен! Откъде може да знае този лигав малоумник кое е и кое не е моя работа?

— Проблеми с крал Джизал Великолепни? — изръмжа Феро.

Първия магус я изглежда през присвити клепачи.

— Само преди година в целия Кръг на света нямаше по-празна глава от неговата. Но сложи короната, подложи задника си на целувките на тълпа двуллични старчета и няколко седмици по-късно вече се мисли за Столикус!

Феро вдигна рамене. Крал или не, Лутар никога не беше страдал от чувство за малоценност.

— Трябва да си по-внимателен на коя глава нахлупваш короната.

— Това е проблемът с короните, все на нечия глава трябва да стоят. В най-добрия случай, хвърляш я в тълпата и стискаш палци. — Баяз обърна навъсеното си лице към Юлвей. — Как са при теб нещата, братко? Ходи ли извън стените?

— Да.

— И? Какво видя?

— Смърт. Ужасно много смърт. Войниците на императора нахлуват в западните квартали. Корабите му са задръстили залива. Всеки ден пристигат нови и нови части и затягат обръча около града.

— Това мога да науча и от малоумниците във Висшия съвет. Кажи ми за Мамун и Стоте думи.

— За Мамун, трижди благословен и трижди проклет? Славният първи чирак на божията десница, Калул? Той чака. Заедно с братята и сестрите му са се разположили в огромна шатра. Молят се за победа, слушат омайна музика, къпят се в ароматна вода, излежават се голи и тънат в плътски удоволствия. Чакат войниците да превземат стените. И ядат. — Вдигна поглед към Баяз. — Ядат, ден и нощ, открито потъпкват Втория закон. Надсмиват се нагло над словото на Еуз. Готвят се за момента, в който ще дойдат за теб. За деня, за който ги създаде Калул. И вярват, че този ден приближава. Лъскат брони.

— Така значи? — процеди през зъби Баяз. — Проклети да са.

— Те сами са се проклели. Но това с нищо не ни помага.

— В такъв случай трябва да посетим отново Кулата на Създателя. — Феро вдигна рязко глава. Имаше нещо в тази висока първична кула, което я теглеше неудържимо, още от първия път когато

дойде в Адуа. Очите ѝ все към нея гледаха — величествена като планина, издигаща се недосегаема над дима и ужаса на града.

— Защо? — попита Юлвей. — Нима смяташ да се затвориш в нея? Също както направи Канедиас, когато дойдохме за отмъщение? Нима ще се спотайваш в тъмното, Баяз? Ти ли ще свършиш този път размазан на моста отдолу?

— Добре ме познаваш — изсумтя Баяз. — Когато дойдат за мен, ще ги посрещна навън, на светло. Но в тъмното все още има скрити оръжия. Няколко изненади от пещите на Създателя, които да използвам срещу прокълнатите ни приятели.

Тревогата на Юлвей стана още по-осезаема.

— Разделителят?

— Едно острие тук — прошепна Кай от ъгъла. — Едно в Другата страна.

Както винаги, Баяз не му обърна внимание.

— Може да премине през всичко, дори ядач.

— А ще може ли да премине през сто? — попита Юлвей.

— Само през Мамун ще ми е достатъчно.

Юлвей се изправи с въздишка от креслото.

— Добре тогава, води. Ще вляза още веднъж с теб в Кулата на Създателя.

Феро прокара език по зъбите си. Желанието ѝ да влезе вътре беше неустойчиво.

— Идвам с вас.

— Не, няма — изглежда я строго Баяз. — Ти стой тук и гледай сърдито. Това е истинската ти дарба, нали? Ще е жалко да те лиша от възможността да упражняваш таланта си. Ти идваш с нас — каза остро на Кай. — Знаеш си работата, нали, Йору?

— Да, господарю Баяз.

— Много добре. — Първия магус излезе от залата, последван от Юлвей и чирака си. Сулфур не помръдна от мястото си. Феро го изглежда навъсено и той ѝ се усмихна. Облегна глава на дървената ламперия на стената и вдигна поглед към тавана.

— Тези Сто думи, те не са ли и твои врагове? — попита Феро.

— Най-старите и най-върлите ми врагове.

— Защо тогава не се биеш?

— О, има много други начини да се биеш, освен да се бърхтиш в калта навън. — Нещо в погледа на тези две очи — едното светло, другото тъмно — никак не допадаше на Феро. Имаше нещо зловещо в усмивката му. — И въпреки че ми се иска да остана да си бърбим, трябва да вървя да задвижа колелата. — Той описа няколко кръга с пръст във въздуха. — Колелата не трябва да спират, нали, Малджин?

— Върви — троснато отвърна Феро. — Не те спирам.

— И да искаш, не би могла. Бих ти пожелал приятен ден, но съм сигурен, че не знаеш какво е това, защото досега не си имала такъв. — Той излезе от залата и затвори вратата след себе си.

Още преди да щракне бравата, Феро беше прекосила половината стая и отваряше прозореца. Последния път когато беше послушала Баяз, това ѝ донесе само една загубена година. Отсега нататък сама щеше да взема решения. Дръпна настрана завесите и изскочи на тесния балкон. Навън валеше и вятърът разнасяше сухи листа по моравата. Огледа се набързо и видя само един от стражите — беше се увил в наметалото си и гледаше в другата посока.

Понякога трябва да сграбчиш момента и да действаш, без много да мислиш. Прехвърли крак през парапета, после другия, намести удобно стъпала и скочи. Ръцете ѝ сграбчиха мокрия клон на дървото, залюля се до ствола и се спусна до земята. Сними се ниско до мократа земя и притича зад един жив плет.

Чу стъпки и гласове. Този на Баяз и този на Юлвей, разговаряха. Ама и тези проклетите магуси, обичаха да чешат усти.

— Сулфур? — разнесе се над вятъра гласът на Юлвей. — Все още ли е с теб?

— Защо не?

— Учението му пое... в опасна посока. Казах ти го, братко.

— Е, и? Калул не е толкова придиличен към служителите си...

Двамата се отдалечиха и Феро трябваше да притича наведена покрай живия плет, за да не изостава и да продължи да слуша.

— ... не ми харесва тази работа — казваше сега Юлвей — с приемането на форми и заемането на чужди кожи. Прокълнато учение е това. Знаеш какво мислеше Ювенс по този въпрос...

— Нямам време да мисля за чувствата на човек, който от векове е в гроба. Няма Трети закон, Юлвей.

— А може би трябва да има. Кражбата на лица... коварният номер на Глъстрод и слугите му с дяволска кръв. Сили, заети от Другата страна...

— Трябва да използваме такива оръжия и средства, с каквито разполагаме. Не съм голям почитател на Мамун, но той е прав. Наричат ги Стоте думи, защото са сто. А ние сме двама и времето не е било много благосклонно и към двама ни.

— Защо тогава чакат?

— Познаваш Калул, братко. Винаги е предпазлив, бдителен, не бърза. Няма да рискува децата си, докато не стане наложително...

Феро надзърна през оголелите клони на живия плет и видя тримата да минават покрай стражите на портата на двореца. Изчака да се скрият, изправи се и ги последва с уверена крачка, изпънала рамене и вдигнала високо глава, сякаш отиваше някъде по важна работа. Усети върху себе си изпитателните погледи на войниците, но те вече бяха свикнали да я виждат да влиза и излиза. Като никога, не опитаха да я заговорят.

Последва двамата магуси и чирака през целия им път покрай сгради, статуи и притъмнели градини. Внимаваше да стои на разстояние, мотаеше се покрай входове, дървета, криеше се зад малкото минувачи по криволичещите улици. На няколко пъти, над покривите по площадите или в края на тесните улички, забеляза извисяващата се грамада на Кулата на Създателя. В началото замъглена и сива през пелената на дъжда, с всяка следваща крачка — все по-тъмна, по-масивна и ясно очертана на фона на небето.

Тримата я отведоха до порутена сграда, над чийто хлътнал покрив се издигаха ронещи се кули. Феро приклезна зад един ъгъл и зачака, докато Баяз почука с жезъла си на една разнебитена врата.

— Радвам се, че не откри Семето, братко — каза Юлвей, докато стояха пред вратата. — Това нещо е по-добре да остане погребано завинаги.

— Чудя се дали все още ще мислиш така, когато Стоте думи нахлуят с писъци по улиците на Агрионт?

— Бог ще ми прости. Има по-страшни неща от Калул и ядачите му.

Феро стисна юмруци и ноктите ѝ се забиха в дланите. Зад един мръсен прозорец стоеше фигура и надничаше към Баяз и Юлвей.

Висока, слаба фигура, с къса коса и черна маска на лицето. Жената, която преди време преследва нея и Деветопръстия из Адуа. Ръката ѝ инстинктивно се стрелна към дръжката на сабята в колана и тогава осъзна, че я беше оставила на масата в двореца. Прокле се наум. Прав беше Деветопръстия, един нож в повече никога не е излишен.

Паянтовата врата се отвори, размениха се няколко прошепнати думи и двамата магуси влязоха, последвани от навелия глава чирак. Маскираната погледа още малко, после се дръпна от прозореца и изчезна. Вратата се затваряше бавно и Фери затица с всички сили напред, прескочи един жив плет и вкара крак между рамката и разнебитеното дърво. Промуши се настрани и изчезна в тъмнината на сградата. Зад нея ръждясалите панти изскърцаха и вратата изтропа в рамката си.

Отпред тръгваше дълъг коридор с прашни картини от едната страна и мръсни прозорци от другата. Фери вървеше с настръхнали рамене, през цялото време очакваше от сянката да изскочи маскираната жена. Но освен шума от стъпките отпред и безкрайното дрънкане на магусите, нищо друго не се случи.

— Мястото се е променило — казваше Юлвей — от деня, в който се бихме с Канедиас. От деня, в който свършиха Старите времена. Валеше тогава.

— Помня.

— Лежах ранен в дъжда, на моста. Видях ги как падат, баща и дъщеря. Паднаха от високо. Сега не мога да повярвам, че тогава гледката ме накара да се усмихна. Отмъщението е мимолетна тръпка. Колко съмнения отнасяме към гроба си. — Фери се усмихна ехидно. Тя да получи отмъщението си, пък съмненията все някак ще ги преживее.

— Времето донесе и на двама ни много съжаления — промърмори Баяз.

— С всяка следваща година стават все повече. Странно. Мога да се закълна, че докато лежах там, ми се стори, че първо падна Канедиас, а след това Толомей.

— Спомените понякога лъжат, особено ако си живял толкова дълго, колкото нас. Създателят хвърли дъщеря си, после аз него и така свършиха Старите времена.

— Свършиха, да — промълви Юлвей. — Толкова много беше загубено. А сега стигнахме и до това...

Главата на Кай се обърна рязко назад и Феро се залепи за стената зад един килнат на една страна шкаф. Той спря за момент, загледан право в нея. После се обърна и последва Баяз и Юлвей. Притаила дъх, Феро зачака, докато накрая и тримата не завиха зад ъгъла и не изчезнаха от погледа ѝ.

Настигна ги в порутения вътрешен двор, задушен от огромни бурени и натрошени на парчета, изпадали от покрива керемиди. Един мъж в мръсна риза ги водеше по дълго стълбище към арката на вход, високо горе, на стената на Агрионт. В изкривените си старчески ръце носеше голяма връзка ключове и бръщолевеше нещо за яйца. Феро ги изчака да влязат в тунела под арката, прекоси двора и тръгна нагоре по стъпалата.

— Няма да се бавим — чу сърдития глас на Баяз, — остави вратата откритата.

— Тази врата винаги е стояла заключена — отвърна му някой. — Такова е правилото. През целия ми живот е била заключена и аз не смятам да...

— Тогава стой тук, докато не се върнем! Никъде няма да мърдаш! Имам много по-важни неща за вършене от това, да стоя и да чакам от другата страна на заключената ти врата! — Разнесе се шум от превъртане на ключ и скърцане на стари панти. Пръстите на Феро напипаха един голям камък и го стиснаха здраво.

Когато пропълзя до върха на стълбището, мъжът с мръсната риза тъкмо затваряше вратата. Мърмореше сърдито под носа си, ровеше из връзката ключове. Камъкът го фрасна в плешивото петно на темето му и глухият удар отекна в тунела. Онзи изпъшка, залитна напред, но Феро го хвана под мишниците и го положи внимателно на земята. Пусна камъка и взе ключовете му.

Когато понечи да отвори вратата, я обзе странно усещане. Като хладен бриз в горещ ден, в началото изненадващ, но после така приятен. По гърба ѝ пробяга приятна тръпка и дъхът ѝ секна. Постави ръка на старото дърво и усети приятния допир на жилите му по дланта си. Открехна леко вратата и надникна от другата страна.

От стената на Агрионт тръгваше тесен мост, най-много крачка широк, без перила, без парапет. Другият му край опираше в черния, лъщящ от дъжда камък на извисяващия се масив на Кулата на Създателя. Баяз, Юлвей и Кай стояха в края на тясната каменна пътека,

точно пред портите. Бяха направени от черен метал и имаха светли кръгове в средата. Пръстени от изписани думи, които Феро не разбираше. Видя Баяз да изважда нещо от пазвата на ризата си. После кръговете се размърдаха, завъртяха се, започнаха бясно да се въртят и сърцето ѝ заблъска като лудо. Вратите бавно се плъзнаха в стените. Тримата пристъпиха напред, бавно и някак с неохота, после изчезнаха в тъмния квадрат на входа.

Кулата на Създателя зееше отворена.

Феро тръгна към нея. Ниско долу под моста, в твърдия камък се блъскаше сива вода. Дъждът ѝ подежда като целувка, вятърът щипеше кожата ѝ. В далечината, към мрачното небе над горящия град се извиваха черни облаци дим, но очите на Феро бяха приковани в зеещия портал на кулата. Стиснала юмруци, тя спря за момент на прага.

После влезе в тъмнината.

Вътре не беше нито студено, нито топло. Въздухът беше толкова неподвижен и застинал, че Феро имаше чувството, че тежи върху раменете ѝ и притиска ушите ѝ от страни. Само след няколко крачки шумът от стъпките ѝ заглъхна, светлината изчезна. Вятърът, дъждът и откритото небе останаха само далечен спомен. Имаше усещането, че върви под стотици крачки мъртва земя. Сякаш дори времето спря. Приблужи широк портал и надникна от другата страна.

Залата приличаше на храм, толкова голям, че можеше да побере целия храм в Шафа, където се стичаха хиляди, за да отправят молитвите си към Бог. В сравнение с тази зала, огромната сграда с големия купол, където Джизал дан Лутар получи короната си, изглеждаше като джудже. Такова огромно пространство, че дори просторните руини на Олкъс изглеждаха дребни и незначителни в сравнение с него. Обгърнато в мрачни сенки, изпълнено с потискащо ехо и оградено от заплашителен твърд камък място. Гробница на отдавна погребани великани.

Гроб на забравени богове.

И в центъра му стояха Баяз и Юлвей.

Дребни, малки като на насекоми фигурки, наред този лъщящ черен океан. Феро се притисна в студения камък и напрегна уши да различи думите им сред кънтящото ехо.

— Върви в оръжейницата и вземи няколко от остриетата на Създателя, а аз ще отида горе да донеса... другото нещо.

Баяз се обърна да върви, но Юлвей го хвана за ръката.

— Първо ми отговори на един въпрос, братко.

— Какъв въпрос?

— На същия, който задавам от толкова отдавна.

— Пак ли? Дори сега? Добре тогава. Питай.

Двамата останаха един срещу друг. Не помръдваха, мълчаха, чак докато ехото от последните им думи не заглъхна напълно и тишината се спусна отново, тежка като олово. Феро затаи дъх.

— Ти ли уби Ювенс? — разнесе се шепотът на Юлвей. — Ти ли уби господаря ни?

Баяз дори не потрепна.

— Направих много грешки в миналото. Много са, знам. Някои в опустошения Запад. Други тук, на това място. Не минава и ден, в който да не съжалявам за тях. Бих се с Калул. Отхвърлих мъдростта на господаря ни. Влязох неканен в Кулата на Създателя. Влюбих се в дъщеря му. Бях горделив, суетен, нетърпелив, всичко това е така. Но не аз убих Ювенс.

— Какво се случи в онзи ден?

Първия магус заговори и думите му излязоха от устата като дълго репетирани фрази.

— Канедиас дойде да ме вземе. Заради това, че бях прелъстил дъщеря му. Ювенс отказа да ме предаде. Двамата се биха, а аз побягнах. Яростта на битката им озари небето. Когато се върнах, Създателя го нямаше, а господарят ни лежеше мъртъв. Не аз убих Ювенс.

Последва ново дълго мълчание. Феро гледаше двамата магуси като вцепенена.

— Добре. — Ръката на Юлвей пусна тази на Баяз. — Значи Мамун е излъгал. Калул е излъгал. Ще застана до теб в битката ти с тях.

— Добре, стари приятелю. Много добре. Знаех си, че мога да ти имам доверие, също както ти на мен. — Феро изкриви устни от отвращение. Доверие. Дума, която използват само лъжците. Ненужна дума на всеки, който говори истината. Стъпките на Първия магус

отекнаха в залата и той изчезна в един от много коридори, които тръгваха от стените.

Юлвей го проследи с поглед, въздъхна дълбоко и с подрънкване на гривни, се отправи в противоположната посока. Ехото от стъпките му постепенно замря и Феро остана насаме със сенките и тишината.

Бавно и много внимателно тя изпълзя от коридора и навлезе в огромното пространство на залата. Подът блестеше — виещи се линии от светъл метал, вкопан в черната скала. Таванът, ако имаше такъв, изчезваше в мрака, високо, високо горе. По цялата дължина на стената вървеше вътрешен балкон, на двайсетина крачки от пода. Над него имаше втори, след него трети и така, докато не ставаха неясни очертания в мрака и накрая не изчезваха в сенките заедно със стените. И над всичко това висеше прекрасният механизъм. Обръчи от тъмен метал, големи и малки, блестящи кръгове и лъскави дискове, нашарени с неразбираеми символи. Движеха се. Въртяха се един около друг, а в центъра им имаше черна топка, единствената неподвижна точка от цялата конструкция.

Феро усети, че и тя се върти, а може би тя беше неподвижна, а цялата зала се въртеше около нея. Зави й се свят, беше като опиянена, останала без дъх. Голите като скала стени се издигаха нагоре и чезнеха в черния мрак, грубо издялани камъни, нито два еднакви, слепени без хоросан. Опита да си представи от колко ли камъни е построена цялата кула.

Хиляди. Милиони.

Какво каза Баяз на Края на Света? Къде един мъдър човек ще скрие камък? Насред хиляди други. Насред милиони. Обръчите и дисковете над главата й продължаваха да се въртят. Привличаха я, но най-силно я теглеше черната топка в центъра им. Беше като подканяща я ръка. Като глас, нашепващ името й.

Вкопчи пръсти в сухите процепи между камъните на стената и започна да се катери, ръка, крак, нагоре, нагоре. Беше лесно. Сякаш стената беше създадена, за да се покатери по нея. Не след дълго се прехвърли през металния парапет на първия балкон. Без да спира да си поема дъх, продължи нагоре. Мокра от пот, достигна втория балкон. Задъхана, стигна третия. Сграбчи парапета на четвъртия и се прехвърли през него. Загледа се надолу.

На дъното на черната бездна, на пода на залата се разстилаше целият Кръг на света. Карта. Светлият метал в камъка очертаваше брегове. На нивото на очите ѝ, запълващ почти цялото пространство между извитите по стените балкони, на тънки като косъм нишки висеше и плавно се въртеше огромният механизъм.

Прикова поглед в черната топка в средата и дланите ѝ се изпотиха. Изглежда, просто се рееше там, без нищо, което да я държи във въздуха. Сигурно трябваше да се замисли как беше възможно това, но всичко, за което можеше да мисли в момента, бе колко много иска да я докосне. Трябваше да я докосне. Нямаше избор. Един от обръчите проблясваше съвсем наблизко.

Понякога трябва да сграбчиш момента и да действаш, без много да мислиш.

Скочи върху парапета, остана приклепнала и събра сили за скока. Не се замисли. Ако го беше направила, щеше да реши, че лудост. Полетя в празното пространство с размахани във въздуха ръце и крака. Когато ръцете ѝ хванаха най-външния обръч, цялата конструкция се залюля и разклати плавно настрани. А Феро се полюшваше отдолу и не смееше да си поеме въздух. Бавно и много внимателно притисна език в небцето си, набра се на ръце, прехвърли един крак през обръча тъмен метал и се изтегли нагоре. Скоро той я приближи до един от широките, набраздени с изписани символи дискове. Феро протегна крак и се прехвърли на него. Цялото ѝ тяло трепереше от напрежение. Хладният метал се разтрепери под краката ѝ, завъртя се, огъна се, разклати се, сякаш се опитваше да я хвърли от себе си при всяко движение на тялото ѝ. Феро Малджин не изпитваше страх от нищо.

Но падане от стотина крачки върху твърда скала беше нещо, което заслужаваше известно уважение.

Затаила дъх, продължи напред, от обръч на обръч. Повтаряше си, че под нея не зееше бездна. Че просто се катери по дърво и се прехвърля от клон на клон, точно както беше правила като дете, преди идването на гуркулите. Накрая стигна до последния, най-вътрешния обръч. Вкопчи се в него с цялата си ярост и зачака да я отведе по-близо до центъра на механизма. Висеше надолу, праметнала и кръстосала крака през плоския метал, вкопчила в него едната си ръка, докато другата се протягаше към лъскавата черна топка.

Виждаше отражението си в идеално гладката черна повърхност изпъкнало и разкривено — сковано от напрежение лице и изкривените като нокти на граблива птица пръсти. Скърцайки със зъби, напрегна всички сили. Още по-близо, още по-напред. Върхът на средния ѝ пръст докосна едва гладката повърхност на топката и тя като сапунен мехур, се пръсна и изчезна в тъмнината.

Нещо от нея изпадна и полетя надолу, бавно и плавно, сякаш падаше във вода, Феро го проследи с очи да се отдалечава от нея — потъмно петно на фона на мастилено черната тъмнина. Стовари се в средата на пода с трясък, който можеше да разклати дори основите на Кулата на Създателя. Цялата зала избухна от многократно отразеното му ехо. Обръчът, от който висеше Феро, се разтрепери и за момент тя замалко да се изпусне. Едва когато успя да се изкатери отгоре му, осъзна, че беше спрял да се върти.

Целият механизъм беше неподвижен.

Стори ѝ се, че мина цяла вечност, докато измине обратния път по неподвижните дискове и обръчи, за да стигне до балкона, откъдето пое надолу по отвесната стена. Когато най-после стигна до пода на огромната зала, дрехите ѝ бяха изпокъсани, ръцете, лактите и коленете ѝ бяха ожулени и кървяха, но Феро сякаш не ги забеляза. Затича се и залата прокънтя от шума на стъпките ѝ. Тичаше към центъра на пода, където нещото от топката беше паднало и сега лежеше неподвижно върху черната скала.

Приличаше на най-обикновено ръбесто парче черна скала с размерите на голям юмрук. Но това нещо не беше камък и Феро го знаеше. Усещаше как нещо струеше от него, изтичаше от него, заливаше я на вълни. Нещо, което не можеше да се види, но въпреки това изпълваше до краен предел тъмната зала. Невидимо, но неустойимо, усещаше го по тялото си, привличаше я все повече и повече.

Когато приближи, сърцето ѝ заплашваше да изскочи от гърдите. Когато коленичи над него, устата ѝ се изпълни със слюнка и неистов глад. Дъхът ѝ дращеше в гърлото, когато протегна изтръпнала ръка към него. Пръстите и дланта ѝ обвиха грапавата, покрита с вдлъбнатинки повърхност. Беше много тежко и ужасно студено, като замръзнала буца олово. Вдигна я, завъртя я в ръката си, загледа се в пленителния ѝ блясък.

— Семето.

Баяз стоеше под арката на един от входовете на залата и лицето му потреперваше в странна смесица от ужас и възхищение.

— Тръгвай, Феро, веднага! Занеси го в двореца. — Той потрепери и вдигна ръка, сякаш да предпази очите си от ослепителния блясък на камъка. — Кутията е в стаята ми. Сложи го вътре и затвори добре капака, чуваш ли? Затвори хубаво капака!

Феро се намръщи, обърна се, не знаеше кой от изходите водеше към изхода.

— Чакай! — Към нея вървеше Кай, с блеснали, приковани в ръката й очи. — Стой! — В тях нямаше никакъв страх, докато приближаваше към камъка. Но погледът му беше като на освирепял от глад човек, дотолкова, че Феро неволно отстъпи крачка назад. — Било е тук. През цялото време. — Обгърнатото му в сянка лице беше ужасно преbledняло. — Семето. — Ръката му се протегна напред. — Най-после. Дай ми го...

В следващия миг се сгърчи като смачкана на топка хартия, краката му се отлепиха от земята и преди Феро да успее да си поеме дъх, прелетя цялата широчина на залата. Блъсна се в стената с оглушителен трясък, точно под първия балкон. Смаяна, с широко отворена уста, тя видя как тялото му, все още сгърчено на топка, със стърчащи от нея изпотрошени крайници, отскача от скалата и се сгромолясва на пода.

Стиснал жезъла си в ръка, Баяз пристъпи напред. Въздухът над раменете му все още леко потреперваше. Естествено, Феро беше убила не малко мъже и почти нищо не можеше да я впечатли, но бързината на това убийство изненада дори нея.

— Какво направи? — изсъска тя, докато ехото от сгромолясването на тялото на Кай все още кънтеше в стените.

— Каквото трябваше. Тръгвай към двореца. Веднага. — Дебелият показалец на Баяз посочи един от коридорите и Феро забеляза в далечината му смътния проблесък на светлина. — Сложи това нещо в кутията! Нямах представа колко е опасно!

Нямаше много хора на този свят, които да мразят да им се заповядва повече от Феро, но в момента тя нямаше никакво желание да остава по-дълго на това място. Пусна камъка в пазвата си и го усети как се притисва в корема й. Хладен и успокоителен допир, въпреки

предупреждението на Баяз за това, колко е опасно. Тръгна към коридора, но с първата ѝ крачка от далечния край на залата се разнесе дрезгав кикот.

Точно от мястото, където лежеше трупът на Кай.

Баяз не изглеждаше изненадан.

— Аха! — извика той. — Най-после реши да се покажеш! От известно време насам имах подозренията, че не си този, за когото се представяш! Къде е чиракът ми, кога го замени?

— Още преди месеци. — Кай продължи да се кикоти, докато бавно се надигаше от лъскавия под. — Преди още да тръгнеш за зелен хайвер към Старата империя. — По усмихнатото му лице нямаше кръв. Нямаше дори драскотина. — Седях до теб край огъня. Гледах те, докато лежеше безпомощен в каруцата. Бях с теб през целия път, до Края на Света и обратно. А чиракът ти остана тук. Изхвърлих полуизядения му труп в храстите, само на двайсет крачки от спалните, в които спяхте блажено двамата със северняка.

— Хъ. — Баяз ловко прехвърли жезъла в другата си ръка. — Стори ми се, че забелязах рязко подобрение в уменията ти. Трябваше да ме убиеш тогава, докато имаше тази възможност.

— О, имам достатъчно време да го направя сега. — Феро потрепери при вида на изправения Кай. Изведнъж в залата стана много студено.

— Сто думи? Може би. Но една? — Устните на Баяз се извиха презрително. — Не мисля. Кое от създанията на Калул си ти? Източния вятър? Една от проклетите близначки?

— Аз не съм от създанията на Калул.

По лицето на Баяз пробяга сянка на съмнение.

— Кой тогава?

— Някога, в отдавна отминали времена добре се познавахме.

— Кой си ти? Говори! — намръщи се Първия магус.

— Приемам форми. — Гласът беше на жена, нисък и спокоен. Докато вървеше бавно напред, нещо ставаше с лицето на Кай. Бледата му кожа провисна надолу. — Страховит, коварен номер. — Носът, очите и устните се стопиха и закапаха от черепа му като разтопения восък на свещ. — Не ме ли помниш, Баяз? — Под восъка се показва друго, сурово, бяло, като изсечено от мрамор лице. — Ти каза, че ще ме обичаш вечно. — Въздухът в залата стана мразовит. Дъхът на Феро

обгърна лицето ѝ в пара. — Обеща ми, че никога няма да бъдем разделени. Когато отворих бащините врати, за да влезеш...

— Не! — извика Баяз и направи една олюляваща се стъпка назад.

— Изненадан си. Но никой не беше така изненадан като мен, когато вместо да ме вземеш в прегръдките си, ти ме блъсна от покрива, нали, любов моя? И защо? За да запазиш тайните си? За да изглеждаш благороден в очите на другите? — Дългата коса на Кай беше станала снежнобяла. Стелеше се около бледото лице на жената. Очите ѝ бяха две блестящи черни точки на белия фон. Толомей. Дъщерята на Създателя. Призрак, излязъл от забравата на времето. Призрак, който беше вървял редом с тях в продължение на месеци, скрит под откраднатата форма на чирака Кай. Феро почти почувства дъха му — мъртвешки студен. Очите ѝ прескачаха от бледото лице към коридора, беше като хваната в капан между желанието да побегне и това да научи повече.

— Видях те в гроба! — прошепна Баяз. — Лично натрупах пръстта отгоре ти!

— Така беше. И през цялото време плака, сякаш не беше ти този, който ме хвърли на моста. — Черните очи на Толомей се извърнаха към Феро, към подутината от Семето в ризата ѝ. — Но аз бях докосвала Другата страна. Държах я в тези две ръце, докато баща ми работеше. И тя ме промени. Лежах в студената прегръдка на земята. Между живота и смъртта. Тогава чух гласовете. Същите, които преди много време беше чул и Глъстрод. Те ми предложиха сделка. Моята свобода срещу тяхната.

— Нарушила си Първия закон!

— Законите не означават нищо за погребания! Когато най-последно успях да изпъля от прегръдката на земята, човешката ми страна си беше отишла. Но другата ми страна, тази, която принадлежи на подземния свят — тя не умира. Нея виждаш сега пред себе си. Сега ще довърша започнатото от Глъстрод. Ще отворя портите, които запечата дядо ми. Този свят и Другата страна ще бъдат отново едно цяло. Както преди Старите времена. Както е било писано да бъдат. — Протегна ръка и от нея се разнесе пронизващ костите студ, от който по гърба на Феро полазиха тръпки и цялото ѝ тяло се разтрепери. — Дай ми Семето, дете. Дадох обещание на Издаващите тайни, а аз винаги удържам на думата си.

— Ще видим! — озъби се Първия магус и Феро видя как въздухът над раменете му отново затрептява. Толомей стоеше само на десет крачки от него. В следващия момент залата се разтrese от гръмотевица. Жезълът на Баяз се пръсна на трески в ръката му. Той изпелтечи нещо и полетя назад. Превъртя се многократно по пода и накрая остана да лежи по лице върху студения камък. Мразовит вятър лъхна лицето на Феро. Испита вледеняващ страх, истински ужас, за пръв път в живота си. Беше като вкаменена, не можеше да помръдне от място.

— Годиците са отслабили силите ти. — Дъщерята на Създателя тръгна бавно, безшумно към безжизненото тяло на Баяз. Бялата ѝ коса се развя на вълни зад нея, като замръзнала, накъдрена от вятъра повърхност на езеро. — Твоето изкуство не може да ме нарани. — Тя спря над магуса и устните ѝ се разтеглиха в ледена усмивка. — За всичко, което ми отне. За баща ми. — Единият ѝ крак се вдигна над плешивата глава на Баяз. — За мен...

Толомей избухна в пламъци. Ярката светлина освети всички краища на огромната зала, проникна дори в процепите между камъните на стените. Закрила очи с ръка, Феро залитна назад. Надзърна между пръстите си и видя Толомей да се препъва заднишком по пода, да се мята бясно, да танцува, обгърната в ослепителни пламъци, с развяна коса от огнени езици.

Строполи се на земята и тъмнината отново се спусна, придружена от облак вонящ пушек. От единия коридор излезе Юлвей и тръгна през залата. Тъмната му кожа лъщеше от пот. Под едната си мишница носеше няколко меча. Остриета от тъмен метал, белязани с една сребриста буква, точно като онова, което носеше Деветопръстия.

— Добре ли си, Феро?

— Аз... — Огънят не беше донесъл топлина със себе си. Зъбите ѝ тракаха от студ. — Аз...

— Върви. — Юлвей погледна намръщено тялото на Толомей, докато последните пламъци догаряха по кожата ѝ. Феро най-после намери сили и започна да отстъпва заднишком. Стомахът ѝ се сви на топка, когато дъщерята на Създателя се надигна от пода. Изгорелите дрехи на Кай и косата ѝ се посипаха на фина пепел от тялото ѝ. Изправи се, висока, слаба, гола и плешива като Баяз. Мъртвешки бледата ѝ кожа блестеше гладка и непокътната.

— Винаги има усложнения — каза тя и изгледа свирепо Юлвей.
— Никой огън не може да ме изгори, фокуснико. Не можеш да ме спреш.

— Но съм длъжен да опитам. — Магусът хвърли мечовете пред себе си и те полетяха във въздуха, завъртяха се, разпръснаха се настрани. Започнаха да се въртят в кръг около него и Феро, все по-бързо и по-бързо, докато накрая не се сляха в една размазана вихрушка от смъртоносен метал. Достатъчно близо, че ако протегнеше напред ръка, Феро рискуваше да загуби китката си.

— Не мърдай — каза ѝ Юлвей.

Нямаше нужда да я предупреждава. Феро усети как я обзема познатият, изпепеляващ гняв.

— Първо да бягам, после да не мърдам. Първо Семето е на Края на света, после се оказва в центъра му. Първо тя е мъртва, после не е и краде чужди лица. Защо не вземете да си уточните версиите, дърти копелета такива.

— Те са лъжци! — изкрещя гневно Толомей и Феро усети ледения ѝ дъх по бузата си. Прониза я до кости. — Използвачи! Не можеш да им вярваш!

— Но на теб мога, така ли? — изсумтя презрително Феро. — Майната ти!

— Тогава умри с тях — кимна бавно Толомей. Запристъпя на пръсти встрани. При всеки допир на стъпалото ѝ до пода, по черния камък плъзваше кръг бяла скреж. — Не можеш да продължаваш да жонглираш вечно с ножовете си, старче.

Над бялото рамо на дъщерята на Създателя Феро видя Баяз бавно да се надига от пода. Навъсеното му лице беше изподрано и окървавено, придържаше едната си ръка с другата. В безсилно увисналия ѝ юмрук се поклащаше някаква дълга тръба от черен матов метал, завършваща с кука в единия си край. Очите му се извъртяха към тавана, жилите по врата му изскочиха и въздухът над раменете му отново затрептя. Стомахът на Феро се преобърна, усети как погледът ѝ се извъръща нагоре, в посоката, в която гледаше Баяз. Към огромния механизъм, който висеше над главите им. Цялата му конструкция се разтърси.

— Мамка му — промърмори и заотстъпва.

Ако Толомей беше забелязала раздвижването, с нищо не го показва. Тя приклепна и скочи рязко нагоре, тялото ѝ остави размазана бяла следа във въздуха и застина за секунда над летящите остриета. В следващия момент полетя стремително към Юлвей. Стовари се на колене върху черния камък и сблъсъкът разтърси целия под. Парченце откъртен камък одраска едната буза на Феро, а острият порив на леден вятър я блъсна в лицето и тя залитна назад.

— Не умираш лесно, старче — озъби се дъщерята на Създателя.

Феро не разбра как Юлвей беше избягнал атаката. Видя, че бе отскочил настрани и сега залиташе и размахваше с дрънкане на гривни слабите си ръце в кръг, в опит да запази равновесие. Зад гърба му мечовете започнаха да падат един по един на земята.

— Цял живот съм работил върху тези си умения. Ти също не умираш лесно.

Толомей се изправи и се обърна към него.

— Аз не умирам въобще — каза.

Високо над главите им, огромният механизъм се лашна на една страна, металните нишки, които го държаха, се скъсаха с остър звън и отлетяха нагоре в тъмното. Всичко започна да пада, нереално бавно. Блестящият метал се изви, огъна се, изсвири пронизително, докато летеше към пода. Феро се обърна и побягна. На петата крачка се хвърли по корем и се плъзна по лъскавия камък на пода. Усети забиването на Семето в корема ѝ и повее от летящите във въздуха остриета, докато минаваше под тях.

Металният механизъм се сгромоляса зад гърба ѝ със звука на музика от ада. Всеки обръч беше гигантски чинел, всеки диск — гонг. Всеки прозвуча със своя уникален тон — писък, звън, грохот на изкривен метал — достатъчно силен, че мощната му вибрация да пониже Феро до мозъка на костите. Вдигна глава и видя един от големите дискове да преминава покрай нея, търкаляше се на ръба си и хвърляше снопове искри от пода. Друг се премятеше във въздуха като гигантска подхвърлена монета. Тя се претърколи встрани от пътя му и той се стовари с трясък на пода до нея.

На мястото, където бяха стояли Толомей и Юлвей, сега се издигаше купчина усукан метал, изпочупени обръчи и натрупани дискове, огънати пръти и оплетени метални въжета. Феро се изправи, залитайки. Залата още кънтеше от ехото на острия звън на метал.

Навсякъде валяха отломки, тропаха и отскачаха от лъскавия под. Цялата зала беше осеяна с парчета камък и метал, блестящи като звезди в нощно небе.

Нямаше представа кой беше оцелял и кой не.

— Вън! — изръмжа Баяз през зъби, с изкривено от болка лице.
— Излизай! Тръгвай!

— Юлвей — промърмори тя, — той...

— Аз ще се върна за него! — махна ѝ със здравата си ръка Баяз.
— Тръгвай!

Има си време за бой, има си и време за бягане. Феро добре знаеше разликата между двете, гуркулите я бяха научили в Лошите земи. Арката и началото на коридора заподскачаха пред очите ѝ, докато тичаше с големи крачки към тях. Чувахе само собственото си запъхтяно дишане. Прескочи един от големите лъскави дискове. Още съвсем малко до коридора. От едната ѝ страна я лъхна студ и стомахът ѝ изтръпна от ужас. Хвърли се с всички сили напред.

Бялата ръка на Толомей мина само на косъм от нея, заби се в стената и тя избухна в облак прах и натрошен камък.

— Ти оставаш тук!

Време за бягане, вярно, но търпението на Феро беше достигнало предела си. Тя скочи и замахна с юмрук. Вложи в него целия си гняв от пропилените месеци, години, от целия си пропилян живот. Кокалчетата ѝ изхрущяха остро в челюстта на Толомей. Усещането бе като при удар в леден блок. Не изпита болка, когато ръката ѝ се счупи, но усети как китката ѝ се изкълчва и цялата ѝ ръка става напълно безчувствена. Нямаше време да мисли за нея. Другият ѝ юмрук вече летеше към лицето на Толомей.

Дъщерята на Създателя сграбчи ръката ѝ във въздуха, придърпа Феро към себе си и извивайки силно ръката, я свали на колене. Силата ѝ беше огромна, нечовешка.

— Семето! — Изсъсканата дума скова от студ лицето на Феро и дъхът ѝ се откъсна от гърлото с протяжен стон. Кожата на ръката ѝ пареше под пръстите на Толомей. Усети как костите се усукват, после изпращяха остро и ръката ѝ клюмна настрани, като пречупена съчка. Една бяла ръка се насочи към подутината в ризата ѝ.

Изведнъж цялата зала блесна, осветена от ослепителна бяла дъга. Феро чу пронизителен писък и в следващия момент, свободна от

хватката на Толомей, се просна по гръб на пода. Ръката на дъщерята на Създателя беше гладко отрязана над китката, но от раната не течеше кръв. През гладката стена и пода преминаваше дълбока резка, а от нея с цвърчене течеше разтопена скала. От сенките се появи Баяз. От странното оръжие в ръката му се виеха струйки дим, а куката на края му беше нажежена до оранжево. Толомей нададе леден писък и протегна към него ръка с извити като нокти пръсти.

Баяз изрева като обезумял, с широко отворена уста, присвил очи в две зловещи цепки. Този път преобръщането на стомаха ѝ беше толкова внезапно и силно, че Феро се превеи на две и почти се сгърчи на земята. Дъщерята на Създателя полетя през залата, като отнесена от невидима гигантска ръка. Едната ѝ бяла пета задра в пода и остави след себе си бразда от изкъртен камък и изтръгнат метал от картата на Кръга на света.

Останките от огромния механизъм се разлетяха зад гърба ѝ и се понесоха из въздуха като подгонени от вятъра сухи листа. Размахала ръце и крака, Толомей прелетя през тази буря от блестящ метал, блъсна се с оглушителен, разтърсващ пода трясък в отсрещната стена и изчезна в облак от натрошен камък. Към нея полетя градушка от усукан метал и парчетата се забиха в черния камък с остър звън и тракане. Дискове, остри ръбове и трески с размера на кинжали превърнаха стената в огромен игленик.

— Умри, дявол такъв! — изкрещя Баяз с изхвъркнали очи и плувнало в пот лице.

Прахта започна да се разнася и купчината натрошен камък се размърда. Залата се огласи от смразяващ кръвта смях. Феро скочи на крака и хукна по коридора. Натрошените кокалчета на едната ѝ ръка тръпнеха, а другата висеше и се подмяташе като парцал. Пред очите ѝ заподскача светло петно. Вратата на кулата.

Изскочи, олюлявайки се, навън. След мрака и сенките на вътрешността на кулата, светлината на мрачния ден беше направо ослепителна. След хладния дъх на Толомей — дъждът пареше по кожата ѝ. Семето все още се притискаше към корема ѝ, грапав и успокоителен допир.

— Тичай! — долетя от тъмнината гласът на Баяз. — Към двореца! — Феро затича неуверено по тясната пътека, подметките ѝ се хлъзгаха по мокрия камък, водата подскачаше заплашително отдолу. —

Сложи го в кутията и затвори добре капака! — Чу зад гърба си силен трясък от сблъсък на метал в метал, но не се обърна да погледне.

Блъсна с рамо вратата в стената на Агрионт и почти се спъна в краката на мъжа, който седеше на земята, облегнат на стената, както го беше оставила. Търкаше с една ръка главата си и я изгледа с изкривено от недоумение лице. Феро го прескочи и затича по стълбите, като вземаше стъпалата по три наведнъж. Прекоси обраслия двор и затича през прашните коридори, без дори да се замисли за маскирани фигури или каквото и да било друго. Сега всичко останало ѝ изглеждаше дребна, незначителна заплаха — още усещаше по тила си ледения дъх на Толомей.

Нищо не беше от значение сега, освен да се отдалечи колкото може повече от него. Едната ѝ счупена ръка се справи някак с резето на вратата и Феро изскочи отново на дъжда и затича по мокрите улици към двореца. Хората отскачаха от пътя ѝ, стреснати от отчаяния ѝ вид и кървящите рани. Зад гърба ѝ се разнасяха гневни гласове, но тя не им обръщаше внимание. Изскочи иззад ъгъла на една голяма сива сграда и едва се задържа да не падне, когато подметките ѝ се подхлъзнаха по мокрите павета.

Целият булевард беше задръстен от тълпа размъкнати, опърпани хора. Мъже, жени, деца, старци — мърляви, влачещи едва крака.

— Махайте се от пътя ми! — Феро се втурна напърно през тълпата. — Мърдай! — В главата ѝ нахлуха спомените за разказа на Баяз по време на пътуването през необятната равнина. Как войниците намерили Семето в руините на Олкъс. Как до един се съсухрили и измрели. Продължи да напъра през тълпата, риташе, ръгаше, блъскаше с рамо. — Мърдай! — Успя да се отскубне от натиска на колоната и, притиснала счупената си ръка към нещото в пазвата си, затича по празните улички от другата страна на широкия булевард.

Тичаше през някаква градина. С всеки порив студеният вятър брулеше листа от дърветата. В края на моравата се издигаше високата стена на двореца. Затича към портата. Както обикновено, двамата стражи стояха от двете ѝ страни и Феро знаеше, че я гледат изпитателно. Обикновено с охота я пускаха да излезе, но влизането беше проблем, особено сега, потна, покрита с мръсотия, кръв и препускаща, сякаш преследвана от демони по петите.

— Ей, ти! Стой! — Тя понечи да се промуши между тях, но единият я сграбчи за дрехите.

— Пуснете ме да вляза, шибани бели глупаци! — изсъска Феро. — Нищо не разбирате! — Опита да се отскубне, но онзи пусна алебардата си на земята и я стисна с две ръце.

— Обясни, тогава! — викна ѝ другият през визъора на шлема си. — Закъде си се разбързала? — Едната му огромна метална ръкавица посегна към издутината в ризата на Феро. — Какво криеш...

— Не! — кресна тя, започна да се мята в ръцете на другия и успя да го изтика към едната колона на арката над портите. Другият наведе ловко алебардата си и върхът ѝ се насочи към гърдите на Феро.

— Спри! — изръмжа войникът. — Спри, преди да съм...

— Пуснете я! Веднага! — от вътрешната страна на тунела на портите стоеше Сулфур и като никога, не се усмихваше. Стражът извърна колебливо глава към него. — Веднага! — изрева. — В името на лорд Баяз!

Онзи вдигна алебардата и Феро се отскубна с ругатня от ръцете на другия. Побягна през градината и влезе в двореца. Стъпките ѝ кънтяха в просторните коридори, а прислужници и стражи отскачаха боязливо от пътя ѝ. Стигна до стаята на Баяз и влетя вътре. На една маса до прозореца, с отворен капак лежеше кутията. Феро отиде до нея, разкопча няколко от копчетата на ризата си и извади нещото.

Тъмен, тежък камък с размерите на юмрук. Матовата му повърхност все още беше студена, точно толкова, колкото и когато я докосна за пръв път. Гъделичкаше приятно дланта ѝ — допир на приятелска ръка. Ядоса се само при мисълта, че трябва да пусне този камък в кутията.

Това значи беше Семе то. Плътта на Другата страна. Частица от материята на самата магия. Спомни си опустошения Олкъс. Огромната площ мъртва земя около него — сто мили в околоръст. Достатъчно мощ, че да изпрати императора, Пророка, ядачите му и целия проклет гуркулски народ в ада. Такава ужасяваща мощ, че до нея не трябваше да се докосва друг, освен самия Бог. А сега тя лежеше в малкия юмрук на Феро. Тя стоеше над кутията, загледана в Семето. После усмивката ѝ бавно се разтегли.

Сега най-после ще получи своето отмъщение.

Нечии тежки стъпки по коридора я извадиха от унеса ѝ. Постави Семето в кутията и едва събра сили да отдръпне от него ръката си. Затръшна капака. И изведнъж, като духната свещ в тъмна стая, светът стана по-мрачен и сив, беше лишен от всичко хубаво в него. Едва тогава забеляза ръката си. Погледна я намръщено и размърда пръсти. Движеха се съвсем нормално, точно като преди. Натрошените кокалчета дори не бяха подути. Другата ѝ ръка също беше отново здрава — права, гладка предмишница, без следа от ледените пръсти на Толомей. Феро отдавна знаеше, че раните ѝ зарастват по-бързо от тези на другите. Но дори нейните кости не се наместваха сами и не зарастваха за по-малко от час.

Нещо не беше наред.

Баяз се провря с мъка през вратата, с изкривено от болка лице. По брадата му имаше засъхнала кръв, а голото му теме лъщеше от пот. Държеше едната си ръка притисната до гърдите, дишаше тежко и преbledнялото му лице потреперваше. Имаше вид на човек, току-що измъкнал се жив след полудневна битка с демони.

— Къде е Юлвей?

— Знаеш къде е. — Първия магус я погледна строго в очите.

Феро си спомни силния трясък, който чу на моста. Звук на затръшната метална врата. Врата, която нито острие, нито огън, нито магия можеха да отворят. И единствен Баяз имаше ключ от нея.

— Не си се върнал. Затворил си и двамата вътре.

— Понякога трябва да се правят жертви, Феро, знаеш го. Моята саможертва е огромна. Днес загубих брат. — Първия магус закуца към нея. — Толомей е нарушила Първия закон. Сключила е сделка с Издаващите тайни. Искаше Семето, за да отвори портите към Другата страна. Тя е по-опасна от Калул и всичките му ядачи. Кулата на Създателя трябва да остане запечатана. Ако трябва, за вечни времена. Уместна ирония. Животът ѝ започна като затворничка в същата тази кула. И пак в нея ще свърши. Историята се върти в кръг, точно както казваше Ювенс.

— Майната им на кръговете ти, бял — намръщи се Феро. — Ти ме излъга. За Толомей. За Създателя. За всичко.

— Е, и?

Физиономията ѝ се смръщи още повече.

— Юлвей беше добър човек. Помогна ми в пустинята. Спаси живота ми.

— Моя също, не за първи път. Но по тъмните пътеки добрите хора стигат само донякъде. — Очите на Баяз се плъзнаха към черната кутия под ръката на Феро. — Други трябва да извървят пътя докрай.

Сулфур влезе в стаята и Баяз извади изпод палтото си странното оръжие, което беше взел от Кулата на Създателя. Сивият метал проблесна леко на бледата светлина от прозореца. Реликва от Старите времена. Оръжие, което Феро с очите си видя да реже камък с лекотата, с която нож реже масло. С изписано на лицето му страхопочитание, Сулфур го пое от ръката на Баяз. Уви го внимателно в една стара мушама, отвори чантата си и извади от там черната книга, която Феро видя преди време.

— Сега ли? — прошепна той.

— Сега — Баяз взе книгата, постави нежно ръка на изподраната корица, притвори очи и въздъхна дълбоко. Когато ги отвори, те гледаха право в тези на Феро. — Пътеките, които ни чакат, са мрачни. Видя с очите си.

Феро не знаеше какво да отговори. Юлвей беше добър човек, но вратата на Кулата на Създателя беше запечатана и той вече със сигурност беше или в рая, или в ада. През живота си Феро беше погребала много хора, по един или друг начин. Една купчина пръст повече в пустинята не променяше нищо. Беше й дошло до гуша да получава отмъщението си зрънце по зрънце. Тъмните пътеки не я плашеха. Беше вървяла по тях през целия си живот. Стори й се, че чу слаб шепот под капака на кутията, нашепваше нейното име.

— Единственото, което искам, е отмъщение.

— И ще го имаш, точно както ти обещах.

Тя се изправи пред Баяз и застана лице в лице с него. Сви рамене.

— Какво значение има кой кого е убил преди хиляда години?

Първия магус се усмихна натъжено, но ярките му очи проблеснаха зловещо на пребледнялото му, покрито със засъхнала кръв лице.

— Съвсем същото си мислех и аз — отвърна.

ГЕРОЙ

Копитата на сивия жребец на Джизал чаткаха приглушено в черната тиня. Великолепно животно, каквото винаги си бе мечтал един ден да язди. Няколко хиляди марки под формата на конска плът. На гърба на подобен жребец всеки, без значение какво нищожество е, придобиваше величествена осанка. Лъскавата броня на Джизал беше истинско произведение на изкуството — най-добрата стириянска стомана, със златна инкрустация. Наметалото — най-фината коприна от Сулджук, обкантена с хермелин. Дръжката и гардът на сабята му бяха обсипани с диаманти, които всеки прокраднал се през облаците слънчев лъч караше да блестят като звезди. Днес беше пропуснал короната в полза на тънък златен обръч, чиято тежест се отразяваше благосклонно към протритите и зачервени от короната места по главата му.

Всички атрибути на властта и величието. Още от дете Джизал мечтаеше един ден да бъде високопоставена личност, хората да благоговоят пред него и да се подчиняват на заповедите му. Сега от всичко това му се повдигаше. Но беше възможно и да е от факта, че през нощта почти не беше спал и на закуска не беше ял нищо.

Лорд-маршал Варуз яздеше от дясната му страна. Беше се състарил неимоверно през последните няколко дни. Беше се смалил в униформата си, прегърбен, с увиснали рамене. В движенията му вече нямаше енергичност и прецизност, а очите му бяха загубили острота и фокус. В поведението му се прокрадваше едва доловима следа на безнадеждност и безпомощност.

— Сраженията в Арките продължават, Ваше Величество — обясняваше в момента маршалът, — но за съжаление вече държим само няколко незначителни позиции. Гуркулите имат пълен контрол над Три ферми. Придвижиха катапултите към канала и снощи изстреляха запалителни снаряди в централната част на града. Удариха Централната улица, че и отвъд нея. Пожарите горяха цяла нощ и в някои части от града все още продължават. Щетите са... огромни.

Грандиозно омаловажаване на действителността. Цели райони от града бяха унищожени напълно от пожарите. Цели улици, които Джизал помнеше с великолепни къщи, пълни таверни и шумни занаятчийски работилници, бяха сринати и станали на пепел и въглен. Усещането бе, като да гледаш нечие красиво лице, но когато надзърнеш в устата, да видиш два реда изгнили, изпочупени зъби. Миризмата на пушек и смърт се беше наместила за постоянно в гърлото му и превръщаше гласа му в дрезгаво грачене.

Един мъж, който ровеше във все още тлеещите останки на къща, вдигна почернялото си от сажди лице. Вторачи се в преминаващата свита на Джизал.

— Къде е синът ми? — викна изненадващо той. — Къде е синът ми?

Джизал извърна поглед и смушка леко коня. Съвестта му не се нуждаеше от още едно острие, което да забива в корема му. Вече беше въоръжена до зъби.

— Но стената на Арнолт се държи, Ваше Величество — повиши глас Варуз, в безплоден опит да заглуши сърцераздирателните вопли на мъжа. — Досега нито един гуркул не е стъпил в централната част на града. Нито един.

Джизал се замисли колко дълго още ще могат да се хвалят с това.

— Някакви вести от лорд-маршал Уест? — попита за втори път през последния един час и сигурно за десети от сутринта.

Варуз отвърна по същия начин, по който сигурно щеше да го направи още десетина пъти преди падането на тъмнината, когато Джизал щеше да се отдаде на поредната нощ на неспокоен сън.

— Боя се, че сме почти напълно откъснати, Ваше Величество. Пристигат вести, някои успяват да се промъкнат през обсадата, но рядко. Знаем обаче, че е имало бури в Англанд. Може би трябва да очакваме закъснение на армията.

— Лош късмет — промърмори Бремър дан Горст от другата страна на Джизал. Очите му непрекъснато шареха по руините, беше нащрек за най-малка опасност. Джизал загриза нищожните останки на нокътя на палеца си. Вече не помнеше последния път, когато новините бяха добри. Бури. Закъснение. Сякаш дори природата беше срещу него.

Но Варуз не беше свършил с лошите вести.

— А сега и болест се стовари над Агрионт. Безмилостна и скоропостижна чума. Огромна група от бежанци, за които отворихме портите на Агрионт бяха покосени едновременно. Стигна дори до двореца. Двама рицари от дворцовата стража са мъртви. Един ден са на пост при портите, на следващия — в ковчези. Телата им се съсхрили, зъбите им изгнили, косата изпадаше. Изгорихме трупове, но изникват нови и нови случаи. Лекарите не са виждали досега подобно нещо, нямат представа как се лекува. Тръгнаха слухове, че е гуркулско проклятие.

Джизал преглътна мъчително. Величествен град, граден от векове, от ръцете на хиляди, а бяха необходими само няколко седмици под неговото управление, за да се превърне в овъглена руина, а гордите му граждани — във вмирисани просяци, пищящи ранени и виещи оплаквачи. Онези, които не бяха превърнати в трупове. Джизал I — най-жалкото подобие на крал, което някога се е пръквало в Съюза. Не може да намери щастие в измисления си брак, камо ли да донесе такова на цялата нация. Цялата му репутация се основаваше на измислици и лъжи, които така и не намери смелост да опровергае. Безсилен, безпомощен, жалък страхливец — пълна нула.

— Къде се намираме? — смотолеви, когато навлязоха в широк площад.

— Ами това е Четирите ъгъла, Ваше Величество.

— Това? Не може... — Внезапно като шамар, позна мястото и думите замряха в устата му.

От някогашното седалище на Текстилната гилдия бяха останали само две стени със зеещи прозорци и врати като зейналите усти на трупове, застинали в предсмъртна агония. Каменната настилка на площада, където някога цареше оживлението на стотици сергии, сега беше натрошена и покрита с лепкава тиня и сажди. Градинките представляваха оголели кални петна с обгорял трънак. Въздухът тук трябваше да се огласява от виковете на търговците, бърборенето на прислужници и детски смях. Вместо това цареше мъртвешка тишина и само вятърът виеше в руините и разнасяше облаци черен прахот.

Джизал дръпна юздите. Антуражът му — двайсетина рицари от дворцовата стража, петима рицари вестители, дузина офицери от щаба на Варуз, както и двама-трима пажове — спря около него. Горст вдигна тревожен поглед към небето:

— Ваше Величество, да тръгваме. Тук не е безопасно. Не знаем кога ще започне отново обстрелът на гуркулите.

Джизал се направи, че не го чу, слезе от коня и тръгна през останките. Не можеше да повярва, че това беше същото място, където някога беше идвал, за да му вземат проби за униформи, да обикаля по магазините, да купува вино. На по-малко от сто крачки оттук, на сред димящите руини беше статуята на Харод Велики, където онази вечер, сякаш преди сто години, беше чакал Арди.

Около една от изпотъпканите градинки се беше събрала жалка групичка от хора, предимно жени, деца и старци. Мръсни, отчаяни, някои с патерици, други с окървавени превръзки, стискаха в ръце извадени от руините на къщите си вещи. Сигурно бяха останали бездомни след пожарите и сраженията от последната нощ. Гърлото на Джизал се стегна на топка. Сред тях беше Арди, облечена в тънка бяла рокля, с разпиляна по лицето коса, седеше на студения камък и трепереше. Тръгна към нея. Усмихна се за пръв път от седмици.

— Арди. — Тя вдигна глава и го погледна с големите си очи. Джизал замръзна на място. Беше друго момиче, по-млада и значително по-непривлекателна. Поклащаше се напред-назад и мигаше неразбиращо. Той промърмори нещо нечленоразделно, не знаеше къде да дене ръцете си. Всички очи се извърнаха към него. Не можеше просто да се обърне и да си тръгне. — Ето, вземи това, моля. — Пръстите му се засуетиха с лъскавата закопчалка на пурпурното наметало, свали го и ѝ го подаде.

Тя не каза нищо, докато го вземаше, просто продължи да го гледа с мрачен поглед. Смешен, безсмислен жест, помисли си Джизал. Почти обидна проява на двуличие. Но, изглежда, останалите бездомници не споделяха мнението му.

— Да живее крал Джизал! — викна някой и групата зашумя в шумно одобрение.

Младо момче на патерици го зяпна с обезумели от отчаяние очи. Едното око на войник беше скрито от кървава превръзка, но другото се беше наляло със сълзи. Майка стискаше бебе, увито в нещо, което, за най-голям ужас на Джизал, изглежда, беше парче от знамето на Съюза. Цялата сцена изглеждаше като внимателно аранжирана, с цел възможно най-драматичен ефект, а хората приличаха на модели на

художник, който се готвеше да ги претвори в зловещо платно, отразяващо ужасите на войната.

— Крал Джизал! — разнесе се нов вик, последван от немощно „Ура“.

Ласкателствата им му действаха като отрова. От тях огромната му отговорност сякаш натежа два пъти повече на раменете му. Обърни се и тръгна обратно, нито за секунда повече не можеше да продължава да се усмихва престорено.

— Какво направих? — прошепна и замачка нервно пръсти. — Какво направих? — Гузната му съвест загриза стомаха му, докато се качваше обратно на седлото. — Отиваме до стената на Арнолт.

— Ваше Величество, не мисля...

— Чухте ме! Отиваме на предните линии. Искam да видя с очите си.

— Много добре — намръщи се Варуз. Обърна коня си и поведе Джизал и антуража му към Арките, по така познатия и същевременно така различен маршрут. Няколко минути по-късно лорд-маршалът спря и посочи напред, към края на една безлюдна улица. — Стената на Арнолт е на по-малко от триста крачки в тази посока — каза тихо, сякаш се тревожеше, че врагът можеше да го чуе. — От другата ѝ страна гъмжи от гуркули. Наистина мисля, че трябва да се връщаме...

Джизал усети през седлото си някаква лека вибрация и в следващия момент конят му подскочи. Над покривите на къщите от едната страна на улицата се надигна облак прахоляк.

Тъкмо щеше да попита какво става, когато въздухът беше раздран от мощен гръм. Звукът връхлетя групата като ужасяващо тежка стена и Джизал усети как ушите му писват. Хората застинаха с отворени усти. С облепени от ужас очи, конете се вдигнаха на задни крака и започнаха да ритат. Конят на Варуз подскочи и хвърли безцеремонно стария маршал от седлото.

Джизал нямаше време да мисли за него в момента, беше зает с укротяването на своя жребец и насочването му по посока на взрива. Нямаше търпение да разбере какво се беше случило. От небето се посипа градушка от камъни, които зачаткаха по паветата и покривите на околните къщи. От запад се надигаше огромен кафяв облак.

— Ваше Величество! — долетя отзад умолителния вик на Горст. — Да се връщаме!

Джизал не му обърна внимание. Излезе на площад, осеян с натрошен камък и отломки от стени, някои с размерите на градински бараки. Когато облакът прах се разнесе, Джизал установи, че познаваше това място. Добре го познаваше. От северната страна на този площад имаше таверна, в която някога често беше ходил, но сега нещо беше различно — мястото беше някак по-просторно и отворено... долната му челюст увисна. Цялата северна страна на площада беше всъщност стената на Арнолт и сега на нейно място зееше огромен кратер.

Явно гуркулите бяха прокопали тунел под стената и го бяха напълнили с проклетия си гърмящ прах. Слънцето избра точно този момент да пробие облаците и Джизал видя добре цялата пролука в стената и потъналия в руини квартал Арките от другата страна. На ръба на кратера се беше струпало солидно множество гуркули, с блеснали на слънцето брони и извадени оръжия. Спускаха се надолу по изровения склон.

Първите вече бяха успели да се изкатерят от другата страна на ямата и излизаха на осения с отломки площад. Няколко зашеметени от взрива защитници пълзяха в прахоляка, кашлящи, плюещи, задавени от пушилката, но повечето лежаха неподвижно на земята. Джизал не виждаше никой наоколо, който можеше да спре прииждащите гуркулски войници. Никой, освен него. Замисли се какво би направил на негово място Харод Велики.

Отговорът изглеждаше очевиден.

Куражът може да дойде отвсякъде, да бъде предизвикан от много неща. В подходящия момент страхливецът за секунди може да се превърне в герой. Шантавият, лекомислен прилив на смелост, който изпита в този момент Джизал, беше породен предимно от вина и страх, но също от срам заради този страх. Допълнително го подсилваха яростното недоволство от това, че нищо не ставаше, както беше очаквал, и от внезапно осенилата го мисъл, че ако сега умреше, това щеше да сложи край на куп досадни проблеми, за които иначе не намираше решение. Далеч не най-благородните съставки, но когато хлябът е вкусен, кой пита пекаря какво слага в него?

Извади сабята и я вдигна високо над главата си.

— Рицари! — изрева с пълно гърло. — След мен!

Горст отчаяно посегна да сграбчи юздите му.

— Ваше Величество! Не можете да се излагате на опа...

Джизал пришпори сивия жребец и животното скочи така внезапно, че замалко да го хвърли от гърба си. Главата на Джизал се метна рязко назад от неочаквания порив на коня и ръцете му почти изпуснаха юздите. Успя да се задържи, намести се здраво на седлото и полетя с чаткане на копита през прашния площад. Имаше смътното усещане, че свитата му го последва, но вниманието му бе изцяло насочено към увеличаващия се брой гуркулски войници пред дупката в стената.

Конят му се носеше с главозамайваща скорост и само за секунди вече връхлиташе първия войник. Онзи явно беше знаменосец, защото ръцете му стискаха дълъг прът с лъскав, позлатен символ на върха. Лош късмет, помисли си Джизал, точно на теб да поверят тази престижна задача. При вида на огромната маса конска плът, летяща към него, войникът се облеци, хвърли настрани пръта и понечи да го последва, когато върхът на сабята на Джизал го улучи в рамото. Замахът му беше допълнително подсилен от скоростта на коня и острието разпра войника до кокал, преди да го хвърли по гръб на земята. В този момент конят се вряза сред тълпата гуркули.

После настана хаос. Седеше сред море от озъбени мургави лица, лъскави брони и ръчкащи безразборно копия. Чу пукот на дърво, дрънчене на метал и викове, които не разбра. Започна да сече напосоки и да крещи като обезумял. По бронята на бедрото му с остро стържене на метал се плъзна върхът на копие. Една ръка сграбчи юздите на коня му. Замахна към нея и ясно видя как няколко пръста се запряматаха във въздуха. Нещо го фрасна здраво в ребрата и замалко да го свали от седлото. Острието му се стовари с пълна сила върху шлем, вдлъбна го и човекът отдолу изчезна в морето от тела.

Изведнъж конят му изцвили пронизително, вдигна се на задни крака и се усука настрани. Джизал усети как излита от седлото и стомахът му се сви от ужас. После всичко се завъртя шеметно пред очите му. Стовари се с трясък на земята, устата и очите му се напълниха с прахоляк и той започна да кашля и плюе. Надигна се на колене. Зад гърба му конят риташе бясно и копитата му блъскаха по натрошения камък от настинката на площада. Хлъзгаха се и тъпчеха десетки крака. Джизал опипа главата си — златният обръч беше излетял от челото му. Сега хората как ще знаят, че е крал? Всъщност

той още ли е крал? Косата му лепнеше. Един шлем щеше да е много удачен избор, но вече беше късно за това. Започна да рови в чакъла, преобърна един плосък камък. Търсеше нещо, но какво? Надигна се несигурно, но нещо веднага дръпна болезнено назад единия му крак и той се озова отново с лице в прахта. Зачака удара, който щеше да му разбие главата, но се оказа просто, че е едно от стъмената, все още прикачено към вече великолепия труп ни сивия жребец. Освободи стъпалото си и се надигна задъхан от земята. Направи няколко олюляващи се крачки под тежестта на бронята си, с провиснала в едната ръка сабя.

Пред него изникна човек с вдигнат над главата меч със силно извито острие и Джизал го прониза в гърдите. Онзи повърна кръв в лицето му, свлече се на земята и тялото му издърпа дръжката на сабята от ръката му. Нещо се заби с глухо дрънчене в стоманения му нагръдник и го извъртя настрани. В следващия момент в него се блъсна гуркулски войник с копие в ръце. Онзи моментално пусна копието и двамата се вкопчиха един в друг. Джизал беше ужасно, ужасно изморен. Главата му се пръскаше от болка. Самото дишане му костваше всички усилия, на които беше способен. Идеята за героична атака вече му изглеждаше направо глупава. Искеше просто да полегне някъде.

Гуркулският войник успя да освободи едната си ръка, докопа отнякъде нож и я вдигна нагоре. Преди да успее да замахне, китката му отхвърча настрани и от ръката му пръсна фонтан кръв. Свлече се бавно на колене, вперил обезумял поглед в отрязаната си ръка, и изпищя от болка.

— Кралят! — разнесе се пискливият вик на Горст. — Кралят!

Острието му описа мощна дъга и отсече главата на пищящия пред Джизал войник. Пред него веднага изникна втори и замахна назад с кривия си меч, но преди да успее да направи и крачка, острието на Горст му разцепи черепа. В това време върху бронята на рамото му се стовари тежкото острие на секира, но той просто го отърси от себе си и посече войника на другия край на дървената дръжка. Едновременно с това лявата му ръка се стрелна настрани и кинжалът в нея прониза един гуркул във врата. Онзи залитна напред с широко ококорени очи и стисна гърлото си с ръка.

Олюляващият се като пиян Джизал почти съжали гуркулските войници. Отдалеч броят им беше впечатляващ, но отблизо стана ясно, че това бяха просто помощни части, пожертвани с лека ръка при първия пробив през стената. Бяха кльошави, мръсни, леко въоръжени, почти без никакви брони и отчайващо неорганизирани. Много от тях, осъзна Джизал, направо умираха от ужас. Горст вървеше с безизразно изражение през редиците им и проправяше широка кървава просека с дългото си острие. Приличаше на бик сред стадо овце, ревеше свирепо при всеки замах и сечеше наред. Зад гърба му притичаха други бронирани фигури, тръгнаха с щитовете си напред, заразмахваха блестящи остриета и започнаха да отварят кървава поляна в гората от прииждащи гуркулски войници.

Едната ръка на Горст подхвана Джизал под мишница и го повлече заднишком. Спомни си, че беше изпуснал някъде сабята си, но щеше да е глупаво да започне да я търси — след края на битката някой преравящ трупове просяк щеше да се сдобие с безценно съкровище. Видя над облаците прахоляк шлема на един рицар — вестител на кон, който сечеше яростно около себе си със секира.

Докато го влачеха далеч от битката, Джизал видя, че част от защитниците се бяха регрупирали, или просто това бяха дошли от другаде хора. Мъже със стоманени шлемове коленичиха около кратера и започнаха да обстрелват с арбалети гъстата маса от гуркулски войници в ниското, които се бореха с прахоляка и отломките, в опит да излязат от другата страна. Други добутаха отнякъде голяма каруца, прекатуриха я на една страна, за да я използват като временна барикада. Един гуркулски войник изхлипа сподавено, когато гърдите му бяха посечени, политна назад от ръба на кратера и падна в прахоляка. Появиха се още арбалетчици на Съюза и още мъже с копия. Започнаха да се струпват бъчви, отломки от стени и натрошени греди, които оформиха импровизирана барикада през цялата ширина на пробива в стената. Зад нея се наредиха хора, щръкнаха оръжия.

Подложени на непрестанен обстрел с арбалети и камъни, гуркулите спряха, после започнаха да отстъпват през отломките на срутената стена, оставяйки зад гърба си осеяна с трупове земя.

— Към Агрионт, Ваше Величество — каза Горст. — Веднага.

Джизал не възрази. Стигаше му толкова битка за днес.

Нещо странно ставаше на Площада на маршалите. Навсякъде имаше работници, които с кирки, длета и чукове дълбаеха плитки канали в каменната настилка. Над временните леярни се потяха ковачи и лееха разтопен метал. Шумът от трошене на камък и звън на метал беше направо оглушителен, но въпреки това гласът на Първия магус успяваше да го надвика.

— Не! Кръг, глупако, от тук до ей там!

— Ваше Величество, трябва да се върна в щаба — каза Варуз. — Стената на Арнолт е пробита. Няма да мине много време до следващия им опит да нахлуят през пробива. Ако не беше навременната ви намеса, сега сигурно щяха да са стигнали до Централната улица. Сега виждам колко оправдана е репутацията ви, която си спечелихте на Запад! Истинско благородство! Най-славната атака, която съм виждал!

— Ъ? — Джизал гледаше как носят мъртвите. Трима рицари от дворцовата стража, един офицер от щаба на Варуз и един паж, момче на не повече от дванайсет — главата му беше почти отсечена и се държеше на тънко парче кожа и хрущял. Неговата славна атака беше повела на смърт четирима мъже и едно дете. И това, без да се броят раните, отнесени от останалата част от вярната му свита, докато го измъкнаха от мелето. Истинско благородство, няма що.

— Чакай тук — каза рязко на Горст и се запъти между работниците към Първия магус. Върху подредени наблизко бъчви седеше Феро с кръстосани крака, провесени от коленете ръце и така познатото презрително изражение на тъмното ѝ лице. Имаше нещо приятно успокояващо в това, да види, че някои неща не се бяха променили. Баяз се беше навел над някаква голяма, много стара книга с напукани и изподрани кожени корици и гледаше навъсено в страниците. Изглеждаше силно отслабнал, пребледнял, с големи тъмни кръгове около очите и изпито от старост лице. Едната му буза беше покрита с големи, хванали корички драскотини.

— Какво се е случило с теб? — попита Джизал.

Баяз го погледна намръщено и едното му око потрепна.

— Мога да те попитам същото.

Джизал забеляза, че магусът дори не си направи труда да използва „Ваше Величество“. Докосна окървавената превръзка на главата си.

— Участвах в битка — отвърна.

— Какво?

— Докато обикалях града, гуркулите пробиха стената на Арнолт. Нямахте кой да ги отблъсне и... се наложи аз да го направя. — Изненада се от собствените си думи. Със сигурност не се гордееше с направеното. Не беше направил нищо повече от това, да препусне напред, да падне от седлото и да си удари главата. Конят му и Бремър дан Горст свършиха всичко останало и понесоха цялата тежест на славната му битка, при това срещу жалка съпротива. Но поне като никога беше постъпил правилно, ако все още имаше такова нещо като правилни решения.

Но Баяз очевидно не беше съгласен.

— Да не би и малкото мозък, с който те е дарила природата, да се е изпарил от главата ти?

— Да не би, какво... — Джизал замига объркано, когато най-после схвана въпроса на Баяз. — Как смееш, нахално лайно такова? Говориш с крал! — Това искаше да изкрещи, но ужасното му главоболие, както и нещо в потрепващото лице на магьосника го възпряха. Вместо това осъзна, че мънка с почти извинителен тон: — Но... не разбирам. Реших, че... нима Харод Велики нямаше да постъпи точно така?

— Харод ли? — изгледа го подигравателно Баяз. — Харод беше пълен страхливец и още по-голям празноглавец! Този кретен не можеше да се облече без моя помощ!

— Но...

— Лесно се намират хора, които да предвождат атаки. — Първия магус изговори бавно и отчетливо всяка дума, все едно говореше на идиот. — Намирането на хора, които да предвождат цял народ, е значително по-трудно. Не смятам да те оставя да пропилееш усилията, които съм хвърлил върху теб. Следващия път, когато усетиш желание да излагаш живота си на риск, влез в тоалетната и се заключи отвътре. Хората уважават човек с репутацията на войн и ти имаш късмета да притежаваш вече такава. Но никой не уважава труп. Не там! — изрева, тръгна, накуцвайки, покрай Джизал и размахна гневно ръка към един от ковачите. Горкият човек подскочи като уплашен заек и от тигела в ръцете му пръсна разтопено желязо. — Казах ти, глупако! Трябва да

следваш дословно схемата! Точно както съм я начертал! И най-малката грешка може да се окаже фатална!

Джизал гледаше безучастно, а възмущението, вината и изтощението се бореха в него за надмощие над тялото му. Накрая изтощението надделя. Довлече се до бъчвите и се стовари тежко до Феро.

— Ваше шибано величество — поздрави тя.

Джизал разтри уморено очи.

— Ласкаеш ме с вниманието си.

— Баяз е недоволен, а?

— Така изглежда.

— Е, да си го виждал някога доволен от нещо?

Джизал изсумтя. Осъзна, че не беше говорил с Феро от коронацията. Не че двамата бяха кой знае какви приятели, но трябваше да признае, че тоталната ѝ липса на уважение към него му действаше невероятно ободрително. За момент го накара да се почувства отново като суетния, безгрижен и безотговорен щастливец, какъвто някога беше. Погледна към Баяз, който в този момент прокараваше съсредоточено показалец по нещо на страниците на старата си книга.

— Всъщност с какво се е захванал? — попита.

— Спасява света, така каза.

— А, света. Малко е позакъснял, не мислиш ли?

— Аз не определям времето — вдигна рамене Феро.

— И как смята да го направи, с кирки и длета ли?

Феро го погледна и Джизал установи, че дяволските ѝ жълти очи все така го отвращаваха.

— И с други неща — отвърна тя.

Той постави лакти на коленете си и главата му клюмна върху дланите. Въздъхна дълбоко, беше напълно изтощен.

— Взех грешно решение — промърмори.

— Хъ — очите на Феро се извърнаха. — Това много го умееш.

СВЕЧЕРЯВАНЕ

Генерал Паулдър се гърчеше на сгъваемия стол. Мустаците му потрепваха от напрежение, едва сдържаше гнева си. Лицето му беше зачервено и дишаше на пресекулки, сякаш всеки момент щеше ли излети от шатрата и да нападне сам позициите на гуркулите. Генерал Крой седеше срещу него на масата, изпънал гръб, с изхвъркнали от напрежение мускули на челюстите. От суровото изражение на лицето му ставаше ясно, че гневът му, както срещу нашествениците, така и към всичко останало, бе под пълен контрол. Всичко в позата му говореше недвусмислено, че предстоящият щурм следва да се планира с изключително внимание към всяка подробност и да се проведе при желязна дисциплина.

При първите си съвещания Уест беше установил, че е превъзхождан двайсет към едно в полза на огромните щабове на двамата генерали. След това предприе неуморна, изтощителна битка, в резултат на която сега щабове бяха редуцирани до двама офицери от всяка страна. Впоследствие съвещанията изгубиха нагнетената атмосфера на пиянска свада и постепенно придобиха облика на враждебна семейна сбирка — за четене на спорно завещание например. Уест играеше ролята на изпълнител на завещанието и всячески търсеше приемливо решение и за двамата бенефициенти, за които очевидно компромис не съществуваше. Яленхорм и Бринт седяха от двете му страни и играеха ролята на стъписаните му асистенти. Ролята на Кучето в тази метафора не беше ясна, освен че изнервяше и бездруго напрегнатата обстановка в шатрата, като седеше отстрани и чоплеше под ноктите си с върха на кинжал.

— Това ще е монументална битка! — пенеше се напразно Паулдър. — За пръв път вражеска армия нахлува в Мидърланд, откакто Харод създаде Съюза! — Крой изсумтя одобрително. — Гуркулите искат да потъпчат законите ни, да задушат културата ни, да поробят народа ни! Бъдещето на цялата нация е заложено на...

Покривалото на входа се отметна енергично и Пайк подаде в шатрата безизразното си изгорено лице. След него се промуши висок

мъж и застана пред масата, поклащайки се от умора. Беше се увил в одеяло, а цялото му лице беше покрито с кал.

— Това е Федор дан Хаден — каза Пайк. — Рицар вестител. Успял е да излезе с плуване от доковете на Адуа и да се промъкне през вражеските редици.

— Забележителна проява на храброст — каза Уест и двамата генерали неохотно изразиха одобрението си. — Приемете огромните ни благодарности. Какво е положението в града?

— Честно казано, лорд-маршале, положението е доста тежко. — Гласът на Хаден потрепери тревожно. — Западните квартали — Арките и Три ферми — са вече под контрола на гуркулите. Преди два дни направиха пробив в стената на Арнолт и защитата ни е разтеглена до краен предел. Всеки момент могат да нахлуят в централните части на града и да застрашат самия Агрионт. Негово величество иска да се отправите към Адуа възможно най-бързо. Всеки час може да е от значение.

— Има ли Негово величество някаква определена стратегия на ум? — През целия си живот Джизал дан Лутар беше следвал само една стратегия, която не се простираше отвъд това, да се напие и да вкара сестра чу в леглото, но Уест се надяваше, че времето може да е довело до някакви промени.

— Гуркулите са обсадили града, но кордонът им е тънък. Особено от изток. Лорд маршал Варуз смята, че с една решителна атака, ще успеете да пробиете.

— Но западните части от града ще продължат да гъмжат от гуркулски свине — изръмжа Крой.

— Копелета — промърмори Паулдър и двойната му брадичка потрепери. — Копелета.

— Нямаме друг изход, освен да тръгнем незабавно за Адуа — каза Уест. — Ще се възползваме от всеки път, ще се придвижваме с максимална скорост и ще заемем позиция източно от града. Ако трябва, ще вървим и нощем. Трябва да нападнем по изгрев-слънце и да разкъсаме обкръжението на гуркулите. Междувременно адмирал Рютзър ще поведе флота в атака срещу корабите им в пристанището. Генерал Крой, наредете незабавно потегляне на една кавалерийска част, която да разузнае и прочисти пътя ни и да покрива маневрите. Не искам изненади.

— Разбрано, лорд-маршале. — Като никога, нямаше и следа от неохота или възражение от негова страна.

— Вашата дивизия ще подходи към Адуа от североизток, ще разкъса кордона на гуркулите и ще навлезе в града. После ще се отправи на запад към Агрионт. Ако врагът е успял да навлезе в централната част на града, ще влезете в сражение с тях. Ако не е, ще подсилите защитата на стената на Арнолт и ще се подгответе за щурм през Арките.

— По това време утре в Адуа няма да остане и един гуркулски войник — кимна мрачно Крой и една вена на челото му изпъкна заплашително. Двамата офицери от щаба му стояха зад гърба му като статуи, самото олицетворение на военна дисциплина.

— Куче, искам ти и хората ти да подкрепите дивизията на генерал Крой в атаката им. Ако, разбира се... — Уест се поколеба в изричането на думата — ... вашият крал няма нищо против.

Кучето прокара език по остриите си зъби.

— Мисля, че той ще тръгне накъдето го подухне вятърът. Това открай време му е в стила.

— Тази вечер вятърът духа към Адуа.

— Хубаво — кимна севернякът. — Тогава към Адуа.

— Генерал Паулдър, вашата дивизия ще подходи от югоизток. Ще се включите в битката пред стените, ще разкъсате обкръжението, ще проникнете в града и ще се насочите към доковете. Ако врагът е успял да стигне дотам, ще разчистите улиците по пътя си, после ще обърнете на север и ще тръгнете към Агрионт по Централната улица.

Паулдър удари с юмрук по масата и двамата му офицери изръмжаха и се наежиха като улични биячи.

— Да, мамка му! Ще наводним улиците с гуркулска кръв!

Уест изгледа съсредоточено двамата генерали.

— Не мисля, че е нужно да ви напомням колко много зависи от победата утре.

Паулдър и Крой станаха от столовете си и тръгнаха едновременно към изхода на шатрата. Преди да излязат, застанаха лице в лице. За момент Уест се зачуди дали, дори в такъв момент, нямаше да започнат отново със старите дразги.

Тогава Крой протегна ръка.

— Успех, генерал Паулдър.

Паулдър сграбчи ръката в шепите си и я разтърси енергично.

— На вас също, генерал Крой. Успех.

Двамата излязоха енергично, последвани от щабовете си, Яленхорм и Бринт.

— Лорд-маршале... — покашля се Хаден. — Заедно с мен тръгнаха още четирима вестители. Разделихме се с надеждата, че така има повече шансове да успеем да се промъкнем незабелязани. Някой от останалите пристигна ли вече?

— Не... засега не. По-късно... може би. — Уест не таеше особени надежди, а същото важеше и за Хаден, ако се съдеше по очите му.

— Разбира се. Може би по-късно.

— Сержант Пайк ще ви намери малко вино и кон. Предполагам, ще искате да наблюдавате атаката над гуркулите утре.

— Разбира се.

— Много добре. — Двамата излязоха и Уест ги изпроводи с поглед изпод вежди. Жалко за другарите му, помисли си, но утре по това време ще има много други за оплакване. Дано да останат оплаквачи. Отметна покривалото на шатрата и на свой ред излезе на студа.

Долу в ниското, корабите стояха на котва в малкото пристанище, поклащани леко от вълните, с люлеещи се мачти под тъмните облаци — тъмносини, студеносиви, обагрени в оранжево. Стори му се, че вижда как последните лодки пълзят бавно към черния бряг, за да стоварят войници и оборудване.

Слънцето беше слязло ниско на хоризонта и хвърляше последните си проблясъци по върховете на хълмовете на запад. Някъде там, на самия хоризонт, Адуа гореше. Уест разкърши рамене в опит да отпусне схванатите си мускули. Нямаше никакви новини, откакто тръгнаха от Англанд. Доколкото знаеше, Арди беше още в града, но той не можеше да направи нищо по този въпрос. Нищо повече от това, да заповяда незабавна атака и да се надява, напук на всеобщия лош късмет, всичко да мине както трябва. Разтри корема си. Стомашните проблеми се бяха появили от самото начало на пътуването по море. Безспорно, напрежението също имаше пръст в това. Още няколко седмици и щеше да повръща кръв по военните карти, точно както предшественика си. Въздъхна дълбоко.

— Знам какво ти е. — Кучето седеше на разнебитената пейка пред шатрата, подпрял лакти на коленете си, загледан в морето.

Уест се отпусна тежко до него на пейката. Съвещанията с Паулдър и Крой го изстискваха до капка. Когато прекалено дълго време държиш положението в железен юмрук, накрая юмрукът става от памук.

— Съжалявам — усети се, че казва Уест.

— Съжаляваш? — вдигна глава Кучето. — За какво?

— За всичко. За Три дървета, за Тъл... за Кадил. — Преглътна изненадващо заседналата в гърлото му буца. — За всичко. Съжалявам.

— А, всички съжаляваме. Аз не те виня. Никого не виня, дори Бетод. Каква полза да виниш някого? Правим каквото трябва. Много отдавна се отказах да търся причини.

Уест се замисли за момент. После кимна.

Останаха седнали, загледани надолу, докато из целия залив не пламнаха факли — блестящи прашинки по тъмната земя.

Нощ, при това тягостна. Заради студа, заради шума от капките на дъжда и многото мили, които трябваше да извървят до сутринта. Но най-вече заради това, което ги очакваше след това, след като слънцето се вдигнеше на хоризонта. С всеки следващ път походът към нова битка ставаше все по-тежък. Когато беше млад, преди да загуби пръст и да се сдобие с черна слава, поне имаше някакво вълнение, някаква тръпка. Сега имаше само сковаващ страх. Страх от битката, но най-вече от изхода ѝ.

И това, че е крал, с нищо не му помагаше. Доколкото виждаше, на другите също. Беше все едно пак е главатар, само че по-лошо. Непрекъснато го спохождаха мисли, че има нещо, което трябва да направи, а той не го правеше. Разширяваше още повече пропастта между него и хората му. Правеше я още по-трудна за преодоляване.

Ботушите жвакаха и пляскаха в калта, оръжията и сбруите подрънкваха, мъжете сумтяха сърдито и ругаеха в тъмното. Няколко носеха цвърчащи факли и осветяваха калния път, а в светлината им капките на дъжда оставяха сиви следи. Същият дъжд валеше и върху Логън, целуваше нежно главата му и капеше по раменете на опърпаното му палто.

Армията на Съюза се беше разтеглила по петте пътища, всеки от които водеше към Адуа и, промъкваше се в главата му тревожната мисъл — към гуркулите. Той и групата му вървяха по най-северния. На юг виждаше друга върволица от малки блещукащи светлинки — носеха се из въздуха над обгърнатата в тъмнина земя, разтеглени в редица докъдето му стигаше погледът. Друга колона. Други хиляди, проклинащи в калта, мъже на път към кървава зора.

Намръщи се. Една от факлите отпред освети слабия профил на Тръпката — половин навъсено лице и едно блестящо око. Спогледаха се за момент, после Тръпката се обърна, прегърби рамене и продължи напред с наведена глава.

— Все още не ме харесва много. И занапред ще е все така.

— Лекомисленото убийство не води до популярност — каза Кучето. — Особено на крал.

— Така е, но на този определено му стиска да направи нещо такова. — Тръпката таеше голяма омраза. Такава, която не бледнее с времето, не отслабва и от получени в замяна добрини, дори спасеният живот не можеше да я промени. Не всички рани заздравяват докрай, а някои с течение на времето само болят повече.

Кучето сякаш прочете мислите му.

— Не се тревожи за Тръпката. Момчето е свястно. Сега имаме да мислим за тези гуркули, или каквото там беше.

— Хъ — каза Мрачния.

Логън не беше напълно убеден. Най-лошият враг е най-близкият ти съсед. Така казваше баща му. Навремето Логън просто щеше да го пречука на място копелето и да си реши проблема. Но сега се опитваше да бъде добър човек. Всячески.

— Мътните го взели — каза Кучето. — Ще се бием с някакъв кафяв народ заради Съюза? Как, мамка му, се докарахме дотук? Нямаме работа там.

Логън пое дълбоко въздух и забави крачка, за да даде възможност на Тръпката да се отдалечи повече.

— Бесния удържа на думата си. Ако не беше той, никога нямаше да се справим с Бетод. Длъжници сме му. Тази битка, след това край.

— А случайно да си забелязал как всяка битка води друга след себе си? А ти все си казваш, че следващата ще е последната.

— Хъ — повтори Мрачния.

— Не и този път. Тази е последната. След това, край.

— Така значи? А после какво?

— Обратно в Севера. — Логън сви рамене. — Мир е, нали така?

— Мир? — изръмжа Кучето. — Това пък какво беше? И какво правиш с него?

— Мисля... е... ще отглеждаме нещо.

— Ще отглеждаме нещо? Мамка му! Че какво разбираме ние с теб от отглеждане на каквото и да било? Какво друго сме правили през целия си живот, освен да убиваме?

Логън разкърши нервно рамене.

— Трябва да имаш надежда. Хората се учат, нали?

— Учат се, казваш? Колкото повече убиваш, толкова по-добър ставаш в тази работа. А колкото по-добър ставаш в убиването, толкова по-малко ставаш за нещо друго. Ако питаш мен, доживели сме толкова, само защото, като стане дума за убиване, няма по-добри от нас.

— В мрачно настроение си, Куче.

— От години съм в мрачно настроение. И това, което ме тревожи, е, че ти не си. Надеждата не е за хора като нас, Логън. Я ми кажи. Докоснал ли си нещо, без да го нараниш? Имал ли си нещо, което да не е станало на пръст?

Логън се замисли. Жена му, децата му, баща му, хората му — до един бяха при пръстта. Форли, Три дървета, Тъл. Добри хора. Мъртви. Някои от ръката му, някои от това, че ги бе изоставил, други от гордостта му, трети от глупостта му. В мислите му изплуваха лицата им и не изглеждаха никак доволни. С мъртвите често става така. И това, при положение че не напрягаше много очи към мрачната навъсена група зад тях. Тълпата от духове. Обезобразената, потънала в кръв армия на онези, които беше избил по собствено желание. Шама Безпощадни беше там, с провиснали, разпилени черва от разпорения му корем. И Черното стъпало, с премазани крака и обгорени ръце. Дори онова конте Финиъс, с един отрязан крак и разсечени гърди. Бетод, естествено, най-отпред, с размазана на пихтия глава и изкривено на една страна начумерено лице. А зад лакътя му надничаше момчето на Крамок. Докъдето му стигаше погледът — море от убийства. Логън стисна силно очи, после ги отвори широко, но лицата продължиха да надничат от дълбините на съзнанието му. Не знаеше какво да отговори.

— Така си и мислех — каза Кучето и извърна глава. Мократа му коса беше залепнала за лицето и от върховете ѝ капеше вода. — Човек трябва да е реалист, нали така казваш? Бъди реалист тогава. — Той забърза напред по пътя. Мрачния остана за малко до Логън, после сви рамене и последва Кучето, отнесе със себе си факлата и светлината.

— Човек може да се промени — промърмори Логън, но не беше сигурен на кого го каза — на Кучето, на себе си или на мъртвешки бледите лица, които надзъртаха към него от тъмното. Навсякъде около него вървяха хора, но той вървеше сам. — Човек може да се промени.

ВЪПРОСИ

Есенната мъгла изпълзя със залеза от бурното море и обгърна осакатения Адуа в призрачна, студена пелена. На сто крачки отпред, къщите бяха просто сиви призрачни петна. На двеста — ставаха сами привидения от плуващи в нищото бледи светлинки. *Подходящо време за черна работа, а ни чака много такава.*

Тишината не беше нарушавана от далечни експлозии. Гуркулските катапулти бяха замлъкнали. *Поне за момента, а и защо не? Почти целият град вече е техен, защо да рушат нещо, което вече им принадлежи?* Тук, в източната част на Адуа, далеч от боевете, всичко изглеждаше нереално спокойно. *Все едно гуркулите никога не са съществували.* Затова, когато в мъглата се разнесе приглушеният тропот на голяма група хора, Глокта не успя да потисне тревогата си и се притаи по-навътре в сянката на живия плет. От мътилката изплуваха няколко подскачащи светлинки. След малко различи човешка фигура, с небрежно отпусната ръка на дръжката на оръжие на кръста. Онзи вървеше с отпусната, наперена походка, която говореше за огромна самонадеяност. От главата му стърчеше нещо дълго и тънко и се поклащаше с всяка негова крачка.

Глокта напрегна очи в мрака.

— Коска?

— Същият — изсмя се стириянецът. Беше нахлупил красива кожена шапка със смехотворно перо, което отметна с театрално движение назад. — Купих си нова шапка. Или по-скоро, вие ми купихте нова шапка, а, началник?

— Забелязвам. — Глокта изгледа навъсено дългото перо и натруфения гард около дръжката на сабята на кръста на наемника. — Мисля, че се разбрахме да не биете на очи.

— Да... не бия... на очи? — Стириянецът се намръщи, после сви рамене. — А, това значи означавала фразата. Помня, че казахте нещо такова, помня също, че не разбрах какво означава. — Примижа и се почеса по чатала. — Мисля, че съм качил някакви пътници без билет от някоя от онези жени в таверните. Какъв сърбеж ти докарват само

малките гадинки. *Хм. На жените им плащат за това, но се предполага, че въшките имат по-добър вкус.*

От мъглата започнаха да излизат хора, някои с газени фенери и ръце, и зад Коска се сформира малка групичка. Една дузина чорлави силуети, последвани от още една. Както вонята от лайно, от всеки едни струеше безмълвна заплаха.

— Това ли са хората ти?

Най-близкият имаше най-ужасните циреи по лицето, които Глокта някога беше виждал. Човекът до него имаше само една ръка, а другата беше заменена със страховита кука. След тях се появи огромен дебелак, чийто дебел врат беше покрит от синята плетеница на нескопосани опити за татуировка. Друг беше почти джудже, с лице като на плъх и едно око. Не си беше дал зор да сложи черна превръзка и орбитата на липсващото око зееше празна под мазния му бретон. Продължиха да се точат, кой от кой по-голям злодей. Две дузини от най-свирепите главорези, които Глокта беше срещал. *А в моята работа срещам немалко разбойници. И задължително, заклетии врагове на къпането. А и как няма един, дете да не му пише на челото, че продава сестра си за една марка?*

— Изглеждат ми малко... ненадеждни — промърмори Глокта.

— Ненадеждни? Глупости, началник! Просто хора с лош късмет, а ние и двамата знаем как се извърта късметът, нали? Така де, на всеки от тях съм готов да поверя собствената си майка.

— Убеден ли си, че ще е добра идея?

— Мъртва е от има-няма двайсет години. Какво толкова могат да й направят? — Коска праметна ръка през рамото на Глокта и го дръпна към себе си, с което му докара остър спазъм в кръста. — Боя се, че изборът е малък. — Топлият му дъх вонеше на гнило и алкохол. — Всеки, който не е достатъчно отчаян, напусна града преди идването на гуркулите. Ма на кой му пука, а? Наел съм ги, защото им стиска, и заради мускулите им, не заради красотата им. Точно отчаяните хора харесвам аз! Разбираме ги напълно, нали, вие, аз? Пък и някои работи са създадени само за отчаяни мъже, прав ли съм, началник?

Глокта огледа отново изпитите, подпухнали, белязани, съсипани лица. *Как стана така, многообещаващият полковник Глокта, блестящият командир на първи полк от Кралската гвардия да предвожда подобна пасмина?* Изпусна една тежка въздишка. *Май е*

малко късно да търся по-добре изглеждащи наемници, пък и тези ще свършат същата работа.

— Добре тогава. Чакайте тук.

Докато отваряше портата, вдигна глава към тъмната къща и закуца към входа. През цепката между тежките завеси на един от прозорците на първия етаж се процеждаше тънък лъч светлина. Почука на вратата с дръжката на бастуна. След известно време от вътре се чува провлачени стъпки.

— Кой е?

— Аз съм. Глокта.

Резето изщрака и вратата се отвори. Появи се лицето на Арди. Беше отслабнало, с тъмни кръгове под очите и зачервен нос. *Точно като умираща котка.*

— Началник! — Тя се усмихна широко, докато го хващаше под ръка и почти насила го издърпа през прага. — Какво удоволствие! Най-после някой, с когото да си поговоря! Умирам от скука.

В единия ъгъл на всекидневната по пода бяха наредени празни бутилки и бляскаха сърдито на светлината на свещите и едно тлеещо дърво в камината. Масата беше претрупана от мръсни чинии и чаши. Миришеше на пот и вино, на застояла храна и прясно отчаяние. *Има ли по-жалко занимание от самотното пиянство? Понякога виното прави щастливия по-щастлив. Но нещастният винаги свършва още по-нещастен.*

— Пак се опитвам да прочета проклетата книга — каза Арди и плесна разтворената с кориците нагоре дебела книга на един от столовете.

— „Падението на Господаря Създател“ — промърмори Глокта. — Този боклук? Само магия и храброст, нали? Аз не успях да прочета и първия том.

— Напълно те разбирам. Аз съм на третия и не върви, ама никак. Прекалено много магьосници. Съвсем се оплетох кой какъв е. Само кървави битки, безкрайни пътешествия до не знам си къде и обратно. Кълна се, ако зърна още една карта, ще се самоубия.

— Някой може да ти направи тази услуга.

— Ъ?

— Боя се, че тук повече не си в безопасност. Идваш с мен.

— Спасена съм? Слава на съдбата! — После махна пренебрежително с ръка. — Мисля, че това вече го обсъждахме. Гуркулите са от другата страна на града. Тук съм в по-голяма безопасност, отколкото в Агрионт, напълно съм...

— Заплахата не идва от гуркулите. Става дума за ухажорите ми.

— Твоите „приятелчета“ са заплаха за мен?

— Подценяваш силата на ревността им. Боя се, че скоро ще бъдат заплаха за всеки, когото някога съм познавал в този окаян живот, без значение приятел или враг. — Глокта свали от закачалката на стената една пелерина с качулка и ѝ я подаде.

— Къде отиваме?

— На едно очарователно местенце при доковете. Къщичката е попрехвърлила златните си години, но е съхранила духа си. Точно като нас двамата.

От коридора се чува тежки стъпки и Коска провря глава през вратата на всекидневната.

— Началник, трябва да тръгваме, ако искаме да стигнем доковете преди... — Спря и зяпна Арди. Настана неловко мълчание.

— Кой е това? — прошепна тя.

Коска нахлу тържествено в стаята, свали шапката си и отдолу лъсна лющещото му се плешиво теме, после се поклони ниско, много ниско. *Още малко и ще си ожулиш носа в дъските.*

— Простете, милейди. Никомо Коска, славен наемник, на вашите услуги. Всъщност пълзящ в краката ви покорен слуга. — От пазвата му изпадна нож и изтропа на дюшемето. Тримата останаха за момент с приковани в острието очи, след това Коска се ухили.

— Виждате ли онази муха на стената?

— Може би сега не е най-подходящият момент за... — изгледа го укорително Глокта. Ножът полетя с въртене към стената, пропусна мухата с поне крачка-две, удари се с дръжката напред в мазилката и откърти голямо парче от нея, преди да изтропа на пода за втори път тази вечер.

— Мамка му — каза Коска. — Ъ, искам да кажа... проклетие.

— Аз бих казала точно мамка му — каза Арди и изгледа намръщено ножа.

Коска ѝ отвърна с противна усмивка.

— Смаян съм. Когато началникът описа красотата ви, реших, че той просто... как го казвате... преувеличава? Но сега виждам, че направо е омаловажил истината. — Взе ножа си от пода и нахлупи на една страна шапката. — Моля, позволете да заявя тържествено, че съм влюбен.

— Какво си му казал? — попита Арди.

— Нищо — пое дълбоко въздух Глокта. — Господин Коска е склонен да преиграва.

— Особено когато е влюбен — намеси се наемникът, — особено тогава. Когато се влюбвам, влюбвам се до уши, но по правило, не си го позволявам повече от веднъж дневно.

Арди го изгледа въпросително.

— Не знам дали да съм поласкана или изплашена.

— Че защо не и двете? — каза Глокта. — Както и да е, ще се страхуваш по пътя. *Времето напредва, а мен ме чака избуяла градина за разчистване.*

Портата се отвори с протяжния вой на ръждясали панти. Глокта залитна, докато прекрачваше изгнилия праг. Кракът му, тазът и гърбът стенеха от дългото куцане до доковете. В другия край на разбития двор се издигаха останките на голямата къща. *Като мавзолей. Подобаваша гробница за погубените ми надежди.* Целите в черно, с маски както винаги, Северард и Фрост чакаха на порутените стълби към входа. *По нищо не си приличат.* Единият широкоплещест, другият слаб, единият с бяла коса, другият с тъмна. Единият прав, със скръстени на гърдите ръце, а другият седнал с кръстосани крака на земята. *Единият верен, другият... е, сега ще разберем.*

Северард разгъна дългите си крака и се изправи с обичайната, изписана на очите му усмивка.

— Е, началник, за какво е всичко...

Коска пристъпи прага на портата и тръгна с небрежна походка из двора. Подритна няколко парчета изпопадала мазилка с върха на протрития си ботуш. Спря до разнебитения шадраван и остърга с пръст малко тиня от дъното.

— Хубаво местенце. Хубаво и... — размаха пръста с натрупаната по него мръсотия — порутено. — Наемниците му бавно се

разпръснаха из осеяния с боклуци двор. Кърпените палта и опърпаните наметала се отметнаха небрежно и разкриха всякакви по размер и вид оръжия. Металните остриета, ръбове и шипове проблеснаха на подскачащите светлини на фенерите им. Чиста, гладка стомана, пълна противоположност на грубите мърляви лица.

— Кои са тия, мамка му? — попита Северард.

— Приятели.

— Не ми изглеждат много дружелюбни.

Глокта се усмихна, разкривайки на практика дупката в предните си зъби.

— Е, предполагам, всичко е от гледна точка на това, на чия страна си.

Сега и последните следи от усмивката на Северард се стопиха. Погледът му зашари тревожно из двора. *Виновен поглед. Добре ми е познат. Виждам го в очите на затворниците. И в огледалото, когато се осмеля да погледна в него. От човек с неговия опит би следвало да се очаква повече, но това, да държиш острието, не те подготвя за момента, в който рязаният ще си ти. От опит го знам.* Северард се втурна към входа. Беше пъргав като заек, но успя да направи само крачка, преди огромният бял юмрук да го фрасне отстрани по врата и да го просне в безсъзнание върху напукания камък.

— Свали го в подземие, Фрост. Знаеш пътя.

— Пужемиету. Хъ. — Огромният албинос вдигна от земята тялото на Северард, метна го през рамо и тръгна към входа.

— Да ви призная — каза Коска и небрежно изтръска мръсотията от пръста си, — харесва ми как се отнасяте със служителите си, началник. Дисциплина, винаги съм й се възхищавал.

— Интересен комплимент от най-недисциплинирания човек в Кръга на света.

— Научил съм много от грешките си. — Коска вирна брадичка и разчеса обрива на врата си. — Едно не научих само — как да спра да ги правя.

— Хъ — изсумтя Глокта, докато се изкачваше с мъка по стълбите. *Проклятието на всички ни. Вървим в кръг, отново и отново, протягаме отчаяно ръка към успеха, но никога не го достигахме. И непрестанно се спъваме в едни и същи провали. Така си е, животът е*

просто нещастieto, което запълва времето между две разочарования.

Влязоха през празния отвор на входната врата и пристъпиха в тъмното преддверие. Коска вдигна високо газения фенер и огледа пробития покрив. Ботушите му жвакаха безцеремонно в пилешките курешки по пода.

— Дворец! — прокътят гласът му и ехото се върна, отразено от разбитите стълбища, останалите без врати портали и голите греди на тавана.

— Чувствайте се като у дома си — каза Глокта. — Но все пак се скрийте. По някое време очакваме посетители.

— Отлично. Обичаме компанията, нали, момчета?

Едно от момчетата се изкиска дрезгаво и в устата му се показаха два реда кафяви зъби.

— Посетителите ще бъдат изпратени от Негово високопреосвещенство, архилектор Сълт, така че пипайте здраво. Нещо против да ги посрещнете, докато аз съм долу?

Коска огледа одобрително порутеното антре.

— Подходящо място за топло посрещане. Ще ви уведомя, когато дойдат гостите, но се съмнявам, че ще останат дълго.

Арди беше застанала до стената, с вдигната качулка и забит в земята поглед. *Опитва се да се слее с мазилката, но можеш ли я вини? Крайно неподходяща компания за една млада дама, направо отвратителна. Все пак, по-добре тук, отколкото у дома с прерязано гърло.* Глокта ѝ предложи лакътя си:

— Ти по-добре ела с мен долу.

Тя се поколеба. *Сякаш не е напълно убедена дали наистина щеше да е по-добре.* Но един бърз поглед към най-грозните мъже с най-грозната професия в света очевидно я убеди окончателно. Коска ѝ подаде газения фенер, като при това се постара пръстите му да останат неудобно дълго време върху нейните.

— Благодаря — каза Арди и дръпна ръката си.

— За мен е изключително удоволствие.

Двамата оставиха Коска и главорезите му и тръгнаха внимателно из вътрешността на мъртвата къща. Провисналите тапети, изпочупените дъски и парчетата изпадали мазилка хвърляха

причудливи сенки под светлината на фенера. Подминаха няколко портала, тъмни дупки, зейнали като гробове на стените.

— Очарователна групичка са твоите приятели — промърмори Арди.

— О, да, същински звезди на небосклона на висшето общество. Но, очевидно, някои задачи са създадени само за отчаяни мъже.

— Явно си замислил някое наистина отчаяно начинание?

— Че кога начинанията ми са били други?

Фенерът освети криво-ляво прогнилата всекидневна с провиснала от стените ламперия и подгизнал от вода под. На отсрещната стена тайната врата зееше отворена и Глокта закуца с мъка покрай стените, избягвайки огромната локва в средата на стаята.

— Какво е направил твоят човек?

— Кой, Северард ли? Разочарова ме. *И сега ще разберем колко точно.*

— Е, в такъв случай, надявам се никога да не те разочаровам.

— Ти имаш повече мозък в главата, сигурен съм в това. Аз ще мина напред, така ако падна, поне няма да повлека и теб. — Глокта закуца надолу по стълбите, с присвити от болка очи, докато Арди осветяваше пътя след него.

— Пфу. Каква е тази миризма?

— Каналите. От някъде тук може да се влезе в тях. — Глокта прекрачи прага на една тежка врата и влезе в просторната изба. Докато минаваха по средата, лъскавата стомана на решетките от двете страни проблясваше на светлината на фенера. Цялото място смърдеше на влага и страх.

— Началник! — разнесе се глас от тъмнината и отчаяното лице на брат Лонгфут се притисна до решетката.

— А, брат Лонгфут, моля за извинение! Бях прекалено зает напоследък. Гуркулите обсадиха града.

— Гуркулите ли? — изписка навигаторът с ококорени от ужас очи. — Моля ви, ако ме освободите...

— Тишина! — процеди през зъби Глокта с тон, който не търпеше възражения. — Ти оставащ тук — обърна се към Арди.

— Тук? — Тя хвърли тревожен поглед към килията на навигатора.

— Не е опасен. Мисля, че тук ще ти е по-добре, отколкото — Глокта кимна към откритата врата в другия край на помещението — там.

— Добре — преглътна мъчително Арди.

— Началник, моля ви! — От решетките се протегна умолително едната ръка на Лонгфут. — Моля, кога ще ме освободите? Моля ви, началник! — Глокта затвори вратата зад гърба си и прекъсна умолителната му тирада. *Имам друга работа днес, неотложна работа.*

Фрост вече беше оковал за стола все още намиращия се в несвяст Северард и палеше една по една газените лампи. Стаята с куполния таван постепенно ставаше все по-светла и цветовете на стенописа грейнаха. Канедиас все така се мръщеше от стената, с разперени ръце и огнена стена зад гърба си. *А, старият ни приятел, Господарят Създател, вечно недоволен.* На отсрещната страна на стаята, брат му Ювенс продължаваше да кърви в предсмъртна агония. *Подозирам, че днес не само той ще лее кръв в тази стая.*

Северард изпъшка и дългата му коса се полюшна пред гърдите му Глокта се смъкна бавно в стола и кожата изскърца под тялото му. Северард изпъшка отново, вдигна глава и примигна няколко пъти. Фрост се надвеси над него, развърза маската му и я захвърли в единия край на стаята. *От страховит практик от Инквизицията до... едно нищо.* Той сбърчи нос и подсмръкна като спящо дете.

Млад. Слаб. Безпомощен. Човек със сърце би го съжалил. Но сега не е време за сантименталности и малодушие, нито за приятелство, нито за прошка. Духът на щастливия, многообещаващ полковник Санд дан Глокта се задържа прекалено дълго. Сбогом, стари приятелю. Днес не си от полза. Сега е време безмилостният началник Глокта да свърши онова, в което най го бива. Време е за твърди решения, корави сърца и наточени остриета.

Време е да изтръгнем истината.

Фрост смушка с два пръста Северард в корема и очите му рязко се отвориха. Разтърси стола и оковите издрънчаха. Видя Глокта. Забеляза Фрост. Очите му се облешиха, докато се оглеждаше наоколо. Направо щяха да изхвъркнат, когато разпозна стаята. Започна да диша тежко през носа и няколко мазни кичура коса заподскачаха нагоре-

надолу с всяко хъркане. На лицето му се изписа истински ужас. *Да видим, с какво да започнем?*

— Знам... — изграчи Северард. — Знам, казах на онази жена кой сте... знам... но нямах избор. — *А, крънкането започна. Малко или много, всеки един се държи еднакво на този стол.* — Какво можех да направя? Мамка му, та тя щеше да ме убие? Нямах избор! Моля...

— Знам какво си й казал, знам, че не си имал избор.

— Тогава... тогава защо...

— Не ми пробутвай тези, Северард. Добре знаеш защо си тук. — Невъзмутим както винаги, Фрост пристъпи напред и отвори сандъчето с инструментите. Рафтовете се разтвориха като екзотично цвете и разкриха полираните дръжки, лъскавите игли и блестящи остриета на инструментите.

Глокта пое въздух и изду бузи, докато издишваше.

— Днес денят ми започна добре. Събудих се в чисто легло и успях сам да стигна до банята. Болката беше направо търпима. — Пръстите му обхванаха дръжката на сатъра. — Сега трябва да го отпразнувам. Такава рядкост са дните като този. — Измъкна го от калъфа му и широкото острие проблесна зловещо на ярката светлина. Северард следеше с поглед всяко негово движение с облещени от страх очи и избили капчици пот по челото.

— Не — прошепна той. *Да.* Фрост разкопча гривната около лявата китка на Северард и стисна ръката му в двата си масивни юмрука. Издърпа един по един пръстите му, докато ръката му не се разпъна на дървения плот. Преметна другата си ръка през раменете му и го стисна здраво откъм гърба.

— Мисля, че можем да пропуснем встъпителната част. — Глокта се надигна от стола и тръгна около масата. Бастунът му почукваше остро по плочите на пода, левият му крак се провлачваше бавно зад него, а свободната му ръка провлачваше леко острието на сатъра по масата. — На теб няма нужда да обяснявам как стават нещата. В толкова много случаи си ми асистирал така умело в работата. Има ли човек, който да знае по-добре от теб какво следва?

— Не — изскимтя Северард и отчаяно опита да се усмихне, но от едното му око се търкулна сълза и потече по бузата. — Не, няма да го направите! Не и на мен! Няма да го направите!

— Не и на теб? — усмихна се натъжено Глокта. — О, практик Северард, моля те. — Усмивката му бавно се стопи, докато вдигаше сатъра. — Мисля, че много добре ме познаваш.

Туп! Широкото острие проблесна и се заби в дървения плот, като отнесе едно съвсем тънко парченце кожа от върха на средния пръст на Северард.

— Не! — изквича практикът. — Не! *О, вече не се възхищаваш на прецизната ми работа, така ли?*

— О, да, да. — Глокта дръпна гладката дръжка и измъкна сатъра от дървото. — Как, мислиш, ще свърши всичко това? Говорил си. Казал си неща, които не е трябвало, на хора, на които не ти е работа да казваш каквото и да е. Сега ще ми кажеш какво точно си казал. И на кого. — Сатърът отново проблесна в ръката на Глокта, високо над масата. — Ще е добра идея да побързаш.

— Не! — Северард се замята на стола, но в ръцете на Фрост беше по-здраво залепнал от муха на мед. *Да.*

Острието отрязва чисто средния пръст до първата става, върхът на показалеца се изтърколи на масата, този на безименния пръст остана на място, заклещен в един процеп на дървения плот. Ръката на Фрост стискаше силно китката на Северард и потеклата кръв не беше много няколко тънки струйки, които тръгнаха бавно по жилите на дървото.

Настана пълна тишина. *Едно, две, три...* Северард изкрещя. Изви пронизително, разтрепери се, лицето му се сгърчи и започна да се мята като обезумял. *Боли, а? Добре дошъл в моя свят.*

Глокта намести пронизването от болка стъпало в ботуша си.

— Кой би помислил, че нашата дружба, нашето сътрудничество, така приятно и доходоносно и за двамата ни, ще свърши по този начин? Не това е моят избор. Не. Кажи с кого си говорил. Кажи какво си казал. Тогава всичко това ще свърши. В противен случай...

Туп! Този път отлетя връхчето на кутрето, плюс още три парчета от останалите пръсти. Средният пръст беше скъсен почти докрай. Задъхан, Северард се вторачи с ококорени от ужас очи в ръката си. *Шок, изумление, сковаващ ужас.* Глокта се наведе и прошепна в ухото му:

— Надявам се, не си планирал да се захванеш с цигулка, Северард. Когато свършим тук, ще се смяташ за късметлия, ако все

още ставаш за шибания гонг. — Примижа от поредния спазъм във врата си и отново вдигна сатъра.

— Чакайте! — изхлипа Северард. — Чакайте! Валинт и Балк! Банкерите! На тях казах... на тях казах...

— *Знаех си.* Какво им каза?

— Че още разследвате убийството на Рейнолт, въпреки че обесихме императорския емисар! — Глокта срещна погледа на Фрост и той го погледна с безизразните си очи. *Още една тайна беше измъкната насила под безмилостната светлина. Колко разочароващо прав се оказах. Не спирам да се учудвам как бързо се решават проблемите, след като започнеш да режеш.* — И... и... казах им, че разпитвате за краля копеле и за Баяз, че не разследвате Сълт, както искат те, казах им... казах им...

Пелтеченето на Северард секна. Той се вторачи в остатъците от пръстите си и парчетата, пръснати по масата, върху кървавото петно. *Така познатата смесица от непоносима болка и още по-непоносима загуба. Сънувам ли? Или наистина загубих завинаги пръстите си?*

Глокта мушна Северард с върха на сатъра.

— Друго какво?

— Казах им всичко, което можах. Казах им... всичко, което знаех... — Думите излетяха от изкривените от болка олигавени устни. — Нямах друг избор. Имах дългове и... те предложиха да платят вместо мен. Нямах друг избор!

Валинт и Балк. Дългове, изнудване, предателство. Колко банално. Това е проблемът с отговорите. Никога не са така вълнуващи като въпросите. Устните на Глокта се разтеглиха в усмивка.

— Не си имал друг избор. Знам точно как се чувстваш. — Вдигна отново сатъра.

— Но...

Туп! Сатърът изстърга леко, когато Глокта отмести настрана новите четири парчета от ръката на Северард. Практикът изкрещя, захласна се, после изкрещя отново. Отчаяни писъци, хлипане, сгърчено от болка лице. *Точно като сушените сливи, които понякога ям на закуска.* Половината от кутрето все още си беше на мястото, но от останалите пръсти бяха останали само кървящи дупки в ръката. *Но*

вече няма спиране, не и след като стигнахме дотук. Няма спиране, нали? Трябва да научим всичко.

— Ами архилекторът? — попита Глокта, докато изпъваше врат на една страна и разкършваше рамо. — Откъде знае той за станалото в Дагоска? На него какво каза?

— Откъде знае... какво... Нищо не съм му казвал! Нищо не съм...

Туп! Палецът на Северард отхвърча и се завъртя на масата, рисувайки кървава спирали по дървото. Глокта разкърши таза си в опит да прогони болката от крака и тази в гръбнака. *Няма измъкване от тях. Всичко ново положение на тялото е малко по-болезнено от предишното.*

— Какво каза на Сълт?

— Аз... аз... — Северард го зяпна с широко отворена уста и проточени от долната му устна лиги. — Аз...

Глокта се намръщи. *Това не е отговор.*

— Стегни китката и пригответи другата ръка. По тази не остана нищо, с което да работя.

— Не! Не! Моля... не съм... моля...

Как се изморявам от това вайкане. И „не“ и „моля“ губят всякакъв смисъл след първия половин час работа. Започват да ми звучат точно като блеене на овца. В крайна сметка всички сме агнета за заколение. Загледа се в парчетата от пръсти по окървавената маса. Месо за касапина. Заболя го главата. Светлината беше прекалено ярка. Остави сатъра и разтри уморени очи. Изтощително занимание е това, да осакатяваш най-близките си приятели. Осъзна, че беше размазал кръв по клепачите си. Проклятие.

Фрост беше стегнал турникета около китката, беше заключил отново кървавата останка от лявата ръка на Северард за стола и освободил дясната. Постави я на масата под зоркия поглед на Глокта. *Чиста, изпипана работа и безупречен професионализъм. Чудя се дали съвестта понякога го измъчва нощем. Съмнявам се, все пак аз давам заповедите. А аз, от своя страна, действам по заповед на Сълт, по съвет на Маровия, по заръка на Валинт и Балк. Имаме ли някакъв избор? Така де, извинения да търсиш.*

Бялото лице на Фрост беше опръскано със ситни капчици кръв, докато поставяше дясната ръка на Северард на масата, точно където

допреди малко беше лявата. Този път практикът дори не се съпротивлява. *След известно време губиш воля. Помня.*

— Моля... — прошепна Северард.

Колко хубаво би било да можеш да спра. Скоро гуркулите ще изгорят целия град и ще ни избият до крак, тогава какво значение има кой на кого какво е казал? А ако по някакво чудо те се провалят, Сълт ще ме довърши или пък Валинт и Балк ще си приберат дълга, изплатен с кръв. Какво значение, докато се нося по лице във водата при доковете, дали някои въпроси са получили отговора си? Защо тогава правя това? Защо?

Кръвта по масата достигна края на плота и закапа ритмично по пода. Нямаше други отговори. По лицето на Глокта премина вълна от гърчове. Взе отново сатъра.

— Погледни — посочи с върха към разпилените парчета плът по масата. — Виж какво загуби вече. Само защото не искаш да ми кажеш каквото искам да знам. Не цениш ли собствените си пръсти? Вече нямаш никаква полза от тях, нали? На мен също не са ми нужни, повярвай ми. За никого не са от полза, освен може би за някое гладно куче. — Глокта изкриви устни и дупките в предните му зъби зейнаха, когато заби сатъра между разперените пръсти на Северард. — Още веднъж те питам. Какво... каза... на Негово високопреосвещенство? — Изговори думите бавно и отчетливо.

— Нищо... не съм... му казал! — По хлътналите бузи на Северард потекоха сълзи и гърдите му се разтресоха от ридания. — Нищо не съм му казал! Валинт и Балк... нямах друг избор! През целия си живот не съм разговарял със Сълт! Една дума не съм разменил! Никога!

Глокта се вгледа изпитателно в очите на практика. На затворника си. Настана тишина, чуваше се само хлипането на Северард. Глокта сбърчи нос, захвърли сатъра и той издрънча на масата. *Защо да жертваш и другата ръка, след като вече си признал?* Въздъхна дълбоко, пресегна се и изтри сълзите от едната буза на Северард.

— Добре. Вярвам ти.

Но сега, какво? Отново се оказваме с повече въпроси и никъде, откъдето да потърсим отговори. Изпъна гръб и спазмите в изкривения му гръбнак, съсипания крак и останалото без пръсти стъпало го накараха да стисне очи. Явно Сълт е получавал информация

от другаде. Кой още оцеля след Дагоска. Кой видя достатъчно? Айдър? Никога няма да посмее да се покаже. Витари? Ако е искала да си разпилее червата, щеше да го направи още тогава. Коска? Негово високо преосвещенство никога не би работил с някой толкова непредвидим. Аз самият го използвам просто защото нямам никакъв друг избор. Тогава, кой?

Погледът му срещна този на Фрост. Розовите очи не мигнаха. Взираха се в неговите, искрящи, твърди, като розови диаманти. Колелцата изщракаха и парченцата от пъзела застанаха по местата си.

Ясно.

Никой от двамата не проговори. Фрост бавно се пресегна и без да откъсва очи от тези на Глокта, обви с дебелиите си ръце врата на Северард. Бившият практик се облеци неразбиращо.

— Какво пра... — Фрост се намръщи леко. Рязко извъртя главата на Северард и в стаята се разнесе остър пукот. *Просто ей така, невъзмутимо, като да прекършиш врата на пиле.* Главата на Северард се килна назад и Фрост го пусна. Главата отиде още по-назад и надолу и застана в крайно неестествено положение, при което от извитата шия щръкнаха издутини.

Албиносът застана между Глокта и открехнатата врата. *Няма измъкване.* Глокта примижа от болка, докато отстъпваше назад.

— Защо?

Фрост пристъпи напред, бавно, решително, стиснал юмруци. По лицето зад маската му нямаше следа от емоция. Глокта протегна ръка.

— Мамка му, просто ми кажи защо!

Албиносът повдигна рамене. *Явно някои въпроси просто нямат отговор.* Изкривеният гръб на Глокта се опря в извитата стена. *И с това, времето ми изтече. Е, какво пък.* Въздъхна дълбоко. *Шансовете ми така или иначе не бяха големи. Нямам почти нищо против да умра.*

Фрост вдигна огромните си бели юмруци и изпъшка тежко. Сатърът се вкопа дълбоко в едното му рамо. По ризата му плъзна голямо кърваво петно. Той се обърна назад. Пред него стоеше Арди. Тримата замръзнаха за момент, вперили погледи един в друг. Тогава Фрост я удари с юмрук в лицето. Тя залитна силно назад и се блъсна в масата, свлече се на пода и я повлече със себе си, а с нея и сандъчето на Глокта. Инструментите и кървави парчета от пръсти се посипаха отгоре й.

Все още със забит в рамото сатър и безжизнено увиснала лява ръка, Фрост започна бавно да се извъръща назад.

Глокта изви презрително устни и дупките в зъбите му отново зейнаха на показ. *Нямам проблем да умра. Но отказвам да бъда бит.*

Стъпи здраво на пода, колкото добре успя, игнорира болката, която се стрелна нагоре от стъпалото на опорния му крак, вдигна бастуна и натисна с палец скрития бутон. Също както сандъчето с инструменти, бастунът беше направен по точните му указания, от същия човек. *И е дори още по-забележително произведение на изкуството.*

Чу се тихо изщракване, дървото се разпука на две половини, които скритата пружина изхвърли настрана. Сега в ръката му останаха само дръжката и дългият два фута шиш от огледално гладка стомана. Нададе пронизителен писък.

Мушай, мушай, Глокта, мушай, мушай!

Острието изчезна в размазано петно от стомана. Първият замах прониза лявата страна на гърдите на Фрост. Вторият промуши отдясно гърлото му. Третият проби маската му, върхът на шиша се плъзна по челюстта и изскочи за части от секундата под голямото бяло ухо, преди да се върне обратно.

Фрост стоеше като закован. Веждите му се повдигнаха озадачено. В този момент от всичките миниатюрни дупки бликна кръв и потече на черни струи по ризата му. Протегна една голяма ръка, олюля се и изпод маската му бликна още кръв.

— Мъмкъ му — простена.

Строполи се на пода като отсечено дърво. Вдигна ръка и понечи да се надигне, но не му беше останала сила. От гърдите му се разнесе силно хъркане, после по-слабо, накрая нищо, не помръдна повече. *И това беше краят.*

Арди седеше на пода до масата и от носа и горната ѝ устна течеше кръв.

— Мъртъв е — каза тя.

— Едно време се дуелирах — промърмори Глокта. — Явно уменията никога не те напускат. — Погледна един по един двата трупа. Фрост — легнал в бавно разрастваща се локва кръв, с едно изцъклено розово око, немигащо дори в смъртта. Северард — седнал на стола, с клюмнала назад глава, с широко отворена уста и застинал в нея

предсмъртен писък, с една обезобразена ръка, все още заключена в оковите на стола, а другата отпусната покрай него. *Момчетата ми. Моите очи. Ръцете ми. Няма ги вече.* Погледна намръщено към окървавения шиш в ръката си. *Е. Ще трябва да куцаме напред и без тях.*

Наведе се внимателно, вдигна с два пръста от пода дървената част от бастуна и щракна двете половини около шиша.

— Ако обичаш, ще затвориш ли капака на това? — Арди гледаше ужасено инструментите, трупа на Северард, кръвта по плота на масата и парчетата от пръстите му по пода. Разкашля се и притисна опакото на ръката към устата си. *Човек забравя, че не всеки е свикнал на такива гледки. Но сега ми е нужна всяка помощ, нямам време да го раздавам лека-полека. Щом може да забие сатър в човек, значи ще може да носи остриетата ми, без да припада.* — Сандъчето — викна й рязко. — Все още имам нужда от инструментите си.

Арди примигна, събра с треперещи ръце изпадалите инструменти и ги постави на местата им. Стисна сандъчето под мишница и се изправи неуверено. Избърса малко кръв от лицето и белия ръкав на роклята си. Глокта забеляза едно парченце от пръстите на Северард, което се беше оплело в косата й.

— Имаш нещо... — посочи към главата си, — ей там.

— Какво? Яу! — Тя изгърси мъртвата плът и потрепери от отвращение. — Трябва да намериш нещо друго, с което да си вадиш хляба.

— От известно време насам си мисля абсолютно същото. Но има още няколко въпроса, на които нямам отговори.

Вратата изскърца и Глокта подскочи, обзет от внезапен пристъп на паника. В стаята влезе Коска. Подсвирна тихо при вида на касапницата, избута назад шапката си и перото хвърли няколко дълги сенки по стенописа зад гърба му.

— Голяма бъркотия, началник, голяма бъркотия.

Глокта намести бастуна в ръката си. Кракът му изгаряше от болка, а главата тръпнеше от ударите на сърцето му. Беше облян в студена пот и цялото му тяло го сърбеше под дрехите.

— Неизбежно.

— Реших, че ще искате да знаете, че гостите ни дойдоха. Шестима практики от Инквизицията. Подозирам, че бяха изпратени да

ви убият. Безсъмнено. По заповед на архилектора, по информация от покойния практик Фрост.

— И! — попита Глокта. След случилото се през последния един час, очакваше дори Коска да се нахвърли върху него с извадена сабя.

Но ако научих нещо от последния един час, това е, че онзи, на когото имаш най-малко доверие, невинаги се оказва най-ненадеждният.

— Естествено, накълцахме ги на парчета — усмихна се стириянецът. — Ще ме обидите, ако сте очаквали друго, началник.

— Хубаво. Хубаво. Поне нещо да мине по план. — В момента Глокта искаше единствено да легне на пода и да крещи с пълно гърло. *Но ме чака още работа.* Присвил очи, закуца към вратата. — Тръгваме към Агрионт, веднага.

Когато Глокта излезе на Централната улица, последван от Арди, първите следи на зората плъзваха по студеното ясно небе. Все още имаше остатъци мъгла, но вече започваха да се разнасят. *По всичко личи, чака ни един хубав ден. Един хубав ден за кръвопролития, предателство и...*

По широкия павиран булевард, на юг, в мъглата се движеха човешки фигури. Имаше и доста шум. Тракане, дрънчене. Точно като голяма военна част, тръгнала на поход. В далечината се чува викове. Разнесоха се приглушени удари на камбана. *Тревога.*

— Какво става? — Коска напругаше очи да види през разнасящата се мъгла.

Силуетите станаха по-ясни. Мъже в брони. Много и с копия в ръце. Високите им шлемове определено не бяха като тези на Съюзническата армия.

— Да не би... — Арди докосна ръката на Глокта.

— Гуркули. — Мъглата се отдръпна почти напълно и броните им започнаха да проблясват на бледата светлина. Бяха много и напредваха на север по Централната улица. *Явно най-после са успели да стоварят войска на доковете, пробили са отбраната на централната част на града. Колко крайно неподходящ момент.* — Назад! — Глокта се обърна, подхлъзна се и щеше да падне, ако Арди не го беше хванала за лакътя и не го беше издърпала нагоре. — Обратно в къщата! *Да се*

надяваме, че не са ни видели. Пазете фенерите, ще ни трябват. — Тръгна по тясната вмирисана уличка, колкото му позволяваха силите, притискан и бутан отвсякъде от напиралите наемници на Коска.

— Проклети гуркули — изсъска стирянецът. — Убий ме, не знам с какво толкова съм ги засегнал.

— Напълно те разбирам. — Портата изскърца, докато я затваряха, после двама наемници довякоха ронещото се корито на шадравана и я подпряха с него. *Не знам колко дълго ще удържи това нещо срещу един имперски легион.*

— Ако позволите да попитам, началник, какъв точно е планът ви? Не ме разбирате погрешно, местенцето ви е наистина очарователно, но да седим тук и да чакаме спасение отвън, не ми изглежда добра идея.

— Не е. — Глокта заизкачва с мъка стъпалата пред зеещия вход на къщата. — Трябва да стигнем до Агрионт.

— Нещо ми подсказва, че същата идея имат и гуркулските приятелчета отвън. Не можем просто да тръгнем с тях по улицата.

— Тогава ще тръгнем под нея. — Глокта забърза към вътрешността на къщата с цялата скорост, на която беше способен. Арди и наемниците го последваха с тревожни лица. — От тук може да се влезе в каналите. И ако човек знае пътя, може да стигне чак до Агрионт.

— Канали? — усмихна се Коска. — Познавате ме, началник, нищо не ме радва така, както газенето в мръсотията на живота, но каналите често са... доста оплетени. Вие знаете ли пътя?

— Честно казано, не. *Но познавам човек, който твърди, че може винаги да намери верния път, навсякъде, дори в река от лайна.* Брат Лонгфут! — Провикна се, докато вървеше към стълбите. — Имам предложение за теб!

ВТОРОТО ПРИШЕСТВИЕ

Стиснал здраво далекогледа си в ръка, лорд-маршал Уест стоеше в сянката на изоставения хамбар на възвишението над плодородната равнина на Мидърланд. На места мъглата още не се беше разнесла. Пред него се простираха полята — одеяло от съшити зелени, кафяви и жълти кръпки, тук-там по някое дърво и дълги оголели живи плетове. А в далечината — сивата линия на външната стена на Адуа със стърчащи от нея кули. Зад нея, като размазано светлосиво петно, се издигаха сградите на града. И над всичко това, горд и непоколебим, се извисяваше призрачният силует на Кулата на Създателя. Като цяло — доста неприветливо посрещане.

Нямаше вятър и мразовитият въздух беше неестествено неподвижен. Сякаш не беше война, двете неприятелски армии не напредваха една към друга и нямаше предвидени за днес кръвопролитни битки. Уест за пореден път обходи равнината с далекогледа си, но от гуркулите нямаше следа. Стори му се, че мярна нещо подобно на миниатюрна палисада, може би очертанията на стърчащи копия, но от това разстояние и при тази светлина нямаше как да е напълно сигурен.

— Със сигурност ни очакват. Няма друг начин.

— Може пък да спят до късно — каза Яленхорм с присъщия си оптимизъм.

— Какво значение дали ни чакат, или не? — попита директно Пайк.

— Почти никакво — призна Уест. Заповедта на крал Джизал беше пределно ясна. Адуа гъмжи от гуркули и защитата е на път да рухне. Няма време за стратегически маневри, за предпазливи заходи, за търсене на слабото място на врага. По ирония на съдбата, при тези обстоятелства принц Ладисла щеше да е толкова удачен командир, колкото всеки друг. Като никога, обстановката налагаше единствено дръзка атака, последвана от смърт или слава. Единственото, подвластно на Уест решение, беше точният момент за атаката.

Бринт спря рязко коня си и копитата му вдигнаха облак прах в студения въздух. Скочи от седлото и стегнато отдаде чест.

— Кавалерията на генерал Крой е на позицията си на десния ни фланг, лорд-маршале, готови са за атака по ваша заповед.

— Благодаря, капитане. Пехотата му?

— Наполовина разгънати. Някои от ротите са все още разтеглени назад по пътищата.

— Все още?

— Голяма кал, господине.

— Хм. — Армиите винаги оставяха след себе си кал, както плужекът — лигава следа по тревата. — Ами Паулдър?

— В подобно положение, доколкото ми е известно. Няма ли вести от него?

— Тази сутрин генерал Паулдър не е много общителен — поклати глава Яленхорм.

Уест се загледа в тънката сива извивка на града отвъд полетата.

— Скоро. — Прехапа устни, вече достатъчно разранени от постоянните тревоги. — Много скоро. Не трябва да се втурваме така, неподготвени. Още малко от пехотата да пристигне...

— Господине — Бринт гледаше, смръщил вежди, на юг. — Не е ли това... — Уест проследи посоката, в която сочеше. На левия фланг, където се събираше дивизията на Паулдър, кавалерията напредваше в стегнат ред.

Уест зяпна от учудване, докато ездачите набираха скорост.

— Какво ста...

Двата кавалерийски полка преминаха в галоп. Хилядите тежко въоръжени мъже препуснаха през равните полета, прелитаха покрай пръснатите къщички и дървета и оставяха след себе си прашна следа във въздуха. Уест вече чуваше шума от копитата на конете като гръмотевица в далечината, почти усещаше земята да вибрира под краката му. Слънцето освети вдигнатите саби и тежки копия, проблесна в щитовете и брони. Знамената плющяха на вятъра. Величествена гледка — истинско представление на армейско великолепие. Сцена от приказка за силен герой, взета от книга, в която всяка втора дума е „доблест“ или „справедливост“.

— Мамка му — изръмжа Уест и изскърца със зъби. Познатото пулсиране в главата моментално го навести. През целия път в Севера и

обратно, генерал Паулдър го бяха сърбели ръцете да поведе точно такава славна кавалерийска атака. Но там лошият терен, лошото време или неблагоприятните обстоятелства не позволяваха нищо такова. Сега обаче, при идеални условия, явно не бе устоял на изкушението.

— Проклетият Паулдър — поклати бавно глава Яленхорм.

Уест изръмжа от безсилие, замахна с далекогледа, готов да го запокити нанякъде. Удържа се в последния момент, издиша тежко и ядно сгъна тръбата. Днес не можеше да си позволи подобни изблици.

— Е, това е положението. Заповядайте атака по целия фронт!

— Свирете атака! — изрева Пайк. — Атака!

Тръбата изсвири пронизително, раздра студеното утро и допълнително утежни главоболието на Уест. Той заби кален ботуш в едното стреме и с неохота се качи отново на коня. Цялото тяло го болеше от нощната езда.

— Предполагам, сега трябва да последваме генерал Паулдър към слава и чест. На почтително разстояние, естествено. Някой все пак трябва да командва това фиаско. — Във въздуха се понесе отговорът на тръбите по цялата дължина на строя и кавалерията на Крой потегли напред.

— Майор Яленхорм, изпратете пехотата напред в момента, в който пристигне. — Уест раздвижи безмълвно устни. — Ако се наложи, рота по рота.

— Разбрано, лорд-маршале. — Едрият майор вече извърщаше коня си, за да разпрати заповедта.

— Война — промърмори Уест. — Доблестно занимание.

— Моля, господине? — попита Пайк.

— Нищо.

Джизал изкачи последните стъпала по две наведнъж. Горст и дузината рицари от дворцовата охрана дрънчаха с брони по петите му, залепени за него като сенки. Мина почти тичешком покрай стража на вратата и изскочи под ярката утринна светлина на върха на Кулата на веригите, високо над осакатения град.

Заобиколен от шумната група на офицерите от щаба си, лорд-маршал Варуз вече стоеше пред парапета и гледаше смръщено над града. Стоеше мирно, с кръстосани на изпънатия гръб ръце, точно

както правеше навремето по време на тренировките по фехтовка. Само дето тогава Джизал не беше забелязал ръцете му да треперят. Сега направо се тресяха. До него стоеше върховен правозащитник Маровия, с развяна от вятъра черна роба.

— Какви са новините? — попита направо Джизал.

Езикът на лорд-маршала пробяга нервно по устните му.

— Гуркулите атакуваха преди зазоряване. Защитниците на стената на Арнолт бяха изтикани. Малко след това успяха да стоварят войска при доковете. Огромна войска. Водим отчаяни сражения в тила им, но... ами...

Всъщност нямаше нужда да казва повече. Когато Джизал пристъпи до парапета и гледката на опустошения Адуа се разкри пред очите му, сам видя нахлуващите по Централната улица гуркули. Миниатюрните символи на имперските легиони подскачаха над главите на огромното човешко множество като лъскави парченца, понесени от приливна вълна. Почувства се като човек, който забелязва мравка на килима и в следващия момент постепенно започва да осъзнава, че става дума не за една, а за хиляди мравки, които пъплят из цялата му всекидневна. Видя гуркулите и на други места, после навсякъде из града. Цялата централна част на Адуа гъмжеше от тях.

— Водим сражения в тила... със смесен успех — довърши неуверено мисълта си Варуз.

В това време между сградите пред северната порта на Агрионт изскочиха група войници, притичаха през павирания площад и се насочиха към моста, който водеше до портите.

— Гуркули — викна някой.

— Не — промърмори Варуз. — Тези са от нашите. — Хора, които се опитваха да избягат от касапницата, която безсъмнено в момента течеше навсякъде из руините. Джизал се беше изправял лице в лице със смъртта достатъчно много пъти, за да знае как се чувстваха.

— Приберете тези хора — каза с разтреперан глас.

— Боя се, че... портите са затворени, Ваше Величество.

— Тогава ги отворете!

Замъглените очи на Варуз се плъзнаха към Маровия.

— Това няма да е... мъдро решение.

Около една дузина от войниците бяха стигнали вече до моста, викаха и размахваха ръце. Думите им бяха неразличими от това

разстояние, но отчаянието и ужасът в гласа им бяха повече от очевидни.

— Трябва да направим нещо. — Ръцете на Джизал сграбчиха ръба на парапета. — Длъжни сме да направим нещо! Сигурно има други навън, много други!

— Ваше Величество... — покашля се Варуз.

— Не! Оседлайте коня ми! Съберете рицарите от дворцовата стража. Отказвам да...

Върховен правозащитник Маровия беше пристъпил до вратата към стълбите и стоеше пред нея, блокирайки пътя на Джизал. Гледаше го спокойно, натъжено, право в очите.

— Ако сега отворите портите, ще изложите на риск всички в Агрионт. Хиляди граждани, които очакват закрила от вас. Тук, поне за момента, те са в безопасност. Трябва да мислите за тях сега. — Очите му бавно се извърнаха към улиците под кулата. Различни очи — едното синьо, другото зелено. — Жертвите са оправдани в името на всеобщото благо.

— Всеобщото благо. — Джизал се обърна и погледна защитниците на стената на Агрионт. Смели мъже, готови да се бият до смърт за краля и страната си, колкото и те да не заслужаваха саможертвата им. Представи си цивилните граждани как бягат панически по тесните улици. Мъже, жени, деца, млади и стари, прогонени от разрушените им домове. Хора, на които той обеща, че ще бъдат в безопасност. Очите му прескочиха на масивните бели сгради около зеления парк, към Площада на маршалите, към дългия Кралски булевард с множеството му статуи. Знаеше, че са пълни с беззащитни, изпаднали в беда хора. Нещастниците, извадили лошия късмет да зависят от страхливия измамник Джизал дан Лутар.

Гърлото му се стегна от безсилие, но знаеше, че старият бюрократ беше прав. Нищо не можеше да направи за хората на моста. Беше извадил невероятен късмет, че оцеля след последната си безразсъдна атака и сега беше много късно за нови подобни геройства.

Извън стените на Агрионт, гуркулите вече се изсипваха на площада пред портата. Няколко приклегнаха на коляно, опънаха лъкове и изстреляха облак стрели към моста. Някои от миниатюрните фигурки пред портата паднаха на земята, други — в рова.

Приглушените им от разстоянието викове се издигнаха до Кулата на веригите.

Защитниците на стената отвърнаха със залп от арбалетите и засипаха гуркулите на площада с къси стрели. Някои от тях паднаха на място, останалите, уплашени, отстъпиха и се изпокриха в сградите, заобикалящи площада. Един от мъжете на моста скочи в рова, заплува във водата, но след третия замах потъна и не се показва повече на повърхността. Неколцината на моста пълзяха безпомощно, вдигнали отчаяно оръжия. Мисълта, че това беше за всеобщото благо, не беше от голяма утеха за тях, помисли си Джизал. Стисна очи и отмести поглед.

— Вижте! На изток!

Варуз и няколко от офицерите му бяха отишли до парапета от другата страна на терасата и се взираха в далечината, зад Кулата на Създателя. Джизал тръгна към тях и засенчи с ръка очи. Отвъд високата стена на Агрионт, отвъд блестящите води на реката и широката извивка на града забеляза, или му се стори, че забелязва, едва доловимо движение. Една тънка, дълга дъга пълзеше бавно към Адуа.

Един от офицерите насочи натам далекоглед.

— Кавалерия! Съюзническа кавалерия!

— Сигурен ли си?

— Армията!

— Закъснях за тържеството — промърмори Варуз, — но са все така добре дошли.

— Ура за лорд-маршал Уест!

— Спасени сме!

Но Джизал не беше в настроение да скача от радост. Разбира се, надеждата е хубаво нещо, а и от доста време е истинска рядкост в града, но беше твърде рано за празнуване. Върна се обратно от другата страна на терасата и се загледа надолу.

На площада пред стената на Агрионт се струпваха все повече гуркули и очевидно идваха подготвени. Докараха няколко дървени конструкции на колела — наклонени назад паравани, зад които спокойно можеха да се скрият двайсетина войници. Първите, вече набучени със стрели от стената, тръгнаха към моста. Полетяха още стрели. Падналите ранени запълзяха обратно към редиците си. Една от

сградите на площада вече гореше и огнените езици на пожара облизваха лакомо стрехите на покрива.

— Армията! — извика радостно някой от задния парапет. — Маршал Уест!

— Да. — Маровия погледна смръщено бъркотията на площада. Звукът от битката се усилваше непрестанно и вече беше почти неистов. — Да се надяваме, че не идва прекалено късно.

Шумът на предстояща битка, носеше се леко по хладния въздух. Тропот, подрънкване, викове. Логън огледа хората около себе си — тичащи крака, учестено дишане, дрънчене на ризници, тропане на щитовете, претръпнали лица и наточени оръжия.

Отново беше част от всичко това, но нищо в него не го радваше.

Тъжната истина беше, че сред Феро, Джизал, Баяз и Кай се беше радвал на повече топлота и доверие, отколкото сред своите. Трудни за общуване копелета бяха, вярно, всеки посвоему. Логън дори не можеше да каже, че ги разбираше напълно, нито, че ги харесваше много. Но докато беше с тях, харесваше повече себе си. Там, в пустошта на западната равнина, той беше човек, на когото можеш да се довериш, точно какъвто беше навремето баща му. Човек, чието кърваво минало не наднича постоянно зад рамото му. Там нямаше значение дали неговото име е по-черно от ада. Нямаше нужда непрекъснато да се озърта и да си пази гърба. Беше човек с надежди за нещо по-добро.

Мисълта, че можеше отново да види тези хора, да бъде отново онзи човек, му даваше криле, караше го да тича с всички сили към стената на Адуа. Струваше му се, че този път дори може да остави Кървавия девет извън градските стени.

Но останалите северняци не споделяха ентусиазма му. Това тяхното беше по-скоро разходка, отколкото щурм. Когато стигнаха до малка горичка, съвсем забавиха крачка и влязоха сред дърветата с почти небрежна походка. От клоните се вдигнаха няколко птици, а мъжете спряха. Никой не каза и дума. Едно от момчетата дори седна на земята, облегна се на едно дърво, извади манерка и отпи.

— Мътните го взели — вторачи се в него Логън. — Не мисля, че някога съм виждал по-жалко подобие на нападение. Да не сте си оставили куража в Севера?

Разнесе се мърморене, размениха се погледи. Напъхал език зад долната си устна, Червената шапка го погледна изкъсо.

— Може и да сме — каза. — Не ме разбирай погрешно, главатар, или кралско величество, или каквото и да е сега. — Склони глава, за да покаже, че не ставаше въпрос за неуважение. — Бил съм се достатъчно дълго и здраво, висял ми е животът на косъм и така нататък. Обаче, така де мисълта ми е, сега защо да се бия? И мисълта на всички ни, мисля, е такава. Това тук не е наша работа, нали така? Не е наша битка това тука.

Кучето поклати глава.

— Тия от Съюза ще ни помислят за страхливци.

— Кой го е грижа какво мислят те? — каза някой.

Червената шапка пристъпи към Логън.

— Виж сега, главатар, хич не ме е еня дали някой тъпак, дето дори не познавам, ще ме мисли за страхливец. Достатъчно кръв съм пролял. Всичките сме.

— Хъ — изсумтя Логън. — Значи гласуваш да останем тук, така ли?

Червената шапка сви рамене.

— Ами предполагам... — Той изкряска, когато челото на Логън се вряза в лицето му и смаза носа му на пихтия. Падна тежко по гръб, с омазано в кръв лице.

Логън се обърна бавно и килна глава на една страна, както правеше едно време. Направи физиономията на Кървавия девет — студен, мъртъв поглед, безразличен към всичко и всеки. Удаде му се с лекота. Почувства се толкова удобно с него, като с чифт стари, носени дълги години ботуши. Ръката му се спусна на хладната дръжка на меча на Създателя и хората се отдръпнаха, запристъпяха нервно настрани, зашепнаха.

— Някой друг от вас, шибаняци, да иска да гласува?

Седналият до дървото изпусна манерката и моментално скочи на крака. Логън се вторачи в най-близко стоящите, един по един, но никой не удържа погледа му, наведоха очи към земята, извърнаха ги към дърветата, навсякъде другаде, но не и към неговите. Докато не погледна Тръпката. Дългокосото копеле се вторачи право в очите му.

— Ами ти? — Логън присви заплашително очи.

— О, не — поклати глава Тръпката и дългата му коса се люшна пред лицето. — Не сега.

— Хубаво. Когато си готов тогава. И вие, кой когато е готов. Но дотогава, ще ви изстискам за малко работа. Оръжия — изръмжа Логън.

Мечовете, секирите, копията и щитовете за нула време бяха насочени напред и готови за работа. Настана разбъркване, изведнъж всеки искаше да е най-отпред. Червената шапка се надигна с изкривено от болка лице от земята. Логън го изгледа отгоре.

— Ако си мислиш, че си го отнесъл прекалено здраво, замисли се върху това. За такова нещо навремето нямаше да си държиш физиономията, а щеше да си събираш червата.

— Ъхъ — изсумтя той, докато бършеше кръв от устата си. — Както кажеш, главатар. — Логън го изпрати с поглед обратно при хората му, все още плюещ кръв. Едно се знае за Логън Деветопръстия, има невероятен талант да превръща приятелите във врагове.

— Трябваше ли? — попита Кучето.

Логън повдигна рамене. Не го беше искал, но нали сега е водач. Това никога досега не беше свършвало добре, но ето на, пак беше постарому. А един водач не може да остави хората да оспорват думата му. В никакъв случай. Първо започват да оспорват, а после вадят ножовете.

— Не видях друг начин. Пък и навремето така ставаха нещата, нали?

— Надявах се да са се променили.

— Времената никога не се променят. Трябва да си реалист, Куче.

— Ъхъ. Жалко обаче.

Жалко за много други неща. Логън отдавна се беше отказал да слага света в ред. Извади меча от ножницата.

— Тръгваме! И тоя път да личи, че ни пука!

Хукна напред и чу как момчетата го последваха. Излязоха отново на открито и стената на Адуа изникна отпред — отвесна сива скала върху затревен земен насип, прободена от множество кръгли кули. Наоколо се въргаляха доста трупове. Достатъчно, че да предизвикат тръпки по гърбовете и на най-закоравелите воители. Предимно гуркулски трупове, ако се съдеше по цвета на кожата им, проснати наред морето от изпотрошено оборудване. И вещите, и телата бяха смазани по земята, изпотъпкани от конски копита.

— Дръж редицата! — извика Логън и затича между тях. — Дръж! — Забеляза нещо отпред — ограда от заострени колове, на един от които висеше конски труп. Зад коловете имаше хора, имаше движение. Хора с лъкове.

— Прикрий се! — Няколко стрели профучаха покрай него. Една изтрака в щита на Тръпката, други се забиха в земята около Логън. Един от хората му, само на крачка от него, отнесе една в гърдите и се изтърколи назад.

Логън тичаше. Стената заподскача пред очите му, приближаваше, но доста по-бавно, отколкото му се искаше. Между два от коловете стоеше човек — мургаво лице, лъскав метален нагръдник и червен пискул на островърхия шлем. Крещеше на тълпата войници зад гърба си и размахваше меч с извито острие. Гуркулски главатар може би. Мишени като мишена, реши Логън. Ботушите му зацапаха в гъстата кал. Още няколко стрели профучаха покрай него, но бяха набързо изстреляни и зле насочени. Очите на гуркулския главатар се ококориха. Отстъпи уплашено назад и замахна с меч.

Логън отскочи вляво и извитото острие се заби в земята в краката му. Изръмжа и замахна настрани с меч на Създателя. Тежкото острие издрънча тежко в нагръдника на гуркула и го вдлъбна дълбоко. Онзи изпищя и направи няколко залитащи крачки назад, преви се, не можеше да си поеме въздух. Ръката му изпусна меч в момента, в който този на Логън се стовари върху шлема му и го просна в калта.

Логън погледна останалите войници, но те не бяха помръднали от местата си. Бяха жалка картина, опърпана, мургава версия на най-нескопосаните пешаци в Севера, току-що събрани от полето. Нищо общо с коравите копелета от разказите на Феро. Те се скупчиха един до друг, с щръкнали във всички посоки копия. Някои от тях имаха и лъкове, можеха във всеки момент да го надупчат от горе до долу със стрели, но не го направиха. И въпреки това, ако сега се втурнеше към тях, това можеше да се окаже точно каквото трябва, за да ги извади от унеса им. Навремето Логън беше отнасял някоя и друга стрела и сега не гореше от нетърпение да си припомня усещането.

Затова, вместо да им налети, се изправи в цял ръст и изрева колкото глас имаше. Боен вик като онзи, който нададе, докато връхлиташе надолу по хълма срещу Карлеон преди толкова много години, когато и пръстите, и надеждите му бяха още непокътнати.

Забеляза с периферното си зрение Кучето да застава до него, да вдига високо меча си, после го чу как крещи с пълно гърло. След него се присъедини Тръпката, изрева като бик и удари секирата в щита си. После се появиха Червената шапка, с окървавено лице, Мрачния, всички, крещяха колкото им глас държи.

Стояха в дълга редица, размахваха оръжия, блъскаха ги в щитовете, викаха, крещяха, вдигаха толкова шум, че все едно адът се беше отворил и дяволите пееха приветствения си химн. Мургавите войници ги зяпаха, трепереха с облещени от ужас очи и увиснали усти. Логън реши, че никога досега не бяха виждали такова нещо.

Един от тях изпусна копието си. Неволно може би. Просто беше сащисан от шума и гледката на тези побъркани чорлави копелдаци, достатъчно, че пръстите да изпуснат оръжието. И то падна, без значение нарочно или неволно изпуснато, и с това всичко свърши — всички до един хвърлиха оръжия. Колкото бързо успяха. Вече изглеждаше глупаво да продължат да крещят насреща им и момчетата един по един млъкнаха. Двете групи замлъкнаха, останаха вперили очи една в друга над тясната ивица кал, набучена с разкривени колове и осеяна с трупове.

— Странна битка беше това — промърмори Тръпката.

— Сега какво ги правим тези? — наведе се към Логън Кучето. — Не можем да седим тук да ги бавим като малки деца.

— Хъ — каза Мрачния.

Логън прехапа устни, завъртя дръжката на меча в ръка, докато обмисляше някакво мъдро решение. Нищо не измисли.

— Май най-добре да ги пуснем да си вървят. — Кимна им енергично с глава да тръгват на север. Никой не помръдна, затова опита отново, като този път посочи с меча. Онези примижаха боязливо с очи и си зашепнаха нещо, един дори преплете крака и падна в калта. — Абе просто се пръждосвайте натам — каза Логън — и всичко е наред. Пръждосвайте... се... натам! — посочи отново с меча.

Един явно схвана, защото пристъпи боязливо накъдето му сочеше Логън. Когато видя, че никой не тръгна да го убива, хукна презглава. Малко след това останалите го последваха. Кучето изгледа последния бягащ гуркул и вдигна рамене.

— Е, на добър час, викам аз.

— Да — промърмори Логън, — на добър час. — После, достатъчно тихо, че никой да не чуе, добави: — Още съм жив, още съм жив, още съм жив...

Глокта куцаше в тъмнината и зловонието на тесния канал. Езикът му пареше по дупките във венците, вече едва се държеше на крака, лицето му беше постоянно изкривено в болезнена гримаса от непрекъснатите спазми в крака. Но най-вече всячески се стараше да не диша през носа. *След завръщането ми от Гуркул, докато по цял ден лежах в леглото, си мислех, че по-ниско не мога да падна. Докато отговарях за бруталните изтезания в смрадливия затвор в Англанд — си мислех същото. Когато организирах заколението на един нищо и никакъв чиновник в онази скотобойна, реших, че съм достигнал дъното. Колко далеч от истината съм бил.*

Единичната колона на наемниците на Коска, с Глокта някъде в средата, изпълваше тунела с ехото от ругатни, мрънкане и шляпане на подметки. Светлината от газените им фенери хвърляше люшкащи се сенки по мокрия камък на стените. От тавана капеше воняща черна вода, стичаше се на струйки по зеления камък, клокочеше от лигавите улеи на стените и се включваше в препускащия вонящ поток във вадата от едната страна на канала. Арди вървеше след него, стиснала под мишница сандъчето с инструменти. Беше се отказала да държи повече края на роклята си повдигнат и сега той се беше напоил стабилно с черната тиня от пода. Тя погледна към Глокта с паднали през лицето мокри кичури коса и направи вял опит да се усмихне.

— Наистина знаеш къде да заведеш едно момиче, само на най-изисканите места.

— Абсолютно. Усетът ми към романтични местенца напълно обяснява нарастващата ми популярност сред нежния пол. — По лицето му премина поредният болезнен гърч. — Въпреки че съм сакат изрод. Накъде вървим?

Вързан с въже за един от наемниците, брат Лонгфут куцаше начело на колоната.

— Север! В най-общи линии, насочили сме се на север. Движим се успоредно с Централната улица.

— Хъ. — На по-малко от десет крачки над главите ни се намират някои от най-престижните адреси в града. Блестящи палати и река от лайна, повечето хора не биха повярвали колко близо могат да бъдат. Но всичко красиво има тъмна страна и за да се смеят някои под слънцето, други трябва да живеем тук долу. Напушилият го смях внезапно премина в панически писък, когато останалото му без пръсти стъпало се хлъзна силно по покритата с лепкава тиня пътека. Размаха свободната си ръка в опит да се хване за нещо, другата изпусна бастуна и той изтрака върху лигавите камъни. Арди успя да го хване за ръката, преди да падне, и го издърпа нагоре. Не можа да потисне пискливото скимтене и то излезе свободно през дупките на липсващите му зъби.

— Не ти е никак приятно тук, а?

— Имал съм и по-добри дни. — Главата му се прасна в стената, когато Арди се наведе да вдигне изпуснатия бастун. — Да ме предадат и двамата — установи, че промърморва на глас Глокта. — Това боли. Дори човек като мен. Един, очаквах. Един, щях да преживея. Но двамата? Защо?

— Защото си безмилостен, коварен, злобен, сакат, вайкащ се злодей. — Глокта я изгледа намръщено и тя сви рамене: — Нали питаш. — Тръгнаха отново през смърдящия канал.

— Това беше реторичен въпрос.

— Реторичен въпрос? В канала?

— Стой! Там, горе! — Коска вдигна ръка и начумерената колона спря на място. Отгоре се разнесе шум, първоначално тих, после все по-силен — ритмичното трамбоване на крака, изглежда, идваше отвсякъде. Коска се залепи за лигавата стена и дългото перо на шапката му се нахисна в слузта. От решетката на тавана върху лицето му паднаха ивици дневна светлина. Долетяха гласове. *И говорят на кантискски.* Наемникът се ухили и посочи нагоре.

— Старите ни приятели, гуркулите. Не се отказват лесно копелетата, а?

— Напредват бързо — изръмжа задъхано Глокта.

— Предполагам, че вече няма сражения по улиците. Всички са се оттеглили в Агрионт или са свалили оръжие.

Да се предадеш на гуркулите. Присвил очи, изпъна болния крак. *Много лоша идея, към която човек рядко прибегва втори път.*

— Да побързаеме тогава. Тръгвай, брат Лонгфут!

— Малко остава! — каза навигаторът и закуца напред. — Водел съм ви в правилната посока, о, да, противното не би ми било присъщо, не и на мен! Близо сме до защитния ров, много близо. Ако има път до вътрешността на цитаделата, аз ще го открия, можете да разчитате на това. Ще ви вкарам зад стените за нула вре...

— Затваряй си устата и води — изръмжа Глокта.

Един от работниците изтръска последните стърготини от бъчвата, друг разстели с гребло купчината фин дървесен прахоляк и с това всичко беше готово. Целият Площад на маршалите, от високите бели стени на Военния щаб, отдясно на Феро, до позлатените порти на Камарата на лордовете, беше плътно застлан с дървесни стърготини. Сякаш изведнъж беше навалял сняг и от целия град беше покрил с меката си пелена само гладката каменна настилка на този площад, скривайки напълно и тъмен камък, и блестящ метал.

— Добре — кимна със задоволство Баяз. — Много добре!

— Има ли друго, милорд? — попита старшият на изплашените работници.

— Не се сещам, освен ако не искате да останете да гледате унищожението на непобедимите Сто думи?

Човекът размени объркани погледи със съседа си.

— Не. Не, мисля ние просто да... нали разбирате... — Групата заотстъпва назад, отнасяйки със себе си празните бъчви, и не след дълго изчезнаха между белите сгради на площада. Феро и Баяз останаха сами наред широкото, покрито със стърготини пространство.

Само те двамата, кутията, изработена от Създателя, и нещото, скрито в нея.

— И така. Капанът е заложен. Сега остава само да чакаме пляката да падне в него. — Баяз опита една от многозначителните си усмивки, но Феро не се лъжеше лесно. Тя видя нервното кършене на старческите му пръсти, забеляза колко силно бяха стегнати мускулите на челюстите му. Не беше сигурен дали планът му ще проработи. При всичката му мъдрост, проникателност и лукавост, не беше сигурен. Това нещо в кутията, това студено и тежко нещо, което Феро така

копнееше да докосне отново, му беше напълно непознато. Единствения път, когато беше използвано, беше далеч оттук, в пустите земи на Старата империя. В необятните руини на Олкъс.

Феро се намръщи и разхлаби сабята в ножницата.

— Ако дойдат, това няма да те спаси.

— Един нож в повече никога не е излишен — отвърна му сърдито тя. — Откъде въобще знаеш, че ще дойдат насам?

— Какво друго им остава? Те трябва да дойдат там, където съм аз. Затова са били създадени. — Баяз пое на пресекулки въздух през носа и издиша дълбоко. — А аз съм тук.

ЖЕРТВИ

Притиснат от тълпата северняци и сигурно три пъти повече войници на Съюза, Кучето мина през портата и влетя в града след жалкото подобие на битка пред стената. Пръснатите по стената хора викаха от радост, все едно бяха дошли на сватба. От другата страна на тунела на портата стоеше дебел мъж с кожена престилка и тупаше въодушевено по гърбовете всеки минаващ покрай него.

— Благодаря ти, приятел! Благодаря! — Нахилен до уши, той натика нещо в ръцете на Кучето. Самун хляб.

— Хляб. — Кучето го подуши подозрително и установи, че миришеше нормално. — Какво е пък това сега? — Дебелият с престилката беше докарал цяла каруца с хляб и го раздаваше на минаващите през портата, без значение войници от Съюза или северняци. — Какъв е този?

Мрачния сви рамене:

— Хлеббар?

Но нямаше много време за мислене. Двамата бяха изтикани навътре от прииждащата тълпа. Озоваха се на малко по-широко място, по края на което стояха старци и жени, вече поизморени от радостно скандиране. В средата на тази пълна бъркотия, един късо остриган младеж в черна униформа се беше качил на една каруца и крещеше като побъркан, приличаше на изгубила стадото си коза.

— Осми полк, към Четирите ъгъла! Девети, към Агрионт! Ако сте от десети, влезли сте през грешната порта!

— Мислех, че сме към доковете, майоре!

— Дивизията на Паулдър има грижата за доковете! Ние сме към северната част на града! Осми полк, към Четирите ъгъла!

— Аз съм от четвърти!

— Четвърти? Къде ти е конят?

— Мъртъв!

— Ами ние? — извика му Логън. — Северняците!

Младокът го изгледа с ококорени очи и махна с ръце.

— Просто влизайте! Ако видите гуркули, убийте ги! — Обърна се пак към портата и взе да сочи с палец през рамо. — Девети полк, към Агрионт!

— Няма да се разберем с този — намръщи се Логън. Посочи към другия край на една широка улица, пълна с вървящи войници. Над покривите стърчеше една много висока черна кула. Огромното нещо ще да е построено на върха на хълм, реши Кучето. — Ако се разделим, просто тръгвате натам. — Тръгна по улицата и Кучето го последва. След него закрачи Мрачния, а най-отзад се наредиха Тръпката и хората му, а също Червената шапка и неговите. Не след дълго тълпата се разнесе и в един момент на широката улица останаха само северняци. И птици, както винаги щастливи, в пълно неведение за току-що приключилата битка, без хич да ги е грижа за новата, която тепърва предстоеше.

Всъщност Кучето също не се замисляше много по въпроса, просто вървеше с лък в ръка. Беше прекалено зает да зяпа къщите от двете страни на улицата. Никога не беше виждал подобни къщи. Стените им биха от малки правоъгълни червени камъни, слепени с бяла мазилка, а отгоре — черно дърво. И всяка една достатъчно голяма, като за главатар на клан. Имаха и стъкла по прозорците.

— Проклети дворци, а?

— Кои, тези ли? — изсумтя Логън. — Трябва да видиш Агрионт, накъдето вървим. Там какви сгради има. Не си и сънувал такива. В сравнение с това място, Карлеон е кочина.

А Кучето си мислеше, че Карлеон е прекалено задръстен от къщи. Ама че смехотворна мисъл. Беше изостанал и видя, че сега върви редом с Тръпката. Разчупи самуна хляб и му подаде едната половина.

— Благодаря. — Тръпката бързо отхапа от единия край на комата, после пак. — Не е лош.

— Нищо не може да се мери с него, нали? С вкуса на прясно изпечен хляб? Има вкус на... на мир.

— Щом казваш. — Двамата замълчаха и продължиха да вървят и да дъвчат.

— Мисля, че трябва да опиташ да забравиш тая твоя вражда — каза Кучето след малко и погледна настрани към Тръпката.

— Коя вражда?

— Ти колко имаш? Тази с новия ни крал. С Деветопръстия.

— Не мога да кажа, че не опитам. — Дългокосият северняк се загледа намръщено в гърба на Логън отпред. — Но накъдето и да се обърна, той е все там.

— Тръпка, ти си свестен човек. Харесвам те. Всички те харесват. Куражлия си, момче, и акъл имаш, и хората те следват. Ако не те убият, може да стигнеш далеч и точно тук идва проблемът. Не искам да те гледам да започваш нещо, дете не можеш да довършиш.

— Значи нямаш никакъв проблем. Каквото съм почнал — довършил съм го.

— Не, не — поклати глава Кучето, — не това ми беше мисълта, момче, не това. Може и да победиш, може и да не успееш. Мисълта ми е, че нито едно от двете не е победа. Кръвта поражда само още кръв, нищо друго. Искам да кажа, за теб още не е късно да бъдеш по-добър човек.

Тръпката го изгледа навъсено. После хвърли комата настрани и избърза напред, без да каже и дума повече. Кучето въздъхна. Някои неща не се оправят само с приказки. Други с нищо не се оправят.

Излязоха от лабиринта от къщи и се озоваха пред река. Сигурно беше широка колкото Уайтфлоу, но бреговете ѝ бяха направени от камък, а отгоре ѝ минаваше най-големият мост, който Кучето беше виждал. Перилата му бяха от изкривено желязо и беше достатъчно широк, две каруци да се разминат спокойно. От другата му страна се издигаше нова стена — още по-висока от тази, през която бяха влезли в града. Смаян, Кучето пристъпи напред и огледа блестящата вода в двете посоки. Имаше още мостове. Ужасно много, някои дори по-големи от този, прескачаха реката между гора от стени, кули и извисяващи се към небето сгради.

Много от останалите момчета също зяпаха, с отворени усти, с ококорени очи, все едно изведнъж се бяха озовали на луната. Дори лицето на Мрачния беше придобило странно изражение, нещо, което можеше да мине за учудване.

— Мамка му — каза Тръпката. — Виждали ли сте преди такова нещо?

Кучето направо го заболя вратът от зяпане.

— Имат толкова много тук. За какво въобще им е притрябвала проклетата Англанд? Тази помийна яма?

— Не знам — сви рамене Логън. — Предполагам, някои хора все ламтят за повече.

— Някои хора все ламтят за повече, а, брат Лонгфут? — поклати недоволно глава Глокта. — Пощадих другия ти крак. Пощадих живота ти. А сега искаш свободата си, така ли?

— Началник — поде умолително навигаторът. — Ако позволите, дали не може да ме пуснете... аз изпълних своята част от уговорката ни. Тази врата излиза съвсем близо до Палатата на въпросите...

— Ще видим.

Още един мощен удар със секирата и вратата се срина от ръждивите си панти. В тясното мазе нахлу дневна светлина. Наемникът с татуирания врат отстъпи от вратата, Глокта доуца до нея и надникна предпазливо навън. *А, чист въздух. Истински дар, който често приемаме наготово.* Няколко стъпала водеха нагоре към малък павиран двор, ограден отвсякъде с мърлявите задни фасади на сгради. Глокта познаваше това място. *Само на крачка от Палатата на въпросите, точно както обеща.*

— Началник? — промърмори Лонгфут.

Глокта изви устни. *Какво толкова? В края на краищата, най-вероятно никой от нас няма да доживее края на деня, а мъртвите могат да си позволят снизхождение. Всъщност само те могат.*

— Е, добре. Пуснете го. — Едноокият наемник извади дълъг нож и срязва въжетото около китките на Лонгфут. — Желателно е никога повече да не те виждам.

По устните на навигатора имаше следа от усмивка.

— Не се тревожете за това, началник. Аз тъкмо си помислих същото. — Той се отдалечи с куцане по посоката, откъдето бяха дошли, спусна се по усойното стълбище в канала, зави зад ъгъла и изчезна.

— Сега ми кажи, че си взел каквото ти поръчах — каза Глокта.

— Аз съм неблагонадежден, началник. Не некомпетентен. — Коска махна на наемниците си. — Време е, приятели. Да се почерним.

Като един, мъжете извадиха черни маски и ги завързаха за лицата си. Свалиха опърпаните си палта, после мърлявите окъсани дрехи. Отдолу всеки от тях носеше чисти черни дрехи, от глава до

пети. Накрая, препасаха старателно оръжия. Само за секунди бандата главорези се превърна в отряд практики от Инквизицията на Негово величество. *Не че има кой знае каква разлика между двете.*

Коска на свой ред съблече палтото си, бързо го обърна навън и отново го облече. Хастарът беше черен като катран.

— Винаги върши работа да имаш два цвята на разположение — обясни наемникът. — Две лица, просто в случай че на човек му се наложи бързо да смени страните. *Две лица, самото олицетворение на двуличието.* — Свали шапката и отметна с пръст мърлявото вече перо. — Мога ли да я оставя?

— Не.

— Строг човек сте, началник — усмихна се Коска и захвърли шапката настрани. — Точно затова ви харесвам. — Сложи своята маска и погледна към Арди, объркана и изтощена, в ъгъла на мазето. — Ами тя?

— Тя ли? Затворник, практик Коска! Гуркулски шпионин. И Негово високопреосвещенство е изразил желание да я разпита лично. — Арди примигна неразбиращо. — Не се притеснявай, лесно е. Просто изглеждай изплашена.

— Това няма да е проблем — преглътна тежко тя.

Да тръгна из Палатата на въпросите с намерението да арестувам Сълт? Къде ми е умът?

— Да тръгваме — щракна с пръсти Глокта.

— Да тръгваме — каза Уест. — Разчистени ли са доковете? Къде е този проклетник Паулдър?

— Изглежда, никой не знае, господине. — Бринт опита да смушка коня си, но тълпата ги притискаше отвсякъде. Върховете на копията се люшкаха хаотично, тревожно близо до главите им. Войниците проклинаха. Сержантите крещяха. Офицерите кудкудякаха като побъркани пилци. На Уест му беше трудно да си представи потруден терен за маневриране на многохилядна войска от задните улички при доковете. И като капак на всичко, в противоположната посока потече застрашителен по мащаби поток от ранени. Едни куцаха, други ги носеха на носилки.

— Направете път на лорд-маршала! — изрева гръмогласно Пайк.
— Път за лорд-маршала! — Вдигна заплашително сабя, сякаш ей сега ще почне да пердаши наред с плоската част на острието, и хората моментално се дръпнаха и отвориха пролука между тракащите във въздуха копия. В този момент от другата страна в пролуката се появи конник. Яленхорм, с кървяща рана на челото.

— Добре ли си?

— Нищо работа, господине — усмихна се широко едрият майор.
— Ударих си главата в някаква проклета дъска.

— Напредък?

— Изтласкваме ги към западната част на града. Доколкото ми е известно, кавалерията на Крой е стигнала до Четирите ъгъла, но гуркулите продължават да са обсадили Агрионт. Също така, прегрупират се и контраатакуват от запад. Голяма част от пехотните части на Крой са още заседнали по улиците, от другата страна на реката. Ако не изпратим скоро подкрепления...

— Трябва да говоря с Паулдър — прекъсна го Уест. — Къде, мамка му, е проклетият генерал? Бринт?

— Господине?

— Вземи няколко момчета със себе си и ми доведете Паулдър, незабавно! — размаха заплашително пръст. — Лично да се яви!

— Разбрано, господине! — отвърна Бринт и започна борба по обръщането на коня си.

— Какво е положението в морето? Рютзър успява ли да направи нещо?

— Доколкото ми е известно, влязъл е в сражение с гуркулския флот, но с какъв успех... — С излизането им от тесните улички на пристанището, миризмата на застояла солена вода и горящо дърво се засили.

— Майко мила!

Уест беше на абсолютно същото мнение.

Изящната извивка на доковете на Адуа се беше превърнала в разтегната в полумесец касапница. Най-близкият кей беше почернял, опустошен, задръстен от съсипано оборудване и още по-съсипани човешки тела. По-нататък се виждаха няколко мелета от напирасци една срещу друга тълпи от войници с щръкнали във всички посоки, като бодли на таралеж, копия. Въздухът кънтеше от викове, а бойните

знамена на Съюза и тези на Гуркул се поклащаха на вятъра като плашила. Епическото сражение обхващаше почти цялата дължина на бреговата ивица. Няколко склада горяха. Маранята трептеше над покривите им и придаваше призрачен вид на стотиците биещи се в близост зад тях. Горящите постройки бълваха кълба задушлив дим — черен, сив, бял — които вятърът отнасяше към залива. А там множество кораби бяха вкопчени в собствената си ожесточена битка.

Вдигнали всички платна, съдовете пореха залива, обръщаха срещу вятъра, маневрираха за по-добра позиция, пръскаха високо във въздуха блестящи фонтани от ситни капчици вода. Катапултите изстрелваха запалителни снаряди, стрелците по палубите запращаха залпове горящи стрели, моряците пълзяха по такелаж. Няколко двойки кораби се бяха вкопчили в тромава прегръдка с помощта абордажни куки — същински зъбеци се едно срещу друга кучета, а по палубите им се бяха заформили мелета от екипажите им. Пострадалите съдове се носеха немошно, със съдрани платна и разбит такелаж. Няколко горяха — огромните кълба кафяв пушек от палубите им закриваше слязлото ниско слънце и от него оставаше само светло петно на небето. Прибоят донасяше всякакви останки — бъчви, сандъци, разбито на трески дърво, трупове на моряци.

Уест добре познаваше формата на Съюзническите кораби, със златно слънце, извезано на всяко платно. Можеше да се досети и кои бяха гуркулските. Но в залива имаше и други — дълги, черни хищници, с големи черни кръстове по снежнобелите им платна. А най-големият от тях, по-голям от всеки друг съд в пристанището, в момента акостираше на един от малкото оцелели пристани.

— Нищо добро не е дошло от Талинс — промърмори Пайк.

— Какво правят тук стириянски кораби?

Бившият престъпник посочи към един, който тъкмо се връзваше с носа си в борда на един от гуркулските кораби.

— Както изглежда, бият се с гуркулите.

— Господине — каза някой. — Какво да правим?

Вечният въпрос. Уест отвори уста, но оттам не излезе и звук. Как е възможно един човек да наложи какъвто и да било контрол над хаоса, който се разкриваше пред очите му? Спомни си Варуз как крачеше в пустинята, следван по петите от огромния си щаб. Спомни си Бър как удряше с юмрук по картите и размахваше гневно пръст. Най-голямата

отговорност на един командир не е да командва, а да успее да изглежда така, сякаш знае как се командва. Преметна крак през седлото и скочи на мръсните павета.

— Ще установим командния щаб тук за момента. Майор Яленхорм?

— Господине?

— Намери генерал Крой и му предай да продължи да напредва към Агрионт, от север и запад.

— Разбрано, господине.

— Някой да събере малко хора и да започне да разчиства останките от доковете. Трябва да успеем да вкараме бързо още войска.

— Да, господине.

— И някой да ми намери Паулдър, мамка му! Всеки да си върши работата!

— Това пък какво е?

По опустошения кей се зададе странна процесия. Изглеждаха напълно неестествено на фона на касапницата около тях. Една дузина бдителни стражи с черни брони вървяха в кордон около един-единствен човек — с черна, прошарена коса и безупречно оформена остра брадичка. Носеше черни ботуши, кираса от черна стомана, а от едното му рамо се спускаше величествен плащ от черно кадифе. С две думи, приличаше на най-заможния погребален агент в света, но стегнатата му уверена походка говореше за благороднически произход. Насочи се право към Уест и нито за миг не погледна встрани. Когато приближи, втрещените от властното му излъчване стражи и щабни офицери се отдръпнаха от пътя му с лекотата, с която магнит отблъсква метален прах.

— Аз съм върховен херцог Орсо, от Талинс — каза той и протегна ръка в бронирана ръкавица от черна стомана.

Идеята вероятно беше Уест да коленичи и да целуне ръката, но вместо това той я стисна и разтърси отривисто.

— Ваше Превъзходителство, за мен е чест. — Дори нямаше представа дали това беше правилното обръщение към херцога. Последното, което беше очаквал, е, че наред кървавата битка за доковете на Адуа ще срещне един от най-могъщите владетели в Кръга на света. — Аз съм лорд-маршал Уест, командир на армията на Негово

величество. Не го приемайте като проява на неблагодарност, но не сте ли доста далеч от дома...

— Моята дъщеря е ваша кралица. От нейно име, народът на Талинс е готов на всякакви жертви. Щом чух за... — той повдигна многозначително една вежда и огледа горящото пристанище — неприятностите ви, веднага тръгнахме насам. Корабите от флота ми, както и десет хиляди от най-добрите ми войници са на ваше разположение.

Уест не знаеше как да реагира на подобна новина.

— Така ли? — попита просто.

— Позволих си да заповядам дебаркиране. В момента хората ми изтикват гуркулите от югозападните части на града. Три ферми, нали така се казваше кварталът?

— Ъ... да.

— Оригинално име за градски квартал — усмихна се съдържано херцогът. — Не берете грижа за западния си фланг. Желая ви успех във всяко начинание, лорд-маршале. Ако съдбата е благосклонна към нас, ще се видим отново след битката. Като победители. — Склони почтително глава и тръгна обратно.

Уест остана загледан в гърба на отдалечаващия се херцог. Знаеше, че може да е само благодарен за неочакваната поява на десетте хиляди стириянци, но не можа да потисне неприятното чувство, че щеше да е много по-добре, ако върховен херцог Орсо въобще не се беше появявал. Но за момента имаше много по-належащи тревоги.

— Лорд-маршале! — Бринт бързаше по кея, следван от група офицери. Едната половина от лицето му беше омазана със сажди. — Лорд-маршале, генерал Паулдър...

— Най-накрая, мамка му! — кресна Уест. — Сега може би ще получим някакви отговори. Къде е това копеле? — Избута Бринт настрана и застина на място. Паулдър лежеше на носилка, държана от четирима посърнали и покрити с кал офицери от щаба му. Имаше вид на блажено заспал, дотолкова, че Уест очакваше всеки момент да чуе хъркането му. Единствено огромната рана на гърдите на генерала разваляше първоначалното впечатление.

— Генерал Паулдър лично предвождаше атаката — каза един от офицерите, преглъщайки сълзите си. — Благородна саможертва...

Уест се загледа в трупа на генерала. Колко пъти му се бе искало да види този човек мъртъв. Постави ръка на лицето си в остър пристъп на прилошаване.

— Проклятие — прошепна.

— Проклятие! — процеди през зъби Глокта, докато качваше треперещия си крак на последното стъпало и едва се задържа да не падне по очи. Един кльошав инквизитор, който вървеше насреща му, го изгледа продължително. — Проблем ли имаш? — Озъби му се той и човекът наведе глава и отмина бързо.

„Так“, „туп“, болка. Сумрачният коридор се влачеше убийствено мудно покрай него. Всяка стъпка беше истинско изпитание, но той продължи да упорства. Краката му изгаряха от болка, стъпалата тръпнеха, вратът стенеше, под дрехите се стичаше пот, а лицето му беше изкривено в неволна беззъба усмивка. С всяка следваща стъпка, с всяко пъшкане очакваше неприятност. С всеки гърч, с всеки спазъм очакваше по коридора да наизскачат практики и да заколят като свине и него, и зле дегизираниите му наемници.

Но няколкото притеснени на вид мъже, с които се размина, почти не го погледнаха, преди да продължат по пътя си. *Страхът ги е направил небрежни. Светът е на ръба на катастрофа. Никой не смее да направи и крачка, от страх да не стъпи в празното пространство. Инстинктът за самосъхранение. Унищожжава напълно работоспособността на човек.*

Влетя в преддверието на кабината на Сълт.

— Началник Глокта! — Главата на секретаря подскочи ядосано. — Не можете просто да... — Не успя да довърши, защото в този момент наемниците започнаха да се събират един по един зад гърба на Глокта. — Искам да кажа... не можете...

— Млък! Действам по изрична заповед на краля. *Всеки лъже. Разликата между героя и злодея е в това, дали някой вярва на лъжите?* Дръпнете се от пътя ми! — изсъска на двамата практики от двете страни на вратата на Сълт. — Или се пригответе да си понесете последствията. — Дватамата се спогледаха, после, когато в преддверието нахлуха още от хората на Коска, вдигнаха ръце и се оставиха да бъдат обезоръжени. *Инстинктът за самосъхранение. Сериозен недостатък.*

Глокта спря за момент пред вратата. *Тук, където толкова често се потях от страх, изложен на милостта на архилектора. Дървото погъделичка пръстите му. Може ли да се окаже така лесно? Да влезе посред бял ден и просто да арестувам най-влиятелния човек в Съюза? Насили се да потисне самодоволната усмивка. Ще ми се да се бях сетил по-рано. Завъртя топката на бравата и влетя в стаята.*

Кабинетът на Сълт изглеждаше точно както всеки друг ден. Огромните прозорци с прекрасната гледка към Университета, голямата кръгла маса с картата на Съюза и инкрустираните в нея скъпоценни камъни, столовете с великолепна дърворезба и мрачните портрети по стените. Само че този път в стола на архилектора не седеше Сълт. Там беше не кой да е, а вярното му псе, неговият любимец — началник Гойл. *О, пробваме дали голямото кресло ни е по мярка, а? Не, боя се, че е прекалено голямо за теб.*

Първата реакция на Гойл беше искрено възмущение. *Как смее, който и да е, да нахлува така в този кабинет?* Втората беше объркване. *Кой би посмял да нахлуе така?* Третата — шок. *Сакатият? Но как?* Четвъртата, когато видя Коска и четирима от наемниците му да влизат след Глокта, беше ужас. *А, точно това искам да видя.*

— Ти? — процеди през зъби началникът. — Но ти си...

— Заклан? Боя се, че имаше промяна в плана. Къде е Сълт?

Очите на Гойл преминаха по наемниците — джуджето, този с куката и онзи с отвратителните циреи на лицето — после спря върху Коска, който крачеше наперено из кабинета, отпуснал небрежно ръка на дръжката на сабята си.

— Ще ти платя! Каквото ти предлага той, удвоявам го!

— Предпочитам в брой — протегна ръка наемникът.

— Сега? Но аз нямам... нямам толкова в себе си!

— Жалко, аз съм на принципа на проститутката. Срещу обещания няма веселба, приятелю. Никаква.

— Чакай! — Гойл скочи на крака и отстъпи назад с протегнатата напред разтреперана ръка. *Няма къде да се денеш, освен да скочиш през прозореца. Това е проблемът с амбицията. Когато погледът ти е все нагоре, е много лесно да забравиш, че единственият път надолу от главозамайващата височина е дългото падане.*

— Сядай, Гойл — изръмжа му Глокта. Коска го сграбчи за едната китка, изви яростно ръката му зад гърба и го натика скимтящ от болка

в креслото. После сложи ръка на тила му и заби лицето му в красивата карта на Съюза. Носът му изхрущя и опръска с кръв западните части на Мидърланд.

Крайно грубо, но времето за изтънченост свърши. Самопризнанието на архилектора или на някой достатъчно близо до него... Естествено, Сълт щеше да свърши по-добра работа, но след като не можем да докопаме мозъка, ще трябва да се задоволим със задника.

— Къде е това момиче с инструментите ми? — Арди влезе предпазливо в стаята, прекоси бавно разстоянието от вратата и сложи сандъчето на масата.

Глокта щракна с пръсти и посочи към Гойл. Дебелият наемник отиде полека до началника, хвана свободната му ръка и я опъна рязко на масата.

— Предполагам, си мислиш, че знаеш много за изтезанията, а, Гойл? Повярвай ми, докато не прекараш малко време от двете страни на масата, не можеш да кажеш, че разбираш напълно играта.

— Ненормално копеле! — Началникът започна да се дърпа и лицето му размаза кръв по картата на Съюза. — Мина всякакви граници!

— Граници ли? — прихна Глокта. — Прекарах нощта в рязане пръстите на един от приятелите си, след това убих друг, а ти ми говориш за *граници*? — Вдигна капака на сандъчето и инструментите се наредиха пред него. — Сега единствената граница, която е от значение, е тази, която разделя силния от слабия. Човека, който задава въпросите, от този, който отговаря на тях. Няма други граници. — Наведе се и заби върха на пръста си в главата на Гойл. — Всичко е в главата! Оковите, ако обичате.

— Ъ? — Коска погледна дебелия наемник, а той вдигна рамене и размазаните татуировки по дебелия му врат се сгърчиха.

— Пфф — каза джуджето. Човекът цирей мълчеше. Едноръкият беше вдигнал маската от лицето си и беше зает да си бърка в носа с върха на куката.

Глокта изпъна назад гръб и въздъхна тежко. *Нищо не може да замени квалифицирания помощник.*

— Е, предполагам, ще трябва да импровизираме. — Извади от сандъчето една дузина дълги пирони и ги разпиля небрежно по масата.

Извади и чук с лъскава глава. — Мисля, че не е нужно да обяснявам какво предстои.

— Не. Не! Можем да измислим нещо, можем... — Глокта постави върха на един пирон на китката на Гойл. — Аа! Чакай! Чакай...

— Ще бъдеш ли така добър да подържиш? Имам само една свободна ръка.

Коска хвана внимателно върха на пилона с два пръста.

— Ще внимавате къде удряте, нали, началник?

— Не се тревожи. Имам прецизна ръка. *И ужасно много практика.*

— Чакай! — изпищя пронизително Гойл.

С три звънтящи, разочароващо тихи удара на чука пиронът мина между костите над китката на Гойл и се заби в плота на масата. Началникът изрева от болка и от устата му излетяха пръски слюнка и кръв.

— О, я стига, Гойл, в сравнение с това, което правеше със затворниците в Англанд, моето е направо детска игра. И опитай да не избързваш. Ако сега пищии така, след малко какво ще правиш? — Дебелият наемник хвана другата ръка на Гойл и я изтегли върху картата на Съюза.

— Пирон? — попита Коска и повдигна въпросително вежди.

— Хващаш му цаката.

— Чакай! Аа! Чакай!

— Защо? За последните шест години това е най-близкото ми до забавление занимание. Не се свиди и не ми разваляй удоволствието. Толкова рядко ми се случват хубави неща. — Глокта отново вдигна чука.

— Стой!

Дзън. Гойл изрева. Дзън. Писък. Дзън. Пиронът се вкопа дълбоко в масата и доскорошният бич за наказателните колонии в Англанд беше прикован към картата на Съюза. *Ето докъде стигааш само с амбиции и никакъв талант. Колко е лесно да научиш някого на смирение, по-лесно е, отколкото повечето хора предполагат. Всичко необходимо за да забравиш арогантността си, са няколко пилона на правилните места.*

— Ще си платиш за това, недъгаво копеле! Не си мисли, че ще ти се размине!

— О, вече платих достатъчно. — Глокта бавно извъртя глава настрани, в опит да отпусне, макар и с малко, скованите мускули на раменете си. — Държаха ме, не съм сигурен колко дълго, но предполагам няколко месеца, в килия с размерите на скрин. Прекалено ниска да седнеш изправен на пода, а за прав и дума не може да става. Денонощно превит и болезнено усукан, нямаше друга поза за тялото ми. Прекарах там стотици безкрайно дълги часове, в пълна тъмнина и непоносима жегата. Търкалях се в лепкавата смрад на собствените си лайна, гърчех се, задушавях се. Молах за вода, която тъмничарите ми наливаха на тънки струйки през решетката отгоре. Понякога пикаеха върху мен и аз им бях благодарен за това. Оттогава не съм заставал напълно изправен. Нямам представа как не се побърках напълно. — Замисли се за момент. — Може и да съм. Но както и да е, това са жертвите, които направих аз. Какви жертви си готов да направиш ти, за да запазиш тайните на Сълт?

Не последва отговор. Кръвта от ръцете на Гойл се стече и образува локва около скъпоценния камък, отбелязващ местоположението на Палатата на въпросите в Келн.

— Хм. — Глокта стисна здраво дръжката на бастуна и се наведе до ухото на Гойл. — Има една част от човешкото тяло, между топките и дупката на задника. Никога не я виждаш, освен ако не си от онези акробати с гумени тела или нямаш неестествено влечение към огледалата. Сещаш се за коя част говоря, нали? Мъжете прекарват часове в размисли за това, което е отпред, и почти толкова дълго за онова отзад. Но това парче плът по средата? То остава несправедливо пренебрегнато. — Глокта взе една шепи пирони и ги подрънка пред лицето на Гойл. — Мисля днес да оправя тази несправедливост. Ще започна оттам и ще продължа да работя в околоръст. И бъди сигурен, че когато свърша, ще мислиш за това парче плът до края на живота си. Или най-малкото, ще мислиш за мястото, където някога е било. Практик Коска, ще бъдете ли така добър да помогнете на началника с панталоните?

— Университета! — извика Гойл. По оплешивяващото му теме беше избила пот. — Сълт! В Университета е!

Толкова бързо? Почти разочароващо бързо. Но, предполагам, не са много побойниците, които добре носят на бой.

— Какво прави там по това време?

— Аз... аз не зна...

— Не съм доволен. Панталоните.

— Силбър! Със Силбър е!

— Ректорът на Университета? — намръщи се Глокта.

Очите на Гойл прескочиха от Глокта към Коска и обратно. След това ги затвори.

— Професорът демоник!

Проточи се дълго мълчание.

— Кой?

— Силбър, той не просто ръководи Университета, той също провежда... експерименти.

— От какво естество? — Глокта сръчка физиономията на Гойл с главата на чука. — Съветвам те да побързаш, преди да съм ти заковал езика за масата.

— Окултни експерименти! Сълт го финансира от много отдавна! Откакто Първия магус се появи за пръв път! Може и отпреди това!

Окултни експерименти? Финансирани от архилектора? Това не е в негов стил, но напълно обяснява защо проклетите професори очакваха пари от мен, когато ги посетих за пръв път. А също и това, защо Витари и циркът на Гойл са се установили за постоянно в Университета.

— Какви експерименти?

— Силбър... той може да се свързва... с Другата страна!

— Какво?

— Вярно е! С очите си видях! Може да научава разни неща, тайни, които няма как другаде да знае, а сега...

— Да?

— Сега казва, че е намерил начин да ги върне обратно!

— Да върне кого?

— Нарича ги Издаващите тайни!

Глокта облиза пресъхналите си устни.

— Демоните? Аз си мислех, че Негово високопреосвещенство няма време да се занимава със суеверия, а той през цялото това време... Ама че двуличник!

— Каза, че може да ги изпрати срещу враговете му! Срещу враговете на архилектора! Те са готови да го направят!

Глокта усети как окоето му се разтреперва и постави опакото на ръката си върху него. *Преди година щях да умра от смях и да го закова не за масата, а за тавана. Но сега нещата са различни. Разходих се из Кулата на Създателя. Видях Шикел да се смее, докато гори. Щом има ядачи? Щом има магуси? Защо тогава да няма демони? Всъщност как може да няма?*

— Кои врагове?

— Върховният правозащитник! Първия магус! — Гойл отново стисна очи. — Кралят! — жално изскимтя.

Ааа. Кралят. Измъкването на такива къси думички е моята магия. Обърна се към Арди и я дари с беззъба усмивка.

— Ще бъдеш ли така добра да приготвиш самопризнание?

— Ще бъда ли... — Тя се вторачи за момент в него с ококорени очи и пребледняло лице. После отиде бързо до писалището на Сълт и грабна хартия и писалка. Перото издрънка припряно в гърлото на мастилницата, а тя застина с трепереща във въздуха ръка. — Какво да пиша?

— О, просто нещо от типа: „Аз, началник Гойл, признавам, че съм съучастник в заговора за измяна на Негово високопреосвещенство, архилектор Сълт, който... — *Как да го кажем?* Глокта повдигна вежди. *Ами как, както си е.* — ...възнамерява да използва сатанински заклинания срещу Негово величество краля и членове на Висшия съвет.“

Перото задра тромаво по хартията, пръскайки обилно капки мастило. Арди му подаде шумолящия лист.

— Така става ли?

Глокта си спомни красиво оформените самопризнания, които приготвяше практик Фрост. Елегантния, плавен почерк, безупречния словоред. *Всяко самопризнание — произведение на изкуството.* Сведе натъжен поглед към мацаницата в ръката си.

— Почти нечетливо, но ще свърши работа. — Плъзна листа под треперещата ръка на Гойл, после взе от Арди писалката и я постави между пръстите му. — Подпиши.

Гойл изхлипа, подсмръкна и написа името си, колкото успя добре, със заковани за масата китки. *Печеля. И като никога, победата*

почти ми се услажда.

— Отлично — каза Глокта. — Извадете пироните и намерете нещо, с което да го превържем. Ще е срамota да умре от кръвозагуба, преди да е свидетелствал. И му запушете устата, засега чух достатъчно. Ще го вземем с нас при Върховния правозащитник.

— Чакайте! Чакайте! Аар... — Виковеите на Гойл рязко секнаха, когато наемникът с циреите напъха в устата му един смачкан на топка мръсен парцал. Джуджето взе клещите от сандъчето с инструменти. *Дотук оцеляхме. Кой би повярвал?* Глокта доуца до прозореца и раздвижи болния крак. Чу зад гърба си заглушения вик на Гойл, докато изваждаха първия пирон, но не обърна внимание, мислите му бяха другаде. Загледа се към Университета и щръкналите му от димната завеса като криви пръсти колони. *Окултни експерименти? Призоваване и изпращане?* Прокара език по дупките във венците си. *Какво става там?*

— Какво става там? — Джизал крачеше напред-назад по терасата на върха на Кулата на веригите с надеждата, че отстрани изглежда като тигър в клетка, но вътрешно подозираше, че повече напомня затворник в деня на екзекуцията му.

Над града се беше спуснала димна завеса и беше невъзможно да се каже къде какво ставаше на повече от миля разстояние от кулата. Офицерите от щаба на Варуз се бяха пръснали по парапетите и от време на време крещяха безсмислени и напълно противоречиви новини. При Четирите ъгъла, по Централната улица и из цялата централна част на града се водеха сражения. Битката течеше по суша и вода. Надеждата за избавление и загубата на всякаква надежда се сменяха бързо в настроенята на мъжете на терасата. Но едно не подлежеше на съмнение. Долу, от другата страна на защитния ров на Агрионт, атаката на гуркулите към стените продължаваше с пълна сила.

Пороите от стрели се сипеха върху площада пред портата, но за всеки труп, който оставяха гуркулите, за всеки ранен, когото извлачваха назад, от горящите сгради изскачаха петима нови войници. Прииждаха като рояк пчели, излетели от горящ кошер. Гъмжилото от стотици войници на императора затягаше все повече обкръжението от

стомана и плът около цитаделата. Криеха се зад дървените си паравани и стреляха с лъкове към бойниците на стените. Ударите на барабаните бяха приближили постепенно и сега огласяваха въздуха над Агрионт. Докато гледаше през далекогледа, напрегнал всеки мускул в тялото си, за да го удържи да не се разтресе в ръцете му, Джизал започна да различава странни фигури сред гуркулската войска.

Високи и грациозни, те изпъкваха ясно на общия фон. Носеха снежнобели, инкрустирани със злато брони, вървяха сред войниците, сочеха, направляваха, раздаваха заповеди. И сега все по-често сочеха към моста пред западната порта на Агрионт. В главата на Джизал се загнездиха неприятни мисли. Това ли бяха Стоте думи на Калул? Надигнали се от тъмните дълбини на историята, за да отведат Първия магус на съд?

— Ако не знаех с какво разполагаме, щях да си помисля, че се готвят за щурм.

— Няма причини за тревога — каза дрезгаво Варуз, — стените ни са непревземаеми. — Гласът му се разтрепери и последната дума излезе на пресекулки, от което смисълът ѝ съвсем се загуби. Само преди две седмици никой не би си и помислил, че Агрионт може да падне. Но същото важеше и за това, да бъде обкръжен от гуркулски легиони. Повече от очевидно, правилата се бяха променили. Отдолу се надигна плътният басов рев на рогове.

— Вижте там — промърмори един офицер.

Джизал погледна през далекогледа. По улиците, теглен и бутан от войници, вървеше някакъв странен на вид фургон, нещо подобно на дървена къща на колела, само че покрита отвън с плочи от ковано желязо. Други войници, под ръководството на двама от облечените в бели брони мъже, продължаваха да качват в движение бъчви.

— Гърмящ прах — обяви някой.

Джизал усети ръката на Маровия върху своята.

— Ваше Величество, може би ще е най-добре да се оттеглите.

— Ако тук не съм в безопасност, къде точно предполагате, че ще съм на по-сигурно място?

— Маршал Уест скоро ще ни освободи от обсадата, сигурен съм. Но дотогава в двореца ще сте в по-голяма безопасност. Ще ви придружа — усмихна се извинително. — Боя се, че на моята възраст няма да съм от никаква полза на стената.

Облечената в бронирана ръкавица ръка на Горст посочи към стълбището.

— Насам, Ваше Величество.

— Насам — изръмжа Глокта и закуца по коридора, колкото чевръсто позволяваха съсипаните му крака. Коска го последва с небрежна походка. *„Так“, „туп“, болка.*

От всички служители на Маровия зад бюрото си в преддверието пред кабинета на върховния правозащитник беше останал само секретарят му, седеше и гледаше неодобрително през очилата си. *Вероятно всички останали са навлекли кой каквато броня е успял да докопа и сега са на стените. Но още по-вероятно са се заключили по килери и изби. Ех, да можех и аз така.*

— Боя се, че Негова чест е зает.

— О, мен ще приеме, не бери грижа за това. — Без да спира, Глокта доуца до вратата на кабинета, сграбчи пиринчената топка на бравата и едва се сдържа да не дръпне ръка като опарен. Металът беше ледено студен. *Като в дълбините на ада.* Завъртя леко топката и откряхна вратата. Отвътре излезе бяла пара и плъзна по пода на преддверието като мразовитата мъгла, която зимно време се спускаше над ледените полета на Англанд.

В кабинета беше ужасно студено. Масивните дървени мебели, старата дъбова ламперия и мръсните прозорци — всичко беше побеляло от скреж. Купчините документи бяха като наежени от кристалите й. Гарафата с вино се беше пръснала на парчета и на масата до вратата лежаха голяма буца розов лед с формата на бутилка и множество искрящи парчета стъкло.

— Мамка му, какво... — Дъхът на Глокта излезе на пара през вече зачервените му от студа устни. Из целия кабинет имаше разхвърляни мистериозни парчета. Нещо средно между парче черен маркуч и връзка наденици, престоляли цяла нощ на снега, висеше залепнало за ламперията. По книгите, по писалището и по скърцащия от скреж килим се търкаляха бучки черен лед. От тавана висяха залепнали и замръзнали парчета от нещо розово, а по пода бяха замръзнали други — бели и дълги, натрошени на трески...

Човешки останки?

В средата на писалището лежеше голямо парче месо, частично покрито от скреж. Глокта извърна глава, за да го огледа по-добре. Имаше уста, даже повечето зъби си бяха на мястото, ухо и око. Висяха и дълги косми брада. Достатъчно, за да може Глокта да разпознае чие тяло беше пръснато на парчета из мразовитата стая. *Чие друго, ако не това на последната ми надежда, на третия ми ухажор, върховен правозащитник Маровия.*

— Явно в твърденията на този Силбър има известна доза истина — покашля се Коска.

Може и така да се каже, въпреки че такова омаловажаване на истината би било повече от грандиозно. Мускулите около лявото му око се гърчеха болезнено. Секретарят на Маровия дотича до вратата, надникна през него и Коска, после изхълца шумно и залитна назад. В следващия момент повръщаше шумно в преддверието.

— Съмнявам се, че върховният правозащитник ще ни съдейства по какъвто и да било начин.

— Вярно. Но така или иначе, не е ли вече малко късно за документ и така нататък? — Коска посочи опръсканите със замръзнала кръв прозорци. — Гуркулите идват, не сте забравили, нали? Ако имате сметки за уреждане, сега му е времето, преди приятелите ни от Кантика да развалят всичко. Когато плановете се провалят, време е за решителни действия, нали така, началник? — Пресегна се, развърза маската на тила си и я остави да падне на пода. — Време е да се изсмеем в лицето на врага! Да заложим всичко на един последен удар! Пък после ще има достатъчно време да поправяме счупеното. А ако не успеем да го поправим, е, какво толкова? Утре ще живеем в един напълно нов свят.

Или ще умираме в един напълно нов свят. Не стана, както си го представях, но той е прав. Може би, преди края на играта, все пак ще се нуждаем от един последен бляскав щурм от страна на полковник Глокта.

— Предполагам, все още мога да разчитам на помощта ти?

Коска го плесна по рамото и гърбът му се разтресе в болезнен гърч.

— Един последен напън, против всякаква логика и вероятност за успех? Естествено! Но може би сега е моментът да спомена, че при намесата на сатанински сили цената ми скача двойно.

— А как ти звучи тройно? *Все пак, Валинт и Балк имат дълбоки джобове.*

Усмивката на Коска се разтегна по лицето му.

— Звучи ми добре — отвърна наемникът.

— Ами хората ти? Все още ли са надеждни?

— Все още чакат четири пети от заплащането си. Докато не го получат, готов съм да поверя живота си на всеки един от тях.

— Добре тогава. Значи сме готови. — Глокта намести стъпалото в ботуша си. *Хайде още мъничко, безпръсти приятелю. Още няколко мъчителни крачки, а после, по един или друг начин, ни чака дълга почивка.* Разтвори пръсти и остави самопризнанието на Гойл да падне плавно на замръзалия под. — Да вървим в Университета! Негово високопреосвещенство не обича да чака.

ОТВОРИ КУТИЯТА

Логън почувства колебанието на хората около себе си. Видя тревогата в очите им. Личеше и по начина, по който държаха оръжията. Не ги винеше. На собствения си праг, пред познат враг, човек може да си позволи безстрашие. Но закарай го на другия край на соленото море, на места, които не е и сънувал, и всяка отворена врата ще го плаши до смърт. А наоколо имаше много от тях.

Градът на белите кули, където някога беше вървял забързано след Първия магус, мястото, което го изуми с размерите на сградите си, с чудатостта на хората си и с броя на двете, се беше превърнал в лабиринт от почернели руини. Прокрадваха се по безлюдните улици, под шпалира на огромните скелети на изгорелите къщи с щръкнали към небето овъглени греди на покривите. Пристъпяха през празни площади, осеяни с отломки и покрити със сажди. А шумът на битката — призрачно ехо — се чуваше ту близо, ту далеч, но винаги наоколо.

Сякаш пълзяха из ада.

— Как се биеш на такова място? — прошепна Кучето.

На Логън му се прииска да знаеше отговора на този въпрос. Битки в гори, в планини, в долини, бяха участвали в стотици такива и знаеха правилата им. Но това? Очите му шареха тревожно по зеещи прозорци и врати, по купчините от срутени стени. Толкова много места, където да се скрие врагът.

Не му оставаше друго, освен да върви към Кулата на Създателя и да се надява на късмет. А какво щеше да стане, като стигнеха там, той не знаеше, но беше сигурен в едно, че по някакъв начин щеше да се стигне до кръв. Нищо добро не чакаше хората му там, но истината бе, че каза на мъжете да вървят, а единственото нещо, на което един водач нямаше право, бе да се отметне от думата си.

Глъчката на битката се усилваше все повече. Силната миризма на пушек и страх лутеше в носа и дращеше гърлото му. Набраздената дръжка на меча на Създателя се хлъзгаше в потната му длан. Пропълзя нагоре по купчината камъни до една разрушена стена и протегна назад

ръка с насочена към земята длан, за да каже на момчетата да внимават. Подаде глава над върха и се огледа.

Право отпред, на другата страна на обширен площад, се издигаше Агрионт — огромни стени и черни силуети на кули на фона на светлото небе. И същото, само че надолу с главата, върху гладката повърхност на водата в рова. И пред него се бяха събрали много хора, задръстваха площада докъдето му стигаше погледът. Не се искаше кой знае какъв ум, за да разбере, че бяха гуркули. Обстрелваха с лъковете си бойниците на стената, а оттам им отвърщаха с къси стрели от арбалети, които отскачаха от паветата и се забиваха в дървените паравани.

Трийсетина крачки по-нататък, бяха сформирали линия срещу крепостта. Добре построена права редица, с щръкнали заплашително копия от двете страни на високо знаме с извезани на него златни букви. Сериозна редица от корави мъже — добре въоръжени и със здрави брони — нищо общо с папачта, която видяха пред стените. Тези нямаше да успее да накара да тръгнат наникъде с викове. Освен може би право към него.

— Уау — промърмори Кучето, когато излезе от улицата. Няколко от момчетата го последваха и на свой ред зяпнаха от учудване.

Логън им махна с ръка да се дръпнат назад.

— Засега по-добре да не се показваме, докато...

Един от офицерите в средата на гуркулския строй излая нещо и посочи към тях с кривия си меч. С тракане на брони, войниците сваляха копията напред.

— А, мамка му — изсъска Логън. Редицата тръгна бързо, но добре организирано. Огромна маса с насочен напред, остър и смъртоносен метал.

Когато те нападат, имаш само три възможности за действие. Обикновено бягството не е лоша идея, но предвид състоянието, в което бяха момчетата, побегнеха ли сега, щяха да спрат чак преди да започнат да падат в морето. Ако останеха на място, объркани и разпръснати в тълпа, както бяха в момента, вероятността беше да се огънат и да оставят доста мъртви, без да постигнат нищо съществено. Оставаше третата възможност, а една възможност не е избор.

Два щурма в един ден. Скапан късмет, но от вайкане — полза никаква. Човек трябва да е реалист за тези неща.

Логън се втурна напред. Не в посоката, в която му се искаше, а през павирания площад, право към защитния ров на Агрионт. Не се замисли дали другите го следваха. Беше прекалено зает да крещи и размахва меч. Първи в касапницата, точно както едно време. Подобаваш край за Кървавия девет. От това можеше да излезе добра песен, стига някой да си направеше труда да ѝ измисли мелодия. Стисна зъби и зачака сблъсъка.

В този момент от сградите отляво изскочиха на огромна тълпа войници на Съюза и също закрепяха като луди. Напредващата редица на гуркулите забави крачка и се огъна. Копията се размятаха хаотично, когато войниците се обърнаха да посрещнат неочакваната заплаха по фланга. Добре дошла изненада, трябваше да признае Логън.

Съюзническата войска се вряза в левия фланг на гуркулския строй. Разнесоха се писъци и викове, стържене на метал. Навсякъде заблестяха остриета и започнаха да падат тела. И Логън се хвърли в средата на всичко това. Промуши се покрай размахания насреща му връх на копие и замахна към войника в другия му край. Пропусна, но в мелето улучи друг, който се строполи с писък и по ризницата му бликна кръв. Врълхлетя с рамо в гърдите на трети и го запрати по гръб на земята. Стовари с всичка сила ботуша си върху лицето му и усети хрущането на челюстта под подметката си.

Само на крачка от себе си, с меч в ръка, видя гуркулския офицер, който водеше атаката. Чу някъде зад себе си бръмченето на тетива и една стрела се заби малко под едната ключица на офицера. Онзи залитна на една страна и пое дълбоко въздух, за да изкрещи, но преди да го направи, Логън го посече и остави дълбока резка в гърба на нагръдника му, от която пръснаха капки кръв. Навсякъде около него момчетата се врязаха в разбития строй на гуркулите. Видя дръжката на копие да се огъва силно, да се прекършва и облакът от трески да полита право в лицето му. Някой изрева с пълно гърло толкова близо, че ушите на Логън писнаха. Обърна се рязко, видя едно от момчетата да размахва отчаяно ръка и една от извитите саби на гуркулите го посече, и палецът му излетя и се запремята във въздуха. Логън замахна към войника, който държеше сабята, и тежкото острие на меча на Създателя разцепи скулата му.

Към него полетя връх на копие. Със затаен дъх, Логън се извъртя настрани и усети как стоманата пробива ризата му, плъзна се по

дясната половина на корема му и остави тръпнеща резка точно под ребрата. Човекът, който държеше копието, се блъсна в него, беше взел прекалено много засилка, за да успее да спре. Логън го наниза на меча си, в корема, точно под края на нагръдника му, и се озова почти долепил лице до неговото. Оказа се войник от Съюза, с рехава рижа брада.

Онзи склочи вежди и погледна учудено при вида на бялото лице срещу себе си.

— Как... — изграчи той и се вкопчи в Логън, но той се отскубна от ръцете му и притисна ръка към раната си. Беше мокро. Почуди се дали върхът на копието просто го беше одраскал, или пронизал както трябва. Замисли се дали вече не го бе убил, а това бяха последните му мигове живот.

В следващия момент нещо го фрасна по главата и той политна, закрещя, загуби пълна представа какво ставаше. Ръцете и краката му омекнаха. Всичко пред очите му се разлюля и светът се сви до хвърчаща из въздуха пръст и остри ръбове. Удари нещо с меча си, ритна нещо друго. Сблъска се с някого, онзи изръмжа и той го сграбчи. Отскубна едната си ръка, докопа нож, заби го в нечия шия, пръсна черна кръв. Ревът на битката бучеше в ушите му. Отстрани залиташе мъж, а половината му лице го нямаше. Логън видя през бузата вътрешността на разпраната му уста, от която изпаднаха няколко зъба. Раната в корема пареше, гореше, спираше дъха му. Всичко пред очите му все още се люлееше, а черепът му пулсираше с всеки удар на сърцето. Устата му беше пълна със соления металически вкус на кръв. Усетил на рамото си ръка, се обърна рязко, озъбен, стиснал дръжката на меча.

Кучето свали ръката и вдигна длани пред лицето си.

— Аз съм! Аз съм!

Логън видя, че е той. Но не неговата ръка държеше вече меча на Създателя. А Кървавия девет не виждаше хора, виждаше само работа за вършене.

С какво причудливо стадо се сдоби недъгавият овчар. Двете дузини фалшиви практики, предвождани от печално известния наемник Никомо Коска, следваха Глокта по безлюдните улички на

Агрионт. *Всичките ми надежди се уповават на най-ненадеждния човек в света.* Един от наемниците влачеше вързания началник Гойл. Все още със запушена уста, той се препъваше и залиташе на другия край на въжето. *Като куче, което отказва да излезе на разходка.* Насред групата тътреше уморено крака Арди Уест. Бялата ѝ рокля беше изцапана с мръсотия от канала и кръвта на няколко мъже, а насиненото ѝ лице висеше, лишено от всякаква емоция. *Безсъмнено в резултат на няколкото ужасяващи сцени, на които стана свидетел днес. Но няма избор, освен да подрипва из Агрионт след единствения сакат началник на Инквизицията. Игрив танц към ада, под акомпанимента на далечна битка.*

Изведнъж Глокта закова на място. Под арката встрани от него имаше вход към Площада на маршалите и по незнайно каква причина цялото пространство на площада беше покрито с фини дървени стърготини и прах. А в средата на това белезникаво поле, дори от това разстояние нямаше грешка, че бе именно той, стоеше Първия магус. До него беше мургавата жена, която насмалко не удави Глокта във ваната му.

Двама от най-любимите ми хора на света.

— Баяз — просъска Глокта.

— Нямаме време за това. — Коска го хвана под ръка, поведе го напред и Първия магус и вечно навъсената му спътница се скриха от поглед. Глокта продължи да куца по тясната уличка, примижа от болка, докато вземаше завоя зад ъгъла, и в следващия момент се озова лице в лице със стария си познайник Джизал дан Лутар. *Или може би трябва да кажа върховния крал на Съюза. Болезнено съм очарован...*

— Ваше Величество — каза и склони глава, което му докара няколко крайно неприятни пробождания във врата. Коска, който тъкмо се беше показал зад ъгъла, се поклони превзето, почти до земята и посегна да свали шапка. Осъзна, че вече нямаше такава, затова вдигна извинително рамене и подръпна мазния си перчем.

Лутар го изгледа намръщено, после погледна по същия начин всеки новопоявил се зад ъгъла наемник от странната група на Глокта. Най-отзад в кралския антураж се спотайваше някой. Тук-там сред масата лъскава стомана на броните се забелязваше черна роба, извезана със златни нишки. *Възможно ли е това да е... старият ми*

приятел, върховният правозащитник? Но как, той е на парчета в замръзналия си кабинет... Тогава иззад ъгъла излезе Арди.

Очите на Лутар щяха да изхвъркнат.

— Арди...

— Джизал... — Нейното учудване беше точно толкова, колкото и неговото. — Искях да кажа...

Оглушителна експлозия раздра въздуха.

Централната улица не беше като преди.

Уест и офицерите от щаба му яздеха на север в тягостно мълчание. Копитата на конете чаткаха по разбитата настилка на улицата. От изгорелите стрехи на една от къщите изчурулика птичка. В една странична уличка някой пищеше за помощ. От запад се носеше далечното ехо на сражението, като шума на публиката на спортна игра, но такава без победители. Пожарите бяха помели града, оставяйки след себе си цели редици от овъглени останки на къщи, оголели дървета и опустошени кални парцели на местата, където някога имаше градини. Имаше и трупове. На едри и дребни, на млади и стари.

Четирите ъгъла приличаше на огромна скотобойна, застлана с всевъзможния боклук, който предлагаше войната и оградена от четири страни с руините на някои от най-красивите сгради на Адуа. Наблизо, подредени в дълги редици по прашната земя, лежаха ранените. Кашляха, стенеха, викаха за вода, а омазаните с кръвта им лекари притичваха безпомощно между тях.

Няколко войници с мрачни изражения на лицата се бяха заели да струпват труповете на гуркулите на безформени камари от оплетени ръце, крака, лица. Отстрани ги наблюдаваше висок мъж със скръстени на гърба ръце. Генерал Крой, винаги нетърпелив да сложи нещата в ред. Черната му униформа беше изцапана със сива пепел, а единият му ръкав се вееше разпран около китката. Явно боевете са били наистина ожесточени, след като бяха оставили следи дори по перфектната външност на генерала. За сметка на това поведението му не беше засегнато и това веднага стана ясно от начина, по който отдаде чест — безупречно, сякаш беше на парад.

— Ситуацията, генерале?

— Ожесточени боеве в централната част на Адуа, лорд-маршале! Кавалерията ни разкъса обсадата още сутринта, успяхме да ги изненадаме. След това контраатакуваха, докато чакахме пехотата. Кълна се, сигурно поне дузина пъти си разменяхме владението на това опустошено парче земя. Но сега Четирите ъгъла е под наш контрол! Бият се здраво за всяка крачка територия, но успяваме да ги изтичаме към стената на Арнолт. Вижте там! — Той посочи към два лъскави символа на гуркулските легиони, които стояха подпрени на една полусрутена стена и покритието им лъщеше на сивия фон на всеобщото опустошение. — От тях ще излезе чудесна украса за всяка всекидневна, нали, господине?

Уест не можеше да откъсне поглед от група ранени, подпрели гърбове на една стена, стенещи от болки.

— Наслаждавайте им се, генерале. Какво е положението с Агрионт?

— Боя се, че новините от там не са чак толкова добри. Натискаме здраво, но числеността им е огромна. Цитаделата е все още обкръжена.

— Тогава продължавайте да натискате, генерале, още по-здраво!

— Да, господине. — Крой отново отдаде чест. — Ще пробием, не се тревожете за това. Ако позволите да попитам, как се справя генерал Паулдър с доковете?

— Доковете са отново в наши ръце, но генерал Паулдър е... мъртъв.

— Мъртъв? — каза Крой след кратко мълчание. Лицето му беше смъртно бледо. — Но как...

В далечината се разнесе тътен като от силна гръмотевица и конете подскочиха и заудряха неспокойно с копита по земята. Лицата на всички се извърнаха на север. Там, над покривите на черните руини до края на площада, се издигна огромен облак прах, по-висок от самия Агрионт.

Красивият ярък свят се въртеше, пулсираше. Беше изпълнен с прекрасната песен на битката, носеше със себе си чудесния вкус на кръвта и плътния аромат на смъртта. В средата на всичко това, само на ръка разстояние, стоеше и го гледаше някакъв дребен човек.

Приближил се е толкова близо до Кървавия девет? Със същия успех можеше да влезе в изпепеляващите пламъци на клада. Така явно си проси смъртта. Умолява, настоява за смъртта си.

Имаше нещо в острите му зъби. Блед спомен от далечното минало. Но Кървавия девет му обърна гръб, избяга от мислите си, потопа го под бездънно море. За него нямаше значение кой е човекът, нито какво е направил. Той е Големия изравнител, пред него всички хора са равни. Неговата единствена грижа е да превръща живите в мъртви. И сега беше крайно време да започне работа. Вдигна меч.

Земята се разтресе. Той залитна, шумът го заля като вълна, премина през живите и мъртвите, разцепи света на две. Усети как нещо се отприщва в главата му. Изправи се, изрева и вдигна отново острието...

Но този път ръката му не помръдна.

— Копеле... — зъбеше се Кървавия девет, но огънят беше догорял. Сега Логън се обърна към шума. От стената на Агрионт, на няколко крачки отпред, се издигаше гигантски сив облак. Някакви парчета летяха високо, като не спираха да се въртят бясно из въздуха — оставяха тъмни прашни следи по небето, като пипалата на огромно морско чудовище. Едно летеше право към тях. Логън прикова в него поглед, докато падаше към земята. В началото приличаше на камъче, но постепенно се превърна в цял участък от стена с размерите на каруца.

— Мамка му — каза Мрачния. Какво друго да каже? Парчето се вряза в една от съседните сгради, в средата на мелето. В следващия момент цялата сграда сякаш на свой ред избухна и навсякъде се разлетяха изпотрошени човешки тела. Покрай Кучето прелетя парче от греда и плесна във водата на защитния ров. Логън се беше хвърлил по очи на земята и сега по главата му заваляха ситни парченца пръст и камък.

По улицата плъзнаха кълба задушлив прахоляк. Логън се задави, притисна ръка към устата си. Целият се клатеше, докато се изправяше от земята. Подпираше се на меч като на бастун, а пред очите му всичко се местеше насам-натам. Ушите му бучаха, вече не знаеше нито кой е, нито къде се намираше.

Битката пред рова беше секнала. Хората се давиха от прахоляка, оглеждаха се объркано, лутаха се в пушилката. Беше пълно с трупове

— гуркули, войници на Съюза, северняци — объркани накуп. Видя един висок мургав мъж да го гледа втренчено. Имаше рана на челото и по пращното му лице течеше кръв.

Логън вдигна меча и изрева дрезгаво, понечи да се втурне към него, но вместо това залитна настрани като пиян и замалко да падне. Гуркулският войник хвърли копието си и изчезна в пушилката.

Чу се втора оглушителна експлозия, още по-близо от първата. Внезапен порив на вятъра блъсна Джизал в лицето, разбърка косата и напълни очите му с прах. Сабите излетяха със звън от ножниците. Мъжете се заоглеждаха със сковани от ужас лица.

— Трябва да тръгваме — извиси глас Горст и хвана здраво лакътя на Джизал.

Глокта и хората му се отдалечаваха по павираната уличка с всичката скорост, на която беше способен куцащият началник. Арди хвърли последен, ужасен поглед през рамо.

— Почакай... — Срещата изпълни Джизал с неочакван, болезнен копнеж. Не можеше да понесе мисълта, че я видя в плен на отвратителния недъгав изрод. Но Горст беше непоколебим.

— Към двореца, Ваше Величество. — Той подкара безцеремонно Джизал през парка, последван от останалите рицари от кралската охрана. По покривите на къщите около тях започнаха да чаткат падащи от някъде камъни, подскачаха по паветата, отхвърчаха със звън от броните на рицарите.

— Идват — промърмори Маровия, загледан мрачно назад към Площада на маршалите.

Феро беше клекнала и запушила уши с ръце, докато чудовищното ехо на експлозията продължаваше да се блъска във високите бели стени около площада. Парче камък с размерите на човешка глава падна на крачка от нея, пръсна се при сблъсъка си с каменната настилка и обсипа бледата пелена на стърготините с черни парченца. Върху съседния покрив се стовари огромна скала и от прозорците на сградата се посипаха изпотрошени стъкла. От улиците се понесоха кълба сива пушилка. Постепенно шумът стихна.

Градушката от камъни секна и над площада се спусна тревожна тишина.

— Сега какво? — изръмжа сърдито на Баяз.

— Сега те ще дойдат. — От улиците долетя тътен, след него виковете, накрая дълъг пронизителен писък, който секна отведнъж. Той се обърна към нея и челюстта му нервно потрепери. — Когато започнем, не мърдай от мястото си. В никакъв случай. Кръговете са много прецизно...

— Ти мисли за своята част, магус.

— Така и ще направя. Отвори кутията, Феро.

Тя не помръдна от мястото си, потриваше нервно пръсти. Веднъж отвореше ли кутията, нямаше връщане назад, усещаше го.

— Сега! — кресна Баяз. — Сега, ако искаш отмъщение!

— Хххх. — Времето за размисъл беше отдавна зад гърба ѝ. Клекна и постави ръце върху хладния метал на капака. Тъмните пътеки бяха единственият ѝ избор, открай време, винаги. Напипа скрития механизъм и го натисна. Капакът се вдигна безшумно и странната тръпка се просмука навън от кутията, изля се от нея, обгърна я цяла и спря дъха ѝ.

Семето лежеше върху металните пружини в кутията — матов, сив, с нищо незабележителен къс скала. Тя го обгърна с пръсти. Вдигна го — леденостуден и тежък като олово.

— Добре — каза Баяз, но когато Феро го погледна, видя, че лицето му е изкривено от страх и отвращение. Поднесе Семето към него и той подскочи и замига учестено. По челото му избиха капки пот. — Не приближавай!

Тя затръшна капака на кутията. В този момент на площада се появиха облечени в пълна броня войници на Съюза, с извадени оръжия в ръце. Въпреки че иззад ъгъла излезе един-единствен мъж, в движенията им се долавяше страх, все едно отстъпваха пред огромна армия. Тъмното му лице беше по младежки гладко и красиво, но очите му бяха на възрастен. Феро беше виждала подобно лице в Лошите земи край Дагоска.

Ядач.

Двама от войниците го нападнаха едновременно. Единият крещеше като обезумял. Ядачът се движеше с мълниеносна скорост. Промуши се без никакво усилие между ударите на сабите им и с почти

небрежно движение на ръката удари единия войник. Чу се глух звън на метал, когато ръката огъна едновременно щита и нагръдника на войника и го метна като парцал във въздуха. Той се приземи на цели двайсет крачки от мястото на удара и започна да се търкаля по земята и да разпръсква дървените стърготини. Спря недалеч от Феро, изкашля струя кръв и не помръдна повече.

Другият войник отстъпи боязливо. Ядачът го погледна и на лицето му се изписа тъга. Въздухът над раменете му потрепери за кратко и войникът изпусна сабята си, изпищя и се хвана за главата. Миг по-късно главата му се пръсна и по бялата стена до него полепнаха парчета плът и кост. Обезглавеният труп се строполи на земята.

— Добре дошъл в Агрионт! — извика Баяз.

Рязкото движение привлече погледа на Феро и тя вдигна глава. Високо горе, на един от покривите, профучаха фигури в бяла броня. Прелетяха с невъзможни скокове огромните пространства от един покрив до друг и накрая изчезнаха от поглед. От сенките в една от излизащите на площада улици, изплува жена в лъскава ризница. Тръгна с бавна походка и поклащане на ханша, а на безупречното ѝ лице грейна доволна усмивка. Едната ѝ ръка държеше небрежно отпуснато надолу копие. Феро преглътна, намести пръсти около Семето и го стисна.

Зад нея се срути стена и големите парчета от зида се изтърколиха по площада. От назъбената дупка в стената излезе огромен мъж. Държеше в ръце дълго парче дърво, завършващо с черни метални шипове. Дългата му брада и лъскавата броня бяха покрити с прахоляк. През дупката го последваха мъж и жена. И двамата имаха млади, гладки лица, но същите тъмни старчески очи. Феро извърна навъсеното си лице към тях и едновременно с това извади сабята от ножницата. Може и да беше безполезна, но самото усещане на дръжката в ръката ѝ вдъхваше спокойствие.

— Добре дошли на всички! — провикна се Баяз. — Чаках те, Мамун!

Първия ядач се намръщи и прекрачи обезглавения труп на войника.

— И ние теб. — От покривите скочиха няколко от белите фигури и краката им тупнаха силно в настилката на площада. Приземиха се в

приклепнало положение и веднага се изправиха. Четирима, по един във всеки ъгъл на площада. — Къде е онази прокрадваща се сянка, Юлвей?

— Няма да успее да дойде.

— Закаръс?

— Затънал до уши в руините на запада. Опитва се да лекува труп с превръзка на кутрето.

— Коунийл?

— Прекалено влюбена в изгубената си младост, за да си направи труда да помисли за бъдещето.

— Значи накрая те оставиха сам, а, с това? — Мамун извърна празния си поглед към Феро. — Странна птица е тя.

— Тя е таралеж в гащите, но с не малко преимущества. — Феро се навъси още повече, но си замълча. Ако щеше да говори, реши да го направи със сабята. — Е, какво пък — сви рамене Баяз. — Винаги съм намирал себе си за най-добрия съветник.

— Имаш ли друг избор? Унищожи собствения си орден с гордостта си, с арогантността си и с жаждата за власт. — От вратите по краищата на площада излязоха още бели фигури, други приближиха, без да бързат откъм улиците. Някои вървяха наперено като лордове. Други се държаха за ръце като влюбени. — Властта е единственото, което някога те е интересувало, а сега изгуби и нея. Първият магус и последният.

— Така изглежда. Не те ли радва това?

— Не намирам удоволствие в това, което правя, Баяз. Правя го, защото трябва да го направя.

— Аа. Справедлива битка? Свят дълг? Свещена война, а? Как мислиш, дали Бог ще се усмихне на методите ти?

— Бог се усмихва на резултатите — вдигна рамене Мамун. Още фигури с бели брони излязоха на площада и се наредиха по краищата му. Пристъпяха леко, грациозно и от движенията им струяха огромна сила и чудовищна надменност. Стиснала здраво Семето в едната ръка и сабята в другата, Феро се огледа намръщено.

— Ако имаш план, сега е моментът — изсъска на Баяз.

Той сякаш не я чу, продължи да си стои и да наблюдава обкръжението им. Отпуснатите покрай тялото му юмруци се свиваха и отпускаха, мускулите на челюстите му изпъкваха и потрепераха.

— Жалко, че Калул не можа да дойде — каза той, — но виждам, че си довел приятели.

— Сто, както обещах. Няколко имат друга работа из града и ти изпращат извиненията си. Но повечето сме тук. Повече, отколкото са нужни. — Ядачите не помръдваха от място. Стояха в кръг, а в центъра му стоеше Първия магус. Естествено, Феро Малджин не изпитваше страх.

Но сега шансовете ѝ изглеждаха нищожни.

— Каж ми нещо — провикна се Мамун, — сега, след като краят е близо. Защо уби Ювенс?

— Ювенс ли? Ха! Мислеше си, че може да промени света с усмивки и добри намерения. Добрите намерения не носят полза. Без битка светът не става по-добър. Никого не съм убил. — Баяз погледна косо към Феро. Очите му бяха блеснали, потрепваха, а главата му лъщеше от пот. — Но какво значение има кой кого е убил преди хиляда години? Това, което е от значение, е кой ще умре днес?

— Вярно. Сега най-после ще бъдеш съден. — При тези думи на Мамун, кръгът започна бавно да се свива. Ядачите тръгнаха леко напред, започнаха да стесняват обръча.

Първия магус се усмихна зловещо.

— О, ще има съд, Мамун, можеш да се обзаложиш на това. Магията изтича от моя свят. Моето Изкуство е само бледа сянка на това, което беше някога. Но докато си се тъпкал с човешка плът, си забравил нещо много важно. Че силата се корени в познанието. От Ювенс научих Върховното изкуство. От Канедиас взех Изкуството на сътворението.

— Ще ти е нужно повече, за да ни победиш.

— Разбира се. За това ще ми е нужно малко по-тъмно изкуство.

Въздухът около раменете на Баяз затрептя. Ядачите спряха, някои вдигнаха ръце пред лицата си. Феро притвори очи, но единственото, което почувства, беше лек вятрец. Достатъчен, за да вдигне от каменната настилка дървените прах и стъргодини и да ги понесе в бял облак към краищата на Площада на маршалите.

Мамун сведе поглед и се намръщи. Вкопаният в камъка метал под краката му проблесна на бледата светлина. Кръгове, линии, символи и кръгове в кръговете. Преплитаха се в огромна рисунка, заемаща цялото пространство на площада.

— Единайсет резки и още единайсет наобратно — каза Баяз. — Желязо. Калено в солена вода. Подобрение, вследствие на проучванията на Канедиас. Глъстрод използва непречистена сол. В това му беше грешката.

Мамун вдигна поглед и леденото спокойствие си беше отишло от лицето му.

— Нямах предвид... — Черните му очи прескочиха рязко към Феро, после към ръката ѝ, която стискаше здраво Семето. — Не! Първият закон...

— Първият закон? — озъби се магусът. — Правилата са за малки деца. Това е война, а на война единственото престъпление е да я загубиш. Словото на Еуз ли? — Устните му се извиха презрително. — Ха! Нека дойде лично да ме спре!

— Достатъчно! — Един от ядачите се втурна напред. Прелетя през металните линии на земята, право към центъра на кръга. Феро ахна от изненада, когато камъкът в ръката ѝ изведнъж стана ужасно студен. Видя как въздухът около Баяз затрептя, после се размести и тя сякаш вече не гледаше него, а отражението му по нахъдрена водна повърхност.

Ядачът скочи, с отворена уста, с блестящо острие в ръка. И изчезна. Изчезнаха и двама от другите, които бяха стояли точно зад него. На мястото на единия беше останало огромно размазано петно кръв. Феро го проследи с очи и те постепенно се ококориха. Устата ѝ провисна.

В сградата отзад зееше гигантска дупка, от земята до покрива. Беше като прорязана от дълбок каньон, от чиито ръбести стени висяха парчета мазилка, натрошени на трески летви и счупено стъкло. Към дъното на браздата се посипаха пепел и прахоляк, а из въздуха се понесоха като ято няколко листа хартия. От дупката се разнесе пронизителен писък. След него вопъл. Накрая панически викове. От множество гласове. Гласовете на онези, които се криеха в сградата.

Лош избор.

Устните на Баяз бавно се извиха в усмивка.

— Получи се — прошепна той.

ТЪМНИТЕ ПЪТЕКИ

Последван от рицарите, Джизал влетя през високия портал на входа към градината на двореца. Беше истинско чудо, че върховният правозащитник беше успял да поддържа бясното им темпо, докато препускаха през Агрионт, но възрастният мъж дори не беше задъхан.

— Заклучете портите! — изкрещя той. — Портите!

Двете врати бяха моментално затръшнати и залостени с две дървени греди, с дебелината на корабни мачти. Едва сега Джизал си позволи да се поотпусне. Имаше нещо успокоително в дебелината на тези порти, във височината на стените на двореца, в значителния брой на добре обучените и въоръжени мъже, които го пазеха.

Маровия постави внимателно ръка на рамото му и го насочи към застланата с камък алея към най-близката врата, водеща във вътрешността на двореца.

— Трябва да намерим най-сигурното място, Ваше Величество...

— Какво, ще ме заключите в спалнята ми ли? — Джизал отърси ръката от рамото си. — Или ще ме скриете в някоя изба? Оставам тук, за да ръководя защитата на...

От другата страна на стената се разнесе смразяващ кръвта писък и ехото му отекна в широката градина. Този писък сякаш проби дупка в Джизал и цялата му увереност изтече през нея. Портите се разклатиха леко, изтропаха в дебелите греди и изведнъж идеята за избата започна да придобива неочаквано привлекателен вид.

— Формация! — изрева пискливият глас на Горст. — Защитете краля! — На мига около Джизал се издигна стена от тежко въоръжени мъже с извадени оръжия и вдигнати щитове. Няколко налякаха отпред, извадиха стрели от колчаните на кръста си и започнаха да натягат тетивите на тежките си арбалети. Всички очи бяха приковани в големите порти. Те отново се разклатиха леко и изтракаха.

— Там, долу! — извика някой от стената. — Долу... — Думите преминаха в писък и от бойниците полетя облеченото в броня тяло на войник. Строполи се с дрънчене в тревата, пририта и остана неподвижно.

— Как... — промърмори някой.

От върха на стената надолу полетя една бяла фигура. Превъртя се ловко във въздуха и се приземи, приклепнала на алеята в градината. Изправи се. Беше тъмнокож младеж, с гладка като на дете кожа, облечен в бяла броня със златна инкрустация. В едната си ръка държеше дръжка от тъмно дърво, завършваща с дълго закривено острие. Джизал се вторачи в него и той на свой ред го погледна с безизразни очи. Имаше нещо в тези черни очи или по-скоро, нещо в тях липсваше. Джизал знаеше, че това не е човек. Беше ядач. Нарушител на Втория закон. Един от Стоте думи на Калул, дошъл да урежда древни вражди с Първия магус. Стори му се крайно несправедливо, че беше замесен в техните спорове. Ядачът вдигна ръка, сякаш щеше да ги благославя.

— Нека Бог намери за всички ни място в рая.

— Огън! — изви се гласът на Горст. Арбалетите изтрещяха. Няколко от късите стрели отскочиха от бронята на ядача, други попаднаха на плът — една под нагръдника, в корема, другата в рамото. Трета се беше забила до перата в скулата под дясното му око. Всеки човек с такива рани щеше да се строполи мъртъв. Ядачът скочи напред с умопомрачителна скорост.

Един от стрелците вдигна арбалета пред себе си, в отчаян опит да се предпази. Закривеното острие го сцепи на две и в същото време премина през цялото тяло на войника — излезе от другата страна на корема му, заби се с оглушителен звън в тялото на съседа му и той отлетя с крясък три крачки встрани. Наоколо се разлетяха парчета дърво и изкривена броня. Разсеченият на две войник издаде странен писклив звук и горната половина на тялото му падна на пътеката, обливайки с кръв стъписаните му другари.

Джизал беше изблъскан назад и вече не виждаше нищо повече от проблясваща сянка между рицарите от охраната му. Чу викове и пъшкане, сблъсък на метал, видя размазаните дъги на размахани остриета и пръски кръв. Нечие бронирано тяло излетя във въздуха с размахани като на парцалена кукла крайници и се заби с трясък в стената в отсрещния край на градината.

В следващия момент в телата се отвори пролука. Обграден от рицарите, ядачът продължаваше да върти острието си с шеметна бързина. Единият му замах попадна в бронирано рамо и свали мъжа с

крясък на земята, но от удара тъмната дръжка на оръжието се разцепи и острието отлетя настрани и се заби в тревата. В това време един рицар нападна ядача в гръб и го прониза с алебардата си. Лъскавият ѝ връх щръкна през нагръдника му, чист, без капка кръв по метала. Друг рицар отсече ръката му със секирата си и от все още останалата на рамото част се посипа прах. Ядачът замахна с опакото на ръката си, удари го през гърдите, бронята му се вдлъбна с пронизително скърцане на метал и той се просна по гръб.

Нечие острие на сабя разцепи със звън нагръдника му и от там се вдигна облаче прах, точно като при тупане на килим. Джизал стоеше като вцепенен, когато ядачът залитна право към него. В този момент Горст го избута настрана и с ръмжене замахна отстрани към врата на ядача. Острието на сабята му се вкопа с притъпления звук на желязо и месо и главата на изчадието увисна на хрущял и парче кожа. От зейналата рана се посипа кафява прах, но нещото сграбчи с вече единствената си ръка Горст и здравенякът се олюля с изкривено от болка лице. Ядачът изви ръката му зад гърба и той се свлече на колене.

— Ето го рая ти, копеле! — Острието на Джизал разсече остатъка от врата на ядача и главата му се търкулна в тревата. Той пусна Горст и Джизал видя, че бронята на усуканата му ръка се беше вдлъбнала под формата на пръсти. Обезглавеното тяло бавно се строполи на земята. — Прокълната гад! — Джизал пристъпи напред и изрита главата в другия край на градината. Тя отскочи от стената и се търкулна в една цветна леха, а зад нея по тревата остана кафява прашна следа. Трима от рицарите се надвесиха над тялото, запъхтяното им дишане свиреше през визьорите на шлемовете им. Започнаха да секат и не спряха, докато не го нарязаха на парчета, но пръстите на ръката му продължаваха да потрепват.

— Пълни са с прах — прошепна някой.

Маровия погледна намръщено останките.

— Някои да — каза. — Някои кървят. Всеки е различен. Трябва да влезем в двореца! — извика и забърза през градината. Ще дойдат още от тях!

— Още? — Дванайсет рицари от дворцовата стража лежаха мъртви. Джизал преглътна, докато броеше потрошените и окървавени тела във вдлъбнати и усукани брони. Най-добрите мъже на Съюза бяха осяяли с труповете си градината на двореца — купчини метал сред

изсъхналите листа в тревата. — Още? Но как ще... — Портите се разтресоха. Главата му се обърна рязко към вратите и слепият кураж, обзел го по време на битката, бързо се смени с паника.

— Насам! — изкрещя Маровия. Беше отворил вратата и махаше подканващо с ръка. Джизал се завтече натам, лачените му ботуши се преплетоха, направи три бързи залитащи крачки и се просна по очи. Зад гърба му се чува трясък, прашене на дърво и стържене на метал. Пропълзя, обърна се по гръб и видя портите да политат навътре сред облак от летящи трески. Из въздуха се запремятаха парчета дърво, по каменната алея зачаткаха изкривени пирони, по тревата се посипаха трески.

През портала съвсем спокойно влезе жена. Въздухът над високото ѝ слабо тяло още трептеше. Беше бледа, с дълга руса коса. До нея застана втора, нейно пълно копие, с изключение на това, че лявата ѝ страна, от горе до долу, беше опръскана с кръв. И двете имаха доволни усмивки на идентичните лица. Едната шамароса един рицар вестител, който се беше втурнал към нея. Шлемът с крилете излетя от смазания му череп, докато той се въртеше лудо из въздуха, високо над земята. Другата извърна празните си черни очи към Джизал. Той скочи на крака и побягна. Задъхан от страх, се шмугна покрай Маровия и влезе в мрачния коридор с древните оръжия и брони по стените.

Горст и още няколко рицари от дворцовата стража нахлуха след него. Джизал видя над раменете им, че неравната битка в градината продължи с нова сила. Един от рицарите вдигна арбалет, но в същия миг избухна в облак ситни пръски кръв. Друг рицар се обърна да побегне, но преди да успее да направи и крачка, в гърба му се блъсна бронираното тяло на негов другар и го метна настрани. Сабята излетя от ръката му и той влетя през един от прозорците. Поредният кралски охранител се втурна към двете жени. На няколко крачки от тях падна като покосен на тревата и от снадките на бронята му лумнаха пламъци.

— Помощ! — крещеше някой. — Помощ! По... — Горст затръшна със здравата си ръка тежката врата и един от хората му я залости. Останалите започнаха да свалят от стените пики, алебарди и копия, някои със закачани на тях опърпани бойни знамена, и да запъват с тях вратата.

Джизал вече отстъпваше бавно назад. По гърба му се стичаше студена пот, стискаше дръжката на сабята си, по-скоро за утеха,

отколкото като защита. Драстично оределият му антураж го последва — Горст, Маровия и последните петима рицари. Запъхтени, ужасени, впериха очи във вратата.

— Последната порта не ги удържа навън — прошепна Джизал.
— Има ли смисъл от тази?

Никой не отговори.

— Опичайте си ума, господа — каза Глокта. — Вратата, ако обичаш.

Дебелият наемник замахна със секирата. Полетяха трески. С първия удар входната врата на Университета се разтrese, с втория провисна, а с третия влетя навътре. Едноокото джудже влезе първо, с нож във всяка ръка, последвано от Коска, с извадена сабя.

— Чисто е — разнесе се отвътре стириянски акцент. — Иначе е прашно.

— Отлично. — Глокта погледна към Арди. — Най-добре мини най-отзад.

— И аз това си мислех — кимна уморено тя.

Той прекрачи неуверено прага и след него нахлуха облечените в черно наемници. Последният дърпаше въжето с опъващия се началник Гойл. *И отново тръгвам по същите пътеки, по които вървах, когато за пръв път посетих тази прашна дупка преди толкова много време. Преди гласуването за нов крал. Преди Дагоска дори. Колко е хубаво да се завърнеш...*

Извървяха тъмния коридор покрай зацапаните картини на отдавна забравени професори, по изстрадалото дюшеме, стенещо под ботушите на наемниците. Глокта нахълта в просторната трапезария.

Циркът от практики се беше разпръснал из мрачното помещение точно като при последното му посещение на Университета. Там бяха двамата еднакви мъже от Сулджук, с техните извити саби. И високият, и слабият, тъмнокосият със секирите и огромният северняк със съсипаното лице. *И така нататък, и така нататък.* Поне двайсетина. *Чудя се дали през цялото време не са седели един срещу друг да се гледат заплашително?*

При влизането му Витари скочи от стола си.

— Казах ти да стоиш настрана оттук, недъгав.

— Опитах, кълна се, но тази твоя прелестна усмивка не ми даваше мира.

— Хе-хей, Шило! — Коска влезе с извадена сабя в едната ръка и засука мустак с другата.

— Коска! Ти никога ли не умираш? — Витари тръсна ръка, кръстатото острие изпадна от ръкава ѝ на дългата си верига и изтрака по пода. — Явно днес ми е писано да срещам всички, които най-малко очаквам да видя. — Практиците ѝ се наредиха около нея и наизвадиха оръжия — сабите излязоха от ножниците, боздуганите и секирите от коланите, копията изстъргаха, вдигнати от масите. Наемниците се намъкнаха шумно в трапезарията, с готови за действие оръжия. Глокта се покашля:

— Мисля, че за всички ни ще е най-добре да обсъдим положението като цивилизовани...

— Да виждаш някой цивилизован наоколо? — озъби му се Витари.

Права си. Един от практиците скочи на масата и съдовете и приборите подскочиха и изтракаха. Едноръкият наемник размаха куката си. Двете тежко въоръжени групи се наежиха една срещу друга. Нещата отиваха натам, Коска и наемниците му да си заслужат парите. Заформя се една прилична кървава баня, а всеки знае, че изходът от кървавите бани се слави с печална непредсказуемост. Като цяло, май по-добре е да не рискувам.

— Жалко за децата ти тогава! Много жалко за тях, че в тази стая няма нито един цивилизован човек!

Оранжевите вежди на Витари се склочиха заплашително.

— Те са далеч оттук!

— О, боя се, че не са. Две момичета и момче, нали така? Красиви, с огненочервени коси, като на майка им. *От коя ли порта са излезли? Гуркулите влязоха през западната, значи...* Бяха спрени на източната порта и задържани. — Глокта изпъчи долната си устна. — От съображения за собствената им сигурност, разбира се. В твърде опасни времена живеем, за да оставим сами деца да се разхождат по улиците.

— Кога? — изсъска тя. Дори с маска, Глокта видя ужаса, който се изписа на лицето ѝ.

— Да видим кога една грижовна майка ще изпрати децата си на сигурно място? А, още при първата поява на гуркулите, разбира се, знаеш го. — Разширението на очите ѝ му подсказа, че беше познал. *Забихме острието, а сега да го завъртим в раната.* — Но ти не се тревожи, сега сигурно са вече по леглата, добре завити. Практик Северард им е гледачка. Но ако не се върна...

— Не би посмял да ги нараниш.

— Какво им става днес на всички? Нямало да премина граници. Нямало да посмея да нараня някого. — Глокта я дари с най-противната си усмивка. — Деца ли? Надежда, обещаващо бъдеще, щастлив живот? Мразя малките копеленца! — Сви скованите си рамене. — Но кой знае, може пък ти да ме познаваш по-добре. Щом си съгласна да хвърляш зарове при живота на децата ти в залог, склонен съм да видим кой е прав. Или можем да постигнем споразумение, както направихме в Дагоска.

— Майната ти — изръмжа един от практиците, пристъпи напред и размаха секирата си. *И насилието прави огромна крачка към отприщване...*

— Не мърдай. — Витари изпъна пред него ръка.

— И какво, имаш деца? Голяма работа. Мен не ме е грижа. Сълт също няма да го е иии... — Проблесна метал, веригата издрънка и практикът залитна напред с разпрано гърло.

Кръстатото острие шляпна в отворената длан на Витари и погледът ѝ бързо се насочи отново към Глокта.

— Споразумение, казваш?

— Точно така. Вие оставате тук. Ние минаваме напред. И вие сте ни лук яли, ни лук мирисали, както казват старите хора. Добре знаеш, че не можеш да вярваш на Сълт. В Дагоска те остави на кучетата, нали? А и с него вече е свършено. Гуркулите чукат на вратата. Време е да опитаме нещо ново, не мислиш ли?

Маската на Витари се размърда, когато тя раздвижи замислено устни. *Мисли, обмисля.* Убийците ѝ чакаха с блеснали очи и лъснали остриета. *Хайде, хващай се на блъфа ми, кучко, да не си посмяла да...*

— Добре! — Тя махна с ръка и практиците отстъпиха намусени, без да откъсват очи от наемниците на Коска. Витари кимна към вратата в дъното на трапезарията. — По коридора, после по стълбите надолу. Там има врата. Обкована с черни нитове.

— Отлично. Няколко думи могат да са по-ефективни от десетки остриета, дори във времена като тези. — Глокта закуца към вратата, а Коска и хората му го последваха.

Витари го изгледа кръвнишки през станалите й на цепки очи:

— Само посмей да пипнеш с пръст...

— Да, да — махна пренебрежително Глокта. — Знам, чака ме неописуем ужас.

Докато останките на изтърбушената сграда се стелеха по Площада на маршалите, настана пълна тишина, никой не помръдваше. Ядачите в кръга бяха също толкова стъписани, колкото и Феро. Единственият, който не беше ни най-малко ужасен от опустошението, беше Баяз. Грубият смях изригна от гърлото му и се отрази като ехо от стените.

— Получи се! — извика той.

— Не! — изкрещя Мамун и Стоте думи се втурнаха напред.

Приблжиха — с блясък на красиви оръжия, с отворени гладни усти, с лъснали бели зъби. Стесниха кръга ужасяващо бързо, а хорът от изпълнените им с омраза писъци смрази кръвта в жилите дори на Феро.

А Баяз се смееше.

— Време е за съд!

Феро изръмжа през здраво стиснати зъби, когато Семето изгори с мразовитата си повърхност дланта й. От центъра на кръга се надигна ураганен вятър и помете като кегли прииждащите ядачи, завъртя ги във въздуха, отнесе ги. Разби всяка врата на околните сгради, пръсна на парченца прозорците им, вдигна керемидите и оголи покривите им.

Огромните позлатени порти на Камарата на лордовете излетяха отворени навън, секунда по-късно се отскубнаха от пантите си и се понесоха през площада. Тонове дърво полетяха като подхванати от силен вятър листа хартия. Вихрушката се вряза в редицата на безпомощните ядачи и издълба широка бразда в нея. Разкъса облечените в бели брони тела и те изригнаха във фонтани прах и кръв. Из въздуха се понесоха парчета плът и крайници.

Ръката на Феро, почти до лакътя, трептеше в мараня. Студът плъзна по вените й, разпростря се по цялото й тяло, изгаряше

вътрешностите. Дишаше тежко, на пресекулки. Семето се размаза пред очите ѝ, трептеше, сякаш гледаше ръката си потопена във водата на бърз поток. Вятърът я шибаше през лицето, а белите фигури летяха като играчки, понесени във вихрушка от счупено стъкло, натрошено дърво и натрошен камък. Не повече от дузина успяваха да се задържат на крака. Залитаха под напора на урагана, впили отчаяно стъпала в земята, с опънати до скъсване лъскави коси.

Един от тях, озъбен срещу вихрушката, посягаше към Феро. Беше жена — лъскавата ѝ ризница плющеше, сгърчените ѝ пръсти деряха въздуха. Напредваше бавно, стъпка по стъпка. Гладко, гордо лице, застинало в пълно с омраза изражение.

Същото лице като на ядачите, които я нападнаха при Дагоска. Като тези на търговците на роби, които ѝ отнеха живота. Като това на Утман-ул-Дош, докато се смееше на гнева и безпомощността ѝ.

Яростният писък на Феро се сля с рева на вятъра. Досега не беше предполагала, че е способна на такъв замах. Ужасът и изненадата едва успяха да се изпишат на лицето на жената, преди извитото острие да премине с лекота през протегнатата ръка и да отсече главата ѝ. Трупът отлетя назад в облак прах, струящ от двете рани.

Въздухът се изпълни с проблясващи форми. Застинала неподвижно, Феро стоеше наред фучащите около нея отломки. Огромна дървена греди се вряза в гърдите на един от все още държащите се на земята ядачи и го отнесе с писък. Феро го видя да се издига високо нагоре, набучен на дървото като месо на шиш. В същия момент друг ядач се пръсна на облак от парчета плът и кръв и останките му бяха моментално всмукани в издигащата се спираловидно нагоре вихрушка.

Едрият с брадата продължаваше да се бори, напредваше с вдигнат над главата боздуган и крещеше думи, които нямаше как да бъдат чути. Феро видя през трептящата мараня как Баяз повдига многозначително една вежда и прочете по устните му:

— Гори.

За секунда тялото на ядача блесна с ярката светлина на звезда и този образ се отпечата като светло петно в очите на Феро. В следващата — вятърът отнесе овъглените му кости.

Остана само Мамун. Напрегнал всички сили, влачеше бавно крака по камък и метал, инч по инч, все по-близо до Баяз. Предната

част от бронята на едното му бедро се откъсна и с шеметно въртене изчезна в хаоса на бурята. Последва я една от плоскостите върху рамото. Разкъсаният плат на дрехите му плющеше. Кожата на освирепялото му лице започна да се нагъва на вълни и да се опъва назад.

— Не! — Една ръка с дерящи във въздуха нокти посегна отчаяно към Първия магус.

— Да — каза Баяз. Усмехнатото му лице беше обвито в мараията на горещ ден в пустинята. Ноктите се отскубнаха от пръстите на Мамун, протегнатата му ръка се огъна назад и се пречупи. Миг покъсно се откъсна от рамото и изчезна. Безупречната кожа започна да се обелва от костта и да се вее като съдрано от ураган корабно платно. От разпраната плът се носеше кафява прах, като пясъчна буря над дюните.

Изведнъж цялото му тяло отлетя и се блъсна, високо горе, в стената на една от сградите на площада. На мястото на сблъсъка зейна огромна дупка в зида, а откъртените големи парчета камък бяха веднага всмукани и отнесени от вихрушката. Присъединиха се към въртящата се по краищата на площада фуния от плющяща хартия, трески, цели дървени греди и трупове с размятани във всички посоки крайници. Унищожителният смерч, все по-бърз и по-бърз, следваше железните кръгове по земята. Достигна височината на най-високите сгради, после се издигна над тях. Скубеше, одираше, грабеше всичко, до което се докоснеше, трупахе все повече камък, стъкло, дърво и плът. С всяко завъртане ставаше все по-черен, все по-бърз, все по-оглушителен и безмилостен.

Над умопомрачителния вече рев на вятъра Феро чу едва гласа на Баяз:

— Бог се усмива на резултатите.

Главата на Кучето се пръскаше от болка. Изправи се, разтърси я и от косата му се посипа пръст. По ръката му се стичаше кръв — размазано червено петно по бяла кожа.

Изглежда, светът не беше свършил, както му се бе сторило.

Но се беше разминал на косъм.

Мостът и постройката над портата на стената бяха изчезнали. На мястото им имаше огромна купчина камък и мазилка, а в стената зееше

гигантска дупка. И имаше страшно много прахоляк. Някакви хора продължаваха да се избиват, но повечето се търкаляха по земята, кашляха и плюеха, стенеха, залитаха между отломките от стената, напълно загубили желание за битка. Кучето ги разбираше напълно.

Някой се катереше по купчината камъни, която сега беше на мястото на защитния ров, и тръгваше към пробива в стената. Човек с чорлава глава и дълъг меч в ръка.

Кой друг, ако не Логън Деветопръстия?

— А, мамка му — изруга Кучето. Идваха му от време на време такива глупави идеи на Деветопръстия, но това не беше най-лошото. Някои вървеше след него по импровизирания мост от отломки. Тръпката, със секира в едната ръка, с щит в другата, с мрачно изражение на мръсното лице — човек с тъмни намерения.

— А, мамка му!

Мрачния повдигна покритите си с прахоляк рамене:

— Да ги настигнем, а?

— Хм. — Кучето се обърна и видя Червената шапка да се надига от земята и да изтърсва цяла купчина прах и мръсотия от палтото си. — Ще събереш момчетата, а? — После посочи с върха на меча си към пробива на стената. — Ние тръгваме натам.

Мътните да го вземат, като всеки път, пикаеше му се, та две не виждаше.

Джизал заотстъпва заднишком по сумрачния коридор, едва успяваше да си поеме въздух от страх. Потта му се стичаше по гърба, по врата, дланите му бяха навлажнени и сърбяха.

— Какво чакат? — промърмори някой.

Откъм тавана се чу тихо проскърцване. Вдигна поглед към черните греди.

— Чухте ли...

През тавана влетя размазана бяла фигура и полетя към пода на коридора. Жената се приземи върху един от рицарите и го смаза с тежестта си — стъпалата ѝ оставиха две дълбоки вдлъбнатини в нагръдника му и от визъора на шлема му пръсна кръв.

Тя се усмихна на Джизал:

— Поздрави от пророка Калул.

— За Съюза — изрева един от рицарите и се хвърли напред. Сабята му замахна към нея, но тя вече се намираше от другата страна на коридора. Острието издрънча безобидно по каменния под и рицарят се запрепъва след него. Жената го сграбчи с една ръка под мишницата, приклепна леко и го изстреля пищящ към тавана. Парчетата мазилка не бяха спрели да се сипят, когато докопа за врата друг рицар, засили главата му в стената с такава сила, че шлемът му остана вкопан в разбития зид и гърчещото му се тяло увисна на стената. Античните мечове и саби отскочиха от скобите си на стената и издрънчаха на пода около трупа му.

— Насам! — Върховният правозащитник сграбчи скования от ужас, напълно безпомощен Джизал и го повлачи към двойна позлатена врата. Двамата влетяха в Огледалната зала. Беше разчистена от масите и столовете, които Джизал помнеше от сватбената си нощ, и сега представляваше гол под, застлан с един акър полиран камък.

Той побягна към вратата в другия край на залата и огромното помещение прокълнтя от ехото на тежките му стъпки и насечено дишане. Видя изкривеното си отражение да тича в огледалата отпред и от двете страни на залата. Нелепа картина. Смехотворен крал с килната на една страна корона, с плувнало в пот белязано, сковано от ужас и изтощение лице, бягаше от собствения си дворец. Спря рязко, подметките му занесоха по излъскания камък и едва се задържа да не падне по гръб. Тичащият по петите му Горст почти се сблъска с него.

Една от близначките седеше на пода до вратата, облепната с гръб на огледалната стена. Така допряна до отражението си, човек спокойно можеше да се обърка и да помисли, че всъщност е опряла гръб в този на сестра си. Вдигна вяло една омазана с кръв ръка и му помахаша.

Джизал се обърна към прозорците, но преди дори да си помисли да побегне отново, другата близначка влетя, свита на топка сред облак от блестящи парченца стъкло. Претърколи се многократно по пода, разгъна се, стъпи на крака и спря.

Прокара ръка през русата си коса, прозя се и премлясна с устни.

— Нямах ли понякога усещането, че всичко забавно на този свят се случва само на другите? — попита тя.

РАЗПЛАЩАНЕ НА СМЕТКИТЕ

Червената шапка беше прав. Нямаше нужда никой да умира тук. С изключение на Кървания девет. Беше крайно време това копеле да си понесе заслуженото.

— Още съм жив — прошепна Логън, — още съм жив. — Промъкна се покрай ъгъла на една бяла сграда и се озова в градина.

Помнеше това място пълно с хора. Смееха се, ядяха, разговаряха. Сега не се чуваше смях. По тревата се търкаляха трупове. Някои с брони, други не. Отнякъде се носеше далечен рев — битка може би. Но отблизо — никакъв шум, освен свистенето на вятъра в клоните на дърветата и скърцането на чакъла под подметките му. Настръхнал, тръгна към високата стена на двореца.

Тежките порти бяха изчезнали и от арката на входа стърчаха само усукани панти. Градината от другата страна беше осеяна с трупове. Огънати, окървавени брони. На каменната пътека пред портите имаше цяла камара от тях — премазани, изпотрошени, сякаш някой ги беше налагал с гигантски чук. Един от труповете беше разсечен на две и лежеше в лепкава локва тъмна кръв.

И наред всичко това стоеше мъж. Носеше бяла броня, опръскана и омазана с кръв. Излезе вятър и дългата му коса се развя около безупречно гладкото му, като на бебе, мургаво лице. Беше се загледал в едно от телата, но когато Логън влезе през портата, вдигна глава.

В погледа му нямаше омраза или страх, нямаше ни радост, ни тъга. Всъщност нямаше нищо.

— Доста си далеч от дома — каза той на северняшки.

— Ти също. — Логън се вгледа в безизразното му лице. — Ядач си, нали?

— В това престъпление съм виновен.

— Всеки е виновен за нещо. — Логън вдигна меча и претегли тежестта му в ръка. — Да започваме тогава.

— Дойдох тук да убия Баяз. Никой друг.

— И как ти се удава? — Логън огледа осеяната с трупове градина.

— Веднъж започнеш ли да убиваш, става много трудно да прецениш колко мъртви ще оставиш след себе си.

— Самата истина. Кръвта те води само към още кръв, така казваше баща ми.

— Мъдър човек.

— Де да го бях послушал.

— Трудно е понякога да прозреш... истината. — Ядачът вдигна изцапаната си с кръв дясна ръка и се загледа в нея. — Редно ли е праведният да изпитва... съмнения?

— Ти ми кажи. Не бих казал, че познавам много праведни хора.

— Някога си мислех, че познавам. Сега не съм толкова сигурен. Трябва да се бием, така ли?

— Натам отиват нещата — пое дълбоко въздух Логън.

— Така да бъде.

Врхлетя светкавично, Логън нямаше време да вдигне, камо ли да замахне с меча. Хвърли се встрани от пътя на ядача, но въпреки това отнесе нещо в ребрата — лакът, коляно, рамо. Трудно е да прецениш, когато се премяташ по тревата и всичко пред очите ти се върти. Опитва да стане, но осъзна, че не може. Повдигна едва глава, само това успя. Всяко вдишване му причиняваше болка. Може би трябваше да остане извън стените. Може би трябваше да остави момчетата да си почиват сред дърветата, докато не приключи всичко.

Пред замъгления му поглед изплува високият силует на ядача и засенчи слънцето.

— Съжалявам за това — каза той. — Ще се моля за теб. Ще се моля и за двама ни. — Той вдигна железния си ботуш.

Острието на секирата го посече през лицето и го запрати, залитащ, назад. Логън отърси замайването си и успя да си поеме въздух. Притиснал ръка в гърдите си, се надигна на лакът. Видя белия брониран юмрук да се стоварва с мълниеносна бързина в щита на Тръпката. От ръба му се откърти парче и дългокосият северняк падна на колене. В този момент от бронята на рамото му отскочи със звън стрела и ядачът се обърна по посока на стрелеца. Едната половина на лицето му висеше разпрана и окървавена. Втората стрела го прониза в

гърлото. Под арката на входа, с вдигнати лъкове в ръце, стояха Кучето и Мрачния.

Ядачът затича с широки крачки към тях и въздушната струя от тялото му разлюля тревата, над която летяха краката му.

— Хъ — каза Мрачния. Ядачът го връхлетя с лакът напред. Той се блъсна в едно дърво на десет крачки от мястото, на което беше стоял, и се строполи на тревата. Ядачът посегна с другата си ръка към Кучето, но от входа изскочи един от войниците на Червената шапка, наръга го с копие си в корема и го понесе със засилка назад. През портата нахлуха още северняци. Струпаха се в градината, закрепяха с пълно гърло и заразмахваха мечове и секири.

Логън се претърколи по корем, пропълзя по тревата и докопа дръжката на меч си, откъсвайки стиска трева, докато го придърпваше към себе си. Покрай него премина олюляващ се войник с разбита глава. Стисна зъби, вдигна меч с две ръце и нападна.

Острието се вкопа в рамото на ядача, премина през бронята му и го разцепи почти до гърдите. Пръснатата от удара кръв изпръска право в лицето на Кучето. Почти в същия момент едно от момчетата го тресна странично с боздугана си, приплеска ръката му към ребрата и оставя дълбока вдлъбнатина в бронята му.

Ядачът политна назад и Червената шапка го посече през единия крак. Той се свлече на колене. Потеклата от раните му кръв се стече обилно по бялата огъната броня и започна да се събира на локва върху каменната алея. Въпреки че едната половина на лицето му висеше отпрана, според Логън той се усмихваше.

— Свободен — прошепна.

Логън замахна с меч на Създателя и му отсече главата.

Внезапно се беше извил вятър, въртеше вихрушки по мръсните улици, свиреше в изгорелите руини, вдигаше прах и пепел от земята и ги запращаше в лицето на Уест, докато яздеше към Агрионт.

— Какво е положението? — Трябваше да крещи, за да надвика шума му.

— Изгубиха желание за битка! — изкрещя на свой ред Бринт. Вятърът внезапно смени посоката си и отметна рязко косата му на другата страна. — Преминаха в пълно отстъпление! Изглежда, са били

прекалено вгълбени в обсадата на Агрионт и въобще не са се подготвили за идването ни! Сега се спасяват презглава, обратно на запад. Около стената на Арнолт се завързва тук-там някое сражение, но Орсо здраво ги е погнал през Три ферми!

Уест забеляза познатия силует на Кулата на веригите да се издига над руините и смушка коня си натам.

— Добре! Сега ако успеем да разчистим около Агрионт, можем спокойно да се смятаме за победители! А после може да... — Думите заглъхнаха в гърлото му, когато зави зад ъгъла, откъдето имаше добра видимост към западната порта на цитаделата. Или по-скоро, към мястото, където някога се намираше въпросната порта.

Отне му известно време да осмисли видяното. Кулата на веригите се издигаше от едната страна на колосален по размерите си пробив в стената на Агрионт. Цялата постройка с караулното помещение над портата, незнайно как, беше срутена напълно, заедно с големи участъци от стената от двете ѝ страни. Купчините от отломките им сега задръстваха защитния ров или бяха пръснати навред по площада от другата му страна.

Гуркулите бяха проникнали в Агрионт. Сърцето на Съюза беше беззащитно.

Недалеч отпред, пред цитаделата бушуваше битка. Уест смушка коня и тръгна през пръснатите безразборно войници в сянката на стената, някои бяха изостанали в тила, други бягаха от битката, а трети просто лежаха ранени по земята. Видя как редица от приклекнали стрелци засипа с безмилостен залп на арбалетите си гуркулските орди и голяма част от тях изпопадаха на място. Някъде отстрани, над воя на вятъра се носеха крясъците на мъж, докато друг се опитваше да стегне окървавен турникет на отрязания му крак.

Лицето на Пайк беше по-мрачно от всякога.

— Не бива да сме толкова напред, господине. Тук не е безопасно.

Уест се направи, че не го чу. Всеки трябваше да даде всичко от себе си, без изключения.

— Трябва да сформираме редица! Къде е генерал Крой? — Но сержантът вече не слушаше. Беше вдигнал нагоре очи и устата му зееше. Уест се обърна на седлото.

От западния край на цитаделата се издигаше черна фуния. Първоначално му се стори, че беше просто завъртян във вихрушка

дим, но след кратко наблюдение осъзна, че беше съставена от въртящи се из въздуха отломки. Огромна маса отломки. Безброй тонове натрошен материал. Погледът му я проследи във височина — по-нагоре и по-нагоре. Дори облаците се въртяха в спирала над фунията. Боят секна, когато съюзническите войници и гуркулите зяпнаха едновременно към опустошителната колона над Агрионт. Кулата на веригите стърчеше като черен пръст пред нея, а Кулата на Създателя беше само тънка топлийка отзад в далечината.

Тогава от небето се изсипа градушката. Първоначално от дребни отломки — трески, прахоляк и пясък, сухи листа и хартия. След това към земята полетя парче дърво с размерите на крак от стол, отскочи високо от паветата и се запремята лудо във въздуха. Един от войниците изквича от болка, ударен в рамото от голям колкото юмрук камък. Онези, които не се биеха, започнаха да отстъпват, да клякат по земята и да вдигат щитове над главите си. Вятърът се засили още повече. Дрехите плющяха под напора му, мъжете залитаха от поривите му, облягаха се на него, със стиснати зъби и свити на цепки очи. Въртящата се колона потъмня, разшири се, увеличи скоростта си и почти опря в небето. Уест видя танцуващите в периферията ѝ пращинки, като рояк мушици в летен ден.

Само дето не бяха мушици, а огромни каменни блокове, парчета дърво, земя и метал, които по някакъв каприз на природата бяха всмукани от вихрушката и вдигнати нависоко. Не знаеше нито какво ставаше, нито как. Успяваше единствено да зяпа неразбиращо.

— Господине! — изкрещя в ухото му Пайк. — Господине, трябва да вървим! — Той хвана сбруята на коня на Уест. Недалеч от двамата, с трясък върху паважа се сгромоляса голям къс от стена. Конят на Уест се вдигна на задни крака и изцвили. Пред очите му всичко подскочи завъртя се, после стана тъмно. Не знаеше колко дълго продължи това.

Опомни се по очи, с пълна с прахоляк уста. Вдигна глава, надигна се на четири крака, олюля се. Вятърът ревеше в ушите му, а летящите с него песъчинки жилеха лицето му. Беше тъмно, като по здрачаване. Навсякъде летяха останки. Ураганът брулеше земята, сградите, хората които се бяха скупчили като овце — забравили за битки, проснати по очи редом с мъртвите и ранените. Кулата на веригите беше пометена от летящите останки, керемидите ѝ бяха отнесени от гредите на покрива, които на свой ред бяха отскубнати и

се понесоха с вихрушката. От някъде към земята полетя огромна гредка, сгромоляса се на паветата и започна да се премията по земята, помитайки труповете по пътя си. Врязва се през стените в една къща и покривът ѝ моментално хлътна.

Уст трепереше, сълзите от парещите му очи биваха откъсвани на мига от лицето му. Почувства се напълно безпомощен. Така ли ще дойде краят? Не покрит с кръв и слава, начело на безразсъдна атака, като генерал Паулдър. Не тихо и кротко в съня си, като лорд-маршал Бър. Дори не с черна качулка на бесилката, заради убийството на принц Ладисла.

Смазан по случайност от огромно парче боклук, паднало от небето.

— Прости ми — пошепна срещу рева на бурята.

Видя как черният силует на Кулата на веригите се размърда. Видя го да се накланя. От зида се откъртиха камъни и заваляха в защитния ров. Огромната постройка се килна рязко, изду се на една страна и неестествено бавно се разпадна по напора на бушуващата буря.

Разпадна се на огромни късове, които се стовариха върху покривите на околните постройки, смазаха изпокрилите се в тях хора и се пръснаха на смъртоносни отломки във всички посоки.

И това беше всичко.

Около мястото, което някога беше Площадът на маршалите, сега нямаше сгради. Нямаше ги подскачащите фонтани, величествените статуи на Кралския булевард, дворците на мекушавите бели.

Отнесени.

Лъскавият купол на Камарата на лордовете беше откъснат от постройката, напукан и накрая отскубнат и пръснат на ситни парчета. Високата фасада на Военния щаб беше опустошена руина. От останалите величествени постройки бяха останали да стърчат само развалините непосредствено над основите. И всичко това се бе изпарило пред очите на Феро. Стрито на безформена маса, която се въртеше безмилостно около Първия магус. Бясна и ненаситна, от земята до небесата.

— Да! — Чу Фери радостния му смях над рева на вятъра. — По-велик съм от Ювенс! По-велик от самия Еуз!

Това ли е отмъщението? И ако е, колко от него ще е нужно, за да бъде тя отново цяла? Замисли се колко ли хора се бяха скрили в изчезналите вече сгради. Трептенето около Семето се разрасна, стигна до рамото ѝ, до врата, накрая я погълна цяла.

И стана тихо.

Някъде далеч разрушението продължаваше, но беше размазано, неясно, а звуците от него достигаха до ушите ѝ заглушени, сякаш минаваха през много вода. Ръката ѝ беше напълно безчувствена чак до рамото. Видя усмихнатия Баяз с вдигнати нагоре ръце. Вятърът бушуваше около тях, като безкрайна въздушна стена.

Но в нея имаше някой. Форми.

Всичко се размазваше все повече, но те се открояваха все по-ясно. Събраха се на ръба на най-външния кръг. Сенки. Духове. Цяла гладна тълпа от тях.

— Фери... — разнесе се шепотът им.

Изведнъж в градината се разрази буря, по-внезапно от тези във Височините. Светлината изчезна и от притъмнялото небе заваляха всевъзможни парчета. Кучето не знаеше откъде идват, но не го и интересуваше. Имаше по-належащи тревоги.

Влачеха ранените през високия портал, стенещи, проклинали, или още по-зле — необелващи и дума. Няколко оставиха навън — обратно при пръстта. Няма смисъл да се мориш за онези, на които не можеш да помогнеш.

Логън държеше Мрачния под мишниците, а Кучето държеше краката му. Беше пребледнял като платно, само устните му бяха изцапани с кръв. На лицето му беше изписано, че е зле, но той не се жалваше, не и Хардинг Мрачния. Кучето нямаше да повярва на ушите си, ако го беше направил.

Сложиха го на пода в мрачния коридор на двореца. Отвън се чуваше как нещо пада тежко по тревата, дрънчеше по прозорците, барабанеше по покрива. Внесоха още от момчетата — счупени ръце, крака и по-лошо. Тръпката влезе с почервеняла от кръв секира в дясната ръка, а лявата висеше безпомощно.

Кучето за пръв път виждаше коридор като този. Подът беше от бял и зелен камък, гладък и лъскав като стъкло. По стените висяха огромни картини. Таванът беше покрит с листа на дървета и цветя така майсторски издялани, че ако не бяха покрити със злато и не проблясваха слабо на светлината от прозорците, щяха да изглеждат като истински.

Мъжете наклеяха над ранени другари, даваха им вода, казваха по някоя успокоителна дума, слагаха шини по счупените им крайници. Но Логън и Тръпката стояха прави и се гледаха един друг. Не с омраза, но не и с уважение. На Кучето му беше трудно да прецени какво точно беше това в очите им, но и не го беше много грижа.

— Какви ги мислеше? — викна сърдито на Логън. — Да хукнеш така сам? Мислех, че сега си главатар! Не си даваш много зор, а?

Логън не отвърна, просто стоеше и гледаше с блеснали очи в нищото.

— Трябва да помогна на Феро — промърмори под носа си. — И на Джизал.

— На кого да помогнеш? — зяпна го Кучето. — Тук има истински хора, на тях трябва да помогнеш.

— Не ме бива много с ранените.

— Ама да ги докарваш дотам те бива, и още как! Върви тогава, Кървави девет, щом така искаш. Залавяй се за работа.

Видя как лицето му потрепна, когато чу това име. Отстъпи назад, притиснал ръка към гърдите си, с отпуснат надолу окървавен меч в другата. После се обърна и закуца по лъщящия коридор.

— Боли — каза Мрачния и Кучето клекна до него.

— Къде?

— Навсякъде. — Устните му се разтегнаха в омазана с кръв усмивка.

— Така, чакай... — Вдигна ризата му нагоре. Едната половина на гърдите му беше вдлъбната навътре и покрита с огромна тъмна като катранено петно синина. Не можеше да повярва, че човек с такава рана може още да диша. — А... — Нямаше представа дори откъде да започне.

— Мисля, че... бях дотук.

— Какво? Това ли? — направи несполучлив опит да се усмихне Кучето. — Само драскотина.

— Драскотина, а? — Мрачния понечи да надигне глава, присви болезнено очи и се отпусна. Дишаше едва-едва. Загледа се нагоре с ококорени очи. — Мамка му, какъв хубав таван.

— Ъхъ. Мисля — едва успя да преглътне Кучето.

— Трябваше да умра още преди време, в дуела с Деветопръстия. Всеки ден оттогава ми е подарък. Но аз съм благодарен за тези дни, Куче. Беше ми много приятно... да си говорим с теб.

Мрачния затвори очи и спря да диша. Никога не говореше много, Хардинг Мрачния. С това беше известен. И сега замлъкна завинаги. Безсмислена смърт, далеч от дома. Не в името на нещо, в което вярваше, разбираше, дори нито заради някаква полза. Чиста загуба. От друга страна, Кучето се беше нагледал на хора, които се връщаха обратно при пръстта, и знаеше, че не може да очаква нещо хубаво от това. Пое дълбоко въздух и заби поглед в пода.

Светлината на газения фенер хвърляше сенки по ронещите се стени на коридора и те пълзяха по грубия камък и напуканата мазилка. Придаваше зловещ вид на силуетите на наемниците и слагаше неузнаваема маска на лицата на Коска и Арди. Тъмнината сякаш се събираше в масивната каменна арка над вратата — древна, грапава и разкривена, обкована с черни железни нитове.

— Нещо смешно ли виждате, началник?

— Стоях тук — промърмори Глокта. — Точно на това място. Със Силбър. — Протегна ръка и върховете на пръстите му докоснаха железната дръжка на бравата. — Ръката ми беше на дръжката... и тогава отминах вратата. Каква ирония. Така дълго преследваните отговори — колко често се оказва, че през цялото време са били под носа ни, на върха на пръстите на ръката ни.

Приблужи до вратата и по усукания му гръб премина тръпка. Отвътре се чуваше приглушеното напевно мърморене на непознат език. *Професорът демоник призовава обитателите на подземния свят?* Прокара език по устните си. Споменът за замръзналите останки на Маровия беше още жив в съзнанието му. *Ще е крайно необмислено да влетим просто ей така, без значение колко силно желаем да получим най-после отговор на въпросите. Твърде прибързано...*

— Началник Гойл, след като бяхте така добър да ни доведете дотук, може би ще искате пръв да влезете през тази врата?

— Гъргх — изписка през парцала в устата си Гойл и изцъклените му очи се облешиха още повече. Коска сграбчи за яката бившия началник на Инквизицията на Адуа, с другата си ръка хвана дръжката на вратата и рязко я отвори. Постави крак на задника на Гойл и го изстреля през вратата. Той влетя в стаята, крещейки неразбираемо през натикания в устата му парцал. Монотонният речитатив се усили, но над него ясно се чу металическото тракане на арбалет.

Какво би казал в такъв момент полковник Глокта? За победа, напред, момчета. Глокта нахлу в стаята, оплете в бързината крака, но успя да се задържи да не падне. Огледа се смаяно. Намираше се в просторно овално помещение с куполен таван. Потъналите в сенки стени бяха покрити с изключително детайлен стенопис. *Тревожно познат при това.* Фигурата на Господаря Създател се извисяваше пет пъти по-висока от човешки ръст. Зад разперените му ръце горяха огньовете в ярки цветове — пурпурночервено, оранжево и бяло. На отсрещната страна на овалната стена, проснат на тревата под разцъфнали дървета, лежеше и кървеше обилно брат му Ювенс. Между двамата, магусите вървяха към своето отмъщение — петима от едната страна, шестима от другата, а начело — плешивата фигура на Баяз. *Кръв, огън, смърт, мъст. Колко уместен декор, предвид обстоятелствата.*

По широкия под, с изключителни прецизност и старание, беше на рисувана странна плетеница. Кръгове в кръгове, фигури, символи, начертани с бял прах и преплетени в изумително сложна конфигурация. *Сол, ако не ме лъжат очите.* На две-три крачки пред вратата, точно пред най-външния кръг, Гойл лежеше по очи на пода, с вързани зад гърба ръце. Под тялото му се разрастваше локва кръв, а от гърба му стърчеше върхът на стрела. *Точно където се предполага, че е сърцето му. Никога не бих си помислил, че точно то ще се окаже уязвимото му място.*

Четиримата професори стояха и гледаха стреснато към вратата. Чайл, Денка и Канделау държаха по една свещ във всяка ръка, чиито цвърчащи фитили бълваха задушлива, противна миризма на престоял труп. Соразин, професорът химик, стискаше в ръце вече празния

арбалет. Осветените отдолу в ярко жълто лица на възрастните мъже бяха неподвижни като гротескни театрални маски.

В дъното на стаята, Силбър стоеше зад малка, осветена от газена лампа катедра, на която беше разтворена голяма книга. Беше се вторачил съсредоточено в нея, пръстите му съскаха по страниците и устните му не спираха да мърдат. Дори от това разстояние, независимо от студа в стаята, Глокта видя, че по челото и лицето му бяха избили едри капки пот. Зад него, изпънат като струна в снежнобялото си палто и с пронизващи като кинжали сини очи, стоеше архилектор Сълт.

— Глокта, недъгаво копеле такова! — озъби се той. — Какво си мислиш, че правиш тук?

— Щях да ви попитам същото, Ваше Високопреосвещенство. — Описа дъга с бастуна пред себе си. — Само че свещите, древните книги, заклинанията и кръговете от сол по пода говорят пределно ясно за това, що за игра играете, не мислите ли? *Изненадващо детска игра, като се замисля. През цялото това време, докато изтезвавах наред, за да затрия Текстилната гилдия, докато рискувах живота си в Дагоска, докато изнудвах лордовете за гласовете им, ти си се занимавал с... това?*

Но, изглежда, Сълт приемаше доста на сериозно играта си.

— Разкарай се, глупако! Това е последният ни шанс!

— Това? Сериозно? — Коска вече беше влязъл в стаята и сега наемниците му го последваха. Силбър не беше откъснал очи от страниците на книгата и продължаваше да нарежда монотонно, а потта направо се лееше от лицето му. Глокта го погледна намръщено. — Някой да му затвори устата.

— Не! — извика Чайл и на малкото му лице се изписа неистов ужас. — Не трябва да прекъсвате заклинанието! Това е много опасно! Последствията могат да бъдат... да бъдат...

— Катастрофални! — изписка Канделау. Необезпокоен от предупрежденията, един от наемниците пристъпи напред.

— Не приближавайте до солта! — изпищя на свой ред Денка и от треперещите свещи в ръцете му плисна разтопен восък. — Каквото и да правите, не пристъпвайте солта!

— Чакай! — кресна Глокта. Наемникът спря досами кръга и го погледна очаквателно над маската си. В стаята беше станало още по-студено. Неестествено студено. Нещо ставаше в центъра на кръговете.

Въздухът трептеше като нагорещен, като маранята над клада. Сипкавият глас на Силбър продължаваше да нарежда. Замръзнал на място, Глокта огледа един по един възрастните професори. *Какво да правя? Да го спра или не? Да го спра или...*

— Позволете на мен! — Коска пристъпи напред, докато ровеше с лявата си ръка във вътрешния джоб на палтото. *Шегуваш се...* Извади с театрален жест ножа. Острието проблесна, докато се премятеше през трептящия въздух над центъра на кръговете и се заби до дръжката в челото на Силбър.

— Ха! — Коска стисна рамото на Глокта. — Казвах ви аз. Виждали ли сте такова хвърляне, а?

По лицето на Силбър потече тънка струйка кръв, очите му се извъртяха нагоре, клепачите примигнаха няколко пъти, после той се свлече настрани и повлече със себе си катедрата, преди да се строполи на пода. Книгата падна, разлистена върху него, лампата се разля и пръсна струи горящо масло по пода.

— Не! — изкрещя Сълт.

Чайл зяпна с широко отворена уста. Канделау захвърли свещите и се срина на пода. Денка нададе ужасен писък и покри с ръка лицето си, но едното му ококорено око продължи да надзърта между пръстите. Всички, с изключение на Коска, се вторачиха втрещено в трупа на професора демоник. Стиснал малкото му останали зъби и с почти затворени очи, Глокта зачака. *Този ужасяващ и при все това прекрасен протяжен момент между удара в палеца на крака и последващата болка. Ето го, идва. Идва. Ето я, болката идва...*

Нищо не дойде. В стаята не прокъртня демоничен смях. Подът не се разтвори, за да разкрие портите на ада. Трептенето на въздуха над кръга спря и в стаята стана по-топло. Почти разочарован, Глокта повдигна учудено вежди.

— Изглежда, окултните изкуства са силно надценени.

— Не! — изръмжа за пореден път Сълт.

— Боя се, че е така, Ваше Високопреосвещенство. И като си помисля само, че някога ви уважавах. — Усмихна се на професора химик, който продължаваше да стиска немощно празния арбалет, и махна с ръка към трупа на Гойл. — Добър изстрел. Моите поздравления. Една бъркотия по-малко за разчистване. — Даде знак на тълпата наемници зад гърба си. — Хванете този човек.

— Не! — извика Соразин и хвърли арбалета на пода. — Нищо от това не беше моя идея! Нямах избор! Той беше! — Посочи с дебелия си показалец към тялото на Силбър. — И... и той! — Посочи с трепереща ръка към Сълт.

— Добре, схващаш накъде отиват нещата, но ще трябва да почакаш официалния си разпит. Ще бъдеш ли така добър да арестуващ Негово високопреосвещенство?

— С удоволствие. — Коска тръгна с небрежна походка през стаята. Ботушите му вдигнаха облачета сол и оставиха разрушителната си следа в сложната, старателно изписана плетеница на пода.

— Глокта, ти недодялан кретен такъв! — извика пронизително Сълт. — Нямах представа каква опасност представлява Баяз! Първия магус и неговото копеле! Глокта! Нямах право! Аа! — Коска изви ръката му на гърба, свали го на колене и бялата му коса се разпиля в пълен безпорядък. — Нямах никаква представа...

— Ако гуркулите не ни избият до един, ще имате предостатъчно време да ми разкажете. Бъдете сигурен в това — ухили се злобно Глокта, докато Коска стягаше въжето около китките на Сълт. — Архилектор Сълт. Арестуван сте за измяна срещу Негово величество краля.

Джизал стоеше като истукан. Една от близначките, онази, опръсканата с кръв, вдигна бавно дългите си ръце и се протегна доволно. Другата повдигна вежда и го погледна въпросително.

— Как предпочиташ да умреш?

— Ваше Величество, застанете зад мен — каза Горст и прехвърли сабята в здравата си ръка.

— Не. Този път, не. — Джизал свали короната си, същата, която Баяз така старателно подбира за него, и я захвърли небрежно на пода. До гуша му беше дошло да е крал. Ако щеше да умира, щеше да умре като обикновен човек. Сега осъзнаваше колко много му бе предоставено наготово. Повечето хора не можеха да мечтаят дори за половината на подобни привилегии. Толкова възможности имаше да направи нещо добро, но той ги пропиля в мрънкане и мисли само за себе си. Сега вече беше късно да поправя каквото и да било. — Живях

целия си живот на гърбовете на другите. Криех се зад тях. Катерех се по раменете им. Стига толкова.

Една от сестрите вдигна ръце и започна бавно да ръкопляска. Ритмичното пляскане отекува в огледалата. Другата се изкикоти. Горст вдигна сабята си и Джизал направи същото — последна, безсмислена проява на непримиримост.

Тогава върховният правозащитник Маровия профуча между двамата и застана отпред. Старецът се движеше с невероятна скорост и дългата му черна роба се развя зад гърба му. Държеше нещо в ръка. Дълга тръба от тъмен метал, завършваща с кука на единия край.

— Какво... — промърмори Джизал.

Внезапно куката блесна с ослепително бяла светлина, като слънцето в ясен летен ден. Стотици други куки просветнаха като звезди в огледалата на стените. Джизал ахна и примижа. Закри с ръка очите, но ярката дъга на куката остана отпечатана от вътрешната страна на клепачите му.

Примигна, зяпна и свали ръка от очите си. Близначките бяха там, Маровия също, неподвижни като статуи, не бяха помръднали от място. От тесните отвори под куката на странното оръжие се процедиха със съскане тънки струйки пара и плъзнаха нагоре по ръката на върховния правозащитник. Все още никой не помръдваше.

Тогава, дванайсетте огромни огледала в дъното на залата се разделиха през средата, като листове хартия, срязани с най-острия нож на света. Няколко от долните половини и една от горните полетяха забавено към пода и се пръснаха на хиляди парченца по лъскавия камък.

Едната от близначките изпъшка и Джизал забеляза, че от бронята ѝ шуртеше кръв. Тя вдигна ръка към него, но китката ѝ се отдели плавно от ръката, тупна на пода и от гладкия срез пръсна кръв. Падна наляво. Или поне тялото ѝ падна натам. Краката ѝ се килнаха на другата страна. Тялото се удари в пода и главата ѝ се търкулна в нарастващата локва кръв по полирания камък. Косата, отрязана малко под тила, се посипа като златен облак върху кървавите ѝ останки.

Броня, плът и кост — разчленени с такава прецизност, сякаш бяха отрязани с тънка метална жица. Сестрата отдясно на Маровия го погледна намръщено и залитна напред. Коленете ѝ се огънаха и тялото ѝ се срина, прерязано на две в кръста. Краката ѝ паднаха последни и от

тях се изсипа купчина кафява прах. Горната половина вдигна глава, изсъска, заби нокти в пода и се придърпа напред.

Въздухът над раменете на Маровия затрептя и ядачът избухна в пламъци. Известно време се мята по пода и пищя, но накрая спря неподвижно. Сега на пода имаше само овъглена, димяща купчина пепел.

Върховният правозащитник вдигна странното оръжие, от което все още излизаше малко пара, и тихо подсвирна.

— Канедиас. Знаеше как се правят оръжия. Господар Създател, в истинския смисъл на думата, а, Ваше Величество?

— Какво? — промърмори объркано Джизал.

Когато тръгна обратно към двамата с Горст, лицето на Маровия вече се стичаше надолу като разтопен восък. На негово място започна да се оформя друго лице. Единствено очите останаха непроменени. Различни на цвят, с тънки радостни бръчки около тях, докато се усмихваха на Джизал като на стар приятел.

Йору Сулфур се поклони учтиво.

— Няма почивка, а, Ваше Величество? — Работата край няма.

Чу се трясък и една от вратите влетя в залата. Джизал вдигна сабята и сърцето му се качи в гърлото. Сулфур се извърна рязко и стисна дръжката на оръжието на Създателя. В залата с олюляваща се походка влезе мъж. Огромен, с изкривено в гримаса и цялото покрито с белези лице. Дишаше тежко, едната му ръка беше притисната до ребрата, а в другата държеше увиснал надолу меч.

— Логън Деветопръстия — не можа да повярва на очите си Джизал. — Ти как се озова тук?

Севернякът го погледна за момент, без да проговори. После се облегна с гръб на огледалото до вратата, пусна меча и той изтрака на пода. Плъзна се бавно надолу, седна и отпусна назад глава.

— Дълга история — каза накрая.

— Чуй ни...

Вятърът се изпълни със сенки. Стотици. Наредиха се по края на най-външния кръг от замъгленото сякаш от слана желязо.

— ... имаме да ти казваме много неща, Феро...

— Тайни...

— Кажи, какво можем да ти дадем?

— Ние знаем... всичко.

— Трябва само да ни пуснеш да влезем...

Толкова много гласове. Сред тях чу този на Аруф, стария й учител. Чу Сусман, търговеца на роби. Чу майка си, баща си. Чу и Юлвей. И принц Утман. Стотици гласове. Хиляди. Познати гласове, които беше забравила. Гласовете на живи и мъртви. Викове, шепот, писъци. Шептяха в ухото й. Не, по-близо. По-близо дори от собствените й мисли.

— Искаш отмъщение, нали?

— Ние можем да ти дадем отмъщение.

— Такова, каквото не си и сънувала.

— Ще ти дадем всичко, което поискаш. Всичко, от което се нуждаеш.

— Само ни пусни вътре...

— А тази празнина в теб?

— Ние сме това, с което можеш да я запълниш!

Металните кръгове бяха побелели от скреж. Феро приклепна под отвора на дълъг тунел. Стените му бяха от фучаща, яростно ревяща материя, пълна със сенки. Другият му край опираше в притъмнялото небе, а някъде отвън кънтеше глухо смехът на Първия магус. Въздухът вибрираше от мощ, усукваше се, трептеше размазан.

— Ти не трябва да правиш нищо.

— Баяз.

— Той ще го направи.

— Глупак!

— Лъжец!

— Пусни ни да влезем...

— Той не те разбира.

— Използва те!

— Той се смее.

— Но няма да е задълго.

— Портите стенат от натиск.

— Пусни ни...

Ако Баяз чуваше гласовете, с нищо не показваше, че го прави. Под краката му плъзнаха пукнатини по земята. Парченцата от натрошения камък полетяха в танцуващи спирали около тялото му.

Железните кръгове започнаха да се местят и огъват. Отскубнаха се с пронизително стържене от камъка и острите им ръбове проблясваха.

— Ключалките се чупят.

— Единайсет резки.

— И единайсет резки наобратно.

— Портите се отварят.

— Да — казаха в хор всички гласове.

Сенките се струпяха по-близо. Дъхът на Феро се накъса, зъбите й затракаха, разтрепери се, студът достигна сърцето й. Продължаваше да коленичи на ръба на пропастта, бездънна, безкрайна, пълна със сенки и гласове.

— Скоро ще дойдем при теб.

— Много скоро.

— Нашето време приближава.

— Двете страни отново ще се съберат.

— Както им е писано.

— Отпреди Еуз да изрече Първия закон.

— Пусни ни да влезем...

Трябва да продължи да стиска Семето, още малко. След това гласовете ще й дадат отмъщение. Баяз е лъжец, знаеше го от самото начало. Не му дължи нищо. Клепачите й потрепераха и се затвориха, устата й зейна. Шумът на вятъра съвсем изчезна, сега чуваше само гласовете.

Шептящи, утешителни, справедливи.

— Ние ще завземем този свят и ще сложим нещата в ред.

— Заедно.

— Пусни ни вътре...

— Ти ще ни помогнеш.

— Ти ще ни освободиш.

— Можеш да ни се довериш.

— Довери ни се...

Доверие?

Думата, която използват само лъжците. Феро си спомни опустошения Олкъс. Зеещите руини, изпепелената земя. Създанията от Другата страна са изтъкани от лъжи. По-добре да живее с празнината в себе си, отколкото да я запълни с тях. Постава върха на езика си между

зъбите и стисна силно. Усети устата ѝ да се пълни със солена кръв. Пое дълбоко въздух и отвори очи.

— Довери ни се...

— Пусни ни да влезем!

Забеляза размазаното трептящо очертание на кутията на Създателя. Наведе се над нея и зачопли с изтръпналите си пръсти, докато вятърът бичуваше лицето ѝ. Феро няма да бъде ничий роб. Нито на Баяз, нито на Издаващите тайни. Тя ще открие своята пътека. Тъмна може би, но нейна.

Капакът се отвори.

— Не — изсъскаха в хор гласовете.

— Не!

Феро изскърца с кървави зъби и изръмжа от ярост, докато опитваше да разтвори пръстите на ръката си. Светът се беше стопил в безформена, пълна с писъци тъмна маса. Постепенно, много бавно мъртвите ѝ пръсти започнаха да се отварят. Ето го нейното отмъщение. На лъжците, използвачите и крадците. Земята се разтресе, напука се, разпра се, тънка и крехка като стъкло, и отдолу бе бездънна пропаст. Обърна дланта надолу и Семето изпадна от ръката ѝ.

— *Не!* — изкрещяха заповедно гласовете.

Заслепена, Феро сграбчи капака на кутията.

— Майната ви! — процеди през зъби.

С последното зрънце сила, останало в ръцете ѝ, затвори капака.

СЛЕД ДЪЖДОВЕТЕ

Високо горе, на една от кулите на двореца, Логън се подпря на парапета и, премрежил очи, обърна лице срещу вятъра. Същото, сякаш преди сто години, беше направил и от върха на Кулата на веригите. Спомни си как се дивеше тогава на безкрайния град, разстлан пред очите му, как се чудеше има ли друг такъв, създаден от човешка ръка, така горд, величествен и неразрушим град като Агрионт.

Мътните го взели, как се менят времената.

Зелените морави на парка бяха осеяни с боклук и пречупени дървета, а тревата им беше изровена почти напълно. Езерото беше изтекло и от него бе останало само кално блато. Няколко от красивите бели сгради в западния край на парка все още стояха, но прозорците им зееха празни. Тези малко по-нататък нямаха керемиди и оголелите греди на покривите им висяха. Още по-нататък бяха останали само голи стени, изтърбушени черупки на сгради, пълни с натрошени камъни и мазилка.

А след тях нямаше нищо. Величествената сграда със златния купол — нямаше я. Площада, на който гледа играта с ножовете — нямаше го. Кулата на веригите, могъщата стена в подножието ѝ, всичките онези високи покриви, по които бягаха двамата с Феро. Нямаше ги.

В западния край на Агрионт, като издялан в каменната материя на града, опираше гигантски кръг на разрушение — цели акри земя, безформена купчина отломки. Градът отвъд беше раздран от черните следи на пожарите, които на места все още горяха. От тях и от няколко овъглени черупки, носещи се по вълните на залива, се издигаха черни стълбове дим. А над всичко това, чисто черна на фона на натежалото от облаци небе, нехайна и непокътната, се извисяваше Кулата на Създателя.

Логън стоеше на върха на кулата и чешеше белязаната си буза. Раните боляха. Толкова много рани. Нямаше част от тялото му, която да не бе ударена, насинена, порязана или разпрана. От битката с ядача, от битката пред защитния ров, от дуела със Страховития, от

седемдневното клане във Височините. От стотиците минали боеве, сражения и войни. Прекалено много, за да ги запомни всичките. Беше толкова уморен, толкова пребит, от всичко му бе дошло до гуша.

Погледна намръщено към ръката си на парапета. Голият камък отвърна на погледа му през празното място на липсващия пръст. Все още е Деветопръстия. Кървавия девет. Човек, изтъкан от смърт, както каза Бетод. Вчера замалко да убие Кучето, знаеше го. Най-добрия му приятел. Вдигна меча и ако не беше поредната приумица на съдбата, щеше да го направи.

Спомни си как стоеше на върха на Великата северна библиотека и гледаше притихналата долина, гладкото като стъкло езеро и образа, отразен в повърхността му. Спомни си усещането на вятъра по прясно избръснатото си лице и мисълта за това, дали човек може да се промени.

Сега знаеше отговора.

— Деветопръсти господарю!

Логън се обърна рязко назад и изсъска от болка, когато шевовете на ребрата му се опънаха. Първият магус прекрачи прага и излезе на терасата. Беше някак променен. Изглеждаше млад. По-млад, отколкото при първата им среща. В движенията му имаше енергичност, а в очите — блясък. Стори му се, че дори забеляза няколко черни косъма в сивата брада около дружелюбната усмивка. Първата усмивка от доста време насам.

— Ранен ли си? — попита той.

— Не ми е за първи път — въздъхна натъжено Логън.

— При все това не става по-лесно с всеки следващ път. — Постави месестите си юмруци на парапета и се загледа с усмивка в далечината. Все едно гледаше поле с цветя, а не пълното разрушение на един град. — Не очаквах да те видя отново така скоро. Още повече така издигнал се. Разбрах, че враждата ти е приключила. Победил си Бетод. Изхвърлил си го от собствения му замък, както подочух. Чудесно решение. Винаги мислиш за песните, които ще се пеят, а? А после си взел мястото му. Кървавия девет, крал на северняците! Да не повярва човек.

— Не стана точно така — намръщи се Логън.

— Подробности. Резултатът е същият обаче, нали? Най-последен мир в Севера, а? Както и да е, поздравления!

— Бетод ми каза някои неща.

— Ами? — подхвърли небрежно Баяз. — Аз винаги съм намирал разговорите си с него за прекалено скучни. Все за себе си говореше, за неговите планове, за постиженията си. Толкова е уморително да се занимаваш с хора, които не мислят за другите. Никакви обноси.

— Каза ми, че ти си причината да не ме убие навремето. Че си се спазарил за живота ми.

— Вярно е, признавам си. Беше ми длъжник и ти беше цената, която поисках. Обичам да държа бъдещето под око. Дори тогава знаех, че един ден може да ми потрябва човек, който говори с духовете. А това, че се оказа такъв приятен спътник, беше неочаквана награда за мен.

— Нямаше да е зле и аз да знам за това. — Логън осъзна, че беше изрекъл думите през стиснати зъби.

— Ами ти не попита, Деветопръсти господарю. Доколкото си спомням, не искаше да знаеш плановете ми, а аз не исках да се чувстваш задължен към мен. „Да знаеш, навремето ти спасих живота“ — лошо начало на приятелството ни, не мислиш ли?

Разумно, като всичко казано досега от Баяз, но горчилката от това, да бъде разменян като прасе на пазара, остана.

— Къде е Кай? Искам да...

— Мъртъв — отвърна рязко Баяз и думата се заби като нож в Логън. — Скърбим за загубата му.

— Обратно при пръстта, а? — Спомни си колко усилия вложи в това, да спаси чирака. Всичките онези мили, които бяха с него на рамо през дъжда, опитвайки се да постъпи правилно. Пропилени усилия. Сигурно трябваше да почувства нещо повече, но не беше лесно при толкова много смърт наоколо. Беше претръпнал. Или наистина не му пукаше за нищо. Не можа да прецени кое от двете. — Обратно при пръстта — промърмори отново. — Но ти продължаваш напред, а?

— Разбира се.

— Това е задачата на оцелелите. Спомняш си мъртвите, казвах някоя добра дума за тях, после продължаваш напред и се надяваш всичко да е наред.

— Именно.

— Човек трябва да е реалист за тези неща.

— Така е.

Логън натисна наранените си ребра, за да види дали щеше да почувства нещо. Но малко остра болка в повече се оказа от никаква полза.

— Загубих приятел вчера.

— Кръвопролитен ден беше. Но победен.

— А, така ли? За кого? — Погледна към вървящите из руините хора, ровеха из останките и търсеха оцелели, но намираха само трупове. Съмняваше се, че някой от тях изпитваше радост от победата. За себе си знаеше, че не е така. — Сега трябва да съм сред своите — промълви, без да извърща глава. — Да помагам с копаенето за мъртвите. Да помагам за ранените.

— Но ето че си тук и гледаш отгоре. — Зелените очи на Баяз бяха хладни и твърди като камъни. В тях имаше от онази твърдост, която видя още при първата им среща, но беше забравил за нея. На която някак бе свикнал да не обръща внимание. — Разбирам напълно как се чувстваш. Лекуването е за младите. Когато остарее, човек открива, че вече няма силите да го е грижа за ранените. — Повдигна една вежда и се обърна към отвратителната гледка. — А аз съм много стар.

Вдигна ръка да почука и спря. Пръстите му потриха нервно дланта.

Спомни си сладко-киселия ѝ мирис, силата на ръцете ѝ, намръщеното ѝ лице, осветено от огъня. Спомни си топлината ѝ, докато лежеше притисната в него. Знаеше, че между тях имаше нещо хубаво, въпреки всичките тежки думи, които си казаха. Някои хора никога не намират добри думи, колкото и много да се стараят. Естествено, не таеше кой знае какви надежди. Човек като него беше по-добре да няма такива. Но не дадеш ли нищо, не получаваш нищо.

Логън стисна зъби и почука на вратата. Не последва отговор. Прехапа устни и почука отново. Нищо. Намръщи се. Изведнъж го обзеха яд и нетърпение. Завъртя топката на бравата и отвори рязко вратата.

Феро подскочи и се обърна рязко назад. Дрехите ѝ бяха посмачкани и мръсни от всякога. Очите ѝ бяха широко отворени,

обезумели, а юмруците ѝ — стиснати здраво. Когато тя видя кой е на вратата, бързо отмести поглед и сърцето му се сви.

— Аз съм, Логън.

— Хъ — изсумтя тя, извърна рязко глава и се вторачи намръщено в прозореца. Тръгна към него и присви очи. После рязко се извърна на другата страна. — Там!

— Какво? — промърмори озадачен Логън.

— Не ги ли чуваш?

— Какво да чувам?

— Тях, глупако! — Пристъпи внимателно към стената и се долепи до нея.

На идване Логън не знаеше как щеше да мине срещата им. С нея никога не можеш да си сигурен. Но не беше очаквал нещо такова. Нищо, продължавай, какво друго ти остава, помисли си.

— Аз съм крал сега — изсумтя той. — Крал на северняците, да не повярваш, а? — Помисли си, че ей сега ще му се изсмее в лицето, но тя дори не се обърна, продължи да слуша стената. — Аз и Лутар. И двамата крале. Сещаш ли се за двама по-безполезни идиоти, на които да сложиш корона? — Не последва отговор.

Логън облиза нервно устни. Какво друго оставаше, освен да мине по същество.

— Феро. Така както се обърнаха нещата. Както ги... оставихме. — Направи крачка към нея, после още една. — Ще ми се да не бях... не знам... — Сложи ръка на рамото ѝ. — Феро, опитвам се да ти кажа...

Тя се обърна и сложи ръка на устата му.

— Шшш. — Сграбчи го за ризата и го смъкна на колене на пода. Долепи ухото си до каменните плочи, а очите ѝ зашариха наоколо, сякаш слушаше нещо отдолу. — Чуваш ли това? — Пусна ризата му и пропълзя в ъгъла. — Ето! Чуваш ли ги?

Логън протегна ръка и бавно я докосна по врата. Прокара пръсти по кожата ѝ. Тя се отърси с рязко движение на раменете от ръката му и той усети как лицето му се сгърчва. Може би това хубаво нещо е било само в неговата глава и никога в нейната. Може дори така силно да го е искал, че да си е въобразил, че го има.

— Няма значение. — Изправи се и се покашля. — Ще дойда пак по-късно може би.

Феро беше още на колене, допряла глава до пода. Дори не го погледна, докато излизаше.

Логън Деветопръстия познаваше смъртта. През целия си живот беше вървял ръка за ръка с нея. След битката за Карлеон беше гледал как горят телата с десетки. Беше гледал как ги погребват със стотици в безименната долина във Височините. Под руините на Олкъс беше вървял върху хълм от човешки кости.

Но дори Кървавия девет, най-страховитият мъж в Севера, не беше виждал нещо подобно.

От едната страна на широкия булевард бяха натрупани купчини тела, на височината на гърдите му. Безформени могили, докъдето стигаше погледът му. Стотици. Хиляди. Твърде много, дори да опита да отгатне бройката им. Някой си беше направил труда да ги покрие, но не си беше дал много зор. В края на краищата мъртвите не могат да ти благодарят. Опърпаните парчета плат, притиснати към земята с парчета дърво, се развяваха на вятъра, а изпод тях висяха безжизнени ръце и крака.

В този край на булеварда някои от статуите все още стояха на пиедесталите си. Някога гордите крале и техните съветници сега гледаха натъжено с изподраните си, напукани каменни лица към кървавите купчини в краката им. Бяха достатъчно, за да се досети Логън, че това наистина беше Кралският булевард, а не долината на мъртвите, на която реши, че се е натъкнал погрешка.

Стотина крачки по-нататък пиедесталите стояха празни, с изключение на един, на който все още бяха прикачени два счупени крака. Там се беше събрала странна група. Съсхрени. Нещо средно между живи и мъртви. Един мъж седеше на каменен блок и гледаше с празен поглед в нищото, докато сваляше цели шепи коса от главата си. Друг кашляше в окървавен парцал. Мъж и жена лежаха един до друг с широко отворени усти, вторачени в празното пространство. Главите им се бяха стопили до черепи. Нейният дъх излизаше накъсан и учестен от зеещата уста. Неговият вече беше секнал.

Още сто крачки и на Логън му се стори, че върви из някакъв покрит с руини ад. Там нямаше и следа от това, че някога е имало статуи, сгради или каквото и да било друго. Имаше само хълмове от

преплетени останки. Натрошен камък, разбито на трески дърво, изкривен метал, хартия и стъкло, примесени и споени с тонове прахоляк и кал. Някои неща стърчаха неестествено непокътнати от камарите боклуци — цяла врата, здрав стол, килим, изрисувана чиния, усмихнатото лице на статуя.

Навсякъде сред този хаос, по купчините пъплеха мъже и жени, ровеха из останките, хвърляха парчета от върховете и те падаха на пътя — опитваха да разчистят пътеки. Работници, крадци, кой знаеше какви бяха. Логън мина покрай висока колкото човешки ръст кладата и усети горещата целувка на пращящите пламъци по бузата си. До нея стоеше едър войник с изцапана с черни сажди броня.

— Ако намерите нещо с бял метал — крещеше на търсещите из отломките, — каквото и да е, отива в огъня! Части от тела в бял метал? Горете ги! Заповед на Висшия съвет!

Няколко крачки по-нататък, на върха на една от най-високите купчини се беше покатерил човек и се мъчеше да повдигне някаква дълга дървена греди. Обърна се на една страна, за да намести по-удобно ръце. Беше самият Джизал дан Лутар. Дрехите му бяха разкъсани и мръсни, а лицето му беше омазано с кал. Така приличаше на крал точно толкова, колкото и Логън.

Отдолу стоеше едър здравеняк и гледаше нагоре към него. Едната му ръка висеше на превръзка през врата му.

— Ваше Величество, тук не е безопасно! — извика той с неестествено писклив глас. — Наистина, трябва да се...

— Не! Тук имат нужда от мен! — Джизал преви отново гръб над гредата, напъна се и жилите на врата му изскочиха. Нямаше никакъв начин да я помръдне сам, но той не се отказваше. Логън застана под камарата и погледна нагоре.

— От колко време е така? — попита здравеняка с превързаната ръка.

— Цяла нощ и цял ден. И не изглежда, че скоро ще се откаже. Малкото оцелели, които открихме, почти всичките имат тази странна болест. — Посочи със здравата си ръка към окаяната групичка под статуите. — Косите им падат. Ноктите. Зъбите. Топят се. Някои вече умряха. Други са на път. — Поклати глава. — Какво престъпление сме извършили, че да заслужим такова наказание?

— Наказанието невинаги настига виновните.

— Деветопръстия! — Джизал се беше изправил и гледаше надолу. Воднистото слънце блестеше зад гърба му. — Ти имаш здрав гръб! Ела, хвани от другата страна!

Логън не виждаше смисъла от една преместена греда наред всичко това, но както казваше баща му, всяко голямо пътешествие започна с една малка крачка. Затова тръгна нагоре. Дърво и камък заскърцаха и се сриваха под краката му, докато се катереше. Изправи се и се огледа.

— Мътните го взели. — Докъдето стигаше погледът му от върха, разрушението нямаше край. По другите камари също пълзяха хора, ровеха настървено в камъните, преместваха ги внимателно или просто стояха и гледаха, като него смаяни от размерите на опустошението. Кръг от разруха, миля или повече широк.

— Помогни ми, Логън!

— Хубаво. — Наведе се и напъха ръце под единия край на дългата надрана греда. Двама крале, дърпащи парче дърво. Крале на калта и боклука.

— Вдигай! — Логън се напъна и шевовите на гърдите му запариха. Усети как дървото поддава. — Да! — изръмжа Джизал през стиснати зъби. Двамата успяха да повдигнат гредата и да я изтъркалят настрана. Джизал бръкна отдолу и изтегли един сух клон на дърво. Разкъса един протрит чаршаф. Отдолу лежеше жена и изцъклените ѝ очи гледаха настрана. Едната ѝ счупена ръка беше увита около дете, чиято къдрава коса беше почерняла от кръв.

— Добре. — Джизал изтри бавно уста с опакото на мръсната си ръка. — Така. Добре. Ще ги занесем при останалите мъртви. — Премести се по-нататък на купчината. — Ей, ти! Донеси онзи лост! Тук, горе и вземи и кирка! Трябва да разчистим тази камъни! Подреждайте ги там. Ще ни трябват по-късно. Когато започнем да строим!

Логън сложи ръка на рамото му.

— Джизал, чакай. Почакай. Ти ме познаваш.

— Разбира се. Ще ми се да мисля, че е така.

— Добре. Кажете ми нещо тогава. Аз... — Логън се запъна в търсене на точната дума. — Аз... зъл човек ли съм?

— Ти? — зяпна го объркан Джизал. — Ти си най-добрият човек, когото познавам.

Бяха се събрали под пречупеното дърво в парка. Потънала в сянка тълпа. Черни силуети на застанали мирно мъже, а над тях, на хоризонта, червени облаци и златни отблясъци от залязващото слънце. Докато вървеше към тях, Логън чу тихите им гласове. Думи за мъртвите, добри, тъжни думи. Видя гробовете в краката им. Две дузини купчини от прясно натрупана земя, наредени в кръг, за да може всеки човек под тях да е равен с другите. Големия изравнител, както я наричат планинците. Мъже в пръстта и мъже, казващи добри думи за тях. Спокойно можеше да мине за сцена от старите времена в Севера, по времето на Скарлинг Качулатия.

— ... Хардинг Мрачния. Не съм виждал по-добър от него с лъка. Никога. Не мога да преброя всички пъти, когато ми е спасявал живота. Без да очаква и дума благодарност. Може би само това, следващия път аз да направя същото за него. Е, този път не успях. Никой от нас не успя...

Гласът на Кучето замлъкна. Няколко глави се извърнаха към Логън, когато чуха скърцането на чакъла под подметките му.

— И това ако не е кралят на северняците — каза някой.

— Кървавия девет, самият той.

— Да вземем да се поклоним, а?

Всички гледаха към него. Виждаше блясъка на очите им в мрака. Само това виждаше, просто чорлави силуети на мъже, не можеше да каже кой кой е. Тълпа от сенки. Духове и също като тях сърдити.

— Искаш да кажеш и ти нещо ли, Кържави девет? — каза някой от най-отзад.

— Не мисля — отвърна Логън. — Вие добре се справяте.

— Нямаше причина да сме тук — каза някой и двама-трима измърмориха одобрително.

— Не е наша битка това.

— Нямаше нужда да умираш. — Разнесе се още мърморене.

— Теб трябваше да погребваме.

— Хъ, може би. — На Логън му се искаше да се разплаче. Вместо това осъзна, че се усмихва. С усмивката на Кървавия девет. С онази широка усмивка като на череп. А зад нея нищо освен смърт. — Може би. Но не вие избирате кой умира. Не и ако не ви стиска да

вдигнете ръка и да направите нещо по въпроса. Стиска ли ви? Някой? — Тишина. — Хубаво. Хубаво, за Хардинг Мрачния. Хубаво и за останалите, ще ни липсват. — Изплю се на тревата. — А на останалите, майната ви. — Обърна се и тръгна натам, откъдето беше дошъл.

В тъмнината.

ОТГОВОРИ

Толкова много работа ме чака. Палатата на въпросите не беше пострадала и сега някой трябваше да поеме нещата под контрол. Но кой? Началник Гойл? Боя се, че стрелата в сърцето ще го възпрепятства. Някой трябваше да се погрижи за интернирането на затворниците в Англанд, да поеме разпитите на стотиците гуркулски военнопленници. Армията ги изтикваше към Келн и броят им нарастваше ежедневно. Кой да се заеме с това? Практик Витари? Омете се от Съюза заедно с децата си. Някой трябваше да разследва измяната на лорд Брок. Да го докопа, да изобличи съучастниците му. Да извърши арестите, да се сдобие със самопризнанията. И кой остана, който може да свърши всичко това? Архилектор Сълт? О, майко мила, не.

Стиснал зъби срещу непрестанната болка, Глокта спря запъхтян пред вратата си. Мъдро решение, да се преместя в източните части на Агрионт. Човек трябва да е благодарен за малките неща като това, да има къде да отпусне жалката останка на тялото си в края на деня. Старото ми жилище със сигурност стене под тонове боклук и отломки, също като...

Вратата беше откrehната. Побутна я леко и тя се отвори. В коридора се процеди меката светлина на лампа и падна върху прашните дъски, върха на бастуна и калния връх на един от ботушите му. Нямам навика да оставям отключени врати, още по-малко — запалени лампи. Езикът му се плъзна нервно по дупките във венците. Посетител. Неканен гост. Да вляза и да го приветствам с добре дошъл? Погледът му се насочи към потъналия в сенки коридор. Или да побягна? Почти се усмихваше, когато направи първата мъчителна крачка през прага — бастуна напред, после десен крак, накрая провлачване на левия.

Гостът на Глокта седеше до прозореца. Лампата обливаше със светлината си изпъкналите части на лицето му, а хлътналите лежаха потънали в студени сенки. Пред него лежеше игралната дъска за

квадрати, подредена, както я беше оставил Глокта. Плочките хвърляха дълги сенки по разграфеното на квадрати игрално поле.

— А, началник Глокта. Чаках те.

И аз теб. Глокта доуца до масата. *С неохотата на влачещия крака към бесилката. Е, хайде. Не може вечно да надлъгваш палача. Ако не друго, поне мога да получа някои отговори, преди да е дошъл краят. Открай време си мечтая да умра добре просветен.* Отпусна се бавно на свободния стол и изпъшка тежко.

— С кого имам удоволствието да разговарям, с господин Валинт или господин Балк?

— С двамата, разбира се — усмихна се Баяз.

Глокта уви език около един от зъбите си и го отлепи с шумно мляскане.

— И на какво дължа тази огромна чест?

— Не казах ли, след разходката ни в Кулата на Създателя, че ще дойде момент, в който двамата ще трябва да си поговорим? Да поговорим за това, което искам аз, и за това, което искаш ти? Е, моментът дойде.

— О, славен миг.

Първия магус го изглежда със същия поглед, с който човек гледаше непознат бръмбар.

— Интригуваща личност си ти, началник. Животът ти изглежда непоносим, но ти си се вкопчил в него със зъби и нокти. Бориш се за него с всяко оръжие и стратегия. Направо отказваш да умреш.

— Готов съм да умра — отвърна на погледа му Глокта. — Но отказвам да загубя.

— На всяка цена, а? Двамата с теб сме последните от нашия вид, от нашия много рядък вид. Ние знаем какво трябва да се направи. И когато го правим, окото ни не трепва, не се разнежваме от чувства. Помниш лорд-канцлер Фикт, естествено...

— *Ще трябва доста назад да се върна в спомените си, но...* Златния канцлер? Говореше се, че управлявал Висшия съвет в продължение на четирийсет години. Казват, че на практика управлявал Съюза. *Сълт го казваше. Каза също, че смъртта му оставила празнина, в която той и Маровия нямаха търпение да се наместят. И точно от там тръгна грозният танц, в който ме въвлякоха. От посещението на архилектора със самопризнанието на стария ми*

приятел Салем Рюз, от ареста на началника на Монетния двор Сеп дан Тюфел...

Баяз прокара пръст по дъската, сякаш обмисляше следващия си ход.

— Имахме уговорка с него, Фикт и аз. Аз му дадох властта. Той ми служеше вярно.

— *Фикт... упованието на нацията... ти е служил? Очаквах да страдаш от колосална самозаблуда, но това направо ме довършва.* Искаш да повярвам, че през цялото това време ти си управлявал Съюза?

— Още откакто създадох проклетото нещо по времето на Харод, така наречения Великия — изсумтя Баяз. — В дадени моменти се налагаше да поемам нещата в свои ръце, както например в най-скорошната кризисна ситуация, но като цяло гледах да стоя на разстояние, зад завесата, така да се каже.

— Предполагам, малко е задушничко там, а?

— Несгодите в името на необходимостта. — Светлината на лампата проблесна по белите зъби на Първия магус. — Хората искат да гледат само красивите марионетки, началник. Дори за миг да зърнат кукловода, и страшно се разстройват. Ами да, после може дори да забележат конците около собствените си китки. Сълт едва-едва надзърна зад завесата и виж само какви неприятности навлече на всички. — Баяз докосна с върха на пръста си една от плочките и тя леко се разклати напред-назад.

— Хубаво, да предположим за момент, че ти наистина си стоял зад всичко, че наистина си ни дал... — Глокта махна с ръка към прозореца. — *Десетки акри опустошена земя.* Всичко това. Откъде тази щедрост?

— Признавам, не става дума за алтруизъм. Калул се сдоби с гуркулите, които да се бият за него. И аз имах нужда от своя армия. Дори най-великият генерал се нуждае от простия войник, който да удържа предните позиции.

— Но тогава Фикт умря. — Глокта изпъчи напред долната си устна. — И ти остана гол-голеничък.

— Като бебе, при това на моята възраст — въздъхна дълбоко Баяз. — И в лошо време — Калул се стягаше за война. Трябваше да реагирам своевременно и да си набавя подходящ заместник за поста на

Фикт, но мислите ми бяха другаде, дълбоко в книгите. Колкото повече остаряваш, толкова по-бързо летят годините. Лесно забравяш колко бързо умират хората.

— *И колко лесно.* Смъртта на Златния канцлер остави празнина — каза замислено Глокта. — И Сълт и Маровия видяха шанса да докопат властта и да наложат своите идеи за бъдещето на нацията.

— Изключително смахнати идеи, както се оказа. Сълт искаше връщане към някакво въображаемо минало, в което всеки си знае мястото и прави каквото му се каже, а Маровия? Ха! Маровия искаше да пилее властта, като я дава на хората. Право на глас ли? Избори? Власт в ръцете на обикновения човек?

— Да, изрази подобни идеи.

— Надявам се ти да си ги посрещнал с подобаващото презрение. Власт в ръцете на народа? — усмихна се подигравателно Баяз. — Че те не я искат. Не я разбират. За какво им е на тях власт, какво ще правят с нея, като я получат? Хората са като деца. Не, хората са деца. Имат нужда някой да им казва какво да правят.

— Някой като теб, предполагам?

— Че кой е по-подходящ? Маровия се опита да ме използва в дребните си машинации, но аз пак успях да извлека полза от него. Докато продължаваше да се боричка със Сълт за огризките, играта беше спечелена. Ход, който подготвих от много отдавна.

Глокта кимна бавно.

— Джизал дан Лутар. *Малкото копеленце.*

— Нашият общ приятел.

— *Но от копелето няма полза, докато...* Принц Рейнолт се оказа пречка на пътя.

Първия магус чукна с нокът една от плочките и тя се претърколи от дъската и падна на масата.

— Говорим за важни събития. Жертвите са неизбежни.

— Направи го да изглежда като дело на ядач.

— О, той беше убит от ядач.

— Така ли? — Баяз се усмихна самодоволно от сянката. — Не всеки, който нарушава Втория закон, служи на Калул. Моят чирак Йору Сулфур открай време си пада по хапването. — Той изтрака със зъби.

— Разбирам.

— Война е, началник. На война човек трябва да използва с каквото оръжие успее да се сдобие. Задръжките означават глупост. Полошо. Задръжките означават малодушие. Но виж, кого съм седнал да уча. Ти нямаш нужда от уроци по безпощадност.

— Не. *Набиха ми ги в главата в императорския затвор и оттогава не съм спрял да се упражнявам.*

Баяз побутна друга плочка по дъската.

— Полезен човек е Сулфур. Човек, който отдавна прозря неизбежното и овладя изкуството на приемане на форми. *Той е бил рицарят от стражата пред вратата на принц Рейнолт. Рицарят, който потъна вдън земя...*

— Парче от дрехата на емисаря — промърмори Глокта. — Петно от кръв по робата му. *И така един невинен човек отиде на бесилката, а войната с Гуркул пламна. С едно рязко движение на метлата — две изметени препятствия от пътя ти.*

— Не ме устройваше мир с гуркулите. Беше небрежно от страна на Сулфур да оставя такива явни улики, но той откъде да знае, че ти ще се впрегнеш толкова в търсене на истината, при положение че е налице толкова удобна версия.

Глокта кимна бавно. Така всичко се нареждаше.

— Той е научил за разследването ми от Северард и онзи ходещ труп Мотис ме навести с предложението или да спра, или да умра.

— Точно така. В други случаи Йору използва други лица. Нарече се Щавача и подбуди селячеството към така непривични за тях действия. — Баяз се загледа в ноктите на едната си ръка. — Но всичко това беше за добро, началник, всичко в името на каузата.

— Да излъскате дървото на последната си марионетка. Да го направите популярен сред народа. Да влезе в полезрението на благородниците, на Висшия съвет. Ти си разпространявал слуховете значи.

— Героични дела в Запада ли? От Джизал дан Лутар? — изсумтя Баяз. — През цялото време не спря да мрънка и да се оплаква от дъжда.

— Невероятно, на какви глупости са готови да повярват хората, когато ги изкрешиш достатъчно силно. Манипулира и Турнира, нали?

— Забелязал си го? — разшири се усмивката на Баяз. — Впечатлен съм, началник, истински впечатлен. През цялото време си

бил на крачка от истината. *И в същото време на стотици мили.* Не се тормози за това. Аз имах доста преимущества. Най-накрая Сълт налучка правилната посока, но вече беше твърде късно. От самото начало подозирах какви са плановете му.

— Значи затова ме накара да го разследвам?

— И това, че до последно отказваше да се подчиниш, леко ме ядоса.

— Можеше просто да помолиш. *Щеше да ми дойде като глътка свеж въздух.* В доста тежко положение изпаднах. С прекалено много господари.

— Но сега това е минало, нали? Направо се разочаровах, като разбрах колко ограничени са били познанията на Сълт. Сол, свещи, заклинания? Смехотворно. Достатъчно, за да сложи навременен край на този радетел за човешки права Маровия, но крайно недостатъчно да застраши мен.

Глокта сведе намръщен поглед към игралната дъска. *Сълт и Маровия. При цялата им власт, колкото и умни да бяха, боричкането им се оказва незначителна подробност, встрани от истинските събития. Били са просто малки плочки на игралното поле. Кое то прави мен какво? Прашинка върху дъската?*

— Ами мистериозният посетител в стаите ви, когато се срещнахме за пръв път? *А защо не и посетителят в моята спалня? Жената, студът...*

В челото на Баяз се врязаха гневни бръчки.

— Грешка, която допуснах на младини. Повече не искам да подхващаш темата.

— На вашите заповеди. Ами великият пророк Калул?

— Войната продължава. На нови бойни полета и с други войници. Но това беше последната битка, която се води с оръжията от миналото. Магията изтича от този свят. Уроците от Старите времена избледняват и потъват в тъмнината на историята. Започва нова епоха.

Първия магус тръсна небрежно ръка и нещо проблесна във въздуха, превъртя се многократно и падна на масата с непогрешимия звън на пари. Златната монета от петдесет марки лъсна с цялата си прелест на меката светлина от лампата. Глокта едва се сдържа да не засмее. *Дори в момент като този, дори тук, всичко се свежда до това. Всичко има цена.*

— Парите спечелиха гуркулската война на крал Гуслав в горещия Юг — каза Баяз. — Парите обединиха Камарата на лордовете зад краля копеле. Парите накараха върховен херцог Орсо да се втурне на помощ на дъщеря си и да наклони везните в наша полза. Моите пари.

— Ако не бяха парите, нямаше да удържа Дагоска толкова дълго.

— И сега вече знаеш чии пари. *Кой би предположил? Пръв сред лихварите, пръв сред магусите. Камарата на лордовете, Висшият съвет, простолудие и крале, търговци и мъчители, до един впримчени в златната мрежа. Мрежа от дългове, лъжи и тайни. И всяка нишка е подръпвана в точния момент — златните струни на арфа в ръцете на общия господар. А къде отива сега началник Глокта, непохватният идиот? Има ли място за неговата тъжна нота в тази опияняваща музика? Или е дошло време да връща дълга си?*

— Предполагам, трябва да те поздравя за отлично изиграната ръка — промърмори начумерено Глокта.

— А — махна пренебрежително Баяз. — Да накараш тълпа диваци да се обединят под кретен като Харод и да направиш от тях цивилизован народ. Да спасиш Съюза от разпадане по време на гражданската война и да успееш да качиш на престола този идиот Арнолт. Да направляваш страхливеца Касамир в покоряването на Англанд. Ето това бяха добре изиграни ръце. Сегашното е нищо работа. Държа всички карти и това никога няма да се промени. Аз...

— Нямам повече сили за това. Бля, бля и, мамка му, пак бля. Вонята на самодоволство става направо непоносима в тази стая. Ако ще ме убиваш, пръсвай ме на парчета и да се свършва с всичко това, но имай милост, спести ми перченето си.

Двамата замълчаха. Продължиха да се гледат над масата. Достатъчно дълго, че кракът на Глокта да се разтрепери, окото му да заиграе и устата му да пресъхне като пустиня. *Сладкото очакване на края. Сега ли ще е? Сега? Или сега? Или...*

— Да те убия ли? — попита тихо Баяз. — И да се лиша от невероятното ти чувство за хумор?

— *Значи не сега.* Тогава... защо ми разкри цялата си игра?

— Защото скоро заминавам от Адуа. — Баяз се наведе напред и светлината падна върху сериозното му лице. — Защото е важно да знаеш къде е истинската власт и къде винаги ще бъде. Важно е ти, за

разлика от Сълт и Маровия, да имаш ясна представа за нещата. Необходимо е... ако ще ми служиш.

— Да ти служа? По-скоро бих прекарал две години в мрака и смрадта на килия. Предпочитам да ми накълцат крака на кайма. Предпочитам да ми извадят половината зъби. Но от друга страна, след като това вече съм го правил...

— Ще поемеш задачата на Фикт. Задача, изпълнявана от десетки велики мъже преди него. Ти ще бъдеш моят представител в Съюза. Ще управляваш Камарата на лордовете, Висшия съвет и общия ни приятел краля. Ще се погрижиш да се сдобие с наследници. Ще поддържаш стабилност. Накратко, ще наблюдаваш игралната дъска, докато ме няма.

— Но останалите във Висшия съвет никога няма да...

— С оцелелите вече е говорено. До един ще ти се подчинят. Всъщност на мен.

— А как ще...

— Ще се свързвам с теб. Често. Посредством хората си в банката. Чрез чирака ми Сулфур. И по други начини. Ще разбереш какви.

— Предполагам, нямам право да откажа?

— Не и ако не си готов да ми върнеш заема от един милион марки. С лихвите.

Глокта потупа предницата на палтото си.

— Проклятие. Забравил съм си кесията в работата.

— В такъв случай, боя се, че нямаш избор. Но защо ти е да отказваш? Предлагам ти възможността да ми помогнеш да поставя началото на нова епоха. *Да зароя ръце до лакти в мръсотията ти.* Да бъдеш велик човек. Най-влиятелният човек. *Да яхна Висшия съвет като един сакат колос.* Да оставиш статуята си на Кралския булевард. *Където да разплаква децата с грозотата си.* Естествено, след като разчистят боклука и трупове. Да направляваш пътя на цяла нация.

— В посоката, в която ти искаш.

— Естествено. Няма нищо безплатно на този свят, знаеш го. — Магусът отново тръсна ръка и нещо тропна на игралната дъска. Претърколи се и спря пред Глокта. Пръстенът на архилектора. Колко пъти съм се навеждал да целувам този камък. Сънувал ли съм, че един ден ще го нося? Взе го и го завъртя замислено пред очите си. И така,

най-после се отървах от един мрачен господар, само за да открия повода около врата ми в ръката на друг, още по-мрачен и могъщ от първия. Но какъв избор имам аз? Има ли въобще човек, който да има избор? Плъзна пръстена на пръста си. Огромният камък проблесна с виолетови огньове. От мъртвец до най-влиятелния мъж в кралството, за една вечер.

— Става ми — промърмори Глокта.

— Разбира се, Ваше Високопреосвещенство. Никога не съм се съмнявал в това.

РАНЕНИТЕ

Уест се стресна и се събуди, опита да се надигне до седнало положение. Болката се стрелна нагоре по крака му, през гърдите и дясната ръка и остана да пулсира там. Той се отпусна със стон и заби поглед в тавана — потънал в сенки каменен свод.

Отвсякъде го полазиха звуци. Стенания и хлипане, кашляне и ридания, учестено плитко дишане, протяжно ръмжене. От време на време пронизителен писък от болка. Звуци, наподобяващи животински. Някъде от лявата му страна се чу гърлен шепот, който се провлачи до безкрай, сякаш плъх драскаше по стените.

— Не виждам. Проклет вятър. Нищо не виждам. Къде съм? Някой да ми каже. Не виждам.

Уест преглътна, болката се влошаваше. В болниците на Гуркул бе чувал подобни звуци, когато бе ходил на свиждане на войници от неговата рота. Спомняше си вонята и глъчката в ужасните шатри, окаяното състояние на хората в тях и най-вече неустойчивото желание да се махнеш от там и да си обратно сред здрави. Но вече му беше пределно ясно, че махането този път няма да е толкова лесна работа.

Сега той беше един от ранените. Променено, обезобразено, отвратително създание. Ужасът пропълзя бавно в тялото му и се смеси с болката. Колко тежко е ранен? Крайниците му по местата ли са? Опита се да раздвижи пръстите на ръцете, после на краката, стисна зъби, усетил болката в ръката и крака му да се усилива. Вдигна треперещата си лява ръка пред лицето, завъртя я в сумрака. Видя му се непокътната, най-малкото, но беше единственото, което успя да помръдне, при това с огромни усилия. В гърлото му се процеди паника и го сграбчи здраво.

— Къде съм? Проклет вятър. Не виждам. Помощ. Помогнете. Къде съм?

— Затваряй си плювалника, мамка му! — кресна Уест, но думите заглъхнаха в пресъхналото му гърло. Чу се само немощно изкашляне, при което ребрата му пак пламнаха от болка.

— Шшшш. — Внимателно докосване по гърдите. — Стой спокойно.

В полезрението му се появи замъглена физиономия. Стори му се на жена със светла коса, но не можеше да изчисти образа. Затвори очи и се отказа от по-нататъшни опити. Май нямаше кой знае какво значение. Усети нещо до устните си. Гърло на бутилка. Отпи твърде трескаво, задави се и усети студената вода да потича по шията му.

— Какво се случи? — изграчи.

— Ранен си.

— Това ми е ясно. Имах предвид... в града. Вятъра.

— Не знам. Едва ли някой знае.

— Победихме ли?

— Май да. Гуркулите бяха отблъснати, да. Но има много ранени. Много мъртви.

Още една глътка вода.

— Ти коя си?

— Казвам се Арис. Дан Каспа.

— Арис... — Превъртя името ѝ в устата си. — Познавах братовчед ти. Добре го познавах... добър човек. Все повтаряше... колко си красива. И богата — додаде, като смътно съзнаваше, че това, последното, не бива да го казва, но не можеше да накара устата си да спре. — Много богата. Умря. В планината.

— Знам.

— Какво правиш тук?

— Опитвам се да помагам с ранените. Най-добре сега поспи, за да...

— Цял ли съм?

Мълчание.

— Да. Поспи, ако можеш.

Потъналото ѝ в сянка лице се размаза и Уест остави очите си да се затворят. Болезнените звуци бавно заглъхнаха. Цял е. Всичко ще се опрани.

Някой седеше до него на леглото. Арди. Сестра му. Премигна, понечи да отвори уста, имаше горчив вкус, за момент загуби ориентация.

— Сънувам ли? — Тя се пресегна и заби нокти в ръката му. — Ау!

— Болезнен сън, а?

— Не — видя се принуден да признае той. — Истина е.

Тя изглеждаше добре. Далеч по-добре от последния път, когато я видя — това поне бе сигурно. Първо, по лицето ѝ нямаше кръв. Второ, не излъчваше открита омраза. Просто изглеждаше замислена и намръщена. Опита се да седне на леглото, не успя и се стовари обратно долу. Тя не му предложи помощ. Пък и той не го очакваше.

— Зле ли съм? — попита я.

— Явно не е толкова сериозно. Счупена ръка, няколко пукнати ребра, ожулен крак — така казаха. Малко порязвания по лицето, може да ти остане някой и друг белег, но, от друга страна, една красавица в семейството стига.

Изхърка в опит да се засмее и трепна, прорязан от болка в гърдите.

— Абсолютно вярно. Същото се отнася и за ума.

— Не бери грижа. Използвах интелигентността си, за да постигна този невероятен успех, който виждаш пред себе си. Постигание, за което ти, като лорд-маршал на Съюза, можеш само да мечтаеш.

— Недей — изсъска той и притисна здравата си ръка към ребрата. — Боли.

— Заслужаваш си го.

Смехът му бързо секна и двамата замълчаха, впили погледи един в друг. Дори това му беше трудно.

— Арди... — Гласът заседна в нараненото му гърло. — Можеш ли... да ми простиш?

— Вече съм ти простила. Първия път, когато чух, че си умрял. — Уест забеляза, че тя опита да се усмихне. Но ъгълчетата на устните ѝ бяха все така гневно извити. Вероятно би предпочела да забие нокти в лицето му вместо в ръката. В този момент почти се зарадва, че е ранен. Така не ѝ оставаше друг избор, освен да се държи прилично с него. — Добре, че не си. Умрял, имам предвид... — Сбърчи чело и обърна глава. В дъното на дългото помещение се надигна някаква глъчка. Чуваха се гласове, подрънкваха брони.

— Кралят! — не беше ясно кой вика, но явно се вълнуваше. — Кралят пак е тук!

По околните легла хората започнаха да се надигат и да извърщат глави. От легло на легло премина въодушевление, примесено с напрежение.

— Кралят ли? — зашепнаха хората, с обзети от безпокойство и очакване лица, сякаш им се оказваше невероятната чест да присъстват на божествена визита.

Няколко фигури се запромъкваха между сенките в далечния край на залата. Уест напрегна очи, но не видя друго, освен проблясване на метал в мрака. Най-внушителната осанка спря край един от ранените, през няколко легла от него.

— Добре ли се грижат за теб? — прозвуча странно познат, но и някак различен глас.

— Да, Ваше Величество.

— Имаш ли нужда от нещо?

— Целувка от някоя добра жена?

— Бих искал да ти помогна, но се боя, че съм просто крал. Такива като мен се срещат доста по-често, отколкото добрите жени. — Мъжете се засмяха, макар да не беше смешно. Явно едно от предимствата на това, да си крал, е хората да се смеят на несполучливите ти шеги, помисли си Уест. — Нещо друго?

— Може би... още едно одеяло, Ваше Величество. Тук нощите са хладни.

— Разбира се. — Щракна с пръст към мъжа зад себе си. Лорд Хоф, както осъзна Уест, следваше краля на почтително разстояние. — По едно допълнително одеяло за всеки.

Шамбеланът, тази страховита напаст за всички в залата за аудиенции, кимна като послушно дете. Кралят се изправи и продължи нататък.

Джизал дан Лутар, разбира се, и въпреки това не беше за вярване, че е същият човек, не само заради разкошната кожена мантия и златния обръч на главата. Изглеждаше по-висок. Все така красив, но вече не по момчешки. Дълбокият белег на покритата с брада челюст му придаваше мъжественост. Арогантната и подигравателна усмивка се бе превърнала във властно изражение. Нехайната наперена походка бе придобила целеустременост. Продължи да се придвижва бавно по

пътеката между леглата, като обменяше реплики с всеки от ранените, стискаше ръцете им, изказваше благодарности и им обещавахе помощ. Никой не остана пренебрегнат.

— Да живее кралят! — изхърка някой през стиснати зъби.

— Не! Не. Радостните възгласи би трябвало да са за вас, храбри мои приятели! За вас, които пожертвахте себе си заради мен. На вас дължа всичко. Само благодарение на вас победихме гуркулите. Само благодарение на вас Съюзът бе спасен. Аз не забравям дълговете си — уверявам ви в това!

Уест го изгледа. Кое то и да бе това странно привидение, макар външно да приличаше на Джизал дан Лутар, говореше като монарх. Уест бе обзет от нелепото желание да се надигне от леглото и да коленичи. Един от другите ранени се опита да направи точно това, докато кралят минаваше покрай леглото му. Джизал го спря с приятелска ръка върху гърдите, усмихна се и го потупа по рамото, все едно цял живот бе предлагал утеха на пострадали, а не се бе наливал в пропаднали бордеи с другите офицери и не бе хленчил, че му възлагат лишени от смисъл задачи.

Приближи се и видя Уест да лежи на леглото си. Лицето му се озари, макар в усмивката му да липсваше зъб.

— Колем Уест! — забърза към него. — Мога да кажа с положителност, че никога в живота си не съм бил по-щастлив да видя лицето ти.

— Ъ... — Уест раздвижи челюст, но не знаеше какво да каже.

Джизал се обърна към сестра му.

— Арди... надявам се, че си добре.

— Да. — Само толкова. Размениха си дълги погледи, настъпи продължително неловко мълчание.

Лорд Хоф изгледа краля изпод вежди, после премести очи върху Уест и накрая върху Арди. Някак успя да се намести между двамата.

— Ваше Величество, трябва да...

Джизал вдигна ръка и онзи млъкна.

— Надявам се, че скоро ще се присъединиш към мен във Висшия съвет, Уест. Истината е, че имам нужда от приятелски физиономии там. Да не говорим за добри съвети. Ти винаги си бил извор на добри съвети. Така и не съм ти благодарил. Е, сега го правя.

— Джизал... тоест Ваше Величество...

— Не, не, надявам се за теб винаги ще бъде Джизал. Разбира се, ще имаш стая в двореца. И придворният лекар ще е на твое разположение. Всичко възможно. Погрижи се, Хоф.

— Разбира се, всичко ще бъде уредено — поклони се шамбеланът.

— Добре, добре. Радвам се, че си добре, Уест. Не мога да си позволя да те загубя. — Кралят му кимна, после и на сестра му. Обърна се, продължи да стиска ръце и да предлага утешителни думи. Докато минаваше, около него витаеше надежда. Отчаянието се отдръпваше назад. Отминеше ли, усмивките изчезваха. Мъжете се отпуснаха обратно в леглата си, изкривили лица в болезнена гримаса.

— Отговорностите явно са му се отразили добре — пророни Уест. — Направо не може да го познае човек.

— И докога ще е така, как мислиш?

— Ще ми се да вярвам, че ще е завинаги, но пък аз винаги съм бил оптимист.

— Това е добре. — Арди изпрати с поглед величествения нов крал на Съюза. Ранените се протягаха от леглата си да докоснат плаща му. — Поне един от двамата ни е такъв.

— Маршал Уест!

— Яленхорм. Радвам се да те видя. — Уест отметна одеялата със здравата си ръка, прибута краката си до ръба на леглото и с мъка се изправи до седнало положение. Едрият мъж се протегна да се здрависа с него, стисна го за рамото.

— Изглеждаш чудесно!

Уест се усмихна едва.

— Все по-добре с всеки изминал ден, майоре. Как е армията ми?

— Мъчат се без теб. Крой удържа положението. Не е толкова зле генералът, като му свикне човек.

— Щом казваш. Колко загубихме?

— Още е трудно да се каже. Понякога настъпва истински хаос. Цели роти изчезват. Импровизирани части продължават да преследват изостанали части на гуркулите из цялата провинция. Мисля, че известно време няма да можем да разчитаме на численост. Пък и не знам дали изобщо ще си ги върнем. Всички пострадаха, но ми се

струва, че девети полк бяха тези, които се биеха по западната граница на Агрионт. Те отнесоха най-тежкото от... — търсеше думите — ... това.

Уест изкриви лице. Не беше забравил черната колона въртящи се частици, издигнали се от изтерзаната земя към завихрените облаци. Отломките, блъскащи се в лицето му, пищенето на вятъра около него.

— Какво беше... то?

— Проклет да съм, ако знам — поклати глава Яленхорм. — Проклет да е, ако някой знае. Но се говори, че онзи Баяз е бил замесен по някакъв начин. Половината Агрионт е в руини, а тепърва ще започват да разчистват отломките. Никога не си виждал такова нещо, повярвай. И толкова убити. Камари от тела. — Той си пое дълбоко въздух. — И с всеки изминал ден жертвите се увеличават. Мнозина се разболяват. — Сви рамене. — Тази... болест.

— Болести. Винаги съпътстват войната.

— Тази не е като другите. Случаите са стотици. Някои си отиват в рамките на един ден. При други отнема повече. Стопят се до кожа и кости. Напълнили са цели зали с такива. Вонящи, безнадеждни места. Но не бива да се тревожиш за това — потрепери Яленхорм. — Трябва да вървя.

— Вече?

— Минавам набързо, господине. Помагам в организацията на погребението на Паулдър, не е за вярване, а? Погребваме го с почести, по заповед на краля... тоест на Джизал. Джизал дан Лутар. — Изду бузи. — Странна работа.

— И още как.

— Всичкото това време. Да имаме сред нас кралски син. Знаех си, че трябва да има причина да е толкова добър на карти.

Пак тупна Уест по гърба.

— Радвам се да видя, че се оправяте, господине. Знаех си, че няма да се залежите задълго!

— Не се забърквай в неприятности! — провикна се Уест след него, докато майорът се отдалечаваше към вратата.

— Дадено! — ухили се Яленхорм и вратата се хлопна зад гърба му.

Уест взе бастуна, оставен край леглото, стисна зъби и успя да се изправи. Закуцука по шахматно наредените плочки към прозореца,

стъпка след стъпка, пронизвани от болка, и накрая застана, присвил очи срещу слънчевата светлина.

Като гледаше дворцовите градини, направо не беше за вярване, че върлува война, че градът е в руини, нито, че по улиците се издигат камари трупове. Ливадите бяха изрядно подкастри, чакълът по алеите подравнен. Последните няколко кафяви листа бяха паднали от дърветата и короните стърчаха черни и голи.

Когато тръгна за Англанд, беше есен. Наистина ли е отлетяла цяла година? Наистина ли е оцелял след четири сериозни битки, една обсада, засада, кърваво меле? Бе гледал дуел до смърт. Бе се озовал в центъра на съдбовни събития. Беше оцелял в тежък поход от стотици мили в брулената от жестоки ветрове Англанд, посред зима. На най-необичайни места срещна нови приятели, други загинаха пред очите му. Бър, Каспа, Кадил, Три дървета — всички обратно в пръстта, както казват северняците. Бе се изправял пред смъртта и бе причинявал смърт. Безуспешно се опита да намери по-удобно положение за ръката си в превръзката, но всякак болеше. Беше убил наследника на трона на Съюза със собствените си ръце. По повеля на съдбата, граничеща с невъзможното, се бе издигнал до един от най-високите постове в страната си.

Активна година.

Но ето, че свърши. Сега, мир. Градът е в руини и всеки има някакви неща за вършене, но на него му се полага почивка.

Със сигурност няма кой да го отрече. Може дори да поиска Арис дан Каспа да се грижи за него, докато оздравее. Богата и красива милосърдна сестра — ето от какво има нужда...

— Не бива да ставаш. — Арди стоеше на прага. Той се ухили. Радваше се да я види. През последните няколко дни се сближиха. Почти като едно време, когато бяха деца.

— Не се тревожи. С всеки изминал ден се чувствам по-силен.

Тя се приближи до прозореца.

— О, да, след няколко седмици ще си силен колкото момиченце. Обратно в леглото! — Хвана го под ръка и му взе бастуна, после го поведе през стаята. Уест не се опита да се съпротивлява. Ако трябваше да бъде честен, и бездруго бе започнал да се уморява. — Няма да рискуваме — продължи тя. — Съжалявам да го кажа, но ти си

единственото, което имам. Е, ако не броим онзи другия инвалид, моя добър приятел Санд дан Глокта.

Уест почти изсумтя в опит да се засмее.

— Разбирате се значи?

— Този човек е отвратителен, естествено, в известен смисъл. Едновременно всяващ ужас и достоен за съжаление. И въпреки това... предвид че няма с кого друго да общувам, установих, че съм се привързала по особен начин към него.

— Хм. Някога беше отвратителен по съвсем друг начин. Така и не разбрах съвсем защо аз се привързах към него. Но е факт. Сигурно няма...

Усети как нещо го прерязва през червата, препъна се и почти падна, срина се в кревата, обездвиженият му крак щръкна напред. Погледът му се премрежваше, виеше му се свят. Притисна лице в шепи, стисна зъби, устата му се изпълни със слюнка. Усети ръката на Арди на рамото си.

— Добре ли си?

— Да, просто... От време на време получавам такива пристъпи, гади ми се.

Кризата отшумяваше. Той разтърка болезнените си слепоочия, после и тила. Повдигна глава и й се усмихна.

— Сигурен съм, че няма защо да се тревожим.

— Колем...

Между пръстите му имаше коса. Доста коса. Ако се съдеше по цвета, беше неговата. Премигна озадачен, после се закашля невярващ, опита да го обърне на смях. Дълбока, грозна кашлица, извираща някъде от дълбините на гръдния му кош.

— От години я гледам как оредява — каза пресипнало, — но чак пък толкова...

Арди не се засмя. Гледаше втренчено ръцете му и в облещените й очи се четеше ужас.

ДЪЛГЪТ ЗОВЕ

Глокта примижа от болка, докато внимателно се отпускате на стола си. Нямаше фанфари, за да отбележат паметния момент, в който скованият му от болка задник докосна твърдата дъска. Не последваха аплодисменти. Чу се само острото пукане на изгарящото му от болка коляно. *При все това моментът е забележителен, не само за мен.*

Който и да беше обзавеждал Бялата стая, беше дръзнал да премине отвъд строгата неприветливост и да навлезе смело в царството на пълното неудобство. *Човек би предположил, че ще съобразят и ще се погрижат най-влиятелните мъже в страната да седят на някаква тапицерия. А може би са искали да напомнят на обитателите ѝ, че човек никога не бива да си позволява прекалено много комфорт на върха на властта.* Хвърли бегъл поглед настрани и забеляза, че Баяз го гледа. *Всъщност за мен по-некомфортно от това — няма накъде. Май достатъчно често го повтарям?* Потрепери, докато се мъчеше да се придърпа напред, и краката на стола му изскърцаха звучно по пода.

Много отдавна, когато бях красив, млад и обещаващ, си мечтаех един ден да седна на тази маса като благороден лорд-маршал или уважаван върховен правозащитник, или дори като достопочтен лорд-шамбелан. Кой да подозира, дори в най-черни мигове, че този красив Санд Глокта ще седи във Висшия съвет като всяващия ужас, ненавистен, всевластен архилектор на Инквизицията? Едва удържаше усмивката си да не грейне на беззъбата му уста, докато се отпускате върху недружелюбната дъска.

Не всички изглеждаха доволни от неочакваното му повишение обаче. Особено крал Джизал, който хвърляше на Глокта гневни погледи, изпълнени с особена неприязън.

— Забележително е, че вече сте встъпили официално в длъжност — озъби се той.

— Тези неща стават бързо, когато има желание, Ваше Величество — се намеси Баяз.

— В крайна сметка — отбеляза Хоф, като за момент се откъсна от бокала си, за да обиколи масата с меланхоличен поглед — числеността ни сериозно пострада.

Така си е. Няколко стола стояха съвсем празни. Маршал Варуз беше изчезнал, вероятно бе мъртъв. *Със сигурност бе мъртъв, предвид че е ръководил отбраната от Кулата на веригите — постройка, понастоящем разпиляна навред из улиците на града. Сбогом, учителю по фехтовка, сбогом.* Върховният правозащитник Маровия също би оставил празно място. *Без съмнение още се опитват да изстържат замразеното месо от стените на кабинета му. Аудио и на третия ми ухажор.* Лорд Валдис, командир на рицарите вестители, също не присъстваше. *Бил на стража край южната порта, както разбрах, когато гуркулите взривили гърмящия си прах. Тялото му не е открито, нито някога ще бъде, както изглежда.* Нямаше го и лорд-адмирал Рютзър. *Ранен в морската схватка със сабя в корема. Уви, не се очаква да оцелее.*

Елитът на властта май наистина е пооредял.

— Маршал Уест не може ли да е сред нас? — попита лорд-канцлер Халек.

— Съжالياва, че няма тази възможност. — Генерал Крой сякаш отщипваше всяка дума със зъби. — Помоли ме да заема мястото му и да говоря от името на войската.

— И как е маршалът?

— Ранен.

— И допълнително покосен от пагубната болест, която помете Агрионт — додаде кралят и погледна намръщено към Първия магус.

— Жалко. — На лицето на Баяз нямаше изписан дори намек за съжаление, или каквото и да било друго.

— Ужасна работа — жално отбеляза Хоф. — Лекарите са в пълно неведение.

— Малцина оцеляват. — Блясъкът в погледа на Лутар бе станал смъртоносен.

— Да се надяваме от сърце — намеси се енергично Торликорм, — че маршал Уест ще е от щастливците. *Да се надяваме. Макар че надеждите не променят нищо.*

— В такъв случай, по работа. — Виното заклоочи през гърлото на гарафата и напълни за втори път от началото на срещата бокала на

Хоф. — Как върви кампанията, генерал Крой?

— Гуркулската войска е напълно разгромена. Подгонихме ги в посока Келн, където неколцина успяха да избягат с останките от флота им. Но корабите на херцог Орсо бързо разрешиха този проблем. Гуркулското нашествие приключи. Победата е наша. *И въпреки това се мръщи, все едно признава разгром.*

— Отлично.

— Народът дължи хиляди благодарности на своите смели войници.

— Нашите поздравления, генерале.

Крой се загледа в плота на масата.

— Поздравленията са за маршал Уест, който даваше заповедите, и за генерал Паулдър и останалите, които дадоха живота си, за да ги изпълнят. Аз бях просто наблюдател.

— Но и вие изиграхте своята роля, при това блестящо. — Хоф вдигна бокала си. — Предвид злощастното отсъствие на маршал Варуз, съм убеден, че Негово величество скоро ще ви повиши. — Погледна краля и Лутар избоботи някакво съгласие, но без ентусиазъм.

— За мен ще е чест да служа по какъвто начин Негово величество намери за добре, разбира се. Но пленниците са приоритет. Наброяват няколко хиляди, а не разполагаме с храна, която...

— Нямаме достатъчно храна за собствените си войници, за гражданите си, за ранените си — прекъсна го Хоф, докато попиваше влажните си устни.

— Можем да пуснем срещу откуп всеки по-стойностен пленник, за когото императорът ще е готов да плати? — предложи Торликорм.

— В цялата им проклета армия има едва шепа стойностни хора.

— Щом нямат стойност за императора, значи определено не са от значение и за нас. Да гладуват! — намръщи се Баяз.

Неколцина от присъстващите се наместиха неловко на столовете си.

— Става въпрос за хиляди животи — подхвана Крой.

Погледът на Първия магус го притисна като тежък камък и смаза всичките му възражения.

— Знам за какво говорим, генерале. Врагове. Нашественици.

— Със сигурност трябва има начин, нали? — вметна кралят. — Не може ли да ги натоварим на кораби обратно към бреговете на

Кантика. Би било позорен край за победата ни, ако...

— Срещу всеки нахранен пленник стои по един гладен наш гражданин. Това е ужасяващата аритметика на властта. Трудно решение, Ваше Величество, но само с това разполагаме в тази стая. А какво е вашето мнение, архилекторе?

Погледите на краля и на възрастните мъже във високите столове се насочиха към Глокта.

— *О, знаем какво трябва да се направи, и не трепваме, и прочие. Нека чудовището изрече присъдата, така че ние, останалите, да се почувстваме достойни люде.* Не съм голям почитател на гуркулите. — Глокта сви пронизаните си от болка рамене. — Да гладуват!

Крал Джизал потъна в трона си и намръщеното му лице стана още по-мрачно. *Възможно ли е нашият монарх да е една идея по-зле дресиран, отколкото му се ще да вярва на Първия магус?*

Лорд-канцлерът Халек се прокашля.

— Сега, когато победата е наша, първата ни грижа несъмнено е разчистването на руините и възстановяването на пораженията, причинени от... — очите му нервно отскочиха към Баяз, после се върнаха — ... гуркулската агресия.

— Така, така.

— Възстановяване. Съгласни сме всички.

— Разходите — Халек изкриви физиономия, сякаш самата дума му причиняваше болка, — дори само за разчистването на разрушенията в Агрионт, може да достигнат десетки хиляди марки. Цената на цялостното възстановяване — милиони. Ако добавим и тежките поражения върху Адуа... разходите... — Халек пак се намръщи и потърка чело с длан. — Дори не мога да предполагам.

— Можем само да дадем най-доброто от себе си — поклати тъжно глава Хоф. — И да караме марка по марка.

— Аз например предлагам да се обърнем към благородниците — предложи Глокта. Чуха се няколко одобрителни мърморения.

— Негово високопреосвещенство има право.

— Рязко ограничаване на правомощията на Камарата на лордовете — добави Халек.

— Сериозни данъци за онези, които не осигуриха материална подкрепа в последната война.

— Чудесно! Свийте им платната на благородниците. Проклети паразити.

— Решителни реформи. Да се върнат земи на короната. Данъчно облагане на наследството.

— Наследството! Прекрасна идея!

— И лорд-губернаторите също да влязат в кюпа.

— Скалд и Мид. Да. Отдавна се радват на прекалено много независимост.

— Мид едва ли би могъл да бъде обвинен, провинцията му е опустошена...

— Не е въпросът във вината — каза Баяз. *Не, естествено, всички знаем чия е.* — Въпрос на контрол. Победата ни предоставя възможност за промени.

— Трябва да централизираме!

— Уестпорт наред с другото. Твърде дълго ни предаваха срещу гуркулите.

— Сега имат нужда от нас.

— Може би трябва да установим клон на Инквизицията в града? — предложи Глокта.

— Опорна точка в Стирия!

— Трябва да изградим всичко наново! — Първия магус тупна по масата с месестия си юмрук. — По-добре и по-пищно и от преди. Статуите на Кралския булевард може и да са паднали, но отвориха място за нови.

— Нова епоха на възход — извика Халек с блеснал поглед.

— Нова епоха във властта — додаде Хоф с вдигнат бокал.

— Златна ера? — Баяз погледна през масата към Глокта.

— Ера на единство и възможности за всички! — включи се и кралят.

Предложението му някак не доби тежест. Погледите се извърнаха неловко към края на масата, където седеше кралят. *Ама че идея, по-скоро шумно изпърдяна, отколкото изречена.*

— Ъ... да, Ваше Величество — каза Хоф. — Възможности. Разберирай, за всеки, извадил късмета да седне във Върховния съвет.

— Може би по-тежки налози за търговските гилдии? — предложи Халек. — Както последният ни архилектор имаше предвид. Също и банките. Подобен ход може да донесе голям доход...

— Не — безцеремонно отсече Баяз. — Нито гилдиите, нито банките. Свободната работа на тези благородни институции осигурява състоятелност и сигурност на всички. Бъдещето на нацията е в търговията.

Халек смирено склони глава. *Нима долавям нещо като страх?*

— Разбира се, лорд Баяз, прав сте. Открито признавам грешката си.

Магусът продължи, сякаш нищо не се беше случило.

— Може би банките все пак биха отпуснали заем на короната.

— Чудесна идея — тутакси отвърна Глокта. — Банкова къща „Валинт и Балк“ е надеждна институция, с традиции. Оказаха ми невероятна помощ в опитите ми да задържа Дагоска. Сигурен съм, че пак ще можем да разчитаме на тяхната помощ. — Усмивката на Баяз бе едва доловима. — Междувременно земите, авоарите и титлите на предателя лорд Брок бяха реквизирани от короната. Продажбата им ще донесе значителна сума.

— Ами самият човек, архилекторе?

— Май излиза, че е дезертирал заедно с последните гуркули. Подозираме, че все още е техен... гост.

— Искаш да кажеш, тяхна марионетка. — Баяз изсъска през зъби. — За жалост. Той може да продължи да бъде ядро на недоволство.

— Две от децата му са заключени в Палатата на въпросите. Дъщеря му и единият от синовете. Може да предложим размяна...

— На Брок? Ха! — озъби се Хоф. — Той не би заменил собствения си живот за целия свят и всичко в него.

— В такъв случай можем да демонстрираме намеренията си. — Глокта повдигна вежди. — Ясно послание, че изменничеството няма да бъде толерирано по никакъв начин?

— Това никога не е излишно — изръмжа Баяз и останалите го подкрепиха с одобрително мърморене.

— Публична демонстрация на вината на Брок, тогава и отговорността му за разрушаването на Адуа. Плюс няколко обесвания. *Горките, лош късмет да се родиш син на толкова амбициозен баща, но какво да правим, хората обичат публичните екзекуции.* Някакви предпочитания за ден или...

— Няма да има никакви обесвания. — Кралят гледаше Баяз изпод вежди.

Хоф запримига.

— Но, Ваше Величество, не можете да допуснете...

— Достатъчно кръв се проля. Предостатъчно. Освободете децата на лорд Брок. — Около масата се разнесоха възкличания. — Пуснете ги да отидат при баща си или да останат в Съюза като обикновени граждани — както предпочетат. — Баяз изпепеляваше с погледи от другия край на масата, но кралят не трепна. — Войната свърши. Победихме. *Войната никога не свършва, победата е временна.* Предпочитам да опитам да излекувам раните, вместо да ги задълбочавам. *Раненият враг е най-добрият враг, убива се най-лесно.* Понякога милостта ти носи повече от жестокостта.

Глокта се прокашля.

— Понякога. *Макар самият аз още да не съм видял подобно нещо с очите си.*

— Добре — отсече категорично кралят с тон, който показваше, че дискусията е приключила. — Значи е решено. Други спешни дела? Трябва да обиколя болниците, а после да видя как върви разчистването на разрушенията.

— Разбира се, Ваше Величество. — Хоф се поклони угоднически. — Грижата ви за поданиците, колко благородно от ваша страна.

Джизал го изгледа за момент, после изсумтя и стана. Беше напуснал стаята, преди повечето от старците да успеят да се надигнат с усилие от столовете си. *А на мен ми трябва още повече време за подобни начинания.* Когато Глокта най-сетне успя да се пребори със стола и се изправи с разкривено лице, намери Хоф до себе си, с намръщено червендалесто лице.

— Имаме малък проблем — промърмори той.

— Нима? Нещо, което не можем да обсъдим пред останалите от Съвета?

— Боя се, че да. Нещо, което би било по-добре да не обсъждаме най-вече пред Негово величество. — Хоф погледна бързо през рамо, за да изчака последният от възрастните мъже да затвори тежката врата зад себе си и да остави двама им необезпокоявани. *Аха, тайни, колко вълнуващо.* — Сестрата на отсъстващия днес лорд-маршал.

Глокта свъси чело. *Ох, леле.*

— Арди Уест? Какво за нея?

— От достоверен източник знам, че тя се намира в... деликатно положение.

Познатите гърчове пробягаха по лявата половина на лицето на Глокта.

— Нима? *Колко жалко.* Забележително добре информиран сте за личните дела на въпросната дама.

— Мой дълг е да бъда информиран. — Хоф се надвеси по-близо и докато шепнеше, облъхна Глокта с вонящ на вино дъх: — Предвид кой евентуално е бащата...

— А именно? *Макар да си мисля, че вече и двамата се досещаме за отговора.*

— Кой друг, ако не кралят — изсъска Хоф и в гласа му се прокрадна паника. — Сигурно прекрасно знаете, че двамата имаха... връзка, да се изразя деликатно, преди неговата коронация. Едва ли е тайна. А сега това? Копеле! При положение че и около възкачването на краля на трона не всичко беше перфектно чисто. При толкова много врагове в Камарата на лордовете? Такова дете може да бъде използвано срещу нас, ако се разчуе, а няма как да не се разчуе! — Надвеси се още по-близо. — Такова нещо би представлявало заплаха за държавата.

— Така е — изсъска ледено Глокта. *За жалост е точно така. Много, много жалко.*

Дебелите пръсти на Хоф не можеха да си намерят място.

— Знам, че имате някакви отношения с дамата и нейното семейство. Ще ви разбера напълно, ако решите да се дистанцирате от подобна отговорност. Мога да организирам всичко, без...

Глокта го дари с най-противната си усмивка.

— Да не намеквате, че не съм достатъчно безпощаден за убийството на една бременна майка, лорд-шамбелане? — Гласът му отекина силно от твърдите бели стени, безжалостен като удар с нож.

Хоф примижа боязливо и очите му се стрелнаха нервно към пода.

— Сигурен съм, че няма да трепнете пред изпълнението на патриотичния си дълг...

— Добре. В такъв случай бъдете спокоен. Общият ни приятел не ме е избрал за тази роля заради мекото ми сърце. *По-скоро обратното.*

Ще се заема.

Същата малка тухлена къщичка на същата незабележителна уличка, която Глокта бе посещавал толкова често преди. *Същата къща, в която съм прекарал толкова приятни следобеди. В удобство, доколкото мога да се доближа до удобство, естествено.*

Пъхна дясната си ръка в джоба и долови допира на студения метал в пръстите му. *Защо го правя? Защо? За да може оня пиян задник Хоф да отрие потта от челото си от облекчение, че е предотвратил бедствие? За да може Джизал дан Лутар да се окопае по-здравео на марионетния си трон? Изви хълбоци първо на едната страна, после на другата, докато гърбът му изпука. Тя заслужава много повече. Но такава е ужасната аритметика на властта.*

Бутна портата, докуцука до входната врата и почука лекичко. Мина известно време, преди раболепната камериерка да отвори. *Вероятно същата, която е уведомила дворцовия пияница Хоф за неприятната ситуация? Поведете го през претъпканата с мебели всекидневна, докато си мърмореше нещо под носа и го остави там, загледан в скромния огън зад решетката на камината. Мярна отражението си в огледалото по-горе и се намръщи.*

Кой е този човек? Тази жалка човешка черупка? Този тромав труп? Нима това изобищо може да се нарече лице? Разкривено и набраздено, гравирано с болка. Какво е това ненавистно, жалко създание? О, ако има Бог, пази ме от това нещо!

Опита да се усмихне. В мъртвешки бледата му кожа се врязваха свирепи бръчки и противната яма между зъбите му зейна. Крайчето на устата му потръпна, лявото му око заигра, по-тясно от другото и силно зачервено. *Усмивката е далеч по-ужасна от смръщеното лице.*

Има ли друг такъв злодей? Има ли друго такова чудовище? Възможно ли е зад подобна маска да е останала частица човещина? Как така красавецът Санд дан Глокта се превърна... в това? Огледала. По-ужасни дори от стълбищата. Устните му се изкривиха от отвращение, докато извъръщаше глава.

На прага стоеше Арди и го наблюдаваше мълчаливо. *Изглежда прекрасно, помисли си, след като се отърси от неловкото усещане, че е бил под наблюдение. Прекрасно, забелязвам ли вече съвсем лекичко*

заобляне около корема? Трети месец? Или четвърти? Скоро няма да може да го скрие.

— Ваше Високопреосвещенство. — Пристъпи в стаята и го огледа от главата до петите. — Бялото ви отива.

— Нима? Значи не мислиш, че подчертава кръговете около трескавите ми очи и приличам повече на череп?

— О, в никакъв случай. Пасват идеално на бледото ви като на таласъм лице.

Глокта се ухили с беззъбата си усмивка.

— Точно такъв ефект търся.

— Дошли сте да ме заведете на поредната обиколка из канали, смърт и изтезания?

— Уви, навярно никога повече няма да е възможно да повторим това. Предишния път приключих с всичките си приятели и с повечето си врагове.

— И за съжаление гуркулската армия ни напусна.

— Заети са с друго, както разбирам. — Проследи я с поглед да се отправя към масата и да поглежда през прозореца към улицата. Светлината озари тъмната ѝ коса и пропълзя към крайчеца на бузата ѝ.

— Надявам се, си добре? — попита тя.

— По-зает и от гуркулите. Чака ме много работа. Как е брат ти? Възнамерявах да го посетя, но... *Но се съмнявам, че дори самият аз бих изтраял вонята на собственото си лицемерие, ако го бях направил. Аз причинявам болка. Облекчаването ѝ е чужд език за мен.*

Арди заби поглед в пода.

— Не е добре. При всяко следващо посещение е все по-слаб. Докато бях при него, му падна един зъб. — Тя сви рамене. — Просто ей така, както се опитваше да сдъвче нещо, зъбът му падна. Замалко да се задави. Но какво мога да направя аз? Може ли изобщо някой да направи нещо?

— Наистина съжалявам да го чуя. *Но това не променя нищо.* Сигурен съм, че си му голяма подкрепа. *Сигурен съм, че нищо не може да му помогне.* А ти как си?

— По-добре от повечето, предполагам. — Въздъхна дълбоко, тръсна глава и се усмихна принудено. — Вино?

— Не, но нека това не те ограничава да сипеш на себе си. *Никога не те е ограничавало.*

Тя вдигна бутилката за миг, после я остави.

— Напоследък се опитвам да намалявам пиенето.

— Винаги съм мислел, че е добре да го направиш. — Пристъпи бавно към нея. — Значи е започнало сутрешното гадене?

Тя извърна рязко глава, после преглътна и жилите по шията ѝ изпъкнаха.

— Значи знаеш?

— Аз съм архилекторът — приближи се той. — Длъжен съм да знам всичко.

Раменете ѝ увиснаха, отпусна глава и се наведе напред, опряла длани в ръба на масата. Застанал отстрани, Глокта видя как клепачите ѝ потрепват. *Опитва се да пребори сълзите. Въпреки всички си гняв и интелигентност, тя има нужда от спасение точно толкова, колкото и всеки друг. Но няма кой да ѝ се притече на помощ. Само аз съм тук.*

— Мисля, че забърках голяма каша, точно както предвиждаше брат ми. И както и ти предположи, че ще стане. Сигурно си разочарован.

Глокта усети как лицето му се разкривява. *Нещо като усмивка може би. Безрадостна усмивка.*

— Прекарал съм в разочарование по-голямата част от живота си. Но не и от теб. Трудно се живее в този свят. Никой не получава това, което заслужава. *Колко дълго трябва да влача това, докато намеря смелост? Така де, по-лесно няма да стане. Просто трябва да го направя, сега.*

— Арди... — гласът му звучеше грубо дори в собствените му уши. Пристъпи още малко напред, куцукайки, с изпотена върху дръжката на бастуна длан. Тя го погледна с навлажнени очи и ръката ѝ се отпусна на корема. Помръдна, сякаш ѝ се искаше да отстъпи. *Страх? Но мога ли да я виня? А дали не усеща какво предстои?*

— Известно ти е, че винаги много съм харесвал и уважавал брат ти. — Устата му бе пресъхнала, езикът мляскаше непохватно в празните венци. *Сега е моментът.* — През последните месеци започнах все повече да харесвам и уважавам и теб. — През лицето му премина вълна от гърчове и от разтрепераното му око се изтърколи сълза. *Сега, сега.* — Или поне... да изпитвам нещо близо до тези чувства, доколкото е възможно за човек като мен. — Глокта плъзна предпазливо ръка в джоба си, незабелязано от нея. Напипа хладния

метал, остриите безпощадни ръбчета, които опираха в пръстите му. *Трябва да го направя, сега.* Сърцето му препускаше, гърлото му се бе стегнало дотолкова, че едва говореше. — Трудно ми е... съжалявам.

— Кое? — смръщи чело тя.

Сега.

Пристъпи рязко към нея и извади ръката си от джоба. Тя залитна към масата, облещила очи... и двамата застинаха по местата си.

А помежду им блестеше пръстенът. Огромен искрящ диамант, толкова голям, че на неговия фон масивната златна халка изглеждаше крехка и нищожна. *Толкова голям, че все едно не е истински. Фалшив. Абсурд. Най-големият камък, който ми предоставиха „Валинт и Балк“.*

— Трябва да те помоля да се омъжиш за мен — изграчи той. — Ръката с пръстена трепереше като сухо листо. *Сложи в нея сатър, и е непоклатима като скала, ала накарай я да държи пръстен, и направо съм се напикал. Кураж, Санд, кураж.*

Тя зяпна блестящия камък и устата ѝ увисна глуповато. *От изненада? От ужас? Да се омъжа за това... изчадие? Не, по-добре да умра.*

— Ъ... — пророни тя. — Аз...

— Знам, знам, аз самият съм не по-малко отвратен от теб... но нека ти обясня. Моля те. — Заби поглед в пода. Устата му се кривеше, докато произнасяше думите. — Не съм толкова глупав, че да си помисля, че е възможно някога да... обикнеш такъв като мен или да изпиташ нещо повече от съжаление. Но е въпрос на необходимост. Не бива да се дърпаш заради това... което съм аз. Те са наясно, че носиш детето на краля.

— Те? — възкликна тя.

— Да. Те. Детето е заплаха за тях. Ти си заплаха за тях. Така аз бих могъл да те предпазя. Да узаконя детето ти. Това дете трябва да е наше — сега и завинаги.

Тя продължи да гледа безмълвно пръстена. *Като затворник, който оглежда с ужас инструментите и преценява дали да си признае. Нито един от двата варианта не става, но кой е по-лошият?*

— Мога да ти осигуря много неща. Сигурност. Безопасност. Уважение. Ще имаш само най-доброто. Положение във висшето

общество, доколкото това е от значение. Никой няма да посмее и с пръст да те пипне. Никой няма да дръзне да те гледа отвисоко. Разбира се, зад гърба ти хората ще шушукат. Но ще шушукат за красотата ти, за интелигентността и невероятната ти добродетелност. — Глокта присви очи. — Ще се погрижа за това.

Тя го погледна и преглътна. *Ето го и момента на отказа. Много благодаря, но предпочитам да умра.*

— Ще бъда искрена с теб. Като по-млада... съм правила някои неразумни неща. — Гримаса. — Това дори не е първото копеле, което нося в утробата си. Баща ми ме изхвърли по стълбите и загубих детето. Едва не ме уби. Не вярвах, че ще се повтори.

— Всички сме правили неща, с които не се гордеем. *Някой ден трябва да чуеш самопризнанията ми. Или по-добре никой да не ги чува.* Това не променя нищо. Обещах, че ще се грижа за теб. Не виждам друг начин.

— Тогава да. — Взе пръстена от ръката му и без да се церемони, го сложи на пръста си. — Няма какво толкова да му мисля, нали? *Е, не е точно възторженото съгласие, сълзите от радост, щастливата замая, за които четем в приказките. По-скоро неохотно приета сделка. Повод за тъжен размисъл над провалени очаквания.*

— Не съм си и помисляла... — промърмори тя, без да откъсва очи от камъка на пръста си, — докато ви гледах как се дуелирахте с брат ми преди толкова години, че един ден ще нося твоя пръстен? Ти винаги си бил мъжът на мечтите ми.

— *И на кошмарите ти.* Странни са повратностите на съдбата. Обстоятелствата невинаги са това, което човек може да предвиди. *Е, май спасих два живота. Колко ли от стореното зло ще компенсират? Едно е сигурно, това отива от правилната страна на везните. Всеки се нуждае от нещо на правилната страна на везните.*

Тъмните ѝ очи се извърнаха към неговите.

— Не можа ли да си позволиш по-голям камък?

— Само ако бях обрал хазната — дрезгаво отвърна той. *По традиция сега идва времето за целувка, но предвид обстоятелствата...*

Тя пристъпи към него и вдигна ръка. Той се изправи, потрепна, пронизан от болка в хълбока.

— Съжалявам... отвикнал съм.

— Ако ще го правя, смятам да е както трябва.

— Имаш предвид, да извлечеш най-доброто?

— Да направя нещо поне.

Тя пристъпи още по-близо до него. Глокта трябваше да се насили да остане на мястото си. Тя го погледна в очите, вдигна ръка и бавно го докосна по бузата, клепачът му потрепери. *Глушава работа. Колко жени са ме докосвали досега? Но това беше в друг живот. В друг...*

Погали лицето му, пръстите ѝ потънаха в челюстта му. Вратът му изпука, когато го придърпа към себе си. Топлият ѝ дъх лъхна брадичката му. Устните ѝ се потриха нежно в неговите, после още веднъж. От гърлото ѝ се изтръгна нисък стон, от който дъхът му секна. *Преструва се, естествено. Нима е възможно някоя жена да пожелае да докосне това съсипано тяло? Да целуне това опустошено лице? Аз самият съм отвратен само от мисълта. Преструва се, но заслужава аплодисменти за усилието.*

Левият му крак потрепери и бе принуден да се вкопчи здраво в бастуна. Въздухът изсвистя през носа му. Тя извъртя лице настрани пред неговото и устните им се впиха едни в други във влажна целувка. Връхчето на езика ѝ облиза празните му венци. *Преструва се, естествено, как иначе? И въпреки това го прави толкова добре, толкова добре...*

ПЪРВИЯТ ЗАКОН

Феро седеше и гледаше ръката си. Ръката, която бе държала Семето. Изглеждаше същата, но усещането бе различно. Студено някак. Много студено. Беше я завила с одеяла. Беше я топила в топла вода. Беше я държала край огъня, толкова близо, че дори я изгори.

Нищо не помогна.

— Феро... — прошепнато тъй тихо, че можеше да мине за вятъра в рамката на прозореца.

Тя скочи на крака, стиснала ножа си. Огледа ъглите на стаята си. Празно. Наведе се да надзърне под кревата, под високия шкаф. Размести завесите, за да не ѝ пречат. Никой. Всъщност знаеше, че няма да намери никого.

Но нали ги чу.

На вратата се почука и тя отново се обърна рязко, изсъска през стиснати зъби. Поредният сън? Поредният призрак? Още тежки ключалки.

— Влез? — изръмжа тя.

Вратата се отвори. Баяз. Повдигна вежда при вида на ножа в ръката ѝ.

— Много си падаш по ножовете, Феро. Тук нямаш врагове.

Изглежда магуса през присвити очи. Не беше толкова сигурна.

— Какво стана... вятърът?

— Какво стана ли? — сви рамене Баяз. — Победихме.

— Какви бяха онези фигури? Сенките.

— Не видях нищо, освен това, как Мамун и неговите Сто думи си получиха полагащото им се наказание.

— Не чу ли гласове?

— На фона на тътена от победата? Нищо не съм чул.

— Аз пък чух. — Феро отпусна ножа и го прибра в колана си. Раздвижи пръсти — все същото, но някак по-различно. — Продължавам да ги чувам.

— И какво ти казват, Феро?

— Говорят за ключалки, порти, врати и отварянето им. Винаги споменават отварянето им. Питат за Семето. Къде е?

— На сигурно място. — Баяз я изгледа с празен поглед. — Ако наистина чуваш същества от Другата страна, не забравяй едно, те са изтъкани от лъжи.

— И не са единствените. Карат ме да наруша Първия закон. Както стори ти.

— Въпрос на гледна точка. — Баяз загъна гордо крайчеца на устните си. Все едно бе постигнал нещо прекрасно. — Поизмених дисциплините на Глъстрод с техниките на Господаря Създател и използвах Семето като двигател за своето Изкуство. Резултатите бяха... — Въздъхна продължително и доволно. — Е, ти беше там. Беше преди всичко победа на волята.

— Ти докосна ключалките. Изложи света на опасност. Издаващите тайни...

— Първият закон е парадокс. Всеки път когато променяш нещо, заемаш от долния свят, винаги има рискове. Ако аз съм прекрачил някоя граница, то всичко е било премерено. Светът си е наред, не си ли съгласна? Не се извинявам за амбициозните си идеи.

— Погребват мъже, жени и деца в общи ями, стотици наведнъж. Точно както в Олкъс. Тази болест... е заради стореното от нас. Това ли означава амбиция? Размерът на гробовете?

Баяз въртна пренебрежително глава.

— Неочаквано странично въздействие. Цената на победата, боя се, днес е същата, каквато е била и в Старите времена и каквато винаги ще бъде. — Впи поглед в нея и в очите му заблестя заплаха. Предизвикателство. — Но и да съм нарушил Първия закон, тогава какво? Пред кой съд ще ме изправиш? И кой ще ме съди в него? Ще пуснеш ли Толомей от мрака, за да свидетелства? Ще потърсиш ли Закаръс, за да прочете обвинението? Ще довлечеш ли Коунийл от края на света, за да каже дали ме намира за виновен? Ще докараш ли великия Ювенс от земята на мъртвите, за да произнесе присъдата? Мисля, че не. Аз съм Първия магус. Аз съм последната инстанция и ти казвам: имам право.

— Ти? Не.

— Да, Феро. Властта дава право на всичко. Това е моят първи закон и моят последен. Това е единственият закон, който признавам.

— Закаръс ме предупреди — промълви тя, докато мислеше за безкрайната равнина, за стареца с безумен поглед и неговите кръжащи птици. — Каза ми да бягам и никога да не спирам. Трябваше да го послушам.

— Онзи надут самодоволен балон? — изсумтя Баяз. — Може и да е трябвало, но моментът за това отплава като кораб. И ти му помахаше доволно от брега и вместо да се качиш на него, избра да дадеш храна на яростта си. Е, нахрани я. Нека не се преструваме, че съм те измамил. Ти прекрасно знаеше, че ще вървим по мрачни пътеки.

— Не очаквах... — стисна ледените си пръсти в треперещ юмрук. — Не очаквах това.

— А какво очакваше? Трябва да ти призная, очаквах, че си покорава. Да зарежем философстването за хората с повече време и без толкова сметки за уреждане. Вина, съжаление и справедливост? Все едно говоря с великия крал Джизал. А и кой има търпението за всичко това? — Обърна се към вратата. — Трябва да стоиш около мен. Може би с времето Калул ще изпрати нови творения. Тогава пак ще имам нужда от дарбите ти.

Тя изсумтя.

— А дотогава? Да седя тук и да си правя компания със сенките, така ли?

— Дотогава се усмихвай, Феро, ако си спомняш как се прави. — Баяз я погледна и ѝ се усмихна ослепително. — Нали си отмъсти.

Вятърът плющеше около нея, натежал от сенки.

Тя коленичи в единия край на пищящия тунел, който докосваше небето. Светът бе изтънял и крехък като стъкло, готов да се пропука. Отвъд него се разстилаше бездънно пространство, пълно с гласове.

— Пусни ни...

— Не! — Тя се отскубна и стана, стоеше задъхана край леглото, всичките ѝ мускули изопнати. Но нямаше с кого да се бие. Поредният сън.

Сама си е виновна, пак се остави да заспи.

Дългата ивица лунна светлина се пресягаше към нея по плочите на пода. Прозорецът от другата ѝ страна беше открехнат, студеният нощен бриз нахлуваше през него и смразяваше плувналата ѝ в пот

кожа. Намръщена, отиде до прозореца, затвори го и дръпна резето. Огледа се.

В плътните сенки край вратата стоеше някой. Еднорък дрипльо. Няколкото останки от броня по тялото му бяха очукани и разкривени. Лицето му беше прашно, одраната му кожа висеше на ивици от белите кокали, но дори така Феро го позна.

Мамун.

— Срещаме се пак, жено с дяволска кръв. — Дрезгавият му глас шумолеше като стара хартия.

— Сънувам — изсъска тя.

— Ще ти се. — Преди тя да е успяла да си поеме дъх, той вече беше прекосил стаята. Едната му ръка стисна гърлото ѝ като менгеме. — Докато се изровя от онези развалини, шепя по шепя, сериозно огладнях. — Дрезгавото му дишане погъделичка лицето ѝ. — Ще си направя нова ръка от плътта ти и с нея ще поразя Баяз и ще отмъстя за великия Ювенс. Това видя Пророкът и аз смятам да превърна видението му в истина. — Повдигна я без усилие, блъсна я в стената и петите ѝ заблъскаха и задрапаха по ламперията.

Ръката се стегна. Гърдите ѝ се повдигнаха, но през гърлото не влезе въздух. Започна да се мята, да дращи с нокти, но хватката му бе желязна, каменна, стегната като клуп около врата на обесения. Тя се бореше и гърчеше, но той не помръдна ни на косъм. Тя докопа опустошеното лице на Мамун, пръстите ѝ заровиха в прашната плът, но очите му не мигаха. В стаята бе станало студено.

— Кажете молитвите си, дете — прошепна той през стиснатите си счупени зъби, — и се надявай Бог да е милостив.

Тя усещаше как губи сили. Дробовете ѝ щяха да се пръснат всеки момент. Продължаваше да го дере, но все по-вяло. Все повече губеше сили.

Отпусна ръце, краката ѝ увиснаха, клепачите ѝ натежаха. Всичко беше ужасно студено.

— Така — прошепна той, дъхът му се заизвива на облак пред устата му. Спусна я обратно на земята, отвори уста и разкъсаните му устни оголиха счупените зъби. — Така.

Пръстът ѝ се заби в шията му. През кожата, в сухата му плът, потъна целият. Главата му се отметна назад. Другата ѝ длан обви неговата, освободи хватката му и изви пръстите му наопаки. Усети как

костите в пръстите му изпукват, скърцат, пращят. Тялото се стовари на пода. По тъмните стъкла на прозореца до нея плъзна бял скреж, изскърца под босите ѝ стъпала, докато извиваше тялото на Мамун и го приковаваше към стената. Блъсна го в разцепената ламперия, в ронещата се мазилка и от стената се поръси прах.

Продължи да забива пръста си в гърлото му, по-нагоре, по-навътре. Не беше трудно. Силата ѝ нямаше край. Тя извираше от Другата страна. Семето я бе променило, както бе променило и Толомей. Завинаги.

Феро се усмихна.

— Ще вземеш плътта ми, а? Това ти беше последното ядене, Мамун.

Връхчето на пръста ѝ се плъзна между зъбите му, пресрещна палеца ѝ и закачи челюстта му като на рибарска кука. С рязко дръпване от китката я отпра от главата му и я захвърли с трополене настрани. Езикът му провисна навън — разпрана, прашна пихтия.

— Кажи си молитвите, ядачо — изсъска тя, — и се надявай Бог да е милостив. — Притисна главата му между дланите си. От носа му се разнесе протяжен вой. Потрошената му ръка напразно се опитваше да я докопа. Черепът му се огъна, сплеска се, накрая се пръсна и парчета кост се разлетяха наоколо. Феро остави тялото да се свлече на пода и то посипа с прах краката ѝ.

— Да...

Тя не се стресна. Не погледна. Знаеше откъде идва гласът. Отвсякъде и отникъде.

Пристъпи към прозореца и го отвори. Изскочи навън, приземи се десетина крачки по-долу в тревата и се изправи. Нощта преливаше от звуци, но Феро бе притихнала. Тръгна през обляната от лунна светлина ливада и около всяка стъпка на босите ѝ стъпала плъзваше бял скреж. Изкачи внимателно дългите стъпала и излезе на стената. Гласовете я последваха.

— Чакай.

— Семето!

— Феро.

— Пусни ни...

Не им обърна внимание. Мъж в броня стоеше и гледаше в далечината, обърнат към Кулата на Създателя, по-тъмnochерен силует

на фона на черното небе. Малко петно мрак над Агрионт, в което нямаше звезди, нямаше потопени в лунна светлина облаци, идеално черно. Феро се замисли дали там вътре Толомей не дебне в сенките, дали не дращи по портата. Дращи, дращи, завинаги.

Тя бе пропиляла своя шанс за отмъщение.

Феро нямаше да допусне това.

Тръгна покрай парапета на кулата, покрай часовия и докато го отминаваше, той се загърна по-плътено в наметалото си. Прехвърли се през парапета и скочи, вятърът изсвистя покрай кожата ѝ. Прескочи рова, покрит с напукан като паяжина лед. Павираният път полетя към нея. Краката ѝ тупнаха силно отгоре му, тя се претърколи напред, отново, после тръгна между сградите. Дрехите ѝ бяха разкъсани от падането, но по кожата ѝ нямаше и следа. Нито капчица кръв.

— Не, Феро.

— Върни се и намери Семето!

— До него е.

— У Баяз е.

Баяз. Може би когато приключи на юг, ще се върне. След като закопае великия Утман-ул-Доц под руините на собствения му дворец. След като изпрати Калул и неговите ядачи, и неговите свещеници в ада. Може би тогава ще се върне и ще даде на Първия магус заслужен урок. Урока, който искаше да му даде Толомей. Но, от друга страна, лъжец или не, той все пак удържа на думата си. Даде ѝ средството за отмъщение.

Беше време да се възползва от него.

Феро се измъкна от притихналите руини на града, безшумна и бърза като нощен вятър. На юг, към доковете. Все ще намери начин. На юг, през морето към Гуркул, а после...

Гласовете ѝ зашепнаха. Хиляди гласове. Шептяха ѝ за портите, които Еуз затвори, за ключалките, които заключи. Молеха я да ги отвори. Казваха ѝ да счупи ключалките. Казваха ѝ как, заповядваха ѝ да го направи.

Но Феро само се усмихваше. Остави ги да си говорят.

Тя няма господари.

Чай и заплахи.

Логън беше ядосан.

Гледаше смръщено просторната зала, с всичките ѝ блестящи огледала и всичките важни особи, събрани в нея. Гледаше смръщено лордовете на Съюза, насядали срещу него. Двеста или повече мърмореща тълпа в противоположния край на залата. Гадеше му се от фалшивите им приказки, от престорените усмивки, от изкуствените им лица, гадеше му се, сякаш беше преял с мед. Но и към хората от другата страна на залата, събрани на високия подиум около него и великия крал Джизал, не питаеше по-добри чувства.

Сакатият, с вечната му презрителна усмивка, който беше дошъл да задава въпроси след онази нощ в кулата, беше тук, облечен от глава до пети в бяло. Имаше и един дебелак, с лице нашарено от спукани капиляри, сякаш денят му от години започваше с бутилка. С тях беше и един висок, слаб копелдак с черен, лъщящ от злато, нагръдник, с дружелюбна усмивка и коварни очички. Най-хитрите лъжци, които Логън беше виждал, но всичките закуп не можеха да се мерят с един от групата.

Баяз седеше и се усмихваше непринудено, сякаш всичко се беше наредило според плановете му. А може би беше. Проклет магьосник. Къде му беше умът, да се доверява на човек без коса. Духовите го предупредиха, че магусите са лукави и имат свои си цели, но той не се вслуша, хвърли се слепешката, с надеждата, че всичко ще се нареди, както винаги. Едно се знае за Логън Деветопръстия — никога не слуша какво му се говори. Само един от многото му недостатъци.

Погледна към Джизал. Изглеждаше съвсем удобно в кралските си одежди. На главата му блестеше златна корона, а златният му трон беше още по-голям от този, на който седеше в момента Логън. До него седеше жена му, обгърната в ледена гордост, но ѝ отиваше, реши Логън. Беше красива като студено зимно утро. И всеки път когато поглеждаше към Джизал, в погледа ѝ имаше нещо. Гледаше го така, сякаш едва се сдържаше да не впие зъби в него. Щастливец, винаги се измъкваше и късметът му не спираше да работи. Логън нямаше нищо против тя да си пробва зъбите върху него, но коя жена с всичкия си щеше да е склонна на това?

Най-много от всичко обаче се мръщеше на собственото си отражение в огледалата отсреща — седнал на трон, на високия подиум до Джизал и неговата кралица. До тази красива двойка изглеждаше

още по-навъсен и мрачен, още по-страховито и белязано чудовище. Човек, изтъкан от смърт, но омотан в красиви, ярки цветове и бяла животинска кожа с дълъг косъм, накичен с лъскави нитове и катарами по кожения нагръдник, натруфен с тежката златна огърлица през раменете. Същата, която някога носеше Бетод. Ръцете му стърчаха от обкантените с бялата кожа ръкави — изподрани и белязани. Ръце на изверг, с един пръст по-малко, стиснали подлакътниците на позлатения трон. Кралски дрехи и ръце на главорез. Приличаше на злодея от детска приказка. Безмилостният войн, изкатерил се до върха на властта с помощта на огън и стомана. Покачил се на трон върху планина от човешки кости. А може би той е този злодей.

Размърда се в дращеците по влажната му кожа дрехи. Откакто се измъкна от онази река с едните ботуши на краката си, беше извървял много път. Премина Височините с една тенджера. Беше извървял дълъг път, но сега не беше сигурен дали не се харесваше повече, преди да бе тръгнал по него. Беше се смял с глас, когато чу, че Бетод се нарича крал на северняците. А ето го сега него, прави същото и на всичкото отгоре е още по-неподходящ за трона. Едно се знае за Логън Деветопръстия, голям задник е. Просто и ясно. И това е нещо, което човек не обича да признава за себе си.

Засега предимно говореше пияницата Хоф.

— Уви, Камарата на лордовете е в руини. Ето защо, до построяването на нова, достойна за величието на тази благородна институция зала — нова Камара на лордовете, още по-пищна и величествена от старата — беше взето решение Камарата на лордовете да се разпусне.

Настана тишина.

— Да се разпусне? — промърмори някой.

— Но как тогава ще се чува мнението ни?

— Къде ще може аристокрацията да изразява своя глас?

— Благородниците ще говорят посредством Висшия съвет — каза Хоф с тона, с който възрастният говори на дете. — Или могат да се обръщат към секретаря по аудиенциите, ако желаят да бъдат изслушани от краля.

— Но това може да направи всеки селяк!

— Така е — повдигна вежди Хоф.

Сред лордовете се надигна вълна на недоволство. Логън може и да не разбираше много от политика, но можеше да познае кога едни хора биват прекарвани от други. Никога не е приятно занимание това, но поне този път, като никога, той беше от страната на прекарващите.

— Кралят и нацията са едно цяло! — извиси се над глъчката строгият глас на Баяз. — Вашите земи са просто заети от него. И сега той съжалява, че ще прибегне дотам, но една част от тях трябва да бъдат върнати. Неизбежна необходимост.

— Една четвърт. — Сакатият премлясна тихо. — От всеки от вас.

— Тази няма да я бъде! — изкрещя един ядосан възрастен мъж от първата редица.

— Така ли мислите, лорд Ишър? — усмихна му се Баяз. — Всички, които мислят така, могат да се присъединят към лорд Брок в изгнанието му в прашния Юг и да предадат на короната всичките си земи, вместо част от тях.

— Това е обида! — извика друг. — Кралят винаги е бил пръв сред равните, най-могъщият сред благородниците, но никога над тях. Нашите гласове го качиха на трона и ние отказваме да...

— Пристъпайте много близо до границата, лорд Хюгън. — По лицето на сакатия преминаха няколко грозни гърча, докато го гледаше намръщено. — Може би ще искате да останете от онази й страна, където е безопасно и топло. Другата страна няма да ви се отрази добре, мисля аз. — От окото му бликна сълза и се изтърколи по бузата му. — През следващите месеци главният земемер ще започне оценка на имотите ви. Препоръчително е да му съдействате всячески.

Много от лордовете бяха станали на крака и размахваха гневно юмруци.

— Това е нечувано!

— Безпрецедентно!

— Недопустимо!

— Отказваме да бъдем сплашвани!

Джизал скочи от трона, вдигна сабята си с украсената със скъпоценни камъни дръжка и започна да блъска с върха на ножницата по подиума. Залата се изпълни с ехото на глухите бумтежи.

— Аз съм кралят! — изрева той в изведнъж притихналата зала. — Не съм дошъл да обсъждам това с вас, а да издам кралски декрет! Адуа ще бъде изграден наново, по-красив и величествен от всякога! И

това е цената! Прекалено много сте привикнали на слаб монарх, уважаеми лордове! Но аз ви уверявам, че тези времена свършиха!

Баяз се наведе и прошепна в ухото на Логън:

— Да не повярваш как му се удава, а?

Лордовете зашумяха недоволно, но седнаха отново по местата си. Джизал продължи да говори, все още стиснал здраво в ръка сабята. Гласът се понесе уверено из залата.

— Онези, които ми засвидетелстваха пълната си подкрепа в тежките времена на войната, ще бъдат освободени от това задължение. Но за ваше най-голямо съжаление, списъкът е доста кратък. Нещо повече, онези, които ми помогнаха най-много, бяха приятели от отвъд границите на Съюза!

Мъжът в черно се изправи.

— Аз, Орсо от Талинс, заставам твърдо зад Техни величества, моите син и дъщеря! — Сграбчи лицето на Джизал и го целуна по бузите, след което повтори същото с кралицата. — Техните приятели са мои приятели. — Каза го с усмивка, но скритият смисъл не остана скрит. — Техните врагове? Е! Умни мъже сте, досещате се и без да го казвам.

— Благодаря ви за ролята, която изиграхте в спасението ни — каза Джизал. — Приемете признателността ни. Войната със Севера свърши. Тиранинът Бетод е мъртъв и сега цари нов ред. Горд съм да нарека човека, който го свали от власт, мой приятел. Логън Деветопръстия! Кралят на северняците! — посочи с ръка към Логън и на лицето му грейна усмивка. — Радвам се, че двамата с него ще тръгнем към едно по-добро бъдеще като братя.

— Така е — каза Логън и се надигна тежко от трона. — Точно така. — Прегърна Джизал и го шляпна здраво по гърба. — Мисля занапред ние да си стоим от нашата страна на Уайтфлоу. Естествено, освен ако моят брат не загази отново. — Обходи с мъртвешки поглед начумерените мъже от предната редица. — Не ме карайте да се връщам. — Седна обратно на трона и свъси вежди. Кървавия девет може и да не разбираше много от политика, но знаеше как се плашат хора.

— Спечелихме войната! — разтърси позлатената ножница на сабята си Джизал и я окачи на колана. — Сега трябва да спечелим мира!

— Добре казано, Ваше Величество, добре казано! — Червендалестият пияница стана, преди някой да успее да вземе думата. — В такъв случай, преди да се разпусне, пред Камарата на лордовете стои една последна задача. — Обърна се с мазна усмивка, потри ръце и се поклони угоднически. — Да благодарим на лорд Баяз, Първия магус, който със своите мъдри съвети и могъщо Изкуство, прогони нашествениците от Съюза! — Започна да ръкопляска. Сакатият и Орсо се присъединиха към него.

Един широкоплещест лорд от първата редица скочи на крака.

— Лорд Баяз! — изкрещя той и заблъска месести длани. След това цялата зала премина неохотно в аплодисменти. Дори Хюгън се включи, а след него и Ишър, въпреки че на лицето му се беше изписало изражението на човек, който ръкопляска на собственото си погребение. Логън остави ръцете си там, където бяха. Ако трябваше да бъде честен, повдигаше му се от самото му присъствие в залата. Беше ядосан. Облегна се назад в трона и продължи да гледа навъсено.

Джизал гледаше как знатните особи на Съюза се изнизват намусени от Огледалната зала. Велики мъже. Ишър, Барезин, Хюгън и много други. Хора, на които някога се беше възхищавал. Смирени. Едва сдържаше усмивката си, като ги гледаше как мърморят сърдито. Почти се почувства като истински крал... до момента, в който не погледна кралицата.

Терез и баща ѝ, върховен херцог Орсо, се бяха впуснали в нещо като прочувствен спор между баща и дъщеря на цветущ стириански и подчертан и от двамата с бурно ръкомахане. Сигурно щеше да изпита известно облекчение да види, че не е единственият мъж от семейството ѝ, достоен за нейната омраза, ако не подозираше, че той е темата на спора. Чу леко изстъргване зад гърба си и се обърна, умерено отвратен при вида на новия си архилектор.

— Ваше Величество — заговори тихо Глокта, сякаш възнамеряваше да обсъди с него някоя тайна. После погледна смръщено към Терез и баща ѝ. — Ако позволите да попитам... всичко наред ли е между вас и кралицата? — Понижи още повече глас. — Разбирам, че рядко спите в една и съща стая.

Джизал беше на косъм да възнагради нахалството на сакатия със силен шамар с опакото на ръката, когато зърна с периферното си зрение погледа на Терез. Отново го гледаше с онова крайно презрение, запазено специално за съпруга ѝ. Усети как раменете му увисват.

— Тя едва издържа да е в една и съща страна с мен, камо ли в една и съща стая. Тази жена е истинска кучка! — озъби се, после наведе глава и заби поглед в пода. — Какво мога да направя?

Глокта изпъна врат на една страна, после на другата и Джизал потисна тръпката по гърба си, когато чу острото пукане на костите му.

— Нека аз поговоря с кралицата, Ваше Величество. Когато реша, мога да бъда доста убедителен. Разбирам трудностите ви. Аз самият съм отскоро женен.

Джизал не смееше да мисли що за женски звяр може да вземе подобно чудовище за съпруг.

— Ами? — попита с преторен интерес. — Коя е щастливата дама?

— Вярвам, че се познавате бегло. Казва се Арди. Арди дан Глокта. — Устните на сакатия бавно се отдръпнаха и оголиха отвратителните дупки в зъбите му.

— Но не...

— Сестрата на стария ми приятел Кодем Уест, да. — Джизал си беше глътнал езика. Глокта се поклони сковано. — Приемам с благодарност поздравленията ви, Ваше Величество. — Обърна се, доуца до края на подиума и започна да слиза бавно по стъпалата, като се подпираше превит над бастуна.

Джизал не можа да скрие сковаващия шок, смазващото разочарование и истинския ужас, които го обзеха. Умът му не го побираше, как ли е успяло това недъгаво чудовище да изнуди Арди, за да падне в капана му. Може би просто е била отчаяна, след като той я заряза. Може би сега, когато брат ѝ беше болен, не е имала към кого друго да се обърне. Онзи ден, в болницата, при вида ѝ нещо в него потрепна, точно както преди. Мислеше си, че може би един ден, след време...

Сега и тази му фантазия лежеше смазана на пода. Арди е омъжена за човек, когото Джизал презираше. Човек, който седеше в собствения му Висш съвет. Но най-лошото, за човек, на когото в

момент на умопомрачение беше признал истината за кухня си брак. Беше оставил да изглежда слаб, уязвим, жалък.

Сега вече знаеше, че обичаше Арди с непосилна страст. Че бяха споделяли нещо, което никога повече нямаше да открие. Как не може да го осъзнае навреме? Как позволи всичко да се разпадне заради това? Тъжната истина беше, че, както подозираше, само любовта не е достатъчна.

Логън бе обзет от силно разочарование, когато отвори вратата. Обзет от гняв, я затръшна зад гърба си. Стаята беше чиста и подредена, сякаш в нея никога не беше спал човек. Феро си беше тръгнала.

Нищо не стана така, както беше очаквал. Досега сигурно трябваше да се е примирил с това. В края на краищата нищо не ставаше така, както го мислеше, никога. А той продължаваше да пикае срещу вятъра. Беше като човек, чиято врата е прекалено ниска, но вместо да помисли как да се навежда при влизане, той упорито блъскаше главата си в горния праг, всеки ден от жалкия си живот. Искаше му се да изпита съжаление за себе си, но знаеше, че заслужава точно това. Човек не може да очаква щастлив край, ако е направил нещата, които той натвори.

Стиснал зъби, тръгна по коридора. Без да почука, влетя през съседната врата. Високите прозорци бяха отворени и слънцето огряваше просторната стая. Лекият ветрец разклащаше завесите. Пред един от прозорците, с чаша чай в ръка, седеше Баяз. Един раболепен прислужник в кадифен жакет държеше в ръка поднос с чаши и тъкмо доливаше неговата от сребърен чайник.

— А, краля на северняците! — провикна се Баяз. — Как са...

— Къде е Феро?

— Тръгна си. Остави малка бъркотия след себе си, но аз я разчистих, както все по-често ми се случва напоследък...

— Къде?

— На юг, предполагам — сви рамене Първия магус. — Отмъщение или нещо от сорта. Все за това говореше. Доста сърдита жена.

— Тя е променена.

— Епохални събития, приятелю. Никой от нас не е същият. Да ти предложи чай?

Прислужникът тръгна към него с полюшващ се поднос. Логън го сграбчи за жакета и го засили в стената. Онзи изписка, отскочи от стената и се строполи сред тракащите на пода чаши.

Баяз го погледна учудено.

— Едно „не“ щеше да свърши същата работа.

— Майната ти, дърто копеле.

— А, Деветопръсти господарю — намръщи се Баяз. — Доста си гневен тази сутрин. Сега си крал, не бива да се поддаваш на подобни първични страсти. Крале, които го правят, не изкарват дълго. Все още имаш врагове в Севера. Убеден съм, че Калдер и Скейл са намислили да ти докарат някои неприятности. Винаги съм смятал, че на добрите обноси трябва да се отплащаш с добри обноси. Ти ми беше от полза и сега аз мога да ти върна услугата.

— Като на Бетод ли?

— Точно така.

— На него не му се отрази много добре.

— Докато приемаше помощта ми, просперираше. После се възгордя, стана непокорен, започна да иска нещата да стават по неговия начин. И без помощта ми... е, знаеш останалото.

— Не се бъркай в работите ми, магьоснико. — Логън постави ръка на дръжката на меча на Създателя. И ако остриетата имаха гласове, както каза навремето магусът, сега той го накара да изреве мрачната си заплаха.

Но по лицето на Баяз премина само тръпка на раздразнение.

— Нищожният човек може и да се притесни от това. Нима не откупих живота ти от Бетод? Нима не ти дадох цел, когато беше останал сам и безнадежден? Нима не те заведох до другия край на Света и не ти показах чудесата, които малцина са зървали? Лоши обноси. Така де, дори мечът, с който сега ме заплашваш, ти е подарък от мен. Надявах се двамата с теб да успеем да постигнем някакво...

— Не!

— Разбирам. Дори не...

— Приключих с теб. Както изглежда, може никога да не стана по-добър човек, но мога да опитам да не ставам по-лош. Поне това мога да опитам.

Баяз го изгледа с премрежен поглед.

— Деветопръсти господарю, не спираш да ме изумяваш. Мислех те за смел, но сдържан, за пресметлив, но състрадателен. Но най-вече, смятах те за реалист. Но вие, северняците, по правило сте сприхави. Това, което виждам сега, е точно сприхавост и саморазрушителен гняв. Май най-после зървам Кървавия девет.

— Радвам се да те разочаровам. Явно и двамата сме преценили напълно погрешно другия. Аз те мислех за велик човек. Сега виждам грешката си. — Логън поклати бавно глава. — Какво направи тук?

— Какво направих ли? — прихна невярващо Баяз. — Комбинирах три чисти дисциплини на магията и създадох нова! Явно не разбираш какво постижение е това, Деветопръсти господарю, но аз ти прощавам. Разбирам, че учението не ти е най-силната страна. Подобно нещо не се е случвало от Старите времена, когато Еуз разделил дарбите между синовете си. — Въздъхна дълбоко. — Явно никой няма да оцени огромните ми постижения. Освен Калул може би, но е малко вероятно да стигне дотам да изкаже поздравленията си. Кръгът на света не е виждал подобна мощ, откакто... откакто...

— Глъстрод унищожил себе си и целия Олкъс покрай това.

— Щом казваш — повдигна вежди магусът.

— И резултатите са почти същите, ако питаш мен, само дето ти предизвика не чак толкова безсмислено клане и унищожи по-малка част от един по-малък град, в едни по-незначителни времена. Иначе къде е разликата между вас двамата?

— Мислех, че е повече от очевидна. — Баяз вдигна чашата си и го погледна спокойно над ръба. — Глъстрод загуби.

Логън се замисли над думите му. Накрая се обърна и тръгна към вратата. Уплашеният прислужник се отдръпна боязливо от пътя му. Тръгна по огласения от стъпките му коридор. Подрънкването на златната огърлица на Бетод беше като подигравателен смях в ушите му.

Може би трябваше да задържи безпощадното копеле на своя страна. Както се развиваха нещата в Севера, скоро можеше да се нуждае от помощта му. Може би трябваше да изсърба вонящата пикня, наречена чай, и да се усмихва, сякаш беше мед. Сигурно трябваше да се смее и да нарича Баяз „стари приятелю“, за да може после, когато нещата тръгнаха на зле, да допълзи до Великата северна библиотека.

Това беше разумното решение. Така би постъпил един реалист. Но се оказа точно така, както навремето беше казал баща му...

Логън Деветопръстия не беше реалист.

ЗАД ТРОНА

В момента, в който чу отварянето на вратата, Джизал вече знаеше кой беше посетителят. Дори не трябваше да се обръща да погледне. Кой би дръзнал на нахалството да нахълта в кралската спалня, без дори да почука? Изруга наум, но с всичката злоба, на която беше способен.

Можеше да е само Баяз. Тъмничарят. Главният инквизитор. Неотлъчната сянка. Човекът, унищожил половината Агрионт и застлал с руини прекрасния Адуа. А сега се усмихваше и се къпеше в аплодисменти, сякаш беше спасител на нацията. Само от това човек можеше да си изповръща червата. Джизал стисна зъби и продължи да гледа към руините под прозореца си. Отказа да се обърне.

Още изисквания. Нови компромиси. Поредният разговор за това, което трябва да се направи. Да бъде монарх, с Баяз неотлъчно до него, се оказа тягостно и побъркващо преживяване. Налагането на собственото му мнение по най-незначителния аспект на управлението се оказа безнадеждна битка. Накъдето и да погледнеше, виждаше само недоволната физиономия на Първия магус. Чувстваше се като онези дървени статуи, които поставяха на носа на корабите. Красиво, излъскано, величествено, но напълно безполезно парче дърво. А те поне стояха начело на кораба.

— Ваше Величество — разнесе се гласът на възрастния магьосник. Както обикновено, тънкият слой уважение на повърхността му не успя да покрие основата от пълно пренебрежение.

— Какво? — извърна най-накрая лице Джизал. С изненада установи, че Баяз беше заменил представителната роба със старите дрехи за път и тежките ботуши, които беше носил по време на злощастното пътуване в опустошения Запад. — Заминаваш ли? — попита, без дори да посмее да се отдаде на надежди.

— Напускам Адуа. Днес.

— Днес? — Джизал едва се сдържа да не скочи във въздуха и да закреши от радост. Почувства се като затворник, който напуска вонящата тъмница и излиза отново на свобода, под яркото слънце. Сега

ще изгради Агрионт, както той иска. Ще пренареди Висшия съвет, ще избере сам съветниците си. Може дори да успее да се отърве от тази негова съпруга, която Баяз му натресе. Ще е свободен да постъпва правилно, каквото и да означаваше това. Най-малкото, можеше да опита да открие кое е правилното. Нима той не е върховният крал на Съюза? Никой няма да посмее да го спре. — Ще е жалко да се лишим от присъствието ти, естествено.

— Представям си. Има обаче някои уговорки, които трябва да направим, преди да тръгна.

— Разбира се. — Беше готов на всичко, щом така щеше да се отърве от дъртото копеле.

— Разговарях с новия архилектор, Глокта.

Само споменаването на името предизвика тръпка на отвращение у Джизал.

— Нима?

— Забележителен човек. Успя много да ме впечатли. Помолих го да ме представлява и да говори от мое име, докато отсъствам от Висшия съвет.

— А, така ли? — Джизал се замисли дали да изхвърли сакатия от поста му в момента, в който Баяз излезе от портите на Агрионт, или да му даде още ден.

— Препоръчвам — каза Баяз с по-скоро заповеден тон — да се вслушваш и придържаш плътно към всеки негов съвет.

— О, разбира се. Желая ти късмет и на добър път към...

— Всъщност искам да правиш точно каквото ти каже той.

Хладният гняв стисна гърлото на Джизал.

— Искаш на практика... да му се подчинявам?

— На практика... да — отвърна Баяз, без да отмества очи от неговите.

За момент Джизал загуби дар слово. Нима той си мисли, че може да идва и да си тръгва, когато пожелае, а през останалото време да оставя за заместник недъгавия си лакей? Който да заповядва на краля в собственото му кралство? Ама че самодоволен наглец!

— В последно време достатъчно много се набърка в работите ми! — отвърна рязко Джизал. — Не смятам да заменям един арогантен съветник с друг!

— Този човек ще ти е от голяма полза. И за двама ни ще е. Ще дойде време за трудни решения. Ще се наложи предприемането на действия, които ти няма да си склонен да предприемеш. Хората, които живеят в бляскави дворци, се нуждаят от някой, който да изхвърля навън лайната им, защото в противен случай могат да се натрупат по лъскавите коридори и един ден да ги затрупат. Всичко това е от ясно по-ясно. Не ме слушаш.

— Не! Ти си този, който не слуша! Санд дан Глокта? Това недъгаво копеле... — Джизал осъзна неуместния си избор на думи, но гневът му го накара да продължи — да седи до мен във Висшия съвет? Да се хили ехидно в лицето ми? А сега и да ми заповядва? Неприемливо. Немислимо. Невъзможно! Това не е времето на Харод Велики! Нямам представа кое те кара да си мислиш, че можеш да ми говориш по този начин. Тук аз съм крал и отказвам да ми бъде нареждано!

Баяз затвори очи и издиша тежко през носа като човек, който се опитва да запази търпение, докато обяснява нещо на пълен идиот.

— Нямах представа какво е да си живял толкова дълго, колкото съм живял аз. Да знаеш всичко, което знам аз. Животът ви, на вас, хората, е мимолетен и някой трябва да ви учи на едно и също отново и отново. На онова, което Ювенс научи Столикус преди хиляда години. Изключително отегчително занимание.

— Съжалявам, че така те отегчавам! — С всяка секунда гневът на Джизал растеше.

— Приемам извинението.

— Шегувах се!

— А, умът ти е остър като бръснач, дори не забелязах, че ме поряза.

— Подиграваш ми се!

— Не ми е никакъв проблем. За мен хората са като деца. Когато достигнеш моята възраст, научаваш, че историята се движи в кръг. Колко пъти вече връщам тази нация от ръба на пропастта, за да тръгне към нови висини. И какво искам в замяна? Няколко дребни жертви от тяхна страна. Да можеше само да разбереш какви жертви трябваше да направя аз заради добитък като вас!

Джизал изстреля показалец към прозореца.

— Ами всичките онези мъртви хора? Ами онези, които загубиха всичко? Онзи добитък, както сам се изрази! Мислиш ли, че са щастливи от жертвите, които направиха? Ами всички онези, които са страдали от тази болест? Ами тези, които страдат от нея днес? Най-добрият ми приятел е един от тях! Няма как да не забележа, че е подобна на онази, за която разказа, че е опустошила Олкъс. Все си мисля, че причината за нея е твоята магия!

Първия магус дори не направи опит да отрече.

— Аз се занимавам със значимите събития. Не ми е работа да се задълбавам в съдбите на този или онзи селянин. Същото се отнася и за теб. Опитах да те науча на това, но виждам, че не ти се е удало да усвоиш урока ми.

— Бъркаш! Аз отказах да го науча! — Сега е моментът, каза си. Сега, докато е ядосан. Само така ще успее да се измъкне завинаги от сянката на Първия магус и да заживее като свободен човек. Баяз е отрова, от която трябва да се отърве веднъж завинаги. — Ти ми помогна да се кача на престола и за това аз ти благодаря. Но не понасям начина ти на управление, намирисва ми на тирания!

— Всяко управление е тирания — присви очи Баяз. — В най-добрия случай е просто облечено в красиви дрехи.

— Това твое грубо пренебрежение към поданиците ми! Повече няма да го търпя! Приключих с теб. Повече не си желан тук. Отсега нататък ще вървя по своя собствен път. — Махна с ръка на Баяз с надеждата, че отстрани жестът му изглежда достатъчно царствен и властен. — Можеш да си вървиш.

— Мога... ли? — За момент Първия магус не каза нищо, не помръдна от място, само лицето му се смрачи още повече. Остана така достатъчно дълго, за да усети Джизал как гневът му се отдръпва, как устата му пресъхва и коленете му омекват. — Осъзнавам, че съм бил прекалено мек с теб — каза той и сега всяка дума режеше като бръснач. — Глезих те като любим внук и ето че стана своенравен. Повече няма да допусна подобна грешка. Съвестният настойник не жали тоягата.

— Аз съм син на крал! — озъби му се Джизал. — Няма да...

Внезапната болка го прониза в стомаха като копие. Преви се на две, направи няколко несигурни крачки и от устата му изригна фонтан от повръщано. Строполи се по очи. Не можеше да си поеме въздух.

Короната му се изтърколи от главата и спря в ъгъла на стаята. Никога досега не беше изпитвал такава агонизираща болка. Нищо, което дори да се доближава до нея.

— Аз нямам представа... кое кара теб да мислиш... че можеш да ми говориш по този начин. На мен, Първия магус! — Джизал чу приближаващите бавно стъпки на Баяз и силата на гласа му го прониза в ушите, докато се гърчеше на пода.

— Син на крале? Разочарован съм, че след толкова много неща, които преживяхме заедно, още не си научил да не вярваш на лъжите, които разпространявам за твое добро. Тази глупост беше предназначена за идиотите на улицата, но както виждам, идиотите в дворците със същия успех се успиват от тази сладникава бълвоч. Купих те от една курва. Струваше ми шест марки. Тя искаше двайсет, но аз умея да се пазаря.

Естествено, от казаното болеше. Но не толкова, колкото режещата болка в гръбнака, раздираща очите му, изгаряше кожата му, изстискваше го до мозъка на костите и го караше да се мята на пода като жаба във вряла вода.

— Естествено, не мислиш, че си единствен, нали? Не съм толкова глупав, че да залагам само на един зар. Имаше и други деца с мистериозно потекло, готови да заемат ролята. Имаше едно семейство, Бринт, ако не се лъжа, и още много други. Но ти, Джизал, ти изплува най-отгоре, като лайно на повърхността на водата. Още когато прекосих моста и влязох в Агрионт, още щом те видях пораснал, знаех, че ще си ти. Ти просто пасваше на ролята, а това не се учи. Дори започна да говориш като крал, нещо, което не очаквах.

Джизал стенеше и от устата му течаха лиги, нямаше сили дори да извика. Усети как върхът на ботуша на Баяз се подпъхна под тялото му и го претърколи по гръб. После навъсеното лице на магьосника се надвеси отгоре, замъглено от избилите в очите му сълзи.

— Но ако ще упорстваш... щом настояваш нещата да стават по твоemu... е, аз имам и други варианти. Дори кралете умират при неизяснени обстоятелства. Хвърлени от кон. Задавени с костилка от маслина. Паднали от високо върху така твърдите павета. Някои дори ги намират на сутринта умрели в съня им. Животът ви, насекоми такива, е толкова мимолетен. А за онези, от които няма никаква полза, може да е още по-къс. Аз те създадох от нищото. От въздуха. И с една дума мога

да те върна там, откъдето те взех. — Баяз щракна с пръсти и звукът се заби като меч в корема на Джизал. — Ето така мога да те заменя.

Първия магус се надвеси над Джизал.

— А сега, глупаво копеле, син на долна проститутка, внимавай много как ще отговориш на следващите ми въпроси. Ще правиш ли каквото ти каже архилекторът?

Спазмите се отслабиха достатъчно, за да може Джизал да прошепне едно „да“.

— Ще следваш напътствията му във всичко?

— Да.

— Ще се подчиняваш на заповедите му, независимо дали сте насаме, или на публично място?

— Да — отвърна захласнат Джизал, — да.

— Добре — каза Първия магус и се изправи над Джизал, също както статуята му доскоро се извисяваше над минувачите по Кралския булевард. — Сигурен бях, че ще отговориш така, защото, макар да знам колко арогантен, некадърен и неблагодарен си, знам също, че си... страхливец. Ти също не го забравяй. Вярвам също, че ще запомниш този урок. — Агонизиращата болка внезапно се отдръпна и Джизал успя да надигне замаяната си глава от плочите на пода.

— Мразя те — изграчи той.

— Мразиш ли ме? — прихна Баяз. — Ама че арогантно от твоя страна! Дори да си помислиш, че ме е грижа за това. Мен, Баяз, първия чирак на Ювенс! Аз, който унищожих Господаря Създател, който създаде Съюза, който смаза Стоте думи! — Първия магус бавно вдигна крак от пода и постави подметката си върху бузата на Джизал. — Не ме е грижа дали ме харесваш, глупако! — Натисна с крак лицето на Джизал в локвата от повръщано на пода. — Интересува ме единствено това, да ми се подчиняваш. И ти ще го направиш. Нали?

— Да — изпелтечи Джизал с изкривена уста.

— В такъв случай, Ваше Величество, аз тръгвам. Моли се никога да не ми даваш повод да се завърна. — Натискът на физиономията му изчезна и стъпките на Баяз се отдалечиха към другия край на стаята. Вратата изскърца и се затвори.

Джизал лежеше по гръб и се взираше в тавана. Гърдите му се надигаха и спускаха учестено. След малко събра смелост да се претърколи по корем и се надигна на четири крака. Миришеше

неприятно, не само от повръщаното, размазано по лицето му. Засрамен, осъзна, че се беше изпуснал в панталоните. Допълзя до прозореца. Чувстваше се изстискан като парцал. Задъхан, надигна се от земята и, все още на колене, надзърна през прозореца.

Само след секунда се появи лъсналото теме на крачещия по алеята Баяз. Зад него вървеше Йору Сулфур, с жезъл в едната ръка и кутия от тъмен метал под мишницата на другата. Същата кутия, която носеха по време на пътуването през половината Кръг на света. Какви хубави времена бяха тогава.

Изведнъж Баяз спря, обърна се и вдигна глава. Погледна право към прозореца.

Ужасен, Джизал изскимтя и се скри зад завесите. Цялото му тяло трепереше. Споменът за непоносимата болка беше дълбоко запечатан, студен като лед, в стомаха му. Първия магус остана за момент загледан в прозореца, с бегла усмивка на лице. След това се обърна рязко, мина между двамата кланящи се рицари от дворцовата стража на портата и изчезна от поглед.

Джизал не помръдна, вкопчен в завесите на прозореца като дете в полата на майка си. Замисли се за това, колко щастлив бе някога животът му и колко малко от това съзнаваше тогава. Играеше карти, заобиколен от приятели, с бляскаво бъдеще пред себе си. Пое на пресекулки въздух и заседналата в гърлото му буца се разнесе и излезе като сълзи през очите му. Никога досега не се бе чувствал толкова самотен. Син на крале? Нямаше никого и нищо в живота си. Изхлипа и подсмръкна шумно. Всичко пред очите му се размаза. Разтресе се в плач, с разтреперана белязана устна и обилно потекли по бузите му сълзи.

Плачеше от болка и страх, от срам и ярост, от разочарование и безпомощност. Но Баяз беше прав. Той е страхливец. Затова плачеше предимно от облекчение.

ДОБРИ ХОРА, ЗЛИ ХОРА

Сиво, студено утро. Кучето стоеше насред мократа градина и размишляваше за това, колко по-хубаво беше някога всичко. Стоеше в средата на кръга от гробове и гледаше кафявата купчина пръст над Хардинг Мрачния. Странно как човек, който казваше толкова малко, можеше да остави такава празнина след себе си.

Дълъг път беше извървял Кучето през последните няколко години, странно пътешествие. От никъде до никъде. Много приятели беше загубил по пътя. Припомни си всичките мъже, които бяха обратно при пръстта. Хардинг Мрачния. Тъл Дуру Буреносния. Руд Три дървета. Форли Слабака. И за какво? За кого беше по-добре сега? Колко загуба. Достатъчно да те разтърси из основи. Дори човек като него, който се славеше с умерения си нрав. Отидоха си, всичките. И го оставиха сам. Без тях светът се беше свил.

Чу стъпки през мократа трева. Логън вървеше през ситния ръмеж, с обвито в парата на дъха му белязано лице. Кучето си помисли колко щастлив беше онази вечер, когато Логън се появи при огъня, жив и здрав. Струваше му се като едно ново начало. Хубав момент, обещаващо по-добри времена. Но не се получи както беше очаквал. Странно, вече не се радваше на появата на Логън Деветопръстия.

— Кралят на северняците — промърмори. — Кървавия девет. Как е денят ти?

— Мокър. Годаinata си отива.

— Ъхъ. Задава се нова зима. — Зачопли мазолите по дланта си. — С всяка следваща, все по-бързо идват и си отиват.

— Май е крайно време да се връщам в Севера, а? Калдер и Скейл са някъде там, вършат зулуми, а кой знае и Дау какви ги е забъркал.

— Така си е. Крайно време е да се връщаме.

— Искam ти да останеш.

— Ъ? — вдигна поглед Кучето.

— Някой трябва да говори с южняците, да уговори сделка. Ти си най-добрият в приказките, когото познавам. Като изключим Бетод, естествено, но... той вече не е на разположение, нали така?

— Каква сделка?

— Може да имаме нужда от помощта им. Ще има сума ти народ, дето няма да са доволни от това, как се наредиха нещата. Хора, дето не искат крал или дето не искат този точно. Ще е от полза да имаме Съюза на наша страна. Няма да е зле да донесеш малко оръжия, като тръгнеш да се връщаш.

— Оръжия, казваш? — Кучето направи болезнена гримаса.

— По-добре да ги имаш и да не ти потрябват, отколкото...

— Знам останалото. А какво стана с „тази битка и после край“? Какво стана с „ще отглеждаме нещо“?

— Засега някой друг ще трябва да отглежда каквото и да било. Слушай, Куче, никога не съм търсил битките, знаеш го, но човек трябва да е...

— Хич... не си... прави... труда.

— Опитвам се да бъда по-добър човек, Куче.

— Не думай? Не виждам да си даваш много зор. Ти ли уби Тъл?

Логън присви очи.

— Дау пак се е разприказвал, нали?

— Няма значение кой какво приказва. Ти ли уби Буреносния, или не? Лесен въпрос. Или казваш „да“, или „не“.

Логън издаде някакъв особен звук като началото на смях или плач, но не направи нито едно от двете.

— Не знам какво съм направил — каза.

— Не знаеш ли? Каква полза от това, че не знаеш? Пак това ли ще кажеш, когато ми забиеш нож в гърба, докато се опитвам да ти спася жалкия живот?

Логън изкриви болезнено лице и сведе поглед към тревата.

— Може би да. Не знам. — Очите му се вдигнаха отново към Кучето и го изгледаха пронизително. — Такава е цената, нали? Ти знаеш какво съм аз. Можеше да избереш да следваш някой друг.

Кучето го изпроводи с поглед, докато се отдалечаваше напред, не знаеше какво да каже, нито дори какво да мисли. Просто стоеше сред гробовете и събираше вода от дъжда. Усети, че някой се приближава зад него. Червената шапка гледаше отдалечаващата се, стопяваща се в дъжда фигура на Логън. Стисна устни и поклати глава.

— Не вярвах на историите, които разказват за него. За Кървавия девет. Празни приказки, си мислех. Но сега им вярвам. Чух, че убил

момчето на Крамок в онази битка в планината. Заклал го, без да му мигне окото, както се стъпква буболечка. Той там не го е грижа за нищо. Няма по-зъл от него, мисля аз, из целия Север. Дори Бетод не беше. Ако има истински зло копеле, той ще да е.

— Така ли? — Кучето осъзна, че е заврял лице в това на Червената шапка и крещи с пълно гърло. — Майната ти, задник такъв! Кой ти е казал, че можеш да съдиш другите!

— Само казвам — зяпна го Червената шапка. — Искам да кажа... мислех, че си мислим за едно и също.

— Е, сбъркал си! За тази работа ти трябва малко по-голям от грахово зърно мозък, глупако, а ти такъв нямаш! Няма да различиш добър човек от лош, дори да е толкова близо, че да пикае на ботушите ти!

Червената шапка примигна объркано.

— Както кажеш. Явно съм сбъркал. — Отстъпи крачка назад, после се обърна и си тръгна, като не спираше да клати глава.

Кучето го гледа, докато се скри от погледа му. Беше стиснал зъби и си мислеше как му се иска да удари някого, но не беше сигурен кого. Както и да е, сега освен него друг нямаше наоколо. Той и мъртвите. Сигурно това става след края на битката с човек, който не познава друго освен битки. Започва да се бие със себе си.

Пое дълбоко студения влажен въздух и отново се загледа в гроба на Мрачния. Не беше сигурен и за себе си дали все още различаваше добрия от злия. Замисли се за това, каква беше разликата между двамата.

Сиво, студено утро. Кучето стоеше насред мократа градина и размишляваше за това, колко по-хубаво беше някога всичко.

НЕ ТОВА, КОЕТО СИ ИСКАЛА

Глокта се събуди от тънкия слънчев лъч, промъкнал се през цепката на пердетата на прозореца. Падаше по нагънатата завивка, пълен с танцуващи пращинки. Той опита да се обърне на другата страна и пробождането във врата изкриви лицето му в болезнена гримаса. *А, първият спазъм за деня.* Вторият не закъсня. Преряза го през лявото бедро с такава сила, че дъхът му секна. Друга болка се спусна по гръбнака, намести се в крака и остана там.

— Арх — изръмжа Глокта. Опита да обърне глезена, много бавно, внимателно да раздвижи коляното. Болката моментално се усили. — Барнам! — Отметна завивката на една страна и познатата смрад на изпразнения го блъсна в носа. *Нищо не подтиква така към нов продуктивен ден като вонята на собствените ти лайна.*

— Аа! Барнам! — Изстена, изпелтечи нещо неразбираемо, вкопчи се в изпитото ляво бедро, но нищо не помагаше. Болката стана още по-силна. Жилите на съсипаната му плът се стегнаха като метални въжета и гротескното му, останало без пръсти стъпало се разтресе неконтролируемо.

— Барнам! — изкрещя. — Барнам, копеле такова! Вратата! — От беззъбата му уста се проточиха лиги, сълзите течаха по гърчещото се лице, ръцете му деряха и мачкаха изцапания с кафяво чаршаф.

Чу забързани стъпки по коридора и бравата изстърга.

— Заключено е, глупако! — изцвили Глокта, докато се гърчеше и мятеше от болка и гняв. Топката на бравата се завъртя и за негова най-голяма изненада вратата се отвори. *Какво...*

Арди се завтече към леглото.

— Вън! — изсъска Глокта, покрил лицето си с ръка, докато другата продължаваше да стиска чаршафа. — Излез!

— Не. — Тя отметна завивката. Изкривил лице, Глокта зачака тя да залитне назад, да запуши уста с ръка, да ококори очи от изненада и отвращение. *Аз съм омъжена за... това омазано в лайна изчадие?* Но тя погледна за момент намръщено към крака му, после хвана обезобразеното бедро и заби палци в него.

Глокта се захласна от болката, размята ръце, опита да се усуче настрани, но безуспешно. Хватката ѝ беше безмилостна, две точки на агония, точно в средата на агонизиращия мускул на бедрото.

— Аа! Ти шибана... ти... — Изведнъж мускулът омекна и Глокта омекна с него, отпусна се обратно по гръб. *И сега това, че съм омазан със собствените ми лайна, започва леко да ме засрамва.*

Остана за момент неподвижно, опънат безпомощно на матрака.

— Не исках да ме виждаш... такъв.

— Късно. Женен си за мен, не помниш ли? Сега сме едно цяло.

— Май аз съм по-облагодетелстван от сделката.

— А аз имам живота си, нали?

— Далеч не такъв, за каквото копнеят повечето момичета. — Загледа се в слънчевия лъч, който пробягваше по тъмното ѝ лице. — Знам, че не съм това, което си искала от... съпруг.

— Винаги съм мечтала за мъж, с когото да танцувам. — Тя вдигна глава и го погледна в очите. — Но мисля, че ти ми подхождаш повече. Мечтите и копнежите са за малки деца. А ние и двамата сме възрастни.

— Нищо. Сега виждаш, че това, че не танцувам, е най-малкият ми кусур. Не трябва да правиш... това.

— Искам да го правя. — Стисна здраво лицето му и го извърна, доста болезнено, към себе си. — Искам да правя нещо. Искам да съм полезна. Искам някой да се нуждае от мен. Разбираш ли това?

Глокта преглътна мъчително.

— Да. *От всички, аз най-добре разбирам това.* Къде е Барнам?

— Казах му, че може да си вземе почивка до обяд. Казах му, че отсега нататък аз ще имам грижа за това. Също му казах, че искам да ми премести леглото тук.

— Но...

— Да не искаш да ми кажеш, че не мога да спя в една спалня със съпруга си? — Ръцете ѝ се плъзнаха бавно по съсипаната плът и нежно, но настоятелно взеха да разтриват беязаната кожа на бедрото. *Колко време мина? Откакто ме е поглеждала жена без ужас в очите? Откакто ме е докосвала без намерението да ме нарани?* Остана да лежи със затворени очи и отворена уста. Сълзите продължиха да се стичат по бузите и да попиват във възглавницата. *Почти удобно. Почти...*

- Не заслужавам това — прошепна Глокта.
— Никой не получава това, което заслужава.

Кралица Терез изглежда отвисоко куцащия през огрения от слънцето салон Глокта, без дори да опита да прикрие презрението и погнусата си. *Все едно е видяла хлебарка, осмелила се да се появи в нейното кралско присъствие. Ще видим тази работа. Пътеката ми е позната. Сам съм вървял по нея, а след това пак по нея съм мъкнал толкова много други. Първо идва гордостта. После болката. Веднага след нея напирва смирението. А накрая идва покорството.*

— Казвам се Глокта. Новият архилектор на Инквизицията на Негово величество.

— А, сакатият — отвърна ехидно тя. *Освежаващо пряма е.* — И защо нарушаваш спокойствието ми? Тук няма да откриеш престъпници. *Само стириянски кучки.*

Погледът на Глокта прескочи към другата жена в стаята, стоеше изпънала гръб до един от прозорците.

— Дошъл съм да обсъдим нещо, но по-добре това да стане насаме.

— Графиня Шалир е моя приятелка от детинство. Няма нищо, което да имаш да ми казваш и което тя да не може да чуе. — Графинята дари Глокта с почти същия пронизващ и пълен с презрение поглед, като този на кралицата.

— Много добре. *Не се сещам за достатъчно деликатен начин да го кажа, но се съмнявам, че деликатността ще е от полза.* До знанието ми достигна, Ваше Величество, че не изпълнявате съпружеските си задължения.

Дългата фина шия на Терез направо щеше да се скъса, докато тя повдигаше възмутено брадичка.

— Как смееш? Това не е твоя работа!

— Боя се, че е. Става дума за наследниците на краля, нали разбирате? Бъдещето на кралството и така нататък.

— Това е недопустимо! — Лицето на кралицата побеля от злоба. *Бижутото на Талинс наистина хвърляло огньове.* — Налага ми се да ям отвратителната ви храна, трябва да страдам заради вашето отвратително време, от мен се иска да се усмихвам на идиотското

бръщолевене на малоумния ви крал! А сега трябва да давам обяснения на уродливите му служители, така ли! Аз съм затворничка тук!

Глокта огледа красивия салон. Разкошните завеси на прозорците, позлатата по мебелите, великолепните картини. Двете красиви жени и техните красиви дрехи. Заби един зъб в долната част на езика си.

— Повярвайте ми. Затворите не изглеждат така.

— Има много видове затвори!

— Аз свикнах с по-страшни неща, същото се отнася и за останалите. *Трябва да видиш с какво трябва да се примирява жена ми.*

— С това, да делия леглото си с някакво отвратително копеле, с някакъв син на не знам си кой, с това, да позволя някакъв смрадлив, космат мъж да ме опипва нощем! — Кралицата потрепери от отвращение. — Това не мога да понеса!

Очите ѝ се навлажниха. Придворната дама притича с шумолене на прекрасната си рокля, приклепна до нея и сложи утешително ръка на рамото ѝ. Терез постави своята върху нейната. Графинята изглежда Глокта с неприкрита омраза.

— Вън! Марш оттук, сакати човече, и не се връщай повече! Разстрои Нейно величество!

— Имам истинска дарба за това — промърмори Глокта. — Само една от причините, поради които съм толкова мразен навред... — Намръщи се. Вторачи поглед в двете ръце на рамото на кралицата. *Утешителен, успокоителен, закрилнически допир. Предана приятелка, довереница, почти сестра. Но има нещо повече. Прекалено фамилиарно. Прекалено сърдечно. Почти като... аа.*

— Вие не се интересувате много от мъже, нали?

Двете извърнаха едновременно глави и Шалир дръпна ръката си от рамото на кралицата.

— Не разбирам накъде биете! — кресна възмутено Терез, но в гласа ѝ се прокрадна паника.

— Мисля, че добре разбирате накъде бия. *И това улеснява значително задачата ми.* Малко помощ, ако обичате! — Двамата едри практики нахлуха в салона. *И ето как бързо се обръщат нещата. Невероятно, как двама здравеняци разнообразяват разговора. Понякога властта е само номер, който ни играе собственото ни въображение. Научих това в императорския затвор, а новият ми господар ми опресни знанията.*

— Няма да посмеете! — изпищя на двамата практики Терез. — Няма да посмеете да ме докоснете!

— С малко късмет, съмнявам се, че ще се наложи, но това тепърва ще се види. — Посочи графинята. — Хванете тази жена.

Двамата маскирани тръгнаха с тежки стъпки по дебелия килим. Единият отмести много внимателно един стол от пътя си.

— Не! — извика кралицата, скочи на крака и грабна ръката на приятелката си. — Не!

— Да — каза Глокта.

Вкопчени една в друга, двете отстъпиха назад. Терез застана отпред, с оголени зъби, облепени от ужас очи, готова на всичко, за да защити графинята от двете надвиснали над тях фигури. *Човек направо да се трогне от такава демонстрация на загриженост, човек, способен да се трогне, разбира се.*

— Хванете я. Но без следи по кралицата, моля.

— Не! — изкрещя отново Терез. — Ще се разделите с главите си за това! Моят баща... баща ми е...

— На път за Талинс. Но и бездруго не го виждам как започва война заради приятелката ви от детинство. Вие сте продадена и платена, а върховен херцог Орсо не ми изглежда човек, който разваля сключена вече сделка.

Двамата практики и двете жени се впуснаха в тромав танц в далечния край на стаята. Единият маскиран успя да хване Шалир за китките и да я отскубне от ръцете на кралицата. Свали я на колене, изви ръцете ѝ зад гърба и им щракна тежките окови. Терез пищеше, удряше с юмруци, риташе, дереше другия практик, но със същия успех можеше да си изкара яда на някое дърво. Огромният здравеняк почти не помръдваше, с безизразни колкото маската под тях очи.

Глокта се улови, че почти се усмихва на грозната гледка. *Може и да съм сакат, грозен и постоянно измъчван от нечовешка болка, но унижението на една красива жена е от удоволствията, които все още мога да си позволя. Само дето сега вместо с мили думи и настойчивост, го правя със сила и заплаха, но какво? Все така забавно е.*

Единият практик нахлузи на главата на Шалир чувал от зебло и виковете ѝ заглъхнаха и преминаха в ридание. После я изправи на крака и я изведе безцеремонно от салона. Другият остана на място, за

да държи кралицата приклещена в ъгъла. След това и той тръгна към вратата. На излизане вдигна внимателно преместения стол и го постави точно на мястото, където беше преди.

— Проклет да си! — изкрещя Терез, когато вратата се затвори и стиснатите ѝ юмруци се разтрепериха. — Проклет да си, сакато копеле! Само ако я нараниш...

— Няма да се стигне дотам. Защото освобождаването ѝ зависи изцяло от вас.

Кралицата млъкна и задиша тежко.

— Какво трябва да направя?

— Да се чукаете, Ваше Величество. — В красивата обстановка думите прозвучаха още по-грозно. — И да родите деца. Разполагате със седем дни, през които графинята няма да бъде докосната с пръст. Ако след изтичане на този период не разбере, че всяка вечер онази работа на краля не е била под пълна пара, ще я представя на практиците ми. Горките момчета. Няма никакъв опит, няма върху кого да се упражняват. По десет минути на човек ще е достатъчно, но те са толкова много. Смея да твърдя, че приятелката ви от детинство ще е заета денонощно.

Лицето на Терез потрепери от ужас. *И как не? Това е изключително долно, дори по моите стандарти.*

— А ако направя каквото искам?

— В такъв случай графинята ще бъде жива и здрава. В момента, в който се потвърди, че сте бременна, ще ви я върна. И до раждането нещата могат да останат както са сега. Две момчета за наследници на трона и две момичета, за да се омъжат подходящо. След което приключваме всякакви отношения. И кралят ще трябва да търси забавления за през нощта другаде.

— Но това ще трае години!

— Ако го яхате здраво, може да приключите за три-четири. А също така може да улесните живота на всички, ако поне се престорите, че ви харесва.

— Да се престоря? — прошепна тя.

— Колкото повече изглежда, че ви харесва, толкова по-бързо ще свърши. И най-евтината курва на доковете може да крещи с пълно гърло за дребни монети, при това, когато я опъват моряци. Нали не ми казвате, че не можете да повикате малко за краля на Съюза? Обиждате

патриотичните ми чувства! Тъ! — изпъшка Глокта и завъртя очи към тавана в престорен екстаз. — Аа! Да! Точно там! Не спирай! — Усмихна се. — Виждате ли? Дори аз го мога! А за лъжкия с вашия опит не би трябвало да е никакъв проблем.

Насълзените ѝ очи зашариха из стаята, сякаш търсеше начин за бягство. *Но такъв няма. Доблестният архилектор Глокта, закрилник на Съюза, туптящото сърце на Висшия съвет, образец на благородническата добродетел, надмина очакванията в областта на политика и дипломация. Усети съвсем леко потръпване в стомаха, докато я гледаше как издиша от отчаяние, някакво едва доловимо човъркане в червата. Вина? Стомашно неразположение? Няма значение, научих си урока. Състраданието не ми се удава.*

Пристъпи крачка напред.

— Ваше Величество, надявам се, осъзнавате напълно алтернативата.

Тя кимна и изтри очи. После вдигна гордо брадичка.

— Ще направя каквото искате. Моля, умолявам ви, не я наранявайте... моля...

Моля, моля, моля. Поздравления, Ваше Високопреосвещенство.

— Имате думата ми. Ще се погрижа лично графинята да получи най-доброто отношение. — Той прокара леко език по дупките между зъбите си. — А вие ще направите същото за съпруга си.

Джизал седеше в тъмното. Гледаше танцуващите пламъци в огромната камина и размишляваше за това, какъв можеше да е сега животът му. И в мислите му имаше немало горчилка. По колко пътища можеше да тръгне, а ето че стигна дотук. Сам.

Чу изскърцването на пантите. Малката врата към спалнята на кралицата бавно се отвори. Дори не си беше направил труда да я заключва откъм неговата страна. Не се сети за никакви обстоятелства, при които кралицата може да иска да я използва. Значи ставаше дума за някаква грешка в етикета от негова страна и тя не може да изчака с хокането до сутринта.

Изправи се бързо, глупашки притеснен.

Терез пристъпи в стаята. Изглеждаше толкова различно, че първоначално едва я позна. Косата ѝ беше разпусната и носеше само

тънка нощница. Босите ѝ крака прекосиха стаята и се насочиха към камината. Изглеждаше изненадващо по-млада. Млада и дребна, крехка и самотна. Джизал я погледна, предимно объркан, но и някак изплашен, а когато приближи огъня и светлината огря тялото ѝ — леко възбуден.

— Терез... — запъна се на думата. Не беше „мила моя“. Не беше и „любов моя“. „Заклет враг“ беше най-близо до истината, но това нямаше да му е от полза в разговора. — Мога ли с нещо...

Прекъсна го както винаги, но не с тирада, както беше очаквал.

— Съжалявам за начина, по който се държах с теб. За нещата, които ти казах... сигурно ме мислиш за...

Имаше сълзи в очите ѝ. Истински сълзи. И пак нямаше да повярва, ако не се беше разплакала. Джизал пристъпи бързо към нея, с протегната напред ръка, без да знае какво да прави с нея. Въобще не си беше и помислял, че може да получи от нея извинение, още по-малко така истинско и откровено.

— Знам... — запелтечи, — знам... не съм това, което си очаквала от мен като съпруг. И съжалявам за това. Но и аз като теб съм затворник в този брак. Надявам се обаче... да успеем да извлечем поне някаква полза от него. Може би има начин да... поне да се държим мило един с друг? Нямаме никой друг до себе си. Моля те, кажи ми какво трябва да направя и...

— Шшш. — Тя сложи пръст на устните му и го погледна в очите. Едната половина от лицето ѝ беше осветена в оранжево от огъня, другата черна в сянката. Пръстите ѝ се заровиха в косата му и придърпаха лицето му към нея. Целуна го нежно, някак неловко, устните им се допряха едва, после се притиснаха едни в други. Джизал плъзна ръка по шията на Терез, пръстите минаха зад ухото, но палецът му остана да гали нежно бузата ѝ. Устите им се движеха механично, под акомпанимента на учестеното дишане на Джизал през носа и лекото мляскане с устни. Не беше най-страстната целувка в живота му, но беше в пъти повече от това, което някога се бе надявал да получи от нея. Пъхна езика си в устата ѝ и усети приятния гъдел в слабините си.

Спусна другата си ръка по гърба ѝ и усети фините издатинки на гръбнака ѝ. Простена тихо, докато ръката му се плъзгаше по задника ѝ. После мина по бедрото и се насочи нагоре между краката ѝ. Краят на нощницата се набра около китката му. Усети как Терез потрепери, как

се стресна и прехапа устни, от изненада или дори от отвращение. Джизал дръпна рязко ръката си и двамата се отдръпнаха един от друг, наведоха смутено глави към пода.

— Съжалявам — промърмори той и вътрешно се прокле заради невъздържаността си. — Аз...

— Не. Моя е вината... Нямам... опит... с мъже... — Джизал примигна за момент, после почти се усмихна от облекчение. Разбира се. От ясно по-ясно. Тя беше толкова самоуверена, толкова наперена, нито за миг не му беше минало през ума, че може да е девствена. Затова беше потреперила, просто от страх. От страх да не го разочарова. Изведнъж бе обзет от състрадание към нея.

— Не се тревожи — прошепна нежно, пристъпи отново напред и я взе в обятията си. Усети как тялото ѝ се стегна. От нерви е. Погали нежно косата ѝ. — Мога да почакам... не е нужно сега... има време.

— Не — отвърна тя с трогателна настойчивост и го погледна безстрашно в очите. — Не. Сега.

Вдигна нощницата си и я съблече през главата. Пусна я на пода и пристъпи към него. Хвана ръката му за китката, придърпа я върху бедрото си и я насочи нагоре.

— Аа — изпъшка тя гърлено и устните ѝ се отъркаха в бузата му. Джизал долови дъха ѝ в ухото си. — Да... точно там... не спирай.

Беше останал без дъх, когато Терез го поведе към леглото.

— Ако това е всичко? — Глокта огледа масата, но възрастните съветници мълчаха. *Всички чакат моята дума.* Кралят отново отсъстваше, затова ги накара да чакат ненужно дълго. *За да няма недоразбрали кой всъщност командва тук. В края на краищата, защо не? Предназначението на властта не е демонстрация на снизходителност.* — В такъв случай, заседанието на Висшия съвет се закрива.

Изправиха се бързо, тихо и стегнато. Торликорм, Халек, Крой и останалите се изнизаха бавно от стаята. Глокта се надигна бавно и мъчително, кракът му още страдаше от спомените за спазмите от сутринта. Когато най-последно успя да стане, видя лорд-шамбелан Хоф, който за пореден път беше решил да остане насаме с него. *И не изглежда никак доволен.*

Той изчака затварянето на вратата, преди да заговори.

— Представете си изненадата ми — каза сърдито, — когато научих за скорошната ви сватба.

— Бърза и непретенциозна церемония. — Глокта предостави на шамбелана гледката на остатъците от предните си зъби. — Млада любов, не търпи чакане, надявам се, разбирате. Моля за извинение, ако липсата на покана ви е обидила.

— Покана ли? — изръмжа Хоф и свъси вежди. — Как не! Не това обсъждахме!

— Обсъждали сме? Мисля, че е станало някакво недоразумение. Нашият общ приятел — очите на Глокта се извъртяха многозначително към празния тринайсети стол в дъното на стаята — остави мен начело на този съвет. Мен. Не друг. Той смята, че е нужно Висшият съвет да говори с един глас. И отсега нататък този глас ще наподобява значително моя.

Червендалестото лице на Хоф леко пребледня.

— Разбира се, но...

— Наясно сте, предполагам, че прекарах две години в мъчения. Оцелях две години в ада, за да мога сега да застана пред вас. Или да се превивам пред вас, сгърчен като коренището на старо дърво. Сакат, непохватен, жалко подобие на човек, а, лорд-шамбелан Хоф? Нека бъдем откровени един с друг. Понякога губя контрол над крака си. Над очите си. И лицето си. — Глокта прихна развеселен. — Ако това може да се нарече лице. Червата ми също вдигат бунтове срещу мен. Често се събуждам омазан в собствените си лайна. Непрестанно съм измъчван от нечовешки болки и спомените за всичко онова, което загубих завинаги. — Усети как лявото му око се разтрепери. *Нека си трепери.* — И така, сега разбирате защо, въпреки непрестанните ми опити да поддържам ведро настроение, ненавиждам света и всичко в него, най-вече мен самия. Тъжно и жалко положение, което с нищо не може да се промени.

Хоф облиза нервно устни.

— Искрено ви съчувствам, но не разбирам какво общо има това.

Глокта рязко приближи до него, игнорирайки болката в крака, и притисна шамбелана в масата.

— Съчувствията ви не ме интересуват, а колкото до това, защо ви разказвам това, ето защо. След като сте наясно с това, което съм аз,

знаете какво съм преживял и какво продължавам да преживявам... предполагате ли, че има нещо на този свят, което може да ме изплаши? Нещо, което да ме стресне? Непоносимата за другите болка е... нищо повече от досаден сърбеж за мен. — Глокта се приближи още повече, озъби се насреща му и остави окото си да потрепва и лицето си да се гърчи. — И след като вече знаете това... възможно ли е да смятате за разумно... за човек с вашето положение... да отправя заплахи? Заплахи срещу съпругата ми? Срещу *мое*то неродено дете?

— Нямах предвид никакви заплахи, разбира се, аз никога не бих...

— Не може така, лорд Хоф! Просто не може така. При най-малък умисъл за насилие към тях... ами, дори не искам да ви карам да мислите за нечовешките ужаси на моята реакция. — Приближи още, толкова близо, че пръските слюнка от устата му полепнаха по разтрепераната двойна брадичка на Хоф. — Няма да позволя понататъшно *обсъждане* на този проблем. Никога. Няма да позволя дори съществуването на слух за наличието на такъв проблем. Никога. Не... може... така... лорд Хоф, в стола ви във Висшия съвет да седи една лоена топка — без очи, без лице, без език и без пръсти, и без пишка. — Глокта отстъпи назад и се ухили с противната си усмивка. — И друго, лорд-шамбелан Хоф... какво ще правим тогава с всичкото това вино, което ще остава?

Беше прекрасен есенен ден в Адуа. Слънцето грееше приятно и клоните на ароматните плодни дръвчета хвърляха шарена сянка по тревата. Лекият ветрец подухваше през градината и развяваше пурпурния плащ на краля, докато той крачеше царствено по ливадата. Развяваше и полите на бялото палто на неговия архилектор, докато той куцаше упорито, превит над бастуна си, на почетно разстояние зад краля. В клоните чуруликаха птички. Лачените ботуши на Негово величество скърцаха леко в чакъла на алеите и пораждаха приятно ехо от белите стени на двореца.

От другата страна на стената долитаха отдалечените звуци на строителните работи. Потропване на дъски, звънтене на чукове, стържене на лопатите по земята и трополене на камъни. Зидари и

дърводелци си подвикваха един на друг. Това бяха най-приятните звуци за ухото на Джизал. Звуците от съграждането на Адуа.

— Ще отнеме време, разбира се — казваше в момента той.

— Разбира се.

— Може би години. Но по-голямата част от останките вече са разчистени. Ремонтите на по-леко пострадалите сгради започнаха. Докато се усетим, и Агрионт ще бъде по-величествен от всякога. Поставил съм си го като основна задача.

Глокта склони почитателно глава.

— Следователно това ще бъде и моята основна задача, Ваше Величество. А също тази на Висшия съвет. Ако позволите да се поинтересувам... — промърмори той, — за здравето на съпругата ви, нашата кралица?

Джизал размърда беззвучно устни. От всички хора, най-малко с този искаше да обсъжда личния си живот, но не можеше да отрече, че каквото и да беше направил сакатият, подобрението беше повече от значително.

— Съществена промяна — закима енергично Джизал. — Напоследък откривам, че кралицата е жена с почти... ненаситен апетит.

— Радвам се, че увещанията ми са дали резултат.

— О, има ефект, определено. Има само още нещо, има някаква...

— Джизал размаха ръка във въздуха, докато търсеше вярната дума — тъга в нея. Понякога... я чувам да плаче нощем. Стои пред отворения прозорец и плаче, с часове.

— Плаче ли, Ваше Величество. Вероятно става дума просто за тъга по дома. Винаги съм подозирал, че кралицата е доста по-ранима душа, отколкото изглежда отстрани.

— Така е! Така е. Нежна душа. — Джизал се замисли за момент. — Знаете ли, мисля, че сте напълно прав. Тъга по дома. — В главата му се зароди идея. — Може би трябва да променим градините в двореца, да им придадем облика на Талинс? Ще променим поточето, за да наподобява каналите на града и така нататък!

Глокта се усмихна до уши.

— Великолепна идея. Веднага ще поговоря с кралския градинар. Може би мога да поговоря отново и с Нейно величество, да видя дали няма да мога с нещо да утеша сълзите й.

— Ще съм ви признателен. А как е вашата съпруга? — подхвърли през рамо, в опит да смени темата, и с ужас установи, че неволно подхвана още по-тягостна от предишната.

Но Глокта просто се усмихна отново с беззъбата си уста.

— Тя ми е огромна утеха и подкрепа, Ваше Величество. Наистина не знам какво щях да правя без нея.

Продължиха известно време да вървят в неловко мълчание. Накрая Джизал се покашля:

— Мислех си, Глокта, за моята програма. Знаете за данъчното облагане на банките? Може би така ще успеем да съберем пари за нова болница при доковете. За хората, които не могат да си позволят да плащат на лекар. Простолюдието се отнася с добро към нас. Помогнаха ми да дойда на власт, изстрадаха много заради мен. Управлението трябва да се грижи за всички граждани, прав ли съм? А колкото по-ниско са те, колкото по-бедни са, толкова повече се нуждаят от помощта ни. Кралят е толкова богат, колкото най-бедния му поданик, не мислите ли? Ще помолите ли върховния правозащитник да подготви някакъв план? Скромно като начало, после можем винаги да разрастваме. Безплатни жилища например за онези, които останаха на улицата. Трябва да помислим и за...

— Ваше Величество, разговарях с общия ни приятел.

Джизал закова на място. По гърба му пробяга ледена тръпка.

— Така ли?

— Боя се, че съм длъжен. — Тонът на сакатия беше угоднически, но хлътналите му очи нито за миг не се откъснаха от тези на Джизал. — И нашият приятел... не е много ентусиазиран от идеята.

— Той ли управлява Съюза, или аз? — И двамата добре знаеха отговора на този въпрос.

— Вие сте кралят, разбира се.

— Разбира се.

— Но нашият общ приятел... не искаме да го разочароваме, нали?

— Глокта приближи още крачка напред и лявото му око потръпна противно. — Нито един от нас не иска да предизвика ново... негово посещение на Адуа.

Коленете на Джизал се подкосиха. Далечният спомен за непоносимата болка отново го загложди в стомаха.

— Не — отвърна пресипнало. — Не, разбира се.

— Може би с времето — гласът на сакатия се понижи до шепот — ще се намерят средства за някой по-малък проект. В крайна сметка нашият приятел не може да види всичко, а каквото не вижда, няма да е проблем. Сигурен съм, че с вас, тихомълком... можем да свършим нещо добро. Но засега е рано.

— Не. Прав сте, Глокта. Имате невероятен усет за тези неща. Не предприемайте нищо засега, което може да го засегне. И информирайте нашия приятел, че неговото мнение винаги ще бъде ценено над всички останали. Моля, кажете му, че може да разчита на мен за това. Ще му кажете, нали?

— Разбира се, Ваше Величество. Сигурен съм, че ще е очарован да го чуе.

— Добре — промърмори Джизал. Подухна хладен вятър, той се загърна в плаща си и тръгна обратно към двореца. В крайна сметка денят се оказа не чак толкова приятен, колкото очакваше.

НЕДОВЪРШЕНА РАБОТА

Мърлява бяла стаичка, с две врати една срещу друга. Таванът бе прекалено нисък и отнемаше всякакво чувство за удобство, а осветлението от лампите — твърде ярко. В единия ъгъл влагата беше плъзнала нагоре по стените и мазилката бе избила в лющещи се пъпки, изпъстрени с черен мухъл. Някой беше правил опити да изтрие петно от кръв по една от стените, но по резултата можеше да се съди, че не бе вложил почти никакви усилия.

До стената, със скръстени на гърдите ръце, стояха двама едри практики. Единият от двата стола около масата със завинтени за пода крака беше празен. Карлот дан Айдър седеше на другия. *Казват, че историята се движи в кръг. Колко много се промениха нещата. При все това, пак не са мръднали.* Тя беше пребледняла от притеснение, около очите ѝ имаше широки тъмни кръгове от недоспиване и въпреки това изглеждаше красива. *В някои отношения, дори повече отпреди. Сега има красотата на угасващия пламък на свещ. Отново.*

Глокта чу учестеното ѝ от паниката дишане, докато сядаше бавно на стола от другата страна на масата. Облегна бастуна си на изподрания плот на масата и я погледна намръщено в очите.

— Все още се чудя дали през следващите няколко дни ще получа онова писмо, за което ми спомена. Сещаш се за кое говоря. Предназначеното за Сълт. Писмото, в което разказваш за своеволието, което си позволих, проявявайки милост към теб. Същото, което трябва да бъде изпратено на архилектора на Инквизицията... в случай на смъртта ти. Как мислиш, ще се озове ли на писалището ми? Каква ирония.

— Осъзнавам, че допуснах огромна грешка, като се върнах — каза Айдър след кратко мълчание. *И още по-голяма, когато не замина достатъчно бързо.* — Надявам се да ме извиниш. Искях само да те предупредя за гуркулите. Дано да намериш милост в сърцето си и...

— Очакваше ли от мен да проявя милост първия път?

— Не — прошепна тя.

— Какви тогава, предполагаш, са шансовете да допусна същата грешка два пъти? Никога не се връщай, така ти казах. Никога. — Даде знак с ръка и един от гигантските практики пристъпи напред и отвори сандъчето.

— Не... не. — Погледът ѝ се стрелна към инструментите. — Ти спечели. Разбира се, че спечели. Трябваше да проявя повече благодарност. Моля те. — Наведе се напред и го погледна в очите. Гласът ѝ се понижи до сипкав шепот. — Моля те. Сигурно има... нещо, което мога да направя... за да ти се реванширам за глупавата си постъпка.

Глокта изсумтя.

— Нужно ли е да си причиняваш срам, болката няма ли да ти е достатъчна?

Съблазънта в погледа ѝ моментално изчезна. *Но забелязвам, че страхът си остава.* И сега към него се прибави солидна доза отчаяние.

— Разбирам, че допуснах грешка... исках само да помогна... моля те, не съм искала да те нараня по никакъв начин... нищо не съм ти направила, знаеш го! — Глокта се пресегна бавно към сандъчето и ужасените ѝ очи проследиха облечената в бяла ръкавица ръка. Гласът ѝ стана писклив от обзелата я паника. — Просто ми кажи какво трябва да направя! Моля те! Мога да ти помогна! Мога да съм ти от полза! Кажи какво да направя!

Ръката на Глокта увисна над масата, в средата на безмилостното си пътешествие до сандъчето. Почука с пръст по масата. С пръста, на който блестеше пръстенът с виолетовия камък.

— Може би има какво.

— Каквото кажеш — избълва Айдър с плувнали в сълзи очи. — Каквото и да е, просто го назови!

— Имаш връзки в Талинс, нали?

— В Талинс — преглътна трудно тя, — да... разбира се.

— Добре. Аз и колегите ми във Висшия съвет сме загрижени за ролята, която възнамерява да играе върховният херцог Орсо в политиката на Съюза. Нашите убеждения — нашата надежда — са, че той ще се придържа към тормозенето на стириянците и няма да си вреди носа в нашите дела.

— Но как да...

— Ще заминеш за Талинс. Ще бъдеш моите очи в града. Предателка, която бяга, за да спаси живота си. Останала без приятели, съвсем сама. И просто търси шанса си за ново начало. Жалка, но красива предателка, в отчаяна нужда от силна ръка, в която да намери защита. Схващаш идеята ми.

— Мисля... предполагам, мога да се справя с това.

— И по-добре е да успееш — изсумтя Глокта.

— Ще имам нужда от пари...

— Имуществото ти е реквизирано от Инквизицията.

— Всичко?

— Може би си забелязала, че тече мащабно строителство. Кралят се нуждае от всяка марка. Изменниците на короната не могат да очакват да задържат имотите си във времена като тези. Заминаването ти е уредено. След като пристигнеш, свържи се с банкова къща „Валинт и Балк“. Те ще ги отпуснат заем, с който да започнеш.

— „Валинт и Балк“ ли? — Айдър изглеждаше още по-уплашена отпреди, ако това въобще беше възможно. — Предпочитам да съм длъжник на който и да било друг, само не на тях.

— Напълно те разбирам. Но получаваш това или нищо.

— Но как да...

— Жена с твоята находчивост? Сигурен съм, че ще намериш начин. — Изправи се мъчително от стола. — Искам да ме затрупаш с писма. Какво става в града. Какви ги върши Орсо. С кого е във война и с кого в мир. Кой са съюзниците му и кои враговете. Тръгваш със следващия отлив. — На вратата спря и се обърна. — Ще те наблюдавам.

Тя кимна и изтри с треперееща ръка сълзите от бузите си. *Първо го изпитваме върху себе си, след което го прилагаме върху другите и накрая нареждаме на някого да го направи вместо нас. Така стават нещата.*

— Винаги ли си пиан по това време сутрин?

— Ваше Високопреосвещенство, обиждате ме — ухили се Коска.
— Обикновено по това време съм пиан от поне два часа.

— Хм. Всеки се справя с трудностите на деня посвоему. Мисля, че трябва да ти благодаря за помощта ти.

Стириянецът махна превзето с ръка. С ръка, окичена със златни пръстени, както забеляза Глокта.

— Забравете благодарностите, нали имам парите ви.

— Предполагам, ги харчиш разумно. Надявам се да останеш в града и да се порадваш още малко на гостоприемството ни.

— Знаете ли? Мисля, че точно така ще направя. — Наемникът почеса обрива на врата си и ноктите му оставиха червени следи по лющещата се кожа. — Поне докато не ми свърши златото.

— Колко бързо можеш да похарчиш всичко това, което ги платих?

— О, ще се изненадате. Досега съм пропилял десет състояния, че и повече. И сега нямам търпение да пръсна следващото. — Коска плесна по бедрата си, надигна се и тръгна с леко нестабилна походка към вратата. Спря и се обърна. — Имайте ме предвид следващия път, когато тръгнете да организирате отчаяни начинания.

— Първото ми писмо ще носи твоето име.

— В такъв случай ви желая... на добър час! — Коска свали огромната си шапка и се поклони ниско. После се усмихна многозначително и излезе.

Глокта беше преместил кабинета си в просторен салон на приземния етаж на Палатата на въпросите. *По-близо до същинската работа на Инквизицията — затворниците. По-близо до въпросите и отговорите. По-близо до истината. И, разбира се, решаващият аргумент... никакви стълби.*

Под прозорците му имаше добре поддържана градина. Шумът на шадравана се чуваше приглушен от стъклото. Но в стаята нямаше нищо от обичайните глупави принадлежности на властта. Стените бяха измазани и боядисани в бяло. Мебелите бяха твърди и практични. *Точиларското колело на дискомфорта е онова, което опазваше ума ми остър досега. Няма причина да оставям острието да притъпее просто защото ми свършиха враговете. Не след дълго ще се появят нови.*

Имаше няколко масивни библиотеки от тъмно дърво. Всичките документи, които трябваше да прегледа, бяха подредени на няколко високи купчини по облицования с кожа плот на писалището. Освен голямата кръгла маса с картата на Съюза и двете изцапани с червено дупки на плота ѝ, имаше едно-единствено нещо, което Глокта беше

запазил от кабинета на Сълт. Плешивият Золър гледаше сурово от тъмното си платно, окачено над семплата камина. *И има забележителната и леко тревожна прилика с един магус, когото някога познавах. Намирам за уместно поддържането на реална перспектива. Всеки отговаря пред някого.*

На вратата се почука и главата на секретаря му се подаде през процепа.

— Лорд-маршалите са тук, архилекторе.

— Покани ги да влязат.

Понякога, когато стари приятели се срещат, нещата между тях поемат постарому почти незабавно. Приятелството им тръгва отново, сякаш непрекъснато и недокоснато от годините. *Понякога, но не и сега.* Колем Уест беше напълно неузнаваем. Косата му беше опадала и по главата му голееха грозни петна. Лицето му беше изпито и с жълтеникав оттенък. Униформата висеше на раменете му като на закачалка и беше изцапана на яката. Прекоси стаята, прегърбен над бастуна си като старец. Приличаше на ходещ труп.

Естествено, от думите на Арди, Глокта беше очаквал нещо подобно. Но шокът от разочарованието и ужасът, които изпита при вида му, го свариха неподготвен. *Като да се завърнеш по местата от щастливата си младост и да ги завариш в руини. Смърт. Случва се всеки ден. Колко животи съм съсипал със собствените си ръце? Защо тогава ми е толкова трудно да приема тази?*

Но беше точно така. Глокта осъзна, че подсъзнателно е станал и е тръгнал, залитайки, към Уест, сякаш да му предложи ръка за опора.

— Ваше Високопреосвещенство. — Гласът на Уест беше немощен и грапав като натрошено стъкло. Направи немощен опит да се усмихне. — Или предполагам... мога да те наричам братко?

— Уест... Колем... толкова се радвам да те видя. *Радостен и същевременно ужасен.*

Група офицери влязоха след Уест в кабинета. *Разбира се, помня невероятно квалифицирания лейтенант Яленхорм, който вече е майор. И Бринт, произведен в капитан вследствие на бързото израстване на приятеля му в йерархията. Маршал Крой, познат и обичан колега във Висшия съвет. Поздравления на всички за повишенията.*

Най-отзад в групата имаше още някой. Слаб мъж, със следи от ужасни изгаряния по лицето. *Но аз, измежду всички хора, съм последният, който ще съди някого заради външния му вид.* Всички гледаха със сериозни изражения на лицата към Уест, сякаш бяха готови всеки един момент да скочат към него и да го хванат, преди да се е свлякъл на пода. Вместо това той докуца до голямата кръгла маса и седна на най-близкия стол.

— Знам, трябваше да дойда да те видя — каза Глокта. *Много по-рано.*

Уест отново направи опит да се усмихне, още по-жалък от предишния. Няколко от зъбите му бяха паднали.

— Глупости. Знам колко си зает в момента. А и аз се чувствам много по-добре днес.

— Добре, добре. Това е... добре. Мога ли да ти предложа нещо? *Какво ли може да ти помогне?* Каквото и да е?

— Не, не мисля — поклати глава Уест. — Познаваш всички, разбира се. С изключение на сержант Пайк. — Изгореният кимна.

— За мен е удоволствие. *Да видя някой по-обезобразен от мен.*

— Чух... добри новини от сестра ми.

Глокта направи болезнена гримаса и едва събра сили да погледне стария си приятел.

— Аз, разбира се, трябваше да поискам съгласието ти. И със сигурност щях да го направя, ако имаше време.

— Разбирам. — Блесналите очи на Уест бяха приковани в тези на Глокта. — Тя всичко ми обясни. За мен е облекчение да знам, че ще има кой да се грижи за нея.

— Можеш да разчиташ на това. Аз ще имам грижата. Повече никой няма да я нарани.

Изпитото лице на Уест се изкриви в мъчителна гримаса.

— Хубаво. Хубаво. — Потри леко бузата си. Ноктите му бяха почернели, със засъхнала кръв по краищата, сякаш бяха на път да се отлепят от пръстите. — За всяко нещо има цена, нали, Санд? За постъпките ни?

— Така изглежда. — Глокта усети как окото отново се разтреперва.

— Загубих няколко зъба.

— Видях и искрено ти съчувствам. Намирам супата за...
Истинска отворот.

— Едва... ходя.

— И за това ти съчувствам. Бастунът ще стане най-добрият ти приятел. *А моят скоро ще остане единственият.*

— Сега съм само жалка останка от това, което бях.

— Разбирам болката ти. *Наистина. Усещам я почти по-силно от собствената си.*

Уест бавно поклати глава.

— Как успяваш?

— Стъпка по стъпка, стари приятелю. Когато е възможно, стой настрана от стълбите, а от огледалата — на всяка цена.

— Мъдър съвет. — Уест се разкашля. Дълбока, дрезгава кашлица, от дълбините на дробовите му. Преглътна шумно. — Мисля, че време то ми изтича.

— В никакъв случай! — Ръката на Глокта подскочи, сякаш щеше да се отпусне на съсухреното рамо на Уест, готова за утешителен допир. Отдръпна я смутено. *Не е пригодена за такива действия.*

— Така значи си отиват повечето от нас, а? — Уест постави език в една от празнините между зъбите си. — Без последен щурм. Без момент на слава. Просто... бавно се разпадаме.

Глокта искаше да му каже нещо окуражаващо. *Но подобни глупости излизат от устите на другите, не и от моята. Млади, красиви усти, с всичките си зъби.*

— Онези, които умират на бойното поле, са един вид щастливци. Отиват си вечно млади. Завинаги на върха на славата.

Уест кимна бавно.

— Да живеят щастливците... — Очите му се извъртяха към тавана, олюля се и се свлече настрани. Яленхорм беше пръв от скочилите към него, хвана го, преди да падне на пода. Тялото му се отпусна в ръцете на едрия офицер и от устата му плисна струя повръщано.

— Обратно в двореца! — отсече Крой. — Веднага!

Бринт се завтече и отвори вратата, докато Яленхорм и Крой изнасяха Уест, прехвърлил ръце през раменете им и увиснал безжизнено между тях. Върховете на ботушите му се влачеха по пода, а оплешивялата му на петна глава се полюшваше безжизнено.

Безпомощен, Глокта ги проследи с поглед, докато излязоха. Беззъбата му уста висеше наполовина отворена, сякаш искаше да каже нещо. Да пожелае на приятеля си късмет, скорошно оздравяване или просто приятен ден. *Нито едно нямаше да е уместно предвид обстоятелствата.*

Вратите се затвориха и Глокта остана загледан в тях. Клепачите му замигаха учестено и той усети влага по едната си буза. *Не са сълзи от състрадание, разбира се. Не са и от мъка. Аз не чувствам нищо, не ме е страх от нищо, не ме е грижа за нищо. Тази част от душата ми, която можеше да плаче, остана изрязана в императорския затвор. Просто солена вода и нищо повече. Погрешна реакция на съсипаното ми лице. Сбогом, братко. Сбогом, единствен приятелю. Сбогом и на духа на красивия полковник Санд дан Глокта. Нищо от него не е останало. И така е по-добре. Човек в моето положение не може да си позволи слабости.*

Пое дълбоко въздух и изтри лице с опакото на ръката си. Докуца до писалището, седна и се взе в ръце с помощта на поредния спазъм в безпръстото стъпало. Съсредоточи се върху документите. *Самопризнания, недовършени задачи, досадната страна на управлението...*

Вдигна глава. От сянката на една от библиотеките излезе фигура и пристъпи напред със скръстени на гърдите ръце. Мъжът с изгореното лице, който придружаваше Уест. Явно беше останал незабелязан в бъркотията на тръгването им.

— Сержант Пайк, нали така? — промърмори намръщено Глокта.

— Това е името, което приех.

— Приех?

Обезобразеното лице се изкриви в подигравателна усмивка. *Ако мислех, че е възможно, щях да кажа, че е по-противна от моята.*

— Не се изненадвам, че не ме позна. В първата ми седмица в леярната стана злополука. Често стават злополуки в Англанд. Англанд? *Този глас... има нещо в този глас...* Нищо още, а? Може би, ако дойда по-близо?

Без всякакво предупреждение, той прелетя през стаята. Глокта все още се мъчеше да стане, когато онзи скочи през голямото писалище и го връхлетя. Стовариха се едновременно на пода, сред

облак от хартия. Глокта се озова отдолу, тилът му се фрасна в каменния под и дъхът му изскочи от гърдите с протяжно хриптене.

Усети допира на стомана в гърлото си. Лицето на Пайк беше само на няколко инча над неговото и обезобразената му плът беше подчертана с отвратителна детайлност.

— Ами сега? — процеди през зъби той. — Нещо познато?

В мига, в който го позна, окото му се разтрепери и сякаш го обля ледена вълна. *Променен е, разбира се. Абсолютно и напълно. Но все пак го познавам.*

— Рюз — прошепна.

— Същият — отвърна Рюз с мрачно задоволство.

— Оцелял си — прошепна Глокта, първоначално с изумление, след което истински развеселен. — Оцелял си! Оказа се много по-корав, отколкото те смятах! Далеч по-корав. — Разхили се и по бузите му отново потекоха сълзи.

— Какво е толкова смешно?

— Всичко! Трябва да оцениш иронията. Преодолях толкова могъщи врагове, а накрая се озовах с нож в гърлото в ръката на Салем Рюз! Острието, което не очакваш, винаги те порязва най-дълбоко, а?

— И по-дълбоко от това няма да намериш.

— Тогава режи, човече, готов съм. — Глокта вирна нагоре брадичка и изпъна врат, даже го натисна към хладното острие. — От толкова отдавна съм готов.

Пръстите на Рюз се наместиха около дръжката. Изгореното му лице потрепери, очите му се присвиха и станаха на две тънки цепки. *Сега.*

Стопените устни се отдръпнаха и оголиха зъбите му. Жилите на вратата му изскочиха, беше готов да забие острието. *Давай.*

Глокта дишаше учестено, гърлото му гъделичкащо от нетърпение. *Сега, най-после... сега...*

Но ръката на Рюз не помръдна.

— Но ето, че се колебаеш — промърмори Глокта. — Не от пристъп на милосърдие, не и от слабост. Тях ги остави замръзнали в Англанд, нали? Спря, защото осъзна, че през цялото това време си мечтал за момента, в който ще ме убиеш, без да си дадеш сметка за това, какво ще правиш после. Какво ще получиш в замяна на

търпението си? За находчивостта и усилията си? Ще те преследват ли? Ще те върнат ли обратно? Аз мога да ти предложа много повече.

Стопеното лице на Рюз се свъси още повече.

— Какво повече можеш да ми дадеш? След всичко това?

— О, това е нищо. Всяко ставане от леглото сутрин ми носи два пъти повече болка и десетократно повече унижения. Човек като теб може да ми е от голяма полза. Човек... доказал се с такава твърдост и непоколебимост. Човек, загубил всичко, включително всякакви скрупули, милост и страх. И двамата сме загубили всичко. Аз те разбирам, Рюз, така както никой друг.

— Сега се казвам Пайк.

— Разбира се. Пусни ме да стана, Пайк.

Ножът бавно се отдръпна от гърлото на Глокта. Човекът, някога известен като Салем Рюз, се надвеси над него и го изгледа навъсено. *Какви обрати на съдбата, кой би се досетил?*

— Ставай де.

— Лесно е да се каже. — Глокта пое няколко пъти бързо въздух и с ръмжене се претърколи на четири крака. *Героично постижение.* Раздвижи леко всеки един от крайниците си и примижа от болка при последвалото пукане на ставите. *Няма счупено. Не повече отпреди.* Пресегна се, достигна падналия си сред разпилените листове хартия бастун и го придърпа с два пръста към себе си. Усети върха на ножа да опира в гърба му.

— Не ме мисли за глупак, Глокта. Ако опиташ нещо...

Глокта се вкопчи в ръба на писалището и се изправи на крака.

— Ще ми изрежеш черния дроб и така нататък. Не се тревожи. Прекалено сакал съм да опитвам каквото и да било по-опасно от това, да се насера в гащите. Но имам да ти показвам нещо. Нещо, което съм сигурен, че ще оцениш. А ако съм сбъркал... е, винаги можеш да ми прережеш гърлото по-късно.

Глокта излезе през тежките врати на кабинета си. Пайк беше залепнал за гърба му като сянка, старателно прикрил ножа от любопитни погледи.

— Стойте тук — викна на двамата практики в преддверието и закуца под изпитателния поглед на секретаря зад голямото писалище. Излязоха в широкия коридор, който пресичаше Палатата на въпросите и Глокта закуца бързо напред, с почукване на бастун по каменната

настилка. Болеше го, но беше вдигнал високо глава, извил упорито устни. Чиновниците, практиците и инквизиторите се покланяха и отстъпваха заднишком, да му направят път. *Как се страхуват от мен. Повече от всеки друг в Адуа и не без основание. Как се промениха нещата. И същевременно как не са мръднали.* Кракът, вратът, празните венци. Те бяха съвсем същите. *И винаги ще бъдат. Освен ако не ме измъчват отново, разбира се.*

— Изглеждаш добре — подхвърли през рамо. — Като изключим ужасните белези от изгаряния по лицето, естествено. Отслабнал си.

— Гладуването обикновено води до точно това.

— Така е, така е. И аз много отслабнах в Гуркул. И не само заради парчетата месо, които отрязаха от мен. Насам.

Минаха през тежки врати, от двете страни на които стояха двама начумерени практики, после през отворен портал с решетъчни порти. Тръгнаха по дългия коридор без прозорци, с лек наклон надолу. Беше осветен от няколко фенера. Стените бяха измазани и варосани, макар и преди доста време. Мястото имаше запуснат вид и миришеше на мухъл. *Точно както винаги.* Шумовете от почукването на бастуна му, тежкото му дишане и шумоленето на бялото палто заглъхваха като смазани под натежалия влажен въздух.

— Няма да получиш кой знае какво удовлетворение, ако ме убиеш.

— Ще видим.

— Съмнявам се. Не аз съм виновен за екскурзията ти на север. Вярно, аз свърших работата, но друг даваше заповедите.

— Той не ми беше приятел.

— Много те моля — изсумтя Глокта. — Приятелят е някой, когото се заблуждаваш, че харесваш, за да направиш по-поносим живота си. Хора като нас нямат нужда от подобни глезотии. Ние се измерваме според враговете си. — *А ето ги и моите.* Шестнайсетте стъпала се изпречиха на пътя му. *Така познатото стълбище.* Изсечени от гладък камък, леко изтъркани в средната си част.

— Стъпала. Гадове. Ако ми се отдаде възможността да подложам един човек на изтезание, знаеш ли кого ще избира? — Лицето на Пайк не помръдна, беше един голям безизразен белег. — Няма значение. — Успя да се смъкне безпрепятствено до последното стъпало, после

измина няколко болезнени крачки до дървена врата, обкована с желязо.

— Пристигнахме. — Бръкна в джоба на палтото, извади голяма връзка ключове и ги запремята, докато не откри верния. Отключи вратата и влезе.

Архилектор Сълт не беше същият човек. *Но кой от нас е?* Някога великолепната му гъста бяла коса сега беше залепнала сплъстена за измършавелия му череп. От едната страна на лицето му имаше жълтеникавокафява подутина със засъхнала кръв по нея. Беше чисто гол и жилестото му старческо тяло беше изцапано с мръсотия от пода на килията. Всъщност приличаше на най-обикновен просяк. *Възможно ли е наистина това да е доскоро най-влиятелният човек в Кръга на света? По нищо не му личи. Добър урок за всички. Колкото по-нависоко си се изкачил, толкова по-отвисоко падаш.*

— Глокта! — озъби се той и се замята, окован на стола. — Ти предателско, сакато копеле!

Глокта вдигна ръка и пръстенът върху бялата му ръкавица проблесна на ярката светлина.

— Мисля, че правилното обръщение е *Ваше Високопреосвещенство*.

— Кой, ти? — разсмя се силно Сълт. — Архилектор? Жалката човешка останка? Отвращаваш ме!

— Не ми ги пробутвай тези. — Глокта седна на другия стол. — Отвращението е за невинните.

Сълт изгледа свирепо Пайк, който се изправи застрашително до масата и сянката му падна върху полираното сандъче с инструментите на Глокта.

— Какво е пък това нещо? — попита.

— Това е наш стар приятел, господарю Сълт, който съвсем наскоро се завърна от войната в Севера и сега търси нова работа.

— Поздравления! Не съм вярвал, че ще успееш да намериш помощник, по-противен и от теб!

— Много си груб, но за щастие ние не се обиждаме лесно. Нека кажем, че сме еднакво противни. *И безмилостни, надявам се.*

— Кога е процесът ми?

— Процес ли? Защо ми е да те изправам на съд? Официално се водиш мъртъв и аз не си направих труда да го опровергая.

— Настоявам да се възползвам от правото си да се обърна към Камарата на лордовете! — Сълт се впусна в безсмислено дърпане на ръце в оковите. — Настоявам... проклет да си! Настоявам за процес!

— Настоявай си на воля — изсумтя Глокта, — но първо се огледай. Никой не се интересува от това, което имаш да казваш, включително и аз. Прекалено заети сме. Камарата на лордовете е разпусната за постоянно. Висшият съвет е напълно променен и ти си напълно забравен. Сега аз държа цялата власт. Повече, отколкото си мечтал, че е възможно.

— На каишката на онзи демон Баяз!

— Точно така. Но може би с течение на времето ще успея да разхлабя малко нашийника си, точно както стана, докато ти държеше поводата ми. Кой знае, може да успея дори да получа онова, което аз искам?

— Никога! Никога няма да се освободиш от него!

— Ще видим — сви рамене Глокта. — Но има и по-тежки съдби от тази на първия измежду робите. Много по-тежки. Виждал съм ги с очите си. *Изживял съм ги.*

— Глупак! Сега можехме да сме свободни!

— Не можехме. Пък и свободата е прекалено много надценена. Всеки има отговорности. Всеки дължи някому нещо. Само най-нисшите са истински свободни. Те и мъртвите.

— Какво значение има това сега? — Изкривеното лице на Сълт се наведе към масата. — Какво значение от каквото и да било? Задавай въпросите си.

— О, не сме дошли за това. Не и този път. Не искаме въпроси, не искаме самопризнания, не искаме истината. Вече получих отговорите на въпросите си. *Защо тогава правя това? Защо?* — Глокта се наведе през масата. — Дошли сме за развлечение.

Сълт се вторачи за момент в него и избухна в безумен, пронизителен кикот.

— Развлечение? Никога няма да си получиш зъбите обратно! Никога няма да си получиш и крака! Нито живота си!

— Разбира се, че не. Но мога да взема твоите. — Глокта се извърна бавно, сковано, болезнено и се ухили с противната си усмивка. — Практик Пайк, ще бъдеш ли така добър да покажеш на затворника инструментите ми?

Пайк погледна намръщено към Глокта. После погледна към Сълт.
Замисли се.

След това пристъпи напред и вдигна капака на сандъчето.

Дяволът знае ли, че той е дяволът?

Елизабет   Мадокс
Робъртс

НАЧАЛОТО

Склоновете на долината бяха покрити с бял сняг. Черният път я прорязваше като стар белег, опираше в моста, преминаваше над реката и свършваше в портите на Карлеон. От бялото одеяло стърчаха черни туфи острица, почерняла трева и черни камъни. Черните клони на дърветата изпъкваха ясно под собствените си бели покривала. Градът лежеше сгъстен в лоното на хълма — побелели покриви и черни стени, сбити в естуара на черната река, под надвисналите сиви облаци.

Логън се замисли дали така виждаше света Феро Малджин. Черно, бяло и нищо повече. Никакви цветове. Замисли се къде ли беше сега и какво правеше. Дали мислеше за него.

Най-вероятно, не.

— Обратно у дома.

— Тъхъ — каза Тръпката. — Върнахме се. — През целия път от Уфрит не беше говорил много. Може и да си бяха спасили живота един на друг, но разговорите бяха друга работа. Логън знаеше, че все още не му е любимец. Съмняваше се и че някога ще бъде.

Колоната от начумерени ездачи се движеше успоредно на черния поток, сега смалил се до тънка ледена вада. Мъже и коне дишаха облаци пара, сbruите подрънкваха остро в мразовития въздух. Преминаха с глухи удари на копита по моста и се насочиха към портите, където преди време Логън говори с Бетод. Под стената, от която го хвърли. Безсъмнено тревата беше израснала и от кръга, в който уби Страховития, не беше останала следа, а и снегът беше навалял отгоре. Същото ставаше и с човешките дела. Биваха затрупани и забравени.

Никой не чакаше да го приветства с овации, но в това нямаше нищо чудно. Пристигането на Кървавия девет никога не предполагаше празнуване, още по-малко в Карлеон. Първия път когато дойде, нещата за всички свършиха зле. А също и следващите пъти. Сигурно хората се бяха изпокрили зад залостени врати от страх, че може да са първите изгорени живи.

Скочи от коня и го остави на Червената шапка и останалите момчета. Следван от Тръпката, тръгна по павираните улички и се заизкачва по стръмнината към портата на вътрешната стена. Двама от войниците на Дау го наблюдаваха от двете ѝ страни, докато приближаваше. Корави, навъсени копелета. Единият му се ухили с беззъбата си уста.

— Кралят! — извика той и размаха меч над главата си.

— Кървавия девет! — викна другият и раздруса щит. — Кралят на северняците!

Подметките му заскърцаха в снега, докато вървеше през вътрешния двор към високите врати на тронната зала на Бетод. Вдигна ръце, бутна ги навътре и те се отвориха със скърцане. В залата не беше по-топло отколкото навън. Високите прозорци на отсрещната стена зееха отворени и ревят на студената река под тях нахлуваше в залата. Тронът на Скарлинг си стоеше на високия подиум на върха на няколкото стъпала и хвърляше дълга сянка по грубите дъски на пода.

Когато очите му привикнаха с мрака, забеляза, че някой седеше на него. Дау Черния. Секирата и мечът му бяха облежани отстрани на трона и остриетата им проблясваха в мрака. Типично като за него. Винаги държеше оръжията подръка.

— Удобно ли ти е там, Дау? — ухили му се Логън.

— Малко ми ръби на задника, ако трябва да бъда честен, но пак е по-добре, отколкото да седиш на земята.

— Намери ли Калдер и Скейл?

— Тъхъ. Намерих ги.

— Мъртви са значи, а?

— Още не. Реших да пробвам нещо различно този път. Поговорихме си.

— Поговорили сте си, а? С тези копелета?

— Сещам се за по-лоши от тях? Къде е Кучето?

— Остана там, да говори със Съюза, да прави уговорки.

— Мрачния?

Логън поклати глава.

— Обратно при пръстта.

— Хъ. Гледай ти. Нищо, така става още по-лесно. — Погледът на Дау се стрелна настрани.

— Кое? — Логън проследи погледа му. Зад рамото му стоеше Тръпката, навъсен, като да е замислил да тегли ножа на някого. Логън нямаше нужда да се замисля и на кого. В сянката до него блестеше стомана. Острие, извадено, готово за работа. Можеше да го наръга в гърба за нула време. Не го беше направил досега, не го направи под погледа на Дау. Продължиха да стоят така, незнайно колко дълго, замръзнали като студената долина пред Карлеон.

— Майната му. — Тръпката хвърли ножа и той изтропа на дъските. — По-добър съм от теб, Кървави девет. По-добър съм и от двама ви. Сам си върши работата, Дау Черния. Приключих с това. — Обърна се и тръгна с широка крачка към вратата. Промуши се през двамата войници, които тъкмо влизаха. Единият намести щита си и погледна навъсено към Логън. Другият затвори вратите и тежката греда изхлопа злокобно, докато ги залостваше.

Логън извади меча на Създателя от ножницата, извърна глава и се изплю на дъските.

— Така значи, а?

— Естествено — отвърна Дау. Продължаваше да седи на трона на Скарлинг. — И ако беше погледнал по-далече от върха на носа си, щеше да знаеш накъде отиват нещата.

— А какво стана с това, нещата да стават както едно време, а? Какво стана с думата ти?

— Старите времена ги няма вече. Ти ги уби. Ти и Бетод. Думата не струва пукната пара в последно време. Е? — провикна се през рамо. — Сега ти е паднало, нали?

Логън забеляза движението. Късмет, но той открай време имаше много от него — и добър и лош. Хвърли се настрани и в същия момент чу тракането на арбалета. Претърколи се през глава по пода в момента, в който късата стрела се блъсна в стената. Сега видя и приклепналата в отсрещния край на залата фигура. Калдер. Чу го да ругае и да вади нова стрела от колчана.

— Кървавия девет, гнусно псе такова! — Скейл излезе от сянката и тръгна към него. Ботушите му направо тресяха дъските на пода. В огромните си юмруци стискаше дръжката на секира, с голямо колкото колело на каруца острие. — Свършено е с теб!

Логън остана на място, приклепнал, готов да скочи. Усмихна се. Шансовете не бяха на негова страна, но и това не беше нищо ново.

Почти изпита облекчение от факта, че не се налагаше да мисли. Префинени думи и политика — не означаваха нищо за него. Но това? Това го разбираше.

Острието се стовари върху дъските и треските се разлетяха, но Логън вече се беше претърколил настрани. Отстъпи, наблюдаваше, движеше се и оставяше Скейл да сече въздуха покрай него. Въздуха не го боли и бързо заздравява. Следващият удар дойде отстрани и той се изви от кръста назад, за да го пропусне пред себе си. Острието се вкопа в стената и откърти голямо парче мазилка. Скейл се озъби и малките му очички изскочиха бясно, докато се готвеше да замахне наобратно и да разсече целия свят. Тогава Логън пристъпи напред.

Топката на дръжката на меча на Създателя изхрущя в устата му, преди да беше направил каквото и да било. Главата му се метна назад и от лицето му пръснаха черни капки кръв и едно бяло парче от зъб. Запрепъва се заднишком и Логън го последва. Очите на Скейл се извъртяха надолу, докато секирата отиваше нагоре. Отвори уста и понечи да изкрещи. Ботушът на Логън се врязва в крака му. Коляното се огъна назад с остро пукане и той се просна на пода. Секирата излетя от ръцете му и викът му премина в писклив крясък.

— Коляното ми! Аа! Мамка му! Коляното ми! — Замята се по пода, с окървавена уста, опитваше да се пълзи заднишком с помощта на здравия си крак.

— Тлъста свиньо — изсмя му се Логън. — Предупредих те, нали?

— *Мамка му!* — кресна Дау. Грабна секирата и меча си и скочи от трона на Скарлинг. — Ако искаш нещо да стане както трябва, сам си го свърши!

Логън искаше да наръга Скейл в дебелата глава, но вече имаше прекалено много мъже, които да държи под око. Калдер зареждаше нова стрела в арбалета. Логън пристъпи встрани и застана така, че да наблюдава всички едновременно, най-вече Дау.

— Хайде, продажно копеле! — извика му. — Дай да те видим!

— Продажен, аз? — изсумтя Дау, докато слизаше бавно по стъпалата на подиума. — Гадно копеле, да, знам се що за човек съм. Но на теб не съм ти никакъв. Правя разлика между враговете и приятелите ми. Никога не избивам своите. Бетод беше прав за едно,

Кървави девет. Ти си изтъкан от смърт. И да ти кажа, ако сега те пречукам, това ще е най-доброто, което съм правил в целия си живот.

— Така значи, а?

Дау се озъби.

— Така, а също ми дойде до гуша да те следвам и да правя каквото кажеш.

Врхлетя бърз като змия. Секирата замахна отгоре, а мечът изсвистя отстрани, на нивото на корема. Логън избягна секирата и спря меча със своя. Двете остриета иззвънтяха силно. Дау го ритна с коляно в болните ребра и той залитна към стената. Налетя отново. Остриетата му описаха блестящи дъги в мрака. Логън успя да скочи настрани и да се претърколи през глава по пода. Скочи на крака и бавно и спокойно отиде до средата на залата.

— Това ли беше? — усмихна се, надвивайки болката в ребрата.

— Само се разкършвам, да раздвижа кръвта.

Дау скочи напред, престори се, че тръгва надясно, но вместо това нападна отляво — замахна отгоре с меча и секирата едновременно. Логън видя рано посоката, пропусна секирата покрай себе си и отклони меча с острието си. Дау се дръпна рязко назад, когато върхът на меча на Създателя изсвистя пред лицето му, и направи крачка-две. Окоето му потрепна и от една резка под него потече кръв.

Логън се ухили и превъртя дръжката на меча в юмрука си.

— Гледам, раздвижи ти се кръвта, а?

— Ъхъ — на свой ред се ухили Дау. — Точно като едно време.

— Трябваше да те убия тогава.

— Трябваше и още как. — Дау не спираше да се движи, обикаляше около Логън с блеснали на студената светлина от прозорците остриета. — Но ти много си падаш да се правиш на добряк, а? Знаеш ли кое е по-лошо от злодея? Злодеят, който се мисли за герой. Такъв човек не се спира пред нищо и винаги си намира извинение. Веднъж вече имяхме едно безмилостно копеле, дето се обяви за крал, проклет да съм, ако оставя някой още по-зъл копелдак да направи същото. — Престори се, че напада, и Логън се дръпна назад.

Арбалетът изтрака отново и стрелата профуча между двамата. Дау изгледа кръвнишки Калдер.

— Ти да ме убиеш ли се опитваш бе? Пуснеш ли още една стрела, ще те накълцам, ясно?

— Ти спри да се занасяш и го убий най-последно! — тросна му се Калдер и продължи да върти ръчката на арбалета.

— Убий го! — изрева някъде от тъмнината Скейл.

— Работя по въпроса, свиньо. — Дау кимна на двамата войници при вратите. — Вие ще се включите ли, или к'во? — Двата се спогледаха. Не бяха много ентусиазирани от идеята. Накрая тръгнаха през залата, с приковани в Логън очи, с вдигнати щитове. Започнаха да го изтикат към ъгъла.

— Така значи ще свършиш работата, а? — озъби се Логън, докато отстъпваше.

— Предпочитам да те убия честно, един срещу един. Но с малко измама? — Дау сви рамене. — Ще свърши същата работа. Не си падам по това, да давам шансове и да улеснявам противника. Хайде де! Скачайте му!

Двата пристъпиха предпазливо напред и Дау се дръпна настрана. Логън заотстъпва, опита да си придаде изплашен вид и зачака подходяща възможност. И тя не се забави. Един от войниците пристъпи малко по-близо, отколкото трябваше, дори свали щита си една идея по-ниско. Избра най-неподходящия момент да замахне със секирата си и го направи по най-нескопосания начин. Цък. Мечът на Създателя отсече ръката му под лакътя и тя остана да се полюшва на парче от ризницата. Онзи залитна напред, пое с хриптене въздух, готов да изкрещи. От ръката му изпръска кръв и плисна на дъските. Логън отвори дълбока резка в шлема му и войникът се свлече на колене. Измърмори нещо неразбираемо и по лицето му потече кръв. Очите му се извъртяха към тавана и той падна на една страна.

Другият изрева с пълно гърло и прескочи тялото на другаря си. Логън спря меча му със своя и двете остриета изстъргаха звучно. Блъсна с рамо щита му и го свали по задник на земята. Онзи простена и вдигна крак, за да се предпази. Логън замахна и острието на меча на Създателя разцепи стъпалото му до глезена.

Писъкът на войника не беше заглъхнал, когато чу забързани стъпки. Извърна се рязко и видя връхлитащия с изкривено от ярост лице Дау.

— Мри! — изсъска той. Логън се дръпна назад и остриетата на меча и секирата прелетяха на косъм от двете страни на тялото му. Опита да замахне с меча на Създателя, но Дау беше прекалено бърз и прекалено хитър — опря крак в корема му и го запрати, залитащ, назад.

— Мри, Кървави девет! — Дау налетя отново. Логън се измъкна няколко пъти от ударите му, парира с острието, залитна насам-натам, но Черния не спираше за секунда с безмилостните атаки. Стоманата блестеше в мрака, остриетата летяха, всеки удар — смъртоносен.

— Умирай, зло копеле такова! — Мечът на Дау се стовари отгоре и Логън успя в последния момент да спре острието му със своето. Секирата излетя изневиделица, острието ѝ изсвистя от долу на горе, попадна в гарда на меча на Създателя и дръжката му се отскубна от изтръпналите пръсти на Логън. Мечът излетя и се превъртя няколко пъти във въздуха, докато Логън залиташе назад, задъхан и плувнал в пот.

Сега вече беше сериозно загазил. Не му беше за пръв път, естествено, и преди беше оцелявал, за да чуе песните, но сега не виждаше накъде по-зле можеха да отидат нещата. Кимна към меча на Създателя, който лежеше на пода до единия ботуш на Дау.

— Дали няма да си склонен да дадеш на човек шанс за честен двубой, а?

Дау се ухили.

— Аз как се казвам? Дау Белия?

Естествено, Логън имаше нож подръка. Винаги имаше, при това не един. Погледът му прескочи от острието на секирата в едната ръка на Дау към това на меча в другата. Нямаше толкова ножове, които да се опрат на тези две остриета, не и в ръцете на Дау Черния. Не на последно място, някъде в мрака на залата се чуваше тракането на арбалета, докато Калдер продължаваше да се мъчи да го зареди. И сигурно нямаше да пропуска вечно целта. Войникът с разцепеното стъпало се влачеше по пода към вратите, за да пусне още мъже в залата и да довършат започнатото. Ако Логън продължеше да се бие — беше мъртвец, със или без Кървавия девет. Така остана изборът между смъртта и шанса за живот, а това не е никакъв избор.

Когато знаеш какво трябва да се направи, по-добре приключвай бързо, вместо да живееш в страх от предстоящото. Така щеше да каже

баща му. Логън се обърна към прозорците. Високите, отворени прозорци, през които нахлуваха ярката светлина и студеният вятър. Затича се.

Чу виковете зад гърба си, но не им обърна внимание. Продължи да тича. Дъхът свистеше в гърлото му. Дългите ивици светлина подскачаха пред очите му и приближаваха. С няколко скока изкачи стълбите на подиума и прелетя покрай трона на Скарлинг. Засили се. Дясното му стъпало хлопна върху дъските. Лявото плесна върху каменния перваз на прозореца. Излетя навън с всичката останала му сила и за момент увисна неподвижно във въздуха, свободен.

Тогава започна падането. Бързо. Грубата стена, а след нея и отвесната скала профучаха покрай него — сива скала, зелен мъх, тук-там задържал се сняг, всичко се завъртя. Логън бавно се усука във въздуха. Размаха безпомощно ръце и крака. Беше прекалено изплашен, за да вика. Въздушната струя го блъсна в очите, изопна дрехите му и изкара въздуха от устата му. Това ли избра? Сега, докато летеше към реката, не му изглеждаше никак умно решение. Но едно се знае за Логън Деветопръстия, че...

Водата се надигна да го посрещне. Блъсна го със силата на връхлитащ бик, изкара въздуха от гърдите му и мислите от главата му. Всмука го и го погълна в студената си тъмнина...

БЛАГОДАРНОСТИ

Четирима души, без които...

Брен Абъркромби, чиито очи подпухнаха от четенето ѝ

Ник Абъркромби, чиито уши писнаха от слушането ѝ

Роб Абъркромби, чиито пръсти се протъркаха от прелистване на страниците ѝ

Лу Абъркромби, чиито ръце изтръпнаха да ме вдигат

А също така, в Палатата на въпросите,

всички, които помагаха в така тежките разпити, но най-вече:

началник Спантън, практик Уиър и, разбира се, инквизитор

Редфърн.

Вече можете да оставите инструментите.

Признавам всичко...

Издание:

Джо Абъркромби. Последният довод на кралете
Британска, първо издание

Превод: Александър Ганчев

Водещ редактор на поредицата: Андрей Велков

Коректор: Соня Илиева

Художник на корицата: Стефан Касъров

Формат: 60х90/16

Печатни коли: 34

ИК „Колибри“, 2011 г.

ISBN: 978-954-529-918-6

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.